

NEW YORK TIMES BESTSELLER

**MICHAEL
CRICHTON**

Michael Crichton
Frica

Introducere

La sfârșitul anului 2003, la Conferința pentru Dezvoltare Durabilă a Pământului din Johannesburg, republica insulară Vanutu a anunțat că pregătește un proces împotriva Agenției pentru Protecția Mediului din Statele Unite, din cauza încălzirii globale. Vanutu se afla la doar câțiva centimetri deasupra nivelului mării și cei opt mii de locuitori erau în pericol de a fi evacuați de pe insulă din cauza creșterii nivelului mării, care se datora încălzirii globale. Statele Unite, cea mai puternică economie din lume, este numărul unu și în ceea ce privește emisiile de dioxid de carbon și deci are cea mai importantă contribuție la încălzirea globală.

Fondul Național de Resurse pentru Mediu, o grupare ecologistă americană, a anunțat că va lupta alături de Vanutu în procesul a cărui deschidere era așteptată pentru vara anului 2004. Se zvonea că George Morton, filantropul bogat care sprijinea adesea cauzele ecologiste, va finanța personal procesul, ale cărui costuri fuseseră estimate la peste opt milioane de dolari. Din moment ce procesul avea să se desfășoare în cele din urmă la Curtea de Apel din San Francisco, unde se bucura de simpatie, era așteptat cu destulă nerăbdare.

Dar procesul nu a fost deschis niciodată.

Nici Vanutu, nici FNRM nu au dat vreo explicație pentru renunțarea la proces. Chiar și după dispariția neașteptată a lui George Morton, o lipsă de interes inexplicabilă din partea media a făcut ca împrejurările acestui proces să rămână necercetate. De-abia la sfârșitul anului 2004, câțiva membri din consiliul de administrație al FNRM au început să vorbească în public despre ce s-a întâmplat în interiorul administrației. Ulterior, dezvăluirile unora dintre angajații lui Morton și ale foștilor membri ai firmei de avocatură din Los Angeles Hassle and Black au întregit povestea.

Astfel, în acest moment este foarte limpede cum a evoluat procesul Vanutu în intervalul mai-octombrie 2004 și de ce au murit atâția oameni, în diverse colțuri ale lumii.

MC

Los Angeles, 2004

Din Raportul Intern al Consiliului Național de Securitate (CNS), de la AASBC (Strict secret). Părți redactate din AASBC. Obținute FOIA 03/04/04.

I. AKAMAI

LA NORD DE PARIS
DUMINICĂ, 2 MAI, 2004
12.00 P.M.

Îi atinse brațul în întuneric și-i spuse:

— Rămâi aici.

Ea nu se mișcă. Aștepta. Mirosul de apă sărată era puternic. Auzea clipocitul slab al apei.

Apoi se aprinse lumina, reflectându-se pe suprafața unui bazin imens, lung de cincizeci de metri și lat de douăzeci. Ar fi putut fi o piscină închisă, dacă n-ar fi existat tot echipamentul acela electronic în jur.

Și mașinăria foarte ciudată de la capătul bazinului.

Jonathan Marshall se întoarse spre ea, rânjind ca un idiot.

— *Qu'est-ce que tu penses?* o întrebă, deși știa că pronunță groaznic. Ce crezi?

— E magnific, spuse fata.

Când vorbea englezește, accentul ei părea exotic. De fapt, totul la ea părea exotic, se gândi Jonathan. Cu pielea ei închisă la culoare, cu pomeții înalți și părul ei negru, ar fi putut fi manechin. Se fâțâia ca un manechin, cu fusta ei scurtă și tocurile ascuțite. Era pe jumătate vietnameză și se numea Marisa.

— Dar nu mai e nimeni aici? întrebă ea, privind în jur.

— Nu, nu, e duminică. Nu vine nimeni.

Jonathan Marshall avea douăzeci și patru de ani, absolvise fizica la Londra și lucra pe timpul verii la ultramodernul Laboratoire Ondulatoire, laboratorul de mecanică a valurilor, de la Institutul Marinei Franceze din Vissy, aflat la nord de Paris. Dar în suburbie locuiau mai mult tinere familii, așa că fusese o vară singuratică pentru Marshall. Tocmai de aceea nu-i venea să creadă ce noroc dăduse peste el că o întâlnise pe fata asta. Pe fata asta extraordinar de frumoasă și de sexy.

— Arată-mi ce face mașinăria asta, spuse Marisa. Ochii îi străluceau. Arată-mi ce faci tu.

— Cu plăcere, spuse Marshall.

Se îndreptă spre marele tablou de comandă și începu să activeze pompele și senzorii. Cele treizeci de tablouri de comandă ale mașinăriei de produs valuri de la capătul bazinului se aprinseră, unul după altul.

O privi din nou, iar ea îi zâmbi.

— E atât de complicat, spuse ea. Veni lângă el, lângă tabloul de comandă. Cercetările voastre sunt înregistrate?

— Da, avem camere video pe tavan și pe laturile bazinului, înregistrează valurile generate. Avem și senzori de presiune în bazine, care înregistrează parametrii valului creat.

— Camerele sunt în funcțiune?

— Nu, nu, răspunse el, n-avem nevoie de ele. Nu facem nici un experiment.

— Poate că facem, spuse ea, lăsându-și mâna pe umărul lui.

Degetele îi erau lungi și delicate. Avea degete frumoase. Privi timp de un minut, apoi spuse:

— Totul pare foarte costisitor în camera asta. Trebuie să fie bine păzită, nu?

— Nu chiar, răspunse el. Doar cârduri de acces. Și o singură cameră de supraveghere. Arată în spate, peste umăr. Aia din colț.

Ea se întoarse să vadă.

— Și aia merge? întrebă ea.

— Da, tot timpul.

Mâna ei alunecă și-i mângâie ușor gâtul.

— Deci acum cineva ne urmărește?

— Mă tem că da.

— Atunci trebuie să fim cumiți.

— Probabil. Oricum, cum rămâne cu prietenul tău?

— El... Pufăi disprețuitor. M-am săturat de el.

În aceeași zi, mai devreme, Marshall ieșise din micul său apartament și intrase în cafeneaua de pe rue Montaigne, unde mergea în fiecare dimineață și, ca de obicei, își luase cu el un articol de ziar. Apoi la masa vecină se așezase această fată, împreună cu prietenul ei. Cuplul începuse imediat să se certe.

De fapt, Marshall simțise că Marisa și prietenul ei nu păreau făcuți unul pentru celălalt. El era american, un tip musculos,

roșu la față, cu statură de fotbalist, cu părul destul de lung și ochelari cu rame de sârmă, care nu se potriveau cu trăsăturile lui grosolane. Părea un porc care încearcă să treacă drept intelectual.

Se numea Jim și era furios pe Marisa, pentru că aceasta, se pare, nu petrecuse noaptea alături de el.

— Nu știu de ce nu vrei să-mi spui unde ai fost, repeta întruna.

— Nu e treaba ta, de-aia nu-ți spun.

— Dar credeam că trebuia să cinăm împreună.

— Jimmy, ți-am spus că nu.

— Ba mi-ai spus că da. Iar eu te-am așteptat la hotel. Toată noaptea.

— Și ce? Nimeni nu te-a obligat. Puteai să ieși, să te distrezi.

— Dar te-am așteptat pe tine.

— Jimmy, nu sunt proprietatea ta. Era exasperată, ofta, gesticula sau se bătea cu palmele peste genunchii goi. Stătea picior peste picior, iar fusta ei scurtă i se ridicase mult. Fac ce vreau.

— Asta e evident.

— Da, spusese ea, și în clipa aceea se întorsese spre Marshall și îl întrebase: Ce anume citești? Pare foarte complicat.

La început Marshall se speriasse. În mod evident, vorbea cu el ca să-i facă în ciudă prietenului ei. Nu voia să fie implicat într-o ceartă de cuplu.

— E fizică, spusese el sec și se întorsese încet cu spatele, încercase să-i ignore frumusețea.

— Ce fel de fizică? insistase ea.

— Mecanica valurilor. Valurile oceanului.

— Deci ești student?

— Am terminat studiile.

— Aha, și ești în mod evident inteligent. Ești englez? De ce ești în Franța?

Și, înainte să-și dea seama, vorbea deja cu ea, iar ea i-l prezentase pe prietenul ei, care îi zâmbise superior și îi strânsese mâna fără convingere. Era o situație jenantă, dar fata se comporta de parcă n-ar fi fost.

— Deci lucrezi prin apropiere? Ce anume faci? Un bazin și o mașinărie? Chiar nu-mi pot imagina ce spui tu acolo. Vrei să-mi arăți?

Și acum erau aici, la laboratorul de mecanică a valurilor. Iar Jimmy, iubitul, stătea îmbufnat în parcare de afară, fumând o țigară.

— Ce să facem cu Jimmy? Întrebă ea, care rămăsese lângă Marshall, în timp ce el lucra la tabloul de comandă.

— Nu poate fuma aici.

— O să am eu grijă să nu fumeze. Dar nu vreau să-l înfurii și mai rău. Crezi că pot să-l las să vină?

Marshall se simți străbătut de o undă de dezamăgire.

— Sigur, cred că da.

Apoi ea îl strânse de umăr.

— Nu-ți face griji, mai târziu are alte treburi.

Se duse să deschidă ușa din spate a laboratorului, iar Jimmy intră. Marshall privi în spate și-l văzu că rămăsese acolo, cu mâinile în buzunare. Marisa veni din nou lângă Marshall, la tabloul de comandă.

— E în regulă, spuse. Acum arată-mi.

Motoarele electrice de la capătul bazinului începură să toarcă, iar roțile creară primul val. Era un val mic, care se undui ușor pe toată lungimea bazinului și se sparse pe panoul înclinat de la capăt.

— Deci e un val mareic?

— Da, e un tsunami simulat, răspuse Marshall, bătând cu degetele în tastatură.

Tabloul de comandă indica temperatura și presiunea, genera imagini fals-colorate ale valului.

— O simulare, spuse ea. Cum adică?

— În bazinul ăsta putem crea valuri înalte de până la un metru, răspuse Marshall. Dar adevăratele tsunami au patru, opt, zece metri înălțime. Uneori chiar și mai mult.

— Un val de zece metri în ocean? Ochii i se măriră. Serios? Se uita spre tavan, încercând să și-l imagineze. Marshall aprobă din cap. Asta ar însemna o înălțime de peste 30 de picioare, cât o clădire cu trei etaje. Și ar avansa cu o viteză de până la opt sute de kilometri pe oră, repezindu-se spre mal.

— Și când ajunge la mal? Întrebă ea. Asta reprezintă panta aia de la capăt? Parcă ar fi făcut din pietriș. Ța e malul?

— Exact, spuse Marshall. Cât de mult pătrunde valul pe uscat depinde de unghiul pantei. Putem modifica înclinația pantei cum vrem.

Prietenul fetei înainta, apropiindu-se mai mult de bazin, dar rămase retras. Nu scosese nici un cuvânt până atunci. Marisa era surescitată.

— Poți s-o modifici? Cum?

— E acționată de un motor.

— La orice fel de unghi? Chicoti. Arată-mi *vingt-sept* grade. Douăzeci și șapte.

— Imediat. Marshall tastă o comandă.

Cu un scrâșnet ușor, panta de la mal se ridică.

Iubitul american se apropie și mai mult de bazin, ca să privească, incitat de ce se întâmplase. *Era* fascinant, gândi Marshall. Oricine ar fi interesat. Dar tipul nu scotea o vorbă. Stătea doar și privea cum se înclină suprafața acoperită cu pietriș. În curând se opri.

— Deci asta e înclinația?

— Da, răspunse Marshall. Deși de fapt douăzeci și șapte de grade înseamnă o pantă foarte abruptă, mai abruptă decât țărmurile obișnuite din lume. Poate că ar trebui s-o reglez la...

Mâna ei întunecată o acoperi pe a lui.

— Nu, nu, spuse. Pielea îi era mătăsoasă. Las-o așa. Arată-mi un val. Vreau să văd un val.

La fiecare treizeci de secunde erau generate valuri mici. Se unduiau de-a lungul bazinului, clipocind ușor.

— Păi mai întâi trebuie să știu ce formă are țărmul. Deocamdată e o plajă plată, dar dacă ar fi un golf...

— Se poate face un golf?

— Da.

— Serios? Arată-mi.

— Ce fel de golf vrei? Un liman, un golf fluvial, maritim...

— O, spuse ea, ridicând din umeri, fă un golf de mare. El zâmbi.

— Bine. Cât de mare să fie?

Motoarele electrice începură să toarcă, iar țărmul începu să se curbeze și panta se încreți, formând o scobitură.

— Fantastic, spuse ea. Hai, Jonathan, arată-mi valul!

— Încă nu. Cât de mare e golful?

— O... Gesticula cu mâinile în aer. O milă. Un golf de o milă. Acum îmi arăți? Se aplecă spre el. Nu-mi place să aștept. Ar trebui să știi asta.

Îi simți parfumul. Tastă rapid.

— Iată-l, spuse el. Un val mare, îndreptându-se spre un golf de o milă, înclinația țărmului fiind de douăzeci și șapte de grade.

Cel de-al doilea val creat la capătul bazinului făcu un zgomot mult mai puternic, apoi se undui încet spre ei, o creastă de apă înaltă de 15 cm.

— O! se îmbufna Marisa. Mi-ai promis că o să fie *mare*.

— Ai răbdare, spuse el.

— O să crească? întrebă ea, chicotind.

Își puse din nou mâna pe umărul lui. Atunci americanul se uită în spate, aruncându-i o privire urâtă. Ea își împinse bărbia înainte, sfidătoare. Dar când el se întoarse să se uite la bazin, ea-și retrase mâna.

Marshall se simți din nou descurajat. Ea se folosea de el, era doar un pion în jocul lor.

— Ai spus că o să crească, spuse ea.

— Da, răspunse Marshall. Valul va crește pe măsură ce se apropie de mal. În larg, tsunamiul e mic, dar crește în ape mai puțin adânci. Iar în golf forța lui se concentrează, așa că devine și mai înalt.

Valul se înălță, apoi se sparse pe linia curbă a țărmului de la capătul bazinului. Formă o spumă albă și se lovi de părțile laterale ale malului. Ajunsese la o înălțime de cinci picioare, se gândi el.

— Deci se înălță, spuse ea. Dar în realitate?

— Ajunge la patruzeci-cincizeci de picioare, răspunse el. Cincisprezece metri.

— O-la-la! spuse ea, țuguindu-și buzele. Deci un om nu poate scăpa de așa ceva.

— O, nu, spuse Marshall. Nu poți fugi de un val mareic. În 1957, în Hilo, Hawaii, un val înalt cât casa a ajuns chiar pe străzile orașului. Oamenii au fugit, dar...

— Deci asta e? întrebă americanul. Asta e tot ce face? Vocea lui suna hârâit, de parcă ar fi avut nevoie să-și curețe gâtul.

— Nu-l lua în seamă, spuse ea.

— Da, asta facem noi aici, spuse Marshall. Generăm valuri...

— Mare căcat, spuse americanul. Asta puteam și eu să fac în cadă, când aveam șase luni.

— Păi, spuse Marshall, arătând spre tabloul de comandă, la monitoarele pe care erau afișate date, generăm baze de date pentru cercetătorii din toată lumea, care...

— Bine, bine. Gata. Plictisitor ca un căcat. Eu plec. Marisa, tu vii sau nu?

Stătea și o privea fix.

Marshall o auzi cum trage aer în piept.

— Nu, spuse ea, nu vin.

Americanul se întoarse și se îndepărtă, trântind cu putere ușa în urma lui.

Apartamentul ei era chiar vizavi de Notre Dame, pe celălalt mal al fluviului, iar de pe balconul din dormitor avea o priveliște frumoasă asupra catedralei, care era iluminată noaptea. Era ora zece, dar cerul era încă de un albastru intens. El privi strada de dedesubt, luminile cafenelelor și mulțimea care se plimba pe străzi. Era o imagine plină de mișcare și strălucire.

— Nu te teme, spuse ea, din spate. Dacă te uiți după Jimmy, să știi că el nu vine aici.

De fapt, lui nici nu-i trecuse prin cap așa ceva, până când ea nu pomenise despre asta.

— Nu?

— Nu, răspunse ea. Se va duce în altă parte. Jimmy are multe femei.

Ea luă o gură de vin roșu, apoi puse paharul pe noptieră. Fără nici o jenă, își scoase bluza și își lăsă fusta să cadă. Nu avea nimic pe dedesubt.

Purtând încă pantofii cu tocuri înalte, se îndreptă spre el. Probabil că părea surprins, pentru că îi zise: „Ți-am mai spus, nu-mi place să aștept", apoi îl cuprinse cu brațele și îl sărută apăsător, agresiv, aproape furios. Urmă un moment jenant, încercau să se sărute în timp ce ea îi smulgea hainele. Ea respira greu, aproape gâfâia. Nu vorbea. Era atât de pasională încât părea furioasă, iar frumusețea ei, perfecțiunea fizică a corpului ei întunecat, îl intimidă, dar nu pentru mult timp.

La sfârșit ea rămase întinsă lângă el, cu pielea mătăsoasă, dar corpul ferm sub această suprafață. Tavanul dormitorului era luminat de fațada catedralei de vizavi. El se relaxase, dar ea părea plină de energie, fără astâmpăr după ce făcuse dragoste. Se întreba dacă ea terminase cu adevărat, în ciuda gemetelor și strigătelor din final. Apoi ea se ridică brusc.

— S-a întâmplat ceva? Ea luă o gură de vin.

— La toaletă, răspunse ea și se întoarse, ieșind pe ușă. Își lăsase paharul de vin. El se ridică și luă o înghițitură, uitându-se la conturul delicat al rujului ei rămas pe pahar.

El privi patul și văzu urmele întunecate lăsate de tocurile ei pe cearșafuri. Nu-și scosese pantofii decât pe la jumătatea partidei de amor. Acum pantofii zăceau aruncați sub fereastră, semne ale pasiunii lor. Încă se simțea de parcă ar fi visat. Nu mai fusese niciodată cu o astfel de femeie. Atât de frumoasă și locuind într-un astfel de loc. Se întrebă cât costă apartamentul, cu finisările de lemn, aflat într-o zonă perfectă...

Mai luă o gură de vin. S-ar fi putut obișnui cu asta.

Auzi zgomotul apei curgând în baie, o voce fredonând un cântec fără melodie.

Cu un *bum!*, ușa de la intrare se trânti și trei bărbați se repeziră în dormitor. Purtau impermeabile închise la culoare și pălării. Îngrozit, Marshall puse paharul pe masă dar paharul căzu și se repezi către hainele lui de lângă pat, ca să se acopere, dar într-o clipă bărbații erau deasupra lui, apucându-l cu mâinile lor înmănușate. Strigă de groază și panică în timp ce era întors cu fața spre pat. Încă țipa când îl împinseră cu fața în pernă. Crezu că vor să-l sufocă, dar n-o făcură. Unul dintre bărbați șuieră:

— Taci. Nu ți se va întâmpla nimic dacă taci.

Nu-l crezu, așa că se zbătu, strigând din nou. Unde era Marisa? Ce făcea? Totul se întâmpla foarte repede. Unul dintre bărbați i se așezase pe spate, cu genunchii împungându-i șira spinării, cu pantofii săi reci pe fesele goale ale lui Marshall. Simți mâna omului pe ceafă, împingându-l în pat.

— Taci! șuieră din nou omul.

Ceilalți doi îl prinseseră de încheieturi și îi îndepărtau brațele, răstignindu-l pe pat. *Se pregăteau să-i facă ceva.* Se simțea îngrozit și vulnerabil. Gemu și cineva îl lovi peste cap.

— Gura!

Totul se întâmpla foarte repede, era derutat. Unde era Marisa? Probabil că se ascundea în baie și nu i-o putea lua în nume de rău. Auzi un fâsâit și văzu un sac de plastic, cu ceva alb înăuntru, ca o minge de golf. Îi puneau sacul la subraț, pe partea cărnoasă a brațului.

Ce dracului făceau? Simți răceala apei pe braț, se zbătu, dar îi țineau foarte strâns, și apoi, prin apă, simți că ceva moale îl apasă, era ceva *lipicios*, ca o gumă de mestecat lipicioasă, ceva

lipicios pe carnea brațului său, apoi simți o ciupitură scurtă. Nimic, ceva aproape insesizabil, o înțepătură scurtă.

Bărbații lucrau rapid, îi scoaseră sacul și în acel moment auzi surprinzător de tare două focuri de armă, pe Marisa strigând într-o franceză rapidă: „*Salaud! Salopard! Bouge-toi le cui!*”. Cel de-al treilea bărbat se rostogoli din spinarea lui Marshall și căzu la pământ, apoi se îndepărtă rapid, iar Marisa continuă să țipe, se auziră mai multe focuri de armă și simți în aer mirosul de praf de pușcă, iar bărbații fugiră. Ușa se trânti, iar ea se întoarse, goală, bolborosind într-o franceză pe care el n-o înțelegea, ceva despre *vacherie*, ceea ce el crezu că înseamnă vacă, dar nu gândea clar. Începuse să tremure pe pat.

Ea se apropie și îl îmbrățișa. Țeava pistolului era fierbinte, el strigă, iar ea îl lăsa deoparte.

— O, Jonathan, îmi pare rău, îmi pare atât de rău... îi puse capul pe umărul ei și începu să-l mângâie.

— Te rog, trebuie să mă ierți, acum totul e bine, îți promit, încet-încet, se opri din tremurat, iar ea îl privi.

— Te-au rănit?

El clătină din cap.

— Bine. Știam eu. Idioții! Sunt prietenii lui Jimmy, au vrut să facă o glumă, să te sperie. Și pe mine, sunt convinsă. Dar n-ai pățit nimic?

El clătină din nou din cap. Tuși.

— Poate, spuse, când putu în sfârșit să vorbească, poate că ar trebui să plec.

— O nu, spuse ea, nu-mi poți face așa ceva.

— Nu mă simt...

— Categoric nu, spuse ea. Se apropie și mai mult de el, până când corpul ei îl atinse. Trebuie să mai rămâi puțin.

— Ar trebui să anunțăm poliția?

— *Mais non*. Poliția nu va face nimic. O ceartă de îndrăgostiți, în Franța nu chemăm poliția.

— Dar au intrat în casă...

— Acum au plecat, îi șopti ea la ureche. Îi simțea răsuflarea. Am rămas numai noi. Numai noi, Jonathan. Corpul ei întuncat alunecă pe pieptul lui.

Trecuse de miezul nopții când el se îmbracă în sfârșit și se așeză la fereastră, uitându-se la Notre Dame. Străzile erau încă aglomerate.

— De ce nu rămâi? Întrebă ea, bosumflându-se cochet. Vreau să rămâi. Nu vrei să-mi faci pe plac?

— Îmi pare rău. Trebuie să plec. Nu mă simt prea bine.

— O să te fac să te simți bine.

Clătină din cap. De fapt, chiar nu se simțea bine. Simțea valuri de amețeală, iar picioarele îi erau ciudat de slăbite. Măinile îi tremurau când se prinse de marginea balconului.

— Îmi pare rău, spuse el din nou. Trebuie să plec.

— Bine atunci, te duc eu cu mașina.

Știa că mașina ei era parcată pe celălalt mal al Senei. I se părea prea mult de mers până acolo. Dar se mulțumi să accepte fără vlagă:

— Bine.

Ea nu se grăbea. Mergeau agale, braț la braț, ca doi îndrăgostiți, de-a lungul digului. Trecură de restaurantele plutitoare de pe unul din maluri, puternic luminate și încă pline de clienți. Deasupra lor, pe celălalt mal al fluviului, se înălța Notre Dame, cu luminile ei strălucitoare. Pe moment, plimbarea domoală, cu capul ei pe umărul său, și cuvintele blânde pe care i le spunea îl făcură să se simtă mai bine.

Dar curând se împiedică, simțind că în tot corpul i se instalează o slăbiciune care-l făcea nesigur. Gura îi era foarte uscată. Își simțea maxilarul rigid. Îi era greu să vorbească.

Ea nu părea să fi băgat de seamă. Trecuseră de luminile strălucitoare și se aflau sub unul dintre poduri când el se împiedică din nou. De data aceasta căzu pe digul de piatră.

— Dragul meu, spuse ea, pe un ton îngrijorat și atent, și îl ajută să se ridice.

— Cred... cred, spuse el.

— Dragul meu, te simți bine? Îl ajută să se așeze pe o bancă, departe de fluviu. Uite, stai aici puțin. O să te simți imediat mai bine.

Dar el nu se simțea mai bine. Încercă să protesteze, dar nu putea vorbi. Își dădu seama cu oroare că nu putea nici măcar să-și miște capul. Se *întâmplase ceva rău*. Tot corpul îi era cuprins de slăbiciune, o slăbiciune ce se instala rapid și surprinzător, și încercă să se ridice de pe bancă, dar nu reuși să-și miște membrele și nici capul. Se uită la ea, care stătea alături.

— Jonathan, ce s-a întâmplat? Ai nevoie de un doctor? Da, am nevoie de un doctor, gândi el.

— Jonathan, nu e bine ce se întâmplă...

Simțea o greutate pe piept. Respira cu dificultate. Privi în altă direcție, fixând un punct din fața lui. Însământat, gândi: *Sunt paralizat.*

— Jonathan?

Încercă s-o privească, dar nu-și putea mișca nici măcar ochii. Nu putea privi decât în față. Respirația îi era îngreunată.

— Jonathan?

Am nevoie de un doctor.

— Jonathan, poți să te uiți la mine? Poți? Nu poți? Nu reușești să miști capul?

Tonul ei nu era tocmai îngrijorat. Părea detașată, clinică. Poate că auzul îi fusese afectat. Auzea în urechi un zgomot puternic. Respira din ce în ce mai greu.

— Bine, Jonathan, hai să plecăm de-aici.

Își strecură capul pe sub brațul lui și cu o forță surprinzătoare îl ridică în picioare. Corpul îi era moale și fără vlagă și se sprijinea de ea. Nu-și putea controla direcția privirii. Auzi zgomotul unor pași care se apropiau și gândi: *Slavă Domnului.* Auzi o voce de bărbat, care întrebă în franceză: „Mademoiselle, aveți nevoie de ajutor?”

— Nu, mulțumesc, răspunse ea. A băut cam mult, atâta tot.

— Sunteți sigură?

— Așa face tot timpul.

— Chiar așa?

— Mă descurc.

— O, atunci vă urez *bonne nuit*.

— *Bonne nuit*, răspunse ea.

Își continuă drumul, trăgându-l după ea. Zgomotul pașilor slăbi. Apoi ea se opri și se întoarse să privească în jur. Și acum... *Îl ducea spre fluviu.*

— Ești mai greu decât credeam, spuse ea, pe un ton de conversație.

Se simți cuprins de o teroare adâncă. Era complet paralizat. Nu putea face nimic. Picioarele i se împleticeau pe piatră.

Spre fluviu.

— Îmi pare rău, spuse ea și-l aruncă în apă.

Urmă o cădere scurtă și o senzație acută de rece. Plonja în adânc, înconjurat de bule de aer și verde, apoi negru. Nu se

putea mișca, nici măcar în apă. Nu-i venea să creadă că i se întâmplase așa ceva, nu-i venea să creadă că murea astfel.

Apoi simți cum corpul i se ridică încet. Din nou apă verde, apoi ieși la suprafață, pe spate, întorcându-se ușor.

Vedea podul, cerul întunecat și pe Marisa, care stătea pe dig. Ea își aprinse o țigară și îl privi. Stătea cu o mână în șold și cu un picior ieșit în față, într-o postură de manechin. Expiră, iar fumul se ridică în noapte.

Apoi se scufundă din nou și simți cum răceala și întunericul se închid în jurul său.

La ora trei dimineața luminile se aprinseră în Laboratoire Ondulatoire al Institutului Marinei Franceze de la Vissy. Tabloul de comandă prinse viață. Mașinăria începu să creeze valuri ce se unduiau în bazin, unul după altul, și se spărgeau pe țărmul artificial. Pe monitoarele de control apăreau imagini tridimensionale, tabele de date. Datele erau transmise către o locație necunoscută, aflată undeva în Franța.

La ora patru tabloul de comandă se întunecă, luminile se stinseră, iar hardurile șterseră orice urmă a celor întâmplare.

PAHANG
MARȚI, 11 MAI
11.55 A.M.

Șoseaua șerpuită din junglă se afla la umbră, sub desișurile pădurii tropicale malaeziene. Drumul pavat era foarte îngust, Land Cruiser-ul se balansa în toate părțile, iar cauciucurile îi scrâșneau. Pe locul din dreapta, un bărbat cu barbă, de vreo patruzeci de ani, se uită la ceas.

— Cât mai avem de mers?

— Doar câteva minute, răspunse șoferul, fără să încetinească. Aproape am ajuns.

Șoferul era chinez, dar vorbea cu accent englezesc. Se numea Charles Ling și zburase din Hong Kong la Kuala Lumpur în noaptea precedentă. Il întâlnise pe însoțitorul său la aeroport în acea dimineață și de atunci mergeau încontinuu, cu viteză maximă.

Pasagerul îi înmânase lui Ling o carte de vizită pe care scria „Allan Peterson, Servicii Seismice, Calgary”. Ling nu-l crezuse. Știa foarte bine că exista o companie în Alberta, ELS

Engineering, care vindea acest tip de echipamente. Nu era nevoie să bați drumul până în Malaezia ca să le vezi.

În plus, Ling verificase lista pasagerilor zborului care aterizase și nu exista nici un Allan Peterson. Deci tipxil ăsta călătorise sub alt nume.

Mai mult decât atât, îi spusese lui Ling că era geolog și oferea consultanță unor companii energetice din Canada, iar munca sa consta mai ales în evaluarea posibilelor câmpuri petroliere. Dar Ling nu credea nici asta. Inginerii petroliști se vedeau de la o poștă. Tipul ăsta nu era unul dintre ei.

Deci Ling nu știa cine era bărbatul. Asta nu-l deranja. Domnul Peterson dispunea de bani; restul nu-l privea pe Ling. În acea zi avea un singur interes: să vândă generatoare de cavitație. Părea o tranzacție importantă: Peterson vorbea despre trei aparate, care făceau în total peste un milion de dolari.

Coti brusc și ieși de pe șosea, intrând pe un teren mocirlos. Merse în salturi prin junglă, pe sub copacii imenși și dintr-odată ieșiră la lumina zilei, într-o poiană întinsă. În pământ se afla o deschizătură imensă înemicerc, care scotea la iveală un maldăr de pământ cenușiu. Dedesubt se afla un lac verde.

— Ce e asta? întrebă Peterson, cu o tresărire.

— A fost o mină deschisă, dar acum e abandonată. Caolin.

— Care ce e?

Asta nu e geolog, gândi Ling. Caolinul, explică el, era un mineral din argilă.

— Este folosit pentru hârtie și ceramică. Acum se face multă ceramică industrială. Fac lame din ceramică, incredibil de ascuțite. În curând o să facă motoare auto din ceramică. Dar aici calitatea nu era bună. A fost abandonată acum patru ani.

Peterson dădu din cap.

— Și unde e generatorul de cavitație?

Ling arătă spre un camion masiv, parcat la marginea stâncii.

— Acolo.

Se apropie cu mașina.

— Rușii le fabrică?

— Vehiculul și matricea de carbon sunt de fabricație rusească. Partea electronică vine din Taiwan. Noi le asamblăm la Kuala Lumpur.

— Și ăsta e cel mai mare model?

— Nu, e cel mediu. Pe cel mai mare nu îl am aici, să vi-l pot prezenta.

Parcară lângă utilaj. Avea dimensiunile unui excavator. Capota Land Cruiser-ului era doar puțin mai înaltă decât cauciucurile sale imense. În centru atârna un generator de cavitație rectangular, care semăna cu un generator diesel supradimensionat, o masă densă de țevi și fire. Placa de cavitație se afla dedesubt, la câțiva metri deasupra pământului.

Coborâra din mașină în căldura moleșitoare. Ochelarii lui Ling se aburiră. Îi șterse pe cămașă. Peterson dădu ocol utilajului.

— Pot să iau doar aparatul, fără mașină?

— Da, facem și aparate ce pot fi transportate. Le punem în containere. Dar de obicei clienții le vor montate pe vehicule.

— Eu vreau doar aparatele, spuse Peterson. Îmi faceți o demonstrație?

— Imediat, răspunse Ling. Îi făcu semn operatorului aflat sus, în cabină. Cred că ar trebui să ne dăm la o parte.

— Stați puțin, spuse Peterson, brusc îngrijorat. Am crezut că vom fi singuri. El cine e?

— E fratele meu, răspunse Ling pe un ton liniștitor. E foarte de încredere.

— Păi...

— Să ne dăm la o parte. Vedem mai bine de la distanță. Generatorul de cavitație se puse în mișcare, cu un pufăit puternic. În curând zgomotul se confundă cu altul, un murmur profund pe care Ling avea întotdeauna impresia că îl simte în piept, în oase.

Probabil că și Peterson îl simțise, căci se retrase rapid.

— Aceste generatoare de cavitație sunt hipersonice, explică Ling. Produc un câmp radial simetric de cavitație, al cărui punct de focalizare poate fi ajustat, la fel ca în cazul lentilelor optice, doar că în acest caz folosim sunetul. Cu alte cuvinte, cu ajutorul sunetului controlăm profunzimea cavitației.

Îi făcu semn operatorului, care dădu din cap. Placa de cavitație coborî până aproape de pământ. Sunetul deveni mai profund și mai slab. Pământul vibra ușor în locul unde se aflau.

— Doamne, spuse Peterson, făcând un pas înapoi.

— Nu vă faceți griji, spuse Ling. Unghiul de reflecție e mic. Principalul vector de energie este ortogonal, merge direct în jos.

La aproximativ doisprezece metri de utilaj, pereții canionului păreau să fi devenit dintr-odată vagi, lipsiți de formă.

Mici nori de fum cenușiu ascunseră pentru o clipă suprafața, apoi o bucată de stâncă se desprinsese și se rostogoli spre lacul de dedesubt, ca o avalanșă cenușie. Întreaga zonă se umplu de fum și praf.

Când începu să se lumineze, Ling spuse:

— Vă vom arăta cum este focalizat fasciculul. Zgomotul începu din nou, iar de data aceasta conturul stâncii se estompă mai jos cu șaiszeci de metri sau chiar mai mult. Din nou nisipul cenușiu cedă, de data aceasta alunecând în liniște în lac.

— Poate fi focalizat și lateral? Întrebă Peterson.

Ling răspunse afirmativ. La nouăzeci de metri nord de utilaj, stâncă se desprinsese și se rostogoli din nou.

— Putem să îl folosim în orice direcție și la orice adâncime.

— La orice adâncime?

— Cel mai mare aparat al nostru ajunge la o mie de metri. Deși nici un client nu are nevoie de o asemenea adâncime.

— Nu, nu, spuse Peterson. N-avem nevoie de așa ceva. Dar vrem ca fasciculul să fie puternic. Își șterse mâinile de pantaloni. Am văzut destul.

— Chiar așa? Mai avem câteva tehnici de demon...

— Vreau să mă întorc acum.

În spatele ochelarilor de soare, ochii săi erau de nedescifrat.

— Foarte bine, spuse Ling. Dacă sunteți convinși...

— Sunt convinși.

Pe drumul de întoarcere, Peterson întrebă:

— Livrați marfa de la KL sau Hong Kong?

— De la KL.

— Ce restricții aveți?

— Cum adică? Întrebă Ling.

— În SUA, tehnologia hipersonică de cavitație e interzisă. Nu poate fi exportată fără licență.

— După cum spuneam, folosim electronice din Taiwan.

— Sunt la fel de bune ca acelea americane?

— Practic, nu e nici o diferență.

Dacă Peterson ar fi avut cunoștințe în domeniu, ar fi știut că Statele Unite nu mai aveau de mult capacitatea să producă astfel de aparatură sofisticată. Generatoarele de cavitație americane erau fabricate în Taiwan.

- De ce mă întrebați? Vreți să le exportați în SUA?
- Nu.
- Atunci n-aveți nici o problemă.
- Care e termenul de livrare? Întrebă Peterson.
- Avem nevoie de șapte luni.
- Eu mă gândeam la cinci luni.
- E fezabil. Dar vă costă în plus. Câte aparate vreți?
- Trei.

Ling se întreba de ce ar avea nevoie cineva de trei generatoare de cavitație. Nici o companie de studii geologice din lume n-avea mai mult de unul.

— Dau drumul la comandă când primesc ordinul dumneavoastră de plată, spuse Ling.

— O să vi-l trimit mâine.

— Unde facem livrarea? În Canada?

— Veți primi instrucțiuni în privința livrării peste cinci luni, spuse Peterson.

Chiar în față, liniile arcuite ale aeroportului ultramodern conceput de Kurokawa se înălțau spre cer. Peterson tăcuse, în timp ce urca pe rampă, Ling spuse:

— Sper că am ajuns la timp ca să prindeți avionul.

— Ce? A, da. E bine.

— Vă întoarceți în Canada?

— Da.

Ling opri mașina în dreptul terminalului internațional, ieși și-i strânse mâna lui Peterson. Peterson își aruncă geanta pe umăr. Era unicul său bagaj.

— Ei bine, spuse Peterson, trebuie să plec.

— Drum bun!

— Mulțumesc, și dumneavoastră. Vă întoarceți la Hong Kong?

— Nu, răspunse Ling. Trebuie să mă duc la fabrică, să-i pun la treabă.

— E aproape?

— Da, în Pudu Raya, la câțiva kilometri de aici.

— Bine atunci.

Peterson dispăru înăuntrul terminalului, după un ultim gest de adio.

Ling se întoarse în mașină și plecă. Dar pe când cobora de pe rampă, observă că Peterson își uitase telefonul celular pe scaun. Opri mașina și privi în urmă. Dar Peterson dispăruse. Telefonul

era ușor, fabricat din plastic ieftin. Era un model de duzină, cu cartelă preplătită. Nu putea fi principalul său telefon.

Ling își aminti că avea un prieten care putea analiza telefonul și cartela, ca să afle mai multe despre clientul său. Și chiar dorea să afle mai multe, așa că își băgă telefonul în buzunar și o luă spre nord, spre fabrică.

CHEIUL TAMISEI

VINERI, 21 MAI 2005

11.04 A.M.

De la biroul său, Richard Mallory își ridică privirea și spuse, pe un ton întrebător:

— Da?

Bărbatul care stătea în cadrul ușii era palid, slab, cu aer de american și părul blond tuns scurt. Avea o atitudine relaxată și era îmbrăcat fără un stil anume: pantofi sport Adidas murdari și trening uzat bleumarin. Arăta de parcă ar fi ieșit să facă jogging și s-ar fi oprit o clipă la birou.

Pentru că era vorba de Design/Quest, un atelier de grafică de succes situat în Butler's Wharf, un cartier renovat mai jos de Tower's Bridge, majoritatea angajaților erau îmbrăcați obișnuit. Mallory era singura excepție. Pentru că era șeful, purta pantaloni largi, o cămașă albă și pantofi cu botul rotund, care-i chinuiau picioarele. Dar erau la modă.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă Mallory.

— Am venit să iau pachetul, spuse americanul.

— Scuzați-mă, ce pachet? Dacă e livrat prin DHL, atunci e în față, la secretară.

Americanul părea nervos.

— Nu ți se pare că exagerezi? întrebă el. Dă-mi dracului pachetul ăla!

— Bine, spuse Mallory, ridicându-se de la birou. Probabil că americanul simți că fusese prea brutal, pentru că spuse pe un ton mai calm:

— Drăguțe afișe! Arătă spre peretele din spatele lui Mallory. Tu le faci?

— Noi. Firma noastră.

Pe perete erau două afișe, unul lângă altul, ambele pe un fond negru-tăciune, cu un glob pământesc în centru, singura

diferență fiind sloganul. Pe una scria „Salvați Pământul” și dedesubt „E singura noastră casă”, iar pe celălalt „Salvați Pământul” și „De-aici n-avem unde să plecăm”.

Pe una dintre laturi se afla fotografia înrămată a unui manechin blond, care purta un tricou cu sloganul: „Salvați pământul” „Și în timpul ăsta mențineți-vă în formă”.

— Asta a fost campania noastră cu „Salvați pământul”, spuse Mallory. Dar n-au cumpărat-o.

— Cine?

— Fondul Internațional pentru Conservarea Mediului. Trecu pe lângă american și coborî pe scara de serviciu spre garaj. Americanul îl urmă.

— De ce? Nu le-a plăcut?

— Ba le-a plăcut, răspunse Mallory. Dar îl aveau pe Leo ca purtător de cuvânt și l-au folosit pe el. Campania s-a bazat pe spoturi video.

La capătul scării își folosi cârdușul, iar ușa se deschise cu un clic. Intrară într-un mic garaj aflat sub clădire. Era întuneric, cu excepția unei gene de lumină care se zărea dinspre rampa ce ducea în stradă. Mallory observă iritat că o camionetă bloca rampa. Mereu aveau probleme cu mașinile firmelor de livrare care parcau aici.

Se întoarse spre american.

— Ai mașină?

— Da, o camionetă. Arată spre mașină.

— A, bine, deci a ta e. Ai pe cineva care să te ajute?

— Nu, sunt singur. De ce?

— Sunt foarte grele, răspunse Mallory. Or fi doar cabluri, dar sunt o sută cincizeci de kilometri de cablu. Cântăresc peste trei sute de kilograme, frate.

— Mă descurc.

Mallory se îndreptă spre Rover-ul său și deschise portbagajul. Americanul fluieră, iar camioneta coborî rampa.

Era condusă de o femeie cu aer dur, cu părul țepos și machiaj întunecat.

— Credeam că ești singur, spuse Mallory.

— Ea nu știe nimic. N-o lua în seamă. A adus mașina. E un simplu șofer.

Mallory se întoarce spre portbagajul deschis, în care se aflau niște cutii albe cu inscripția „Cablul Ethernet (Neizolat)” și instrucțiuni de folosire.

— Să deschidem una, spuse americanul.

Mallory deschise o cutie. Înăuntru se afla o încrengătură de cabluri foarte subțiri, învelite în plastic.

— După cum vezi, este un cablu de ghidare. Pentru rachetele antitanc.

— Serios?

— Așa mi-au spus. De-aia sunt împachetate așa. O legătură de cabluri pentru fiecare rachetă.

— Eu n-am de unde să știu, spuse americanul. Eu doar transport marfa.

Deschise portbagajul camionetei. Apoi începu să încarce cutiile, una câte una. Mallory îl ajuta.

— Ți-a mai spus și altceva tipul ăsta?

— Sincer, da. Mi-a spus că cineva a cumpărat cinci sute de rachete care au rămas după Tratatul de la Varșovia. Se numesc Hotfire sau Hotwire sau ceva de genul ăsta. Fără capete, doar corpul rachetelor. Chestia e că au fost vândute cu cablul de ghidare în stare proastă.

— N-am auzit de așa ceva.

— Asta a spus. Rachetele au fost cumpărate în Suedia. Cred că la Gothenburg. De acolo au fost transportate în altă parte.

— Pari îngrijorat.

— Nu sunt, spuse Mallory.

— De parcă te-ai teme că ești implicat în ceva.

— A, nu.

— Ești sigur? întrebă americanul.

— Da, normal că sunt sigur.

Aproape toate cutiile fuseseră încărcate în camionetă. Mallory începu să transpire. Americanul părea să-l scruteze cu coada ochiului. Nu-și ascundea scepticismul. Spuse:

— Și zi-mi, cum arată tipul ăsta?

Mallory știa că nu trebuie să răspundă la o asemenea întrebare. Ridică din umeri.

— E un tip oarecare.

— American?

— Nu știu.

— Nu știi dacă e sau nu american?

— Nu știu exact ce accent avea.
— De ce? Întrebă americanul.
— Putea să fie canadian.
— Era singur?
— Da.
— Pentru că am auzit ceva despre o femeie superbă. O femeie sexy, cu fustă mulată și tocuri înalte.
— Aș fi remarcat o astfel de femeie, spuse Mallory.
— N-ai fi... omis s-o pomenești? Încă o privire sceptică. Ca s-o păstrezi doar pentru tine?
Mallory observă o umflătură pe șoldul americanului. Era oare un pistol? Posibil.
— Nu. Era singur.
— Oricine-ar fi tipul ăsta.
— Da.
— Dacă vrei părerea mea, spuse americanul, eu m-aș fi întrebat de la început de ce are nevoie cineva de o sută cincizeci de kilometri de cablu pentru rachete antitanc. Adică pentru ce?
— Nu a spus.
— Și atunci tu i-ai zis: „Bine, frate, o sută cincizeci de kilometri de cablu, las' pe mine", fără să-l iei la întrebări?
— Mi se pare că pui tu toate întrebările, răspunse Mallory. Transpira încontinuu.
— Am și un motiv, spuse americanul. Tonul său devenise amenințător. Trebuie să-ți zic, amice. Nu-mi place ce aud.
Ultimele cutii fură încărcate în camionetă. Mallory făcu un pas în spate. Americanul trânti întâi prima ușă, apoi pe a doua. După ce ultima ușă fu închisă, Mallory văzu șoferul mașinii. Femeia. Stătuse în picioare, în spatele ușii.
— Nici mie nu-mi place, spuse ea. Purta un costum de camuflaj, militar. Pantaloni largi și bocanci înalți cu șiret. O jachetă verde grosolană. Mănuși solide. Ochelari cu lentile negre.
— Ia stai puțin, spuse americanul.
— Dă-mi mobilul tău, spuse femeia.
Își întinse o mână să-l ia, iar cealaltă mână îi rămase la spate, de parcă ar fi ținut o armă.
— De ce?
— Dă-mi-l.

- De ce?
- Vreau să mă uit la el, de-aia.
- Dar n-are nimic neobișnuit...
- Dă-mi-l.

Americanul își scoase mobilul din buzunar și i-l întinse, în loc să-l ia, femeia îl prinse de încheietură și-l trase spre ea. Telefonul căzu. Ea își mișcă mâna pe care o ținuse la spate și-l prinse de gât cu mâna înmănușată. Îl ținea de gât cu ambele mâini, ca și cum l-ar fi sugrumat.

O clipă rămase paralizat, după care începu să se zbată.

— Ce dracu' faci? Ce faci... hei! îi îndepărtă mâinile și sări înapoi ca ars. Ce-a fost asta? Ce-ai făcut?

Își duse mâna la gât. Îi curgea puțin sânge, doar câteva picături. Vârfurile degetelor îi erau roșii. Aproape insesizabil.

— Ce-ai făcut?

— Nimic.

Își scotea mânușile. Mallory observă că umbla cu grijă, de parcă în mănușă se ascundea ceva. Ceva ce nu voia să atingă.

— Nimic? Întrebă americanul. *Nimic?*

Ce căcat! Brusc, se întoarse și începu să urce în fugă rampa ca să ajungă afară, în stradă.

Ea îl privi calm cum pleacă. Se aplecă, ridică telefonul mobil și îl puse în buzunar. Apoi se întoarse spre Mallory.

— Du-te înapoi la treabă. El ezita.

— Ai făcut treabă bună. Nu te-am văzut niciodată. Nu m-ai văzut niciodată. Acum du-te.

Mallory se întoarse și se apropie de ușa care dădea spre scări. O auzi pe femeie cum închidea ușa camionetei și, când privi înapoi, văzu mașina urcând în viteză rampa spre lumina străzii. Camioneta o luă la dreapta și apoi dispăru.

Când se întoarse la birou, asistenta sa, Elisabeth, intră cu ultimele schițe ale afișelor publicitare pentru computerele Toshiba. Ședința foto urma să aibă loc a doua zi. Trebuia să se uite pe schițele finale. Răsfoi rapid planșele; lui Mallory îi era greu să se concentreze.

— Nu-ți plac? Întrebă Elisabeth.

— Ba da, sunt bune.

— Arăți cam palid.

— Păi eu... stomacul.

— Ceai de ghimbir, spuse ea. E cel mai bun. Vrei să-ți aduc?

Aprobă, doar ca s-o facă să iasă din birou. Privi pe fereastră. Biroul lui Mallory avea o vedere spectaculoasă asupra Tamisei și Tower Bridge, aflat pe stânga. Podul fusese vopsit în albastru deschis și alb (ținea de tradiție sau era pur și simplu o idee proastă?), dar întotdeauna îi făcea bine să-l privească. Se simțea cumva în siguranță.

Se apropie de fereastră și rămase acolo, privind podul. Se gândea că, atunci când prietenul său cel mai bun îi ceruse ajutorul într-o problemă de ecologism radical, i se păruse distractiv. Puțin mister, câteva acte de bravadă. Ii promisese că nu va fi vorba de violență. Mallory nu se gândise niciodată că va ajunge să se simtă înspăimântat.

Dar acum era înspăimântat. Măinile îi tremurau. Și le înfundă în buzunare în timp ce privea pe fereastră. Cinci sute de rachete? gândi. *Cinci sute de rachete.* În ce se băgase? Treptat, înțelese că auzea sirene și că pe pod străluceau lumini roșii.

Pe pod avusese loc un accident. Și, judecând după numărul mașinilor de poliție și de salvare, era un accident grav.

Unul în care murise cineva.

Nu se putu controla. Cuprins de panică, ieși din birou, ajunse pe chei și, cu inima cât un purice, se repezi spre pod.

De la nivelul superior al autobuzului roșu cu etaj, turiștii priveau în jos, cu mâinile la gură într-un gest de oroare. Mallory își făcu loc prin mulțimea adunată în fața autobuzului. Se apropie suficient pentru a vedea șase paramedici și polițiști aplecați asupra unui trup ce zăcea în stradă. Deasupra lor stătea șoferul autobuzului, masiv și cu ochii în lacrimi. Spunea că n-a avut ce face, omul ieșise în fața mașinii în ultima clipă. Probabil că era beat, spunea șoferul, pentru că se clătina. Părea că a căzut de pe trotuar.

Mallory nu putea vedea cadavrul, polițiștii îi blocau câmpul vizual. Mulțimea stătea într-o tăcere aproape deplină, privind pur și simplu. Apoi unul dintre polițiști se ridică, ținând în mână un pașaport roșu un pașaport german. Slavă Domnului, gândi Mallory, cu un sentiment de ușurare ce dură doar o clipă, până când unul dintre paramedici se îndepărtă și el putu să vadă piciorul victimei un trening negru uzat și un pantof Adidas murdar, îmbibat de sânge.

Simți un val de greață și se întoarse, făcându-și din nou loc prin mulțime. Fețele priveau dincolo de el, impasibile sau

speriate. Dar nimeni nu-i acordă atenție. Se uitau cu toții la cadavru.

Cu excepția unui bărbat, îmbrăcat ca un director, în costum închis la culoare și cravată. El privea fix pe Mallory. Mallory îi întâlni privirea. Bărbatul dădu ușor din cap. Mallory nu răspunse. Continuă să împingă mulțimea adunată și fugi, repezindu-se pe scări înapoi în biroul său și își dădu seama că, într-un mod pe care nu-l înțelegea, viața i se schimbase pentru totdeauna.

TOKYO

MARȚI, 1 IUNIE

10.01 A.M.

Consortiul Internațional de Date asupra Mediului, CIDM, era situat, într-o clădire mică de cărămidă, lângă campusul universității Keio Mita. Pentru un eventual observator, CIDM părea să facă parte din universitate. Arbora și blazonul instituției (*Calamus Gladio Fortior*¹), dar de fapt era independent. Centrul clădirii consta într-o mică sală de conferințe, cu un podium și două rânduri de câte cinci scaune, orientate spre ecranul din față.

La ora zece dimineața, directorul CIDM, Akira Hitomi, stătea pe podium și privea cum americanul intră și se așază pe un scaun. Americanul era masiv, nu neapărat înalt, ci mai degrabă lat în umeri și piept, ca un atlet. Se mișca ușor, fără zgomot, pentru un bărbat atât de masiv. Ofițerul nepalez intră imediat după el, un om cu tenul întunecat și cu un aer vigilent. Se așază în spatele americanului, lateral. De pe podium, Hitomi îi salută din cap și nu spuse nimic.

Încăperea cu panouri de lemn se întunecă treptat, pentru a permite ochilor să se adapteze. Pe toate laturile, panourile de lemn se dădură la o parte în tăcere, lăsând să se vadă niște ecrane plate uriașe. Câteva ecrane apărură încet din spatele pereților.

În sfârșit, ușa de la intrare se închise și se încuie cu un clic. Doar atunci vorbi Hitomi:

— Bună dimineața, Kenner-san.

Pe ecranul principal scria „Hitomi Akira”, în engleză și japoneză.

¹ Pana este mai ascutită decât sabia (lat.) (n. tr.).

— Și bună dimineața, Thapa-san.

Hitomi deschise un laptop argintiu foarte mic și îngust.

— Astăzi vă voi prezenta datele din ultimele douăzeci și una de zile, verificate până acum douăzeci de minute. Vor fi importante pentru proiectul nostru comun, Akamai Tree.

Cei doi vizitatori aprobă. Kenner zâmbea, anticipând ce va vedea. Are și motive, gândi Hitomi. Nicăieri altundeva n-ar fi avut parte de o asemenea prezentare, căci agenția lui Hitomi era lider mondial în culegerea și prelucrarea datelor electronice. Pe ecrane apăruă imagini, una după alta. Păreau să arate sigla corporației: un copac verde pe un fond alb și înscrisul: AKAMAI TREE SOLUȚII DIGITALE DE REȚEA.

Numele și imaginea fuseseră alese pentru că semănau cu anumite companii reale de internet și cu siglele lor. În ultimii doi ani, rețeaua de servere Akamai Tree funcționa ca un lanț de capcane foarte atent concepute. Atât în domeniile de afaceri, cât și în cele academice, concepuseră *honeynets*. Asta le permitea să facă traseul invers de la server la utilizator cu optzeci și șapte la sută șanse de succes. Cu un an în urmă începuseră să plaseze momelile în rețea, mai întâi unele obișnuite, apoi din ce în ce mai tentante.

— Site-urile noastre sunt replici ale unor site-uri de geologie, fizică aplicată, ecologie, inginerie civilă și biogeografie, spuse Hitomi. Pentru a atrage hackeri, am inclus informații despre utilizarea explozibilelor în cele cu date seismice, teste ale rezistenței structurilor la vibrații și cutremure și, în site-urile de oceanografie, date despre uragane, valuri sălbatice, tsunamiuri și așa mai departe. Toate astea îți sunt cunoscute.

Kenner încuviință din cap.

— Știam că dușmanul nostru e peste tot și în plus mai e și deștept. Utilizatorii operează deseori în spatele unor *firewalls* sau folosesc conturi AOL pentru adolescenți, ca să pretindă că sunt niște puști farsori sau copii care se țin de glume. Dar nu sunt deloc așa ceva. Sunt bine organizați, răbdători și tenace. În ultimele săptămâni am început să înțelegem mai multe.

Pe ecran imaginea se schimbă, arătând o listă.

— Programatorii noștri au găsit intruși de pe mai multe site-uri și grupuri de discuții, grupate pe următoarele categorii de subiecte:

Aarhus, Danemarca
Amestecuri de combustibili solizi pentru rachete
Cavitație (solidă)
Centrul național de informare asupra cutremurelor (CNIC)
Demolare controlată
Diguri de beton
Diminuarea inundațiilor
Emisii de argon/oxigen
Encriptarea datelor din rețea
Enciptare celulară
Explozibile cu detonator
Fundația Națională de Resurse pentru Mediu (FNRM)
Fundația pentru Prevenirea Bolilor Tropicale (FPBT)
Hidroxid de potasiu
Hilo, Hawaii
Istoria militară a Australiei
Izolatori pentru curent de înaltă tensiune
Jurnalele misionarilor din Insulele Pacificului
Mid-Ocean Relay Network (MORN)
Parametri seismici, geologie
Prescott, Arizona
Proiectile teleghidate
Toxine și neurotoxine

— O listă impresionantă și misterioasă, spuse Hitomi. Totuși, avem filtre care pot identifica hackerii performanți. Aceștia sunt indivizii care atacă *firewalls*, instalează cai troieni, *spiders* și alte tipuri de viruși. Mulți dintre ei caută liste cu cărți de credit. Dar nu toți. Tastă ceva la micul său computer și imaginea se schimbă.

— Am inclus fiecare dintre aceste subiecte în *honeynet*, am folosit momeală din ce în ce mai puternică, ajungând până la a sugera că suntem în posesia unor date de cercetare, pe care le-am prezentat ca pe un schimb de mailuri între oameni de știință din Australia, Germania, Canada și Rusia. Am atras multă lume și am urmărit traficul. Până la urmă am descoperit o rețea complexă America de Nord Toronto, Chicago, Ann Arbor, Montreal cu rădăcini pe ambele coaste americane, dar și în Anglia, Franța și Germania. E o grupare teroristă Alfa

periculoasă. S-ar putea să fi ucis deja un cercetător la Paris. Așteptăm informațiile. Dar autoritățile franceze pot fi... lente.

Kenner vorbește pentru prima oară.

— Și ce arată datele despre comunicațiile pe celular?

— Comunicațiile pe celular se intensifică. E-mailurile sunt bine criptate. A crescut ritmul STF². E clar că se pregătește un proiect de anvergură globală, incredibil de complicat, extrem de costisitor.

— Dar nu știm exact ce e.

— Deocamdată nu.

— Atunci cel mai bine e să urmăriți traiectoria banilor.

— Asta facem. Peste tot. Hitomi zâmbi crud. E doar o chestiune de timp până când unul dintre peștișorii ăștia ajunge în cârlig.

VANCOUVER

MARȚI, 8 IUNIE

4.55 P.M.

Nat Damon termină de semnat actul cu o înfloritură.

— Până acum nu mi s-a mai cerut să semnez un acord de confidențialitate.

— Mă mir, spuse bărbatul în costum lucios, în timp ce lua înapoi documentul. Credeam că e o procedură standard. Nu vrem ca informațiile asupra proprietății noastre să fie dezvăluite.

Era avocat și își însoțea clientul, un om cu barbă și ochelari, îmbrăcat în jeanși și o cămașă de lucru. Bărbatul cu barbă spusese că e geolog expert în petrol, iar Damon îl crezuse. Semăna cu ceilalți geologi petroliști pe care îi cunoscuse.

Compania lui Damon se numea Canada Marine RS Technologies. Dintr-un birou minuscul și ticsit de lângă Vancouver, Damon închiria submarine și submersibile clienților din întreaga lume. Submarinele nu erau proprietatea lui Damon, el doar le închiria. Erau răspândite în lumea-ntreagă în Yokohama, Dubai, Melbourne, San Diego. Existau modele de la cele perfect operaționale, de cincisprezece metri lungime, în care intrau echipaje de șase oameni și care puteau face înconjurul lumii, la mașinării de scufundare minuscule, de o

² STF Space Time Frequency, strategie de codare a informației (n. tr.).

persoană și chiar până la vehicule-robot telecomandate, controlate de pe o navă de la suprafață.

Clienții lui Damon erau companii energetice și miniere care foloseau submarinele pentru prospectări subacvatice sau pentru a evalua starea echipamentelor și platformelor din largul coastelor. Avea o afacere specializată, iar în biroul său aflat în spatele unui atelier de reparat nave nu primea mulți vizitatori.

Și totuși acești bărbați îi intraseră pe ușă chiar înainte de ora închiderii. Avocatul fusese cel care vorbise. Clientul îi înmânase doar o carte de vizită, pe care scria „Servicii Seismice”, cu o adresă din Calgary. Era logic Calgary era un oraș important pentru companiile de hidrocarburi. PetroCanada, Shell, Suncor și multe alte firme își aveau sediile acolo. În zonă apăruseră zeci de companii private de consultanță, care se ocupau cu prospectări și cercetare.

Damon luă o machetă de pe sertarul din spatele său. Era un submarin micuț, cu partea din față ridicată și cu o carcasă transparentă. Il așează pe masă în fața bărbaților.

— Acesta e vehiculul pe care l-aș recomanda pentru nevoile dumneavoastră. Este RS Scorpion, construit în Anglia recent, acum patru ani. Are un echipaj de două persoane, motoare diesel și electrice și funcționează pe bază de argon. Când se scufundă, folosește 20% oxigen și 80% argon. E o tehnologie solidă, care și-a demonstrat calitățile: scruber cu hidroxid de potasiu, electricitate de două sute de volți, se scufundă până la șase sute de metri și poate rămâne sub apă 3,8 ore. Este echivalentul aparatului japonez Shinkai 2000, dacă ați auzit de el, sau al lui DownStar 80, din care nu există decât patru exemplare în toată lumea, dar sunt închiriate pe termen lung. Scorpion e un submarin excelent.

Bărbații aprobă din cap, apoi se uitară unul la altul.

— Și ce fel de manipuloare externe are? Întrebă bărbatul cu barbă.

— Depinde de adâncime, răspunse Damon. La adâncimi mai mici...

— Hai să zicem la șase sute de metri. Ce fel de manipuloare externe are?

— Vreți să colectați mostre la șase sute de metri adâncime?

— De fapt, montăm echipament de monitorizare pe fundul apei.

— Înțeleg... Cum ar fi dispozitive radio, care trimit date la suprafață?

— Ceva de felul ăsta.

— Cât de mari sunt aceste dispozitive?

Bărbatul cu barbă își depărta mâinile la o distanță de șaizeci de centimetri.

— Cam atât de mari.

— Și ce greutate au?

— A, nu știu exact. Cred că în jur de nouăzeci de kilograme.

Damon își mască surprinderea. De obicei geologii petroliști știau exact ce voiau să monteze. Dimensiunile exacte, masa exactă, gravitația specifică exactă și toate aceste detalii. Tipul ăsta avea informații vagi. Dar poate că Damon devenise paranoic. Continuă:

— Senzorii ăștia vă trebuie pentru cercetări geologice?

— Până la urmă da. Mai întâi avem nevoie de informații despre curenții din ocean, ritmul fluxului, temperaturile de pe fundul apei, chestii din astea.

Pentru ce? gândi Damon. De ce aveau nevoie să afle date despre curenți? Sigur, ar fi putut scufunda un turn, dar nimeni n-ar face asta la o adâncime de șase sute de metri.

Ce voiau oamenii ăștia să facă?

— Păi, spuse el, dacă vreți să plasați dispozitive exterioare, trebuie să le fixați în afara carenei înainte de scufundare. Pe fiecare parte există spații speciale în acest scop. Când sunteți sub apă, aveți două brațe acționate prin telecomandă pentru a plasa dispozitivele. De câte dispozitive va fi vorba?

— Destul de multe.

— Mai mult de opt?

— Probabil că da.

— Păi atunci va trebui să faceți scufundări repetate. La fiecare scufundare puteți lua doar opt, maximum zece dispozitive exterioare.

Continuă să vorbească un timp, scrutându-le chipurile, încercând să înțeleagă ce se ascundea în spatele acelor poze inexpresive. Voiau să închirieze submarinul pe patru luni, începând cu luna august a celui an. Voiau ca submarinul și nava de comandă să fie transportate la Port Moresby, Noua Guinee. De acolo urmau să le preia.

— Există licențe de navigație obligatorii, în funcție de locul unde mergeți...

— O să ne ocupăm de asta mai târziu, spuse avocatul.

— Acum echipajul...

— Și de asta o să ne ocupăm mai târziu.

— Face parte din contract.

— Atunci scrie acolo cum vrei tu.

— La sfârșitul perioadei de folosință o să aduceți nava înapoi la Moresby?

— Da.

Damon se așează în fața computerului de pe birou și începu să completeze formularele de calcul al prețului. În total trebuiau completate patruzeci și trei de categorii, în afară de asigurare. Într-un final obținu cifra totală.

— Cinci sute optzeci și trei de mii de dolari, spuse el. Bărbații nici nu clipiră. Dădură doar din cap.

— Jumătate în avans. Aprobare din nou.

— Cea de-a doua jumătate se virează în cont înainte de a intra în posesia aparatelor la Port Moresby.

Niciodată nu cerea așa ceva clienților săi obișnuiți. Dar dintr-un motiv sau altul, cei doi îl făceau să se simtă nesigur.

— E în regulă, spuse avocatul.

— Plus 20% fond de risc, plătit în avans.

Nu era nevoie de așa ceva. Dar încerca să-i facă pe tipii ăștia să renunțe. Nu reuși.

— E în regulă.

— Bine, spuse Damon. Acum, dacă vreți să vorbiți cu firma dumneavoastră înainte de a semna...

— Nu, suntem pregătiți să acționăm acum.

Apoi unul din ei scoase un plic și i-l înmâna lui Damon.

— Spune-mi dacă ți se pare satisfăcător.

Era un cec în valoare de două sute cincizeci de mii de dolari, din partea Serviciilor Seismice către Canada Marine. Damon dădu din cap și răspunse afirmativ. Puse cecul și plicul pe birou, lângă macheta submarinului.

Apoi unul din bărbați spuse:

— Te superi dacă iau niște notițe?

Apoi luă plicul și mângâi ceva pe el. De-abia după ce plecară, Damon își dădu seama că îi lăsaseră cecul, dar luaseră înapoi plicul. Ca să nu rămână amprente.

Sau devenise paranoic? A doua zi dimineața, înclina să creadă că da. În drum spre Scotiabank, unde voia să depună cecul, se opri la John Kim, managerul băncii, și-l rugă să afle dacă Servicii Seismice avea destule fonduri ca să acopere cecul.

John Kim îi spuse că va verifica imediat.

STANGFEDLIS
LUNI, 23 AUGUST
3.02 A.M.

Doamne, ce frig era, gândi George Morton, în timp ce ieșea din Land Cruiser. Filantropul milionar bătu din picioare și își puse mânușile, încercând să se încălzească. Era trei dimineața, iar cerul era de un roșu strălucitor, cu nuanțe de galben de la soarele încă vizibil. Un vânt tăios bătea peste *Sprengisandur*, câmpia aspră și întunecată din inima Islandei. Nori plați și cenușii erau suspendați deasupra lavei care se întindea pe kilometri întregi. Islandezii iubeau acest loc. Morton nu înțelegea de ce.

În orice caz, ajunseseră la destinație: în fața lor se înălța un zid uriaș, înclinat, de zăpadă murdară și stâncă, care ajungea până la munții din spatele său. Era Snorrajokul, un braț al uriașului ghețar Vatnajokull, cel mai mare din Europa.

Șoferul, un absolvent de universitate, ieși din mașină și bătu încântat din palme.

— Nu e rău deloc! E destul de cald. Ai noroc, e o noapte de august plăcută.

Purta un tricou, pantaloni scurți de munte și o vestă subțire. Morton era îmbrăcat cu o vestă groasă, o jachetă matlasată de vânt și pantaloni groși. Și tot îi era frig.

Privi în urmă, la ceilalți care coborau de pe bancheta din spate. Nicholas Drake, slab și încruntat, care purta cămașă, cravată și o haină sport din tweed sub jacheta de vânt, tresări când luă contact cu aerul rece. Cu părul său rar, ochelarii cu rame de sârmă și aerul său iritat și dezaprobator, Drake avea o atitudine profesorală, pe care de altfel și-o cultiva. Nu voia să fie luat drept ceea ce era de fapt, un avocat de litigii de succes, care se retrăsese din activitate și devenise directorul Fondului Național de Resurse pentru Mediu, o grupare militantă

americană foarte importantă. În ultimii zece ani deținuse această funcție la FNRM.

Fu rândul tânărului Peter Evans să sară din mașină. Evans era cel mai tânăr dintre avocații lui Morton și preferatul său. Avea douăzeci și opt de ani și era asociat junior la firma Hassle and Black din Los Angeles. Chiar și la această oră târzie din noapte, rămăsese vesel și entuziast. Își trase jacheta și-și vârî mâinile în buzunare, dar în afară de asta nu dădu nici un semn că vremea îl deranja.

Morton îi adusese pe toți din Los Angeles cu jetul său Gulfstream G5, care aterizase pe aeroportul din Keflavîk ieri la nouă dimineața. Nici unul dintre ei nu dormise, dar nu erau oboșiți. Nici măcar Morton, iar el avea șaiszeci și cinci de ani. Nu simțea nici măcar o umbră de oboseală.

Doar frigul.

Morton își trase fermoarul jachetei și îl urmă pe absolvent pe panta stâncoasă de lângă mașină.

— Lumina nopții îți dă energie, spuse puștiul. Dr. Einarsson nu doarme niciodată mai mult de patru ore pe noapte vara. Nici unul dintre noi nu doarme mai mult.

— Și unde este doctorul Einarsson? Întrebă Morton.

— Acolo jos.

Puștiul arată spre stânga.

La început, Morton nu văzu nimic. În sfârșit remarcă un punct roșu și realizează că era un vehicul. Atunci își dădu seama de dimensiunile enorme ale ghețarului.

Drake își potrivi pasul cu cel al lui Morton în timp ce coborau panta.

— George, spuse el, tu și Evans puteți merge liniștiți să faceți un tur al împrejurimilor, lasă-mă să vorbesc singur cu Per Einarsson.

— De ce?

— Cred că Einarsson se va simți mai în largul lui dacă nu sunt atâția oameni de față.

— Dar nu sunt eueejcareri finanțează cercetarea?

— Bineînțeles, spuse Drake, dar nu vreau să insist prea mult pe chestia asta. Nu vreau ca Per să simtă că s-a compromis.

— Nu știu cum poți să eviți asta.

— O să-i scot în evidență miza, spuse Drake. O să-l ajut să vadă întregul tablou.

— Să-ți spun sincer, de-abia așteptam să aud discuția asta, spuse Morton.

— Știu, dar e delicată.

Pe măsură ce se apropiau de ghețar, Morton simțea că vântul devenise mai rece. Temperatura scăzuse cu câteva grade. Acum puteau vedea un șir de patru corturi mari, ridicate lângă Land Cruiser-ul roșu. De la distanță, corturile se contopiseră cu peisajul.

Dintr-un cort apăru un bărbat blond foarte înalt. Per Einarsson își agită brațele și strigă:

— Nicholas!

— Per!

Drake se repezi înainte.

Morton continuă să coboare panta, indispus pentru că Drake îl dăduse la o parte. Evans i se alătură.

— Nu vreau să fac nici un afurisit de tur, spuse Morton.

— Nu știu, spuse Evans, privind înainte. Ar putea fi mai interesant decât credeam.

Din unul dintre corturi ieșiră trei femei tinere în pantaloni kaki, toate blonde și frumoase. Le făcură cu mâna nouvenitilor.

— Poate că ai dreptate, spuse Morton.

Peter Evans știa că George Morton, clientul său, deși era foarte interesat de tot ce ținea de mediu, era și mai interesat de femeile drăguțe. Și într-adevăr, după ce îi fu prezentat rapid lui Einarsson, Morton acceptă bucuros să fie condus de Eva Jonsdottir, înaltă și athletică, cu păr blond, aproape alb, tuns scurt, și cu un zâmbet radios. Era genul lui Morton, gândi Evans. Semăna cu frumoasa asistentă a lui Morton, Sarah Jones. Il auzise pe Morton spunând: „Nu știam că atâtea femei sunt interesate de geologie”, apoi dispăruse împreună cu Eva, îndreptându-se spre ghețar.

Evans știa că ar fi trebuit să-l însoțească pe Morton. Dar probabil că Morton voia să facă singur turul. Mai important era faptul că firma lui Evans îl reprezenta și pe Nicholas Drake, iar Evans era foarte preocupat de ce punea Drake la cale. Nu pentru că ar fi fost ilegal sau lipsit de etică. Dar Drake putea fi impulsiv și acțiunile sale ar fi putut avea consecințe jenante. Deci Evans rămase o clipă acolo, întrebându-se încotro să o ia, pe cine să urmeze.

Drake luă decizia în locul său, concediindu-l cu un gest, în timp ce dispărea în cortul cel mare alături de Einarsson. Evans înțelese aluzia și o luă spre Morton și spre fată. Eva trâncănea întruna despre cum 12% din Islanda e acoperită cu ghețari și despre cum unii ghețari aveau vulcani activi care străpungeau gheața.

Acest ghețar, spunea ea, arătând în sus, este instabil, căci era cunoscut pentru că avansa și se retrăgea rapid. Deocamdată ghețarul se mișca înainte într-un ritm de o sută de metri pe zi adică lungimea unui teren de fotbal, la fiecare douăzeci și patru de ore. Uneori, când vântul se domolea, îl puteai auzi cum scrâșnește. Ghețarul avansase peste zece kilometri în ultimii câțiva ani.

În curând li se alătură Asdis Sveinsdottir, care ar fi putut fi sora mai mică a Evei. Îl înconjură pe Evans cu o atenție măgulitoare, îl întrebă cum a fost călătoria, dacă îi plăcea Islanda, cât timp avea să rămână în țară. În cele din urmă, îi spuse că lucra de obicei într-un birou din Reykjavik și că se afla acolo doar pentru acea zi. Evans înțelese atunci că ea își făcea doar meseria. Sponsorii îl vizitau pe Einarsson, iar acesta le pregătise o vizită memorabilă.

Eva spunea că, deși șuvoaiele de gheață erau foarte răspândite în Alaska existau câteva sute mecanismul mișcării lor nu era cunoscut. Nu se știa nici mecanismul care le făcea să avanseze și să se retragă periodic, diferit pentru fiecare în parte.

— Mai sunt multe de studiat, de învățat, spuse ea, privindu-l pe Morton.

În acel moment auziră strigăte dinspre cortul cel mare și o mulțime de înjurături. Evans se scuză și se îndreptă spre cort. Fără prea multă convingere, Morton îl urmă.

Per Einarsson tremura de furie. Își agită pumnii.

— Ți-am spus că nu! urlă el și lovi masa.

În fața lui, Drake era roșu la față și strângea din dinți.

— Per, spuse el, îți cer să ții cont de realități.

— Ba nu! spuse Einarsson, bătând din nou în masă. Realitatea e că *nu* vrei ca eu să public!

— Hai, Per...

— *Realitatea* este că în Islanda prima jumătate a secolului XX a fost mai călduroasă decât a doua jumătate, ca și în

Groenlanda³. *Realitatea* este că în Islanda mulți ghețari și-au redus masa după 1930 pentru că verile au devenit mai calde cu 0,6 grade Celsius, dar de atunci clima a devenit mai rece. *Realitatea* este că din 1970 încoace ghețarii au avansat constant. Au recâștigat jumătate din terenul pe care-l pierduseră, în acest moment, unsprezece sunt în mișcare. Asta e *realitatea*, Nicholas! Și n-am de gând să mint.

— Nimeni n-a insinuat asta, spuse Drake, coborând tonul și privind spre publicul de-abia sosit. Eu discutam doar cum îți formulezi lucrarea, Per.

Einarsson ridică o foaie de hârtie.

— Da, și mi-ai *sugerat* niște formulări...

— Era doar o sugestie...

— Care denaturează adevărul!

— Per, cu tot respectul, cred că exagerezi...

— Chiar așa să fie? Einarsson se întoarse spre ceilalți și începu să citească. Asta vrea el să spun: „Amenințarea încălzirii globale a topit ghețarii din întreaga lume, inclusiv din Islanda. Mulți ghețari s-au micșorat dramatic, deși în mod paradoxal alții au crescut. Totuși, în toate aceste cazuri, extremele înregistrate recent în variațiile climei par să fie cauza...bla-bla-bla... *og svo framvegis*”. Aruncă hârtia. Pur și simplu nu e adevărat.

— E doar paragraful introductiv. În restul lucrării vei detalia.

— Paragraful introductiv nu e adevărat.

— Ba sigur că este. Se referă la „extremele înregistrate în variațiile climei”. Nimeni nu poate obiecta la o asemenea formulare vagă.

— Înregistrate *recent*. Dar în Islanda aceste efecte nu sunt recente.

— Atunci scoate „recent”.

— Nu este adecvat, spuse Einarsson, pentru că acest paragraf sugerează că observăm consecințele încălzirii globale din cauza efectului de seră. Dar de fapt observăm tipuri de climă specifice Islandei și care nu pot fi legate de nici un efect global.

— Poți să spui asta în concluzie.

³ P. Chylek, et al. 2004, „Încălzirea globală și stratul de gheață din Groenlanda”, *Climatic Change* 63, 201-21. „Din 1940 [...] datele au arătat o tendință de răcire [...] Stratul de gheață din Groenlanda și din regiunile de coastă nu urmează tendința de încălzire globală.”

— Dar acest paragraf introductiv va deveni motiv de glumă printre cercetătorii din zona arctică. Crezi că Motoyama sau Sigurosson nu vor vedea dincolo de acest paragraf? Sau Hicks? Watanabe? Isaksson? Or să râdă și or să spună că m-am compromis. Or să spună că am făcut-o pentru fonduri.

— Dar mai sunt și alte elemente, spuse Drake împăciuitor. Trebuie să fim cu toții conștienți că există grupuri de dezinformare sponsorizate de o anumită industrie — a petrolului, a automobilelor care vor specula informația că unii ghețari cresc și o vor folosi pentru a argumenta împotriva încălzirii globale. Asta fac întotdeauna. Se agață de orice ca să prezinte un tablou fals.

— Cum sunt folosite informațiile nu mă privește. Pe mine mă privește să spun adevărul în raport cât pot de bine.

— Foarte nobil, spuse Drake. Dar poate că nu foarte practic.

— Înțeleg. Și mi-ai adus aici sursa finanțării, în persoana domnului Morton, ca nu cumva să înțeleg greșit?

— Nu, nu, Per, se grăbi să spună Drake. Te rog, nu înțelege greșit...

— Înțeleg mult prea bine. Ce caută el aici? Einarsson era furios. Domnule Morton, sunteți de acord cu ce îmi cere domnul Drake?

În acel moment, lui Morton îi sună telefonul mobil și, cu o ușurare pe care nu știu să și-o ascundă, răspunse.

— Morton. Alo? Da, John. Unde ești? Vancouver? Ce oră e acolo? Acoperi cu mâna microfonul. E John Kim, din Vancouver. Scotiabank.

Evans dădu din cap, deși habar n-avea despre cine vorbea. Operațiunile financiare ale lui Morton erau complexe; cunoștea bancheri din toată lumea. Morton se întoarse și se îndreptă spre capătul cortului.

O tăcere jenată îi cuprinse pe ceilalți, în timp ce așteptau. Einarsson privea fix podeaua, inspirând adânc, încă furios. Femeile blonde se prefăceau că lucrează, concentrându-se asupra hârtiilor pe care le răsfoiau. Drake își înfundă mâinile în buzunare și privi spre acoperișul cortului.

Între timp Morton râdea.

— Serios? Pe-asta n-am mai auzit-o, spuse el, chicotind. Se uită spre ceilalți, apoi se întoarse din nou.

— Ascultă, Per, am senzația că am început cu stângul, spuse Drake.

— Nicidecum, răspunse Einarsson cu răceală. Ne înțelegem foarte bine. Dacă îți retragi sprijinul, atunci ți-l retragi.

— Nimeni n-a spus că retrage sprijinul...

— Timpul ne va demonstra. Apoi Morton spuse:

— *Ce? Ce* au făcut? Către *cine*? Câți bani trebuie să...? Doamne, John, e *incredibil!* Vorbind în continuare, se întoarse și ieși din cort.

Evans se grăbi să-l ajungă din urmă.

Era mai multă lumină, soarele urcase mai mult pe cer, încercând să străbată printre norii joși. Morton urca panta, vorbind în continuare la telefon. Țipa, dar vorbele i se pierdeau în vânt, iar Evans îl urma.

Ajunseră la Land Cruiser. Morton se aplecă, folosind mașina ca pe un scut împotriva vântului.

— Doamne, John, am vreo obligație legală? Adică... nu, nu știam nimic despre asta. Cum se numea organizația? Fundația Prietenii Planetei?

Morton îl privi întrebător pe Evans. Acesta clătină din cap. N-auzise niciodată de Prietenii Planetei. Și cunoștea majoritatea organizațiilor ecologiste.

— Unde are sediul? întrebă Morton. În San José? California? Doamne! Cine naiba are sediul în Costa Rica? Acoperi telefonul cu mâna. Fundația Prietenii Planetei, San José, Costa Rica.

Evans clătină din cap.

— N-am auzit de ei până acum, spuse Morton, și nici avocatul meu. Și nu-mi amintesc... nu, Ed, dacă era vorba de un sfert de milion de dolari, n-aș fi uitat. Unde a fost emis cecul? Am înțeles. Și unde era numele meu? Înțeleg. Bine, mulțumesc. Da, așa o să fac. Pa.

Închise telefonul. Se întoarse spre Evans.

— Peter, ia un carnețel și notează.

Morton vorbea repede. Evans scria, încercând să țină pasul cu el. Era o poveste complicată, pe care o nota cât putea de bine.

John Kim, managerul de la Scotiabank, din Vancouver, fusese sunat de un client, Nat Damon, de la o companie locală de echipamente de marină. Damon adusese un cec din partea unei companii din Calgary, Servicii Seismice, fără acoperire. Era un

cec de 300.000 de dolari. Damon era neliniștit în privința celor care au emis cecul, așa că-l rugase pe Kim să verifice.

John Kim nu putea face în mod legal o anchetă în Statele Unite, dar banca emitentă era în Calgary, unde avea un prieten. Aflase că Servicii Seismice avea un cont și o cutie poștală drept adresă. Contul era modest, dar activ, căci primea depozite o dată la câteva săptămâni dintr-o singură sursă: Fundația Prietenii Planetei, cu sediul în San José, Costa Rica.

Kim sunase acolo. Tot atunci pe monitor îi apăruse informația că cecul căpătase acoperire. Kim luase legătura cu Damon și îl întrebase dacă voia să lase baltă ancheta. Damon răspunsese că vrea să continue.

Kim avusese o scurtă discuție cu Miguel Chavez, de la Banco Credito Agrícola, din San Jose. Chavez îi spusese că primise pe cale electronică un depozit din partea Moriah Wind Power Associates via Ansbach (Cayman) Ltd., o bancă privată de pe insula Grand Cayman. Asta era tot ce știa.

Chavez îl sunase pe Kim peste zece minute, ca să-i spună că se informase la Ansbach și obținuse confirmarea unui transfer electronic către contul Moriah din partea Societății Internaționale pentru Protejarea Mediului, care avusese loc cu trei zile în urmă. Transferul conținea, la secțiunea de „comentarii”, o notă: „Fundația de Cercetare G. Morton”.

John și-a sunat clientul din Vancouver, Nat Damon, să-l întrebe pentru ce anume era cecul. Damon îi răspunsese că era vorba de închirierea a două submarine de cercetare mici, de două persoane.

Kim considerase că era o poveste interesantă, așa că își sunase prietenul, pe George Morton, să râdă puțin pe seama lui și să-l întrebe de ce închiria un submarin. Și, spre marea lui surpriză, Morton nu știa nimic despre asta.

Evans termină de notat în carnetel.

— Asta ți-a spus un manager de bancă din Vancouver? Întrebă el.

— Da, mi-e prieten bun. De ce te uiți așa la mine?

— Pentru că sunt multe informații.

Nu știa care erau regulile bancare în Canada, și cu atât mai puțin în Costa Rica, dar era improbabil ca băncile să facă schimb de informații cu atâta ușurință, așa cum îi relatase Morton. Dacă povestea managerului din Vancouver era adevărată, atunci

însemna că nu spusese chiar totul. Evans își notă undeva că trebuie să verifice informațiile.

— Dar cunoști Societatea Internațională pentru Protejarea Mediului, care avea cecul tău de un sfert de milion de dolari?

Morton clătină din cap.

— N-am auzit în viața mea de ei.

— Deci nu le-ai dat niciodată două sute cincizeci de mii de dolari?

Morton făcu semn că nu.

— Îți spun eu ce-am făcut săptămâna trecută. I-am dat două sute cincizeci de mii lui Nicholas Drake, ca să acopere un deficit operațional lunar. Mi-a spus că are niște probleme cu o contribuție importantă din Seattle care e blocată timp de o săptămână. Drake m-a mai rugat să-l ajut așa o dată-de două ori.

— Crezi că banii ăia au ajuns la Vancouver? Morton aprobă din cap.

— Mai bine-l întrebi pe Drake, spuse Evans.

— N-am nici o idee, spuse Drake, părând nedumerit. Costa Rica? Protejarea Mediului? Doamne, habar n-am!

— Cunoști Societatea Internațională pentru Protejarea Mediului? întrebă Evans.

— Foarte bine, răspunse Drake. Fac treabă foarte bună. Âm colaborat cu ei la câteva proiecte din toată lumea: Everglades, Tiger Tops din Nepal, rezervația de pe Lacul Toba din Sumatra. Singura explicație la care mă gândesc e că din greșeală cecul lui George a ajuns într-un alt cont. Sau... nu știu. Trebuie să sun la birou. Dar în California e târziu. Trebuie să aștept până dimineată.

Morton îl privea fix pe Drake, fără să vorbească.

— George, spuse Drake, întorcându-se spre el. Sunt sigur că asta te-a făcut să te simți ciudat. Chiar dacă e o greșeală neintenționată și sunt aproape convins că așa este sunt cam mulți bani ca să fie mânuiți greșit. Mă simt groaznic. Dar se pot întâmpla greșeli, mai ales dacă folosești voluntari, pe care nu-i plătești, așa cum facem noi. Dar tu și cu mine suntem prieteni de multă vreme. Vreau să te asigur că îi voi da de capăt. Și bineînțeles că mă voi ocupa ca banii să fie recuperați imediat. Ai cuvântul meu, George.

— Îți mulțumesc, spuse Morton. Se urcară cu toții în Land Cruiser.

Mașina se poticnea pe câmpia stearpă.

— Fir-ar să fie, ce încăpățânați sunt islandezii ăștia! spuse Drake, privind pe fereastră. Cred că sunt cei mai încăpățânați cercetători din lume.

— N-a înțeles deloc ce-i spuneai?

— Nu, spuse Drake. N-am reușit să-l fac să priceapă. Oamenii de știință nu mai pot adopta atitudinea asta superioară. Nu mai pot spune: „Eu fac cercetarea, dar nu-mi pasă cum va fi folosită”. E ceva perimat. E iresponsabil. Chiar și într-un domeniu în aparență obscur, cum e geologia ghețarilor. Pentru că, le place sau nu, ne aflăm în plin război un război mondial al informării contra dezinformării. Lupta se poartă pe mai multe fronturi. Editoriale în ziare. Relatări la televiziune. Reviste științifice. Site-uri, conferințe, săli de curs chiar și în tribunale, dacă se ajunge până acolo. Drake clătină din cap. Adevărul e de partea noastră, dar suntem copleșiți numeric și ca fonduri. În ziua de azi, mișcarea ecologistă e ca David în luptă cu Goliat. Iar Goliat înseamnă Avetis și Alcatel, Humana și GE, BP și Bayer, Shell și Glaxo-Welcome corporații uriașe, globale. Aceștia sunt dușmanii necruțători ai planetei, iar Per Einarsson, de acolo de pe ghețarul lui, e iresponsabil dacă pretinde că asta nu se întâmplă.

De lângă Drake, Peter Evans dădu din cap aprobator, deși pune la îndoială tot ce spunea Drake. Directorul de la FNRM era faimos pentru tonul său melodramatic. Iar Drake trecea grosolan cu vederea faptul că multe dintre corporațiile pe care le pomenise aduceau contribuții anuale substanțiale la FNRM, iar trei dintre directorii acestor companii îi erau consilieri. Asta se întâmpla în cazul multor organizații ecologiste din ziua de azi, deși motivele implicării corporațiilor erau controversate.

— Ei bine, spuse Morton, poate că Per se va răzgândi mai târziu.

— Mă îndoiesc, răspunse Drake, mohorât. Era furios. Îmi pare rău s-o spun, dar am pierdut bătălia asta. Dar vom face ceea ce facem întotdeauna. Luptăm în continuare. De partea celor buni.

În mașină se lăsă pentru un timp tăcerea.

— Fetele arătau extraordinar de bine, spuse Morton. Nu-i așa, Peter?

— Da, spuse Evans. Așa e.

Evans înțelegea că Morton încerca să însenineze atmosfera din mașină. Dar Drake nici nu voia să audă. Șeful FNRM privea îmbufnat peisajul arid și clătina din cap a tristețe către munții acoperiți cu zăpadă din depărtare.

Evans călătorise deseori în ultimii ani alături de Drake și Morton. De obicei, Morton îi înveselea pe toți cei din jur, chiar și pe Drake, deși acesta era posomorât și nemulțumit.

Dar în ultima vreme Drake devenise și mai pesimist decât de obicei. Evans observase asta pentru prima oară acum câteva săptămâni, și se întrebese atunci dacă nu cumva avea pe cineva bolnav în familie sau un alt motiv de îngrijorare. Dar aparent nu se întâmplase nimic rău. Cel puțin, nimic care se putea spune. FNRM fremăta de activitate; se mutaseră într-o clădire nouă superbă în Beverly Hills; strângerea de fonduri mergea ca pe roate; plănuiau evenimente și conferințe spectaculoase, inclusiv conferința despre schimbările climatice abrupte, care urma să înceapă peste două luni. Și totuși, în ciuda acestor succese sau poate din cauza lor? Drake părea mai nefericit ca oricând.

Și Morton observase asta, dar nu-i dăduse atenție. E avocat, spusese el, la ce te-ai putea aștepta? Las-o baltă.

Când ajunseră la Reykjavík, ziua însorită devenise deja umedă și rece. La aeroportul Keflavik era lapoviță, așa că fură nevoiți să aștepte până când se curăță gheața de pe aripile jet-ului Gulfstream. Evans se retrase într-un colț al hangarului și, pentru că în America era miezul nopții, îl sună pe un prieten bancher din Hong Kong. Îl întrebă despre povestea din Vancouver.

— Categorie imposibil, veni imediat răspunsul. Nici o bancă n-ar divulga astfel de informații, nici măcar altei bănci. Pe undeva există un STR.

— STR?

— *Suspicious transfer report*, un raport de transfer dubios. Dacă banii par să provină din trafic de droguri sau terorism, contul e pus sub urmărire. Din acel moment va fi depistat. Există metode de a depista un transfer electronic, chiar dacă e foarte bine codificat. Dar informațiile astea nu ajung pe biroul unui manager de bancă.

— Nu?

— În nici un caz. Ai nevoie de acreditarea autorităților internaționale ca să vezi un raport de urmărire.

— Deci managerul băncii n-a făcut singur toate astea?

— Mă îndoiesc. În poveste mai e implicată o persoană. Poate un polițist sau așa ceva. Cineva despre care nu ți s-a spus.

— Cum ar fi un agent vamal sau de la Interpol?

— Sau ceva de genul ăsta.

— De ce l-ar mai fi contactat pe clientul meu?

— Nu știu, dar nu e o întâmplare. Clientul tău are porniri radicale?

Evans se gândi la Morton și-l apucă râsul.

— Nu, absolut deloc.

— Ești sigur, Peter?

— Păi da...

— Pentru că uneori filantropii ăștia bogați se distrează sau se justifică sprijinind grupări teroriste. Așa s-a întâmplat cu IRA. Americanii bogați din Boston o susțin de zeci de ani. Dar vremurile s-au schimbat. Nimeni nu se mai amuză. Clientul tău ar trebui să fie atent. Și, dacă ești avocatul lui, ar trebui să fii și tu atent. Ar fi groaznic să te vizitez la închisoare, Peter.

Și închise telefonul.

SPRE LOS ANGELES

LUNI, 23 AUGUST

1.04 P.M.

Stewardesa îi turnă lui Morton votcă într-un pahar de cristal.

— Nu-mi mai pune gheață, scumpo, spuse Morton, ridicând mâna.

Zburau spre vest, deasupra Groenlandei, o vastă întindere de gheață și nori, luminată de un soare palid.

Morton stătea lângă Drake, iar acesta vorbea despre cum se topea calota de gheață a Groenlandei. Și despre ritmul în care se topea gheața din zona arctică. Și despre cum ghețarii din Canada se micșorează. Morton își sorbi votca și dădu din cap.

— Deci Islanda e o anomalie?

— Da, răspunse Drake. O anomalie. În alte părți, ghețarii se tocesc într-un ritm fără precedent.

— Bine că te avem pe tine, Nick, spuse Morton și-și puse mâna pe umărul lui Drake.

Drake zâmbi.

— Și bine că te avem *pe tine*, George. N-am fi putut realiza nimic fără sprijinul tău generos. Datorită ție există procesul Vanutu și e foarte important pentru publicitate. Iar în ceea ce privește celelalte finanțări, ei bine... n-am cuvinte.

— Tu întotdeauna ai cuvinte, spuse Morton, bătându-l pe spate.

Evans stătea vizavi de ei și se gândea că sunt un cuplu ciudat. Morton, mare și viguros, îmbrăcat comod, în jeanși și cămașă de lucru, cu hainele parcă întotdeauna gata să plesnească pe el. Și Nicholas Drake, înalt și îngrozitor de slab, cu haină și cravată, cu gâtul deșirat ițindu-se din gulerul unei cămăși care niciodată nu părea pe măsura lui.

Și ca atitudine erau total opuși. Lui Morton îi plăcea să aibă în jur cât mai mulți oameni, să mănânce și să râdă. Avea o slăbiciune pentru fete drăguțe, mașini sport, artă asiatică și farse. Petrecerile sale atrăgeau întregul Hollywood la conacul din Holmby Hills; seratele sale caritabile erau întotdeauna speciale și laudate a doua zi.

Bineînțeles că Drake participa la aceste ceremonii, dar întotdeauna pleca devreme, uneori chiar înainte de cină. Adesea pretindea că e bolnav el sau vreun prieten. De fapt, Drake era o persoană solitară, ascetică și detesta petrecerile și zgomotul. Chiar și când stătea pe podium și ținea un discurs, transmitea o senzație de izolare, de parcă ar fi fost singur în încăpere. Reușea să sugereze că era un mesager singuratic în sălbăticie, care spunea adevărul de care publicul are nevoie.

În ciuda diferențelor de temperament, cei doi legaseră o prietenie solidă, care dura de aproape zece ani. Morton, moștenitorul unei averi uriașe, avea nesiguranța nativă tipică celor proveniți din familii bogate. Drake știa să folosească acești bani și în schimb îi oferea lui Morton o pasiune și o cauză care să-i călăuzească viața. Numele lui Morton apărea în consiliile de conducere ale Societății Audubon, Societății Natura, Fundației Internaționale pentru Faună și Clubului Sierra. Era un sponsor important al Greenpeace și Ligii de Acțiune pentru Mediu.

Toate astea culminau cu donațiile uriașe ale lui Morton către FNRM. Prima era în valoare de un milion de dolari, folosiți în procesul Vanutu. Cea de-a doua era în valoare de nouă milioane de dolari, bani destinați FNRM pentru finanțarea viitoarelor

cercetări și procese legate de problema mediului. Deloc surprinzător, consiliul de administrație al FNRM îl votase pe Morton „Cetățeanul implicat al anului”. În acea toamnă, la San Francisco, trebuia să aibă loc un banchet în cinstea sa.

Evans stătea vizavi de cei doi, răsfoind absent o revistă. Dar telefonul la Hong Kong îl neliniștise și acum îl privea pe Morton cu îngrijorare.

Morton încă-și mai ținea mâna pe umărul lui Drake și îi spunea o glumă ca de obicei, încerca să-l facă să râdă -, dar lui Evans i se părea că vede o anumită rezervă în atitudinea lui Morton. Era mai reticent, dar nu voia ca Drake să-și dea seama de asta.

Bănuiala sa fu confirmată atunci când Morton se ridică brusc și se îndreptă spre carlingă.

— Vreau să știu mai multe despre porcăria aia electronică, spuse el.

Încă de la decolare resimțeau efectele unei explozii solare majore, din cauza căreia telefoanele prin satelit funcționau prost sau deloc. Piloții spuneau că efectul era mai pronunțat în apropierea polilor, dar avea să se estompeze în curând, pe măsură ce avansau spre sud.

Morton părea nerăbdător să dea câteva telefoane. Evans se întreba cu cine voia să vorbească. Era patru dimineața la New York, unu noaptea la Los Angeles. Pe cine suna Morton? Desigur că putea fi vorba despre oricare dintre proiectele sale ecologiste: purificarea apei în Cambodgia, reîmpăduririle din Guineea, protejarea habitatului din Madagascar, plantele medicinale din Peru, ca să nu mai vorbim de expediția germană de măsurare a grosimii stratului de gheață din Antarctica. Morton era implicat personal în aceste proiecte. Le cunoștea în detaliu, îi știa pe oamenii de știință care lucrau la ele, vizitase toate aceste locații.

Deci putea fi vorba despre orice.

Cu toate astea, Evans simțea că nu era chiar orice.

Morton se întoarce.

— Piloții spun că acum e în regulă.

Se așează singur în partea din față a avionului, își luă căștile și trase ușa glisantă, pentru a avea intimitate.

Evans se întoarce la revista sa.

— Crezi că bea mai mult decât de obicei? Întrebă Drake.

— Nu chiar, răspunse Evans.

— Eu îmi fac griji.

— N-ar trebui.

— Îți dai seama, spuse Drake, mai sunt doar cinci săptămâni până la banchetul în onoarea lui din San Francisco. E cea mai mare ocazie de colectare de fonduri din acest an. Va atrage multă publicitate și ne va ajuta să lansăm conferința despre schimbările climatice abrupte.

— Mda, spuse Evans.

— Aș vrea să mă asigur că publicitatea se va concentra pe problemele mediului și nu pe altceva. De natură personală, dacă înțelegi la ce mă refer...

— N-ar trebui să ai această discuție cu George?

— Ba da. Îți spun ție doar pentru că petreci mult timp cu el.

— Nu e chiar așa.

— Știi că te place, Peter, spuse Drake. Ești fiul pe care nu l-a avut niciodată sau... pe dracu', habar n-am. Dar *chiar* te place. Eu doar te rog să ne ajuți, dacă poți.

— Nu cred că te va face de râs, Nick.

— Doar... fii cu ochii pe el.

— Bine, sigur.

În partea din față a avionului, ușa culisantă se deschise.

— Domnule Evans? Vino, te rog, spuse Morton.

Peter se ridică și se îndreaptă spre el. Închise ușa în urma lui.

— Am vorbit cu Sarah la telefon, spuse Morton. Sarah Jones era asistenta lui din LA.

— Nu e târziu?

— E slujba ei. E bine plătită. Ia loc. Evans se așează pe locul de vizavi. Ai auzit vreodată de NSIA?

— Nu.

— National Security Intelligence Agency. Evans clătină din cap.

— Nu, dar există douăzeci de servicii de informații.

— Ai auzit de John Kenner?

— Nu.

— Se pare că e profesor la MIT.

— Nu, răspunse Evans. Îmi pare rău. Are vreo legătură cu mediul?

— E posibil. Vezi ce poți afla.

Evans se întoarce spre laptopul de lângă scaunul său și îl deschide. Era conectat la internet prin satelit. Începu să tasteze.

În câteva secunde avea în față fotografia unui bărbat bine făcut, cu părul grizonant înainte de vreme și cu ochelari cu rame groase. Biografia care însoțea poza era scurtă. Evans citi cu voce tare textul:

— Richard John Kenner, profesor William T. Harding de ingineria și geologia mediului.

— Cine știe ce mai înseamnă și asta.

— Are treizeci și nouă de ani. La douăzeci de ani își ia doctoratul în inginerie civilă la Caltech. Își face lucrarea despre eroziunea solului în Nepal. Ratează la mustață calificarea în echipa olimpică de schi. Doctorat în științe juridice la Harvard. Următorii patru ani lucrează în guvern. Ministerul de Interne, Departamentul de Analiză Politică. Consilier științific pentru Comitetul Interguvernamental de Negociere. E pasionat de alpinism; a fost declarat mort pe vârful Naya Khanga din Nepal, dar nu era. Încearcă să urce pe K2, dar vremea îl oprește.

— K2? Întrebă Morton. Nu e cel mai periculos vârf?

— Cred că da. Se pare că e un alpinist pasionat. Oricum, după aceea a ajuns la MIT, unde se spune că are o ascensiune spectaculoasă. Profesor asociat din 1993. Director al Centrului MIT pentru analiză de risc din 1995. Profesor William T. Harding din 1996. Consultant pentru EPA, Ministerul de Interne, Ministerul Apărării, guvernul Nepalului și Dumnezeu știe pentru câți alții. Multe corporații, se pare. Și din 2002 se află într-un concediu.

— Adică?

— Doar atâta spune.

— În ultimii doi ani? Morton se întoarce și privi peste umărul lui Evans. Nu-mi place. Tipul face vâlvă la MIT, apoi pleacă în concediu și nu se mai întoarce. Crezi că are necazuri?

— Nu știu, dar... Evans făcea calcule. Profesorul Kenner și-a luat doctoratul la Caltech la douăzeci de ani. A obținut diploma de la Harvard în doi ani în loc de trei. La douăzeci și opt de ani era profesor la MIT...

— Da, bine, e foarte deștept, spuse Morton. Dar tot vreau să știu de ce e în concediu. Și de ce se află la Vancouver.

— E în Vancouver? Întrebă Evans.

— A sunat-o pe Sarah din Vancouver.

— De ce?
— Vrea să ne întâlnim.
— Păi atunci cel mai bine e să te întâlnești cu el, spuse Evans.
— Da, dar ce crezi că vrea?
— Habar n-am. Fonduri? Un proiect?
— Sarah spune că vrea o întâlnire confidențială. Nu vrea să afle nimeni.
— Asta nu e prea greu. Ești în avion.
— Nu, spuse Morton, agitându-și degetul mare. Nu vrea ca Drake să afle.
— Poate că ar trebui să particip și eu la întâlnire, spuse Evans.
— Da, răspunse Morton. Poate că ar trebui.

LOS ANGELES
LUNI 23 AUGUST
4.09 P.M.

Porțile de fier se deschiseră, iar mașina o luă pe aleea umbrită spre casa care devenea treptat vizibilă. Se aflau la Holmby Hills, cea mai bogată zonă din Beverly Hills. Aici trăiau miliardarii, în case care nu se vedeau din stradă din cauza porților înalte și a tufișurilor dese. În această parte a orașului, camerele de supraveghere erau vopsite în verde și greu de observat.

Se putea deja zări casa. Era o vilă în stil mediteraneean, de culoarea untului, în care putea încăpea o familie de zece persoane. Evans, care vorbise la biroul său, închise telefonul celular și ieși din mașina care se opri.

În arborii de ficus ciripeau păsările. Se simțea mireasma gardeniilor și iasomiei care împrejmuiau aleea. O pasăre colibri stătea în tufele purpurii de bougainvillea de lângă garaj. Era un peisaj tipic californian, gândi Evans. Crescuse în Connecticut și făcuse școala la Boston; chiar și după cinci ani petrecuți în California, încă i se părea un loc exotic.

Văzu că în fața casei mai era parcată o mașină: o limuzină de culoare gri închis. Plăcuța de înmatriculare indica un număr al guvernului.

Pe ușa din față ieși asistenta lui Morton, Sarah Jones, o femeie înaltă, de treizeci de ani, strălucitoare ca o vedetă de cinema. Sarah purta o fustă de tenis albă și un maiou roz, iar părul îi era prins într-o coadă de cal. Morton o sărută ușor pe obraz.

— Joci astăzi?

— Așa intenționez. Șeful meu s-a întors devreme. Îi strânse mâna lui Evans și se întoarse din nou spre Morton. Ai călătorit bine?

— Da. Drake e abătut. Nu vrea să bea. Devine obositor, în timp ce Morton se îndrepta spre ușă, Sarah spuse:

— Cred că ar trebui să-ți spun, se află aici.

— Cine?

— Profesorul Kenner. Mai e un tip cu el, un străin.

— Zău? Dar nu le-ai spus că trebuie să...

— Stabilească o întâlnire? Ba da. Dar par să creadă că în cazul lor nu e necesar. S-au așezat și au spus că or să aștepte.

— Ar fi trebuit să mă suni...

— Au venit acum cinci minute.

— A, bine. Se întoarse spre Evans. Să mergem, Peter. Intrară în casă. Salonul lui Morton dădea spre grădina din spate. Încăperea era decorată cu antichități asiatice, inclusiv un cap mare din piatră din Cambodgia. Pe canapea stăteau țepeni doi bărbați. Primul era un american de înălțime medie, cu păr scurt și grizonant și ochelari. Celălalt avea pielea foarte închisă la culoare, era solid și foarte atrăgător, în ciuda cicatricei care-i marca partea stângă a feței, lângă ureche. Purtau pantaloni largi de bumbac și jachete sport subțiri. Amândoi stăteau pe marginea canapelei, încordați, și păreau gata să țâșnească în orice moment.

— Par militari, nu? murmură Morton în timp ce intrau în cameră.

Cei doi bărbați se ridicară.

— Domnule Morton, sunt John Kenner de la MIT și el e colegul meu, Sanjong Thapa. A absolvit Mustang. în Nepal.

— Și acesta e colegul *meu*, Peter Evans, spuse Morton. Își dădură cu toții mâinile. Kenner avea o strânsoare fermă. Sanjong Thapa se înclină ușor când le strânse mâinile. Vorbea pe un ton moale, cu accent englezesc.

— Îmi pare bine.

— Nu vă așteptam atât de curând, spuse Morton.
— Lucrăm rapid.
— Am observat. Despre ce e vorba?
— Mă tem că avem nevoie de ajutorul dumneavoastră, domnule Morton. Kenner zâmbi afabil către Evans și Sarah. Și, din păcate, discuția noastră e confidențială.
— Domnul Evans e avocatul meu. Și nu am secrete față de asistenta mea...
— Sunt convins, răspunse Kenner. Puteți să le împărtășiți totul când doriți. Dar trebuie să vă vorbim între patru ochi.
— Dacă nu vă supărați, aș vrea să vă legitimați, spuse Evans.
— Desigur, spuse Kenner. Amândoi își scoaseră portofelele, îi arătară lui Evans carnetele de conducere din Massachusetts, legitimațiile de la MIT și pașapoartele. Apoi îi înmânară cărțile de vizită.

Dr. John Kenner
Centrul pentru Analize de Risc
Massachusetts Institute of Technology
454 Massachusetts Avenue
Cambridge, MA 02138

Dr. Sanjong Thapa
Cercetător asociat
Departamentul de Ingineria și Geologia Mediului
Corpul 4-C 323
Massachusetts Institute of Technology
Cambridge, MA 02138

Erau trecute numere de telefon, fax, adrese de e-mail. Evans întoarse cărțile de vizită pe toate părțile. Totul părea în regulă.

— Acum, dacă dumneavoastră și domnișoara Jones ne veți scuza... spuse Kenner.

Stăteau afară, pe hol, privind în salon prin ușile mari de sticlă. Morton stătea pe una din canapele, iar Kenner și Sanjong pe cealaltă. Discuția era liniștită. Pentru Evans, părea doar una dintre acele interminabile întruniri în care i se cereau fonduri pe care le îndura Morton.

Evans ridică receptorul telefonului din hol și formă un număr.

— Centrul pentru Analize de Risc, răspunse o femeie.

— Biroul profesorului Kenner, vă rog.

— Un moment.

Se auzi un clic, apoi o altă voce.

— Centrul pentru Analize de Risc. Biroul profesorului Kenner.

— Bună ziua, spuse Evans. Mă numesc Peter Evans și îl caut pe profesorul Kenner.

— Îmi pare rău, dar nu e la birou.

— Știți cumva unde este?

— Profesorul Kenner e în concediu prelungit.

— E foarte important să-l găsesc. Știți cumva cum aș putea să dau de el?

— Nu cred că e atât de greu, din moment ce vă aflați în Los Angeles, ca și el.

Deci văzuse de unde se sună, gândi Evans. Crezuse că telefonul lui Morton nu putea fi identificat. Dar în mod evident nu era așa. Sau poate că secretara din Massachusetts avea o metodă de a-l identifica.

— Îmi puteți spune...

— Îmi pare rău, domnule Evans, dar nu vă mai pot ajuta cu nimic, spuse femeia. Clic.

— Ce-a fost asta? Întrebă Sarah.

Înainte ca Evans să răspundă, în salon sună un telefon celular. Îl văzu pe Kenner cum caută în buzunar și răspunde scurt. Apoi se întoarse, îl privi pe Evans și-i făcu semn cu mâna.

— L-au sunat cei de la birou? Întrebă Sarah.

— Așa se pare.

— Deci probabil că el e profesorul Kenner.

— Cred că da, răspunse Evans. Iar noi am fost dați la o parte.

— Vino, spuse Sarah. Te conduc acasă.

Intrară în garajul deschis, unde mașinile Ferrari străluceau în soare. Morton avea nouă Ferrari de colecție, pe care le păstra în garaje diferite. Printre acestea se număra un Spyder Corsa din 1947, un Testa Rossa din 1956 și un California Spyder din 1959, fiecare valorând peste un milion de dolari. Evans știa asta pentru că verifica asigurările de fiecare dată când Morton mai cumpăra o mașină. La capătul șirului se afla Porsche-ul negru decapotabil al lui Sarah. Ea scoase mașina, iar el se urcă lângă ea.

Sarah Jones era o femeie foarte frumoasă, chiar și pentru standardele din Los Angeles. Era înaltă, cu un bronz de culoarea

mierii, păr blond lung până la umeri, ochi albaștri, trăsături perfecte, dinți foarte albi. Era athletică în stilul obișnuit al californienilor și venea la slujbă îmbrăcată în trening pentru jogging sau fustă de tenis. Juca golf și tenis, făcea scufundări, ciclism montan, schi, snowboarding și Dumnezeu știe câte altele. Evans simțea că obosește doar când se gândea la asta.

Dar știa că are și „probleme”, pentru a folosi termenul californian. Sarah era mezină unei familii bogate din San Francisco; tatăl ei era un avocat influent cu o funcție în administrația publică; mama sa fusese manechin de succes. Frații și surorile mai mari aveau căsnicii reușite și succes și așteptau ca ea să le calce pe urme. Succesul familiei ei i se părea o povară.

Evans se întrebase mereu de ce alesese să muncească pentru Morton, care era la rândul său puternic și bogat. Sau de ce venise la Los Angeles, din moment ce familia sa considera că tot ce se afla la sud de Bay Bridge era cât se poate de vulgar. Dar își făcea bine treaba și îi era loială lui Morton. Și, după cum spunea George adesea, era o prezență plăcută din punct de vedere estetic. Actorii și celebritățile care veneau la petrecerile lui Morton erau de aceeași părere; avusese relații cu unii dintre ei, ceea ce îi nemulțumise și mai mult pe membrii familiei sale.

Uneori Evans se întreba dacă făcea totul ca un act de răzvrătire. De pildă modul în care conducea rapid, aproape nesăbuit, zburând prin Benedict Canyon spre Beverly Hills.

— Mergi la birou sau acasă?

— Acasă, trebuie să-mi iau mașina.

Ea încuviință din cap, ocoli un Mercedes care mergea încet, apoi făcu stânga pe o stradă laterală. Evans respiră adânc.

— Auzi, știi ce înseamnă război de rețea?

— Ce? Nu era sigur că auzise bine, din cauza vântului.

— Război de rețea.

— Nu, de ce?

— I-am auzit vorbind despre așa ceva înainte să apăreți voi. Pe Kenner și pe tipul ăla, Sanjong.

Evans clătină din cap.

— Nu-mi spune nimic. Poate e vorba de rețea de internet.

— Posibil. Străbătu în viteză Sunset, trecu pe galben, apoi încetini în timp ce intra în Beverly. Tot pe Roxbury stai?

— Ii răspunse că da. Se uită la picioarele ei lungi, care se vedeau din fusta albă scurtă.

— Cu cine voiai să joci tenis?

— Nu cred că-l cunoști.

— Nu e...

— Nu. Cu el s-a terminat.

— Înțeleg.

— Vorbesc serios, s-a *terminat*.

— Bine, Sarah. Am auzit.

— Voi avocații sunteți atât de suspicioși...

— Deci cu un avocat voiai să joci?

— Nu, nu e avocat. Nu joc cu avocații.

— Dar ce faci cu ei?

— Cât mai puține, ca toată lumea.

— Îmi pare rău să aud asta.

— În afară de tine, bineînțeles, spuse ea, cu un zâmbet strălucitor.

Acceleră zdravăn, făcând să scrâșnească motorul.

Peter Evans locuia într-una dintre clădirile mai vechi de pe Roxbury Drive, din Beverly Hills. În clădirea de vizavi de Roxbury Park erau patru apartamente. Era un parc drăguț, o întindere verde mereu foarte aglomerată. Văzu un grup de bone hispanice care sporovăiau între ele în timp ce supravegheau copiii celor bogați și câțiva bătrâni care stăteau la soare. Într-un colț, o mamă îmbrăcată în ținută de birou venise să-și vadă copiii în pauza de prânz. Mașina se opri cu un scrâșnet.

— Ai ajuns.

— Mulțumesc, spuse el, coborând.

— Nu e timpul să te muți? Stai aici de cinci ani.

— Am prea multe treburi.

— Ai cheile la tine?

— Da, dar oricum am mereu o cheie sub preș. Își băgă mâna în buzunar și se auzi un clinchet metalic. Sunt în regulă.

— Ne mai vedem.

Porni în viteză, luă curba în trombă și dispăru.

Evans străbătu curtea mică și luminată de soare" și intră în apartamentul său de la etajul al doilea. Ca de obicei, Sarah îl tulburase puțin. Era atât de frumoasă și îi plăcea să flirteze. Întotdeauna avusese impresia că ținea bărbații la distanță făcându-i să se simtă nesiguri. Cel puțin *e/* era nesigur. Nu știa

niciodată dacă ea își dorea ca el să-i facă sau nu o invitație. Dar ținând cont de relația sa cu Morton, era o idee proastă. Nu va face niciodată asta.

Chiar când intră pe ușă, telefonul începu să sune. Era asistenta lui, Heather. Pleca mai devreme acasă, pentru că îi era rău. Lui Heather i se făcea adesea rău după-amiaza, tocmai la timp pentru a evita traficul din orele de vârf. Lunea și vinerea avea obiceiul să lipsească pentru că era bolnavă. Totuși, în mod surprinzător, firma nu se grăbea s-o concedieze; lucra acolo de ani întregi.

Unii spuneau că avusese o relație cu Bruce Black, unul dintre partenerii fondatori, și că de atunci Bruce trăia cu spaima constantă că soția lui va afla, iar averea era a ei. Alții susțineau că Heather era cuplată cu alt partener din firmă, dar niciodată nu se știa exact cu cine. O altă ipoteză era că asistase la mutarea birourilor firmei dintr-un zgârie-nori din Century City în altul și că atunci dăduse peste niște documente compromițătoare, pe care le copiase.

Evans bănuia că adevărul era mult mai simplu: era o femeie deșteaptă care lucrase la firmă suficient de mult timp pentru a cunoaște totul despre procesele dubioase și acum își negocia abaterile repetate contra consecințelor concedierii ei. Astfel muncea aproximativ treizeci de săptămâni pe an.

Heather era întotdeauna repartizată celui mai bun asociat junior al firmei, căci se considera că un avocat într-adevăr bun nu putea fi stânjenit de lipsa ei de seriozitate. Evans încerca de ani întregi să scape de ea. I se promisese că la anul va avea o nouă asistentă. Vedeă în asta o promovare.

— Îmi pare rău că nu te simți bine, îi spuse politicoasă lui Heather.

Prefăcătorii ei trebuia acceptată.

— E doar ceva la stomac, răspunse ea. Trebuie să mă duc la doctor.

— Te duci azi?

— Păi încerc să-mi fac programare...

— Bine atunci.

— Dar voiam să-ți spun că s-a stabilit o întâlnire importantă poimâine. La ora nouă în sala de conferințe.

— Da?

— La cererea domnului Morton. Se pare că au fost chemate zece sau douăsprezece persoane.

— Știi cumva cine?

— Nu. Nu mi-au spus. N-are sens, gândi Morton.

— Bine, spuse el.

— Și nu uita că ai procesul cu fiica lui Morton săptămâna viitoare. De data asta e în Pasadena, nu în centru. Și Margo Lane sună în legătură cu procesul cu Mercedes. Iar dealerul Mercedes vrea să continue.

— Tot mai vrea să dea în judecată biserica?

— Sună aproape zilnic.

— Bine. Asta-i tot?

— Nu, mai sunt încă vreo zece. O să încerc să-ți las o listă pe birou dacă mă simt în stare...

Asta însemna că n-o s-o lase.

— Bine, spuse el.

— Vii la birou?

— Nu, e prea târziu. Trebuie să dorm puțin.

— Atunci ne vedem mâine.

Își dădu seama că îi era foarte foame. Nu avea nimic de mâncare în frigider, în afară de o cutie cu iaurt rămasă de nu se știe când, niște țelină veștedă și o jumătate de sticlă de vin uitată acolo de la ultima sa întâlnire amoroasă, de acum vreo două săptămâni. Se întâlnea cu o fată pe nume Carol, care se ocupa de răspunderea juridică pentru produse la o altă firmă. Se agățaseră reciproc la sala de sport și începuseră o aventură haotică, intermitentă. Amândoi erau ocupați și, de fapt, nu foarte interesați unul de celălalt. Se întâlneau o dată sau de două ori pe săptămână, făceau sex pasional, apoi unul din ei pretindea că are o întâlnire a doua zi la micul dejun și pleca acasă devreme. Uneori luau și cina împreună, dar nu era un obicei. Nici unul nu voia să-și facă timp pentru asta.

Intră în salon, să verifice robotul telefonului. Nu avea nici un mesaj de la Carol, dar găsi unul de la Janis, o altă fată cu care se întâlnea din când în când.

Janis era antrenore la sala de sport și posesoarea unuia dintre acele trupuri de LA, perfecte și tari ca piatra. Pentru Janis, sexul era o probă athletică și presupunea mai multe camere, canapele și scaune și întotdeauna Evans avea un sentiment de inadecvare, ca și cum corpul său avea prea multe grăsimi

pentru ea. Dar continua să o vadă, cu un sentiment vag de mândrie că avea acces la o fată care arăta atât de extraordinar, deși sexul nu era grozav. În plus, era disponibilă imediat. Janis avea un iubit mai în vârstă, producător la un post de știri. Era mult timp plecat, iar ea n-avea astâmpăr.

Janis îi lăsase un mesaj noaptea trecută. Evans nu se obosi să o sune. Cu Janis trebuia să fii pe fază chiar atunci sau mai bine o lăsați baltă.

Înainte de Janis și Carol existaseră și alte femei, mai mult sau mai puțin la fel. Evans își spunea că ar trebui să-și găsească o relație mai satisfăcătoare. Ceva mai serios, mai matur. Mai potrivit vârstei și statutului său social. Dar era ocupat și lua lucrurile așa cum erau. Dar îi era foame.

Coborî la mașină și conduse spre cel mai apropiat drive-in, un local cu hamburgeri de pe Pico. Era cunoscut acolo. Își comandă un cheesburger dublu și un shake de căpșuni.

Se întoarse acasă, cu intenția să se culce. Apoi își aminti că trebuia să-l sune pe Morton.

— Mă bucur că m-ai sunat, spuse Morton. Tocmai revizuiam niște chestii cu... revizuiam niște chestii. Cum stăm în acest moment cu donațiile către FNRM? Procesul Vanutu și toate astea?

— Nu știu, răspunse Evans. Hârtiile sunt gata, au fost semnate, dar nu cred că s-a plătit ceva până acum.

— Bine. Vreau să amâni plățile.

— Sigur, nici o problemă.

— Doar un timp.

— Bine.

— Nu-i nevoie să le spui celor de la FNRM.

— Nu, nu. Firește că nu.

— Bine.

Evans închise telefonul. Se duse în dormitor să se dezbrace. Telefonul sună din nou.

Era Janis. Instructoarea de gimnastică.

— Hei, spuse ea, mă gândeam la tine și mă întrebam ce faci.

— Să-ți spun sincer, mă pregăteam să mă culc.

— Aha. Cam devreme.

— Tocmai m-am întors din Islanda.

— Deci probabil ești obosit.

— Păi, spuse el, nu chiar atât de obosit.

— Ai nevoie de companie?

— Sigur.

Ea chicoti și închise.

BEVERLY HILLS

MARȚI, 24 AUGUST

6.04 A.M.

Evans se trezi în sunetul unei respirații ritmice. Pipăi patul cu mâna, dar Janis nu era acolo. Partea unde dormise era caldă încă. Își ridică încet capul, cu un căscat. În lumina caldă a dimineții văzu un picior subțire, cu o formă perfectă, care se ridica deasupra patului, urmat de celălalt picior. Apoi ambele picioare coborâra ușor. Respirație. Apoi din nou picioarele sus.

— Janis, ce faci? Întrebă el.

— Trebuie să-mi fac încălzirea. Stătea în picioare zâmbind, goală și dezinhibată, încrezătoare în felul în care arăta. Am oră la șapte.

— Cât e ceasul?

— Șase.

Mormăi și-și îngropa capul în pernă.

— Ar trebui să te scoli acum, spuse ea. Dormitul în exces îți scurtează viața.

Mormăi din nou. Janis știa multe despre cum să trăiești sănătos; era meseria ei.

— Cum să-ți scurteze somnul viața?

— S-au făcut studii pe șobolani. Nu i-au lăsat să doarmă și știi ce s-a întâmplat? Au trăit mai mult.

— Mda... Ești drăguță să dai drumul la filtrul de cafea?

— Bine, răspunse ea, dar chiar ar trebui să renunți la cafea.

leși din cameră.

Își lăsa picioarele să cadă pe podea și spuse:

— N-ai auzit până acum? Cafeaua previne atacurile cerebrale.

— Ba nu, spuse ea din bucătărie. Cafeaua are nouă sute douăzeci și trei de chimicale diverse înăuntru și *nu* îți face bine.

— Un studiu nou, răspunse el. Și pe deasupra era adevărat.

— În plus, cauzează cancer.

— Asta nu s-a demonstrat.

— Și avorturi.

— Asta nu-i o problemă pentru mine.

— Și tensiune nervoasă.

— Janis, te rog...

Ea se întoarce și își încrucișă brațele peste sâni perfecți în timp ce se sprijinea de tocul ușii. Vedea venele din partea inferioară a abdomenului ei, care coborau spre pubis.

— Chiar *ești* nervos, Peter. Trebuie să recunoști.

— Doar când îți privesc trupul. Ea se strâmbă.

— Nu mă iei în serios. Se întoarce în bucătărie, arătându-i fesele perfecte. Nu e lapte.

— Merge și neagră.

El se ridică și se îndreaptă spre duș.

— Ai avut ceva pagube?

— De ce?

— Din cauza cutremurului. Am avut unul mic când tu erai plecat. Aproximativ 4,3.

— Din câte știu eu, nu.

— Dar televizorul tot ți l-a deplasat. Se opri din drum.

— Ce?

— Ți-a deplasat televizorul. Uită-te și tu.

Lumina dimineții care intra pieziș pe fereastră arăta clar conturul vag, acolo unde televizorul stătuse pe carpetă. Televizorul fusese deplasat în jur de șapte centimetri din poziția sa inițială. Era un monitor vechi, de optzeci și unu de centimetri și extrem de greu. Nu putea fi mutat ușor. Privindu-l, Evans simți fiori reci.

— Ai noroc, spuse ea. Ai toate chestiile alea de sticlă pe polița căminului. Se sparg tot timpul, chiar și la cutremure mici. Ai asigurare?

Nu răspunse. Se aplecase și se uita în spatele televizorului, la cabluri. Totul părea normal. Dar nu se mai uitase în spatele televizorului său de vreun an. Nu și-ar fi dat seama.

— Apropo, spuse ea, asta nu e cafea naturală. Măcar bea naturală. Mă ascuți?

— Stai puțin.

Se ghemuise în fața televizorului și căuta orice detaliu neobișnuit sub aparat. Nu vedea nimic deosebit.

— Și *asta* ce e?

O privi. Avea în mână o gogoasă.

— Peter, spuse Janis pe un ton sever, știi câte grăsimi conțin cheștiile astea? E ca și cum ai mânca o cutie de unt.

— Știu... ar trebui să renunț la ele.

— Păi așa ar trebui. Asta dacă nu vrei să faci diabet mai târziu. De ce stai pe podea?

— Verificam televizorul.

— De ce? S-a stricat?

— Nu cred.

Se ridică în picioare.

— Îți curge apa la duș, spuse ea. Asta nu e foarte ecologic. Turnă cafea și îi dădu cana. Du-te și fă-ți dușul. Eu trebuie să mă duc la ore.

Când ieși de la duș, ea nu mai era. Trase cuvertura pe pat (asta era maximum pentru el în materie de făcut patul) și se îndreptă spre dulap să se îmbrace.

CENTURY CITY

MARȚI, 24 AUGUST

8.45 A.M.

Firma de avocatură Hassle and Black ocupa cinci etaje ale unei clădiri de birouri din Century City. Era o companie orientată spre viitor și cu o bună cunoaștere socială. Reprezenta multe celebrități de la Hollywood și activiști bogați dedicați cauzelor ecologiste. Faptul că-i reprezentau și pe trei dintre cei mai mari afaceriști cu proprietăți din Orange County nu era prea des pomenit. Dar, cum spuneau partenerii, menținea echilibrul firmei.

Evans se alăturase companiei datorită numeroșilor săi clienți ecologiști, în special George Morton. Era unul dintre cei patru avocați care lucrau aproape cu normă întreagă pentru Morton și pentru organizația sa caritabilă preferată, Fondul Național de Resurse pentru Mediu, FNRM.

Totuși, era încă asociat junior, iar biroul său era mic, cu o fereastră cu vedere directă la pereții din sticlă netedă ai zgârie-noriului de vizavi.

Evans se uită peste hârtiile de pe biroul său. Erau cheștiile obișnuite care ajungeau la avocații juniori. O subînchiriere de locuință, un acord de angajare, interogatorii scrise pentru un caz de faliment, un formular pentru taxa de franciză și două ciorne

ale unor scrisori în care amenința cu un proces în numele clienților săi unul pentru un artist împotriva galeriei care refuza să-i înapoieze tablourile nevândute și celălalt pentru amanta lui George Morton, care susținea că un angajat al parcurii din Sushi Roku îi zgâriase Mercedesul decapotabil când i-l parcase.

Amanta, Margaret Lane, era o fostă actriță cu un temperament neplăcut și o înclinație spre litigii. Ori de câte ori George o neglija, ceea ce în ultimele luni se întâmpla din ce în ce mai des, găsea câte un motiv să dea pe cineva în judecată. Iar cazul ajungea inevitabil pe biroul lui Evans. Își notă s-o sune pe Margo; nu credea că trebuie să meargă înainte cu acest proces, dar va fi nevoie de muncă de lămurire.

Următorul document era o plângere de la un dealer BMW din Beverly Hills, care pretindea că o campanie publicitară, „Ce mașină ar conduce Iisus?", îi afectase afacerea, pentru că denigra mașinile de lux. Aparent, magazinul său se afla aproape de o biserică, iar câțiva enoriași veniseră după slujbă și îi hărțuiseră personalul de la vânzări. Dealerul era nemulțumit, dar lui Evans i se păru că cifra sa de vânzări era mai mare decât anul trecut. Evans își notă să-i dea și lui un telefon.

Apoi își verifică e-mailul, alegându-și mesajele printre douăzeci de oferte de a-și mări penisul, zece pentru tranchilizante și încă zece pentru o nouă ipotecă înainte ca ratele să înceapă să crească. Erau doar șase e-mailuri importante, primul de la Herb Lowenstein, în care-i cerea o întrevedere. Lowenstein era partenerul senior care se ocupa de Morton; se ocupa mai mult de managementul proprietăților imobiliare, dar și de alte tipuri de investiții. Dacă lucreai pentru Morton, managementul proprietăților era o slujbă cu normă întreagă.

Evans străbătu holul spre biroul lui Herb.

Lisa, asistenta lui Herb Lowenstein, asculta la telefon. Când intră Evans, puse receptorul jos cu un aer vinovat.

— Vorbește cu Jack Nicholson.

— Ce mai face Jack?

— Bine. Termină un film cu Meryl. Au avut niște probleme. Lisa Ray avea ochii strălucitori, douăzeci și șapte de ani și o mare plăcere de a bârfi. Evans învățase de mult să se bazeze pe ea pentru a obține informații de serviciu de toate felurile.

— De ce vrea Herb să mă vadă?

— Ceva în legătură cu Nick Drake.
— Ce e cu ședința aia de mâine la nouă?
— Nu *știu*, spuse ea, pe un ton uimit. Nu pot afla *nimic*.
— Cine a convocat-o?
— Contabilii lui Morton. Privi spre telefonul de pe birou. A, a închis. Poți să intri.

Herb Lowenstein se ridică în picioare și îi strânse mașinal mâna lui Evans. Era un bărbat cu o față plăcută, început de chelie, aer blajin și puțin stângaci. Biroul era decorat cu zeci de fotografii cu familia sa, îngrămădite câte trei-patru pe masa de lucru. Se înțelegea bine cu Evans, fie și numai pentru că, în ultima vreme, când fiica de treizeci de ani a lui Morton era arestată pentru posesie de cocaină, Evans era cel care mergea la poliție în miez de noapte ca să depună cauzele. Lowenstein făcuse asta timp de mulți ani și acum era încântat că poate dormi toată noaptea.

— Deci, spuse el, cum a fost în Islanda?
— Bine. Frig.
— Totul e în regulă?
— Da.
— Vreau să spun, între George și Nick. Totul e bine cu ei?
— Cred că da. De ce?
— De ce-am oprit donația lui George către FNRM?
— Nick te-a întrebat?
— E vreo problemă cu ea?
— George vrea s-o amâne puțin.
— De ce?
— N-a spus.
— Are legătură cu tipul ăla, Kenner?
— George n-a spus. A spus doar s-o amânăm.
Evans se întreba de unde a aflat Lowenstein de Kenner.
— Ce-i spun lui Nick?
— Spune-i că se lucrează și că încă nu avem o dată precisă pentru el.
— Dar e o problemă acolo, nu?
— Mie, unul, nu mi s-a spus.
— Bine, spuse Lowenstein. În această cameră. Spune-mi, e vreo problemă?
— Ar putea fi.

Evans se gândea că George amâna foarte rar donații caritabile. Și existase o anumită tensiune în scurta conversație pe care o avusese cu el noaptea trecută.

— Ce-i cu întrunirea asta de mâine dimineață? întrebă Lowenstein. În sala mare de conferințe.

— Mă depășește.

— Nu ți-a spus George?

— Nu.

— Nick e foarte supărat.

— Ei, asta nu e o raritate în cazul lui Nick.

— Nick a auzit de tipul ăsta, Kenner. Crede că e o belea. Un fel de antiecologist.

— Mă îndoiesc. E profesor la MIT. Într-o știință a mediului.

— Nick crede că e o belea.

— Nu mă pot pronunța.

— Te-a auzit pe tine și pe Morton când vorbeai despre Kenner în avion.

— Nick ar trebui să nu mai asculte pe la uși.

— E îngrijorat de poziția sa față de George.

— Nu mă miră, spuse Evans. Nick a dat-o-n bară cu un cec mare. A ajuns într-un cont greșit.

— Am auzit. A fost greșeala unui voluntar. Nu poți da vina pe Nick pentru asta.

— Dar nici nu întărește încrederea.

— A fost depus în contul Societății Internaționale pentru Protejarea Mediului. O organizație excelentă. Iar banii sunt transferați înapoi chiar în momentul ăsta.

— Asta e bine.

— De ce parte te situezi în chestia asta?

— De nici una. Fac doar ce spune clientul.

— Dar îl sfătuiești.

— Dacă mă întreabă. Nu m-a întrebat.

— Vorbești de parcă ți-ai fi pierdut încrederea în tine. Evans clătină din cap.

— Herb, nu am cunoștință de nici o problemă. Știu că există o amânare. Atâta tot.

— Bine, spuse Lowenstein, întinzând mâna spre telefon. O să-l calmez pe Nick.

Evans se întoarce în biroul său. Telefonul îi suna. Răspunse.

— Ce faci azi? întrebă Morton.

— Nu mare lucru. Hârțogăraie.
— Atunci poate să aștepte. Vreau să te duci să vezi ce se întâmplă cu procesul Vanutu.
— Doamne, George, e puțin cam devreme. Cred că mai sunt câteva luni până la audieri.
— Fă-le o vizită, spuse Morton.
— Bine, sunt în Culver City. O să sun acolo și...
— Nu. Nu suna. Du-te.
— Dar dacă nu se așteaptă...
— Tocmai. Asta și vreau. Să mă anunți ce-ai aflat, Peter. Și închise.

CULVER CITY
MARȚI, 24 AUGUST
10.30 A.M.

Echipa care lucra la procesul Vanutu ocupase un vechi depozit în partea de sud a Culver City. Era o zonă industrială, cu străzile pline de gropi. Nu se vedea nimic de pe trotuar: doar un zid obișnuit din cărămidă și o ușă cu numărul străzii scris cu cifre metalice. Evans sună la interfon și fu primit într-o cameră de recepție mică, cu pereți de jur împrejur. Auzea murmurul slab al vocilor din cealaltă parte a zidului, dar nu vedea nimic.

Doi paznici înarmați încadrau ușa care dădea chiar spre depozit. O secretară stătea la un birou mic. îi aruncă o privire ostilă.

— Cine sunteți?
— Peter Evans, de la Hassle and Black.
— Pe cine căutați?
— Pe domnul Balder.
— Aveți programare?
— Nu.

Secretara părea suspicioasă.

— O sun pe asistenta lui.
— Mulțumesc.

Secretara vorbea la telefon cu voce joasă. O auzi pomenind numele firmei de avocatură. Evans se uită la cei doi paznici. Lucrau la o firmă privată de pază. îl priviră și ei, inexpressivi, fără să zâmbescă.

Secretara închise telefonul și spuse:

— Domnișoara Haynes vine într-o clipă.

Le făcu semn paznicilor.

Unul dintre ei se îndreptă spre Evans și îi spuse:

— O simplă formalitate, domnule. Îmi arătați un act de identitate?

Evans îi dădu permisul de conducere.

— Aveți asupra dumneavoastră vreun aparat de fotografiat sau echipament de înregistrare?

— Nu, răspunse Evans.

— Dischete, drive-uri, flash cards sau alte echipamente de computer?

— Nu.

— Sunteți înarmat, domnule?

— Nu.

— Ridicați, vă rog, brațele o clipă.

Când Evans se uită la el mirat, paznicul spuse:

— Gândiți-vă că e ca la aeroport, și începu să-l controleze. Căuta în mod evident microfoane. Își plimbă degetele peste gulerul cămășii lui Evans, îi pipăi cusăturile hainei, îi controla talia pantalonilor, apoi îl rugă să-și scoată pantofii, într-un final îl scana cu un dispozitiv electronic.

— Voi chiar sunteți serioși, spuse Evans.

— Da, așa e. Mulțumim, domnule.

Paznicul se retrase, reluându-și locul de lângă perete. Evans nu avea unde să se așeze, așa că rămase acolo în așteptare. Trecură probabil două minute până când ușa se deschise. O femeie atrăgătoare dar dură, care avea spre treizeci de ani, cu păr negru tuns scurt și ochi albaștri, îmbrăcată în jeanși și cămașă albă, spuse:

— Domnul Evans? Sunt Jennifer Haynes. Avea un mod hotărât de a strânge mâna. Lucrez cu John Balder. Veniți cu mine.

Intrară.

Se aflau pe un coridor îngust, la capătul căruia se vedea o ușă închisă. Evans înțelese că era închisă ca măsură de siguranță două uși ca să ajungi înăuntru.

— Ce-a fost asta? Întrebă el, arătând spre paznici.

— Am avut niște probleme.

— Ce fel de probleme?

— Oamenii vor să afle ce se întâmplă aici.

— Aha.

— Am învățat să fim precauți.

Își apropie cârdul de ușă, care se deschise cu un bâzâit.

Intrară într-un vechi depozit un spațiu vast, cu tavane înalte, divizat în două încăperi mari prin pereți de sticlă. Chiar în stânga sa, în spatele pereților, Evans văzu o cameră plină de terminale de computer, iar la fiecare lucra câte un tânăr cu un teanc de documente lângă tastatură. Pe sticlă scria cu litere mari ÎNREGISTRĂRI DATE.

La dreapta sa se afla o sală de conferințe asemănătoare, cu înscrisul SATELIȚI/RADIOSONDĂ. Evans văzu patru oameni în cameră, care discutau aprins pe marginea imaginilor mărite ale unor grafice de pe pereți, ce arătau linii în zig zag într-o diagramă.

Puțin mai departe se afla o altă cameră, pe care scria MODELE DE CIRCULAȚIE GENERALĂ (GCM). Acolo, pereții erau tapetați cu hărți mari ale lumii, reprezentări grafice multicolore.

— Mamă, spuse Evans, e o operațiune importantă!

— E un proces important, îi răspunse Jennifer Haynes. Acestea sunt echipele noastre specializate. Majoritatea sunt absolvenți de meteorologie, nu avocați. Fiecare cercetează un anumit subiect. Arată în jur. Primul grup se ocupă de înregistrări de date, adică de datele procesate furnizate de Institutul Goddard de Științe Spațiale de la Columbia University, New York, de USHCN din Oak Ridge, Tennessee și de la Hadley Center din East Anglia, Marea Britanie. Acestea sunt cele mai importante surse de date asupra temperaturii din toată lumea.

— Înțeleg, spuse Evans.

— Grupul de acolo lucrează cu date de la sateliți. Sateliții orbitali înregistrează temperatura din straturile superioare ale atmosferei din 1979, așa că există date de mai bine de douăzeci de ani. Încercăm să vedem ce se poate face cu asta.

— Ce se poate face cu ce?

— Problema datelor de la sateliți.

— De ce?

Ca și cum nu l-ar fi auzit, arătă spre următoarea cameră.

— Echipa de aici face analize comparative ale GCM adică modelele de climă generate de computer din anii '70 până acum. După cum știți, aceste modele sunt extrem de complexe, căci manipulează un milion de variabile sau chiar mai mult

simultan. Sunt de departe cele mai complexe modele generate pe computer de către om. Lucrăm mai ales cu modele americane, britanice și germane.

— Înțeleg... Evans începea să se simtă depășit.

— Iar echipa de aici se ocupă de probleme legate de nivelul mării. Aici sunt cei cu paleoclimatul. Sunt studii de teren, bineînțeles. Iar ultima echipă de ocupă de iradiații solare și aerosoli. Mai avem și o echipă la UCLA care lucrează cu mecanisme atmosferice de feedback, se concentrează mai ales pe stratul de nori care variază în funcție de schimbarea temperaturii. Și cam asta e tot. Se opri puțin, văzând confuzia de pe chipul lui Evans. Îmi pare rău. Din moment ce lucați pentru George Morton, mi-am închipuit că sunteți familiarizat cu toate chestiunile astea.

— Cine a spus că lucrez cu George Morton? Ea zâmbi.

— Ne facem bine treaba, domnule Evans.

Trecură de o ultimă încăpere cu pereți de sticlă, pe care nu scria nimic. Era plină de diagrame, fotografii imense și machete tridimensionale ale Pământului închise în cuburi de plastic.

— Ce e asta? Întrebă el.

— Echipa noastră AV. Pregătesc probele vizuale pentru jurați. Unele date sunt extrem de complexe și încercăm să găsim cea mai simplă și mai eficientă metodă de a le prezenta.

Merseră mai departe.

— E chiar atât de complicat? Întrebă Evans.

— Corect, răspunse ea. Insula Vanutu înseamnă de fapt patru atoli de coral în sudul Pacificului, iar altitudinea maximă e de șase metri deasupra nivelului mării. Cei opt mii de locuitori ai acelor insule sunt în pericol de a fi inundați din cauza creșterii nivelului mării, ca urmare a încălzirii globale.

— Da, spuse Evans, înțeleg. Dar de ce lucrează atâția oameni pentru cercetări?

— Li aruncă o privire ciudată.

— Pentru că încercăm să câștigăm procesul.

— Da...

— Și nu e ușor de câștigat.

— Ce vreți să spuneți? Întrebă Evans. E vorba de încălzirea globală. Toată lumea știe ce înseamnă încălzirea globală...

De la celălalt capăt al depozitului o voce tună.

— Ce înseamnă?

Un bărbat chel, cu ochelari veni spre ei. Avea un mers greoi și arăta așa cum suna și porecla lui: Vulturul pleșuv. Ca de obicei, John Balder era îmbrăcat în albastru din cap până-n picioare: costum albastru, cămașă albastră și cravată albastră. Avea o prezență intensă, iar ochii i se îngustară când îl privi pe Evans. Evans nu se putu stăpâni să nu se simtă intimidat că îl cunoaște pe faimosul avocat specialist în litigii.

Evans întinse mâna.

— Peter Evans, Hassle and Black.

— Lucrați cu George Morton?

— Da, domnule.

— Suntem îndatorați generozității domnului Morton. Ne străduim să merităm sprijinul său.

— O să-i spun asta, domnule.

— Sunt convins. Vorbeați despre încălzirea globală, domnule Evans. Vă interesează acest subiect?

— Da, domnule. Ca pe oricare cetățean îngrijorat de pe planetă.

— Sunt de acord. Dar spuneți-mi, ce *este* încălzirea globală, așa cum o înțelegeți dumneavoastră?

Evans încercă să-și mascheze uimirea. Nu se așteptase să fie testat.

— De ce mă întrebați?

— Întrebăm pe toată lumea care vine aici. Încercăm să ne facem o idee despre nivelul general al cunoștințelor. Ce este încălzirea globală?

— Încălzirea globală este încălzirea Pământului din cauza arderii resurselor energetice fosile.

— De fapt, nu e așa.

— Nu?

— Nici pe departe. Poate mai încercați o dată.

Evans tăcu. În mod evident era interogată de o minte precisă și pedantă de jurist. Cunoștea bine genul din facultate. Se gândi o clipă, pentru a-și alege cu grijă cuvintele.

— Încălzirea globală este ... ăă... încălzirea suprafeței terestre din cauza excesului de dioxid de carbon din atmosferă, care se produce în urma arderilor resurselor energetice fosile.

— Nici acum nu e corect.

— De ce?

— Din mai multe motive. Pot număra minimum patru erori în afirmația pe care ați făcut-o.

— Nu înțeleg, spuse Evans. Afirmația mea... asta înseamnă încălzire globală.

— De fapt, nu e așa. Tonul lui Balder era hotărât, autoritar, încălzirea globală e *teoria*...

— Nu prea mai e teorie...

— Ba da, este o *teorie*. Credeți-mă, mi-aș dori să fie altfel. Dar de fapt încălzirea globală e *teoria* conform căreia creșterea nivelului de dioxid de carbon și de alte gaze *este cauza* unei creșteri a *temperaturii medii a atmosferei* terestre, din cauza așa-numitului „efect de seră”.

— Bine, spuse Evans. E o definiție mai exactă, dar...

— Domnule Evans, să înțeleg că dumneavoastră, personal, credeți în încălzirea globală?

— Bineînțeles.

— Credeți cu tărie?

— Sigur. Toată lumea crede.

— Când aveți o convingere puternică, nu credeți că e important s-o exprimați corect?

Evans începuse să transpire. Se simțea ca și cum s-ar fi întors în facultatea de drept.

— Păi, domnule, cred că... în cazul ăsta nu chiar. Pentru că atunci când te referi la încălzirea globală, toată lumea știe despre ce vorbești.

— Chiar așa? Bănuiesc că nici măcar dumneavoastră nu știți despre ce vorbiți.

Evans simți un val de mânie. Înainte să se poată controla, izbucni:

— Ascultați-mă, doar pentru că nu știu să exprim toate detaliile științifice...

— Pe mine nu mă preocupă *detaliile*, domnule Evans. Mă preocupă *miezul* convingerilor dumneavoastră puternice. Bănuiesc că nu aveți o bază pentru aceste convingeri.

— Cu tot respectul, mi se pare ridicol. Trase aer în piept. Domnule.

— Adică aveți o astfel de bază?

— Bineînțeles că da.

Balder îl privi meditativ. Părea mulțumit de el însuși.

— În acest caz, ne-ați putea fi de folos la proces. Sunteți amabil să ne dăruți o oră din timpul dumneavoastră?

— Păi..., cred că da.

— Vă deranjează dacă vă filmăm?

— Nu, dar... de ce?

Balder se întoarse spre Jennifer Haynes, care spuse:

— Încercăm să avem un reper în legătură cu ce știe o persoană bine informată, așa ca dumneavoastră, despre încălzirea globală. Pentru a nuanța prezentarea în fața juriului.

— Deci faceți un pseudojuriu dintr-o singură persoană?

— Exact. Am mai intervievat deja și alte persoane.

— Bine, spuse Evans. Cred că o să-mi fac timp la un moment dat.

— *Acum* e momentul potrivit, spuse Balder. Se întoarse spre Jennifer. Adună-ți echipa în camera patru.

— Sigur că aș vrea să vă ajut, dar am venit aici ca să-mi fac o imagine generală...

— Pentru că ați auzit că sunt probleme cu procesul? Nu sunt. Dar avem câteva provocări majore, spuse Balder. Se uită la ceas. Trebuie să ajung la o ședință. Dumneavoastră mai stați puțin de vorbă cu domnișoara Haynes și, când terminați, vorbim despre proces așa cum îl văd eu. Sunteți de acord?

Lui Evans nu-i mai rămânea decât să aprobe.

ECHIPA VANUTU

MARȚI, 24 AUGUST

11.04A.M.

Îl așezară la o masă lungă dintr-o sală de conferințe și îndreptară spre el camera de filmat din capăt. Parcă ar fi o audiare, gândi el.

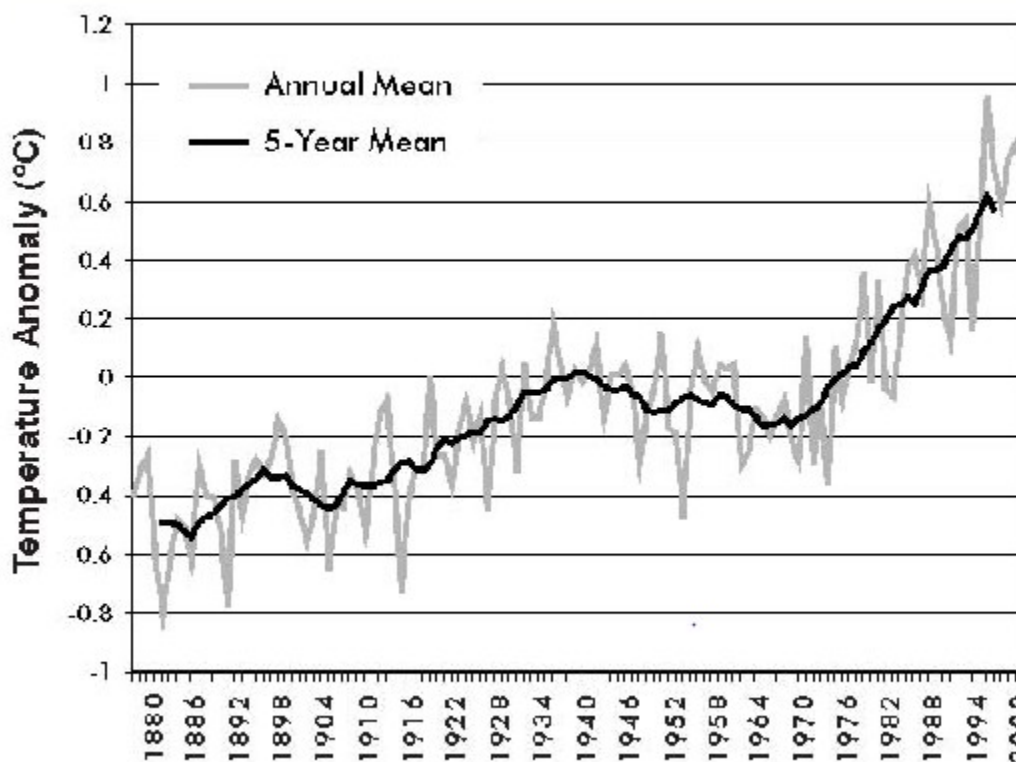
Cinci tineri intrară în cameră și se așezară la masă. Toți erau îmbrăcați comod, în jeanși și tricouri. Jennifer Haynes îi prezentă atât de rapid încât Evans nu reuși să le rețină numele. Îi spuse că sunt cu toții absolvenți de universitate, în diverse domenii științifice.

În timp ce se pregăteau, Jennifer se strecură pe scaunul de lângă el și îi spuse:

— Îmi pare rău că John a fost așa de dur cu dumneavoastră. E frustrat și face față unei presiuni imense.

- Din cauza acestui caz?
 - Da.
 - Ce fel de presiuni?
 - Poate că interviul ăsta vă va ajuta să înțelegeți cu ce ne confruntăm noi. Se întoarce spre ceilalți. Suntem gata?
 - Capetele se mișcă în semn de aprobare, carnetele de notițe fură deschise. Se aprinde lumina camerei de filmat.
 - Interviu cu Peter Evans, de la Hassle and Black, marți, 24 august, spuse Jennifer. Domnule Evans, am vrea să vă aflăm opiniile despre dovezile în favoarea încălzirii globale. Nu este un test, vrem pur și simplu să clarificăm ce părere aveți despre această problemă.
 - Bine, spuse Evans.
 - Să începem fără prea multe formalități. Spuneți-ne ce știți despre dovezile ce susțin încălzirea globală.
 - Ei bine, răspunse Evans, știu că pe tot globul temperaturile au crescut dramatic în ultimii douăzeci sau treizeci de ani ca rezultat al creșterii dioxidului de carbon produs de industrie prin arderea resurselor energetice fosile.
 - Bine. Și când spuneți „creștere dramatică a temperaturilor”, la ce creștere exactă vă referiți?
 - Cred că un grad.
 - Fahrenheit sau Celsius?
 - Fahrenheit.
 - Și această creștere s-a produs în ultimii douăzeci de ani?
 - Da, douăzeci sau treizeci.
 - Și înainte de asta, în secolul XX?
 - Și atunci creșteau temperaturile, dar nu la fel de repede.
 - Bine, spuse ea. Acum o să vă arăt un grafic... Scoase un grafic⁴ desenat pe un panou din spumă poliuretanică.
- Temperatura globală 1880-2003

⁴ Toate graficele folosesc date din următoarele seturi standard: GISS (Columbia); CRU (East Anglia); GHCN și USHCN (Oak Ridge). Vezi Anexa II pentru detalii.

Sursa: giss.nasa.gov

- Vi se pare cunoscut? Întrebă ea.
- L-am mai văzut, răspunse Evans.
- E luat de la NASA setul de date Goddard folosit de ONU și de alte organizații. Considerați că ONU e o sursă de încredere?
- Da.
- Deci putem spune că acest grafic e exact? Corect? Fără făcături?
- Da.
- Bine. Știți ce reprezintă acest grafic? Măcar atât înțelegea și Evans.
- Este temperatura globală medie măsurată la toate stațiile meteorologice din lume în ultimii aproximativ o sută de ani.
- Așa e, spuse ea. Și cum interpretați graficul?
- Păi indică exact ce spuneam. Arată spre linia roșie. Temperaturile din lume au crescut din 1890 înapoi, dar creșterea începe să fie mai abruptă în jurul anului 1970, când

industrializarea devine mai intensă, ceea ce e adevărata dovadă a încălzirii globale.

— Bine, spuse ea. Ce a cauzat creșterea rapidă a temperaturilor din 1970 încoace?

— Mărirea nivelului dioxidului de carbon din cauza industrializării.

— Bine. Cu alte cuvinte, pe măsură ce crește nivelul dioxidului de carbon, crește și temperatura.

— Da.

— În regulă. Ați menționat că temperatura a început să crească din 1890 până în 1940. Aici vedem că așa a fost. Care a fost cauza? Dioxidul de carbon?

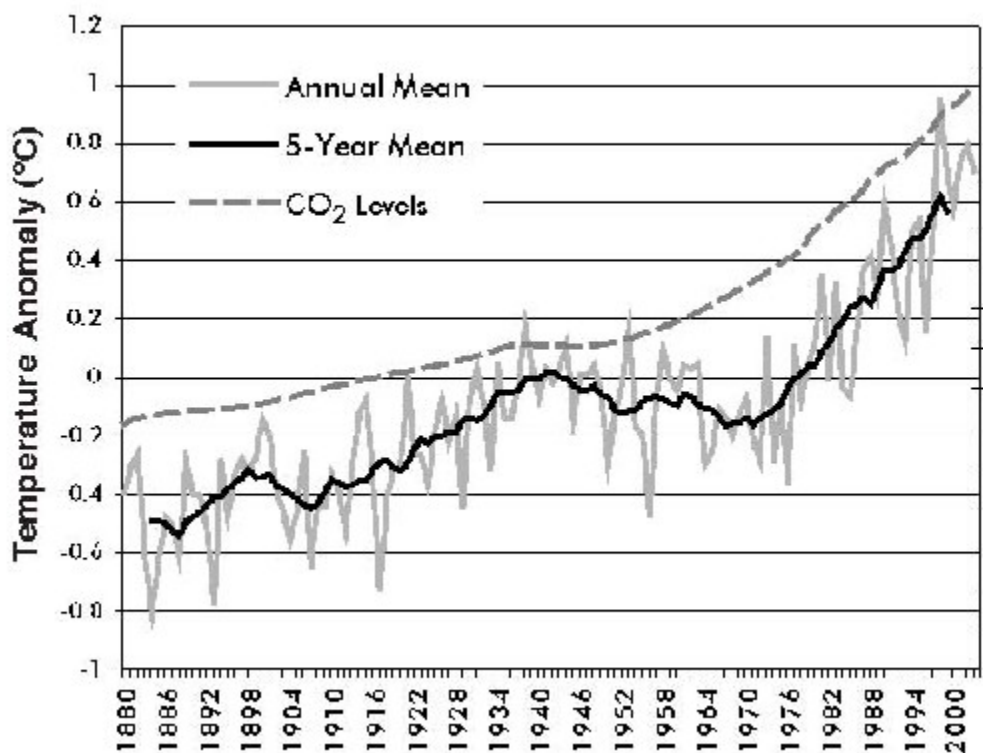
— Păi... nu știu sigur.

— Pentru că în 1890 industrializarea nu era așa puternică și totuși, uitați-vă cum cresc temperaturile. În 1890 creștea și nivelul dioxidului de carbon?

— Nu știu exact.

— Ei bine, creștea. Aici avem un grafic care arată nivelul dioxidului de carbon și temperatura.

Temperatura globală 1880-2003

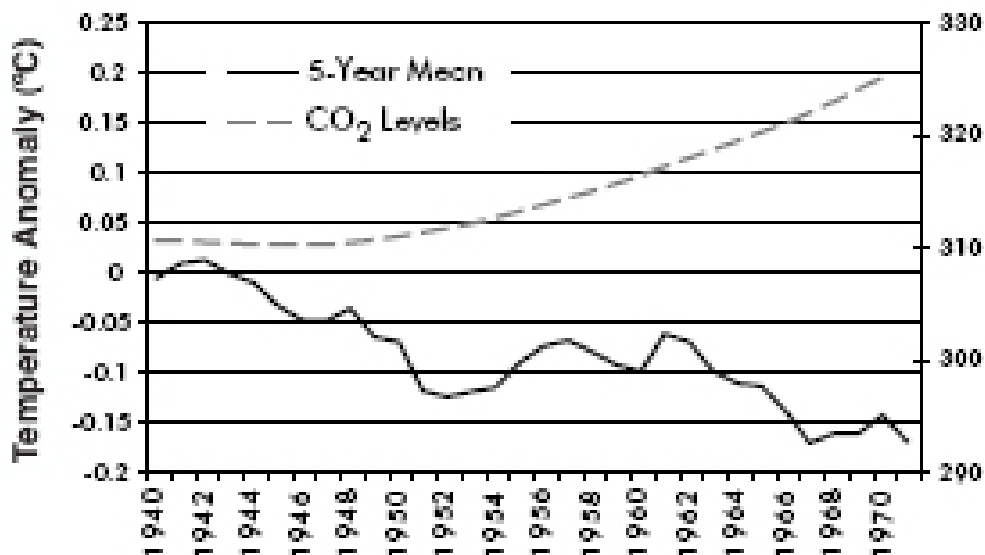
Sursa: giss.nasa.gov

— Bine, spuse Evans. E exact ce credeam. Crește dioxidul de carbon și din cauza asta crește temperatura.

— Bine. Acum aș vrea să vă îndreptați atenția asupra perioadei dintre 1940 și 1970. După cum vedeți, în acea perioadă temperaturile au scăzut. Vedeți?

— Da...

Temperatura globală vs. CO₂ 1940-1970

Sursa: giss.nasa.gov

— Dați-mi voie să vă arăt în detaliu această perioadă. Scoase un alt grafic.

— E o perioadă de treizeci de ani. O treime dintr-un secol, timp în care temperaturile au scăzut. Vara, recolte au fost compromise din cauza frigului, ghețarii din Europa au avansat. Care a fost cauza scăderii?

— Nu știu.

— Creștea nivelul dioxidului de carbon în acea perioadă?

— Da.

— Deci dacă nivelul crescut de dioxid de carbon cauzează creșterea temperaturilor, atunci de ce n-au crescut temperaturile între anii 1940 și 1970?

— Nu știu, răspunse Evans. Trebuie să fi existat un alt factor. Sau ar putea fi o anomalie. În interiorul anumitor tendințe pe perioade îndelungate există anomalii. Uitați-vă la bursă.

— La bursă există anomalii care durează treizeci de ani? Evans ridică din umeri.

— Poate a fost vorba de funingine. Sau de alte materii din aer. În vremea aceea existau o grămadă de particule în aer, înainte să intre în vigoare legile de protecție a mediului. Sau poate a fost un alt factor.

— Graficele arată că nivelul dioxidului de carbon a crescut constant, dar nu și temperatura. A crescut, apoi a scăzut, apoi a

crescut din nou. Chiar dacă e așa, presupun că tot mai sunteți conștienți că dioxidul de carbon este cauza creșterilor recente ale temperaturii.

— Da. Toată lumea știe că asta e cauza.

— Graficul ăsta nu vă tulbură?

— Nu, răspunse Evans. Recunosc că ridică niște întrebări, dar nu se știe chiar totul despre climă. Deci nu. Graficul nu mă tulbură.

— Bine atunci. Mă bucur să aud asta. Să continuăm. Ați spus că graficul reprezintă media tuturor stațiilor meteo din lume. Cât de exacte credeți că sunt aceste date?

— N-am idee.

— De pildă, la sfârșitul secolului al XIX-lea datele erau obținute cu ajutorul unei cutiuțe, iar oamenii își notau temperatura de două ori pe zi. Poate că au sărit peste câteva zile. Poate că aveau pe cineva bolnav în familie. Și au fost nevoiți să completeze datele mai târziu.

—Asta se întâmpla atunci.

— Da, dar cât de exacte credeți că sunt înregistrările meteo din Polonia anilor 1930? Sau din provinciile rusești din 1990 încoace?

— Cred că nu prea exacte.

— Sunt de acord. Deci în ultimii o sută de ani un număr destul de mare de stații meteo din lume ar fi putut furniza date nu foarte exacte.

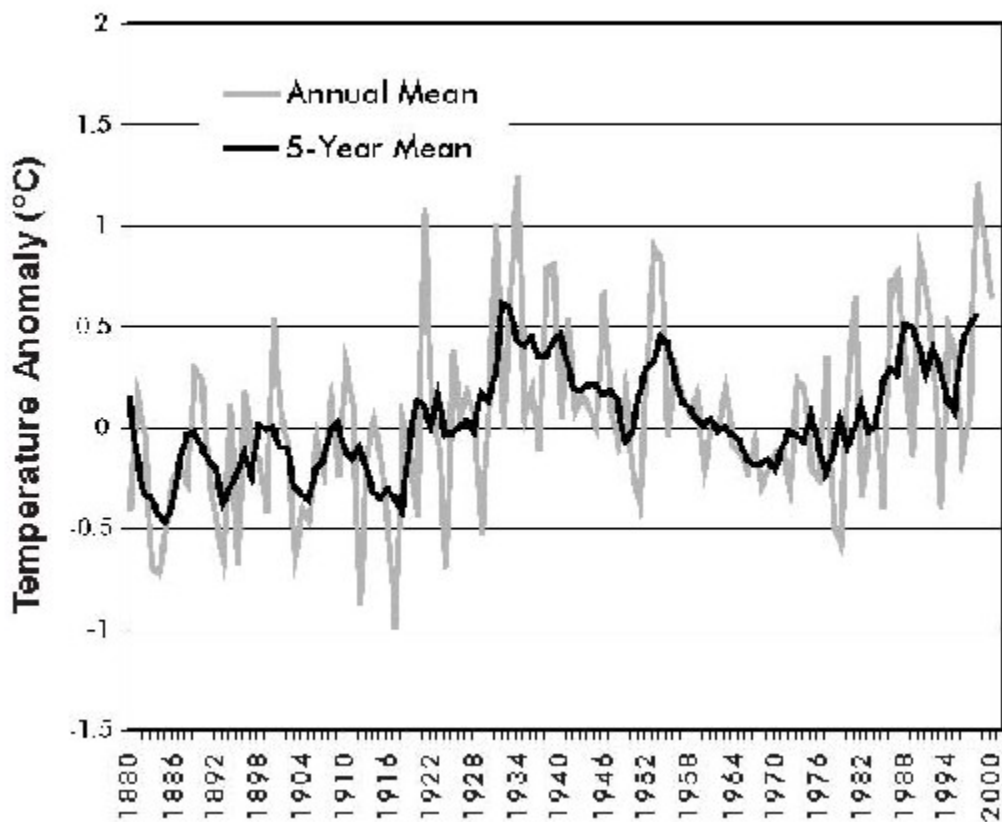
— Posibil, spuse Evans.

— De-a lungul anilor, care țară credeți că a deținut cea mai bine pusă la punct rețea de stații meteo pe o arie întinsă?

— Statele Unite?

— Corect. Cred că nu sunt dubii în privința asta. Iată un alt grafic.

Temperatura în SUA 1880-2000

Sursa: giss.nasa.gov

— Acest grafic seamănă cu primul pe care l-am văzut, care arăta temperatura globală?

— Nu prea.

— Care e schimbarea de temperatură din anul 1880 până acum?

— Se pare că o treime dintr-un grad.

— Deci o treime dintr-un grad Celsius în o sută douăzeci de ani. Nu e foarte dramatic. Arată spre grafic. Și care a fost cea mai caldă perioadă din ultimul secol?

— Se pare că 1934.

— Graficul vă indică faptul că are loc o încălzire globală?

— Păi... temperatura *crește*.

— În ultimii treizeci de ani da. Dar *a scăzut* în cei treizeci de ani de dinainte. Temperaturile actuale din SUA sunt cam

aceleași cu cele din anii 1930. Deci: graficul acesta susține ideea încălzirii globale?

— Da, spuse Evans. În SUA nu e atât de pronunțată ca în restul lumii, dar există.

— Vă tulbură faptul că cele mai exacte înregistrări ale temperaturii arată cea mai moderată încălzire?

— Nu. Pentru că încălzirea globală este un fenomen global. Nu apare doar în SUA.

— Dacă ar trebui să apărați aceste grafice într-un tribunal, credeți că ați reuși să convingeți jurații să adopte poziția dumneavoastră? Sau jurații ar privi graficele și ar spune: chestia asta cu încălzirea globală nu e prea gravă?

— Influențați martorul, spuse Evans, râzând.

De fapt, Evans se simțea puțin stânjenit. Doar puțin. Mai auzise astfel de afirmații la conferințele despre mediu. Reprezentanții industriașilor adunau date aranjate și deformate și țineau discursuri convingătoare, bine pregătite și, înainte să-și dea seama ce i se întâmplă, Evans se trezea că se îndoiește de ceea ce știe.

Ca și cum i-ar fi citit gândurile, Jennifer spuse:

— Graficele arată date reale, Peter. Înregistrări ale temperaturii de la Institutul Goddard de Științe Spațiale de la Columbia University. Nivelurile de dioxid de carbon de la Mauna Loa și de la Law Dome, din Antarctica⁵. Toate sunt furnizate de cercetători care cred cu tărie în încălzirea globală.

— Da, pentru că oamenii de știință din toată lumea sunt de acord în mod categoric că încălzirea globală *are loc* și că *este* o amenințare mondială gravă.

— Bine atunci, spuse ea blând. Mă bucur că nimic din toate astea nu-ți schimbă opiniile. Hai să ne ocupăm de alte probleme de interes. David?

Unul dintre tineri se aplecă în față.

— Domnule Evans, aș vrea să vorbim despre utilizarea terenurilor, efectul de insulă și datele de la sateliți despre temperatura din troposferă.

Doamne, gândi Evans. Dar aprobă din cap.

— Bine...

⁵ D.M. Etheridge, et al., 1996, „Schimbări naturale și antropogene în dioxidul de carbon din atmosferă în ultimii 1000 de ani, de la aer la gheața din Antarctica” *Journal of Geophysical Research* 101 (1996): 4115-28

— Una dintre probleme asupra căreia încercăm să atragem atenția este cum se schimbă temperatura la suprafață odată cu utilizarea terenurilor. Această problemă vă e cunoscută?

— Nu prea. Se uită la ceas. Sincer, voi lucrați la un nivel al detaliilor care mă depășește. Eu doar ascult ce spun oamenii de știință...

— Iar noi pregătim un proces, spuse Jennifer, bazat pe ce spun oamenii de știință. Procesul se va disputa tocmai la acest nivel al detaliilor.

— Se va disputa? Evans ridică din umeri. Cine-l va disputa? Nimeni care să aibă vreun prestigiu. Nu există nici un savant respectat din lumea asta care să nu creadă în încălzirea globală.

— Aici vă înșelați, spuse ea. Apărarea va chema profesori de la MIT, Harvard, Columbia, Duke, Virginia, Colorado, UC Berkeley și alte școli prestigioase. Il vor chema pe fostul președinte al Academiei Naționale de Științe. S-ar putea să fie solicitați și câțiva câștigători ai premiului Nobel. Vor aduce profesori din Anglia, de la Institutul Max Planck din Germania, de la Universitatea Stockholm din Suedia. Ei vor susține că încălzirea globală e în cel mai bun caz lipsită de probe și în cel mai rău caz pură fantezie.

— Cercetările lor sunt plătite de industriași, firește.

— Câteva. Nu toate.

— Ultraconservatorii. Neoconservatorii.

— În timpul procesului, spuse ea, accentul se va pune pe date.

Evans îi privi și văzu pe chipurile lor îngrijorare. *Chiar cred că s-ar putea să piardă*, gândi el.

— Dar e ridicol, spuse Evans. Nu trebuie decât să citiți ziarele sau să vă uitați la televizor...

— Ziarele și televizorul sunt sub influența unor campanii media foarte atent orchestrate. Nu însă și procesele.

— Atunci lăsați baltă mass media și citiți doar publicațiile științifice...

— Asta și facem. Dar nu ne sunt întotdeauna de folos. Domnule Evans, avem multe de discutat. Dacă renunțați la proteste, am putea trece mai departe la alte subiecte.

În acel moment sună telefonul, iar Balder îl salvă din încurcătură.

— Trimite-l pe tipul ăla de la Hassle and Black în biroul meu, spuse el. Am zece minute pentru el.

ECHIPA VANUTU
MARȚI, 24 AUGUST
12.04 P.M.

Balder era instalat comod într-un birou cu pereți de sticlă, cu picioarele pe un birou de sticlă și încerca să se descurce într-un maldăr de informări și rapoarte de cercetare. Nu-și dădu jos picioarele când intră Evans.

— Ți se pare interesant? întrebă el. Se referea la interviu.

— Oarecum, răspuse Evans. Dar, dacă nu vă supărați, am senzația că se tem de un eventual eșec.

— N-am nici o îndoială că vor câștiga procesul, spuse Balder. Nici o urmă de îndoială. Dar nu vreau ca oamenii mei să gândească așa! Vreau să fie morți de îngrijorare. Vreau ca echipa mea să fie speriată înainte de un proces. Dar mai ales în acest caz. Procesul e împotriva Agenției pentru Protecția Mediului și, anticipând asta, agenția a angajat un consilier din afară, în persoana lui Barry Beckman.

— Aha, artileria grea.

Barry Beckman era cel mai celebru avocat de litigii din generația sa. La douăzeci și opt de ani fusese profesor la Facultatea de Drept de la Stanford, iar la treizeci și ceva abandonase universitatea pentru a practica avocatura pe cont propriu. Lucrase deja pentru Microsoft, Toyota, Phillips și o grămadă de alte multinaționale. Beckman avea o minte incredibil de ascuțită, farmec, umor spontan și memorie fotografică. Toată lumea știa că atunci când pleda în fața Curții Supreme (așa cum făcuse de trei ori până acum), cita numărul paginii documentelor în timp ce răspundea întrebărilor judecătorilor. „Onorată instanță, cred că veți găsi asta la nota de subsol numărul 17 de la pagina 237.” Ceva de felul ăsta.

— Barry are și puncte slabe, spuse Balder. Dispune de atâtea informații încât poate aluneca ușor spre detalii nerelevante, îi place să se audă vorbind. Îl ia valul când argumentează. L-am învins o dată. Am și pierdut în fața lui o dată. Dar de un lucru sunt sigur: trebuie să ne așteptăm la o opoziție *extrem* de bine pregătită.

— Nu e cam neobișnuit să angajezi un avocat înainte de a deschide procesul?

— E o tactică, răspuse Balder. Administrația de acum nu vrea să apere procesul. Sunt convinși că vor câștiga, dar nu vor să aibă parte de publicitatea negativă stârnită de argumentația lor împotriva încălzirii globale. Așa că speră să ne intimideze, ca să abandonăm. Bineînțeles că n-am face așa ceva. Mai ales acum că avem fonduri din plin, datorită domnului Morton.

— Asta e bine, spuse Evans.

— În același timp, vom face față unei provocări majore. Barry va susține că nu există suficiente dovezi pentru încălzirea globală. Va spune că probele științifice sunt slabe. Va susține că predicțiile de acum zece-cincisprezece ani s-au dovedit deja greșite. Și va susține că și cei mai proeminenți partizani ai încălzirii globale și-au exprimat public îndoiala asupra posibilității predicțiilor, s-au întrebat dacă e într-adevăr o problemă gravă și, într-adevăr, dacă de fapt există.

— Au spus așa ceva partizanii încălzirii globale? Balder oftă.

— Da. În reviste.

— Eu n-am citit niciodată așa ceva.

— Aceste afirmații există. Barry le va descoperi. Clătină din cap. Unii experți au avut opinii diferite de-a lungul timpului. Unii au spus că nivelul crescut al dioxidului de carbon nu e o problemă; acum spun că e. Până acum, nu avem nici un martor care să nu poată fi atacat. Sau care să nu poată fi făcut de râs în fața instanței.

Evans dădu din cap în semn de înțelegere. Circumstanțele îi erau cunoscute. Unul dintre primele lucruri pe care le

Învățați la facultatea de drept era că legea n-are legătură cu adevărul, ci cu rezolvarea disputelor. În procesul rezolvării unui conflict, adevărul poate ieși sau nu la iveală. De multe ori nu ieșea. Procurorii puteau să știe că un infractor e vinovat, și tot nu-l puteau condamna. Asta se întâmpla tot timpul.

— Iată de ce, spuse Balder, procesul va depinde de măsurătorile nivelului Oceanului Pacific. Strângem toate datele disponibile.

— De ce să depindă de asta?

— Pentru că eu cred că în procesul ăsta trebuie să aplici metoda „momeala și manevra”⁶. La mijloc e încălzirea globală,

⁶ Metodă de escrocherie ce constă în „momirea” clienților cu produse

dar nu asta va produce un impact emoțional asupra juraților. Jurații nu se simt în largul lor când interpretează grafice. Toată discuția asta despre zecimi de grade Celsius le va trece pe lângă urechi. E un detaliu tehnic; ține de limbajul experților; e foarte plictisitor pentru oamenii normali. Jurații vor vedea că procesul are în centru oameni neajutorați, victimizați, sărăciți, care sunt inundați și siliți să plece de pe pământurile strămoșilor. E un caz ce are în centru teroarea apelor care cresc brusc și inexplicabil fără nici o cauză posibilă *dacă nu acceptăm ideea că ceva extraordinar și fără precedent a afectat întreaga lume* în ultimii ani. Ceva care a făcut ca nivelul mării să crească și să amenințe viața unor inocenți bărbați, femei, copii.

— Și acel ceva e încălzirea globală. Balder aprobă.

— Jurații vor trage propriile concluzii. Dacă le vom putea arăta rapoarte convingătoare ale creșterii nivelului mării, atunci vom avea un mare avantaj. Când jurații văd că au avut loc distrugerii, au tendința de a învinovăți *pe cineva*.

— Bine. Evans înțelegea unde voia să ajungă Balder. Deci datele despre nivelul mării sunt importante.

— Da, dar trebuie să fie solide, irefutabile.

— Și asta e așa de greu de obținut? Balder ridică dintr-o sprânceană.

— Domnule Evans, știți ceva despre studiul nivelului mării?

— Nu. Știu doar că nivelul crește în toată lumea.

— Din păcate, această afirmație este foarte controversată.

— Glumiți.

— Toată lumea știe, spuse Balder, că n-am simțul umorului.

— Dar nivelul mării nu poate fi contestat. E prea simplu. Faci un semn pe dig în timpul fluxului, masori în fiecare an, vezi cum crește... Vreau să spun... cât de greu poate fi?

Balder oftă.

— Credeți că nivelul mării e o chestiune simplă? Credeți-mă, nu e așa. Ați auzit vreodată de geoid? Nu? Geoidul este suprafața echipotențială a câmpului gravitațional al Pământului, redusă la suprafața medie a oceanului. Asta vă ajută?

Evans clătină din cap.

— Ei bine, e un concept-cheie în măsurarea nivelului mării. Balder răsfoi teancul de hârtii din fața sa. Dar ce ziceți de modele glacio-hidro-izostatice? Dar de efectele tectonice și

eustatice asupra dinamicii țărmurilor? Succesiunea sedimentelor din holocen? Distribuția foraminiferelor în funcție de flux? Analiza carbonică a paleoclimatului de coastă? Aminostratigrafia? Nu? Nu vă spun nimic? Vă asigur că nivelul oceanului e o specialitate foarte controversată. Puse deoparte ultimul document. La asta lucrez acum. Dar disputele din interiorul acestei discipline au făcut ca găsirea unor date infailibile să fie foarte importantă.

— Și obțineți aceste date?

— Le așteptăm, da. Australienii au mai multe seturi. Francezii au cel puțin unul în Moorea și poate încă unul în Papeete. Mai există un set colectat de Fundația V. Allen Willy, dar cred că acoperă o perioadă mult prea scurtă. Mai sunt și altele. Trebuie să vedem.

Sună intercomul. Asistentă spuse:

— Domnule Balder, la telefon e domnul Drake de la FNRM.

— Bine. Balder se întoarse spre Evans și-i întinse mâna. Mi-a făcut plăcere să stăm de vorbă, domnule Evans. Încă o dată mulțumirile noastre lui George. Spuneți-i că, ori de câte ori vrea să vină să arunce o privire pe aici, e binevenit. Noi suntem mereu aici și muncim din greu. Mult noroc. Închideți ușa când ieșiți.

Balder se întoarse și ridică receptorul. Evans îl auzi spunând „Zi, Nick, ce dracu' se întâmplă la FNRM? Ai de gând să rezolvi chestia asta pentru mine sau nu?”

Evans închise ușa.

Ieși din biroul lui Balder cu o senzație persistentă de stânjeneală. Balder era unul dintre cei mai convingători oameni din lume. Știuse că Evans se afla acolo ca trimis al lui George Morton. Știa că Morton era pe punctul de a face o donație imensă pentru proces. Balder ar fi trebuit să fie foarte optimist, să radieze de încredere. Și într-adevăr la început așa fusese.

N-am. nici o îndoială că vom. câștiga procesul.

Dar după aceea, Evans îl auzise spunând:

Vom face față unor provocări majore.

Nu am nici un martor care să nu poată fi atacat.

În procesul ăsta trebuie să aplici metoda „momeala și manevra”.

Cazul depinde de rapoartele asupra nivelului mării. Nivelul mării e o specialitate foarte controversată. Trebuie să vedem.

În mod categoric nu era o conversație ce urmărea să-i sporească încrederea lui Evans. Și nici interviul filmat cu Jennifer Haynes, în care s-au discutat problemele cu care se vor confrunta la proces, nu urmărea asta.

Dar gândindu-se mai bine, ajunse la concluzia că exprimarea acestor îndoieli era un semn al încrederii echipei de juriști. Evans era el însuși avocat; ajunsese să cunoască problemele legate de proces, așa că fuseseră sinceri cu el. Vor câștiga procesul, deși nu va fi ușor, din cauza complexității datelor și limitelor atenției juraților.

Deci: îi va recomanda lui Morton să continue?

Firește că da.

Jennifer îl aștepta în fața biroului lui Balder. îi spuse:

— Te așteaptă în sala de conferințe.

— Îmi pare rău, dar nu pot. Programul...

— Înțeleg, spuse ea. Rămâne pe altă dată. Mă întrebam dacă agenda ta e într-adevăr foarte încărcată sau ai cumva timp să iei prânzul cu mine.

— A, spuse Evans, fără nici o ezitare, nu e chiar atât de încărcată.

— Bine.

CULVER CITY

MARȚI, 24 AUGUST

12.15 P.M.

Aleseră pentru prânz un restaurant mexican din Culver City. Era liniștit. Într-un colț se aflau câțiva editori de film, de la studiourile Sony din apropiere. Niște puști de liceu care se sărutau. Un grup de femei în vârstă cu pălării de soare. Se așezară într-un separeu și comandară specialitatea casei.

— Balder pare să creadă că datele despre nivelul mării sunt cheia afacerii, spuse Evans.

— Asta crede Balder. Să-ți spun sincer, eu nu sunt convinsă.

— De ce?

— Nimeni n-a văzut toate datele. Dar chiar dacă sunt excelente, ar trebui să arate o creștere substanțială a nivelului mării ca să-i impresioneze pe jurați. S-ar putea să nu fie așa.

— Cum de nu? Întrebă Evans. Ghețarii se topesc, Antarctica se descompune...

— Chiar și așa, s-ar putea să nu-i impresioneze. Știi Insulele Maldive din Oceanul Indian? Exista riscul unor inundații, așa că un grup de cercetători scandinavi a venit să studieze nivelul oceanului. Au aflat că timp de mai multe secole n-a crescut deloc, iar în ultimii douăzeci de ani a scăzut.

— A scăzut? S-a publicat chestia asta?

— Anul trecut, răspunse ea.

Li se aduse mâncarea. Jennifer făcu un semn cu mâna care voia să spună „gata cu discuțiile de serviciu”. Își mânca burrito-ul cu poftă și își șterse bărbia cu dosul mâinii. Evans văzu că avea o cicatrice care se întindea din palmă pe toată lungimea antebrațului.

— Doamne, ador mâncarea asta! În DC nu găsești mâncare mexicană ca lumea, spuse ea.

— Acolo stai?

Ea aprobă din cap.

— Am venit aici să-l ajut pe John.

— El te-a rugat?

— Nu l-am putut refuza. Ridică din umeri. Deci îl văd pe prietenul meu în weekenduri. Vine el aici sau mă duc eu acolo. Dar dacă procesul se declanșează, o să dureze un an sau poate doi. Nu cred că relația noastră va rezista.

— El cu ce se ocupă? Prietenul tău.

— Avocat. Evans zâmbi.

— Uneori am senzația că toată lumea e avocat.

— Așa și este. Se ocupă de securitate. Nu e domeniul meu.

— Dar care e domeniul tău?

— Pregătirea martorilor și selecția juraților. Analiza psihologică a datelor. De aceea mă ocup de focus groups.

— Înțeleg.

— Știm că majoritatea celor pe care o să-i alegem în juriu au auzit de încălzirea globală și că cei mai mulți înclină să creadă că e ceva real.

— Doamne, *asa sper*, spuse Evans. Adică în ultimii cincisprezece ani a devenit un fapt cunoscut.

— Dar trebuie să aflăm ce vor crede oamenii când li se vor prezenta dovezi contrare.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi graficele pe care ți le-am arătat azi. Sau datele de la sateliți. Știi ceva despre aceste date?

Evans clătină din cap.

— Teoria încălzirii globale susține că stratul superior al atmosferei se va încălzi ca urmare a căldurii acumulate, exact ca într-o seră. Suprafața Pământului se încălzește mai târziu. Dar din 1979 avem sateliți orbitali care pot măsura continuu atmosfera la opt kilometri înălțime. Datele arată că straturile superioare ale atmosferei se încălzesc mai puțin decât pământul.

— Poate că e o problemă cu datele...

— Crede-mă, datele de la sateliți au fost reanalizate de zeci de ori, spuse ea. Cred că sunt cele mai bine verificate date din lume. Dar datele colectate de baloanele meteorologice le confirmă pe cele ale sateliților. Arată o încălzire mai slabă decât enunță teoria. Ridică din umeri. E o problemă în plus pentru noi. Lucrăm la ea.

— Cum?

— Credem că se va dovedi prea complexă pentru jurați. Detalii despre UMR unități cu microunde radio, scanere cu analiza nivelului de radiații pe patru canale toate întrebările alea, dacă al doilea canal a fost reglat pentru măsurători diurne și intersateliți, răspunsuri nonliniare în funcție de timp... Sperăm să-i apuce disperarea. În orice caz, gata cu chestiile atea. Se șterse cu șervețelul, iar Evans îi văzu din nou cicatricea albă pe interiorul brațului.

— Cum te-ai ales cu asta? Ea ridică din umeri.

— Din facultate.

— Și eu care credeam că facultatea mea a fost dură...

— Am urmat un curs de karate, spuse ea. Uneori ținea până târziu. Mai vrei cartofi din ăștia?

— Nu.

— Cerem nota?

— Spune-mi.

— Nu e mare lucru de spus. Într-o noapte m-am urcat în mașină să merg acasă și pe scaunul din dreapta s-a suit un puști cu un pistol. Mi-a spus să pornesc mașina.

— Era elevul tău?

— Nu, era mai mare. Spre treizeci de ani.

— Și ce-ai făcut?

— L-am spus să iasă. El mi-a zis să-i dau drumul. Așa că am pornit mașina, am băgat în viteză și l-am întrebat unde vrea să

merg. A fost îndeajuns de prost încât să-mi arate cu mâna, așa că l-am lovit în trahee. Nu l-am lovit suficient de tare, pentru că a tras și a pulverizat parbrizul. Apoi l-am lovit din nou cu cotul. De două-trei ori.

— Ce-a pățit?

— A murit.

— Doamne! spuse Evans.

— Unii oameni iau decizii proaste. De ce te holbezi așa la mine? Avea un metru optzeci și cinci, nouăzeci și cinci de kilograme și un cazier de-aici până-n Nebraska. Jaf armat, atac cu armă mortală, tentativă de viol... tot ce vrei tu. Crezi că ar trebui să-mi pară rău de el?

— Nu, răspunse repede Evans.

— Ba da, văd în ochii tăi. Multora le pare rău. Îmi spun: era doar un copil, cum ai putut să faci așa ceva? Să-ți spun ceva: oamenii habar n-au despre ce vorbesc. Unul dintre noi trebuia să moară în acea noapte. Mă bucur că n-am fost eu. Dar bineînțeles că încă mă tulbură.

— Sunt convins.

— Uneori mă trezesc cuprinsă de o transpirație rece. Văd cum glonțul face praf parbrizul. Îmi dau seama cât de aproape am fost de moarte. Am fost proastă. Trebuia să-l ucid de la început.

Evans tăcu. Nu știa ce să spună.

— Ți s-a pus vreodată un pistol la cap? Întrebă ea.

— Nu...

— Atunci nu știi ce înseamnă asta, nu-i așa?

— Ai avut probleme din cauza asta?

— Normal că da. Un timp am crezut că nu voi putea practica avocatura. Au afirmat că eu l-am ademenit. Îți vine să crezi o asemenea porcărie? Nu-l văzusem în viața mea. Dar un avocat foarte bun mi-a sărit în ajutor.

— Balder? Aprobă.

— De aceea mă aflu aici.

— Și la braț ce-ai pățit?

— Ei, am lovit mașina și m-am tăiat în geamul spart. Îi făcu semn chelneritei. Ce zici, cerem nota?

— Mă ocup eu.

După câteva minute erau din nou afară. Evans clipi în lumina lăptoasă a zilei. O luară în jos pe stradă.

— Deci, spuse Evans, cred că te pricepi la karate.

— Destul de bine.

Ajunseră la sediu. îi strânse mâna.

— Mi-ar plăcea să mai luăm prânzul împreună, spuse ea. Era atât de directă, încât Evans se întrebă dacă voia ceva personal sau doar să-l țină la curent cu mersul procesului. Pentru că, la fel ca în cazul lui Balder, mult din ce-i spusese ea nu era încurajator.

— Sună bine.

— Curând?

— S-a făcut.

— Mă suni tu?

— Asta e sigur, răspunse el.

BEVERLY HILLS

MARȚI, 24 AUGUST

5.04 P.M.

Aproape se întunecase când se întoarse acasă și parcă în garajul ce dădea spre alee. Tocmai urca scările, când proprietara clădirii își scoase capul pe fereastră.

— Tocmai au plecat, spuse ea.

— Cine?

— Tipii de la reparații de cabluri. Acum au plecat.

— N-am chemat pe nimeni pentru cablu. I-ați lăsat să intre?

— Bineînțeles că nu. Au spus că te așteaptă. Dar au plecat.

Evans nu mai auzise ca oamenii de la cablu să aștepte pe cineva.

— Cât au așteptat?

— Nu prea mult. Vreo zece minute.

— Bine.

Urcă la etajul doi. Pe ușă era atârnată o plăcuță: „Ne pare rău că nu v-am găsit”. Era și o notiță cu „Sunați-ne să vă reprogramați”.

Apoi văzu care era problema. La adresă scria 2119 Roxbury. El locuia la 2129 Roxbury. Fusese o simplă greșală. Ridică preșul de la ușă să vadă dacă mai era cheia. Se afla exact unde o lăsase. Nu fusese atinsă. Se vedea chiar praf în jurul ei.

Deschise ușa și intră. Se duse la frigider și văzu cutia veche de iaurt. Trebuia să se ducă la supermarket, dar era prea obosit.

Verifică mesajele, să vadă dacă Janis sau Carol îl sunaseră. N-o făcuseră. Bineînțeles că exista perspectiva cu Jennifer Haynes, dar avea un iubit, locuia la DC și... știa că n-avea cum să iasă.

Vru s-o sune pe Janis, dar se răzgândi. Făcu un duș și se hotărî să-și comande o pizza. Se întinse pe pat să se relaxeze puțin înainte să sune. Și adormi imediat.

CENTURY CITY
MIERCURI, 25 AUGUST
8.59 A.M.

Întrunirea avea loc în sala mare de conferințe de la etajul paisprezece. Erau prezenți cei patru contabili ai lui Morton, Sarah Jones, asistenta lui, Herb Lowenstein, care se ocupa de proprietăți, un tip pe nume Marty Bren, responsabil cu impozitele la FNRM și Evans. Morton, care detesta întâlnirile în care se discutau probleme financiare, se învârtea prin cameră fără astâmpăr.

— Hai să începem, spuse el. Trebuia să dau zece milioane la FNRM și am semnat hârtiile, nu-i așa?

— Da, spuse Lowenstein.

— Și acum vor să adauge o clauză suplimentară acordului?

— Exact, spuse Marty Bren. Pentru ei e o procedură standard. Răsfoi prin hârtiile sale. Orice organizație caritabilă vrea să aibă dreptul de a folosi banii pe care-i primește, chiar dacă au fost donați într-un anume scop. Poate că acel scop costă mai mult sau mai puțin decât se prevăzuse, sau este amânat, sau provoacă un litigiu, sau e lăsat deoparte dintr-un alt motiv. În acest caz, banii erau destinați procesului Vanutu, iar FNRM vrea să introducă următoarea frază relevantă: „Banii vor fi folosiți pentru a acoperi costul procesului Vanutu, inclusiv taxele, formularele și copiile... bla-bla-bla... sau în alte scopuri juridice sau pentru orice alte scopuri pe care FNRM le va considera adecvate rolului său de organizație ecologistă”.

— Asta e fraza pe care vor ei s-o introducă? întrebă Morton.

— E standard, cum spuneam, răspunse Bren.

— Apare și pe acordurile de donație anterioare?

— Nu-mi aduc aminte acum.

— Pentru că, spuse Morton, mi se pare că vor să aibă dreptul să tragă clapa la proces și să cheltuiască banii pe altceva.

— Mă îndoiesc, spuse Herb.

— De ce? Altfel de ce ar avea nevoie de clauză? Ascultă, avem un acord semnat. Acum vor să-l modifice. De ce?

— Nu e chiar o modificare, spuse Bren.

— Ba sunt foarte sigur că asta e, Marty.

— Dacă ne uităm la acordul inițial, spuse Bren calm, acolo se spune că banii care nu sunt cheltuiți pe proces revin FNRM pentru alte scopuri.

— Dar ăia sunt banii care rămân după încheierea procesului, spuse Morton. Nu pot să-i cheltuiască pe altceva până când nu se dă verdictul.

— Cred că se gândesc că ar putea exista multe amânări.

— De ce-ar exista amânări? Morton se întoarse spre Evans. Peter, ce se întâmplă în Culver City?

— Se pare că procesul merge înainte, spuse Evans. Au pus la punct o operațiune de amploare. Cred că lucrează vreo patruzeci de oameni la cazul ăsta. Și nu cred că au de gând să se dea bătuți.

— Au probleme cu procesul?

— Există cu siguranță anumite provocări, spuse Evans. E un litigiu complicat. Au de înfruntat o opoziție puternică. Lucrează din greu.

— De ce nu sunt convinși? întrebă Morton. Acum șase luni Nick Drake mi-a spus că procesul ăsta nenorocit e un „slam dunk”, o șansă excelentă de a ne face publicitate și acum vor o clauză de siguranță.

— Poate ar trebui să-l întrebăm pe Nick.

— Am o idee mai bună. Hai să facem un audit la FNRM. În încăperea se auzi un murmur.

— Nu cred că ai dreptul, George.

— Să includem asta în acord.

— Nu știu dacă poți să faci asta.

— Ei vor o clauză în plus, și eu la fel. Care-i diferența?

— Nu știu dacă poți cere un audit al întregii operațiuni...

— George, spuse Herb Lowenstein, tu și Nick sunteți prieteni vechi. Ești „Cetățeanul îngrijorat al anului”. Să ceri audit pentru ei ar fi atipic pentru relația voastră.

— Vrei să spui că ar părea că n-am încredere în ei?

— Dacă e să vorbim pe șleau, da.

— N-am. Morton se sprijini de masă și îi privi pe toți cei așezați în jurul ei. Știi ce cred? Vor să ignore procesul și să cheltuiască toții banii pe conferința aia despre fenomenele climatice abrupte, de care Nick e așa încântat.

— N-au nevoie de zece milioane pentru o conferință.

— Nu știu de ce au ei nevoie. Deja a folosit aiurea două sute cincizeci de mii din banii mei. Au ajuns la dracu', în Vancouver. Nu mai știu ce face în ultima vreme.

— Păi atunci ar trebui să-ți retragi donația.

— Ei, spuse Marty Bren. Nu vă grăbiți așa. Cred că au făcut deja aranjamente financiare pe baza așteptării legitime că banii or să vină.

— Atunci dă-le o sumă și păstrează restul.

— Nu, spuse Morton. N-o să retrag donația. Peter Evans spune că procesul merge înainte și îl cred. Nick spune că a greșit cu cei două sute cincizeci de mii și îl cred. Vreau să ceri audit și vreau să știu ce se întâmplă. Voi fi plecat din oraș în următoarele trei săptămâni.

— Da? Unde?

— Fac o excursie.

— Dar va trebui să dăm de tine, George.

— S-ar putea să nu fiu de găsit. Sunați-o pe Sarah. Sau spuneți-i lui Peter să ia legătura cu mine.

— Dar George...

— Asta e tot, băieți. Vorbiți cu Nick, vedeți ce spune. O să vorbim curând.

Și ieși din sală, iar Sarah se grăbi să-l ajungă din urmă. Lowenstein se întoarse spre ceilalți.

— Ce dracu' a fost asta?

VANCOUVER

JOI, 26 AUGUST

12.44 P.M.

Tunetele bubuiau amenințător. Nat Damon privi afară, pe fereastra biroului său și oftă. Știuse dintotdeauna că închirierile de submarine or să-i aducă necazuri. După ce văzuse că cecul n-avea acoperire, anulasese comanda și sperase că așa se va termina totul. Dar nu se terminase.

Săptămâni de-a rândul nu mai auzise nimic, dar apoi unul din cei doi bărbați, avocatul în costum lucios, se întorsese pe neașteptate ca să-i vâre un deget amenințător sub nas și să-i spună că a semnat un acord de confidențialitate și că nu putea discuta nici un aspect al închirierii submarinului cu nimeni, altfel risca un proces. „Poate vom câștiga, poate nu”, spusese avocatul. „Dar oricum, ești falit, prietene. Ai casa ipotecată. Vei fi dator toată viața. Deci gândește-te bine. Și ține-ți gura.”

În acele momente, inima lui Damon o luase razna. Pentru că Damon fusese deja contactat de un tip care părea de la fisc. Se numea Kenner și urma să vină la biroul său chiar în după-amiaza aceea. Pentru a-i pune câteva întrebări, după cum spusese.

Damon se temuse că tipul ăsta, Kenner, ar fi putut veni când avocatul încă se mai afla la el, dar acesta tocmai pleca. Mașina lui, un Buick banal cu număr de Ontario, o luă printre nave și dispăru.

Damon începu să facă ordine în birou, pregătindu-se să plece acasă. Cochetă cu ideea de a pleca înainte de sosirea lui Kenner. Kenner era un fel de agent de la fisc. Damon nu făcuse nimic rău. Nu era obligat să primească agenți de la fisc. Și dacă îl primea, ce putea face, să-i spună că nu-i putea răspunde la întrebări? S-ar fi trezit apoi cu o citație sau ceva de felul ăsta. Ar fi fost târât prin tribunale.

Damon se hotărî să plece. Se auziră din nou tunete și în depărtare se zări lumina unui fulger. Se apropia o furtună mare.

Când se pregătea să încuie biroul, observă că avocatul își lăsase acolo telefonul mobil. Privi afară, să vadă dacă se întoarce după el. Încă nu, dar își va da seama cu siguranță că l-a uitat și se va întoarce. Damon hotărî să plece înainte ca avocatul să apară.

Își puse repede telefonul în buzunar, stinse luminile și își încuie biroul. Primele picături de ploaie cădeau pe asfalt când se îndreptă spre mașina parcată în față. Deschise ușa și tocmai urca în mașină când telefonul începu să sune. Ezită, căci nu știa ce să facă. Telefonul suna insistent.

Un fulger zimțat străbătu cerul, lovind catargul uneia dintre bărci. În clipa următoare lângă mașină apărură o explozie de lumină, atât de violentă încât îl doborî la pământ. Amețit, încercă să se ridice.

Se gândea că mașina lui explodase, dar nu era așa; mașina era intactă, iar ușa se înnegrise. Apoi văzu că pantalonii îi luaseră foc. Se holbă în mod stupid la propriile lui picioare, dar nu se mișcă. Auzi bubuitul tunetelor și înțelese că *fusesse lovit de trăsnet*.

Doamne, gândi, am fost lovit de trăsnet. Se ridică și se lovi cu palmele peste pantaloni, încercând să stingă focul. Nu reușea, iar picioarele începeau să-l doară. Avea un extingtor în birou.

Clătinându-se pe picioare, ajunsese cu greu la birou. Tocmai descuia ușa, cu degete tremurătoare, când avu loc o nouă explozie. Simți o durere ascuțită în urechi, le pipăi și simți cum curge sânge. Își privi degetele pline de sânge, căzu și muri.

CENTURY CITY
JOI, 2 SEPTEMBRIE
12.34 P.M.

În mod normal, Peter Evans vorbea cu George Morton zilnic. Uneori de două ori pe zi. După o săptămână în care n-avusese vești de la el, Evans îl sună acasă. Vorbi cu Sarah.

— Habar n-am ce se întâmplă, spuse ea. Acum două zile era în Dakota de Nord. Dakota de Nord! Cu o zi înainte era la Chicago. S-ar putea ca azi să fie în Wyoming. A spus ceva cum că ar vrea să meargă la Boulder, Colorado, dar nu știu.

— Ce e la Boulder? întrebă Evans.

— Habar n-am. E prea devreme ca să fie zăpadă.

— Are o nouă iubită?

Uneori Morton dispărea când se implica într-o nouă relație amoroasă.

— Din câte știu eu, nu.

— Ce face?

— N-am idee. Se pare că are o listă de cumpărături.

— O listă de cumpărături?

— Păi cam așa ceva. Mi-a cerut să cumpăr un fel de unitate specială GPS. Știi tu, pentru localizarea poziției. Apoi a vrut o cameră video cu CCD sau CCF sau ceva de genul ăsta. A trebuit s-o comandăm de urgență de la Hong Kong. Ieri mi-a zis să-i cumpăr un nou Ferrari de la un tip din Monterey și să-i fie livrat la San Francisco.

— Încă un Ferrari?

— Da, știu, spuse ea. Câte Ferrari-uri poate folosi un om? Și ăsta nici nu pare să corespundă standardelor lui. Din pozele trimise pe e-mail, pare cam uzat.

— Poate că vrea să-l restaureze.

— Dacă voia, l-ar fi trimis la Reno. Acolo e tipul care-i restaurează mașinile.

Detecta o notă de îngrijorare în vocea ei.

— Sarah, e totul în regulă?

— Sincer, nu știu. Ferrari-ul pe care l-a cumpărat e un 1972 365 Daytona Spider.

— Și?

— Mai are unul ca ăsta, Peter. Parcă ar fi uitat. Și când vorbești cu el, pare ciudat.

— În ce fel ciudat?

— Pur și simplu ciudat. Nu e deloc în apele lui.

— Cu cine călătorește?

— Din câte știu, cu nimeni.

Evans se încruntă. Era foarte ciudat. Morton detesta să fie singur. Evans simți impulsul de a nu crede ce auzise.

— Dar cum rămâne cu tipul ăla, Kenner, și cu prietenul lui nepalez?

— Ultima oară când am auzit de ei, se duceau la Vancouver și de-acolo în Japonia. Deci nu sunt cu el.

— Aha.

— Când am vești de la el, îi spun că ai sunat.

Evans închise telefonul cu un sentiment de insatisfacție. Dintr-un impuls formă numărul de mobil al lui Morton. Dar îi intră căsuța vocală: „Sunt George. La semnalul sonor...” și urmă un scurt „bip”.

— George, sunt Peter Evans. Voiam doar să văd ce faci, dacă ai nevoie de ceva. Sună-mă la birou dacă te pot ajuta cu ceva.

Închise și privi pe fereastră. Apoi formă un alt număr.

— Centrul pentru Analize de Risc.

— La biroul profesorului Kenner, vă rog. În scurt timp îi răspunse secretara.

— Sunt Peter Evans, îl caut pe profesorul Kenner.

— Da, domnule Evans. Dr. Kenner mi-a spus că s-ar putea să sunați.

— Așa a spus?

— Da. Încercați să dați de dr. Kenner?

— Da.

— Acum e în Tokyo. Vreți numărul său de mobil?

— Vă rog.

Îi dădu numărul, pe care și-l notă în carnețel. Era pe punctul de a suna când Heather, asistenta sa, intră să-i spună că îi picase prost ceva ce mâncase la prânz și că se ducea acasă în această după-amiază.

— Sănătate, îi spuse cu un oftat.

Pentru că ea plecase, era obligat să răspundă singur la telefon, iar următorul apel fu de la Margo Lane, amanta lui George, care-l întreba unde naiba era George. Evans își petrecu aproape o oră cu ea la telefon.

După aceea în biroul său intră Nicholas Drake.

— Sunt foarte îngrijorat, spuse Drake. Stătea la fereastră, cu mâinile la spate, fixând clădirea de birouri de vizavi.

— De ce anume?

— Din cauza acestui Kenner cu care-și petrece George atâta timp.

— Nu știam că petrec timp împreună.

— Sigur că așa e. Doar nu crezi că George e *singur*, nu? Evans nu răspunse.

— George nu e niciodată singur. Știm amândoi asta. Peter, nu-mi place deloc situația asta. Deloc. George e un om bun nu cred că trebuie să-ți mai spun asta -, dar e vulnerabil la influențe. Inclusiv la influențe negative.

— Crezi că un profesor de la MIT are o influență negativă?

— M-am informat despre profesorul Kenner, spuse Drake, și există câteva mistere legate de el.

— Da?

— În CV-ul său scrie că a lucrat câțiva ani pentru guvern. La Ministerul de Interne, Comitetul Interguvernamental de Negociere și așa mai departe.

— Și...?

— La Ministerul de Interne nu există date că ar fi lucrat acolo. Evans ridică din umeri.

— Au trecut mai bine de zece ani. Dosarele guvernului sunt așa cum sunt...

— Posibil, spuse Drake. Dar e mai mult decât atât. Profesorul Kenner se întoarce la MIT, lucrează acolo opt ani, are mare

succes. E consultant la Agenția pentru Protecția Mediului, pentru Ministerul Apărării și Dumnezeu știe pentru mai cine și după aceea pleacă brusc în concediu prelungit și nimeni nu pare să mai știe ce i s-a întâmplat de atunci. A dispărut de pe radar.

— Nu știi, spuse Evans. Pe cartea de vizită scrie că e director la Centrul pentru Analize de Risc.

— Dar e în concediu. Nu știi ce naiba face în momentul ăsta. Nu știi cine îl susține. Să înțeleg că l-ai cunoscut?

— Puțin.

— Și acum el și George sunt buni prieteni?

— Nu știi, Nick. Nu l-am mai văzut și nu am vorbit cu George de peste o săptămână.

— Kenner e cu el.

— Asta nu știi.

— Dar știi că s-a dus cu Kenner la Vancouver.

— Sincer, nu știam asta.

— Hai să ți-o spun pe șleau. Știu din sursă sigură că John Kenner are legături dubioase. Centrul pentru Analize de Risc e finanțat exclusiv de grupuri industriale. Mai mult nu-i nevoie să spun. În plus, domnul Kenner a petrecut mai mulți ani consiliind Pentagonul și a fost atât de apropiat de ei încât a făcut și un fel de antrenament la un moment dat.

— Vrei să spui, antrenament militar?

— Da. Fort Bragg și Harvey Point, în Carolina de Nord, spuse Drake. E clar că omul are legături militare și industriale. Mi s-a spus că e ostil organizațiilor ecologiste recunoscute. Detest să mă gândesc că un tip ca ăsta îl lucrează pe George.

— Eu nu mi-aș face griji pentru George. Își dă seama când e vorba de propagandă.

— Sper să fie așa. Dar sincer nu sunt la fel de încrezător ca tine. Apare militarul ăsta și brusc George cere audit pentru noi. Vreau să spun că, Dumnezeule, de ce-ar vrea să facă așa ceva? Nu realizează câte resurse irosește în felul ăsta? Bani, timp, de toate? Pentru mine e o pierdere *imensă* de timp.

— Nu știam că se desfășoară un audit.

— Se discută. Sigur că n-avem nimic de ascuns și că ne putem supune oricând unui audit. Am spus-o întotdeauna. Dar acum e o perioadă extrem de aglomerată, cu începerea procesului Vanutu și planificarea conferinței despre schimbarea

bruscă a climei. Asta va avea loc peste câteva săptămâni. Aș vrea să pot vorbi cu George.

Evans dădu din umeri.

— Sună-l pe mobil.

— Am încercat. Și tu?

— Da.

— Te-a sunat?

— Nu.

Drake clătină din cap.

— Omul ăsta e cetățeanul meu implicat și nici măcar nu-l pot prinde la telefon.

BEVERLY HILLS

LUNI, 13 SEPTEMBRIE

8.07 A.M.

Morton stătea la o masă de pe trotuar, pe terasa unei cafenele de pe Beverly Drive la opt dimineața și o aștepta pe Sarah. De obicei asistenta sa era punctuală și nu locuia departe. Poate că se încurcase iar cu actorul ăla. Tinerii își irosesc o grămadă de timp cu relații nereușite.

Își sorbea cafeaua, răsfoind *Wall Street Journal* fără prea mult interes. Interesul său scăzu și mai mult după ce un cuplu neobișnuit se așeză la masa de lângă el.

Femeia era micuță și uluitor de frumoasă, cu părul negru și aspect exotic. Ar fi putut fi marocană; era greu să-ți dai seama după accent. Era îmbrăcată șic, nepotrivit pentru Los Angeles fustă strâmtă, tocuri ascuțite, sacou Chanel.

Bărbatul care o însoțea era radical diferit. Era un american solid, cu fața roșie, cu trăsături ușor porcine, îmbrăcat în pulover, pantaloni largi și pantofi sport. Avea statură de jucător de fotbal. Se aplecă deasupra mesei și spuse:

— Eu vreau o cafea cu lapte, scumpo. Fără grăsimi. Mare.

— Credeam c-o să-mi aduci tu mie una, ca un domn.

— Nu sunt un domn. Și nici tu nu ești mare doamnă, după ce azi-noapte n-ai venit acasă. Așa că hai s-o lăsăm baltă cu domnii și doamnele, bine?

Ea se îmbufna.

— *Chéri*, hai să nu facem scandal.

— Hei, ți-am spus să-mi iei un căcat de cafea cu lapte. Cine face scandal?

— Dar *chéri*...

— Mi-o iei sau nu? O privi fioros. M-am săturat de tine, Marisa, știi chestia asta?

— Nu sunt proprietatea ta, răspunse ea. Fac ce vreau.

— Asta e evident.

În timpul conversației, ziarul lui Morton începuse să alunece, îl netezi, îl puse pe genunchi, prefăcându-se că citește. Dar de fapt nu-și putea lua ochii de la femeia aceea. Era extrem de frumoasă, hotărî el, deși nu foarte tânără. Probabil avea în jur de treizeci și cinci de ani. Maturitatea îi scotea în evidență sexualitatea. Era captivat.

— William, ești obositor, îi spuse ea fotbalistului.

— Vrei să plec?

— Poate c-ar fi mai bine.

— Du-te-n mă-ta, spuse el, și o pălmui. Morton nu se putu abține.

— Hei, ia-o ușurel.

Femeia îi zâmbi. Bărbatul solid se ridică în picioare, cu pumnii încleștați.

— Vezi-ți dracului de treaba ta!

— Nu lovești o doamnă, amice.

— Ce zici atunci de noi doi? întrebă el, agitându-și pumnul, în acel moment apărură o patrulă din Beverly Hills. Morton le făcu semn. Mașina se apropie.

— Totul e în regulă? întrebă unul dintre polițiști.

— E bine, domnule ofițer, răspunse Morton.

— Duceți-vă dracu'! spuse fotbalistul și le întoarse spatele. Se îndepărtă cu un mers țănoș.

Femeia creolă îi zâmbi lui Morton.

— Îți mulțumesc.

— Nici o problemă. Spuneai cumva că vrei o cafea cu lapte? Zâmbi din nou. Își încrucișa picioarele și-și expuse genunchii de culoare cafenie.

— Dacă ești drăguț...

Morton se ridicase să-i comande cafeaua când îl strigă Sarah.

— Hei, George, îmi pare rău că am întârziat!

Veni alergând, îmbrăcată într-un trening. Ca de obicei, era foarte frumoasă.

Chipul femeii creole fu străbătut de furie. Pentru scurt timp, dar Morton remarcă și gândi: *E ceva putred aici*. N-o cunoștea pe femeia asta. N-avea de ce să fie furioasă. Probabil voia să-i dea o lecție iubitului ei. Tipul încă rămăsese la capătul străzii, prefăcându-se că se uită în vitrina unui magazin. Dar la această oră matinală toate magazinele erau închise.

— Ești gata? Plecăm? Întrebă Sarah.

Morton se scuză rapid față de femeie, care schiță un gest indiferent. Avea impresia că era franțuzoaică.

— Poate că ne vom mai întâlni, spuse el.

— Da, dar mă îndoiesc, răspunse ea. Îmi pare rău. *Ca va*.

— O zi bună.

În timp ce se îndepărtau, Sarah întrebă:

— Cine era?

— Nu știu, s-a așezat la masa vecină.

— O micuță apetisantă. Morton ridică din umeri.

— Te-am întrerupt din ceva? Nu? Asta e bine. îi întinse lui Morton trei dosare de carton. Aici ai situația la zi a contribuțiilor la FNRM. Asta e acordul ultimei donații, deci ai limbajul. Și ăsta e cecul pe care l-ai cerut. Ai grijă, e o sumă mare.

— Bine, nu-i nici o problemă. Plec peste o oră.

— Vrei să-mi spui unde? Morton clătină din cap.

— E mai bine să nu știi.

CENTURY CITY

LUNI, 27 SEPTEMBRIE

9.45 A.M.

Evans nu mai avusese vești de la Morton de două săptămâni. Nu-și mai amintea să fi existat o perioadă așa de lungă în care să nu fi avut nici un contact cu clientul său. Luase prânzul cu Sarah, care era vizibil neliniștită.

— Știi ceva de el? Întrebase Evans.

— Nimic.

— Ce spun piloții?

— Sunt în Van Nuys. A închiriat alt avion. Nu știu unde e.

— Și se întoarce... Ea ridică din umeri.

— Cine știe?

De aceea, când Sarah îl sunase în acea zi, fusese foarte surprins.

— Eu zic s-o iei din loc, spusese ea. George vrea să te vadă imediat.

— Unde?

— La FNRM. În Beverly Hills.

— S-a întors?

— Așa s-ar zice.

Drumul cu mașina de la biroul său din Century City la clădirea FNRM dura zece minute. Desigur că sediul central al Fondului Național de Resurse pentru Mediu se afla la Washington, dar deschiseseră recent o filială pe coasta de vest, în Beverly Hills. Cinicii susțineau că FNRM făcuse asta pentru a fi mai aproape de vedetele de la Hollywood, care erau extrem de importante pentru strângerea de fonduri. Dar acestea erau simple bârfe.

Evans se aștepta să-l găsească pe Morton agitându-se pe afară, dar nu-l văzu. Intră în sala de recepție și află că Morton era în sala de conferințe de la etajul al treilea. Urcă la etaj.

Sala de conferințe avea pereți de sticlă pe două laturi. Interiorul era mobilat cu o masă de ședințe mare și optsprezece scaune. Într-un colț exista aparatură audio-video, pentru prezentări.

Evans văzu că în sală se aflau trei persoane, implicate într-o dispută. Morton stătea în picioare la intrarea în sală, roșu la față, și gesticula. Și Drake era în picioare și se plimba de colo-colo, ațintind furios un deget spre Morton și țipând la el. Evans îl observă și pe John Henley, șeful mereu încruntat al departamentului PR de la FNRM. Stătea aplecat și nota ceva într-un carnețel. În mod evident, disputa se purta între Morton și Drake.

Evans nu știa ce să facă, așa că rămase acolo, în picioare. După un timp, Morton îl remarcă și făcu un gest scurt, prin care îi indica să se așeze, dar să nu intre. Se așeză și privi cearta prin pereții de sticlă.

Se dovedi că în încăpere se afla și o a patra persoană. La început Evans nu-l văzuse, căci stătea aplecat în spatele podiumului, dar când se ridică în picioare, Evans remarcă un muncitor într-o salopetă îngrijită și bine călcată, care ținea în mână o trusă de unelte gen servietă și avea la cureaua câteva dispozitive electrice de măsură. Pe buzunarul de la piept se putea citi sigla AV NETWORK SYSTEMS.

Muncitorul părea derutat. Aparent, Drake nu voia ca acesta să se afle în sală în timpul disputei, în timp ce Morton părea să se bucure de prezența unui public. Drake voia ca omul să plece; Morton insista să rămână. Prins la mijloc, muncitorul se simțea stingherit și se aplecă din nou, ieșind din raza vizuală. Dar curând Drake avu ultimul cuvânt și muncitorul plecă.

Când omul trecu pe lângă el, Evans îl întrebă:

— O zi grea?

Muncitorul se încruntă.

— Au multe probleme cu rețeaua în clădirea asta, răspunse el. Eu cred că e de la cablul Ethernet sau că se supraîncălzesc sursele... Apoi își continuă drumul.

Înăuntru disputa se încinsese cu și mai multă violență. Continuă încă cinci minute. Sticla era un izolator fonic aproape perfect, dar, din când în când, când țipau, Evans auzea câte o frază. Il auzi pe Morton urlând: „Fir-ar să fie, vreau să câștig!” și pe Drake răspunzându-i: „E prea riscant”, ceea ce-l înfurie și mai mult pe Morton.

Mai târziu Morton spusese: „Nu trebuie să luptăm pentru cea mai importantă problemă cu care se confruntă planeta?”, Drake răspunsese ceva despre pragmatism sau despre realism, iar Morton continuase: „Dă-o-n mă-sa de realitate!”

În acest moment tipul de la PR, Henley, își ridicase privirea și spusese: „Așa gândesc și eu” sau ceva asemănător.

Evans avu senzația clară că disputa avea legătură cu procesul Vanutu, dar părea să cuprindă mai multe alte subiecte.

Și apoi destul de brusc Morton ieși, trântind ușa cu atâta forță încât pereții de sticlă de zgâlțâiră.

— Dă-i în mă-sa pe ăștia!

Evans își urmă clientul. Prin geam îi văzu pe ceilalți doi apropiindu-se și vorbind în șoaptă.

— Dă-i dracu'! spuse George tare. Se opri și privi în urmă. Dacă dreptatea e de partea noastră, n-ar trebui să spunem adevărul?

În sală, Drake își clătina capul cu tristețe.

— Dă-i dracu'! spuse din nou Morton, îndepărtându-se.

— Ai vrut să vin aici? întrebă Evans.

— Da. Știi cine era celălalt tip? spuse Morton, arătând spre el.

— Da, John Henley.

— Corect. Tipii ăștia doi *sunt* FNRM. Nu mă interesează câte vedete le fac donații. Sau câți avocați plătesc. Tipii ăștia conduc șandramaua și toți ceilalți sunt marionete. Nici unul dintre donatorii lor nu știe ce se întâmplă, căci altfel nu s-ar implica în așa ceva. Și dă-mi voie să-ți spun că eu nu mă mai implic în așa ceva de-acum încolo.

Începură să coboare scările.

— Cum adică? Întrebă Evans.

— Adică nu le mai fac donația de zece milioane de dolari pentru proces.

— Le-ai spus asta?

— Nu, nu le-am spus. Și nici tu n-o să le spui. Cred că o las așa, să fie o surpriză pentru mai târziu. Zâmbi crud. Dar tu adună toate hârtiile acum.

— Ești sigur, George?

— Nu mă enerva, puștiule.

— Te întrebam doar...

— Am zis să pregătești hârtiile. Așa să faci. Evans spuse că va face întocmai.

— *Astăzi.*

Evans spuse că se va ocupa imediat.

Evans așteptă până ajunseră la garaj înainte de a continua discuția. Îl conduse pe Morton până la mașina sa de oraș. Șoferul, Harry, îi deschise ușa.

— George, săptămâna viitoare e banchetul FNRM în cinstea ta. Mai e valabil?

— Categorical, răspunse Morton, nu l-aș rata pentru nimic în lume.

Se urcă în mașină, iar Harry închise ușa.

— La revedere, domnule, îi spuse Harry lui Evans. Și mașina se îndepărtă în lumina dimineții.

O strigă din mașină:

— Sarah!

— Da, știu.

— Ce se întâmplă?

— Nu vrea să-mi spună. Dar e chiar furios, Peter. *Chiar* furios.

— Asta a fost și impresia mea.

— Și a plecat iar.

— Ce?

- A plecat. A spus că se întoarce într-o săptămână. La timp ca să zboare cu toată lumea la San Francisco, pentru banchet. Drake sună pe mobilul lui Evans.
- Ce se întâmplă, Peter?
- Habar n-am, Nick.
- Omul e nebun. Mă îngrijorează. Vreau să spun ca prieten, ca să nu mai pomenesc de banchetul de săptămâna viitoare. Vreau să spun... o să vină?
- Cred că da. Vine cu un avion plin cu prietenii.
- Ești sigur?
- Așa zice Sarah.
- Pot să vorbesc cu George? Poți să aranjezi ceva?
- Din câte înțeleg, răspunse Evans, a plecat iar din oraș.
- E nenorocitul ăla de Kenner. El a plănuțit toate astea.
- Nu știu ce se întâmplă cu George, Nick. Tot ce știu e că vine la banchet.
- Vreau să-mi promiți că-l aduci tu.
- Nick, spuse Evans, George face ce vrea.
- De-asta mă și tem.

SPRE SAN FRANCISCO

LUNI, 4 OCTOMBRIE

1.38 P.M.

Morton adusese la bordul Gulfstream-ului său câțiva dintre cei mai proeminenți suporterii ai FNRM. Printre aceștia se numărau două vedete rock, soția unui actor de comedie, un actor care-l juca pe președinte într-un serial de televiziune, un scriitor care candidase recent la postul de guvernator și doi avocați specializați în ecologie de la alte firme. Datorită vinului alb și sandvișurilor cu somon afumat, discuția se însuflețise, concentrându-se pe ce ar trebui să facă Statele Unite, în calitate lor de cea mai puternică economie a lumii, pentru a promova o politică ecologistă sănătoasă.

În mod ciudat, Morton nu se implicase în conversație. Stătea în spatele avionului, cu un aer iritabil și întunecat. Evans stătea lângă el și-i ținea companie. Morton bea votcă pură. Se afla deja la al doilea pahar.

— Am adus documentele prin care anulezi donația, spuse Evans și le scoase din servietă. Dacă încă mai vrei să faci asta.

— Vreau. Morton își mâzgăli semnătura, aproape fără să se uite la documente. Pune-le la loc sigur până mâine, mai spuse. Își privi invitații, care făceau schimb de statistici ale speciilor dispărute din cauza distrugerii pădurilor tropicale din lume. Într-o parte, Ted Bradley, actorul care-l juca pe președinte, spunea că preferă mașina electrică pe care, subliniase el, o folosea de mai mulți ani noilor modele hibrid care erau atât de populare.

— Nici nu încape comparație, spunea el. Modelele hibrid sunt drăguțe, dar nu sunt adevărate.

La masa din mijloc, Ann Garner, membră în conducerea mai multor organizații ecologiste, susținea că la Los Angeles trebuie construite mai multe linii de transport public, ca oamenii să poată ieși din mașinile personale. Americanii, spunea ea, produceau mai mult dioxid de carbon decât oricine altcineva de pe planetă, ceea ce era o rușine. Ann era frumoasa soție a unui avocat celebru și vorbea mereu cu pasiune, mai ales despre probleme de mediu.

Morton oftă. Se întoarse spre Evans.

— Știi câtă poluare creăm chiar în clipa asta? Ardem patru sute cincizeci de galoane de combustibil pentru a duce douăsprezece oameni la San Francisco. Doar prin călătoria asta producem mai multă poluare pe cap de om decât majoritatea locuitorilor planetei într-un an întreg.

Își termină votca și zornăi bucățile de gheață din pahar cu un aer iritat. îi întinse paharul lui Evans, care, serviabil, făcu semn să i se mai aducă unul.

— Dacă există ceva mai rău decât un liberal cu limuzină, spuse Morton, acela e un ecologist Cu un Gulfstream.

— Dar George, răspunse Evans, tu ești un ecologist cu Gulfstream.

— Știu. Și-mi doresc ca asta să mă fi deranjat mai mult. Dar știi ceva? Nu mă deranjează. *Îmi place* să zbor în propriul meu avion.

— Am auzit că ai fost în Dakota de Nord și Chicago.

— Da, am fost.

— Ce-ai făcut acolo?

— Am cheltuit bani. Mulți bani. *Mulți*.

— Ai cumpărat artă?

— Nu, am cumpărat ceva mult mai scump. Am cumpărat integritate.

— Întotdeauna ai avut integritate, spuse Evans.

— Nu integritatea mea. Am cumpărat-o pe a altuia. Evans nu știu cum să răspundă la asta. Un timp crezu că Morton glumea.

— Aveam de gând să-ți spun, continuă Morton. Am o listă de numere de telefon, puștiule, și vreau să i-o duci lui Kenner. Înseamnă foarte mult pentru viitor. Bună, Ann!

Ann Garner venea spre ei.

— Deci, George, te-ai întors și mai rămâi un timp? Pentru că avem nevoie de tine aici. Procesul Vanutu, pe care, slavă domnului, îl susții, și conferința despre fenomenele climatice abrupte pe care a programat-o Nick, e așa de important... Doamne, George! E un moment decisiv.

Evans încercă să se ridice pentru a-i lăsa locul lui Ann, dar Morton îl împinse la loc în scaun.

— Ann, spuse el, trebuie să-ți spun că arăți mai minunat chiar decât de obicei, dar am o mică discuție de afaceri cu Peter.

Ea privi hârtiile și servieta deschisă a lui Evans.

— A, nu știam că v-am întrerupt.

— Nu, nu, doar un minut...

— Bineînțeles. îmi pare rău. Dar întârzia să plece. Nu-ți stă în fire să faci afaceri în avion, George.

— Știu, spuse George, dar, dacă te interesează, zilele astea nu mă simt chiar în apele mele.

Replica o făcu să clipească. Nu știa cum s-o ia, așa că zâmbi, dădu din cap și se îndepărtă.

— Arată minunat. Mă întreb cine a aranjat-o.

— A aranjat-o?

— A avut mai multe operații în ultimele câteva luni. Cred că ochii, poate bărbia... Oricum, spuse el, fluturându-și mâna, ziceam de lista de numere. Nu trebuie să spui nimănui despre asta. *Nimănui*. Nimănui din firma de avocatură. Și mai ales nimănui de la...

— Fir-ar să fie, George, ce te tot ascunzi acolo? Evans privi peste umăr și-l văzu pe Ted Bradley venind spre ei. Ted băuse deja serios, deși era de-abia ora prânzului.

— Nu e la fel fără tine, George. Doamne, lumea fără Bradley e plictisitoare. Aoleu! Am vrut să spun fără George Morton e plictisitoare. Hai, George. Ridică-te de acolo. Omul ăsta e avocat. Vino să bei ceva.

Morton se lăsă condus. Privi în urmă spre Evans.
— Mai târziu.

SAN FRANCISCO
LUNI, 4 OCTOMBRIE
9.02 P.M.

În sala de bal de la hotelul Mark Hopkins se lăsă întunericul pentru discursurile de după cină. Publicul era îmbrăcat elegant bărbații în smoching, iar femeile în rochii de seară. Sub candelabrele cu ornamente, vocea lui Nicholas Drake răsuna de pe podium.

— Doamnelor și domnilor, nu exagerăm dacă spunem că ne confruntăm cu o criză ecologică de proporții fără precedent. Pădurile noastre dispar. Râurile și lacurile noastre sunt poluate. Plantele și animalele care alcătuiesc biosfera noastră pier într-un ritm fără precedent. Patruzeci de mii de specii dispar în fiecare an. Asta înseamnă cincizeci de specii într-o zi. În ritmul acesta, vom pierde jumătate din speciile de pe planetă în câteva zeci de ani. Ar fi cea mai gravă dispariție din istoria planetei.

Și care e calitatea vieții noastre? Mâncarea e contaminată cu pesticide letale. Recoltele sunt compromise de încălzirea globală. Vremea se înrăutățește, devine mai ostilă. Inundații, secete, uragane, tornade. Pe tot cuprinsul globului. Nivelul mării crește va ajunge la 7,5 metri în următorul secol, poate și mai mult. Și, mai înspăimântător decât orice, noile dovezi științifice indică faptul că evenimentele climatice abrupte sunt rezultatul comportamentului nostru distructiv. Pe scurt, doamnelor și domnilor, ne confruntăm cu o adevărată catastrofă globală pentru planeta noastră.

Așezat la masa din mijloc, Peter Evans privea publicul. Toți își fixau farfuriile, se aplecau și vorbeau între ei. Drake nu se bucura de prea multă atenție.

— Au mai auzit asta, mormăi Morton.

Își schimbă poziția corpului său greoi și râgâi încet. Băuse pahar după pahar toată seara și era destul de beat.

— ... pierderea biodiversității, micșorarea habitatului, distrugerea stratului de ozon...

Nicholas Drake părea înalt și stângaci, iar smochingul nu i se potrivea. Gulerul cămășii i se ridicase în jurul gâtului deșirat. Ca

de obicei, arăta ca un academician sărac dar pasionat, un Ichabod Crane al zilelor noastre. Evans se gândea că nimănui nu-i trecea prin cap că Drake primea o treime dintr-un milion de dolari ca șef al fundației, plus o sută de mii pentru cheltuieli. Sau că n-avea nici o pregătire științifică. Nick Drake era avocat pledant, unul dintre cei cinci care creaseră FNRM cu mulți ani în urmă. Și, ca toți avocații pledanți, știa cât de important e să nu fi prea bine îmbrăcat.

—... eroziunea biorezervoarelor, apariția unor boli exotice și mortale...

— Aș vrea să meargă mai repede, spuse Morton. Bătea darabana cu degetele în masă. Evans nu spuse nimic. Asistase la multe asemenea gale ca să-și dea seama că Morton avea mereu emoții când trebuia să ia cuvântul. Pe podium, Drake spunea:

—... urme de speranță, raze slabe de energie pozitivă, dar nici una atât de pozitivă și mai plină de speranță decât omul a cărui implicare de-o viață o vom recunoaște în această seară...

— Pot să mai beau ceva? spuse Morton, în timp ce-și termina Martiniul.

Era al șaselea. Puse paharul pe masă cu un zgomot sec. Evans se întoarse să caute un chelner, cu mâna ridicată. Spera să nu-l găsească prea repede. George băuse destul.

— ... timp de treizeci de ani și-a dedicat importante sale resurse și energia pentru ca lumea noastră să devină un loc mai bun, mai sănătos. Doamnelor și domnilor, Fondul Național de Resurse pentru Mediu are onoarea...

— Las-o dracu', nu mai contează, spuse Morton. Își încorda trupul, pregătindu-se să se ridice de la masă. Urăsc să mă fac de râs, chiar și pentru o cauză bună.

— De ce să te faci de... începu Evans.

— ... bunul meu prieten și coleg și Cetățeanul Implicat al acestui an... domnul *George Morton*!

Sala răsună de aplauze, iar lumina unui reflector se aținti asupra lui Morton care se ridică și se îndreptă spre podium, un urs adus de spate, cu un fizic impunător, solemn, cu capul în jos. Evans se îngrijoră când Morton se împiedică la primul pas și pentru o clipă se temu că șeful său va cădea pe spate, dar Morton își recapătă echilibrul și când pași pe scenă părea stăpân pe situație. Ii strânse mâna lui Drake și se apropie de tribună,

apucând-o cu mâinile sale mari. Morton privi în sală, mișcându-și capul dintr-o parte în alta, măsurând publicul. Nu vorbi.

Rămase pur și simplu acolo și nu spuse nimic.

Ann Garner, care stătea lângă Evans, îl înghionti.

— Se simte bine?

— Da. Bineînțeles, spuse Evans. Dar de fapt nu era prea sigur.

În sfârșit, George Morton începu să vorbească.

— Aș vrea să-i mulțumesc lui Nicholas Drake și Fondului Național de Resurse pentru Mediu pentru această distincție, dar simt că nu o merit. Pentru că rămâne multă muncă de făcut. Știați, prieteni, că se cunosc mai multe despre lună decât despre oceanele de pe Pământ? Asta e o adevărată problemă de mediu. Nu știm suficient despre planeta de care depind viețile noastre. Dar, cum spunea Montaigne acum trei sute de ani, „Cele mai ferme convingeri sunt legate de lucrurile pe care le cunoaștem cel mai puțin”.

Montaigne? George Morton îl cita pe Montaigne? gândi Evans.

În lumina reflectorului, Morton se clătina vizibil înainte și înapoi. Se ținea de tribună pentru echilibru. În sală era liniște absolută. Nimeni nu făcea nici o mișcare. Chiar și chelnerii se opriseră din drumurile lor. Evans își ținu răsufarea.

— Noi, toți cei din mișcarea ecologistă, spuse Morton, am avut parte de victorii minunate de-a lungul vremii. Am fost martori la crearea Agenției pentru Protecția Mediului. Am văzut cum aerul și apa devin mai curate, cum se îmbunătățește sistemul de canalizare, cum au fost curățate deșeurile și am impus reguli pentru otrăvuri cum ar fi plumbul, pentru siguranța tuturor. Acestea sunt victorii adevărate, prieteni. Avem de ce să ne mândrim cu ele. Și știm că mai sunt multe de făcut.

Publicul se relaxa. Morton ajunsese pe un teren familiar.

— Dar oare munca va fi făcută? Nu sunt sigur. Știu că am fost într-o dispoziție neagră de la moartea iubitei mele soții, Dorothy.

Evans stătea foarte drept în scaunul lui. La masa vecină, Herb Lowenstein părea șocat, rămăsese cu gura deschisă. George Morton nu avea soție. Sau mai bine zis, avea șase foste soții, dar nici una nu se numea Dorothy.

— Dorothy m-a rugat să-mi cheltuiesc banii cu înțelepciune, întotdeauna am crezut că asta și fac. Acum nu mai sunt atât de

sigur. Spuneam mai devreme că nu știm suficient. Dar mă tem că astăzi, deviza FNRM a devenit „Nu dăm în judecată suficient”.

În toată sala se auzea cum publicul își ținea respirația.

— FNRM e o firmă de avocatură. Nu știu dacă realizați asta. A fost inițiată de avocați și condusă de avocați. Dar acum cred că e mai bine să cheltuim bani pe cercetare și nu pe litigii. De aceea îmi retrag finanțarea pentru FNRM și de aceea...

În următoarele clipe Morton nu se mai auzi din cauza neliniștii create în public. Toată lumea vorbea cu voce tare. Se auziră huiduieli; unii invitați se ridicară să plece. Morton continuă să vorbească, părând indiferent față de efectul produs. Evans prinse câteva fraze: „... una dintre organizațiile ecologiste caritabile e anchetată de FBI... o lipsă totală de supervizare...”

Ann Garner se aplecă spre el și șuieră:

— *Scoate-l de acolo.*

— Ce vrei să fac? Întrebă Evans.

— Du-te și ia-l. E în mod evident beat.

— Posibil, dar nu pot...

— *Trebuie să-l oprești.*

Dar Drake se afla deja pe scenă, spunând: „Bine, mulțumim, George...”

— Pentru că a spune adevărul chiar acum...

— Mulțumim, George, spuse Drake, apropiindu-se și mai mult. Începuse chiar să-i împingă trupul masiv, încercând să-l îndepărteze de lângă tribună.

— Bine, bine, spuse Morton, agățându-se de tribună. Am spus ce-am spus pentru Dorothy. Draga mea soție moartă...

— Mulțumim, George. Drake începuse să aplaude, cu mâinile la nivelul capului, făcând semn publicului să-l urmeze. Mulțumim.

—... de care mi-e un dor disperat...

— Doamnelor și domnilor, să-i mulțumim împreună...

— Da, bine, plec.

Morton coborî de pe scenă în aplauze înăbușite. Drake se urcă imediat pe podium și făcu semn orchestrei. Începură cu o preluare săltărească a melodiei lui Billy Joel *You May Be Right*, despre care le spusese cineva că ar fi cântecul preferat al lui Morton. Așa era, dar părea o alegere neinspirată în circumstanțele de față.

Herb Lowenstein se întinse de la masa vecină și-l apucă pe Evans de umăr, trăgându-l mai aproape.

— Ascultă, șopti pe un ton brutal, *scoate-l afară de aici*.

— Bine, răspunse Evans, nu-ți face griji.

— Știai că se va întâmpla așa ceva?

— Nu, jur pe ce-am mai sfânt.

Lowenstein îi dădu drumul lui Evans tocmai când George Morton se întoarse la masă. Cei de la masă erau șocați. Dar Morton cânta vesel alături de orchestră: „Poate ai dreptate, poate sunt nebun...”

— Hai, George, spuse Evans, ridicându-se în picioare. Hai să plecăm de-aici.

Morton îl ignoră.

— „... Dar poate asta cauți...”

— George? Ce părere ai? Evans îl luă de braț. Hai să mergem.

— „...Stinge lumina, nu încerca să mă salvezi...”

— Nu încerc să te salvez, spuse Evans.

— Atunci ce spui de încă un martini? spuse Morton, oprindu-se din cântat. Avea ochii reci, o expresie ușor scârbită. Cred că îl merit, ce dracu'.

— Harry îți va pregăti un pahar în mașină, spuse Evans, conducându-l pe Morton spre ieșire. Dacă stai aici, va trebui să aștepți. Și acum n-ai chef să aștepți o băutură...

Evans continuă să vorbească, iar Morton se lăsă condus afară.

— ... „E prea târziu să lupți”, cânta el, „prea târziu să mă schimb...”

Înainte să iasă din sală, în față le apăru o cameră de televiziune, cu luminile aprinse, iar doi reporteri își vârstă reportofonele sub nasul lui Morton. Toată lumea striga câte o întrebare. Evans își lăsă capul în jos și spuse:

— Scuzați-ne, vrem să trecem, scuze...

Morton nu se opri din cântat. Își croiră drum prin holul hotelului. Reporterii alergau înaintea lor, încercând să câștige teren ca să-i poată filma cum înaintează. Evans îl ținea strâns de cot pe Morton în timp ce acesta cânta:

— „Mă distrăm, pe nimeni nu răneam, e primul weekend în care ne-am distrat...”

— Pe aici, spuse Evans, îndreptându-se spre ușă.

— „M-am rătăcit în zona de război...”

În sfârșit ieșiră prin ușile batante în noapte. Morton se opri brusc din cântat când fu lovit de aerul rece. Așteptară ca limuzina să ajungă lângă ei. Sarah ieși și veni lângă Morton. Nu spuse nimic, își puse doar mâna pe brațul lui.

Apoi ieșiră și reporterii și luminile se aprinseră din nou. Apoi Drake năvăli pe ușă, spunând:

— Fir-ar să fie, George...

Se opri când văzu camerele. Îl privi pe Morton, se întoarse și intră înapoi. Camerele filmau în continuare, dar cei trei nu făceau decât să stea acolo. Era un moment jenant, nu puteau decât să aștepte. După un timp care li se păru o eternitate, limuzina se apropie. Harry coborî și-i deschise ușa lui George.

— Bine, George, spuse Evans.

— Nu, nu în seara asta.

— Harry așteaptă, George.

— Am spus *nu în seara asta*.

În întineric se auzi un hârâit înfundat și un Ferrari decapotabil argintiu parcă lângă limuzină.

— Mașina mea, spuse Morton. Începu să coboare scările, clătinându-se ușor.

— George, nu cred... spuse Sarah.

Dar el începuse din nou să cânte: „Mi-ai spus că drumul nu-l mai știu, dar am ajuns acasă viu, așa că m-ai făcut nee-buun”.

— Chiar că e nebun, murmură unul dintre reporteri. Evans îl urmă pe Morton, foarte îngrijorat. Morton îi dădu angajatului din parcare o bancnotă de o sută de dolari, spunându-i: „Ai aici douăzeci de dolari, prietene”. Avu dificultăți cu ușa Ferrari-ului.

— Porcării de produse italienești de import!

Apoi trecu la volanul decapotabilei, dădu drumul la motor și zâmbi.

— Ce zgomot bărbătesc! Evans se apropie de mașină.

— George, lasă-l pe Harry să conducă. Și în plus nu avem de discutat ceva?

— Nu.

— Dar credeam...

— Puștiule, dă-te la o parte.

Luminile camerelor de filmat încă îi urmăreau. Dar Morton se plasă în umbra corpului lui Evans.

— Știi, budiștii au un proverb...

— Ce proverb?

— Să-l ții minte, puștiule. Zice așa: „Pe toate le comandă Buddhade la locul său”.

— George, chiar cred că n-ar trebui să conduci.

— O să ții minte ce ți-am spus adineauri?

— Da.

— Înțelepciunea a veacuri întregi. Pa, puștiule.

Și accelerează, ieșind în trombă din parcare, în timp ce Evans făcu un salt înapoi. Ferrari-ul luă cu un scrâșnet curba, fără să se oprească la semafor, și dispăru.

— Hai, Peter.

Evans se întoarce și o văzu pe Sarah lângă limuzină. Harry se urcă la volan. Evans se așează pe bancheta din spate lângă Sarah și porniră în urma lui Morton.

Ferrari-ul făcu stânga la poalele colinei, dispărând după colț. Harry accelerează, cârmind imensa limuzină cu pricepere.

— Știi unde se duce? întrebă Evans.

— Habar n-am, răspunse ea.

— Cine a scris discursul?

— El.

— Serios?

— A lucrat acasă toată ziua de ieri și nu m-a lăsat să văd ce face...

— Doamne, spuse Evans, Montaigne?

— Avea lângă el o carte de citate.

— De unde a scos-o pe Dorothy? Ea clătină din cap.

— N-am idee.

Trecură de Golden Gate Park. Traficul nu era aglomerat; Ferrari-ul se mișca rapid, strecurându-se printre mașini. În față se vedea Golden Gate Bridge, care lumina puternic în noapte. Morton accelerează. Ferrari-ul mergea cu aproape o sută patruzeci de kilometri pe oră.

— Se duce la Marin, spuse Sarah. Lui Evans îi sună mobilul. Era Drake.

— Îmi spui și mie ce dracu' a fost asta?

— Îmi pare rău, Nick. Nu știu.

— Vorbea serios? Că își retrage sprijinul?

— Cred că da.

— E incredibil. E clar că a suferit o cădere nervoasă.

— N-aș putea spune.

— Îmi era teamă de asta, spuse Drake. Mi-era teamă că se va întâmpla ceva de felul ăsta. Mai ții minte călătoria cu avionul, când ne întorceam din Islanda? Ți-am spus și ție, iar tu mi-ai zis să nu-mi fac griji. Așa crezi și acum? Că nu trebuie să-mi fac griji?

— Nu știu ce mă întrebi, Nick.

— Ann Garner mi-a spus că a semnat niște hârtii în avion.

— Așa este. A semnat.

— Au legătură cu această retragere bruscă și inexplicabilă a sprijinului pentru o organizație pe care o iubea și prețuia?

— Se pare că și-a schimbat părerea în acest sens.

— Și de ce nu mi-ai spus?

— Mi-a dat instrucțiuni să nu spun.

— Dă-te-n mă-ta, Evans.

— Îmi pare rău.

— Nu atât de rău cât îți va părea de-acum încolo. Conversația se întrerupse. Drake nu mai era pe fir. Evans

Închise clapeta telefonului.

— Drake e supărat? Întrebă Sarah.

— Furibund.

După ce ieși de pe pod, Morton o luă spre vest, departe de luminile autostrăzii, pe o șosea întunecată înconjurată de stânci. Conducea mai repede decât oricând.

— Știi unde suntem? Îl întrebă Evans pe Harry.

— Cred că suntem într-un parc național.

Harry încerca să țină pasul, dar pe această șosea îngustă și serpuită, limuzina nu se putea măsura cu Ferrari-ul. Se distanța din ce în ce mai mult. Curând nu-i mai văzură decât farurile din spate, care dispăreau în curbe la patru sute de metri depărtare.

— O să-l pierdem, spuse Evans.

— Mă îndoiesc, domnule.

Dar limuzina rămânea tot mai în urmă. După ce Harry luă o curbă cu viteză prea mare iar partea din spate rămase fără tracțiune și ajunse pe marginea unei stânci -, fură nevoiți să încetinească și mai mult. Ajunseseră într-o zonă izolată. Noaptea era întunecoasă, iar stâncile pustii. Luna răsărise, aruncând o scânteiere de argint pe apa întunecată de dedesubt.

Nu se mai vedeau farurile mașinii. Păreau să fi rămas singuri pe șoseaua neluminată.

Ajunseră la o curbă și văzură la o depărtare de o sută de metri cum se ridica un val de fum cenușiu.

— O, nu, spuse Sarah, acoperindu-și gura cu mâna.

Ferrari-ul ieșise de pe șosea, lovise un copac și se răsturnase. Acum zăcea astfel, o masă informă și fumegândă. Aproape că se prăbușise de pe stâncă. Partea din față a mașinii atârna pe marginea prăpastiei.

Evans și Sarah alergară spre mașină. Evans se târî pe coate și genunchi pe marginea stâncii, încercând să vadă în cabina șoferului. Era greu să vezi ceva parbrizul din față era turtit, iar Ferrari-ul ajunsese aproape una cu asfaltul. Harry apăru cu o lanternă, iar Evans se folosi de ea să vadă înăuntru.

Cabina era goală. Papionul negru al lui Morton atârna prins în ușă, dar el dispăruse.

— Trebuie să fi fost proiectat afară.

Evans luminează cu lanterna faleza. Era o pantă abruptă de stâncă gălbuie, care cobora cam douăzeci și patru de metri până la ocean. Nu se zărea nici urmă de Morton.

Sarah plângea încet. Harry se întorsese la limuzină, să ia un extingtor. Evans scrută cu lanterna suprafața râpei. Trupul lui George nu se vedea. De fapt, nu se vedea nici urmă de George. Nici un semn, nici o bucată de îmbrăcăminte. Nimic.

Auzi în spatele său zgomotul făcut de extingtor. Se îndepărtă pe brânci de marginea falezei.

— L-ați văzut, domnule? spuse Harry, cu fața marcată de suferință.

— Nu. N-am văzut nimic.

— Poate... acolo. Harry arată spre copac.

Și avea dreptate; dacă Morton fusese aruncat din mașină în urma impactului inițial, ar fi putut fi cu douăzeci de metri în urmă, pe șosea.

Evans merse înapoi și luminează din nou faleza. Rămânea fără baterie, iar fasciculul lanternei slăbea. Dar aproape imediat văzu un pantof bărbătesc din piele, care zăcea printre stâncile de la marginea falezei.

Se așază pe șosea și-și luă capul în mâini. Și plânse.

POINT MOODY

MARȚI, 5 OCTOMBRIE

3.10 A.M.

Când terminară de discutat cu poliția, iar o echipă de salvare cobori în râpă pentru a recupera pantoful, se făcuse trei dimineața. Nu găsiră nici o altă urmă a trupului, iar polițiștii căzură de acord că va fi purtat de curenții puternici de-a lungul coastei până la Pismo Beach.

— O să-l găsim, spuse unul dintre ei, cam într-o săptămână. Sau, cel puțin, ce-au mai lăsat rechinii albi din el.

Resturile mașinii erau încărcate pe platforma unui camion. Evans voia să plece, dar polițistul din patrulă care-i luase declarația se tot întorcea să-i ceară detalii. Era un puști de-abia trecut de douăzeci de ani. Nu părea să fi completat prea multe astfel de formulare.

Prima oară când se întoarse la Evans, îl întrebă:

— La cât timp după accident spuneți că ați ajuns la fața locului?

— Nu sunt sigur, răspunse Evans. Ferrari-ul avea un avans de opt sute de metri față de noi, poate și mai mult. Noi mergeam probabil cu șazezi și cinci de kilometri pe oră, așa că... poate după un minut.

Puștiul părea alarmat.

— Mergeați cu șazezi și cinci de kilometri pe oră în limuzina aia? Pe șoseaua asta?

— Doar nu mă scoateți pe mine vinovat. Apoi se întoarse și întrebă:

— Ați spus că ați ajuns primul la locul accidentului. Mi-ați spus că v-ați târât pe marginea șoselei.

— Așa e.

— Înseamnă că ați călcat pe geamurile sparte de pe șosea.

— Da. Parbrizul era făcut praf. Când m-am aplecat, am luat bucăți de geam pe mâini.

— Așa se explică de ce bucățile de parbriz erau împrăștiate.

— Da.

— Noroc că nu v-ați tăiat la mâini.

— Da.

A treia oară când se întoarse, întrebă:

— După estimarea dumneavoastră, la ce oră s-a produs accidentul?

— La ce oră? Evans se uită la ceas. Habar n-am. Dar să văd...

Încercă să refacă șirul evenimentelor. Discursul trebuie să fi început în jur de opt și jumătate. Morton părăsise hotelul la nouă. Drumul prin San Francisco, apoi podul...

— Probabil la nouă patruzeci și cinci sau zece noaptea.

— Deci acum cinci ore? Cu aproximație?

— Da.

— Aha, făcu puștiul, de parcă ar fi fost surprins. Evans privi spre platforma camionului, pe care se aflau rămășițele deformate ale Ferrari-ului. Un polițist stătea pe platformă, lângă mașină. Alți trei polițiști rămăseseră în stradă, discutând aprins. Lângă ei mai era un om, îmbrăcat în smoching. Vorbea cu polițiștii. Când omul se întoarse, Evans fu surprins să-l recunoască pe John Kenner.

— Ce se întâmplă? îl întrebă Evans pe puști.

— Nu știu. Mi-au spus să verific ora producerii accidentului. Șoferul se urcă apoi în camion și porni motorul. Unul dintre polițiști îi strigă puștiului:

— Las-o baltă, Eddie !

— Nu mai contează atunci, îi spuse tânărul lui Evans. Cred că totul e în regulă.

Evans o privi pe Sarah, să vadă dacă-l remarcase pe Kenner. Se sprijinea de mașină și vorbea la telefon. Evans își întoarse privirea la timp pentru a-l vedea pe Kenner urcându-se într-o limuzină neagră, condusă de același nepalez, care se îndepărtă.

Polițiștii plecau. Camionul se întoarse și intră pe șosea, îndreptându-se spre pod.

— Se pare că e timpul să plecăm, spuse Harry.

Evans intră în limuzină. O luă înapoi spre luminile din San Francisco.

SPRE LOS ANGELES
MARȚI, 5 OCTOMBRIE
12.02 P.M.

Jet-ul lui Morton porni înapoi spre Los Angeles la ora prânzului. Atmosfera era sumbră. La bord se aflau aceiași oameni, și câțiva în plus, dar stăteau în liniște, fără să vorbească prea mult. Edițiile de seară publicaseră știrea că filantropul multimilionar George Morton, deprimat în urma morții iubitei sale soții, Dorothy, ținuse un discurs dezarticulat (numit

de *San Francisco Chronicle* „tumultuos și ilogic”) și la câteva ore murise într-un tragic accident de mașină în timp ce-și testa noul Ferrari.

În paragraful al treilea reporterul menționa că astfel de accidente de mașină erau de multe ori cauzate de o depresie nediagnosticată, fiind deseori sinucideri deghizate. Aceasta era, conform opiniei unui psihiatru citat în articol, explicația probabilă a morții lui Morton.

La zece minute după decolare, actorul Ted Bradley spuse:

— Cred că ar trebui să bem în memoria lui George și să păstrăm un minut de tăcere.

Într-un cor de „Bravo!”, fură împărțite tuturor pahare de șampanie.

— Pentru George Morton, spuse Ted. Un bun american, un bun prieten, un mare suporter al mediului. Ne va lipsi, nouă și planetei.

În următoarele zece minute, vedetele prezente rămaseră destul de rezervate, dar treptat conversația se însufleți, până când ajunseră să discute ca de obicei. Evans stătea în spate, pe același loc pe care-l ocupase la venire. Urmărea acțiunea de la masa din mijloc, unde Bradley afirma că doar două procente din energia folosită de SUA provin din surse ecologice și că e nevoie de un program intensiv de construire a mii de ferme de vânt de-a lungul coastelor, așa cum se întâmpla în Anglia și Danemarca. Discuția ajunse apoi la celule de combustibil, mașini cu hidrogen și folosirea energiei solare pentru încălzirea caselor. Unii povesteau cât de mult țineau la mașinile lor hibrid, pe care le cumpăraseră pentru personalul lor.

Ascultându-i, Evans simți că-i revine moralul. În ciuda pierderii lui George Morton, existau încă mulți oameni ca aceștia faimoși, oameni cu principii care doreau să schimbe ceva care aveau să conducă generațiile viitoare spre un viitor mai luminat.

Era pe punctul de a adormi când Nicholas Drake se așeză pe scaunul de lângă el. Se aplecă peste culoar.

— Ascultă, îți datorez scuze pentru aseară.

— Nu-i nici o problemă, spuse Evans.

— Am exagerat. Și vreau să știi că-mi regret purtarea. Eram supărat și foarte îngrijorat. Știi că George s-a purtat ca dracu' de ciudat în ultimele săptămâni. Vorbea aiurea, stârnea dispute.

Privind în urmă, mă gândesc că era începutul unei căderi nervoase. Dar nu știam. Tu știai?

— Nu sunt sigur că avea o cădere nervoasă.

— Asta trebuie să fi fost. Ce altceva? Doamne, omul își reneagă munca de-o viață, apoi se duce și se sinucide. Apropo, uită de documentele pe care le-a semnat ieri. În aceste condiții, e clar că nu era în toate mințile. Și știu că nici tu n-ai susține un alt punct de vedere. Deja ai făcut față unor presiuni mari, pentru că lucreai și pentru el, și pentru noi. Ar fi trebuit să te retragi și să aranjezi ca de acte să se ocupe un avocat neutru. N-o să te acuz de malpraxis, dar ai demonstrat că judecata ta e foarte îndoielnică.

Evans nu spuse nimic. Amenințarea era destul de clară.

— În orice caz, spuse Drake, cu mâna pe genunchiul lui Evans, eu voiam doar să-mi cer scuze. Știu că ai făcut ce-ai putut într-o situație dificilă, Peter. Și... cred că o s-o scoatem la capăt cu bine.

Avionul ateriza la Van Nuys. O duzină de limuzine SUV, de ultimă modă, erau aliniate pe pistă, așteptându-i pe pasageri. Vedetele se îmbrățișară, se sărutară formal și plecară.

Evans rămase ultimul. Nu închiriasse o mașină cu șofer. Se urcă în mica sa mașină Prius, pe care o parcase acolo cu o zi în urmă, și trecu de porți, ieșind pe autostradă. Se gândi să meargă la birou, dar ochii i se umplură pe neașteptate de lacrimi în timp ce-și croia drum prin traficul de la prânz. Le șterse și hotărî că era prea obosit ca să meargă la birou. Era mai bine să se ducă acasă și să doarmă.

Aproape ajunsese când îi sună mobilul. Era Jennifer Haynes, din echipa procesului Vanutu.

— Îmi pare rău pentru George, spuse ea. E oribil. Cu toții suntem triști, normal. A retras donația, nu?

— Da, dar Nick va contesta asta. O să vă primiți donația.

— Trebuie să luăm prânzul împreună.

— Păi cred că...

— Astăzi?

Ceva din vocea ei îl făcu să spună:

— O să încerc.

— Sună-mă când ajungi aici.

Închise telefonul, care sună aproape imediat. Era Margo Lane, amanta lui Morton. Era furioasă.

- Ce dracu' se întâmplă?
- Cum adică? Întrebă Evans.
- Avea de gând să mă sune și pe mine cineva sau ce mă-sa?
- Îmi pare rău, Margo...
- Tocmai am văzut știrea la televizor. E dat dispărut în San Francisco, se presupune că e mort. Aveau imagini cu mașina.
- Voiam să te sun când ajung la birou. Adevărul era că îi ieșise complet din minte.
- Și când s-ar fi întâmplat asta, săptămâna viitoare? Ești la fel de groaznic ca asistenta aia bolnavă a ta. Ești avocatul lui, Peter. Fă-ți dracului treaba. Pentru că, hai să fim sinceri, nu e o surpriză. Știam eu că așa o să se întâmple. Cu toții știam. Vreau să vii aici.
- Am o zi plină.
- Doar un minut.
- Bine. Doar un minut.

LOS ANGELES VEST
MARȚI, 5 OCTOMBRIE
3.04 P.M.

Margo Lane locuia la etajul al cincisprezecelea al unui bloc înalt de apartamente în Wilshire Corridor. Portarul îl anunță pe Evans înaintea să i se permită accesul în lift. Margo știa că vine, dar tot îi deschise ușa înfășurată într-un prosop.

— A! Nu mi-am dat seama că ajungi așa repede. Intră, tocmai am ieșit de sub duș.

Făcea deseori asta, își etala corpul. Evans intră în casă și se așeză pe canapea. Ea se așeză în fața lui. Prosopul de-abia îi acoperea pieptul.

— Deci, spuse ea, ce-i chestia asta cu George?

— Îmi pare rău, dar George și-a făcut praf Ferrari-ul pe care-l conducea cu mare viteză, iar corpul i-a fost aruncat din mașină. A căzut de pe faleză au găsit un pantof pe fundul râpei în apă. Cadavrul n-a fost recuperat, dar probabil că va fi găsit peste aproximativ o săptămână.

La cât de mult îi plăceau scenele dramatice, era convins că Margo va începe să plângă, dar n-o făcu. Îl privea fix.

— Rahat, spuse ea.

— De ce spui asta, Margo?

— Pentru că. Ascunde ceva. Știi foarte bine.

— Ascunde? De cine?

— Degeaba, probabil. Devenise total paranoic. Știi foarte bine.

În timp ce vorbea își încrucișa picioarele. Evans era atent să-și fixeze privirea pe fața ei.

— Paranoic? Întrebă el.

— Nu te prefacă că nu știi, Peter. Era evident.

Evans clătină din cap.

— Nu și pentru mine.

— A venit aici ultima oară acum vreo câteva zile. S-a dus direct la fereastră și s-a așezat în spatele draperiei, uitându-se în stradă. Era convins că e urmărit.

— A mai făcut așa ceva?

— Nu știu. Nu prea l-am văzut în ultima vreme; călătorea. Dar de fiecare dată când îl sunam și-l întrebam când vine la mine, îmi spunea că aici nu e în siguranță.

Evans se ridică și se apropie de fereastră. Privi în jos, la stradă.

— Și tu ești urmărit? Întrebă ea.

— Nu cred.

Traficul de pe Wilshire Boulevard era aglomerat, începuseră orele de vârf ale după-amiezii. Trei rânduri de mașini se mișcau rapid în toate direcțiile. Chiar și de aici, de sus, auzea zgomotul traficului. Un Prius albastru se opri la o curbă, iar mașinile se adunau în spatele său, claxonând. După un timp, Prius-ul porni din nou.

N-avea unde să oprească.

— Vezi ceva dubios? Întrebă ea.

— Nu.

— Nici eu n-am văzut. Dar George a văzut sau așa credea.

— A spus cumva cine îl urmărea?

— Nu. Își schimbă din nou poziția. Eu m-am gândit că ar fi bine să se trateze. l-am și spus.

— Și el cum a reacționat?

— Mi-a spus că și eu sunt în pericol. Mi-a zis că trebuie să plec din oraș o perioadă. Să mă duc la sora mea în Oregon. Dar n-o să fac asta.

Prosopul i se desfăcuse. Margo îl strânse mai bine, lăsându-l în jos peste sânii săi tari.

— Așa că îți spun eu că George s-a ascuns. Și ai face bine să-l găsești mai repede, pentru că omul are nevoie de ajutor.

— Înțeleg. Dar cred că e posibil să nu se ascundă, să fi murit într-adevăr în accident... caz în care ar trebui să știi niște lucruri, Margo.

Îi spuse că, dacă George rămânea dispărut, s-ar putea ca bunurile sale să fie înghețate. Asta însemna că ea trebuie să retragă toată suma din contul în care el îi vira bani lunar. Ca să fie sigură că are destui bani ca să trăiască.

— Dar e stupid, protestă ea. Știu că o să se întoarcă în câteva zile.

— Pentru orice eventualitate, răspunse Evans. Se încruntă.

— Știi ceva și nu-mi spui?

— Nu, spuse Evans. Spun doar că s-ar putea să mai treacă un timp până se clarifică lucrurile.

— Ascultă, e bolnav. Se presupune că ești prietenul lui. Găsește-l.

Evans spuse că va încerca. Când plecă, Margo se repezi în dormitor să se îmbrace ca să meargă la bancă.

Afară, în lumina lăptoasă a după-amiezii, îl copleși oboseala. Nu voia decât să meargă acasă să se culce. Se urcă în mașină și plecă. Aproape ajunsese acasă când îi sună din nou telefonul.

Era Jennifer, care-l întreba unde se află.

— Îmi pare rău, spuse el. Nu pot să vin azi.

— E important, Peter. Chiar este.

Își ceru scuze și-i spuse că o va suna mai târziu.

Apoi secretara lui Herb Lowenstein, Lisa, îl sună să-i spună că Nicholas Drake încercase să-l găsească toată dupăamiaza.

— Chiar vrea să-ți vorbească.

— Bine. O să-l sun.

— Pare furios.

— Bine.

— Dar mai bine o suni întâi pe Sarah.

— De ce?

Telefonul rămase fără semnal. Așa se întâmpla întotdeauna pe alea din spate a clădirii unde locuia; era un punct mort pentru rețeaua de telefonie mobilă. Își puse telefonul în buzunarul cămășii; o să sune în câteva minute. Conduse pe alee și parcă în garajul său.

Urcă pe scara din spate până la apartamentul său și deschise ușa.

Și rămase uluit.

Apartamentul era răvășit. Mobila răsturnată, pernele sfâșiate, hârtii peste tot, cărți căzute de pe rafturi, care zăceau în dezordine pe podea.

Rămase în ușa, împietrit. După câteva clipe intră în cameră, ridică unul dintre scaune și se așează. Ii trecu prin cap să sune la poliție. Se ridică, găsi telefonul pe jos și formă numărul poliției. Dar aproape imediat începu să-i sune mobilul în buzunar. Renunță la apelul cu poliția și răspunse la celular.

— Da. Era Lisa.

— S-a întrerupt. Sun-o imediat pe Sarah.

— De ce?

— E acasă la Morton. A fost un jaf acolo.

— Ce?

— Știu. Sun-o. Părea foarte tulburată.

Evans închise telefonul. Se ridică și intră în bucătărie. Și acolo era haos. Privi în dormitor. Totul era haos. Nu se putea gândi decât că menajera venea abia marțea viitoare. Cum putea să facă ordine?

Formă numărul.

— Sarah?

— Tu ești, Peter?

— Da. Ce s-a întâmplat?

— Nu la telefon. Ai ajuns acasă?

— Tocmai am intrat.

— Deci... ți s-a întâmplat și ție?

— Da. Și mie.

— Poți să vii aici?

— Da.

— Cât de repede? Părea înspăimântată.

— În zece minute.

— Bine. Ne vedem, închise.

Evans porni motorul Prius-ului, care se trezi la viață. Era încântat că avea hibridul; dacă te înscriai pe lista de așteptare din Los Angeles, dura peste șase luni să obții așa ceva. Fusesse nevoit să accepte o culoare gri deschis, care nu era tocmai printre preferatele sale, dar adora mașina. Și simțea o

satisfacție calmă când vedea că se înmulțiseră pe străzi în ultima vreme.

O luă pe alee spre Olympic. Pe cealaltă parte a străzii văzu un Prius albastru, la fel cu cel pe care-l remarcase din apartamentul lui Margo. Era un albastru electric, o culoare țipătoare. Se gândi că prefera nuanța lui de gri. Făcu la dreapta, apoi din nou la stânga, îndreptându-se spre nord prin Beverly Hills. Știa că începea ora de vârf și că ar trebui să ajungă pe Sunset, unde traficul se mișca mai bine.

Când ajunse la semaforul de la Wilshire, văzu încă un Prius albastru în spatele lui. Aceeași culoare urâtă. Doi bărbați în mașină, nu prea tineri. Când ajunse la semaforul de pe Sunset, aceeași mașină se afla în spatele său. La distanță de două mașini.

O luă la stânga, spre Holmby Hills.

Și Prius-ul făcu stânga. Îl urmărea.

Evans opri la poarta reședinței lui Morton și apăsă pe buton. Camera de supraveghere de deasupra interfonului se aprinse.

— Vă pot ajuta cu ceva?

— Sunt Peter Evans. Pentru Sarah Jones.

Urmă o pauză, apoi se auzi un bâzâit. Porțile se deschiseră încet, dezvăluind o alee șerpuită. Casa era încă ascunsă vederii.

În timp ce aștepta, Evans privi spre stânga. Văzu la mică distanță Prius-ul albastru, care se îndrepta spre el. Trecu pe lângă el fără să oprească și dispăru după o curbă.

Poate că până la urmă nu era urmărit.

Inspiră adânc și expiră încet.

Porțile se deschiseră larg și intră.

HOLMBY HILLS

MARȚI, 5 OCTOMBRIE

3.54 P.M.

Se făcuse aproape patru când Evans intră pe aleea casei lui Morton. Proprietatea era înțesată de agenți de pază. Câțiva căutau printre copacii de lângă poarta din față și alții pe alee, adunați în jurul unor camioane ce purtau inscripția ANDERSON SECURITY SERVICE.

Evans parcă lângă Porsche-le lui Sarah. Se îndreptă spre ușă. Ii deschise un agent de pază.

— Domnișoara Jones e în living.

Traversă holul spațios de la intrare și trecu pe lângă scara care ducea la etajul al doilea. Privi în living, așteptându-se să vadă același dezastru ca și în apartamentul său, dar aici totul părea în ordine. Camera arăta exact cum și-o amintea Evans.

Livingul lui Morton era aranjat astfel încât să pună în valoare colecția sa vastă de antichități asiatice. Deasupra șemineului se afla un paravan chinezesc mare cu nori aurii strălucitori; un cap sculptat în piatră din regiunea Angkor, Cambodgia, cu buze pline și un început de zâmbet, stătea pe un pedestal lângă canapea; lângă unul dintre pereți se înălța un *tansu* japonez din secolul al XVII-lea, din lemn scump și lucios. Pe peretele din spate erau atârinate xilogravuri de Hiroshige, vechi de două sute de ani, niște piese extrem de rare. La intrarea în sala alăturată, camera media, stătea un Buddha birmanez, sculptat în lemn vechi.

Sarah stătea în mijlocul camerei, întinsă pe canapea, înconjurată de toate aceste antichități, și privea fără nici o expresie pe fereastră. Se întoarse când intră Evans.

— Au intrat în apartamentul tău?

— Da. E total răvășit.

— Și în casa asta s-a intrat. Probabil că s-a întâmplat noaptea trecută. Agenții de pază încearcă să-și dea seama cum s-a întâmplat. Uită-te la asta.

Se ridică și împinse pedestalul pe care stătea statueta cambodgiana. Deși sculptura era grea, pedestalul se mișcă surprinzător de ușor, scoțând la iveală un seif îngropat în podea. Era deschis. Evans văzu mai multe dosare înăuntru.

— Ce-au luat?

— Din câte îmi dau eu seama, nimic. Se pare că toate sunt la locul lor. Dar nu știu exact ce ținea George în seifurile astea. Erau ale lui, eu umblam rar la ele.

Se apropie de *tansu*, îndepărtă un panou central, apoi unul fals, dezvăluind un alt seif în peretele din spate. Și acesta era deschis.

— În casă sunt șase seifuri, spuse ea. Trei sunt aici, jos, unul în biroul de la etajul al doilea, unul în pivniță și unul în dulapul din dormitor. Le-au deschis pe toate.

— Sunt sparte?

— Nu. Cineva știa cifrul.

— Ai anunțat poliția? întrebă Evans.

— Nu.

— De ce?

— Voiam să vorbesc mai întâi cu tine.

Își apropiase capul de al lui. Evans simțea un miros slab de parfum.

— De ce?

— Pentru că cineva știa cifrul, Peter.

— Vrei să spui că era un apropiat.

— Probabil că da.

— Cine stă în casă noaptea?

— Două menajere dorm în aripa cea mai îndepărtată. Dar noaptea trecută au fost libere, deci nu au stat aici.

— Deci nu era nimeni în casă?

— Nu.

— Și alarma?

— Eu însămi am cuplat-o ieri, înainte să plec la San Francisco.

— Alarma nu s-a declanșat? Ea clătină din cap.

— Deci cineva știa codul, spuse Evans. Sau știa s-o evite. Și camerele de supraveghere?

— Sunt peste tot, și în casă, și afară. Înregistrează totul pe un hard aflat în pivniță.

— Te-ai uitat pe înregistrări? Ea aprobă.

— Erau doar imagini statice. Au fost distruse. Cei de la pază încearcă să recupereze ceva, dar...

Ridică din umeri.

— Nu cred că vor ajunge nicăieri.

Doar niște spărgători foarte sofisticați știau să șteargă un hard.

— Cine cunoaște codul alarmei și cifrul de la seifuri?

— Din câte știu eu, doar George și cu mine. Dar e clar că mai e și altcineva.

— Cred că ar trebui să chemi poliția.

— Căutau ceva. Ceva ce George avea. Ceva ce ei cred că avem noi. Consideră că George ni le-a lăsat nouă.

Evans se încruntă.

— Dar dacă e adevărat, atunci de ce au lăsat urme vizibile? Mi-au făcut praf casa, așa că n-aveam cum să nu observ. Și aici

au lăsat seifurile deschise, ca să se asigure că-ți vei da seama că s-a dat o spargere.

— Exact, spuse ea. Vor ca noi să știm ce fac. Își mușcă buza. Vor să intrăm în panică și să ne repezim să recuperăm lucrul ăsta, orice ar fi. Apoi o să ne urmărească și o să-l ia.

— Ai vreo idee ce-ar putea fi?

— Nu, spuse ea. Tu ai?

Evans se gândi la lista despre care-i vorbise George în avion. Lista despre care nu apucase să-i explice totul înainte de a muri. Dar era clar că Morton plătise un preț mare pentru un fel de listă. Dar ceva îl făcu pe Evans să ezite s-o aducă acum în discuție.

— Nu, răspunse el.

— Ți-a dat George ceva?

— Nu.

— Nici mie. Își mușcă din nou buza. Cred că ar trebui să plecăm.

— Să plecăm?

— Să stăm departe de oraș un timp.

— E normal să te simți așa după o spargere, spuse el. Dar cred că acum ar trebui să chemăm poliția.

— Lui George nu i-ar conveni.

— George nu mai e printre noi, Sarah.

— George detesta poliția din Beverly Hills.

— Sarah...

— Nu-i chema niciodată. Folosea întotdeauna firme private de pază.

— Așa o fi, dar...

— Nu fac decât să deschidă un dosar.

— Poate, dar...

— Tu i-ai chemat la apartamentul tău?

— Încă nu. Dar o s-o fac.

— Bine, cheamă-i tu. Să vezi ce iese. Dar e o pierdere de timp.

Se auzi telefonul. Era un mesaj. Privi pe ecran. Scris: N. DRAKE VINO LA BIROUL MEU IMEDIAT. URGENT.

— Ascultă, spuse el. Trebuie să-l văd pe Nick.

— Mă descurc.

— Mă întorc cât pot de repede.

— Mă descurc, spuse ea din nou.

El se ridică, se ridică și ea. Dintr-un impuls de moment, o îmbrățișa. Era atât de înaltă încât se aflau aproape umăr la umăr.

— Totul va fi bine, îi spuse. Nu-ți face griji. Va fi bine. îi răspunse la îmbrățișare, dar când îi dădu drumul îi spuse:

— Să nu mai faci niciodată așa ceva, Peter. Nu sunt isterică. Ne vedem când te întorci.

Plecă în grabă, simțindu-se jenat. Când ajunse la ușă, Sarah îl întrebă:

— Apropo, Peter, ai vreo armă?

— Nu. Tu ai?

— Doar un Beretta de 9 milimetri, dar e mai mult decât nimic.

— Bine.

Pe când se îndrepta spre ușă, se gândea că asta spune tot despre nevoia femeii moderne de protecția unui bărbat. Se urcă în mașină și porni spre biroul lui Drake.

De-abia când parcă mașina și se îndrepta spre ușa biroului observă Prius-ul albastru parcat la capătul clădirii, cu doi bărbați înăuntru.

Il urmăreau.

BEVERLY HILLS

MARȚI, 5 OCTOMBRIE

4.45 P.M.

— Nu, nu, *nu!*

Nicholas Drake stătea în mijlocul sălii media a FNRM, înconjurat de șase graficieni ce păreau dezorientați. Pe pereți și pe mese erau postere, bannere, fluturași, câni de cafea și vrafuri de printuri și mape de presă. Pe toate era imprimat un banner ale cărui culori treceau de la verde la roșu, cu inscripția: „Schimbările climatice abrupte: Pericolele viitorului”.

— E oribil, spuse Drake. E absolut *oribil*.

— De ce?

— Pentru că e *plictisitor*. Sună ca o reclamă la televiziunea publică. Avem nevoie de ceva mai tare, mai dinamic.

— Dar domnule, spuse unul dintre graficieni, dacă vă mai aduceți aminte, la început voiați să evitați să pară prea agresiv.

— Așa voiam? Nu-i adevărat. Henley voia să evite agresivitatea. Henley credea că trebuie să arate ca o conferință academică normală. Dar dacă facem așa, media or să ne ignore. Vreau să spun, ce naiba, știți câte conferințe despre schimbarea climei se țin în fiecare an? În toată lumea?

— Nu, domnule. Câte?

— Păi... patruzeci și șapte. Oricum, nu asta e important. Drake bătu cu degetele în banner. Uită-te la asta: „pericole”. E foarte vag, s-ar putea referi la orice.

— Credeam că asta vreți să se refere la orice.

— Nu, vreau „criză” sau „catastrofă”, „Criza viitorului”. „Catastrofa viitorului”. E mai bine. „Catastrofă” sună mult mai bine.

— Ați folosit „catastrofă” la ultima conferință, cea despre dispariția speciilor.

— Nu-mi pasă. O folosim pentru că e eficientă. Conferința trebuie să avertizeze asupra unei catastrofe.

— Dar domnule, spuse unul dintre ei, cu tot respectul, chiar e corect să spunem că schimbările climatice abrupte vor duce la catastrofă? Pentru că materialele suport pe care le-am primit...

— Da, fir-ar să fie, izbucni Drake, vor duce la catastrofă. Credeți-mă, așa va fi! Acum faceți dracului schimbările astea!

Graficienii priviră materialele adunate pe masă.

— Domnule Drake, conferința începe în patru zile.

— Crezi că nu știi? spuse Drake. Ce dracu', crezi că nu știi?

— Nu sunt sigur dacă vom reuși să...

— Catastrofă! În loc de „Pericole” pui „Catastrofă”! Asta e tot ce vă cer. Cât de greu poate fi?

— Domnule Drake, putem reface materialele vizuale și bannerele pentru caietele de presă, dar cănille de cafea sunt o problemă.

— De ce sunt o problemă?

— Pentru că sunt fabricate în China și...

— *Fabricate în China?* Patria poluării? Cui i-a venit ideea asta?

— Întotdeauna am comandat cănille din China pentru...

— Ei bine, categoric nu le putem folosi. Suntem FNRM, pentru numele lui Dumnezeu. Câte căni avem?

— Trei sute. Le dăm jurnaliștilor care participă, împreună cu mapele de presă.

— Atunci faceți rost de niște câni ecologice, fir-ar să fie, spuse Drake. În Canada nu se fac câni? Nimeni nu se plânge de lucrurile făcute în Canada. Luați niște câni canadiene și imprimați pe ele „catastrofă”. Asta e tot.

Graficienii se uitau unii la alții. Unul dintre ei spuse:

— Există un furnizor în Vancouver...

— Dar au câni de culoarea untului.

— Nu-mi pasă nici dacă sunt Chartreuse, spuse Drake, ridicând tonul. Faceți ce spun! Și cu printurile ce e?

Un alt grafician ținea în mână o coală.

— Sunt bannere în patru culori imprimate în cerneluri biodegradabile, pe hârtie reciclată.

Drake luă o coală.

— Asta e reciclată? Arată al dracului de bine.

— De fapt, e hârtie nouă. Graficianul părea nervos. Dar nimeni nu va ști.

— Nu mi-ai spus asta. E foarte important ca materialele reciclate să arate bine.

— Așa și este, domnule. Nu vă faceți probleme.

— Atunci să continuăm. Se întoarse spre oamenii de la PR. Cum se va desfășura campania?

— Eo lansare standard pentru a sensibiliza publicul la problema schimbărilor climatice abrupte, spuse primul angajat, ridicându-se în picioare. Primele apariții în presă vor fi în emisiunile de dezbatere de duminică dimineață și în suplimentele de duminică ale ziarelor. Miercuri or să înceapă să vorbească despre începutul conferinței, vor face interviuri cu cei mai fotogenici dintre cei implicați. Stanford, Levine și ceilalți care dau bine la televizor. Am primit destul spațiu în *prime time*, așa că avem acces la toate marile săptămânale din lume: *Time*, *Newsweek*, *Der Spiegel*, *Paris Match*, *Oggi*, *The Economist*. În total sunt cincizeci de reviste care-i informează pe liderii de opinie. Am cerut să apărăm pe prima pagină și să accepte și bannerul nostru. Dacă nu sunt de acord cu toate condițiile, nu lucrăm cu ei. Ne așteptăm să apărăm pe prima pagină în cel puțin douăzeci dintre ele.

— Bine, spuse Drake.

— Începem conferința miercuri. Ecologiști cunoscuți și carismatici, dar și politicieni din țările industrializate sunt așteptați să participe. Avem delegați din toată lumea, așa că

vom avea imagini cu reacțiile unui public de toate rasele. Firește că acum printre țările industrializate se numără și India, Coreea și Japonia. Va participa și o delegație chineză, dar nu vor lua cuvântul.

Cei două sute de jurnaliști de televiziune invitați vor sta la Hilton, unde vor fi amenajate locuri speciale pentru interviuri, în afară de sălile de conferințe, pentru ca oratorii să-și transmită mesajul publicului din toată lumea. Vom avea și oameni din presa scrisă, care vor transmite informațiile formatorilor de opinie din elită, adică cei care citesc, dar nu se uită la televizor.

— Bine, spuse Drake. Părea mulțumit.

— Tema fiecărei zile va fi descrisă printr-o imagine grafică distinctă, care pune accentul pe inundații, foc, creșterea nivelului mării, secetă, aisberguri, taifunuri și uragane și așa mai departe. În fiecare zi va veni un nou grup de politicieni din toată lumea și vor da interviuri în care își vor susține implicarea și îngrijorarea față de această problemă nouă.

— Bine, bine, aprobă Drake.

— Politicienii vor sta doar o zi unii doar câteva ore și nu vor avea timp să participe la conferințe, dar vom avea imagini cu ei în public, ceea ce va fi eficient. Apoi avem elevi de la școlile locale, din clasele patru-șapte, care vor veni zilnic să învețe despre pericolele iertați-mă, despre catastrofa care le amenință viitorul și vom avea pliante educative pentru profesorii de școală, ca să-i poată învăța pe elevi despre criza produsă de schimbările climatice abrupte.

— Când sunt gata pliantele astea?

— Ar fi fost gata azi, dar le reținem pentru a schimba bannerele.

— Bine, spuse Drake. Și pentru licee?

— Aici avem niște probleme, spuse omul de la PR. Am arătat pliantele unui eșantion de profesori de liceu și...ăă...

— Și ce? întrebă Drake.

— Feedback-ul pe care l-am primit sugera că nu vor avea prea mult succes.

Chipul lui Drake se întunecă.

— Și de ce nu?

— Ei bine, programa de studiu în liceu e centrată pe ce se cere la colegii, așa că nu prea au loc pentru facultative...

— Dar asta nu prea e *facultativ*...

— Și li s-a părut speculativ și lipsit de substanță. Spuneau chestii de genul: „Unde sunt argumentele științifice aici?” Eu doar vă prezint faptele, domnule.

— Fir-ar să fie, spuse Drake, dar *nu* e speculativ. Se *întâmplă*.

— Păi... poate nu le-am dat materiale potrivite care să demonstreze ce spuneți...

— Dă-o-n mă-sa. Nu mai contează acum, spuse Drake. Crede-mă, se *întâmplă*. Poți să fii sigur de asta.

Se întoarse și spuse pe un ton surprins:

— Evans, de când ești aici?

Peter Evans stătea la intrare de cel puțin două minute și auzise o bună parte din conversație.

— Acum am ajuns, domnule Drake.

— Bine. Drake se întoarse spre ceilalți. Cred că am terminat cu astea. Evans, tu vino cu mine.

Drake închise ușa biroului său.

— Am nevoie de sfatul tău, Peter, spuse pe un ton calm. Se îndreptă spre birou, luă câteva hârtii și le împinse spre Evans. Ce dracu' e asta?

Evans le privi.

— Este retragerea donației lui George.

— Tu ai conceput-o?

— Da.

— A cui a fost ideea cu paragraful 3a?

— Paragraful 3a?

— Da. Tu ai adăugat înțelepciunea asta?

— Nu prea îmi aduc aminte...

— Atunci dă-mi voie să-ți împrăpătez memoria, spuse Drake. Luă documentul și începu să-l citească. „În eventualitatea că se va argumenta că nu sunt în deplinătatea facultăților mintale, ar putea exista încercări de a obține în instanță anularea clauzelor acestui document. Prin urmare acest document autorizează plata a cincizeci de mii de dolari pe săptămână către FNRM până la pronunțarea hotărârii judecătorești. Suma va fi considerată suficientă pentru acoperirea costurilor asumate de FNRM și va face astfel imposibilă anularea acestui document în instanță.” Tu ai scris asta, Evans?

— Da.

— A cui a fost ideea?

— A lui George.

— George nu e avocat. L-a ajutat cineva.

— Nu eu, spuse Evans. Clauza asta mi-a dictat-o în mare măsură. Eu nu m-aș fi gândit la asta.

Drake pufni dezgustat.

— Cincizeci de mii pe săptămână, spuse el. În ritmul ăsta, ne vor trebui patru ani ca să primim finanțarea de zece milioane.

— Asta a vrut George să prevadă documentul.

— Dar a cui a fost ideea? Dacă nu a ta, a cui?

— Nu știu.

— Află.

— Nu știu dacă pot, spuse Evans. Vreau să spun că George e mort și nu știu cu cine s-a consultat...

Drake îl privi pe Evans.

— Ești cu noi, Peter, sau nu? Începu să se plimbe prin încăpere. Pentru că acest proces Vanutu este fără îndoială cel mai important în care ne-am implicat. Trecu automat la unul dintre discursurile sale. Miza e enormă, Peter. Încălzirea globală e cea mai gravă criză cu care se confruntă omenirea. Știi asta. Și eu știu asta. Cea mai mare parte a lumii civilizate știe asta. *Trebuie* să acționăm ca să salvăm planeta înainte de a fi prea târziu.

— Da, spuse Evans. Știu asta.

— Știi? Avem un proces, un proces foarte important, care are nevoie de ajutorul nostru. Și cincizeci de mii de dolari pe săptămână o să-l înfunde.

Evans știa că nu e adevărat.

— Cincizeci de mii înseamnă mulți bani. Nu văd de ce l-ar înfunda...

— *Pentru că așa va fi!* urlă Drake. *Pentru că îți spun eu că așa va fi!*

Păru surprins de propria sa izbucnire. Se ținu de birou și își recapătă controlul.

— Ascultă, spuse el. Nu avem voie să uităm de adversarii noștri. Industria e puternică, fenomenal de puternică. Iar industria vrea să fie lăsată în pace să polueze. Vrea să polueze aici, și în Mexic, și în China și oriunde altundeva își face treaba. Miza e enormă.

— Înțeleg, spuse Evans.

— Multe forțe influente sunt interesate de acest caz, Peter.

— Da, sunt convins.

— Forțe care nu se vor da în lături de la nimic ca să se asigure că noi vom pierde.

Evans se încruntă. Ce încerca să-i spună Drake?

— Au influență peste tot, Peter. Pot avea influență asupra membrilor firmei tale de avocatură. Sau asupra altor oameni pe care-i cunoști. Oameni în care consideri că poți avea încredere dar nu poți. Pentru că sunt în cealaltă tabără și nici măcar nu știu asta.

Evans nu spuse nimic. Il privea doar pe Drake.

— Fii prudent, Peter. Păzește-ți spatele. Nu discuta despre ce faci cu nimeni cu *nimeni* în afară de mine. Încearcă să nu folosești telefonul mobil. Evită e-mailul. Și fii cu ochii în patru, în caz că ești urmărit.

— Bine... de fapt, am fost deja urmărit, spuse Evans. E un Prius albastru...

— Țștia sunt ai noștri. Nu știu ce fac. I-am angajat acum câteva zile.

— Ai voștri?

— Da. E o nouă firmă de pază pe care o testăm. În mod evident, nu sunt foarte competenți.

— Sunt derutat, spuse Evans. FNRM are o firmă de protecție?

— Categori. De câțiva ani. Din cauza pericolului cu care ne confruntăm. Te rog să mă înțelegi. *Cu toții suntem în pericol*, Peter. Nu înțelegi ce va însemna procesul ăsta, dacă vom câștiga? Miliarde de dolari pe care industria le va avea de plătit în viitor, ca să oprească emisiile ce cauzează încălzirea globală. *Miliarde*. Când sunt astfel de mize în joc, câteva vieți nu contează. Deci: fii extrem de atent.

Evans spuse că va fi. Drake îi strânse mâna.

— Vreau să aflu cine i-a spus lui George să pună paragraful ăla, spuse Drake. Și vreau să ni se pună la dispoziție banii, ca să-i folosim așa cum credem de cuviință. Acum totul depinde de tine. Mult noroc, Peter.

Pe când ieșea din clădire, Evans se izbi de un tânăr care urca în fugă scările. Se ciocniră atât de puternic încât Evans aproape că-și pierdu echilibrul. Tânărul își ceru scuze în grabă și-și continuă drumul. Părea unul dintre puștii care lucrau pentru conferință. Evans se întrebă ce criză mai apăruse.

Ajuns afară, privi strada. Prius-ul albastru dispăruse. Se urcă în mașină și porni înapoi spre casa lui Morton, ca s-o vadă pe Sarah.

HOLMBY HILLS
MARȚI, 5 OCTOMBRIE
5.57 P.M.

Traficul era aglomerat. Se târa încet pe Sunset, așa că avea destul timp ca să se gândească. După conversația cu Drake se simțea ciudat. Întâlnirea cu el avusese ceva straniu. Părea inutilă, de parcă Drake voise să se asigure că-l putea chema pe Evans la el, iar Evans ar fi venit. De parcă și-ar fi demonstrat autoritatea. Sau ceva de felul ăsta.

În orice caz, Evans simțea că se pregătește ceva.

Și simțea că era ceva ciudat și cu firma de pază. Ceva nu era în regulă. Până la urmă, FNRM făcea parte dintre băieții buni. N-ar fi trebuit să se ascundă și să urmărească oameni. Iar avertismentele paranoice ale lui Drake nu erau întru totul convingătoare. Drake exagera în reacții, cum făcea adesea.

Drake avea un mod de a fi dramatic. Nu se putea abține. Totul era o criză, totul era disperat, totul era de o importanță vitală. Trăia într-o lume a urgențelor extreme, dar care nu era neapărat lumea reală.

Evans sună la birou, dar Heather plecase acasă. Sună la biroul lui Lowenstein și vorbește cu Lisa.

— Ascultă, îi spuse, am nevoie de ajutorul tău. Ea îi răspunse cu o voce joasă, complice.

— Desigur, Peter.

— Și apartamentul meu a fost jefuit.

— Nu... și la tine?

— Da, și la mine. Și chiar trebuie să vorbesc cu poliția...

— Păi da, chiar că trebuie. Doamne, au luat ceva?

— Nu cred, răspunse el, dar trebuie să dau o declarație, atâta tot și sunt cam ocupat acum, mă ocup de Sarah... s-ar putea să dureze până târziu...

— Și desigur că ai nevoie de mine să anunț poliția despre spargere?

— Ai putea să faci asta? Mi-ar fi de mare ajutor.

— Bineînțeles, Peter. Lasă totul în seama mea. Făcu o pauză. Când vorbi din nou, aproape că șoptea. Există ceva ce n-ai vrea să găsească poliția?

— Nu.

— Vreau să spun... eu n-am nimic împotriva, toată lumea din LA are obiceiuri proaste, căci altfel n-am mai fi aici...

— Nu, Lisa. Sincer, n-am droguri, dacă la asta te referi.

— A, nu, spuse ea imediat, nu făceam nici o presupunere. N-ai poze sau chestii de felul ăsta?

— Nu, Lisa.

— Nimic, știi tu, cu minori?

— Mă tem că nu.

— Bine, voiam doar să mă asigur.

— Atunci îți mulțumesc pentru tot. Ca să intri în casă...

— Știu, spuse ea. Cheia e sub preș.

— Da. Făcu o pauză. De unde știi asta?

— Peter, răspunse ea, pe un ton ce părea ușor jignit. Poți conta pe faptul că știu niște lucruri.

— Foarte bine. Atunci mulțumesc.

— N-ai pentru ce. Acum ce facem cu Margo? Cum se simte?

— E bine.

— Ai fost la ea?

— Da, de dimineață și...

— Nu, vreau să spun la spital. N-ai auzit? Margo se întorcea azi de la bancă și a intrat în casă în timp ce apartamentul ei era jefuit. Trei spargerii în aceeași zi! Tu, Margo și Sarah! Ce se întâmplă? Știi?

— Nu, răspunse Evans. E foarte misterios.

— *Este.*

— Dar ce-i cu Margo?

— A, da... Cred că s-a hotărât să se lupte cu tipii ăia, ceea ce a fost o greșeală, au bătut-o, probabil că și-a pierdut cunoștința. Avea un ochi învinatețit, din câte am auzit, și când răspundea întrebărilor poliției, a leșinat. Era complet paralizată, nu se putea mișca. I s-a oprit și respirația.

— Glumești.

— Nu. Am discutat îndelung cu polițistul care a fost acolo. Mi-a spus că s-a întâmplat brusc, că nu se mai putea mișca și că s-a învinatețit complet înainte ca paramedicii să ajungă și s-o ducă

la UCLA. Toată după-amiaza a stat la terapie intensivă. Doctorii așteaptă s-o poată întreba despre inelul albastru.

— Ce inel albastru?

— Chiar înainte să paralizeze, vorbea neclar, dar a spus ceva despre inelul albastru sau inelul albastru al morții.

— Inelul albastru al morții, repetă Evans. Ce înseamnă asta?

— Nu știu. Încă nu poate vorbi. Ia cumva droguri?

— Nu, e obsedată de viața sănătoasă.

— Am auzit că doctorii spun că își va reveni. A fost o paralizie temporară.

— Mă duc s-o văd mai târziu, spuse Evans.

— După ce te duci, mă suni și pe mine? Și o să mă ocup de apartamentul tău, nu-ți face griji.

Se întunecase când ajunsese la casa lui Morton. Agenții de pază plecaseră; singura mașină parcată în față era Porsche-le lui Sarah. Ea îi deschise când sună la ușă. Se schimbase într-un trening.

— Totul e în regulă? Întrebă el.

— Da.

Intrară în hol și se îndreptară spre living. Luminile erau aprinse, încăperea era caldă și primitoare.

— Unde sunt agenții de pază?

— Au plecat la cină. Se întorc.

— Au plecat *cu toții*?

— Se întorc. Vreau să-ți arăt ceva. Scoase un baston pe care era montat un dispozitiv electronic. Îl apropie de corpul său, ca la un control pe aeroport. Îi atinse buzunarul din stânga.

— Golește-l.

Nu avea în buzunar decât cheile de la mașină. Le aruncă pe măsuța de cafea. Sarah îi apropie bastonul de piept, îl trecu peste haină. Îi atinse buzunarul din dreapta și îi făcu semn să-l golească.

— Ce-i cu asta?

Ea clătină din cap, fără să vorbească. Scoase o monedă de un penny. O puse pe masă. Îi făcu semn cu mâna: mai ai? El controla din nou. Nimic.

Apropie bastonul de cheile de la mașină. Pe lanț era o bucată dreptunghiulară de plastic, cu care se deschidea ușa mașinii. O deschise cu un cuțit.

— Hei, stai puțin...

Piesa de plastic se deschise. Evans văzu înăuntru circuite electrice și o baterie de ceas. Sarah scoase un dispozitiv electronic puțin mai mare decât vârful unui creion.

— Asta e.

— E ceea ce cred eu că e?

Luă dispozitivul electronic și-l puse într-un pahar cu apă. Apoi se întoarse spre moneda de un penny. O examina atent, apoi o îndoii cu degetele. Spre surpriza lui Evans, moneda se rupse în două, scoțând la iveală un mic nucleu electronic.

Îl puse și pe acesta în paharul cu apă.

— Unde ți-e mașina? întrebă ea.

— În față.

— O verificăm mai târziu.

— Ce se întâmplă? întrebă el.

— Agenții de pază au găsit asupra mea microfoane. Și în toată casa. Cea mai plauzibilă explicație e că ăsta a fost motivul spargerii să monteze microfoane. Și acum surpriză! Și tu ai microfoane.

Evans privi în jur.

— Casa e în regulă?

— Casa a fost cercetată și curățată cu metode electronice. Băieții au găsit în jur de douăsprezece microfoane. Se presupune că acum e curată.

Se așezară împreună pe canapea.

— Cei care fac toate astea sunt convinși că știm ceva, spuse ea. Și încep să cred că au dreptate.

Evans îi spuse ce aflase de la Morton despre listă.

— A cumpărat o listă? Evans aprobă.

— Așa a spus.

— A zis ce fel de listă?

— Nu. Voia să-mi spună mai multe, dar n-a mai apucat.

— Nu ți-a spus mai multe când ai fost singur cu el?

— Din câte îmi amintesc, nu.

— Când ai urcat în avion?

— Nu...

— La masă, la cină?

— Nu cred, deci nu.

— Când l-ai condus la mașină?

— Nu, cânta tot timpul. A fost cam jenant, ca să-ți spun sincer. Apoi a ajuns la mașină... Stai puțin. Evans se ridică. A spus ceva ciudat.

— Ce anume?

— Un fel de proverb filosofic budist. Mi-a spus să-l țin minte.

— Cum suna?

— Nu mai știu. Cel puțin nu exact. Era ceva de genul: „Pe toate le știe Buddha, acolo unde stă”.

— Pe George nu-l interesa budismul, spuse Sarah. De ce ți-ar fi spus așa ceva?

— „Pe toate le știe Buddha, acolo unde stă”, repetă Evans. Evans privea fix în față, spre camera media de lângă living.

— Sarah...

Chiar în fața lor, sub o lumină cu efect dramatic, se afla o sculptură din lemn reprezentându-l pe Buddha așezat. Birmaneză, din secolul al XIV-lea.

Evans se ridică și se îndreaptă spre camera media. Sarah îl urmă. Sculptura avea peste un metru înălțime și era așezată pe un pedestal înalt. Evans se duse în spatele statuetei.

— Crezi...? întrebă Sarah.

— Poate.

Atinse cu degetele baza statuetei. Sub picioarele încrucișate se afla un spațiu îngust, dar nu se simțea nimic. Se aplecă și privi. Nimic. Erau câteva crăpături mari în lemnul statuii, dar nu se afla nimic acolo.

— Poate dacă-i scoatem partea de jos? întrebă Evans.

— E pe roțile.

O împinseră într-o parte, dar dedesubt se vedea doar un covor alb. Evans oftă.

— Mai sunt și alți Buddha pe aici? întrebă el, uitându-se prin cameră.

Sarah stătea în genunchi.

— Peter, spuse ea.

— Ce e?

— Uită-te.

Evans se aplecă. Între baza pedestalului și podea se afla un spațiu de cel mult doi centimetri și jumătate. În acel spațiu se zărea cu dificultate colțul unui plic, aflat în interiorul pedestalului.

— Al naibii să fiu!

— E un plic.

Ea își vârî degetele înăuntru.

— Ajungi la el?

— Cred că da... I-am prins!

Scoase plicul. Avea dimensiunile unui plic oficial, era sigilat și fără nici un alt însemn.

— Asta ar putea fi, spuse Sarah, tulburată. Peter, cred că l-am găsit!

Luminile se stinseră, iar casa se cufundă în întuneric. Se ridicară cu dificultate în picioare.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă Evans.

— Nu-i nimic. Generatorul de urgență va intra imediat în funcțiune.

— Nu, nu va intra, spuse o voce în întuneric.

Două lanterne puternice li se aprinseră drept în față. Evans clipi în lumina crudă; Sarah își ridică mâna ca să-și acopere ochii.

— Dă-mi, te rog, plicul, spuse vocea.

— Nu, spuse Sarah.

Se auzi un declic metalic, ca și cum s-ar fi armat un pistol.

— O să luăm plicul, spuse vocea. Intr-un fel sau altul.

— Ba nu, spuse Sarah.

Evans, care stătea lângă ea, îi șopti:

— *Sar-ah*.

— Taci, Peter. N-o să-l ia.

— O să tragem dacă suntem nevoiți, spuse vocea.

— Sarah, dă-le dracului plicul ăla, spuse Evans.

— Să vină să-l ia, spuse Sarah, sfidător.

— *Sar-ah...*

— Târfă! urlă vocea și se auzi o împușcătură. Evans era derutat, în haos și întuneric. Se mai auzi un strigăt. Una dintre lanterne căzu pe podea și se rostogoli, iar lumina se îndreptă spre colțul camerei. În umbră Evans zări cum o siluetă masivă, întunecată o ataca pe Sarah, care țipa și lovea. Fără să se gândească, Evans se repezi spre agresor, apucând un braț într-o jachetă de piele. Simți respirația bărbatului, ce duhnea a bere, îl auzi cum geme. Apoi cineva îl trase, aruncându-l la podea și fu lovit în coaste.

Se rostogoli, izbindu-se de mobilă, apoi se aprinse o altă lanternă și se auzi o voce joasă, spunând: „Dă-te la o parte

acum". Atacatorul se opri imediat și se întoarse spre voce. Evans o văzu pe Sarah, întinsă pe podea. Un al doilea bărbat se ridică și se îndreptă spre lanternă.

Se auzi un pârâit, bărbatul urlă și căzu pe spate. Lumina lanternei se fixă asupra bărbatului care-l lovise pe Peter.

— Tu, jos!

Omul se întinse imediat pe covor.

— Cu fața în jos. Bărbatul se întoarse.

— Așa e mai bine, spuse vocea. Voi doi sunteți bine?

— Eu da, spuse Sarah, gâfâind, privind spre lumină. Tu cine dracului ești?

— Sarah, răspunse vocea. Sunt dezamăgit că nu mă recunoști.

În acea clipă luminile se aprinseră în încăpere.

— John! strigă Sarah.

Și, spre uimirea lui Evans, păși peste trupul atacatorului căzut pentru a-l îmbrățișa recunoscătoare pe John Kenner, profesor de ingineria și geologia mediului la MIT.

HOLMBY HILLS

MARȚI, 5 OCTOMBRIE

8.03 P.M.

— Cred că merit o explicație, spuse Evans.

Kenner se aplecase și le puneă cătușe celor doi bărbați întinși pe podea. Primul încă nu-și recăpătase cunoștința.

— E o armă cu electroșocuri, spuse Kenner. Are un proiectil de cinci sute de megaherți, care produce un șoc de patru milisecunde care oprește funcționarea creierului. Te lasă lat. Îți pierzi cunoștința instantaneu. Dar nu durează decât câteva minute.

— Nu, spuse Evans. Mă refeream la...

— De ce sunt aici? răspunse Kenner, privindu-l cu un zâmbet de-abia schițat.

— Da.

— E bun prieten cu George, spuse Sarah.

— Da? De când?

— De când ne-am cunoscut cu toții, cu ceva timp în urmă. Și cred că îți amintești și de partenerul meu, Sanjong Thapa.

Un tânăr bine clădit, musculos, tuns scurt și cu pielea închisă la culoare intră în cameră. La fel ca prima oară, Evans fu uimit de ținuta sa vag militărească și de accentul său britanic.

— Luminile funcționează, profesore, spuse Sanjong Thapa. Să chem poliția?

— Nu încă, răspunse Kenner. Ajută-mă, Sanjong. Kenner și prietenul său controlară împreună buzunarele celor doi bărbați legați cu cătușe.

— După cum mă așteptam, spuse Kenner, ridicându-se în sfârșit în picioare, n-au nici un act asupra lor.

— Cine sunt?

— Asta e o întrebare pentru poliție. Bărbații începeau să tușească și să-și revină. Sanjong, să-i ducem la ușa din față.

Îi ridicară pe intruși în picioare și aproape că îi târâră afară din încăpere.

Evans rămase singur cu Sarah.

— Cum a intrat Kenner în casă?

— Era în pivniță. Aproape toată după-amiaza a cercetat casa.

— Și de ce nu mi-ai spus?

— Eu i-am cerut asta, spuse Kenner, intrând din nou în cameră. Nu eram sigur în privința ta. E o afacere complicată, își frecă palmele. Acum hai să ne uităm la plicul ăla.

— Da.

Sarah se așeză pe canapea și-l deschise. Înăuntru era o singură foaie de hârtie, foarte atent îndoită. O privi uimită. Fața îi căzu.

— Ce este? Întrebă Evans.

Fără să spună un cuvânt, îi întinse foaia.

Era o factură de la Edwards Fine Art Display Company, din Torrance, California, pentru construirea unui pedestal de lemn care să susțină o statuie a lui Buddha. Datată cu trei ani în urmă.

Simțindu-se descurajat, Evans se așeză pe canapea, lângă Sarah.

— Ce? Întrebă Kenner. Ai abandonat deja?

— Nu știu ce altceva să fac.

— Poți începe prin a-mi spune exact ce ți-a zis George Morton.

— Nu-mi amintesc exact.

— Spune-mi ce-ți amintești.

— A spus că e un proverb filosofic. Era ceva de genul: „Pe toate le știe Buddha, acolo unde stă”.

— Nu, e imposibil, spuse Kenner, pe un ton categoric.

— De ce?

— N-ar fi spus așa ceva.

— De ce? Kenner oftă.

— Mi se pare evident. Dacă ar fi dat instrucțiuni ceea ce presupun că a făcut n-ar fi fost atât de inexact. Deci trebuie să fi spus altceva.

— E tot ce-mi amintesc, spuse Evans pe un ton defensiv. Stilul lui Kenner i se părea tăios, aproape insultător. Începuse să-l antipatizeze pe omul acesta.

— Doar atât îți amintești? Să mai încercăm o dată. *Unde* a făcut George această afirmație? Trebuie să fi fost după ce ați ieșit din hol.

La început Evans fu uimit. Apoi își aminti.

— Eras acolo?

— Da. Undeva în parcare.

— De ce?

— Discutam mai târziu despre asta. Îmi spui că tu și George ați ieșit...

— Da, spuse Evans. Am ieșit. Era frig, iar George s-a oprit din cântat când a simțit frigul. Stăteam pe treptele hotelului și așteptam mașina.

— Așa...

— Și când a venit, el s-a urcat în Ferrari, eu mă gândeam că n-ar trebui să conducă, i-am spus asta, iar George mi-a zis: „Asta îmi amintește de un proverb filosofic”. Eu l-am întrebat care, iar el mi-a spus: „Pe toate le știe Buddha, acolo unde stă”.

— Unde stă?

— Asta a spus.

— Bine. Și în acel moment tu erai...

— Mă aplecasem spre mașină.

— Spre Ferrari.

— Da.

— Te aplecai. Și când George ți-a spus proverbul ăsta filosofic, ce i-ai răspuns?

— L-am rugat doar să nu conducă.

— Ai repetat fraza?

— Nu, răspunse Evans.

— De ce nu?

— Pentru că mă temeam pentru el. N-ar fi trebuit să conducă. Oricum, țin minte că mă gândeam că formularea e cam stângace: „Pe toate le comandă Buddha, de la locul său”.

— Pe toate le comandă?

— Da.

— Ți-a spus el „pe toate le comandă”?

— Da.

— *Mult* mai bine, spuse Kenner.

Se mișca încontinuu prin cameră, iar privirea i se muta de la un obiect la altul. Atingea obiecte, apoi le lăsa și trecea mai departe.

— De ce e mult mai bine? Kenner arătă spre cameră.

— Uită-te în jur, Peter. Ce vezi?

— O sală media.

— Exact.

— Păi nu înțeleg...

— Stai pe canapea, Peter.

Furios, Evans se așează. Își încrucișa brațele pe piept și îl fixă încruntat pe Kenner.

Se auzia soneria. Discuția fu întreruptă de sosirea poliției.

— Lasă-mă pe mine să mă ocup de asta, spuse Kenner. E mai ușor dacă nu ești văzut. Ieși din nou din cameră. Auziră de pe hol câteva voci care discutau încet despre cei doi intruși captivi. Părea o conversație între prieteni.

— Kenner are legături cu poliția?

— Nu chiar.

— Ce înseamnă asta?

— Pare să aibă cunoștințe, atâta tot. Evans o privi insistent.

— Pare să aibă cunoștințe, atâta tot, repetă el.

— Tot felul de cunoștințe. Da. L-a trimis și pe George la mulți dintre ei. Kenner are o rețea de contacte extraordinar de vastă. Mai ales în domeniul ecologiei.

— Asta face Centrul pentru Analiză de Risc? Riscuri ecologice?

— Nu știu sigur.

— De ce e în anul sabatic?

— Ar trebui să-l întrebi pe el chestiile astea.

— Bine.

— Nu-l placi, nu-i așa? întrebă ea.

— Ba îl plac. Doar că îl consider un imbecil îngâmfat.

— E foarte sigur pe el.

— Așa sunt de obicei imbecilii.

Evans se ridică și se duse într-un punct din care putea vedea pe hol. Kenner vorbea cu polițiștii, semna niște hârtii și îi preda pe intruși. Polițiștii glumeau cu el. Lângă ei se afla bărbatul cu tenul închis, Sanjong.

— Și ce-i cu tipul ăla mărunțel care e cu el?

— Sanjong Thapa, răspunse ea. Kenner l-a cunoscut în Nepal, pe când urca pe munte. Sanjong era un ofițer nepalez, care trebuia să ajute o echipă de oameni de știință să cerceteze eroziunea solului în Himalaya. Kenner l-a invitat în State să lucreze cu el.

— Acum îmi amintesc. Kenner e și alpinist. Și aproape că a ajuns în echipa olimpică de schi. Evans își ascundea cu greu iritarea.

— E un om remarcabil, Peter. Chiar dacă nu-l placi. Evans se întoarse la canapea, se așează din nou și-și încrucișa brațele.

— Aici ai dreptate, spuse el. Nu-l plac.

— Am senzația că nu ești singurul. Lista oamenilor care-l antipatizează pe John Kenner e lungă.

Evans pufni disprețuitor și nu spuse nimic.

Stăteau pe canapea când se întoarse Kenner. Își freca din nou palmele.

— Bine, spuse el. Tot ce au de spus băieții ăștia doi e că vor să cheme un avocat și par să cunoască unul bun. Închipuți-vă. Dar vom ști mai multe peste câteva ore. Se întoarse spre Peter. Deci ai rezolvat misterul? În legătură cu Buddha?

Evans îl privi încruntat.

— Nu.

— Zău? E destul de evident.

— Atunci ce-ar fi să ne spui tu?

— Întinde mâna spre capătul mesei, spuse Kenner. Evans întinse mâna. Pe masă se aflau cinci telecomenzi.

— Da, spuse el. Și?

— La ce folosesc?

— E sala media. Deja am stabilit asta.

— Da, spuse Kenner. *Dar la ce folosesc?*

— În mod evident, pentru a controla televizorul, satelitul, DVD-ul, VHS-ul și toate astea.

— De unde e fiecare?

Evans privi fix spre masă. Și brusc înțelese.

— Doamne, ai mare dreptate.

Le cerceta, una după alta.

— Asta e de la panoul de comandă... DVD... satelit... televizorul cu plasmă... Se opri. Mai era una. Se pare că sunt două telecomenzi pentru DVD.

Cea de-a doua era neagră și grosolană, avea toate butoanele obișnuite, dar era puțin mai ușoară decât cealaltă.

Evans deschise compartimentul bateriilor. Înăuntru era o singură baterie. În locul celeilalte se afla o bucată de hârtie făcută sul.

— Asta e! Scoase hârtia.

Pe toate le comandă Buddha, de la locul său. Asta spusese George. Ceea ce însemna că la hârtia aceasta se referise.

Evans desfăcu atent bucata de hârtie făcută sul și o așeză pe masă, netezind-o cu podul palmei.

Apoi o privi nedumerit.

Hârtia nu conținea decât coloane de numere și cuvinte.

6622	39822	24FXE	62262	TERROR
62	93	82293		
8823	48984	12FXE	82232	SNAKE
20	32	54393		
7745	90807	02FXE	67533	LAUGHER
48	99	43433		
4823	58984	22FXE	72232	SCORPION
20	32	04393		
ALT				
6622	39822	24FXE	62262	TERROR
62	93	82293		
3823	48984	12FXE	82232	SEVER
20	32	54393		
2445	90807	02FXE	67533	CONCH
48	99	43433		
4823	58984	22FXE	72232	SCORPION
20	32	04393		
ALT				
6622	39822	24FXE	62262	TERROR
62	93	82293		
3823	48984	12FXE	82232	BUZZARD

20	32	54393	
4445	70807	02FXE	67533 OLD MAN
48	99	43433	
4823	58984	22FXE	72232 SCORPION
20	32	04393	
ALT			
6622	39822	24FXE	62262 TERROR
62	93	82293	
3823	48984	12FXE82232	BLACK MESA
20	32	54393	
3445	90807	02FXE	67533 SNARL
48	99	43433	
4823	58984	22FXE72232	SCORPION
20	32	04393	

— *Asta* căutau cu toții? întrebă Evans. Sarah privea hârtia peste umărul lui.

— Nu înțeleg. Ce înseamnă asta?

Evans îi dădu hârtia lui Kenner, care-i aruncă o privire scurtă și spuse:

— Nu mă mir că toată lumea e disperată să recupereze asta.

— Știi ce e?

— E foarte clar ce este, spuse Kenner, pasându-i hârtia lui Sanjong. E o listă de locații geografice.

— Locații? Unde?

— Asta trebuie să calculăm, spuse Sanjong. Sunt înregistrate în UTM, ceea ce înseamnă că lista e concepută pentru piloți.

Kenner văzu expresia nedumerită a celorlalți.

— Lumea e un glob, spuse el, iar hărțile sunt plate. Prin urmare, toate hărțile sunt proiecții ale unei sfere pe o suprafață plată. Una dintre proiecții este grila Universal Transverse Mercator, care împarte globul în fâșii a câte șase grade. Inițial era o proiecție militară, dar unii piloți o folosesc.

— Deci aceste cifre sunt latitudinea și longitudinea, în altă formă? întrebă Evans.

— Corect. în formă militară. Kenner își mișcă degetul de-a lungul hârtiei. Se pare că sunt seturi alternative pentru patru locații. Dar de fiecare dată prima și cea de-a patra locație surit una și aceeași. Oricare ar fi motivul... Se încruntă și începu să fixeze un punct din spațiu.

— E chiar așa de rău? întrebă Sarah.

— Nu știu sigur, răspunse Kenner. Dar s-ar putea să fie. Îl privi pe Sanjong. Sanjong îl aprobă din cap, grav.

— În ce zi suntem azi? Întrebă el.

— Marți.

— Atunci... timpul e foarte scurt.

— Sarah, vom avea nevoie de avionul lui George, spuse Kenner. Câți piloți are?

— De obicei doi.

— Avem nevoie de cel puțin patru. Cât de repede faci rost de ei?

— Nu știu. Unde vrei să mergi?

— Chile.

— Chile! Și când pleci?

— Cât mai repede posibil. Cel târziu la miezul nopții.

— O să-mi ia ceva timp să aranjez...

— Atunci apucă-te de acum, spuse Kenner. Avem puțin timp, Sarah. Foarte puțin.

Evans o privi pe Sarah, care ieșea din cameră. Se întoarse spre Kenner.

— Bine, spuse el. Mă dau bătut. Ce e în Chile?

— Un aerodrom adecvat, presupun. Combustibil adecvat. Kenner pocni din degete. Bună remarcă, Peter. O strigă pe Sarah, aflată în cealaltă cameră.

— Sarah, ce fel de avion este?

— G-5, îi răspunse ea.

Kenner se întoarse spre Sanjong Thapa, care scosese un mic computer portabil și tasta ceva.

— Ești conectat la Akamai?

— Da.

— Am avut dreptate?

— Deocamdată am verificat doar prima locație, răspunse Sanjong. Dar așa e. Trebuie să mergem în Chile.

— Atunci Terror e Terror?

— Cred că da.

Evans își muta privirea de la unul la celălalt.

— Terror e Terror? Întrebă el, uluit.

— Exact, spuse Kenner.

— Știi, Peter are dreptate aici, spuse Sanjong.

— Aveți de gând să-mi spuneți și mie ce se întâmplă? Întrebă Evans.

— Da, răspunse Kenner. Dar mai întâi, ai pașaportul la tine?
— Il am mereu la mine.
— Ce băiat bun! Kenner se întoarse din nou spre Sanjong. Cu ce are dreptate?

— E UTM, profesore. Sunt coordonate de șase grade.
— Sigur că da! spuse Kenner, pocnind iar din degete. Ce s-o fi întâmplat cu mine?

— Mă dau bătut, spuse Evans. Ce s-a întâmplat cu tine? Dar Kenner nu răspunse; părea aproape hiperactiv, iar degetele îi tremurau nervos când luă telecomanda de pe masa de lângă Peter și o privi cu atenție, în lumină. În sfârșit, vorbi.

— Coordonatele de șase grade înseamnă că aceste locații sunt cu o aproximație de o mie de metri. Asta înseamnă un kilometru. Nu e suficient de bine.

— De ce? Cât de exacte ar trebui să fie?

— Trei metri, răspunse Sanjong. Aproximativ zece picioare.

— Presupunând că folosesc PPS, spuse Kenner, privind din nou telecomanda. Caz în care... A, știam eu. E cel mai vechi truc din manual.

Scoase carcasa din spate a telecomenzii, scoțând la iveală plăcuța cu circuite. O ridică, dezvăluind o altă bucată de hârtie îndoită. Era foarte subțire, aproape ca un șervețel. Conținea șiruri de numere și simboluri.

-2147483640,8,0*x°%ÁgKÀ__^O#_QÀ__cÁ«aaaaaÚ?_
____yÿy__ă

-2147483640,8,0%h° â#KÀ_O.__@BÀ__cÁ«aaaaaÚ?
ÿÿÿÿ__ÿÿÿ__

-2147483640,8,0ă'»^\$PNÀ_N_éxFÀ__cÁ¬aaaaaÚ¿__ÿÿÿ__Â
-2147483640,8,0óW»1/4_OÀ ò°q_IMÀ__cÁ«aaaaaÚ?

ÿÿÿÿ__ÿÿÿ__¥
-2147483640,8,0%0æ/Ñ_LÀøø_8_ÔPÀ__cÁ«aaaaaÚ¿?

____ÿÿÿ__
-2147483640,8,0*x°%ÁgKÀ__^O#_QÀ__cÁ«aaaaaÚ?_

____ÿÿÿ__ă
-2147483640,8,0%h° â#KÀ_O.__@BÀ__cÁ«aaaaaÚ?

ÿÿÿÿ__ÿÿÿ__
-2147483640,8,0óW»1/4_OÀ ò°q_IMÀ__cÁ«aaaaaÚ?

ÿÿÿÿ__ÿÿÿ__¥
-2147483640,8,0ě{»|_´OÀă°°"d,LÀ__cÁ¬aaaaaÚ¿__ÿÿ

_____ -2147483640,8,0%0æ/Ñ_LÀøø_8_ÔPÀ__cÁ«aaaaaÚ¿?
_____ÿÿÿ____
_____ -2147483640,8,0*x°%ÁgKÀ__^O#_QÀ__cÁ«aaaaaÚ?_
_____ÿÿÿ_____â
_____ -2147483640,8,0%h° â#KÀ_O._@BÀ__cÁ«aaaaaÚ?
ÿÿÿÿ_____ÿÿÿ____
_____ -2147483640,8,0óW»1/4_OÀ ò°q_IMÀ__cÁ«aaaaaÚ?
ÿÿÿÿ_____ÿÿÿ_____¥
_____ -2147483640,8,0ë{»l_ 'OÀã°°"d,LÀ__cÁ¬aaaaaÚ¿_____ÿÿÿ
_____ -2147483640,8,0%0æ/Ñ_LÀøø_8_ÔPÀ__cÁ«aaaaaÚ?
_____ÿÿÿ____

— Bine, spuse Kenner. Așa da.
— Și astea ce sunt?
— Coordonate reale. Probabil că pentru aceleași locații.
— Terror e Terror? Întrebă Evans. Începea să se simtă ca un idiot.
— Da, răspunse Kenner. Vorbim despre Mount Terror, Peter.
Un vulcan inactiv. Ai auzit de el?
— Nu.
— Ei bine, acolo mergem.
— Unde e?
— Credeam că ai ghicit deja. E în Antarctica, Peter.

II. TERROR

SPRE PUNTA ARENAS
MARȚI, 5 OCTOMBRIE
9.44 P.M.

Aeroportul Van Nuys rămase în urmă. Jetul se îndreptă spre sud și traversează întinderea plată și strălucitoare a Bazinului Los Angeles. Stewardesa îi aduse cafea lui Evans. Pe micul monitor, afișajul arăta 9 306 kilometri până la destinație. Zborul dura aproape douăsprezece ore.

Stewardesa îi întrebă dacă doreau să ia cina și se duse s-o pregătească.

— Bine, spuse Evans. Acum trei ore am venit s-o ajut pe Sarah în problema spargerii. Acum zbor spre Antarctica. Nu vi se

pare că a venit momentul să-mi spună și mie ceva despre ce e vorba?

Kenner încuviință din cap.

— Ai auzit vreodată de Frontul Ecologist de Eliberare? FEE?

— Nu, răspuse Evans, clătinând din cap.

— Nici eu, spuse Sarah.

— E o grupare extremistă underground. Se presupune că e fondată de foști membri ai Greenpeace și Earth First!, care au considerat că aceste organizații au devenit prea moderate. FEE recurge la acte de violență în numele unor cauze ecologiste. Au incendiat hoteluri în Colorado, case în Long Island, au doborât copaci în Michigan, au dat foc unor mașini în California...

Evans dădu din cap.

— Am citit despre ei... FBI și celelalte agenții ale statului nu se pot infiltra printre ei pentru că organizația e formată din celule separate, care nu comunică niciodată între ele.

— Da, spuse Kenner. Așa se presupune. Dar au fost înregistrate convorbiri telefonice pe telefoane celulare. Știm de ceva vreme că gruparea s-a extins la nivel global și plănuiește o serie de evenimente majore în toată lumea, care ar trebui să înceapă peste câteva zile.

— Ce fel de evenimente? Kenner clătină din cap.

— Asta nu știm. Dar avem motive să credem că vor fi de proporții și distructive.

— Și ce legătură au toate astea cu George Morton? Întrebă Sarah.

— Donații, răspuse Kenner. Dacă FEE pregătește acțiuni în toată lumea, au nevoie de mulți bani. Întrebarea e de unde-i obțin?

— Spui cumva că George a finanțat o grupare extremistă?

— Nu intenționat. FEE e o organizație criminală, dar, chiar și așa, grupări radicale cum e PETA o finanțează. Sincer, e o rușine. Dar întrebarea e dacă și unele organizații ecologiste mai cunoscute o finanțează.

— Organizații mai cunoscute? Cum ar fi?

— Oricare, răspuse Kenner.

— Stai puțin, spuse Sarah. Sugerezi că Societatea Audubon sau Sierra Club finanțează grupări teroriste?

— Nu. Dar vă spun că nimeni nu știe exact ce fac aceste organizații cu banii. Controlul guvernului asupra fundațiilor și

instituțiilor caritabile e extrem de lax. Nu li se face audit. Registrele nu sunt controlate. În SUA, grupările ecologiste produc jumătate de miliard de dolari anual. Nimeni nu supraveghează ce fac cu acești bani.

Evans se încruntă.

— Și George știa asta?

— Când l-am cunoscut, spuse Kenner, era deja îngrijorat în legătură cu FNRM. Ce fac cu banii lui. Cheltuiesc patruzeci și patru de milioane de dolari anual.

— Doar nu vrei să-mi spui că FNRM... începu Evans.

— Nu direct. Dar FNRM cheltuiește șazeci la sută din banii săi pe strângere de fonduri. Sigur că nu pot recunoaște asta. N-ar da bine. Se fofilează lucrând aproape exclusiv cu firme din afară, companii de publicitate prin poștă sau prin telefon. Aceste firme au nume înșelătoare, cum ar fi Fondul Internațional de Protecție a Mediului asta e o organizație cu sediul în Omaha, care se ocupă cu publicitate prin poștă, dar care la rândul ei lucrează cu subcontractori din Costa Rica.

— Glumești, spuse Evans.

— Nu, nu glumesc. Iar anul trecut IWPF a cheltuit șase sute cincizeci de mii de dolari pe ceva care se numește Rainforest Action and Support Coalition, RASC. Care s-a dovedit a fi o cutie poștală în Elmira, New York. Și aceeași sumă a mers către Servicii Seismice din Calgary, altă cutie poștală.

— Vrei să spui...

— O cutie. O fundătură. Acesta a fost adevăratul motiv al disputei dintre Morton și Drake. Morton simțea că lui Drake îi scăpaseră lucrurile din mână. De aceea a cerut un audit extern al organizației și, când Drake a refuzat, Morton s-a îngrijorat de-a binelea. Morton e în consiliul de administrație al FNRM; are răspundere, așa că a angajat o echipă privată de anchetatori pentru a cerceta FNRM.

— Serios? Întrebă Evans. Kenner încuviință din cap.

— Acum două săptămâni. Evans se întoarse spre Sarah.

— Tu știai asta?

Ea se uită în altă parte, apoi din nou la el.

— Mi-a zis că n-am voie să spun nimănui.

— George ți-a zis?

— Nu, eu, spuse Kenner.

— Deci tu ai fost în spatele acestei chestii?

— Nu, doar m-am consultat cu George. Era jocul lui. Dar problema e că, dacă subcontractezi, nu mai ai control asupra modului în care sunt cheltuiți banii. Sau nu mai ai responsabilitate asupra modului în care sunt cheltuiți.

— Doamne, spuse Evans. Eu am crezut tot timpul că George își făcea griji în legătură cu procesul Vanutu.

— Nu, spuse Kenner. Procesul pare fără speranță. E improbabil că va ajunge în instanță vreodată.

— Dar Balder a spus că după ce o să aibă date exacte despre nivelul mării...

— Balder are deja datele exacte. Le are de luni întregi.

— Ce?

— Datele nu arată creșteri în zona Pacificului de sud în ultimii treizeci de ani.

— Ce?

Kenner se întoarse spre Sarah.

— Așa e el tot timpul?

Stewardesa aduse suporturi pentru veselă, șervețele și tacâmuri.

— Am paste *fusilli* cu pui, sparanghel și roșii uscate la soare, spuse ea, și o salată verde asortată. Vrea cineva vin?

— Vin alb, spuse Evans.

— Avem Puligny-Montrachet. Nu știi sigur din ce an. Cred că e din '98. Domnul Morton avea de obicei la bord vin din '98.

— Adu-mi toată sticla, spuse Evans, încercând să glumească.

Kenner îl enervase. La începutul serii, Kenner fusese surescitat, destul de iritabil. Dar acum, în avion, era foarte liniștit. Avea aerul unui om care spunea adevăruri evidente, deși nici unul nu era evident pentru Peter.

— Am înțeles greșit, spuse Evans, într-un târziu. Dacă ce spui e adevărat...

Kenner dădu ușor din cap.

Evans gândi: Mă lasă să pun totul cap la cap. Se întoarse spre Sarah.

— Și tu știai asta?

— Nu. Dar știam că ceva nu e în regulă. George a fost foarte supărat în ultimele două săptămâni.

— Crezi că de-aia a ținut discursul ăla și apoi s-a sinucis?

— Voia să pună FNRM într-o situație jenantă, spuse Kenner. Voia ca media să se intereseze serios de organizația asta. Pentru că voia să împiedice ce se va întâmpla.

Li se aduse vinul, în pahare de cristal. Evans îl bău rapid, apoi întinse paharul să-i fie umplut din nou.

— Și ce se va întâmpla? întrebă el.

— Conform acelei liste, se vor produce patru evenimente. În patru locații din lume. La aproximativ o zi distanță.

— Ce fel de evenimente? Kenner clătină din cap.

— Avem până acum trei indicii. Sanjong pipăi șervețelul.

— E în pur, spuse el, admirativ. Și cristal adevărat.

— Drăguț, nu? spuse Evans, golindu-și din nou paharul.

— Care sunt indiciile? întrebă Sarah.

— Primul e acela că planificarea nu e exactă. Dacă ne gândim la un atac terorist, acestea sunt foarte precis plănuite, la minut. Acestea nu sunt.

— Poate că gruparea nu e așa de bine organizată.

— Mă îndoiesc că asta e explicația. În seara asta am obținut al doilea indiciu, care e foarte important, spuse Kenner. După cum ați văzut pe listă, există mai multe locații alternative pentru aceste evenimente. Din nou, o organizație teroristă ar alege o locație și s-ar ține de ea. Dar gruparea asta n-a procedat așa.

— De ce?

— Presupun că asta indică tipul de evenimente planificate. Trebuie să existe o anumită incertitudine inerentă evenimentului sau legată de condițiile de care e nevoie ca să se producă.

— Cam vag.

— E mai mult decât știam acum douăsprezece ore.

— Și al treilea indiciu? întrebă Evans, făcându-i semn stewardesei să-i umple din nou paharul.

— Îl cunoșteam de mai mult timp. Există agenții guvernamentale care urmăresc vânzările de produse tehnologice interzise, de care s-ar putea folosi teroriștii. De pildă, urmăresc orice ar putea fi folosit pentru producția de arme nucleare mașini centrifuge, anumite metale și așa mai departe. Urmăresc și vânzarea de explozibile convenționale puternice. Urmăresc biotehnologia cu un anumit grad de risc. Și urmăresc echipamentele care ar putea fi folosite pentru a întrerupe rețelele de comunicații care generează impulsuri

electromagnetice, de pildă, sau frecvențe radio de mare intensitate.

— Da...

— Fac asta cu ajutorul unor rețele neuronale de recunoaștere a pattern-urilor, care caută regularități în cantități foarte mari de date în cazul acesta, e vorba de mii de facturi de vânzări. Acum opt luni, computerele au detectat un oarecare pattern care părea să indice o origine comună a vânzărilor desfășurate pe o zonă vastă a unui anume tip de echipament electronic.

— Cum a decis computerul că e vorba de așa ceva?

— Computerul nu-ți spune asta. Doar raportează pattern-ul, care e investigat apoi de agenți pe teren.

— Și?

— Pattern-ul s-a confirmat. FEE cumpăra tehnologie foarte sofisticată de la companii din Vancouver, Londra, Osaka, Helsinki și Seul.

— Ce fel de echipamente? întrebă Evans. Kenner începu să le numere pe degete.

— Containere de fermentație pentru produse de oxidare AOB asta înseamnă bacterii care oxidează amoniacul. Unități de dispersie a particulelor, de uz militar. Generatoare de impulsuri tectonice. Unități mobile MHD. Generatoare de cavitație hipersonice. Procesoare de semnal cu rezonanță magnetică.

— Nu știu ce sunt astea, spuse Evans.

— Puțini știu. Unele sunt tehnologii standard folosite de organizații ecologiste, cum ar fi containerele pentru AOB. Sunt folosite pentru tratarea apei cu deșeuri industriale. Unele sunt echipamente militare, dar se vând pe piață. Iar unele sunt experimentale. Dar toate sunt foarte scumpe.

— Dar cum vor fi folosite? întrebă Sarah. Kenner clătină din cap.

— Nu știe nimeni. Asta vom afla acum.

— Dar cum *crezi* că vor fi folosite?

— Detest să fac speculații, spuse Kenner. Luă coșul cu pâine prăjită. Vrea cineva pâine?

SPRE PUNTA ARENAS
MIERCURI, 6 OCTOMBRIE
3.01 A.M.

Jetul zbura prin noapte.

Partea din față a cabinei era în întuneric; Sarah și Sanjong dormeau adânc pe paturi improvizate, dar Evans nu reușea să adoarmă. Stătea în spate, privind pe geam la cortina de nori ce scânteia ca argintul în lumina lunii.

Kenner se așezase în fața lui.

— Lumea e frumoasă, nu-i așa? întrebă el. Vaporii de apă sunt una dintre caracteristicile distinctive ale planetei noastre. Creează atâtea lucruri frumoase... E uimitor cât de puțin înțelege știința din comportamentul vaporilor de apă.

— Chiar așa?

— Atmosfera e un mister mai mare decât vrem să recunoaștem. Un exemplu simplu: nimeni nu știe sigur dacă încălzirea globală va face ca norii să se înmulțească sau să se împuțineze.

— nStai puțin, spuse Evans. încălzirea globală înseamnă creșterea temperaturii, așa că mai multă apă se va evapora din ocean și mai multă umezeală înseamnă mai mulți nori.

— Asta e o idee. Dar o temperatură mai ridicată înseamnă și mai mulți vapori de apă în aer, deci mai puțini nori.

— Deci care variantă rămâne?

— Nimeni nu știe.

— Atunci cum se fac modele climaterice pe computer? Kenner zâmbi.

— În ceea ce privește stratul de nori, pe ghicite.

— *Pe ghicite?*

— Ei nu spun că ghicesc. O numesc estimare sau parametrizare sau aproximare. Dar dacă nu înțelegi ceva, nu poți aproxima. Nu faci decât să ghicești.

Evans simțea că începe să-l doară capul.

— Cred că e timpul să dorm puțin, spuse el.

— O idee bună, spuse Kenner, uitându-se la ceas. Mai avem opt ore până la aterizare.

Stewardesa îi dădu lui Evans o pijama. Se duse la baie să se schimbe. Când ieși, Kenner stătea în același loc, privind pe geam norfi luminați de lună. Deși știa că e mai bine să se abțină, Evans spuse:

— Apropo, ai spus mai devreme că procesul Vanutu nu va ajunge în instanță.

— Corect.

— De ce? Din cauza datelor despre nivelul mării?

— Da, într-o oarecare măsură. E greu să susții că încălzirea globală duce la inundarea țării dacă nivelul mării nu crește.

— E greu de crezut că nivelul mării nu crește. Tot ce citești susține că așa se întâmplă. Toate relatările de la televizor...

— Mai ții minte albinele ucigașe africane? Ani întregi s-a vorbit despre ele. Acum sunt aici și se pare că nu există probleme. Dar Y2K? Tot ce s-a scris atunci anunța un dezastru iminent. A durat multe luni. Dar în cele din urmă nu a fost adevărat.

Evans se gândi că Y2K nu dovedea nimic în legătură cu nivelul mării. Simți nevoia să polemizeze pe acest subiect, dar se pomeni înăbușindu-și un căscat.

— E târziu, spuse Kenner. Putem vorbi despre asta dimineață.

— Tu nu dormi?

— Încă nu. Mai am de lucru.

Evans se duse în partea din față, unde dormeau ceilalți. Se culcă vizavi de Sarah și-și trase cuvertura până sub bărbie. Picioarele îi rămaseră afară. Se ridică, își înfășură degetele de la picioare în pătură și se culcă din nou. Pătura îi ajungea doar până la umeri. Se gândi să se scoale și să-i ceară stewardesei încă o pătură. Apoi adormi.

Se trezi în lumina crudă, strălucitoare a soarelui. Auzi clinchetul tacâmurilor și simți miros de cafea. Evans se frecă la ochi și se ridică. În spate, ceilalți luau micul dejun.

Își privi ceasul. Dormise peste șase ore.

Se îndreptă spre partea din spate a avionului.

— Vino să mănânci, îi spuse Sarah. Aterizăm peste o oră.

Ieșiră pe pista de la Marso del Mar, tremurând din cauza vântului rece care bătea dinspre ocean. În jurul lor, pământul era jos, verde, mlăștinos și rece. În depărtare, Evans zări crestele acoperite de zăpadă ale masivului El Fogara din sudul statului Chile.

— Credeam că e vară, spuse el.

— Chiar este. Sfârșitul primăverii, oricum. Aeroportul consta într-un mic terminal de lemn și un șir de hangare din oțel, ca niște colibe Quonset supradimensionate. Pe pistă se mai aflau încă șapte sau opt avioane, toate cu patru motoare. Unele aveau schiuri deasupra roților de aterizare.

— Am ajuns la fix, spuse Kenner, arătând spre dealurile de deasupra aeroportului. Un Land Rover venea spre ei. Să mergem.

Înăuntrul micului terminal, care era doar cu puțin mai mare decât o cameră spațioasă, cu pereții acoperiți de hărți aeriene vechi și pătate, începură să probeze *parka*, cizme și alte echipamente aduse de Land Rover. Gecile *parka* erau colorate în roșu strălucitor sau portocaliu.

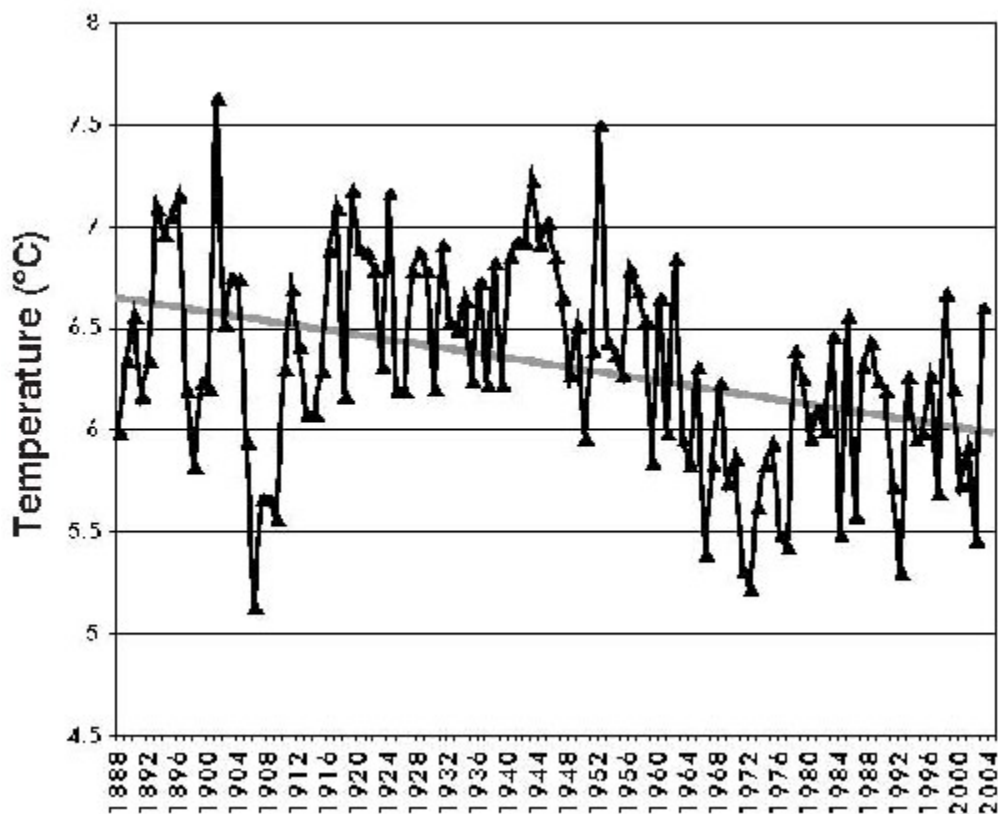
— Am încercat să nimeresc măsurile tuturor, spuse Kenner. Nu uitați să luați și colanți și helance de lână.

— Evans o privi pe Sarah. Stătea pe podea și își puneă șosete și cizme solide. Apoi se dezbracă fără nici o jenă, rămânând doar în sutien și-și trase o helancă de lână peste cap. Avea mișcări rapide, profesionale. Nu se uita la nici unul dintre ei.

Sanjong privea graficele de pe pereți și părea foarte interesat de unul dintre ele. Evans se apropie de el.

— Ce reprezintă?

Punta Arenas 1888-2004

Sursa: giss.nasa.gov

— Sunt datele de la stația meteo de aici, de la Punta Arenas. E orașul cel mai apropiat de Antarctica din lume. Bătu cu degetele în grafic și râse. Uite-ți încălzirea globală.

Evans se încruntă la grafic.

— Toată lumea să fie gata, spuse Kenner, privind-și ceasul. Avionul pleacă în zece minute.

— Unde anume mergem? întrebă Evans.

— La baza cea mai apropiată de Mount Terror. Se numește stația Weddell. E condusă de neozeelandezi.

— Ce e acolo?

— Nu prea multe, prietene, spuse șoferul Land Rover-ului, râzând. La ce vreme am avut în ultimul timp, sunteți norocoși dacă ajungeți acolo.

SPRE STAȚIA WEDDELL
MIERCURI, 6 OCTOMBRIE

Evans privea pe fereastra îngustă a avionului Hercules. Vibrația elicelor îl făcea să se simtă somnoros, dar era fascinat de ceea ce vedea dedesubt kilometri întregi de gheață cenușie, o priveliște străbătută de ceață și presărată pe alocuri cu rocă neagră. Era o lume monocromă, lipsită de soare. Și uriașă.

— Enormă, spuse Kenner. Oamenii n-au nici o perspectivă asupra Antarcticii, pentru că apare ca o linie care mărginește majoritatea hărților. Dar, de fapt, Antarctica e un element foarte important pe suprafața Pământului și un factor major pentru climă. E un continent mare, aproape de două ori mai mare decât Europa sau America și aici se află nouăzeci la sută din gheața planetei.

— Nouăzeci la sută? Întrebă Sarah. Vrei să spui că în restul lumii rămân doar zece procente?

— De fapt, din moment ce în Groenlanda sunt patru procente, ceilalți ghețari din lume din Kilimanjaro, Alpi, Himalaya, Suedia, Norvegia, Canada, Siberia au în total șase procente din gheața planetei. Majoritatea covârșitoare a apelor înghețate de pe planetă se află pe continentul Antarctica. În multe locuri gheața e groasă de opt-zece kilometri.

— Nu-i de mirare că se tem că gheața de aici se topește, spuse Evans.

Kenner nu spuse nimic. Sanjong clătina din cap.

— Hai, băieți. Antarctica *se topește*.

— De fapt, nu e așa, spuse Sanjong. Pot să-ți dau niște referințe, dacă vrei.

— Cât *dormeai* tu, Sanjong și cu mine am vorbit despre cum am putea să-ți explicăm niște lucruri, din moment ce ai fost atât de prost informat.

— Prost informat? spuse Evans, pe un ton rece.

— Nu știu cum s-ar putea numi altfel. Poate că inima ta e la locul ei, Peter, dar pur și simplu nu știi despre ce vorbești.

— Hei, spuse el, stăpânindu-și furia, Antarctica *se topește*.

— Crezi că repetiția face un lucru să devină adevărat? Datele arată că o zonă relativ restrânsă, numită Peninsula Antarctica, se topește și de acolo se desprind aisberguri imense. Sunt date înregistrate an de an. Dar continentul în ansamblu se răcește, iar gheața devine mai groasă.

— Antarctica se răcește?

Sanjong scosese un laptop și îl conectase la o mică imprimantă portabilă. Deschise monitorul.

— Am decis, spuse Kenner, să-ți dăm de acum încolo bibliografie. Pentru că e prea plictisitor să încercăm să-ți explicăm totul.

O coală de hârtie începu să iasă din imprimantă cu un bâzâit. Sanjong i-o întinse lui Evans.

Doran, P.T., Priscu, J.C., Lyons, W.B., Walsh, J. E., Fountain, A.G., McKnight, D.M., Moorhead, D.L., Virginia, R.A., Wall, D.H., Clow, G.D., Fritsen, C.H., McKay, C.P., și Parsons, A.N., 2002, „Clima Antarcticii se răcește. Răspunsul ecosistemului terestru”, *Nature* 415, 517-20.

Din 1986 până în 2000 văile din centrul Antarcticii s-au răcit cu 0,7° C, iar ecosistemul a fost grav afectat din cauza frigului.

Comiso, J.C., 2000, „ Variații și tendințe în temperaturile de la suprafața Antarcticii, după măsurători *in situ* ale sateliților cu infraroșu”, *Journal of Climate* 13, 1674-96.

Atât datele provenite de la sateliți, cât și cele de la sol arată o răcire ușoară în ultimii 20 de ani.

Joughin, I., și Tulaczyk, S., 2002, „Echilibrul masei șuvoaielor de gheață Ross, din vestul Antarcticii”, *Science* 295: 476-480.

Măsurătorile radarelor cu baleiaj lateral arată că masa de gheață din vestul Antarcticii a crescut la 26,8 gigatone/an. E opusul tendinței de topire din ultimii 6000 de ani.

Thompson, D.W.J., și Solomon, S., 2002, „Interpretarea schimbărilor recente de climat din emisfera sudică”, *Science* 296: 895-99.

Peninsula Antarctica s-a încălzit cu câteva grade, în timp ce interiorul continentului s-a răcit într-o oarecare măsură. Calotele glaciare s-au retras, dar cantitatea de gheață din banchize a crescut.

Petit, J.R., Jouzel, J., Raynaud, D., Barkov, N.I., Barnola, J.-M., Basile, I., Bender, M., Chappellaz, J., Davis, M., Delaygue, G., Delmotte, M., Kotlyakov, V.M., Legrand, M., Lipenkov, V.Y., Lorius, C., Pepin, L., Ritz, C., Saltzman, E. și Stievenard, M., 1999, „Istoria climei și atmosferei din ultimii 420 000 ani, studiată cu ajutorul straturilor de gheață Vostok din Antarctica," *Nature* 399, 429-36.

În timpul ultimelor patru perioade interglaciare, acum 420 000 ani, Pământul era mai cald decât astăzi.

Anderson, J.B., și Andrews, J.T., 1999, „Constrângeri radiocarbonice asupra avansării și retragerii stratului de gheață în Marea Weddell, Antarctica," *Geology* 27, 179-82.

Astăzi se topește mai puțină gheață decât în timpul ultimei perioade interglaciare.

Liu, J., Curry, J.A., și Martinson, D.G., 2004, „Interpretarea variabilității recente a banchizei din Antarctica", *Geophysical Research Letters* 31, 10.1029/2003 GL018732.

Cantitatea de gheață din Antarctica a crescut începând din 1979.

Vyas, N.K., Dash, M.K., Bhandari, S.M., Khare, N., Mitra, A. și Pandley, P.C., 2003, „Despre tendințele de extindere ale banchizei din regiunea antarctică, pe baza observațiilor OCEANSAT-1 MSMR", *International Journal of Remote Sensing* 24, 2277-87.

Tendința de creștere a cantității de gheață s-ar putea accelera.

Parkinson, C.L., 2002, „Tendințe în durata sezonului banchizelor din sudul oceanului, 1979-99", *Annals of Glaciology* 34, 435-40.

Cea mai mare parte a Antarcticii are parte de un sezon al banchizei mai lung, care durează cu 21 de zile mai mult decât în 1979.

— Da, bine, văd că aici se referă la o răcire *ușoară*, spuse Evans. De asemenea, văd o încălzire a peninsulei cu *câteva grade*. Asta mi se pare mai semnificativ. Și peninsula ocupă o

mare parte din continent, nu? Puse hârtia deoparte. Sincer, nu sunt impresionat.

— Peninsula înseamnă două procente din continent, spuse Sanjong. Și sincer, sunt surprins că n-ai comentat cel mai semnificativ fapt din datele pe care le-ai primit.

— Care ar fi...

— Când ai spus adineauri că Antarctica se topește, spuse Sanjong, știai că asta se întâmplă *de șase mii de ani*?

— Nu chiar așa exact, nu.

— Dar, în general, știai asta?

— Nu. Nu știam asta.

— Credeai că topirea Antarcticii e ceva nou?

— Credeam că se topește mai repede decât înainte.

— Poate că-i mai bine să nu ne mai batem capul, spuse Kenner.

Sanjong încuviință din cap și începu să pună computerul la loc.

— Nu, nu, spuse Evans. Chiar mă interesează ce spuneți. Nu sunt rigid în privința asta. Sunt gata să ascult informații noi.

— Tocmai ai ascultat, spuse Kenner.

Evans luă din nou în mână hârtia și o împături cu atenție. O vârî în buzunar.

— Aceste studii sunt finanțate, probabil, de industria cărbunelui, spuse el.

— Probabil, spuse Kenner. Sunt convins că asta explică totul. Dar până la urmă toată lumea e plătită de cineva. Ție cine-ți plătește salariul?

— Firma mea de avocatură.

— Și pe ei cine-i plătește?

— Clienții. Avem câteva sute de clienți.

— Lucrezi pentru toți?

— Eu personal? Nu.

— De fapt, lucrezi mai mult pentru ecologiști, spuse Kenner. E adevărat?

— În mare parte. Da.

— Ar fi corect să spunem că ecologiștii îți plătesc salariul? întrebă Kenner.

— Ai putea susține asta.

— Eu te-am întrebat doar, Peter. Ar fi corect să spunem că ecologiștii îți plătesc salariul?

— Da.

— Bine. Atunci ar fi corect să spunem că opiniile tale se datorează faptului că lucrezi pentru ecologiști?

— Firește că nu...

— Deci nu ești un lacheu plătit de mișcarea ecologistă?

— Nu. Chestia e că...

— Nu ești o slugă a ecologiștilor? Un purtător de cuvânt pentru mașinăria media și pentru strângerea de fonduri o industrie de miliarde în toată regula cu propriile sale interese care nu sunt neapărat și cele ale publicului?

— Fir-ar să fie...

— Te enervează? Întrebă Kenner.

— Normal că mă enervează!

— Bine, spuse Kenner. Acum știi ce simt oamenii de știință adevărați când integritatea le e pusă la îndoială de caracterizări murdare, ca aceea pe care tocmai ai făcut-o. Sanjong și cu mine ți-am oferit interpretări de date atent verificate. Făcute de diverse grupuri de oameni de știință din mai multe țări. Iar prima ta reacție a fost să le ignori, apoi ai recurs la un atac la persoană. N-ai reacționat la date. Nu ai oferit dovezi contrare. Ai împrôșcat cu insinuări.

— Mai du-te-n mă-ta, spuse Evans. Crezi că ai un răspuns pentru orice. Dar există o singură problemă: nimeni nu e de acord cu tine. Nimeni din lumea asta nu crede că Antarctica se răcește.

— Acești savanți cred, spuse Kenner. Au publicat datele. Evans ridică mâinile spre cer.

— Mai dă-o dracului, spuse el. Nu vreau să mai vorbesc despre asta.

Se duse în partea din față a avionului și se așeză, își încrucișa brațele și începu să se uite pe geam. Kenner îi privi pe Sanjong și Sarah.

— Vrea cineva cafea?

Sarah îi privise pe Kenner și Evans și se simțise oarecum încurcată. Deși în ultimii doi ani lucrase pentru Morton, nu împărtășise niciodată pasiunea angajatorului său pentru problemele de mediu. În acest timp, Sarah avusese o relație furtunoasă, palpitantă cu un tânăr actor atrăgător. Viața lor împreună fusese un șir neîntrerupt de nopți pasionale, confruntări furioase, uși trântite, împăcări înlăcrimate, gelozii și

infidelități și o consumase mai mult decât voia să recunoască. Adevărul era că nu fusese preocupată de FNRM sau de celelalte interese ecologiste ale lui Morton mai mult decât îi cerea slujba. Cel puțin până când nenorocitul de actor apăruse în revista *People* alături de o actriță din serialul de televiziune în care juca, iar Sarah hotărâse în sfârșit că s-a săturat, îi ștersese numărul din memoria telefonului mobil și se afundase în muncă.

Dar cu siguranță avea aceeași viziune generală asupra lumii ca și Evans. Poate că Evans era mai agresiv când își exprima opiniile, avea mai multă încredere în afirmațiile sale, dar în general era de acord cu el. Și apăruse Kenner, trezindu-le o îndoială după alta.

Asta o făcuse să se întrebe dacă tot ceea ce spunea Kenner era într-adevăr corect. Și cum de se împrietenise cu Morton.

— Aveai aceleași discuții cu George? întrebă Sarah.

— În ultimele sale cinci săptămâni de viață, da.

— Și polemiza cu tine, la fel ca Evans?

— Nu. Kenner clătină din cap. Pentru că atunci deja știa.

— Ce să știe?

Fură întrerupți de vocea pilotului, care le vorbi prin intercom.

— Vești bune. Vremea s-a înseninat la Weddell și vom ateriza în zece minute. Pentru cei care n-au mai aterizat pe gheață, centurile trebuie să fie prinse strâns și jos, iar bagajele să se afle în siguranță. Și nu glumim.

Avionul începu o coborâre lentă, sinuoasă. Sarah privi pe geam la întinderea solidă de gheață albă, acoperită cu zăpadă, în depărtare zări un șir de clădiri în culori vii roșu, albastru, verde construite pe o creastă, deasupra oceanului cenușiu și agitat.

— Asta e stația Weddell, spuse Kenner.

STAȚIA WEDDELL

MARȚI, 6 OCTOMBRIE

11.04 A.M.

Avansând cu dificultate spre clădirile care păreau cuburi de jucărie supradimensionate, Evans lovi cu piciorul o bucată de gheață care-i stătea în drum. Era morocănos. Se simțea tot timpul agresat de Kenner, pe care acum îl considera unul dintre

acei etern nemulțumiți, care argumentau împotriva adevărilor convenționale pentru simplul motiv că erau convenționale.

Dar din moment ce era nevoit să-l suporte pe nebunul ăsta cel puțin câteva zile se hotărî să-l evite pe cât posibil pe Kenner. Și în nici un caz să nu-l mai provoace la discuții. N-avea nici un sens să polemizezi cu extremiștii.

O privi pe Sarah, care străbătea pista acoperită cu gheață alături de el. Obrajii îi erau roșii, din cauza aerului rece. Părea foarte frumoasă.

— Cred că tipul e țicnit, spuse Evans.

— Kenner?

— Da. Tu ce crezi? Ea dădu din umeri.

— Poate.

— Pun pariu că bibliografia aia pe care mi-a dat-o e falsă.

— E destul de ușor să verificăm.

Își scuturară picioarele și intrară în prima clădire.

Stația de cercetare Weddell adăpostea peste treizeci de oameni de știință, tineri absolvenți, tehnicieni și personal auxiliar. Evans fu plăcut surprins să constate că interiorul era destul de confortabil, cu o cafenea veselă, o sală pentru jocuri și o sală mare de sport, cu un șir de benzi de alergare. Existau ferestre mari, cu vedere spre oceanul agitat, neliniștit. Alte ferestre dădeau spre întinderea vastă a calotei glaciare Ross, care se pierdea departe, spre vest.

Șeful stației îi întâmpină călduros. Era un savant masiv, cu barbă, pe nume MacGregor, care arăta ca Moș Crăciun în vestă Patagonia. Pe Evans îl irită faptul că MacGregor părea să-l știe pe Kenner, cel puțin după reputație. Cei doi închegară imediat o conversație prietenoasă.

Evans se scuză, spunând că vrea să-și verifice e-mailul. Fu condus într-o cameră unde se aflau câteva terminale de computere. Se logă și intră direct pe site-ul revistei *Science*.

Doar câteva minute fură de ajuns ca să-și dea seama că referințele pe care i le dăduse Sanjong erau reale. Evans citi mai întâi rezumatele, apoi textele întregi. Începu să se simtă puțin mai bine. Kenner rezumase corect datele, dar le interpretase altfel decât autorii. Autorii acelor articole erau partizani convinși ai ideii de încălzire globală și spuneau asta în texte.

Sau cel puțin majoritatea.

Era puțin mai complicat. Într-unui dintre articole, era clar că, deși autorul recunoștea formal amenințarea încălzirii globale, datele păreau să indice inversul celor afirmate în text. Dar această aparentă confuzie, bănuia Evans, se datora probabil doar faptului că lucrarea avea șase autori. Ceea ce *spuneau* era că susțineau ideea încălzirii globale. Și asta conta cu adevărat.

Mai neliniștitoare era lucrarea despre îngroșarea calotei glaciare Ross. Aici, Evans găsi câteva argumente care-l tulburară, în primul rând, autorul spunea într-adevăr că stratul de gheață se topea de șase mii de ani, încă din Holocen. (Deși Evans nu-și amintea să fi citit în vreun articol despre topirea ghețurilor din Antarctica ideea că ar dura de șase mii de ani.) Dacă era adevărat, nu aducea cine știe ce vești noi. Ba chiar dimpotrivă, autorul susținea că vestea cu adevărat importantă era sfârșitul acestei tendințe de topire ce se întinsese pe o perioadă lungă de timp și primele dovezi ale îngroșării stratului de gheață. Autorul sugera că acesta ar putea fi primul semn al începutului noii ere glaciare. Doamne!

Noua *eră glaciară*?

Se auzi o bătaie în ușă. Sarah își băgă capul înăuntru.

— Kenner vrea să ne vadă. A descoperit ceva. Se pare că ieșim pe gheață.

Harta acoperea tot peretele, arătând continentul enorm, în formă de stea. În colțul din dreapta jos se afla Stația Weddell și arcul calotei glaciare Ross.

— Am aflat, spuse Kenner, că o navă de aprovizionare a acostat acum cinci zile, aducând cutii cu materiale de teren pentru un om de știință american pe nume James Brewster, de la Universitatea Michigan. Brewster e nou-venit, i s-a permis accesul în ultima clipă, pentru că finanțarea de care beneficia era neobișnuit de generoasă cu cheltuielile de regie adică stația primea banii de care avea multă nevoie pentru diverse operațiuni.

—Deci și-a cumpărat accesul? spuse Evans.

— Exact.

— Când a ajuns aici?

— Săptămâna trecută.

— Unde e acum?

— Pe teren. Kenner arată spre hartă. Undeva la sud de culmile vulcanului Mount Terror. Acolo mergem și noi.

— Ziceai că tipul ăsta e un om de știință din Michigan? Întrebă Sarah.

— Nu, răspunse Kenner. Tocmai am verificat la universitate. Au într-adevăr un profesor James Brewster. E geofizician la Michigan și în momentul ăsta se află în Ann Arbor și așteaptă să-i nască nevasta.

— Deci cine e tipul ăsta?

— Nimeni nu știe.

— Și ce echipamente a descărcat?

— Nici asta nu știe nimeni. Au fost aduse cu elicopterul, în ambalajele originale. Tipul e pe teren de o săptămână, cu doi așa-ziși tineri absolvenți. Orice ar face, se pare că lucrează pe o arie întinsă, așa că-și mută des tabăra. Nimeni de aici nu știe sigur unde este. Kenner coborî tonul. Unul dintre absolvenți s-a întors ieri să lucreze ceva pe computer. Dar nu ne vom folosi de el ca să ne conducă, din motive evidente. Vom apela la unul dintre membrii echipei de la Weddell, Jimmy Bolden. Știe foarte multe.

— Vremea e prea riscantă pentru elicoptere, așa că trebuie să luăm sănii. Sunt douăzeci și șapte de kilometri până în tabără. Cu vehiculele de zăpadă ar trebui să facem cam două ore. Temperatura de afară e perfectă pentru o primăvară în Antarctica minus douăzeci și cinci de grade Fahrenheit. Așa că faceți-vă bagajele. Aveți întrebări?

— Nu se va întuneca în curând? spuse Evans.

— Acum, că a venit primăvara, nopțile sunt mai scurte. Cât vom fi acolo, vom avea lumină. Singura problemă va fi aici, spuse Kenner, arătând pe hartă. Trebuie să traversăm zona de forfecare.

ZONA DE FORFECARE
MIERCURI, 6 OCTOMBRIE
12.09 P.M.

— Zona de forfecare? spuse Jimmy Bolden, în timp ce înaintau cu greu spre hangar. Nu-i mare lucru. Trebuie doar să aveți grijă și atâta tot.

— Dar ce este? întrebă Sarah.

— Este o zonă unde gheața e supusă unor forțe laterale, de forfecare, cam ca pământul Californiei. Dar în loc de cutremure, aici avem crevase. Multe. Adânci.

— Trebuie să traversăm chestia asta?

— Nu e nici o problemă, spuse Bolden. Acum doi ani au construit un drum sigur care traversează zona. Au acoperit crevasele de lângă drum.

Intrară în hangarul de oțel ondulat. Evans văzu un șir de vehicule în formă de cutie, cu cabine roșii și cauciucuri de tractor.

— Astea sunt vehiculele de zăpadă, spuse Bolden. Tu și Sarah luați unul, dr. Kenner altul, iar eu voi fi în cel de-al treilea și vă voi conduce.

— De ce nu putem merge toți într-unui?

— Precauții standard. Trebuie să fie cât mai puțină greutate. Doar nu vreți ca vehiculul să cadă într-o crevasă.

— Parcă ai spus că există un drum unde crevasele au fost acoperite.

— Există. Dar drumul e pe un strat de gheață care se mișcă zilnic câțiva centimetri. Asta înseamnă că drumul se mișcă. Nu vă temeți, e marcat foarte clar cu stegulețe. Bolden se urcă în vehicul. Hai să vă arăt cum merge. Il conduceți ca pe o mașină obișnuită: ambreiaj, frână de mână, accelerator, volan. Cu acest buton dați drumul la încălzire arată spre un buton și o lăsați în funcțiune tot timpul. Cabina va rămâne astfel la o temperatură de aproximativ zece grade. Această lumină portocalie de pe tabloul de bord este transponderul. Se aprinde când apăsați pe acest buton. Se aprinde automat dacă vehiculul se înclină la mai mult de treizeci de grade față de orizontală.

— Adică dacă vom cădea în vreo crevasă, spuse Sarah.

— Ascultă-mă pe mine, n-o să se întâmple așa ceva. Eu vă arăt doar cum funcționează. Transponderul emite un cod unic, așa că venim și vă găsim. Dacă dintr-un motiv sau altul veți avea nevoie să fiți salvați, să știți că timpul unei operațiuni de salvare e de două ore. Aveți mâncare și apă aici; suficient pentru zece zile. Aici e trusa medicală, care include morfină și antibiotice. Stingătorul de incendiu e aici. Echipamentul pentru expediție e în cutia asta crampoane, frânghii, cârlige și toate chestiile astea. Aveți saci de dormit, echipați cu miniradiatoare. Dacă vă acoperiți cu ei, păstrează timp de o săptămână o

temperatură de peste zero grade. Cam asta e. Comunicăm prin radio. Aveți speakerul în cabină. Microfonul e deasupra parbrizului. E activat vocaldoar vorbiți. Ați înțeles?

—Am înțeles, spuse Sarah, urcând în vehicul.

— Atunci să-i dăm drumul. Domnule profesor, vă e totul clar?

— Da, răspunse Kenner și se urcă în cealaltă mașină.

— Bine, spuse Bolden. Țineți minte că afară din vehicul sunt minus treizeci de grade. Mâinile și fața să fie mereu acoperite. Orice porțiune de piele expusă va degera în mai puțin de un minut. După cinci minute, sunteți în pericol de a vă pierde părți ale corpului. Nu vrem să vă duceți acasă fără degetele de la mâini și picioare. Sau fără nas.

Bolden intră în al treilea vehicul.

— Vom merge în șir, spuse el. Rămânem la o distanță de trei mașini. Sub nici o formă nu vă apropiați sau nu vă depărtați. Dacă începe o furtună și vizibilitatea scade, menținem aceeași distanță, dar reducem viteza. Ați înțeles?

Toți trei încuviințară din cap.

— Atunci hai să mergem.

La capătul hangarului se deschise o ușă din oțel, iar metalul înghețat scrâșni. Afară strălucea soarele.

— Se pare că e o zi frumoasă în cartier, spuse Bolden și, cu o izbucnire de gaze de eșapament din motorul Diesel, conduse primul vehicul pe ușă.

Mergeau în salturi, întreg corpul li se zguduia. Întinderea de gheață care păruse din depărtare atât de plată și lipsită de obstacole era extrem de accidentată când o priveai de aproape, cu gropi și dâmburi abrupte. Evans se simțea ca într-o barcă, străbătând marea agitată, doar că acum marea era înghețată și se mișcau încet de-a lungul ei.

Sarah conducea, iar mâinile sale mânuiau volanul cu multă siguranță. Evans stătea pe locul pasagerului, lângă ea, ținându-se de tabloul de bord, ca să-și mențină echilibrul.

— Ce viteză avem?

— Se pare că douăzeci și doi de kilometri pe oră. Evans mormăi când coborâră un mic șanț, apoi urcară din nou.

— Așa o ținem două ore?

— Așa a spus tipul. Apropo, ai verificat referințele lui Kenner?

— Da, spuse Evans, indispus.

— Erau false?

— Nu.

Vehiculul lor era al treilea din șir. Înainte se afla cel al lui Kenner, care urmărea pe Bolden. Radioul şuieră.

— Bine, îl auziră pe Bolden prin speaker, acum intrăm în zona de forfecare. Păstrați distanța și rămâneți în perimetrul marcat de steaguri.

Evans nu remarcă nici o diferență părea aceeași întindere de gheață ce scânteia în soare dar existau steaguri roșii pe ambele părți ale drumului. Steagurile erau înălțate pe stâlpi înalți de doi metri.

Când înaintară mai mult, Evans putu să vadă peste drum crevasele din gheață. Erau de un albastru intens și păreau să strălucească.

— Cât de adânci sunt? întrebă Evans.

— Cea mai adâncă pe care am găsit-o are un kilometru, îi răspunse Bolden prin radio. Unele au trei sute de metri. Majoritatea au treizeci de metri sau mai puțin.

— Toate sunt colorate așa?

— Da. Dar nu cred că vrei să le vezi mai de aproape.

În ciuda avertismentelor înfiorătoare, străbătură în siguranță zona, lăsând în urmă steagurile. Văzură pe dreapta culmea unui munte, înconjurat de nori albi.

— Țsta e Erebus, spuse Bolden. E un vulcan activ. Din vârful ies aburi. Uneori aruncă jeturi de lavă, dar niciodată atât de departe. Mount Terror e inactiv. îl vedeți în față. Culmea aceea mică.

Evans era dezamăgit. Numele de munte al terorii îi sugerase ceva înfricoșător nu acest delușor cu o porțiune stâncoasă în vârful. Dacă nu i-ar fi arătat nimeni vulcanul, probabil că nici nu l-ar fi remarcat.

— De ce se numește Mount Terror? întrebă el. Nu e terifiant.

— N-are legătură cu asta. Primele teritorii din Antarctica au primit numele corăbiilor care le-au descoperit. Se pare că „Terror” era numele unei corăbii din secolul al nouăsprezecelea.

— Unde e tabăra lui Brewster? întrebă Sarah.

— Ar trebui s-o vedem dintr-o clipă în alta, spuse Bolden. Deci voi sunteți un fel de inspecitori?

— Suntem de la IADG, spuse Kenner. The International Inspection Agency. Ni s-a cerut să ne asigurăm că nici un proiect

american nu încalcă acordurile internaționale în privința Antarcticii.

— Aha...

— Dr. Brewster s-a mișcat atât de rapid, continuă Kenner, încât nu și-a supus proiectul de cercetare aprobării IADG. Așa că facem cercetări pe teren. E o treabă de rutină.

Timp de câteva minute, meraseră în salturi păstrând tăcerea, încă nu se vedea tabăra.

— Păi... spuse Bolden, poate a mutat-o.

— Ce fel de cercetări face? întrebă Kenner.

— Nu știu sigur, dar am auzit că studiază mecanismul desprinderii gheții. Știți voi, când gheața ajunge la margine și se desprinde din calotă. Brewster a montat dispozitive GPS în gheață, ca să înregistreze cum se mișcă spre mare.

— Suntem aproape de mare? întrebă Evans.

— Cam la șaisprezece-șaptesprezece kilometri. Spre nord.

— Dacă studiază formarea aisbergurilor, întrebă Sarah, de ce lucrează atât de departe de coastă?

— De fapt, nu e chiar atât de departe, spuse Kenner. Acum doi ani un aisberg lat de șase kilometri și lung de șaiszeci și patru de kilometri s-a desprins din calota glaciara Ross. Era mare cât Rhode Island. Unul dintre cei mai mari văzuți vreodată.

— Și totuși nu încălzirea globală e de vină, îi spuse Evans lui Sarah, pufnind dezgustat. Încălzirea globală nu poate fi de vină. În nici un caz.

— De fapt, chiar nu a fost de vină, spuse Kenner. A fost cauzată de condiții locale.

Evans oftă.

— De ce nu mă surprinde asta?

— Nu e nimic în neregulă la ideea existenței unor condiții locale, Peter. Acesta e *un continent*. Ar fi de mirare să nu aibă pattern-uri climatice proprii, independente de tendințele globale care pot exista sau nu.

— Asta e foarte adevărat, spuse Bolden. Cu siguranță că aici există pattern-uri locale. Cum ar fi vânturile catabatice.

— Ce?

— Vânturile catabatice. Sunt vânturi gravitaționale. Probabil că ați remarcat că aici vântul bate mai tare decât în interior. În interiorul continentului atmosfera e relativ calmă.

— Ce e un vânt gravitațional? întrebă Evans.

— Antarctica e de fapt un fel de dom imens de gheață, spuse Bolden. În interior altitudinea e mai mare decât în zona coastei. Și e mai frig. Aerul rece coboară și prinde viteză în deplasarea sa. Când ajunge la coastă poate bate cu optzeci, o sută treizeci de kilometri pe oră. Totuși, astăzi nu e așa de rău.

— Ce ușurare, spuse Evans.

— Uitați-vă în față, spuse Bolden. Acea e tabăra de cercetare a profesorului Brewster.

TABĂRA LUI BREWSTER
MIERCURI, 6 OCTOMBRIE
2.04 P.M.

Nu prea era mare lucru de văzut: două corturi portocalii țuguiate, unul mic și unul mare, bătute de vânt. Se pare că acela mai mare era pentru echipamente; văzură marginile unor cutii care aproape că ieșeau din cort. Din tabără, Evans putea vedea marcaje cu steaguri portocalii, înfipite în gheață din o sută în o sută de metri, formând un șir care se pierdea în depărtare.

— Ne oprim aici, spuse Bolden. Mă tem că dr. Brewster nu se află momentan aici; mașina lui nu se vede nicăieri.

— O să arunc o privire, spuse Kenner.

Opriră motoarele și ieșiră din mașini. Lui Evans i se păruse că în cabină era răcoare, dar când ieși pe gheață, resimți ca un șoc aerul rece. Își pierdu răsuflarea și tuși. Kenner nu părea să aibă vreo reacție; se duse direct la cortul cu echipamente și dispăru înăuntru.

Bolden arătă spre șirul de steaguri.

— Vedeți urmele acelea de mașină, paralele cu unitățile cu senzori? Probabil că dr. Brewster a ieșit să verifice echipamentele. Se întind spre vest pe o distanță de aproape o sută șaizeci de kilometri.

— O sută șaizeci de kilometri? Întrebă Sarah.

— Da. A instalat unități radio GPS pe toată această distanță, îi transmit informații, iar el înregistrează cum se mișcă odată cu gheața.

— Dar nu se mișcă așa de mult...

— În câteva zile nu. Dar senzorii ăștia vor rămâne aici timp de un an sau chiar mai mult. Vor trimite datele prin radio la Weddell.

— Dr. Brewster va rămâne aici atât de mult?

— A, nu, sunt sigur că se va întoarce acasă. E prea costisitor să stea aici. Fondurile sale îi permit doar un sejur inițial de douăzeci și una de zile și câteva vizite de monitorizare de câte o săptămână, o dată la câteva luni. Dar o să-i trimitem noi datele. De fapt, noi le publicăm pe internet, iar el le accesează de oriunde ar fi.

— Deci i-ați oferit o pagină web sigură?

— Exact.

Evans bătu din picioare, din cauza frigului.

— Deci Brewster se întoarce sau nu?

— Așa ar trebui. Dar nu pot să-ți spun când.

— Evans! strigă Kenner din cort.

— Cred că are nevoie de mine. Evans se apropie de cort.

— Du-te și tu cu el, dacă vrei, îi spuse Bolden lui Sarah. Arătă spre sud, unde norii se întunecaseră. N-ar trebui să rămânem prea mult aici. Se pare că se strică vremea. Mai avem două ore și nu va fi prea amuzant dacă ne prinde. Vizibilitatea scade la trei metri și chiar mai puțin. Trebuie să stăm la adăpost până trece. Și asta ar putea însemna două-trei zile.

— O să le spun și lor, zise Sarah.

Evans deschise cortul. Interiorul avea o strălucire portocalie, din cauza materialului. Înăuntru se aflau resturile unor lăzi de lemn, rupte și împrăștiate pe sol. Deasupra lor erau zeci de cutii de carton, toate marcate în același fel. Pe fiecare se vedea sigla Universității Michigan și textul, scris cu verde:

Universitatea Michigan Departamentul de Științe ale Mediului
Conținut: materiale de cercetare Foarte fragil MANEVRAȚI CU
ATENȚIE Deschideți aici

— Pare oficial, spuse Evans. Ești sigur că tipul ăsta nu e cercetător adevărat?

— Convinge-te singur, răspunse Kenner, deschizând una dintre cutiile de carton.

Înăuntru, Evans văzu o grămadă de conuri de plastic, cam de dimensiunile celor de pe autostradă. Doar că acestea erau negre, nu portocalii.

— Știi ce sunt astea?

— Nu. Evans clătină din cap. Sarah intră în cort.

— Bolden spune că vine vreme urâtă și că n-ar trebui să rămânem aici.

— Stai liniștită, plecăm, spuse Kenner. Sarah, vreau să intri în celălalt cort. Vezi dacă găsești vreun computer. Orice fel de computer laptop, lab controller, PDA orice, doar să aibă microprocesor. Și vezi dacă găsești echipamente radio.

— Vrei să zici transmițătoare sau radiouri de ascultat?

— Orice care are antenă.

— Bine. Se întoarce și ieși din nou.

Evans încă se mai uita în cutiile de carton. Deschise trei, apoi și pe a patra. Toate conțineau aceleași conuri negre.

— Nu înțeleg.

Kenner luă un con și-l apropie de lumină. Se putea citi: „Unitatea PTBC-XX-904/8776-AW203 US DOD”.

— Sunt militare? întrebă Evans.

— Corect.

— Dar ce sunt?

— Containere de protecție pentru PTB.

— Ce înseamnă PTB?

— *Precision-timed blasts*. Sunt explozibile detonate cu precizie de milisecunde de către un computer, pentru a induce efecte de rezonanță. Exploziile în sine nu sunt foarte distructive, dar datorită programării lor, provoacă valuri statice în materia din jur. În asta constă forța lor de distrugere valuri statice.

— Ce e un val static? întrebă Evans.

— Ai privit vreodată niște fetițe care sar coarda? Da? Ei bine, dacă în loc să învârtă coarda, o mișcă în sus și-n jos, generează valuri în buclă, care se deplasează pe toată lungimea corzii, înainte și înapoi.

— Așa...

— Dar dacă fetele învârt coarda așa cum trebuie, valurile par să se oprească din mișcarea înainte și înapoi. Coarda ia o formă curbă și rămâne astfel. Ai văzut așa ceva? Ei bine, asta e un val static. Se mișcă înainte și înapoi într-o sincronizare perfectă, astfel încât nu pare să se miște.

— Și explozibilele asta fac?

— Da. În natură, valurile statice sunt incredibil de puternice. Pot să facă bucăți un pod suspendat. Pot sfărâma un zgârie-nori. Cele mai distrugătoare efecte ale cutremurelor sunt cauzate de valuri statice generate în scoarță.

— Deci Brewster are aceste explozibile... le-a așezat într-un șir... pe o distanță de o sută șaizeci de kilometri? Nu așa a zis Bolden? O sută șaizeci de kilometri?

— Exact. Și cred că nu există nici o îndoială asupra intențiilor lui. Amicul nostru Brewster vrea să spargă gheața pe o distanță de o sută șaizeci de kilometri, pentru a desprinde cel mai mare aisberg din istoria planetei.

Sarah își vârî capul înăuntru.

— Ai găsit vreun computer? Întrebă Kenner.

— Nu. Nu e nimic acolo. Chiar nimic. Nici saci de dormit, nici mâncare, nici obiecte personale. Nu e decât un cort gol. Tipul a plecat.

Kenner înjură.

— Bine, spuse el. Acum ascultați-mă cu atenție. Uite ce vom face.

SPRE STAȚIA WEDDELL
MIERCURI, 6 OCTOMBRIE
2.22 P.M.

— A, nu, spuse Jimmy Bolden, clătinând din cap. Îmi pare rău, dar nu pot permite așa ceva, dr. Kenner. E prea periculos.

— De ce e periculos? spuse Kenner. Îi duci pe ei doi înapoi la stație, iar eu urmăresc urmele lăsate de vehiculul lui Brewster până îl găsesc.

— Nu, domnule, rămânem împreună.

— Jimmy, spuse Kenner pe un ton ferm, n-o să facem așa.

— Cu tot respectul, domnule, nu cunoașteți drumul prin părțile astea de lume...

— Uiți că sunt inspector IADG. Am stat în stația Vostok timp de șase luni în iarna anului 1999. Și am fost rezident la Morval timp de trei luni în '91. Știu foarte bine ce fac.

— Nu știu ce să zic...

— Sună la Weddell. Șeful stației o să-ți confirme.

— Ei bine, domnule, dacă ziceți așa...

— Așa zic, spuse Kenner ferm. Acum du-i pe oamenii ăștia înapoi la bază. Timpul trece.

— Bine, dacă vă descurcați... Bolden se întoarse spre Evans și Sarah. Atunci cred că o să mergem. În mașini, oameni buni, și hai să plecăm.

Peste câteva minute, Evans și Sarah se zdruncinau pe gheață, urmând vehiculul lui Bolden. În spatele lor, Kenner conducea paralel cu șirul de steaguri, îndreptându-se spre est. Evans se uită în urmă la timp pentru a-l vedea pe Kenner cum se opri, ieși din mașină, verifică rapid unul dintre steaguri, apoi intră în mașină și porni mai departe.

Și Bolden îl văzuse.

— Ce face? Întrebă pe un ton anxios.

— Cred că se uită la echipament.

— N-ar trebui să iasă din vehicul. Și n-ar trebui să rămână singur. E împotriva regulilor.

Sarah simți că Bolden voia să se întoarcă.

— O să-ți spun ceva despre dr. Kenner, Jimmy, spuse ea.

— Ce anume?

— Nu ți-ai dori să-l enervezi.

— Păi... bine atunci.

Merșeră mai departe, urcară un dâmb înalt și coborâră pe partea cealaltă. Tabăra lui Brewster dispăruse, ca și vehiculul lui Kenner. În față se așternea întinderea vastă a calotei glaciare Ross, care se pierdea spre orizontul cenușiu.

— Două ore, oameni buni, spuse Bolden. Apoi un duș fierbinte.

Prima oră trecu fără incidente. Evans era pe punctul de a adormi, dar se trezea din cauza mișcărilor bruște ale vehiculului. Apoi adormea din nou, cu capul clătinându-se, până la următorul șoc.

Sarah conducea.

— N-ai obosit? o întrebă.

— Nu, deloc.

Soarele coborâse acum la orizont și era ascuns de ceață. Peisajul era de un cenușiu șters, iar pământul și cerul aproape că se confundau. Evans căscă.

— Vrei să conduc eu?

— Mă descurc, mulțumesc.

— Sunt un șofer bun.

— Știu.

Se gândea că Sarah avea o latură autoritară, în ciuda farmecului și frumuseții sale. Era genul de femeie care voia să controleze telecomanda.

— Pun pariu că vrei telecomanda, spuse el.

— Așa crezi?

Într-un fel, gândi el, era enervant că nu-l lua în serios ca bărbat. Cel puțin, nu ca pe un bărbat de care ar putea fi interesată. De fapt, era puțin prea rece pentru gustul lui.

Puțin prea blondă de gheață. Puțin prea controlată, sub învelișul acela frumos. Radioul păcăni.

— Nu-mi place vremea asta care vine, spuse Bolden. Mai bine o luăm pe scurtătură.

— Ce scurtătură?

— Sunt doar opt sute de metri, dar economisim douăzeci de minute. Urmați-mă.

Își întoarse vehiculul spre stânga, părăsind drumul acoperit cu zăpadă și îndreptându-se spre câmpurile de gheață.

— Bine, spuse Sarah. Te urmez.

— Bravo, spuse Bolden. Mai avem o oră până la Weddell. Știu drumul ăsta, e o nimica toată. Doar să rămâi în spatele meu. Nici la stânga, nici la dreapta, ci chiar în spate, ai înțeles?

— Am înțeles, spuse Sarah.

— Bine.

În câteva minute, se abătuseră cu câteva sute de metri de la drum. Aici, gheața era stearpă și dură, iar cauciucurile vehiculelor o zgâriau și scârțâiau deasupra ei.

— Acum sunteți pe gheață, spuse Bolden.

— Am observat.

— Nu durează mult.

Evans privea pe fereastră. Nu mai vedea drumul. De fapt, nici nu mai era sigur în care direcție se afla. Acum, totul arăta la fel. Deveni brusc anxios.

— Chiar că suntem în țara nimănui.

Vehiculul alunecă puțin în lateral, pe gheață. Apucă tabloul de bord. Sarah redresa imediat mașina.

— Doamne, spuse Evans, ținându-se de tabloul de bord.

— Ești nervos ca pasager?

— Poate că da, puțin.

— Păcat că n-avem niște muzică. Putem face cumva să ascultăm muzică? îl întrebă pe Bolden.

— Se poate. Weddell transmite douăzeci și patru de ore. O clipă. Opri mașina și se îndreptă spre ei. Se urcă pe treaptă și deschise ușa, într-un curent de aer înghețat.

— Uneori sunt interferențe din cauza ăstuia, spuse el și desprinsе transponderul de bord. Bine. Acum verifică radioul.

Sarah umblă la aparatul de transmisie, răsucind un buton. Bolden se întoarse în cabina sa roșie, cu transponderul în mână. Motorul său diesel scuiă un nor de gaz de eșapament negru când vehiculul intră în viteză.

— Credeam că sunt puțin mai atenți la mediu, spuse Evans, privind gazele de eșapament, în timp ce mașina lui Bolden pufăia înaintea lor.

— Nu găsesc nici o muzică, spuse Sarah.

— Nu contează. Nu-mi doream chiar atât de mult. Mai merșeră o sută de metri. Apoi Bolden se opri din nou.

— Acum ce mai e? spuse Evans.

Bolden ieși din vehicul, se duse în spatele lui și-și privi șenilele.

Sarah încă mai umbla la radio. Apăsă butoanele pe diverse frecvențe, dar la fiecare primea doar descărcări de energie statică.

— Nu sunt sigur că s-a schimbat ceva, spuse Evans. Las-o baltă. Oricum, de ce ne-am oprit?

— Nu știu. Pare să verifice ceva.

Bolden se întoarse și îi privi. Nu se mișca. Pur și simplu stătea acolo și îi privea fix.

— Să ieșim? spuse Evans.

Radioul porni și auziră: „... e Weddell CM către... 401. Sunteți acolo, dr. Kenner? Weddell CM către... Kenner. Mă auziți...?”

— Hei, spuse Sarah, zâmbind. Cred că în sfârșit am prins ceva.

Radioul șuiera și pocnea.

„... tocmai l-am găsit pe Jimmy Bolden fără cunoștință în sala de întreținere. Nu știm cine e... acolo cu... dar nu e...”

— Căcat, spuse Evans, privindu-l pe omul din fața lor. Tipul ăsta nu e Bolden? Cine e?

— Nu știu, dar ne stă în cale. Și așteaptă.

— Ce așteaptă?

Se auzi un *crac!* puternic, care venea de sub ei. În cabină, sunetul avu ecoul unei împușcături. Vehiculul se înclină ușor.

— Dă-o dracului, spuse Sarah. O să ieșim de-aici, chiar dacă trebuie să-l calc pe nenorocit. Băgă vehiculul în viteză și începu

să dea înapoi, îndepărtându-se de mașina din față. Alunecă, apoi merse din nou în față. Din nou *crac!*

— Dă-i drumul! spuse Evans. *Dă-i drumul!*

Crac! Crac! Vehiculul se afundă și se înclină într-o parte. Evans îl privi pe cel care se dădea drept Bolden.

— E gheața, spuse Sarah. Așteaptă să se spargă din cauza greutateii noastre.

— Calcă-l! spuse Evans.

Ticălosul le făcea semne cu mâna. Evans avu nevoie de câteva clipe să-și dea seama de sensul gestului. Apoi înțelese. *Era un gest de adio.*

Sarah apăsă pedala de accelerație, iar motorul împinse mașina înainte, dar în următoarea clipă pământul cedă complet sub ei, iar vehiculul se prăbuși. Evans văzu peretele de gheață albastră al unei crevase. Apoi mașina începu să se rostogolească înainte și o clipă fură înghițiți de o lume de un albastru ireal, apoi plonjară în față, spre întunericul de dedesubt.

ZONA DE FORFECARE
MIERCURI, 6 OCTOMBRIE
3.51 RM.

Sarah deschise ochii și văzu o explozie de lumină albastră, cu raze care radiau în toate direcțiile. Fruntea îi era rece ca gheața și gâtul o durea groaznic. Începu să se ridice prudent, controlându-și mâinile și picioarele. O dureau, dar le putea mișca, în afară de piciorul drept, care se prinsese sub ceva. Tuși, apoi se opri ca să-și adune forțele. Era întinsă pe-o parte, cu fața lipită de parbrizul pe care-l spărsese cu fruntea. Ochii ei se aflau la doar câțiva centimetri de geamul spart. Se retrase și privi încet în jur.

Era întuneric, un fel de crepuscul. În partea stângă venea de undeva o lumină slabă. Observă că vehiculul se răsturnase pe-o parte, cu roțile spre peretele de gheață. Probabil că se prăbușiseră pe un soi de platformă. Privi în sus gura crevasei era surprinzător de aproape, la treizeci sau patruzeci de metri deasupra ei. Suficient de aproape ca să-i dea curaj.

Apoi se uită în jos, încercând să-l găsească pe Evans. Dar dedesubtul ei era întuneric. Nu-l vedea nicăieri. Ochii ei se

adaptară treptat. I se tăie răsuflarea. Își dădu seama care era situația reală.

Nu exista nici o platformă.

Vehiculul se rostogolise în crevasa care se îngusta și se blocase între pereții crevasei. Roțile se sprijineau de un perete, acoperișul cabinei de celălalt, iar cabina era suspendată deasupra hăului albastru. Ușa de pe partea lui Evans atârna, deschisă.

Evans nu era în cabină.

Căzuse.

În întuneric.

— Peter?

Nici un răspuns.

— Peter, mă auzi?

Ascultă. Nu se auzea nimic. Nici un sunet, nici o mișcare. Absolut nimic.

Brusc, înțelese: *Era singură acolo*. La treizeci de metri adâncime, într-o crevasă înghețată, în mijlocul unei întinderi de gheață pustii, departe de drum, departe de orice.

Și, cu un frison de groază, realizează că acela avea să-i fie mormântul.

Bolden sau oricine ar fi planificase foarte bine totul, gândi Sarah. Le luase transponderul. Putea să meargă câțiva kilometri, să-l arunce în cel mai adânc hău pe care-l găsea, apoi să se întoarcă la bază. Când echipele de salvare ar fi pornit în căutarea lor, s-ar fi îndreptat spre transponder. N-aveau cum să ajungă prea aproape de ea. Echipele puteau căuta zile întregi într-o crevasă adâncă înainte de a abandona.

Dar dacă-și extindeau căutarea? Oricum n-ar fi găsit vehiculul. Se afla la doar patruzeci de metri de suprafață, dar la fel de bine putea să fie și la o sută de metri. Era prea mult ca să fie văzut de un elicopter sau chiar de o mașină care ar fi trecut pe acolo. Nu că ar fi trecut vreuna. Ar presupune că s-au abătut de la drumul marcat și ar căuta pe marginea traseului. Nicidecum aici, în mijlocul unui câmp de gheață. Drumul avea douăzeci și șapte de kilometri. Căutarea ar dura zile întregi.

Nu, gândi Sarah. Nu o vor găsi niciodată.

Și chiar dacă ar reuși să ajungă la suprafață, ce-ar face? N-avea busolă, nici hartă, nici GPS. Nici radio aparatul zdrobit

zăcea sub genunchiul ei. Nici măcar nu știa în ce direcție se afla stația Weddell față de locul unde se afla.

Desigur, gândi, avea o jachetă de un roșu aprins care s-ar fi putut vedea de la distanță și provizii, mâncare, echipament echipamentul despre care le vorbise tipul înainte de plecare. Dar ce era, mai exact? Își amintea vag ceva despre materiale de alpinism. Crampoane și frânghii.

Sarah se aplecă, reuși să se elibereze de sub o cutie cu unelte care-i ținutise piciorul la pământ, apoi se târî spre partea din spate a cabinei, ținându-și echilibrul pentru a evita ușa larg deschisă de sub ea. În crepusculul permanent al crevasei, văzu lada cu provizii. Era puțin deformată din cauza impactului, așa că nu reuși s-o deschidă.

Se întoarse la cutia cu unelte, o deschise, scoase un ciocan și o șurubelniță și își petrecu următoarea jumătate de oră încercând să deschidă lada. În sfârșit, cu un scrâșnet metalic, se deschise. Privi înăuntru.

Era goală.

Nici urmă de mâncare, apă, echipament de alpinism. Nici urmă de saci de dormit, nici de radiatoare. Absolut nimic.

Sarah inspiră adânc, apoi expiră încet. Rămase calmă, refuzând să intre în panică. Își evalua situația. Fără frânghii și crampoane nu putea ajunge la suprafață. Ce-ar fi putut folosi în loc? Avea o cutie cu unelte. Putea folosi șurubelnița pe post de piolet? Probabil că era prea mică. Poate reușea să dezassembleze schimbătorul de viteze și să facă un piolet din părțile componente. Sau să scoată un cauciuc și să vadă ce părți putea folosi.

Nu avea crampoane, dar dacă găsea niște obiecte cu vârf ascuțit, șuruburi sau ceva de felul ăsta, le-ar fi putut fixa pe talpa bocancilor și s-ar fi putut cățăra. Și pe post de frânghie? Poate găsea o bucată de pânză... Privi interiorul cabinei. Poate reușea să sfâșie materialul de pe scaune. Sau mai bine să-l taie în fâșii? Asta s-ar putea să meargă.

Astfel își ținea moralul ridicat. Se străduia să nu abandoneze. Chiar dacă șansele de reușită erau mici, mai exista o șansă. O șansă.

Se concentra pe asta.

Unde era Kenner? Ce avea să facă atunci când auzea mesajul la radio? Probabil că deja îl auzise. Se va întoarce la Weddell?

Aproape sigur că așa va face. Și-l va căuta pe tipul acela despre care crezuseră că e Bolden. Dar Sarah era destul de sigură că omul dispăruse.

Și odată cu el, și speranța ei într-o salvare.

Cristalul ceasului ei fusese zdrobit. Nu știa de cât timp se afla acolo, dar observase că se făcuse mai întuneric. Crăpătura de deasupra ei nu mai era atât de strălucitoare. Ori se schimba vremea de la suprafață, ori soarele coborâse la orizont. Asta însemna că stătea acolo de două sau trei ore deja.

Resimțea o anumită amorteală în corp nu doar din cauza căzăturii, dar și pentru că era frig. În cabină nu mai era căldură.

Se gândi că poate va reuși să pornească motorul, ca să dea drumul la căldură. Merita să încerce. Porni farurile, iar unul dintre ele se aprinse, luminând peretele de gheață. Deci bateria mai avea încă electricitate.

Răsuci cheia. Generatorul scoase un zgomot chinuit. Motorul nu porni.

Atunci auzi o voce strigând:

— Hei!

Sarah privi în sus, spre suprafață. Nu văzu nimic, în afară de gura crevasei și fâșia de cer cenușiu de deasupra.

— Hei!

Își concentra privirea. Era într-adevăr cineva acolo sus? Începu să strige:

— Hei! Sunt aici, jos!

— Știu unde ești, spuse vocea.

Atunci realizează că vocea venea *de dedesubt*. Privi în jos, spre adâncurile crevasei.

— Peter?

— Mă cac pe mine de frig, spuse el. Vocea lui plutea în întuneric.

— Ești rănit?

— Nu, nu cred. Nu știu. Nu mă pot mișca. Sunt blocat într-un fel de crăpătură.

— La ce distanță ești?

— Nu știu. Nu-mi pot mișca gâtul, să mă uit în sus. Sunt blocat, Sarah. Vocea îi tremura. Părea înspăimântat.

— Nu poți să te miști deloc?

— Doar un braț.

— Vezi ceva?

— Gheață. Văd un perete albastru. E la un metru și jumătate de mine.

Sarah se urcase pe ușa deschisă și se uita în jos, în crevasă, încercând să vadă. Era foarte întuneric acolo jos. Dar crevasa părea să se îngusteze rapid. Dacă era așa, nu putea fi chiar atât de departe.

— Peter, mișcă-ți brațul. Poți să-ți miști brațul?

— Da.

— Mișcă-l.

— Asta fac.

Nu vedea nimic. Doar întuneric.

— Bine, spuse ea. Oprește-te.

— M-ai văzut?

— Nu.

— Căcat! Tuși. E foarte frig, Sarah.

— Știu. Rezistă.

Trebuia să găsească o cale de a vedea în adâncime. Se uită sub tabloul de bord, acolo unde se afla stingătorul de incendiu, prins de peretele mașinii. Dacă exista un extingtor, probabil că exista și o lanternă. În mod sigur era o lanternă... pe undeva.

Nu sub tabloul de bord.

Poate în torpedo. Îl deschise și căută cu mâna, în întuneric. Foșnet de hârtie. Degetele ei cuprinsesă un cilindru gros. Îl scoase afară.

Era o lanternă.

O aprinse. Funcționa. Îndreptă lumina spre adâncurile crevasei.

— Văd, spuse Peter. Văd lumina.

— Bine. Acum mișcă din nou brațul.

— Asta fac.

— Acum?

— Da, acum.

Privi cu intensitate.

— Peter, nu văd, stai puțin.

Îl *văzu* doar vârfurile degetelor în mânușile roșii, care ieșeau de sub cauciucurile de tractor, deasupra gheții.

— Peter.

— Ce e?

— Ești foarte aproape de mine. La vreo doi sau trei metri mai jos.

- Excelent. Poți să mă scoți de aici?
- Aș putea, dacă aș avea o frânghie.
- Nu există frânghii?
- Nu, am deschis cutia cu echipament. Nu e nimic acolo.
- Dar nu sunt în cutie. Sunt sub scaun.
- Ce?
- Le-am văzut eu. Frânghiile și celelalte chestii sunt sub scaunul din dreapta.

Se uită în mașină. Scaunul se afla pe un fundament de oțel, bine prins de podeaua vehiculului. La bază nu existau uși sau compartimente. Ii era greu să manevreze lanterna în jurul scaunului, dar se convinge: nu existau uși. Dintr-un impuls, ridică bancheta și văzu dedesubt un compartiment. Lumina lanternei scoase la iveală frânghii, cârlige, piolete, crampoane...

- Le-am găsit, spuse ea. Ai avut dreptate. Sunt aici.
- Uf, făcu Evans.

Scoase echipamentul cu grijă, atentă ca nici o piesă să nu cadă prin ușa deschisă. Degetele îi amortiseră deja și se simțea stângace cu frânghia de nailon de cincisprezece metri, cu un cârlig triplu la unul din capete, în mână.

- Peter, dacă las o frânghie în jos, poți s-o prinzi?
- Poate. Cred că da.
- Poți să te ții bine de ea, ca să te scot?
- Nu știu. Am un singur braț liber. Celălalt e prins sub mine.
- Ai destulă forță ca să te ții de frânghie cu un singur braț?
- Nu știu. Nu cred. Adică... dacă îmi eliberez o parte din corp și apoi o scap...

Vocea i se sparse. Părea gata să plângă.

- Bine, spuse ea. Nu-ți face probleme.
- Sunt *blocat*, Sarah!
- Nu, nu ești.
- Ba da, sunt blocat, sunt blocat, ce dracu'! Intrase în panică. O să mor aici!
- Peter, termină! În timp ce vorbea, își încolăcea frânghia în jurul taliei. Totul o să fie bine. Am un plan.

- Ce plan?
- O să leg un cârlig de frânghie și-l las în jos. Poți să-l prinzi de ceva? Poate de curea?
- Nu de curea... Nu, sunt prins aici, Sarah. Nu mă pot mișca. Nu pot ajunge la curea.

Încerca să vizualizeze situația lui. Probabil că era prins într-o despicătură din gheață. Era înspăimântător doar să-ți imaginezi. Normal că era speriat.

— Peter, spuse ea. Poți să prinzi cârligul de ceva?

— O să încerc.

— Bine, acum vine, spuse ea, începând să coboare frânghia. Cârligul dispăru în întuneric.

— Îl vezi?

— Îl văd.

— Ajungi la el?

— Nu.

— Bine, îl mișc către tine.

Își mișcă ușor încheietura, iar frânghia începu să se balanseze în lateral. Cârligul dispăru din raza ei vizuală, apoi se legăna înapoi, apoi dispăru iar.

— Nu pot... continuă, Sarah.

— Asta fac.

— Nu ajung la el, Sarah.

— Mai încearcă.

— Trebuie să fie mai jos.

— Bine. Cât de jos?

— Cam treizeci de centimetri.

— Bine. îl coborî treizeci de centimetri. Cum e acum?

— Bine. Acum balansează-l.

Așa făcu. îl auzi cum geme, dar de fiecare dată cârligul se legăna înapoi, devenind vizibil.

— Nu pot, Sarah.

— Ba da, poți. Mai încearcă.

— Nu pot. Am degetele prea înghețate.

— Mai încearcă, spuse ea. Uite-l, vine iar.

— Nu pot, Sarah, nu pot... Hei!

— Ce e?

— Aproape l-am prins.

Privi în jos și văzu cârligul cum se învârtea. îl atinsese.

— Încă o dată. O să reușești, Peter.

— Încerc, doar că am așa de puțin... L-am prins, Sarah. *L-am prins!*

Sarah scoase un oftat lung de ușurare.

El tușea în întuneric. Ea aștepta.

— Bine, spuse el. L-am prins de haină.

— Unde?

— În față. Chiar pe piept.

Sarah se gândi că, dacă cârligul tăia haina, l-ar fi sfâșiat până sub bărbie.

— Nu, Peter. Prinde-l la subraț.

— Pot doar dacă mă tragi cam un metru.

— Bine. Să spui când. El tuși.

— Ascultă, Sarah. Ai destulă forță ca să mă tragi?

Ea evitase să se gândească la asta. Presupusese că va reuși într-un fel sau altul. Bineînțeles că nu știa cât de adânc era prins, dar...

— Da, spuse ea. Pot s-o fac.

— Ești sigură? Am șaptezeci și două de kilograme. Tuși din nou. Poate puțin mai mult. Cam cu patru kilograme.

— Te-am legat de volan.

— Bine, dar... să nu mă scapi.

— N-o să te scap, Peter.

Urmă o pauză.

— Câte kilograme ai?

— Peter, niciodată nu trebuie să pui întrebarea asta unei doamne. Mai ales în LA.

— Nu suntem în LA.

— Nu știu câte kilograme am. Sigur că știa foarte bine. Avea șaizeci și două de kilograme. El cântărea cu peste zece kilograme mai mult.

— Dar știu că te pot trage. Ești gata?

— Căcat.

— Peter, ești gata sau nu?

— Da. Hai!

Trase de frânghie, apoi se ghemui, fixându-și bine picioarele de-o parte și de alta a ușii deschise. Se simțea ca un luptător de sumo la început de meci. Dar știa că picioarele îi erau mult mai puternice decât brațele. Numai așa putea reuși. Inspiră adânc.

— Gata? întrebă ea.

— Cred că da.

Sarah începu să se ridice, iar picioarele o ardeau din cauza efortului. Frânghia se încorda puternic, apoi se mișcă în sus la început doar puțin, doar câțiva centimetri. Dar se mișca.

Se mișca.

— Bine. Stai. Stai!

— Ce e?

— Stai!

— Bine. Era pe jumătate ghemuită. Dar nu pot s-o mai țin mult.

— N-o mai ține deloc. Las-o. Ușurel. Cam un metru.

Realiză că îl scosese deja în mare parte afară din crăpătură. Vocea lui suna mai bine, părea mai puțin înspăimântat, deși tușea aproape încontinuu.

— Peter?

— O clipă. îmi agăț cârligul de curea.

— Bine...

— Acum văd. Văd o roată. E cam la doi metri deasupra mea.

— Bine.

— Dar când o să mă tragi, frânghia se va freca de cauciucuri.

— O să fie bine, spuse ea.

— Și o să atârâ deasupra... ăăă...

— Nu-ți dau drumul, Peter. Tuși un timp. Ea așteptă.

— Spune-mi când ești gata, spuse ea.

— Sunt gata.

— Atunci hai să terminăm odată, până nu mi se face frică.

Trecură printr-un singur moment dificil. Il trăsese cam un metru, iar el reușise să se elibereze din crăpătură, așa că Sarah resimțise întreaga greutate a corpului său. O șocă; frânghia alunecă un metru în jos. El urlă.

— *Sar-ah !*

Ea apucă strâns frânghia și o opri.

— Scuze.

— Căcat!

— Scuze.

Se adapta greutateii sporite și începu din nou să tragă. Gemea din cauza efortului, dar în scurt timp mâna lui apăru deasupra cauciucului, iar el se prinse de roată și începu să se ridice. Apoi se văzură ambele mâini, apoi capul.

Și asta o șocă. Fața îi era acoperită de sânge uscat, iar părul devenise roșu. Dar zâmbea.

— Trage în continuare, surioară.

— Asta fac, Peter, trag.

Numai după ce el se prăbuși în cabină Sarah căzu la podea. Picioarele începură să-i tremure violent. Întregul corp îi tremura. Evans, care zăcea pe o parte, tușind și gâfâind lângă ea, nici nu

observă. În cele din urmă se opri din tremurat. Ea căută trusa de prim ajutor și începu să-i curețe fața.

— E doar o tăietură superficială, spuse Sarah, dar o să ai nevoie de sutură.

— Dacă o să ieșim vreodată de aici.

— O să ieșim cu siguranță.

— Mă bucur că ești așa optimistă. Privi pe fereastră la gheața de deasupra. Te-ai cățărat de multe ori pe gheață?

Ea clătină din cap.

— Dar am escaladat multe stânci. Cât de mare poate fi diferența?

— O să fie mai alunecos, probabil. Și ce se va întâmpla când vom ajunge sus?

— Nu știu.

— Habar n-avem încotro s-o luăm.

— O să mergem pe urmele tipului.

— Dacă mai există. Dacă nu s-au șters. Și știi că până la Weddell sunt cel puțin unsprezece-doisprezece kilometri.

— Peter...

— Dacă vine furtuna, mai bine stăm aici, jos.

— Eu nu rămân aici, spuse ea. Dacă e să mor, o să mor la lumina zilei.

Escaladarea propriu-zisă a zidului crevasei nu fu atât de dificilă, odată ce Sarah înțelese cum să-și folosească bocancii cu crampoane și cât de puternic să înfigă toporul ca să muște din gheață. Ii luă șapte sau opt minute să parcurgă întreaga distanță și să ajungă la suprafață.

Suprafața arăta exact ca înainte. Aceeași lumină cețoasă, același orizont cenușiu care se confunda cu pământul. Aceeași lume gri, inexpresivă.

Îl ajută pe Evans să urce. Tăietura îi sângera iarăși, iar masca îi era roșie și îi înghețase bocnă pe față.

— Căcat, ce frig e! spuse el. Pe unde crezi că trebuie s-o luăm?

Sarah privea soarele. Era jos la orizont, dar oare apunea sau răsărea? Și oricum, ce direcție indica soarele dacă te aflai la Polul Sud? Se încruntă. Nu reușea să-și dea seama și nu îndrăznea să facă vreo greșală.

— O să ne luăm după urme, spuse ea în cele din urmă. Își scoase crampoanele și începu să meargă.

Trebuia să recunoască: Peter avusese dreptate într-o anumită privință. Era mult mai frig aici, la suprafață. După jumătate de oră, se stârni vântul, începând să bată cu putere; erau nevoiți să se aplece în timp ce înaintau cu dificultate. Și, mai rău, zăpada începu să se adune sub picioarele lor. Ceea ce însemna...

— Pierdem urmele, spuse Evans.

— Știu.

— Oricum le spulberă.

— *Știu*. Uneori se purta ca un copil. Ce voia să facă ea în privința vântului?

— Ce ne facem? întrebă el.

— *Nu știu*, Peter. Nu m-am mai pierdut până acum în Antarctica.

— Păi nici eu. Se târau înainte.

— Dar a fost ideea ta să urcăm.

— Peter. Adună-te.

— Să mă adun? Am înghețat ca un căcat, Sarah. Nu-mi simt nasul, nici urechile, nici degetele de la mâini, de la picioare, nici...

— Peter. Il apucă de umeri și-l zgâlțâi. *Taci!*

Evans tăcu. O privea fix prin găurile din mască. Avea genele albe din cauza gheții.

— Nici eu nu-mi simt nasul, spuse Sarah. Trebuie să ne ținem firea.

Privi înjur, în toate părțile, încercând să-și ascundă propria ei disperare crescândă. Acum, vântul spulbera mai multă zăpadă. Le era din ce în ce mai greu să vadă. Lumea devenise mai plată și mai cenușie, pierzându-și aproape orice senzație de adâncime. Dacă vremea continua așa, în curând nu vor mai vedea suficient de bine ca să evite crevasele.

Și vor fi nevoiți să se oprească acolo unde sunt.

În pustietatea asta.

— Știai că ești frumoasă când te înfurii? spuse el.

— Peter, pentru numele lui Dumnezeu.

— Păi chiar ești.

Ea începu să meargă, cu ochii în pământ, încercând să vadă urmele.

— Hai, Peter.

Poate că urmele se vor întoarce curând la drum. Dacă ar fi așa, drumul va fi mai ușor de urmat pe furtună. Și mai sigur.

— Cred că mă îndrăgostesc, Sarah.

— Peter...

— Trebuia să-ți spun. Ar putea fi ultima mea șansă, începui din nou să tușesc.

— Economisește-ți forțele, Peter.

— Gerul dracului.

Se târâra înainte, fără să mai vorbească. Vântul urla. *Parka* lui Sarah i se lipea de corp. Devenea din ce în ce mai greu să înainteze. Dar ea continua. Nu știa de cât timp mergea așa când ridică o mână și se opri. Probabil că Evans nu o văzuse, căci se lovi de ea, gemu și rămase pe loc.

Trebură să-și apropie capetele și să strige ca să se audă pe deasupra vântului.

— Trebuie să ne oprim! urlă ea.

— Știu.

Apoi, pentru că nu știa ce altceva să facă, Sarah se așeză pe pământ, își trase picioarele lângă corp și-și așeză capul pe genunchi, încercând să nu plângă. Vântul deveni din ce în ce mai puternic. Acum scotea un urlet ascuțit. Aerul era saturat de zăpada care zbura în toate părțile.

Evans se așeză lângă ea.

— O să murim dracului, spuse el.

ZONA DE FORFECARE

MIERCURI, 6 OCTOMBRIE

5.02 P.M.

Ea începui să tremure, la început cu mici frisoane, apoi aproape continuu. Se simțea de parcă ar fi avut o criză. Știa de la schi ce înseamnă asta. Temperatura corpului îi scăzuse periculos de mult, iar tremurul era o încercare fiziologică automată de a-i încălzi corpul.

Dinții îi clănțăneau. Ii era greu să vorbească. Dar mintea încă îi funcționa, încerca încă să găsească o cale de scăpare.

— Oare nu se poate construi o casă din zăpadă? Evans spuse ceva. Vântul îi spulberă însă cuvintele.

— Știi cum? spuse ea. Nu-i răspunse.

Dar oricum era prea târziu, gândi ea. Își pierdea controlul corpului. Abia își mai putea ține brațele încolăcite în jurul genunchilor, atât de rău tremura.

Și începuse să i se facă somn.

Îl privi pe Evans. Stătea culcat pe gheață.

Îi făcu semn să se ridice. Îl lovi. El nu se mișcă. Voia să țipe la el, dar nu putea, pentru că dinții îi clănțăneau prea tare.

Sarah se luptă să rămână conștientă, dar dorința de a dormi o copleșea. Se strădui să-și țină ochii deschiși și, spre marea ei uimire, începu să vadă într-o succesiune rapidă scene din viața ei copilăria, mama, grupa de la grădiniță, lecțiile de balet, balul de absolvire a liceului...

Întreaga ei viață i se derula în fața ochilor. Așa cum scria în cărți că se întâmplă înainte să mori. Și când privi în sus văzu o lumină în depărtare, așa cum se spunea că se întâmplă. O lumină la capătul unui tunel lung și întunecat...

Nu mai putu să lupte. Se întinse pe pământ. Oricum nu simțea pământul. Era pierdută în propria sa lume de durere și epuizare. Iar lumina devenea din ce în ce mai strălucitoare, iar acum se vedeau două lumini care clipeau, galben și verde...

Galben și verde?

Luptă cu somnul. Încercă să se ridice din nou, dar nu reuși. Mușchii îi erau prea slabi, iar brațele blocuri de gheață. Nu se putea mișca.

Lumini galbene și verzi, care creșteau din ce în ce mai mult. Și ceva alb în centru. Foarte alb, ca halogenul. Începea să vadă detaliile prin vârtejul de zăpadă. Era o cabină argintie, și roți, și litere mari, strălucitoare. Literele se adunau, formând...

NASA.

Tuși. Lucrul acela apăru din zăpadă. Era un fel de vehicul mic de aproximativ un metru înălțime, cam ca aparatele acelea de tuns iarba de duminică cu care se plimbau oamenii. Avea roți mari și o cabină plată, și claxona în timp ce se îndrepta direct spre ea.

De fapt, avea să treacă peste ea. Înțelese asta fără să se teamă. Nu putea face nimic să împiedice asta. Zăcea la pământ, amețită, indiferentă. Roțile deveneau din ce în ce mai mari. Ultimul lucru pe care și-l aminti fu o voce mecanică, ce striga: „Alo, alo. Vă rog, dați-vă la o parte. Vă mulțumim foarte mult pentru cooperare. Alo, alo. Vă rog, dați-vă la o parte...”

Apoi nimic.

STAȚIA WEDDELL
MIERCURI, 6 OCTOMBRIE
8.22 P.M.

Întuneric. Durere. Voci aspre. Durere.

Frecare. Pe tot corpul, pe brațe și picioare. Parcă ar fi fost frecată cu foc. Gemu.

Se auzi o voce, scrâșnită, ce venea de departe. Spunea ceva de genul „Zaț de cafea”.

Senzația de frecare continua, brutală, dură, de nesuportat. Și un sunet ca de glaspapir scrâșnit, aspru, oribil.

Ceva o lovi în față, peste gură. Își linse buzele. Era zăpadă. Zăpadă înghețată.

— Sat e zit? spuse o voce.

— Nu red.

Era o limbă străină, chineză sau ceva de genul ăsta. Sarah auzi mai multe voci. Încercă să deschidă ochii, dar nu reuși. Ochii îi erau închiși de ceva greu așezat peste fața ei, ceva ca o mască sau...

Încercă să întindă o mână, dar nu putu. Membrele îi erau imobilizate. Și frecarea continua, frecare, frecare...

Gemu. Încercă să vorbească.

— Nu ti-e und e?

— Nu red.

— Con-tin. *Durere.*

Îi frecau corpul, oricine ar fi fost, în timp ce ea zăcea imobilizată în întuneric și, treptat, senzațiile îi reveniră în membre și față. Nu se bucură deloc. Durerea era din ce în ce mai mare. Se simțea ca și cum întregul corp i-ar fi fost ars.

Vocile păreau să plutească în jurul ei, lipsite de trup. Erau mai mulți acum. Patru, cinci nu mai putea fi sigură. Aparent, toate erau femei.

Și acum îi făceau altceva. O violau. Îi înfingeau ceva în corp. Dur și rece. Nu dureros. Rece.

Vocile pluteau, șerpuiau în jurul ei. La cap, la picioare. O atingeau brutal.

Era un vis. Sau moartea. Poate că era moartă, gândi. Se simți ciudat de detașată de toate astea. Durerea o făcea să se simtă

detașată. Apoi auzi în ureche vocea unei femei, foarte clar. Vocea spuse:

— Sarah.

Își mișcă buzele.

— Sarah, ești trează? Dădu ușor din cap.

— O să-ți scot masca de pe față, bine?

Ea încuviință din cap. Greutatea, masca se ridică.

— Deschide ochii. Încet.

Îi deschise. Se afla într-o cameră prost luminată, cu pereți albi. Un monitor într-o parte, un ghem de linii verzi. Era ca o cameră de spital. O femeie o privea îngrijorată. Purta o uniformă albă de asistentă medicală și o vestă. Încăperea era rece. Sarah își vedea aburul respirației.

— Nu încerca să vorbești, spuse femeia. Sarah tăcea.

— Ești deshidratată. O să te mai simți așa câteva ore. O să-ți ridicăm treptat temperatura. Ai fost foarte norocoasă, Sarah. N-o să-ți pierzi nimic.

Nu pierzi nimic.

Se sperie. Buzele i se mișcă. Limba îi era uscată, înțeleasă. Din gât îi ieși un fel de șuierat.

— Nu vorbi, spuse femeia. E prea devreme. Te doare rău? Da? O să-ți dau ceva pentru asta. Ridică o seringă. Prietenul tău ți-a salvat viața, să știi. A reușit să se ridice în picioare și să ajungă la radio-telefonul robotului NASA. Așa am reușit să vă găsim.

Buzele i se mișcă.

— E în camera alăturată. Credem că o să-și revină și el. Acum odihnește-te.

Simți ceva rece în vene. Ochii i se închiseră.

STAȚIA WEDDELL
JOI, 7 OCTOMBRIE
7.34 P.M.

Asistentele îl lăsară singur pe Peter Evans, ca să se îmbrace, își puse hainele încet, ca să aibă timp să se adune. Ajunse la concluzia că se simțea bine, deși îl dureau coastele când respira. Avea o vânătăie mare pe partea stângă a pieptului, alta pe coapsă și o zgârietură urâtă, stacojie, pe umăr. Scalpul îi fusese suturat. Tot corpul îi era înțepenit și-l durea. Doar ca să-

și pună șosetele și pantofii trebuia să suporte o durere groaznică.

Dar era în regulă. Ba chiar și mai bine se simțea cumva renăscut. Acolo, pe gheață, fusese sigur că avea să moară. Nu știa cum de găsisese forța să se ridice în picioare. Simțise cum Sarah îl lovea, dar nu reacționase. Apoi auzise claxonul. Privise în sus și văzuse inscripția „NASA”.

Își dăduse seama vag că era un fel de vehicul. Deci trebuia să existe și un șofer. Cauciucurile se opriseră la doar câțiva centimetri de fața lui. Reușise să se ridice în genunchi și să ajungă deasupra roților, ținându-se de una dintre bare. Nu înțelegea de ce șoferul nu coborâse să-l ajute. În sfârșit, reușise să se ridice în genunchi în vântul care urla. Își dăduse seama că vehiculul era mic și rotund, de-abia dacă depășea un metru înălțime. Era prea mic pentru un operator uman era un fel de robot. Curățase zăpada de pe carcasa în formă de cupolă. Se putea citi înscrisul: „NASA Vehicul teleghidat de supraveghere a meteoriților”.

Vehiculul vorbea, repetând încontinuu un mesaj înregistrat. Evans nu înțelegea ce spune din cauza vântului.

Îndepărtase zăpada, gândindu-se că trebuia să existe o metodă de comunicare, vreo antenă, vreo...

Apoi degetele sale atinseseră un tablou de comandă cu o gaură pentru deget. Îl deschisese. Înăuntru văzuse un telefon — un aparat obișnuit, de un roșu strălucitor. Îl apropiase de masca înghețată. Nu putuse auzi nimic, spusese doar: „Alo? Alo?”

Doar atât.

Apoi se prăbușise din nou.

Dar asistentele îi spusese că fusese de-ajuns pentru a trimite un semnal către stația NASA de la Patriot Hills. NASA anunțase Weddell, care trimisese o echipă de căutare și-i găsisese în zece minute. Amândoi erau încă în viață, dar la limită.

Asta fusese acum mai mult de douăzeci și patru de ore.

Echipa medicală avusese nevoie de peste douăsprezece ore pentru a le readuce temperatura corpului la normal, pentru că, spusese asistenta, era un proces gradat. Îi spusese lui Evans că-și va reveni, dar că s-ar putea să-și piardă câteva degete de la picioare. Trebuiau să aștepte, să vadă ce se întâmplă. Va dura câteva zile.

Picioarele îi erau bandajate cu un fel de ațele protectoare în jurul degetelor. Nu încăpea în pantofii săi, dar îi găsiseră o pereche de pantofi sport mult mai mari. Păreau să aparțină unui jucător de baschet. Evans părea să aibă picioare enorme, de clown. Dar putea să-i poarte fără dureri prea mari.

Se ridică, prudent. Tremura, dar se putea descurca.

Asistenta se întoarse.

— Ți-e foame?

El clătină din cap.

— Încă nu.

— Dureri? Clătină din cap.

— Știi tu, peste tot.

— O să fie și mai rău, spuse asistenta. îi dădu un mic flacon cu medicamente. Ia una la patru ore, dacă simți nevoia. Și probabil că în următoarele zile vei avea nevoie ca să dormi.

— Și Sarah?

— La ea mai durează vreo jumătate de oră.

— Unde e Kenner?

— Cred că e în sala computerelor.

— Pe unde vine asta?

— Poate e mai bine să te sprijini de umărul meu... spuse ea.

— Mă descurc. Spune-mi doar pe unde s-o iau.

Îi arată, iar el începu să meargă. Dar era mult mai slăbit decât realizase. Mușchii nu-i funcționau cum trebuie; simțea un tremur peste tot. Începu să se prăbușească. Asistenta se aplecă rapid, strecurându-și umărul sub brațul său.

— Știi ce facem? spuse ea. Eu îți arăt doar pe unde s-o iei. De data aceasta nu se mai împotrivi.

Kenner stătea în sala computerelor împreună cu tipul cu barbă, MacGregor, șeful stației, și cu Sanjong Thapa. Cu toții aveau un aer grav.

— L-am găsit, spuse Kenner, arătând spre monitorul unui computer. Îl recunoști pe prietenul tău?

Evans privi ecranul.

— Da, spuse el. Țsta e nenorocitul.

Pe ecran se vedea o fotografie a bărbatului pe care Evans îl cunoștea sub numele de Bolden. Dar pe monitor era identificat ca David R. Kane. Douăzeci și șase de ani. Născut în Minneapolis. Licență la Notre Dame; mașter la Universitatea Michigan. În prezent: doctorand în oceanografie, Universitatea

Michigan, Ann Arbor. Proiect de cercetare: Dinamica platformei glaciare Ross, bazată pe măsurători GPS. Consultant/coordonator de proiect: James Brewster, Universitatea Michigan.

— Îl cheamă Kane, spuse șeful stației Weddell. E aici de o săptămână, împreună cu Brewster.

— Unde e acum? spuse Evans, încruntat.

— Habar n-am. Nu s-a întors azi la stație. Și nici Brewster. S-ar putea să se fi dus la McMurdo și apoi să fi prins transportul de dimineață. Am luat legătura cu McMurdo și le-am cerut să-și verifice vehiculele, dar încă nu ne-au răspuns.

— Ești sigur că nu e aici? întrebă Evans.

— Foarte sigur. Ai nevoie de o cartelă cu număr de identificare ca să deschizi ușile exterioare de aici, așa că întotdeauna știm cine unde e. Nici Brewster, nici Kane n-au deschis vreo ușă în ultimele douăsprezece ore. Nu sunt aici.

— Deci crezi că ar putea fi în avion?

— Turnul McMurdo nu știa sigur. Nu sunt riguroși cu transportul zilnic dacă cineva vrea să plece, se urcă și pleacă. E un C-130, așa că e întotdeauna destul loc. Multe proiecte de cercetare sponsorizate nu-ți permit să pleci pe durata cercetării, dar oamenii au aniversări și tot felul de evenimente pe continent. Așa că se duc și se întorc. Nu se ține evidența.

— Dacă-mi aduc bine aminte, spuse Kenner, Brewster a venit aici cu doi absolvenți de universitate. Unde e celălalt?

— Interesant. A plecat din McMurdo ieri, când ați ajuns voi.

— Deci au scăpat cu toții, spuse Kenner. Trebuie să recunoaștem: sunt deștepți. Se uită la ceas. Acum să vedem ce au lăsat în urmă, dacă au lăsat ceva.

Pe ușă scria „Dave Kane, U. Mich.". Evans o deschise și văzu o cameră mică, un pat nefăcut, un mic birou plin de hârtii în dezordine și patru cutii de Cola dietetică. Într-un colț se afla o valiză deschisă.

— Să începem, spuse Kenner. Eu mă ocup de pat și de valiză. Tu verifici biroul.

Evans începu să se uite pe hârtiile de pe birou. Toate păreau copii ale unor articole de cercetare. Unele aveau ștampila U MICH GEO LIB, urmată de un număr.

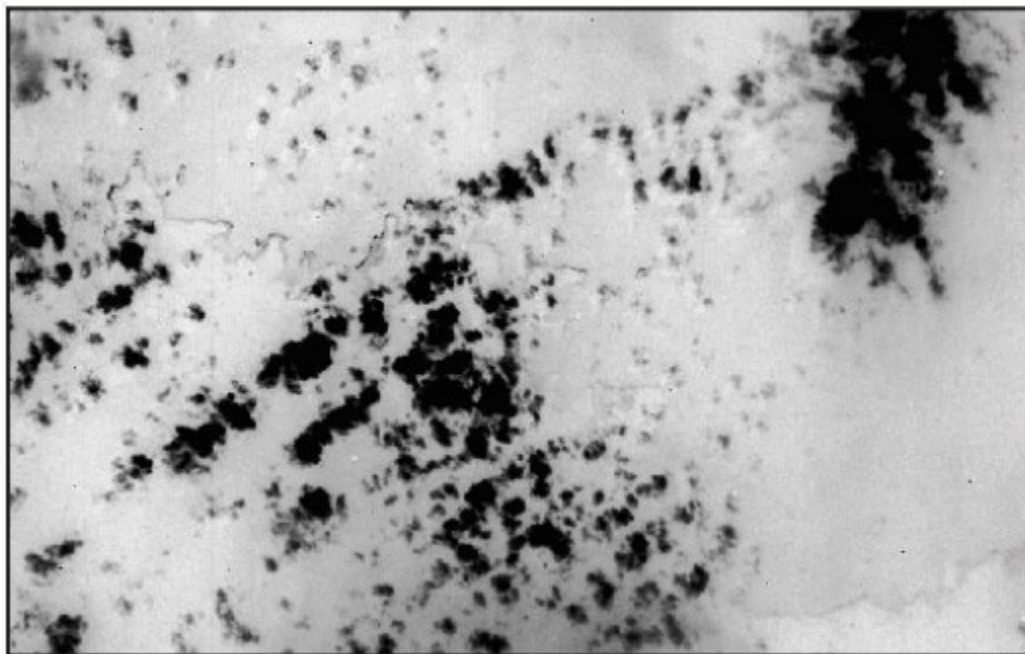
— Obiecte de decor, spuse Kenner, când văzu documentele. Le-a adus cu el. Altceva? Ceva personal?

Evans nu văzu nimic demn de interes. Unele hârtii aveau pasaje subliniate cu un marker galben. Existau și câteva caiete de notițe, de trei pe cinci, cu câteva însemnări, dar păreau să aibă într-adevăr legătură cu teancul de articole.

— Nu crezi că tipul ăsta chiar e absolvent de facultate?

— Ar putea fi, deși mă îndoiesc. Eco-teroriștii nu sunt de obicei bine educați.

Existau poze cu șuvoaie de gheață și tot felul de imagini din sateliți. Evans le răsfoi rapid. Se opri la una dintre ele:

ISS006.ESC1.03003575 SCORPION B

Subtitlul îi atrasese atenția.

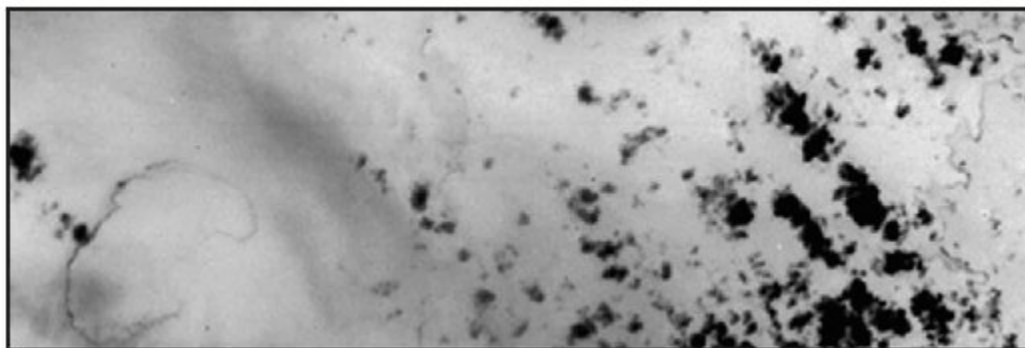
— Ascultă, spuse el, printre acele patru locații nu exista una care se numea „Scorpion”?

— Da...

— E chiar aici, în Antarctica, spuse Evans. Uită-te la asta.

— Dar nu se poate... începu să spună Kenner, dar se opri brusc. E foarte interesant, Peter. Bravo. Era în teancul ăla? Bine. Altceva?

Evans nu se putu abține să nu se bucure de aprobarea lui Kenner. Continuă să caute rapid. După o clipă spuse:

ISS006.ESC1.03003575 SCORPION B

— Da. Mai e una.

— Are același pattern de roci în zăpadă, spuse Evans, precipitat. Și nu știu ce reprezintă liniile astea estompate... drumuri? Roci acoperite de zăpadă?

— Da, spuse Kenner. Aproape sigur e corect.

— Și dacă sunt fotografii aeriene, trebuie să existe o modalitate de a le identifica. Crezi că numerele astea sunt un fel de indicatoare?

— Fără îndoială. Kenner scoase o mică lupă de buzunar și examina cu atenție imaginea. Da, Peter. Bravo ție.

Evans zâmbi.

— Ați găsit ceva? Pot să vă ajut? întrebă MacGregor din pragul ușii.

— Nu cred, răspunse Kenner. Ne ocupăm noi de asta. Căutară în tăcere timp de câteva minute. Kenner scoase un briceag și începu să taie dublura valizei care se afla în camera lui Brewster.

— Aha. Se ridică. În mână ținea două arcuri de cauciuc.

— Ce sunt astea? întrebă Evans. Silicon?

— Sau ceva foarte asemănător. Un fel de plastic moale, oricum.

Kenner părea foarte mulțumit.

— La ce folosesc? întrebă Evans.

— N-am idee, spuse Kenner.

Reluă percheziția valizei. Evans se întrebă în sine sa de ce era Kenner atât de mulțumit. Probabil că nu spunea tot ce știe de față cu MacGregor. Dar ce puteau însemna două bucăți de cauciuc? La ce puteau fi folosite?

Evans mai verifică o dată documentele de pe birou, dar nu mai găsi nimic. Ridică lampa și se uită sub ea. Se aplecă și privi sub birou, în caz că s-ar fi aflat ceva acolo. Nu găsi nimic.

Kenner închise valiza.

— Așa cum mă așteptam, nu mai e nimic. Am avut noroc că am găsit ce-am găsit. Se întoarse spre MacGregor. Unde e Sanjong?

— În sala serverelor, face ce i-ai cerut îi scoate pe Brewster și pe echipa lui din sistem.

„Sala serverelor” era doar puțin mai mare decât o debara. De la podea până în tavan se înălțau două șiruri identice de procesoare și pe plafon se întindea păienjenișul obișnuit de cabluri. În cameră se afla un terminal central, așezat pe o măsuță de oțel. Sanjong stătea acolo înghesuit, alături de un tehnician de la Weddell, cu un aer frustrat.

Kenner și Evans rămaseră în picioare afară, pe hol. Evans era mulțumit că putea să stea pe picioare. Își recăpăta rapid forțele.

— N-a fost ușor, îi spuse Sanjong lui Kenner. Procedura aici este să i se dea fiecărui cercetător de la Weddell spațiu de stocare și conexiune directă la radio și internet. Iar tipii ăștia trei au știut să profite de asta. Se pare că cel de-al treilea tip din echipa lui Brewster era omul cu computerele. La o zi după ce a venit a intrat în sistem și a instalat mecanisme *back door* și cai troieni peste tot. Nu știm exact cât de multe sunt. Încercăm să scăpăm de ele.

— A adăugat și câteva conturi de utilizatori false, spuse tehnicianul.

— Cam douăzeci, spuse Sanjong. Dar nu astea mă îngrijorează. Probabil că sunt de fațadă. Dacă tipul a fost deștept și a fost -, a intrat în sistem printr-un utilizator existent, ca să nu fie detectat. Acum căutăm utilizatorii care au adăugat o parolă secundară în ultima săptămână. Dar sistemul n-are multe unelte de administrare. Merge încet.

— Ce e cu caii troieni? spuse Kenner. Cum sunt programați?

În jargonul informatic, un cal troian este un program aparent inocent, instalat în sistem. E conceput astfel încât să se trezească peste un anumit interval de timp și să acționeze. Numele i se trage de la metoda prin care grecii au câștigat Războiul Troian construind un cal mare, pe care l-au prezentat troienilor ca pe un dar. Când calul a ajuns dincolo de zidurile

Troiei, soldații greci care se ascuseseră înăuntru au ieșit și au atacat orașul.

Calul troian clasic a fost instalat de un angajat nemulțumit. A șters toate hardurile din firmă la trei luni după ce angajatul a fost concediat. Dar există multe tipuri.

— Toate cele pe care le-am găsit aici sunt programate să acționeze rapid, spuse Sanjong. Peste o zi-două. Am găsit și unul programat peste trei zile. După asta nimic.

— Da, așa cum bănuiam, spuse Kenner.

— Exact, spuse Sanjong, aprobând din cap. Intenția lor e să se întâmple în curând.

— Ce intenție? întrebă Evans.

— Desprinderea marelui aisberg, răspuse Kenner.

— De ce în curând? S-ar mai afla și ei aici.

— Nu sunt convins. Dar oricum, programarea a fost determinată de altceva.

— Da? De ce anume? întrebă Evans. Kenner îl privi.

— Discutăm mai târziu. Se întoarse spre Sanjong. Și cum e cu conexiunile radio?

— Le-am întrerupt pe toate cele directe imediat. Și presupun că ai lucrat și tu la locație.

— Da, spuse Kenner.

— Ce-ai făcut acolo? întrebă Evans.

— Am întrerupt conexiunile.

— Ale cui?

— Îți spun mai târziu.

— Deci am făcut amândoi același lucru.

— Nu. Pentru că nu putem fi siguri că cineva infiltrat aici nu va desface ce am făcut noi.

— Mi-aș dori, spuse Evans, să știu și eu ce dracului spuneți voi acolo...

— *Mai târziu*, spuse Kenner.

De data aceasta privirea lui era tăioasă. Evans tăcu. Se simțea oarecum rănit.

— Domnișoara Jones s-a trezit și se îmbracă, spuse MacGregor.

— Bine, spuse Kenner. Cred că ne-am terminat treaba aici. Ridicăm ancora într-o oră.

— Ca să mergem unde? întrebă Evans.

— Credeam că e evident, spuse Kenner. Helsinki, Finlanda.

PE DRUM
VINERI, 8 OCTOMBRIE
6.04 A.M.

Avionul zbura înapoi, prin lumina orbitoare a dimineții. Sarah dormea. Sanjong lucra la laptopul său. Kenner se uita pe fereastră.

— Bine, spuse Evans, ce anume ai deconectat la întâmplare?

— Explozibilele, spuse Kenner. Erau plasate într-un pattern exact, la patru sute de metri distanță. Am deconectat cincizeci la întâmplare, mai ales la capătul dinspre est. Asta va împiedica formarea unui val static.

— Deci nu va fi un aisberg?

— Asta e ideea.

— Și de ce mergem la Helsinki?

— Nu mergem. Am spus asta doar ca să audă tehnicianul. Mergem la Los Angeles.

— Bine. Și de ce mergem la Los Angeles?

— Pentru că acolo se ține conferința FNRM despre schimbările climatice abrupte.

— Toate astea au legătură cu conferința? Kenner încuviință din cap.

— Tipii ăștia încearcă să desprindă un aisberg în timpul conferinței?

— Exact. Face parte dintr-un plan mediatic bun. Aranjezi un eveniment foarte vizibil, care susține punctul de vedere al conferinței.

— Pari extrem de calm când vorbești despre asta.

— Așa se face, Peter. Kenner ridică din umeri. Vezi tu, problemele de mediu nu primesc atenția publicului printr-o întâmplare.

— Cum adică?

— Păi hai să luăm de pildă marea ta frică, încălzirea globală. Începutul încălzirii globale a fost anunțat dramatic de către un climatolog cunoscut, James Hansen, în 1988. A depus o mărturie în fața comisiilor reunite ale Camerei Reprezentanților și Senatului, conduse de senatorul Wirth de Colorado. Audierile au fost programate pentru luna iunie, pentru ca Hansen să-și poată

depune mărturia în timpul unui val de căldură extrem de puternică. Încă de la început a fost o înscenare.

— Asta nu mă deranjează, spuse Evans. E legitim să folosești o audiere guvernamentală pentru a avertiza publicul...

— Serios? Deci îmi spui că în mintea ta nu există nici o diferență între o audiere guvernamentală și o conferință de presă?

— Spun că audierile au fost folosite în acest scop de multe ori.

— Așa e. Dar fără îndoială că e vorba de manipulare. Iar mărturia lui Hansen nu a fost singurul caz de manipulare media din timpul campaniilor de informare asupra încălzirii globale. Nu uita schimbările de ultimă oră din raportul IPCC din 1995.

— IPCC? Ce schimbări de ultimă oră?

— Națiunile Unite au format The Intergovernmental Panel on Climate Change, Comisia Interguvernamentală pentru Schimbarea Climatului, la sfârșitul anilor 1980. Asta e IPCC după cum știi, o mare adunătură de birocrați și de oameni de știință, care le sunt subordonați. Ideea a fost că, din moment ce era o problemă globală, ONU va monitoriza cercetările asupra climatului și va întocmi rapoarte o dată la câțiva ani. Primul raport de evaluare din 1990 arăta că va fi dificil să detectezi influența omului asupra climei, deși toată lumea e îngrijorată că o astfel de influență există. Dar raportul din 1995 anunța cu mare convingere că există „o influență umană vizibilă” asupra climei. Mai ții minte chestia asta?

— Vag.

— Afirmația că există o „influență umană vizibilă” a fost scrisă în raportul din 1995 după ce oamenii de știință plecaseră acasă. În versiunea originală, documentul spunea că savanții nu reușiseră să detecteze în mod cert o influență umană asupra climatului și că nu știau sigur când vor putea demonstra asta. Spuneau explicit: „nu știm”. Afirmația a fost ștearsă și înlocuită cu aceea că exista într-adevăr o influență umană vizibilă. A fost o schimbare majoră.

— Așa s-a întâmplat? Întrebă Evans.

— Da. Modificarea documentului a stârnit vâlvă printre oamenii de știință de atunci și au început să apară opinii pro și contra. Dacă citeai argumentele și contraargumentele, nu puteai fi sigur cine avea dreptate. Dar suntem în epoca

internetului. Poți să cauți documentul original și lista modificărilor și să hotărăști singur. Oricine examinează atent schimbările din text își dă seama că IPCC e o organizație politică, și nu una științifică.

Evans se încruntă. Nu știa ce să răspundă. Auzise, firește, de IPCC, deși nu știa prea multe despre ea.

— Dar întrebarea mea e mai simplă, Peter. Dacă e vorba de ceva real, de o problemă adevărată care se cere rezolvată, de ce e nevoie ca oamenii să exagereze în afirmații? De ce este nevoie de campanii media foarte atent plănuite?

— Pot să-ți dau un răspuns simplu, spuse Evans. Media e o piață aglomerată. Oamenii sunt bombardati cu mii de mesaje în fiecare minut. Trebuie să vorbești tare și, într-adevăr, poate să și exagerezi puțin dacă vrei să obții atenție. Și dacă încerci să mobilizezi lumea întreagă să semneze tratatul Kyoto.

— Hai să ne gândim la asta. Când Hansen a anunțat, în vara anului 1998, că se instalase încălzirea globală, a prezis că temperaturile vor crește cu 0,35 grade Celsius în următorii zece ani. Știi care a fost, de fapt, creșterea?

— Sunt convins că o să-mi spui că a fost mai mică.

— *Mult* mai mică, Peter. Dr. Hansen a supraestimat-o cu 300%. Creșterea reală a fost de 0,11 grade.

— Bine. Dar *chiar* a crescut.

— Și la zece ani după ce a fost audiat, a spus că forțele care guvernează schimbarea climei sunt atât de puțin înțelese încât o predicție pe termen lung este imposibilă.

— N-a spus așa ceva. Kenner oftă.

— Sanjong?

Sanjong tastă ceva pe laptop. „Dezbaterile Academiei Naționale de Științe, octombrie 1998”.⁷

— Hansen nu a spus că predicția e *imposibilă*.

— A spus, citez: „Forțele care cauzează schimbarea climei pe termen lung nu sunt cunoscute cu suficientă acuratețe pentru a defini viitoarele schimbări ale climei”, am încheiat citatul. Și a susținut că în viitor oamenii de știință ar trebui să meargă pe scenarii multiple, pentru a defini o serie largă de posibile modificări climatice.

⁷ James E. Hansen, Makiko Sato, Andrew Lacis, Reto Ruedy, Ina Tegen și Elaine Matthews, „Schimbările climatului în era industrială”, *Dezbaterile Academiei Naționale de Științe 95* (octombrie 1998), 12753-58.

— Păi asta nu e tocmai...

— N-o mai da cotită, spuse Kenner. A spus-o. De ce crezi că Balder era îngrijorat în legătură cu martorii săi în procesul Vanutu? Din cauza unor afirmații de genul ăsta. În orice fel ai încerca s-o reformulezi, este o afirmație clară despre limitele cunoașterii. Și nu e deloc un caz izolat. Chiar IPCC a făcut astfel de afirmații.⁸

— Dar Hansen crede totuși în încălzirea globală.

— Da, așa e. Iar predicția sa din 1988, spuse Kenner, a fost sută la sută eronată.

— Și ce-i cu asta?

— Ignori implicațiile unei erori de asemenea proporții. Fă comparația cu alte domenii. De pildă, când NASA a lansat racheta pe care se afla Mars Rover, a anunțat că, peste două sute cincizeci și trei de zile, sonda va ateriza pe Marte la ora 20.00, ora Californiei. De fapt, a aterizat la 20.35. Este o eroare de câteva *miimi* de procent. Oamenii de la NASA știau despre ce vorbesc.

— Bine, am înțeles. Dar există lucruri care trebuie estimate.

— Ai mare dreptate, spuse Kenner. Oamenii estimează tot timpul. Estimează vânzări, estimează profituri, estimează date de livrare, estimează... apropo, tu îți estimezi impozitele către guvern?

— Da. Trimestrial.

— Cât de exactă trebuie să fie această estimare?

— Păi nu există o regulă fixă...

— Peter, cât de exactă trebuie să fie, ca să nu fii penalizat?

— Poate cincisprezece la sută.

— Dacă ai fi greșit cu trei sute la sută, ai plăti penalități?

— Da.

— Hansen a greșit cu trei sute la sută.

— Clima nu e totuna cu impozitele.

— În lumea reală a cunoașterii umane, spuse Kenner, dacă greșești cu trei sute la sută, se consideră că nu prea stăpânești

⁸ IPCC. *Schimbarea climei 2001: Baza științifică*. Cambridge, Anglia, Cambridge University Press, 2001, p. 774: „în cercetarea și modelele de climat [*sic*], ar trebui să recunoaștem că avem de-a face cu un sistem haotic, nonliniar și prin urmare predicțiile pe termen lung asupra climei nu sunt posibile”. Vezi și IPCC. *Schimbarea climei 1995: Știința schimbării climei*, p. 330. „Variabilitatea naturală a climatului pe termen lung va continua să fie problematică pentru analiza și detectarea schimbărilor de CO₂.”

ceea ce vrei să estimezi. Dacă te urci într-un avion și pilotul îți spune că e un zbor de trei ore, dar tu ajungi într-o oră, ai spune că pilotul știe ce spune sau nu?

Evans oftă.

— Climatul e mult mai complicat.

— Da, Peter. Climatul *este* mai complicat. E atât de complicat încât nimeni n-a reușit să facă predicții cu acuratețe. Deși se cheltuiesc miliarde de dolari și sute de oameni din toată lumea încearcă să facă asta. De ce te opui acestui adevăr supărător?

— Predicțiile meteo sunt mult mai bune, spuse Evans. Și asta datorită computerelor.

— Da, predicțiile meteo s-au îmbunătățit. Dar nimeni nu încearcă să prezică vremea pe mai mult de zece zile, în timp ce modelele pe computer prezic cum va fi temperatura peste o sută de ani. Uneori chiar o mie sau trei mii de ani.

— Și se descurcă bine.

— Se poate susține că nu-i așa. Ascultă, spuse Kenner, cele mai mari evenimente ale climatului global sunt uraganele

El Nino. Au loc aproximativ o dată la patru ani. Dar modelele climaterice nu le pot prevedea nici când apar, nici cât durează, nici ce intensitate au. Și dacă nu poți să prezici El Nino, valoarea predictivă a modelului tău în alte zone e îndoielnică.

— Am auzit că se pot prevedea El Nino.

— Asta se spunea în 1998. Dar nu e adevărat⁹. Kenner clătină din cap. Știința climatului n-a ajuns încă până acolo, Peter. Într-o zi va ajunge. Dar nu acum.

III. ANGEL

SPRE LOS ANGELES

VINERI, 8 OCTOMBRIE

2.22 P.M.

Trecu încă o oră. Sanjong lucra încontinuu la laptopul său. Kenner stătea nemișcat, privind pe fereastră. Sanjong era

⁹ C. Landsea et al., 2000, „Câtă pricepere a intrat în prezicerea foarte violentului El Nino din 1997-1998?", *Bulletin of the American Meteorological Society* 81, 2107-19. „...și mai puțină încredere putem avea în studiile antropogenice despre încălzirea globală, datorită lipsei unor mijloace de predicție a uraganelor El Nino... succesul prognozelor ENSO a fost supraapreciat (uneori chiar drastic) și aplicat greșit în alte domenii.”

obișnuit cu asta. Kenner putea rămâne tăcut și nemișcat ore în șir. Își întoarse privirea de la fereastră doar când îl auzi pe Sanjong înjurând.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kenner.

— Am pierdut conexiunea la internet prin satelit. Se tot întrerupe de ceva vreme.

— Ai reușit să localizezi imaginile?

— Da, fără probleme. Am stabilit locația exactă. Evans chiar a crezut că erau imagini din Antarctica?

— Da. Credea că sunt stânci negre care se văd pe zăpadă. Nu l-am contrazis.

— Locația reală, spuse Sanjong, se numește Resolution Bay. Este în nord-estul Garediei.

— La ce distanță de Los Angeles?

— Cam șase mii de mile marine.

— Deci timpul de propagare este de douăsprezece sau treisprezece ore.

— Da.

— O să ne ocupăm mai târziu de asta, spuse Kenner. Acum avem alte probleme.

Peter Evans dormea pe reprize scurte. Patul său era de fapt un scaun de avion întins, cu o cusătură la mijloc, exact unde se afla șoldul său. Se tot foia, trezindu-se la răstimpuri, când auzea frânturi din conversația lui Kenner cu Sanjong, aflați în spatele avionului. Nu auzise toată discuția, din cauza zumzetului motoarelor. Dar auzise destul.

Motivul e că vreau ceva de la el.

O să refuze, John.

... îi place sau nu... Evans e piesa centrală.

Peter Evans se trezi brusc. Acum se străduia să audă. Își înălță capul de pe pernă, ca să audă mai bine.

Nu l-am contrazis.

Locația reală... Resolution Bay... Gareda.

La ce distanță...? ... mii de mile... timpul de propagare... treisprezece ore...

Timpul de propagare? gândi el. *Ce dracului spuneau acolo?* Dintr-un impuls, sări în picioare și se duse spre ei, pregătit de confruntare.

Kenner nici nu clipi.

— Ai dormit bine?

— Nu, spuse Evans. Nu am dormit bine. Cred că-mi datorezi niște explicații.

— În legătură cu ce?

— Să începem cu imaginile din satelit.

— Nu ți-am putut spune când eram acolo, spuse Kenner. Și nu-mi place să-ți retez elanul.

Evans își turnă o ceașcă de cafea.

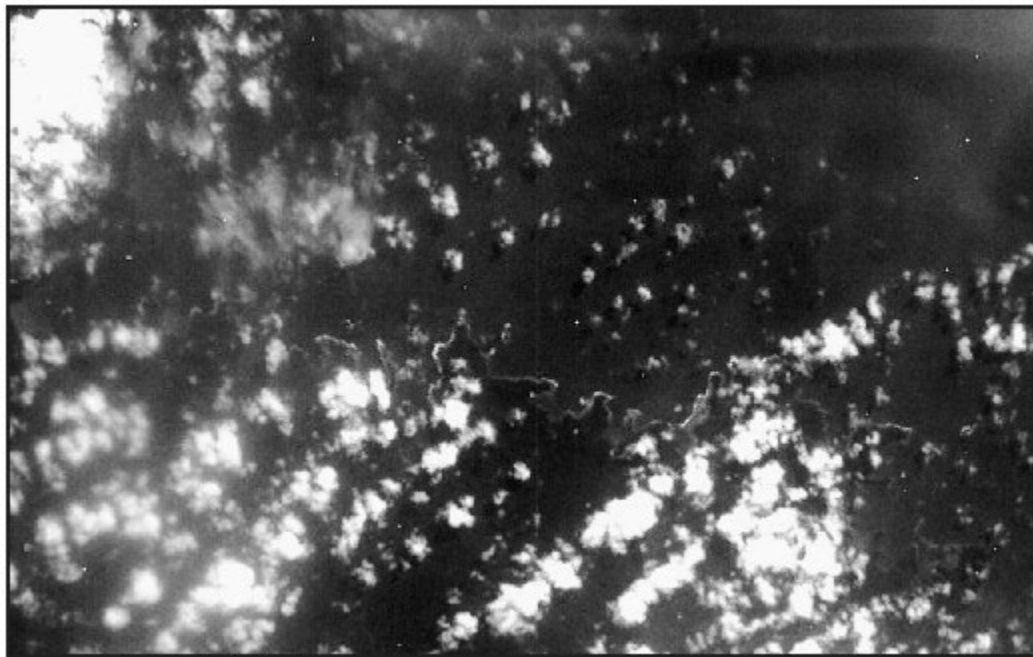
— Bine. Ce arată de fapt imaginile?

Sanjong orienta laptopul astfel încât Evans să vadă monitorul.

— Nu te simți prost. N-aveai cum să-ți dai seama. Imaginile sunt negative. Sunt folosite adesea astfel, ca să accentueze contrastul.

— Negative...

— Stâncile negre sunt de fapt albe. Sunt nori. Evans oftă.

— Și ce e întinderea aceea de pământ?

— E o insulă numită Gareda, în partea sudică a arhipelagului Solomon.

— Care se află...

— În apropierea coastei Noii Guinee. La nord de Australia.

— Deci e o insulă în Pacificul de sud, spuse Evans, lipul ăla din Antarctica avea o imagine cu o insulă din Pacific.

- Corect.
- Iar SCORPION este...
- Nu știm, spuse Sanjong. Locația se numește pe hărți Resolution Bay. Dar ar putea fi cunoscută în zonă ca Scorpion Bay.
- Și ce vor să facă acolo?
- Nici asta nu știm, spuse Kenner.
- Te-am auzit vorbind despre timpul de propagare. Timp de propagare pentru ce?
- De fapt, ai auzit greșit, spuse Kenner pe un ton blând. Vorbeam despre timpul de interogare.
- Timp de interogare? întrebă Evans.
- Da. Speram să identificăm măcar pe unul dintre cei trei tipi din Antarctica, pentru că avem fotografiile clare cu ei. Și știm că fotografiile sunt corecte, pentru că oamenii de la bază i-au văzut. Dar mă tem că n-am avut noroc.
- Sanjong îi spuse că trimiseseră fotografiile lui Brewster și ale celor doi studenți mai multor baze de date din Washington, unde computerele de recunoaștere a pattern-urilor le comparaseră cu cele ale indivizilor cu cazier penal. Uneori aveai noroc, iar computerul găsea similarități. De data aceasta însă nu găsisese.
- Au trecut câteva ore, așa că am spus că nu avem noroc.
- Așa cum ne așteptam, spuse Kenner.
- Da, spuse Sanjong. Așa cum ne așteptam.
- Pentru că tipii ăștia n-au cazier? întrebă Evans.
- Nu, s-ar putea foarte bine să aibă.
- Atunci de ce n-au fost recunoscuți?
- Pentru că suntem într-un război de rețea, spuse Kenner. Pe care în momentul ăsta îl pierdem.

SPRE LOS ANGELES
VINERI, 8 OCTOMBRIE
3.27 P.M.

În relatările media, arată Kenner, organizația Frontul Ecologist de Eliberare era de obicei caracterizată ca o asociație dezorganizată de eco-teroriști, care operau în grupuri mici, din proprie inițiativă și care foloseau mijloace relativ sofisticate

pentru a crea distrugeri incendiau, distrugeau jeepuri în parcuri și așa mai departe.

Adevărul era însă altul. Un singur membru al FEE fusese prins vreodată un absolvent al Universității California din Santa Cruz, în vârstă de douăzeci și nouă de ani. A fost surprins când sabota o sondă de petrol în El Segundo, California. A negat orice asociere cu gruparea și a insistat că acționa pe cont propriu.

Dar autoritățile au fost intrigate de faptul că purta un dispozitiv pe frunte care-i modifica forma craniului și făcea ca sprâncenele să iasă mult în afară. Avea și urechi false. Nu era foarte bine deghizat. Dar era o descoperire îngrijorătoare, pentru că indica faptul că omul știa multe despre programele de recunoaștere a pattern-urilor folosite de guvern.

Programele erau concepute pentru a ignora schimbările părului de pe față perucă, barbă, mustață pentru că era cea mai răspândită metodă de deghizare. De asemenea, designul le permitea să compenseze schimbările de vârstă, cum ar fi îngroșarea trăsăturilor, îmbătrânirea, pierderea părului.

Dar urechile nu se schimbau. Nici forma frunții. Programele erau deci concepute astfel încât să se bazeze pe configurația urechilor și forma frunții. Schimbările acestor părți ale feței însemnau că programul de căutare se solda cu un rezultat negativ.

Tipul din Santa Cruz știa asta. Știa că va fi filmat de camerele de supraveghere când se va apropia de sondă. Așa că și-a modificat înfățișarea într-un mod care să nu permită identificarea sa de către computer.

În mod asemănător, cei trei extremiști de la Weddell se bucurau fără îndoială de un sprijin extrem de puternic pentru a-și duce la bun sfârșit actul de terorism high-tech. A fost nevoie de luni întregi de planificare. Costurile erau ridicate. Și erau susținuți în mod evident la mai multe niveluri, ca să obțină recomandări academice, ștampile ale unor universități pe cutiile de echipamente; aveau companii de transport pentru livrările în Antarctica, site-uri web false și zeci de alte detalii necesare pentru misiunea lor. Tot ce ținea de planurile lor și de modul de execuție era sofisticat.

— Și ar fi reușit, spuse Kenner, dacă n-ar fi fost lista pe care George Morton a obținut-o cu puțin înainte de a muri.

Toate acestea indicau faptul că, dacă FEE fusese la un moment dat o grupare dezorganizată de amatori, acum nu mai era. Devenise o rețea foarte bine organizată care folosea atât de multe canale de comunicare între membrii săi (e-mail, telefoane celulare, radio, mesaje text) încât rețeaua ca ansamblu evita să fie descoperită. Guvernele din întreaga lume se gândesc de mult timp cum să lupte cu asemenea rețele și la „războaiele de rețea” care ar fi rezultat din această luptă.

— Mult timp, conceptul de război de rețea a fost unul teoretic, spuse Kenner. Au existat studii ale RAND, dar nimeni din armată nu le-a acordat într-adevăr atenție. Noțiunea unei rețele de dușmani sau de teroriști sau chiar de criminali era prea amorfă ca să fie luată în serios.

Dar tocmai această calitate a rețelei de a fi amorfă fluidă, cu evoluție rapidă o face atât de greu de combătut. Nu te poți infiltra în ea. Nu-i poți asculta comunicațiile decât accidental. N-o poți localiza geografic, pentru că nu se află într-un singur loc. De fapt, rețeaua reprezintă un nou tip de dușman, pentru combaterea căruia e nevoie de tehnici noi.

— Armata n-a înțeles asta, spuse Kenner. Dar, îți place sau nu, în momentul ăsta suntem într-un război de rețea.

— Și cum lupti într-un război de rețea? întrebă Evans.

— Singurul mod în care te poți opune unei rețele este printr-o altă rețea. Îți extinzi posturile de ascultare. Decriptezi douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Folosești tehnici de fraudă și capcane în rețea.

— Cum ar fi?

— Sunt chestiuni tehnice, spuse Kenner, evaziv. Ne bazăm pe japonezi să fie vârful de lance în acest efort. Sunt cei mai buni din lume în domeniu. Desigur că ne întindem antenele în mai multe direcții simultan. Judecând după ce am aflat la Weddell, lupta se poartă pe mai multe fronturi.

Kenner căutase în baze de date. Mobilizase organizații ale statului. Derulase anchete pentru a afla cum își obținuseră teroriștii recomandările academice, transmțătoarele radio cifrate, explozibilele, detonatoarele computerizate. Nu era ușor să obții așa ceva, deci se putea afla, dacă exista suficient timp.

— E suficient timp? întrebă Evans.

— Nu știu sigur.

Evans văzu îngrijorarea lui Kenner.

- Bine. Deci ce voiai să fac eu?
- Un lucru foarte simplu, spuse Kenner.
- Care anume? Kenner zâmbi.

LOS ANGELES
SÂMBĂTĂ, 9 OCTOMBRIE
7.04 A.M.

— Chiar trebuie să fac asta? Întrebă Peter Evans, cu o mină îngrijorată.

- Da, trebuie, spuse Kenner.
- Dar e ilegal.
- Nu e, spuse Kenner, ferm.
- Pentru că faci parte din forțele de poliție?
- Bineînțeles. Nu-ți face griji.

Zburau deasupra Los Angeles-ului, apropiindu-se de pista de pe Van Nuys. Soarele californian strălucea prin geamuri. Sanjong era aplecat asupra mesei din mijlocul avionului. În fața lui se afla telefonul mobil al lui Evans, cu partea din spate scoasă. Sanjong fixa o plăcuță gri, de mărimea unei unghii, deasupra bateriei.

- Dar ce e mai exact? Întrebă Evans.
- Memorie *flash*, spuse Sanjong. Poate înregistra patru ore de conversație în format comprimat.
- Înțeleg, spuse Evans. Și eu ce trebuie să fac?
- Doar să stai cu telefonul în mână și să-ți vezi de treabă.
- Și dacă sunt prins?
- N-o să fii prins, spuse Kenner. Poți să-l iei cu tine peste tot. O să treci de orice filtru de securitate fără probleme.

— Dar dacă au detectoare de microfoane...

— N-o să te detecteze, pentru că nu transmiți nimic. Are un transmițător de impulsuri. Emite timp de două secunde din oră în oră. Dar în rest, nimic. Kenner oftă. Ascultă, Peter. E doar un mobil. Toată lumea are așa ceva.

— Nu știu, spuse Evans. Mă simt prost. Nu sunt informator. Sarah veni în spate, căscând și curățându-și urechile.

- Cine e informator?
- Așa mă simt, spuse Evans.

— Nu-i asta problema, spuse Kenner. Sanjong? Sanjong scoase o listă printată și i-o dădu lui Evans. Era lista originală a lui Morton, dar cu câteva adăugiri.

662262 3982293 24FXE 62262 82293 TERROR Mt. Terror, Antarctica

882320 4898432 12FXE 82232 54393 SNAKE Snake Butte, Arizona

774548 9080799 02FXE 67533 43433 LAUGHER Laughher Cay, Bahamas

482320 5898432 22FXE 72232 04393 SCORPION Resolution, Solomon Is.

ALT

662262 3982293 24FXE 62262 82293 TERROR Mt. Terror, Antarctica

382320 4898432 12FXE 82232 54393 SEVER Sever City, Arizona

244548 9080799 02FXE 67533 43433 CONCH Conch Cay, Bahamas

482320 5898432 22FXE 72232 04393 SCORPION Resolution, Solomon Is.

ALT

662262 3982293 24FXE 62262 82293 TERROR Mt. Terror, Antarctica

382320 4898432 12FXE 82232 54393 BUZZARD Buzzard Gulch, Utah

444548 7080799 02FXE 67533 43433 OLD MAN Old Man Is., Turks 8. Calcos

482320 5898432 22FXE 72232 04393 SCORPION Resolution, Solomon Is.

ALT

662262 3982293 24FXE 62262 82293 TERROR Mt. Tenor, Antarctica

382320 4898432 12FXE 82232 54393 BLACK MESA Black Mesa, New Mexico

344548 9080799 02FXE 67533 43433 SNARL Snarl Cay, BWI

482320 5898432 22FXE 72232 04393 SCORPION Resolution, Solomon Is.

— După cum vezi, Sanjong a identificat locațiile GPS exacte, spuse Kenner. Desigur că ai observat un pattern în listă. Despre primul incident știm. Al doilea va avea loc undeva în deșertul american în Utah, Arizona sau New Mexico. Cel de-al treilea va fi undeva în Caraibe, la est de Cuba. Iar cel de-al patrulea în Insulele Solomon.

— Da... și?

— Deocamdată ne preocupă al doilea incident, spuse Kenner. Iar problema e că din Utah în Arizona și New Mexico sunt o sută treizeci de mii de kilometri pătrați de deșert. Dacă nu obținem informații în plus, n-o să-i găsim niciodată pe tipii ăștia.

— Dar aveți locațiile GPS exacte...

— Pe care le vor schimba cu siguranță, acum că au aflat despre problemele din Antarctica.

— Crezi că și-au schimbat deja planurile?

— Firește. Rețeaua și-a dat seama că s-a întâmplat ceva imediat ce noi am ajuns la Weddell. Cred că de aceea a plecat primul tip. Cred că, dintre ei trei, el e șeful. Ceilalți sunt doar executanți.

— Deci vrei să mă duc la Drake, spuse Evans.

— Exact. Și să afli tot ce poți.

— Urăsc chestia asta, spuse Evans.

— Înțeleg, spuse Kenner. Dar e important s-o faci. Evans o privi pe Sarah, care se freca la ochi, somnoroasă

Încă. Fu iritat când văzu că ea se ridicase din pat perfect calmă, cu fața întinsă, frumoasă ca întotdeauna.

— Cum te simți? o întrebă.

— Trebuie să mă spăl pe dinți, spuse ea. Cât mai e până aterizăm?

— Zece minute.

Sarah se ridică și se îndreptă spre partea din spate a avionului.

Evans privi pe fereastră. Lumina soarelui era orbitoare, crudă. Nu dormise destul. Punctele de sutură din scalp îl înțepau. Corpul îl durea pentru că stătuse în nenorocita aia de crevasă atâta timp. Simplul gest de a-și odihni cotul pe brațul scaunului îi provoca durere.

Oftă.

— Peter, spuse Kenner, tipii ășia au încercat să te omoare. Eu nu mi-aș face atâtea probleme să mă port frumos când ripostez.

— Poate că așa e, dar eu sunt avocat.

— Da, și ai fi putut fi un avocat mort, spuse Kenner. Eu nu te-aș sfătui.

Cu o senzație de ireal, Peter Evans își conduse mașina hibrid pe autostrada San Diego, douăsprezece benzi intens circulate pe o întindere de beton lată cât jumătate de teren de fotbal. Șaizeci și cinci la sută din suprafața Los Angeles-ului era dedicată mașinilor. Oamenii erau nevoiți să se înghesuie

În puținul spațiu rămas. Era un design inuman și absurd din punct de vedere ecologic. Distanțele erau foarte mari, nu se putea ajunge pe jos nicăieri, poluarea era incredibilă.

Iar cei de felul lui Kenner nu făceau decât să critice munca benefică a organizațiilor ecologiste, fără de care mediul într-un oraș ca Los Angeles ar fi fost într-o stare mult mai proastă.

Recunoaște, își spuse el. Lumea are nevoie de ajutor. Avea o nevoie disperată de o perspectivă ecologistă. Și modul subtil în care Kenner manipula lucrurile nu putea schimba acest adevăr.

Își lăsa gândurile să se adune în voie timp de încă zece minute, până când traversă Mulholland Pass și se apropie de Beverly Hills.

Privi la locul din dreapta. Telefonul celular modificat strălucea în soare. Hotărî să meargă imediat la Drake. Să termine odată toată povestea asta.

Sună la biroul lui Drake și ceru să-i vorbească; i se spuse că Drake se afla la dentist și că se va întoarce mai târziu. Secretara nu știa exact când.

Evans se hotărî să se ducă acasă și să facă un duș.

Parcă în garaj și traversă mica grădină spre apartamentul său. Lumina soarelui strălucea în spațiul dintre clădiri; trandafirii erau în floare, o frumusețe. Singurul lucru deranjant, gândi el, era mirosul persistent de trabuc din aer. Era enervant să te gândești că cineva fumase un trabuc și ceea ce rămăsese era...

— Pssst! Evans !

Se opri. Privi în jur. Nu vedea nimic. Evans auzi o șoaptă intensă, ca un șuierat.

— Întoarce-te spre dreapta. Ia dracului un trandafir.

— Ce?

— Nu vorbi, idiotule. Și nu te mai uita în toate părțile. Vino înapoi și culege un trandafir.

Evans se îndreptă spre voce. Mirosul de trabuc devenea mai puternic. În spatele încrengăturii de tufişuri văzu o bancă veche de piatră pe care n-o observase până atunci. Era năpădită de alge. Pe bancă, într-o poziție chircită, se afla un bărbat îmbrăcat într-o jachetă sport. Fuma un trabuc.

— Cine ești...

— Nu vorbi, șopti omul. De câte ori trebuie să-ți spun? Ia trandafirul, miroase-l. Asta îți dă un motiv să stai puțin aici. Acum ascultă-mă. Sunt un detectiv particular. M-a angajat George Morton.

Evans miroși trandafirul. Inhala fum de trabuc.

— Am ceva important pentru tine, spuse omul. O să ți-l aduc acasă peste două ore. Dar vreau să pleci din nou, ca să te urmărească. Lasă ușa deschisă.

Evans luă trandafirul în mână, prefăcându-se că-l observă atent. De fapt, se uita pe deasupra trandafirului la bărbatul de pe bancă. Fața omului i se părea cumva cunoscută. Evans era sigur că-l mai văzuse pe undeva...

— Da, da, spuse omul, parcă citindu-i gândurile. Își întoarse reverul spre Evans, arătându-i o legitimație. Sisteme audiovideo. Lucram în clădirea FNRM. Acum îți aduci aminte, nu-i așa? Nu *da din cap*. Pentru numele lui Dumnezeu! Du-te sus, schimbă-te și apoi pleacă. Du-te la sala de sport sau oriunde. Dar du-te. Nenorociții ăștia își întoarse capul spre stradă te așteaptă. Așa că nu-i dezamăgi. Acum *du-te*.

Apartamentul său fusese pus în ordine foarte bine. Lisa făcuse o treabă excelentă pernele sfâșiate fuseseră întoarse pe partea cealaltă, cărțile erau puse la loc în bibliotecă. Nu erau în ordine, dar se va ocupa de asta mai târziu.

De la ferestrele mari din living, Evans privi în stradă. Nu vedea decât întinderea verde a parcului Roxbury. Copii care se jucau în mijlocul zilei. Grupurile de bone adunate la bîrfă. Nu se vedea nici un semn de supraveghere.

Totul părea perfect normal.

Nesigur, începu să-și descheie nasturii cămășii și se întoarse. Intră în duș și lăsă jetul fierbinte să-i furnice corpul, își privi degetele de la picioare, care erau de un stacojiu închis, o culoare nenaturală, neliniștitoare. Le mișcă. Nu simțea mare lucru, dar în afară de asta păreau în regulă.

Se șterse și își verifică mesajele. Avea un apel de la Janis, care-l întreba dacă era liber în acea seară. Apoi urma alt apel de la ea, nervos, în care spunea că iubitul ei s-a întors în oraș și că era ocupată (ceea ce însemna că nu trebuia să o sune). Mai era un apel de la Lisa, asistenta lui Herb Lowenstein, care-l întreba unde e. Lowenstein voia să se uite pe niște documente cu el; era important. Un apel de la Heather, care spunea că Lowenstein îl caută. Un apel de la Margo Lane, care spunea că e încă la spital și că de ce n-o sunase? Un apel de la clientul său, dealerul BMW, care-l întreba de ce nu venise la salonul auto.

În jur de zece apeluri după care se închisese telefonul. Mult mai multe decât de obicei.

Apelurile îi crează o stare de neliniște.

Evans se îmbracă rapid în costum și cravată. Se întoarce în living și, cu o senzație de disconfort, aprinse televizorul, la timp pentru buletinul de știri de la prânz. Se îndrepta spre ușă când auzi: „Două noi cercetări accentuează încă o dată pericolele încălzirii globale. Primul studiu, realizat de englezi, spune că încălzirea globală schimbă efectiv rotația Pământului, scurtând durata zilei”.

Evans se întoarce să se uite. Văzu doi reporteri, un bărbat și o femeie. Bărbatul explica faptul că și mai dramatic era un studiu care arăta că stratul de gheață al Groenlandei se va topi în totalitate. Asta va face ca nivelul mării să crească șase metri.

— Deci cred că asta înseamnă adio, Malibu! spuse reporterul, vesel. Desigur, asta n-o să se întâmple în următorii câțiva ani. Dar se apropie... dacă noi toți nu ne schimbăm obiceiurile.

Evans se îndepărtă de televizor și o luă spre ușă. Se întreba ce ar avea de spus Kenner în legătură cu ultimele știri. Schimbarea vitezei de rotație a Pământului? Enormitatea acestei idei îl făcu să clatine din cap. Și topirea totală a gheții din Groenlanda? Evans își putea închipui încurcătura în care s-ar fi aflat Kenner.

Dar probabil că ar fi negat totul, așa cum făcea de obicei.

Evans deschise ușa, fu foarte atent să n-o încuie, o închise și se îndreptă spre biroul său.

CENTURY CITY
SÂMBĂTĂ, 9 OCTOMBRIE
9.08 A.M.

Pe hol dădu nas în nas cu Herb Lowenstein, care mergea spre sala de conferințe.

— Doamne, spuse Lowenstein, unde dracului ai fost, Peter? Nimeni n-a reușit să dea de tine.

— Am avut ceva confidențial de rezolvat pentru un client.

— Ei bine, data viitoare spune-i dracului secretarei tale cum să ia legătura cu tine. Arăți ca dracu'. Ce s-a întâmplat, te-ai bătut sau ce? Și ce ai deasupra urechii? Doamne, ești cusut?

— Am căzut.

— Aha. Pentru ce client faci treaba asta confidențială?

— Nick Drake, ca să-ți spun sincer.

— Ciudat. N-a pomenit despre asta.

— Nu?

— Nu și tocmai a plecat. Mi-am petrecut toată dimineața cu el. E foarte nemulțumit de documentul care anulează donația de zece milioane de la Fundația Morton. Mai ales de clauza aia.

— Știu, spuse Evans.

— Vrea să știe de unde vine clauza aia.

— Știu.

— De unde vine?

— George m-a rugat să nu divulg.

— George e mort.

— Oficial, nu.

— Asta e un mare rahat, Peter. De unde a venit clauza aia? Evans clătină din cap.

— Îmi pare rău, Herb. Am instrucțiuni clare de la client.

— Suntem în aceeași firmă. E și clientul meu.

— Mi-a dat instrucțiuni scrise, Herb.

— *Scrise?* Căcat. George nu scria nimic.

— O notiță scrisă de mână, spuse Evans.

— Nick vrea să anulăm condițiile documentului.

— Sunt convins că vrea.

— Și i-am spus că o să facem asta pentru el, spuse Lowenstein.

— Nu văd cum.

— Morton nu era în toate mințile.

— Dar era, Herb. O să-i iei din avere zece milioane de dolari și dacă asta ajunge la urechea fiicei lui...

— E complet descreierată...

— ... care umblă cu banii ca maimuțele cu bananele, dacă l cineva îi șoptește asta la ureche, firma asta va fi pasibilă de plata a zece milioane, plus daune pentru conspirație la deturnare. Ai vorbit cu ceilalți parteneri despre această acțiune?

— Îmi pui bețe în roate.

— Sunt prudent. Poate că ar trebui să-mi exprim îngrijorările într-un e-mail.

— Nu așa avansezi în firma asta, Peter.

— Cred că acționez în interesul firmei. Chiar nu văd cum poți abroga acest document fără să obții măcar opiniile scrise ale avocaților din afara firmei.

— Dar nici un avocat din afară nu va exprima... Se opri. Îl privi ostil pe Evans. Drake o să vrea să-ți vorbească despre asta.

— O să fie plăcerea mea.

— Îi spun că o să-l sune.

— Bine.

Lowenstein se îndepărtă, cu un mers țeapăn. Apoi se întoarse.

— Și ce-a fost chestia aia cu poliția și apartamentul tău?

— Apartamentul meu a fost jefuit.

— Pentru ce? Droguri?

— Nu, Herb.

— Asistenta mea a trebuit să plece de la birou ca să te ajute cu poliția.

— Așa e. Mi-a făcut un serviciu. Și, dacă-mi amintesc bine, a fost în timpul ei liber.

Lowenstein pufni, apoi se îndepărtă bocănind pe hol. Evans își notă în minte să-l sune pe Drake. Și să termine cu toată povestea asta.

LOS ANGELES

SÂMBĂTĂ, 9 OCTOMBRIE

11.04 A.M.

În soarele fierbinte al zilei, Kenner își parcă mașina în parcare din centru și ieși cu Sarah pe stradă. Căldura făcea ca asfaltul să strălucească. Toate firmele erau în spaniolă, în afară de câteva cuvinte în engleză „încasări cecuri” și „împrumuturi bani”. Muzica *mariachi* bubuia dinspre boxele care-ți zgâriau auzul.

— Ești gata? Întrebă Kenner.

Sarah își verifică micul sac sport de pe umăr. Avea plasă de nailon la ambele capete. Plasa ascundea obiectivul camerei video.

— Da, răspunse ea. Sunt gata.

Se îndreptară împreună spre magazinul mare de pe colț, „Echipamente militare Brader”.

— Ce facem aici? Întrebă Sarah.

— FEE a cumpărat o mare cantitate de rachete, spuse Kenner.

Ea se încruntă.

— Rachete?

— Mici. Ușoare. De aproximativ șaizeci de centimetri lungime. Sunt versiuni învechite ale unui dispozitiv din anii '80, din timpul Tratatului de la Varșovia, numit Hotfire. Acționat manual, ghidat de la distanță, combustibil solid, raza de acțiune de aproximativ o mie de metri.

Sarah nu înțelegea exact ce însemna asta.

— Deci astea sunt arme?

— Mă îndoiesc că de-asta le-au cumpărat.

— Câte au cumpărat?

— Cinci sute. Cu lansatoare.

— Mamă....

— Hai să spunem că probabil nu sunt colecționari. Deasupra ușilor, pe un panou scorjit, vopsit în galben și verde, scria „Echipamente de camping, paintball, jachete militare, busole, saci de dormit și multe, multe altele!”

Clopoțelul ușii de la intrare sună când intrară.

Magazinul era spațios și dezordonat, plin de echipamente militare așezate pe rafturi și adunate în grămezi pe podea. Mirosea a mucegai, ca o pânză veche. Înăuntru se aflau puțini oameni, la această oră. Kenner merse direct la puștiul din spatele casei de marcat, îi arătă portofelul și întrebă de domnul Brader.

— În spate.

Puștiul îi zâmbi lui Sarah. Kenner se duse în spatele magazinului. Sarah rămase în față.

—Deci, spuse ea. Am nevoie de o mână de ajutor.

— O să mă străduiesc.

Rânji. Era un puști tuns foarte scurt, avea probabil nouăsprezece sau douăzeci de ani. Purta un tricou negru, pe care scria „Corbul”. Brațele sale păreau lucrate la sala de forță.

— Încerc să dau de un tip, spuse Sarah, și împinse spre el o foaie de hârtie.

— S-ar zice că orice tip ar vrea să dea el de tine, spuse puștiul.

Luă hârtia. Era poza omului pe care-l cunoșteau sub numele de Brewster, care ridicase tabăra din Antarctica.

— Da, spuse imediat. Sigur că-l știu. Vine uneori pe-aici.

— Cum îl cheamă?

— Nu știu, dar acum e în magazin.

— Acum?

Se uită în jur după Kenner, dar acesta era în spate, cu proprietarul, în spațiul acela înghesuit. Nu voia să-l strige sau să facă ceva care să atragă atenția.

Puștiul stătea pe vârfuri și se uita în jur.

— Da, e aici. Adică a fost aici acum câteva minute. A venit să cumpere niște ceasuri.

— Unde țineti ceasurile?

— Îți arăt.

Ieși de după teighea și o conduse printre grămezile de haine verzi și cutii puse unele peste altele, care ajungeau la doi metri înălțime. Nu putea vedea peste ele. Nu-l mai vedea pe Kenner.

Puștiul o privi peste umăr.

— Ce ești, un fel de detectiv?

— Cam așa ceva.

— Vrei să ieși cu mine?

Intrau din ce în ce mai mult în magazin când se auzi clopoțelul ușii de la intrare. Sarah se întoarse să vadă. Deasupra grămezilor de jachete militare, zări un cap șaten, o cămașă albă și un guler roșu, iar ușa se închise.

— Pleacă...

Nu gândi. Se întoarse pur și simplu și o luă la fugă spre ușă. Sacul i se lovea de șold. Sări peste grămezile de cutii, alergând cât putea de repede.

— Hei, strigă puștiul în spatele ei, te mai întorci? Se repezi pe ușă.

Se afla în stradă. Soare fierbinte, strălucitor și un furnicar de oameni. Privi în stânga și în dreapta. Nu văzu nicăieri cămașa

albă și gulerul roșu. Nu avusese timp să traverseze. Privi după colț și-l văzu îndepărtându-se liniștit de ea, spre Fifth Street. Îl urmă.

Era un bărbat la vreo treizeci și cinci de ani, îmbrăcat în haine ieftine tip golf. Pantalonii îi erau șifonați. Purta bocanci de munte murdari. Avea ochelari cu lentile colorate și o mustață mică, îngrijită. Arăta ca un om care petrece mult timp în aer liber, dar nu un muncitor în construcții mai degrabă un supraveghetor. Poate un șef de șantier în construcții. Sau un inspector. Ceva de felul ăsta.

Încercă să observe detaliile, să și le întipărească în minte. Avansa spre el, apoi se gândi că nu era o idee bună și se retrase. „Brewster” se opri în fața unei vitrine și privi concentrat câteva clipe, apoi își continuă drumul.

Sarah ajunsese la vitrină. Era un magazin de vase din lut, cu farfurii ieftine expuse. Se întrebă atunci dacă omul știa că e urmărit.

Să urmărească un terorist pe o stradă din centru părea ceva desprins dintr-un film, dar era mai înspăimântător decât se așteptase. Magazinul de echipamente militare părea foarte departe. Nu știa unde e Kenner. Și-ar fi dorit să fie lângă ea. În plus, nu se putea spune că trecea neobservată; oamenii de pe trotuare era în majoritate hispanici, iar capul blond al lui Sarah se ridica deasupra lor.

Coborî de pe bordură și începu să meargă pe lângă canalul de scurgere, la marginea trotuarului circulat. Astfel era mai scundă cu cincisprezece centimetri. Și totuși, își dădea seama cu un sentiment de disconfort că părul ei blond ieșea în evidență. Dar nu putea face nimic în această privință.

Îl lăsă pe Brewster să ia un avans de douăzeci de metri. Nu voia să-i lase o distanță mai mare, căci se temea că-l va pierde.

Brewster traversă Fifth Street și merse mai departe. Mai merse puțin, apoi o luă la stânga, pe o alee. Sarah ajunsese la intrarea pe alee și se opri. Din loc în loc erau îngrămădiți saci de gunoi. Din locul unde se afla simțea mirosul de putred. Un camion mare bloca celălalt capăt al aleii.

Și nici urmă de Brewster.

Dispăruse.

Era imposibil, dacă nu cumva intrase pe una dintre ușile care dădeau spre alee. La fiecare șase metri exista câte o ușă, multe dintre ele fiind nișe în peretele de cărămidă.

Își mușcă buza. Nu-i plăcea faptul că nu-l putea vedea. Dar existau câțiva muncitori lângă camion.

Începu să meargă pe alee.

Privi ușile, în timp ce trecea pe lângă ele. Unele erau baricadate cu plăci de lemn, altele închise cu lacăte. Unele aveau plăcuțe murdare, cu numele firmei și înscrisul FOLOSIȚI INTRAREA DIN FAȚĂ SAU SUNAȚI.

Brewster nicăieri.

Ajunsese la jumătatea aleii când ceva o făcu să se întoarcă. La timp ca să-l vadă pe Brewster ieșind pe o ușă în stradă și îndepărtându-se rapid.

Alergă.

Când trecu pe lângă o intrare, văzu o femeie în vârstă care stătea în ușă. Pe firmă scria „Munro mătase și țesături”.

— Cine era tipul? strigă ea.

Bătrâna ridică din umeri și clătină din cap.

— A greșit ușa. Așa fac toți...

Mai spuse ceva, dar Sarah nu auzi.

Ajunsese înapoi pe trotuar, fără să se oprească din alergat. Se îndrepta spre Fourth Street. Îl vedea pe Brewster, care se afla la o jumătate de cvartal în față. Mergea foarte repede, aproape alergând.

Traversă Fourth. Un camion trase pe lateral, la câțiva metri în față. Era de un albastru spălăcit și avea număr de Arizona. Brewster sări pe locul din dreapta, iar camionul demară.

Sarah își nota numărul de înmatriculare când mașina lui Kenner se opri cu un scrâșnet lângă ea.

— Urcă.

Se urcă, iar el porni în viteză.

— Unde-ai fost? întrebă ea.

— Să iau mașina. Te-am văzut când ai plecat. L-ai filmat? Uitase complet de sacul de pe umăr.

— Da, așa cred.

— Bine. Am aflat numele tipului, de la proprietarul magazinului.

— Da?

— Probabil e un nume fals. David Poulson. Și o adresă de livrare.

— Pentru rachete?

— Nu, pentru lansatoare.

— Unde e?

— Flagstaff, Arizona, spuse Kenner. În față se zărea camionul albastru.

Urmăriră camionul pe Second, trecură de clădirea *Los Angeles Times*, de tribunal și ajunseră pe autostradă. Kenner conducea excelent; reușea să rămână la distanță, dar fără să-l piardă.

— Ai mai făcut așa ceva, spuse Sarah.

— Nu chiar.

— Ce-i cu legitimația aia pe care o arăți la toată lumea?

Kenner își scoase portofelul și i-l dădu. Înăuntru era o insignă argintie, care semăna oarecum cu cele ale poliției, doar că pe ea scria „NSIA”. Și avea o legitimație oficială, emisă de „National Security Intelligence Agency”, cu poza lui.

— N-am auzit niciodată de National Security Intelligence Agency.

Kenner încuviință din cap și puse portofelul la loc.

— Cu ce se ocupă?

— Rămâne în afara radarului, spuse Kenner. Ai vești de la Evans?

— Nu vrei să-mi spui?

— Nu e nimic de spus. Terorismul intern nu le convine agențiilor naționale. Sunt ori prea dure, ori prea indulgente. Toți cei din NSIA sunt special antrenați. Acum sună-l pe Sanjong și citește-i numărul de înmatriculare al camionului, să vedem dacă-i dă de urmă.

— Deci te ocupi de terorism intern?

— Uneori.

În fața lor, camionul intrase pe autostrada Interstate 5, îndreptându-se spre est, pe lângă grupul de clădiri gălbui ale County General Hospital.

— Unde se duc? Întrebă ea.

— Nu știu. Dar ăsta e drumul spre Arizona. Sarah luă telefonul și-l sună pe Sanjong.

Sanjong își notă numărul de înmatriculare și-i sună înapoi în mai puțin de cinci minute.

— E înregistrată ca proprietatea Lazy-Bar Ranch, de lângă Sedona, îi spuse lui Kenner. Se pare că e o fermă turistică, cu ape termale. Camionul nu a fost reclamat la furturi.

— Bine. A cui e ferma?

— E un holding, Great Western Environmental Associates. Au un lanț de ferme turistice în Arizona și New Mexico.

— Al cui e holdingul?

— Încă lucrez la asta, dar o să dureze. Sanjong închise telefonul.

În față, camionul intră pe banda dreaptă, apoi aprinse luminile de semnalizare.

— Iese de pe șosea, spuse Kenner.

Urmărire camionul printr-o zonă de parcuri industriale în paragină. Din când în când vedeau câte un panou cu LUCRĂRI sau MAȘINI UNELTE, dar majoritatea clădirilor erau masive și opace. Aerul era încărcat, aproape cețos.

După trei kilometri camionul făcu din nou la dreapta, trecând de un panou pe care scria LTSI CORR Sub acesta se vedea imaginea unui aeroport și o săgeată

— Trebuie să fie un aeroport particular, spuse Kenner.

— Ce e LTSI?

El clătină din cap.

— Nu știu.

În depărtare, pe șosea, se vedea mica pistă de zbor și câteva avioane mici, Cessna și Piper, parcate pe lateral. Camionul parcă lângă un avion bimotor.

— Twin Otter, spuse Kenner.

— E important?

— Decolare scurtă, încărcătură mare. E un fel de cal de povară al avioanelor. E folosit de pompieri și pentru tot felul de alte chestii.

Brewster ieși din camion și se îndreptă spre carlinga avionului. Vorbi puțin cu pilotul. Apoi se întoarse la camion, merse cam o sută de metri și opri în fața unui hangar dreptunghiular imens, din oțel ondulat. Acolo mai erau parcate încă două camioane. Pe plăcuța de pe hangar scria LTSI, cu litere mari, albastre.

Brewster ieși din mașină și se duse în spate, în timp ce șoferul coborî și el.

— Ticălosul, spuse Sarah.

Șoferul era omul pe care îl cunoșteau sub numele de Bolden. Acum purta jeanși, o șapcă de baseball și ochelari de soare, dar nu existau dubii în privința identității sale.

— Ușurel, spuse Kenner.

Priviră cum Brewster și Bolden intrară în hangar printr-o ușă îngustă. Ușa se închise în urma lor cu un sunet metalic. Kenner se întoarse spre Sarah.

— Rămâi aici.

Ieși din mașină, merse rapid spre hangar și intra.

Ea rămase pe scaunul din dreapta, ferindu-și ochii de soare, și așteptă. Clipele se târau. Privi pieziș plăcuța de pe hangar, pentru că vedea litere albe sub inițialele mari LTSI. Dar se afla prea departe ca să-și dea seama ce scrie.

Se gândi să-l sune pe Sanjong, dar n-o făcu. Se gândi cu teamă ce s-ar întâmpla dacă ar ieși Brewster și Bolden, iar Kenner ar rămâne înăuntru. Ar trebui să-i urmărească singură. Nu-i putea lăsa să scape...

Gândul acesta o făcu să treacă pe scaunul șoferului. Își rezemă mâinile pe volan. Se uită la ceas. Sigur trecuseră deja nouă sau zece minute. Scrută hambarul, căutând semne de activitate, dar în mod evident clădirea era concepută pentru a fi cât mai ștearsă și mai opacă.

Se uită din nou la ceas.

Începu să se simtă lașă, pentru că stătea pur și simplu acolo. Toată viața înfruntase lucrurile care o speriau. De aceea învățase să schieze pe gheață, să escaladeze stânci (deși era prea înaltă), să se scufunde până la epave.

Acum stătea pur și simplu într-o mașină încinsă și aștepta, în timp ce minutele se scurgeau.

Dă-o naibii, gândi ea. Și ieși din mașină.

La ușa hangarului se aflau două plăcuțe. Pe una scria LTSI LIGHTNING TEST SYSTEMS INTERNATIONAL. Pe a doua scria: ATENȚIE: NU INTRAȚI ÎN ZONA DE TESTARE ÎN TIMPUL DESCĂRCĂRILOR.

Ce-o mai fi însemnând și asta.

Sarah deschise ușa cu prudență. Exista o sală de recepție, dar era goală. Pe un birou de lemn era o plăcuță scrisă de mână și o sonerie: SUNAȚI PENTRU ASISTENȚĂ.

Lăsă soneria și deschise ușa interioară, pe care se putea citi avertismetul:

INTRAREA INTERZISĂ DESCĂRCĂRI ELECTRICE

INTRAREA PERMISĂ DOAR PERSONALULUI AUTORIZAT

Intră într-o hală industrială prost luminată cu țevi pe tavan, o platformă, podea acoperită cu cauciuc. Era întuneric peste tot, în afară de o cameră pe două niveluri, cu pereți de sticlă, aflată în centru, care era puternic luminată. Era destul de spațioasă, cam de dimensiunile livingului ei. Înăuntru văzu ceva ce semăna cu un motor de avion, montat pe o mică porțiune din aripă. Pe lateral se afla o placă metalică mare, sprijinită de perete. Și la ieșirea din cameră era un tablou de comandă. Un om stătea în fața tabloului. Brewster și Bolden nu se vedeau nicăieri.

În cameră, pe ecranul unui monitor se putea citi PĂRĂȘIȚI IMEDIAT ZONA. O voce de computer spuse: „Părășiți zona de testare. Testarea începe în... treizeci de secunde”. Sarah auzi un vuiet care creștea treptat în intensitate și pufăitul unei pompe. Dar nu se întâmpla nimic vizibil.

Curioasă, făcu câțiva pași în față.

— Pssst!

Se uită înjur, dar nu își dădu seama de unde venea sunetul.

— Pssst!

Se uită în sus. Kenner se afla deasupra ei, pe platformă, îi făcu semn să vină lângă el, arătându-i o scară aflată în colțul camerei.

Vocea computerului spuse: „Testarea începe în... douăzeci de secunde”.

Ea urcă treptele și se ghemui lângă Kenner. Vuietul devenise scrâșnet, iar pufăitul era rapid, aproape continuu. Kenner arătă spre motor și șopti:

— Testează părți de avion.

Îi explică rapid că avioanele erau adesea lovite de fulger și că toate componentele lor trebuiau să reziste. Mai spuse ceva, dar ea nu-l auzi din cauza zgomotului din ce în ce mai puternic.

În camera din mijloc luminile se stinseră, lăsând în urmă doar o strălucire albăstrie deasupra motorului avionului și carcasei sale curbate. Vocea computerului număra de la zece înapoi.

„Testarea începe... acum!”

Se auzi un poc! atât de puternic încât sună ca o împușcătură și un fulger ieși din perete și lovi motorul. Fu imediat urmat de alte descărcări din ceilalți pereți, care loviră motorul din toate

părțile. Fulgerul lovi carcasa în zigzaguri fierbinți, apoi căzu brusc la podea, unde Sarah văzu o bucată de metal în formă de cupolă, de aproape treizeci de centimetri diametru.

Observă că unele fulgere păreau să țintească direct cupola, trecând pe lângă motor.

Pe măsură ce testul continua, fulgerele deveneau mai dense, mai strălucitoare. Scoteau un crac! prelung în timp ce traversau aerul și lăsau urme negre pe carcasa metalică. Paletele ventilatorului fură lovite de un fulger, după care începură să se rotească în tăcere.

Lui Sarah i se părea că din ce în ce mai multe fulgere nu loveau motorul, ci cupola de pe podea, până când în cele din urmă se formă un fel de rețea de fulgere, care veneau din toate direcțiile, îndreptându-se direct spre cupolă.

Și atunci testul se opri brusc. Vuietul încetă și luminile din cameră se aprinseră. Un fum cețos se ridica din carcasa motorului. Sarah privi spre tabloul de comandă și-i văzu pe Brewster și Bolden care stăteau în spatele tehnicianului. Cei trei intrară în camera din centru, se ghemuiră în spatele motorului și examină cupola metalică.

— Ce e asta? întrebă Sarah.

Kenner își duse un deget la buze și clătină din cap. Părea nemulțumit.

În cameră, bărbații ridicară cupola, iar Sarah putu să-și dea seama de complexitatea sa plăcuțe cu circuite verzi și accesorii din metal strălucitor. Dar cei trei erau adunați în jurul ei, vorbind surescitați, și îi era greu să vadă. Apoi așezară cupola înapoi pe podea și ieșiră din cameră.

Râdeau și se băteau reciproc pe spate, aparent foarte mulțumiți de test. Il auzi pe unul dintre ei spunând ceva despre un rând de bere, apoi urmară din nou răsete și ieșiră pe ușa principală. Zona de testare rămase în tăcere.

Auziră cum ușa exterioară se închise.

Așteptă împreună cu Kenner.

Îl privi pe Kenner. Aștepta. Rămase nemișcat timp de un minut, ascultând. Apoi, când se convinse că nu se aude nimic, spuse:

— Hai să ne uităm la chestia aia. Coborâra de pe platformă.

Aflați la nivelul solului, nu văzură și nu auziră nimic. Baza era aparent pustie. Kenner arătă spre camera interioară. Deschiseră ușa și intrară.

Interiorul camerei era luminat. În aer plutea un miros aspru.

— Ozon, spuse Kenner. De la fulgere.

Se îndreptă direct spre cupola de pe podea.

— Ce crezi că e asta? Întrebă Sarah.

— Nu știu, dar trebuie să fie un generator portabil de energie.

Se aplecă și întoarse cupola de partea cealaltă. Vezi tu, dacă poți genera o descărcare de energie negativă suficient de puternică...

Se opri. Cupola era goală. Componentele electronice fuseseră scoase.

Cu un *clang*, ușa din spatele lor se închise.

Sarah se întoarse. Bolden se afla de cealaltă parte a ușii și o înclua liniștit cu un lacăt.

— Căcat, spuse ea.

La tabloul de comandă îl văzu pe Brewster, care manevra manetele și apăsa pe butoane. Puse în funcțiune un intercom.

— Intrarea e interzisă în această unitate, oameni buni. Scrie foarte clar. Se pare că n-ați citit avertismentele...

Brewster se îndepărtă de tabloul de comandă. Lumina din cameră deveni albastru închis. Sarah auzi cum începe vuietul, care începea să crească în intensitate. Pe ecran se aprinse mesajul PĂRĂȘIȚI IMEDIAT ZONA. Și auzi vocea computerului spunând: „Vă rugăm părăsiți zona de testare. Testarea începe în... treizeci de secunde”.

Brewster și Bolden se retraseră fără să se uite înapoi.

Sarah îl auzi pe Bolden spunând: „Urăsc mirosul de carne arsă”.

Și plecară, trântind ușa în urma lor. Computerul spuse: „Testarea începe în... cincisprezece secunde”.

Sarah se întoarse spre Kenner.

— Ce facem?

Afară, Bolden și Brewster se urcară în mașină. Bolden porni motorul. Brewster puse mâna pe umărul celui alt.

— Hai să așteptăm puțin.

Priviră ușa. O lumină roșie începu să licărească, la început ușor, apoi din ce în ce mai repede.

— Testul a început, spuse Brewster.

- Mare păcat, spuse Bolden. Cât crezi că rezistă?
- Unul sau două fulgere. La al treilea sunt mai mult ca sigur morți. Și probabil în flăcări.
- Mare păcat, spuse din nou Bolden. Băgă mașina în viteză și se îndreaptă spre avionul care aștepta.

IV. FLASH

CITY OF COMMERCE
SÂMBĂTĂ, 9 OCTOMBRIE
12.13 P.M.

În camera de testare, aerul căpătă o consistență electrică, asemenea atmosferei înainte de furtună. Sarah văzu cum i se ridică părul de pe mână. Hainele i se lipeau de corp din cauza electricității.

- Ai o curea? întrebă Kenner.
- Nu...
- O agrafă de păr?
- Nu.
- Nimic metalic?
- Nu! Fir-ar să fie, nu!

Kenner se izbi de peretele de sticlă, dar fu proiectat înapoi, îl lovi cu piciorul; nu se întâmplă nimic. Se repezi în ușă cu toată forța, dar lacătul era puternic.

— Zece secunde până la începerea testului, spuse computerul.

- *Ce ne facem?* întrebă Sarah, panicată.
- Scoate-ți hainele.
- Ce?

— Acum. Fă-o. El își scotea cămașa, o sfâșia, nasturii zburau. Hai, Sarah, mai ales puloverul.

Avea un pulover pufos de angora și, în mod ciudat, își aminti că era un cadou de la iubitul ei, unul dintre primele lucruri pe care i le cumpărase. Îl smulse de pe ea, ca și tricoul de dedesubt.

- Fusta, spuse Kenner. Era în chiloți și-și scotea pantofii.
- Ce e asta...
- Are fermoar!

Cu mișcări precipitate își scoase fusta. Rămăsese în bustiera sport și în chiloți. Tremura. Vocea computerului începuse numărătoarea inversă.

— Zece... nouă... opt...

Kenner înfășură hainele în jurul motorului. Îi luă fusta și o puse peste motor. Așează puloverul de angora deasupra.

— Ce faci?

— Intinde-te pe jos. Stai pe podea cât mai lipită de pământ posibil *și nu te mișca*.

Își lipi corpul de betonul rece. Inima îi bătea cu putere. Aerul era încărcat. Simți un fior în ceafă.

— Trei... doi... unu...

Kenner se aruncă pe podea lângă ea și primul fulger lovi camera. Fu șocată de violența sa, de suflul aerului ce trecu pe deasupra trupului său. Părul i se ridicase, îl simțea cum se desprinde de ceafă. Urmără alte fulgere sunetul de trăsnet era înspăimântător explozia de lumină albastră, atât de strălucitoare încât o vedea chiar cu ochii strâns închiși. Se lipi și mai tare de podea, dorindu-și să fie cât mai jos, expiră și gândi: *Acum e momentul să ne rugăm*.

Dar brusc un alt fel de lumină apărură în cameră, mai galbenă, care licărea, și se simți un miros înțepător, acru.

Foc.

O bucată din puloverul în flăcări căzu pe umărul ei gol. Simți o durere pătrunzătoare.

— E foc...

— Nu te mișca! strigă Kenner.

Fulgerele loveau în continuare, din ce în ce mai repede, trosnind prin cameră, dar ea vedea cu colțul ochiului cji hainele de pe motor luaseră foc, iar camera se umplea de fum.

Mi-a luat foc părul, gândi ea. Și simți o dogoare la baza gâtului, de-a lungul scalpului...

Și brusc camera se umplu de un șuvoi de apă, fulgerele se opriseră, iar stropitoarele de deasupra începură să susure.

I se făcu frig; focul se stinse; betonul era ud.

— Acum pot să mă ridic?

— Da, spuse Kenner. Poți să te ridici.

În următoarele minute încercă să spargă sticla, fără succes, într-un final se opri și privi intens în jur, cu părul șiroindu-i de apă.

— Nu înțeleg, spuse el. Nu poți să ai o astfel de cameră fără un mecanism de siguranță care să permită omului să iasă de aici.

— Au încuiat ușa, doar ai văzut.

— Da. Au încuiat-o pe dinafară cu un lacăt. Lacătul e pus acolo ca nimeni să nu intre în cameră cât timp baza e închisă. Dar tot trebuie să existe o cale să ieși *dinăuntru*.

— Dacă există, eu n-o văd. Tremura. Umărul o durea, acolo unde se arse. Lenjeria de corp îi era udă. Nu era modestă, dar îi era frig, iar el trăncănea întruna...

— Trebuie să existe o cale, spuse el, întorcându-se încet, uitându-se în jur.

— Nu poți sparge geamul...

— Nu, spuse el. Nu se poate. Dar asta păru să-i sugereze ceva. Se aplecă și examina cu atenție structura de sticlă și privi zona unde sticla se îmbina cu peretele. Își plimbă degetul de-a lungul ei.

Ea tremura în timp ce-l privea. Stropitoarele încă mai funcționau, aruncând apă. Stătea în șapte centimetri de apă. Nu înțelegea cum putea el să-și păstreze concentrarea, să fie atât de atent la...

— Să fiu eu al dracului, spuse el. Degetele i se încleștaseră pe un mic zăvor, care se confunda cu structura. Mai găsi unul de cealaltă parte a ferestrei și-l deschise. Apoi împinse geamul, care era prins la mijloc în balamale, și, printr-o rotație, se deschise.

Păși prin el în camera exterioară.

— Nici o scofală, spuse el. îi întinse mâna. Pot să-ți ofer niște haine uscate?

— Mulțumesc, spuse ea, și-i dădu mâna.

Băile de la LTSI nu erau grozave, dar Sarah și Kenner se uscară cu prosoape de hârtie și găsiră câteva salopete călduroase, iar Sarah începu să se simtă mai bine. Se privi în oglindă și observă că-și pierduse cinci centimetri de păr pe partea stângă. Vârfurile erau zdrențuite, negre, răsucite.

— Ar fi putut fi mai rău, spuse ea, gândind: *Cel puțin o vreme cred că mă paște coada de cal*.

Kenner se îngriji de umărul ei, despre care spuse că era doar o arsură de gradul întâi, cu câteva bășici. Ii puse gheață, spunându-i că arsura nu era o rană provocată de temperatură,

ci de fapt un răspuns nervos al corpului, iar gheața pusă în primele zece minute îi reduce gravitatea amortind nervul și prevenind astfel reacția. Deci dacă erai pe punctul de a face bășici, gheața oprea fenomenul.

Ea îi ignoră vocea. Nu putea vedea zona arsă, așa că trebuia să-l creadă pe cuvânt. Începea s-o doară. El găsi o trusă de prim ajutor și îi aduse aspirină.

— Aspirină? spuse Sarah.

— E mai bună decât nimic. Îi puse două tablete în palmă. De fapt, mulți nu știu, dar aspirina e un adevărat medicament-minune, are o putere analgezică mai mare decât morfina și este antiinflamatoare, antitermică...

— Nu acum, spuse ea. Te rog.

Nu mai suporta încă o predică de-a lui. Nu spuse nimic. Îi puse doar bandajul. Părea să se priceapă și la asta.

— Există ceva la care nu te pricepi? Întrebă ea.

— A, normal.

— Ca de exemplu? Dansul?

— Nu, știu să dansez. Dar sunt groaznic la limbi străine.

— Ce ușurare...

Ea era talentată la limbi străine. Făcuse anul trei de facultate în Italia și vorbea destul de fluent italiana și franceza. Și studiase chineza.

— Dar tu? spuse el. La ce nu te pricepi?

— La relații, spuse ea. Se privi în oglindă și începu să-și smulgă firele înnegrite de păr.

BEVERLY HILLS

SÂMBĂȚĂ, 9 OCTOMBRIE

1.13 P.M.

Când Evans urcă treptele spre apartamentul său, auzi sunetul televizorului. Părea mai tare decât înainte. Auzi aplauze și râsete. Un fel de emisiune cu public în studio.

Deschise ușa și intră în living. Detectivul privat din curte stătea pe canapea, cu spatele la Evans, și se uita la televizor, își scosese haina, care era agățată de un scaun de lângă el. Își rezemase brațele pe spătarul canapelei. Bătea darabana cu degetele, nerăbdător.

— Văd că te simți ca acasă, spuse Evans. Cam tare, nu crezi? Te deranjează dacă-l dai mai încet?

Omul nu răspunse, continuă să privească fix televizorul.

— M-ai auzit? spuse Evans. Dă-l mai încet, te rog. Omul nu se mișcă. Doar degetele i se mișcau nervos pe spătarul canapelei.

Evans se duse în fața omului.

— Îmi pare rău, nu știu cum te cheamă, dar...

Se opri. Detectivul nu se întorsese să se uite la el, ci continua să privească fix televizorul. De fapt, nici o parte a corpului său nu se mișca. Era imobil, rigid. Ochii nu i se mișcau. Nici măcar nu clipeau. Singura parte a corpului care se mișca erau degetele, deasupra canapelei. Păreau să tremure. Spasmodic.

Evans păși în fața omului.

— Te simți bine?

Fața îi era lipsită de expresie. Ochii priveau fix în față, păreau să treacă prin Evans.

— Domnule?

Detectivul respira cu greutate, pieptul de-abia i se ridica. Pielea căpătase o nuanță cenușie.

— Nu poți să te miști deloc? Ce ți s-a întâmplat? Nimic. Omul era rigid.

Exact așa cum descrisese Margo, gândi Evans. Aceeși rigiditate, aceeași lipsă de expresie. Evans ridică receptorul, formă 911 și ceru o ambulanță la adresa lui.

— Bine, am chemat ajutoare, îi spuse omului. Detectivul nu avu nici o reacție vizibilă, totuși Evans avu impresia că auzea și că era perfect conștient înăuntrul corpului său înghețat. Dar nu putea fi sigur de asta.

Evans se uită prin cameră, sperând să găsească indicii în legătură cu ce i se întâmplase acestui om. Dar apartamentul părea neatins. Un scaun dintr-un colț părea să fi fost mișcat din loc. Trabucul detectivului se afla pe jos, în colț, de parcă s-ar fi rostogolit acolo. Arsese puțin marginea covorului.

Evans ridică trabucul.

Îl duse în bucătărie, îl ținu sub jetul de apă de la robinet, apoi îl aruncă în coșul de gunoi. Apoi îi veni o idee. Se întoarse la detectiv.

— Voiai să-mi aduci ceva...

Nici o mișcare. Doar degetele pe canapea.

— E aici?

Degetele se opriă. Sau aproape. Încă se mai mișcau ușor. Dar era evident că omul făcea un efort.

— Poți să-ți controlezi degetele? Întrebă Evans, începură să se miște, apoi se opriă.

— Deci poți. Bine. Acum: voiai să-mi arăți ceva aici? Degetele se mișcă.

Apoi se opriă.

— Să zicem că a fost un da. Bine.

Evans se retrase. În depărtare auzi o sirenă care se apropia. Ambulanța avea să sosească în câteva minute.

— O să mă mișc într-o direcție și, dacă e cea corectă, mișcă degetele.

Degetele începură să se miște, apoi se opriă, ca și cum ar fi spus „da”.

— Bine, spuse Evans.

Se întoarse și făcu câțiva pași la dreapta, îndreptându-se spre bucătărie. Privi în urmă. Degetele nu se mișcă.

— Deci nu e în partea asta.

Acum o luă spre televizor, prin fața omului. Degetele nu se mișcă.

— Bine atunci. Evans o luă la stânga, mergând spre ferestre.

Nici acum degetele nu se mișcau. Mai rămăsese o singură direcție: trecu în spatele detectivului, îndreptându-se spre ușă. Pentru că omul nu-l putea vedea, Evans spuse:

— Acum mă îndepărtez de tine, spre ușa de la intrare... Degetele nu se mișcă.

— Poate că n-ai înțeles, spuse Evans. Voiam să-ți miști degetele dacă o iau în direcția bună...

Degetele se mișcă. Zgâriau canapeaua.

— Da, bine, dar în ce direcție? M-am dus în toate cele patru direcții și...

Se auzi soneria. Evans deschise și doi paramedici intrară în grabă, cu o targa. Apoi începu agitația, îi adresau un tir rapid de întrebări și-l întindeau pe detectiv pe targa. Poliția sosi după câteva clipe, cu și mai multe întrebări. Erau polițiști din Beverly Hills, așa că rămâneau politicoși, dar foarte insistenți. Acest om era paralizat în apartamentul lui Evans, iar Evans părea să nu știe nimic despre asta.

În sfârșit apăru un detectiv. Purta un costum maroniu și se prezentă cu numele de Ron Perry. Ii dădu lui Evans cartea sa de

vizită. Evans i-o dădu și el pe a lui. Perry o examina, apoi îl privi pe Evans și spuse:

— Nu cumva am mai văzut cartea asta de vizită? Mi se pare cunoscută. Da, îmi aduc aminte. Era la apartamentul acela din Wilshire, unde o doamnă era paralizată.

— Era clienta mea.

— Și acum s-a întâmplat din nou, același tip de paralizie, spuse Perry. E o coincidență sau nu?

— Nu știu, spuse Evans, pentru că n-am fost acolo. Nu știu ce s-a întâmplat.

— Întâmplător, oamenii paralizează pe unde treceți?

— Nu, spuse Evans. V-am spus, nu știu ce s-a întâmplat.

— Tipul ăsta e și el client?

— Nu.

— Atunci cine e?

— Habar n-am cine e.

— Nu? Cum a intrat aici?

Evans era pe cale să spună că îi lăsase ușa deschisă, dar își dădu seama că ar fi trebuit să dea o explicație lungă și dificilă.

— Nu știu. Eu ăăă... Uneori nu încui ușa.

— Ar trebui să încuiați ușa tot timpul, domnule Evans. Ține de bun-simț.

— Da, sigur, aveți dreptate.

— Ușa dumneavoastră nu se închide automat când ieșiți?

— V-am mai spus, nu știu cum a intrat în apartamentul meu, spuse Evans, privindu-l pe detectiv în ochi.

Detectivul îi susținu privirea.

— Cum v-ați ales cu firele astea în cap?

— Am căzut.

— Pare o căzătură zdravănă.

— Așa a și fost.

Detectivul încuviință încet din cap.

— Ne-ați scuti de mult efort dacă ne-ați spune cine e tipul ăsta, domnule Evans. Aveți un om în casă, nu știți cine e, nu știți cum a ajuns aici. Iertați-mă dacă vă spun că probabil ați omis câte ceva.

— Așa e.

— Bine.

Perry își scoase carnetul de notițe. Vă ascult.

— Tipul e detectiv particular.

— Știam asta.
— Știați? Întrebă Evans.
— Paramedicii i-au controlat buzunarele, au găsit o legitimație în portofel. Continuați.
— Mi-a spus că a fost angajat de un client de-al meu.
— Aha. Care client? Perry scria.
— Nu vă pot spune asta.
Își ridică privirea din carnețel.
— Domnule Evans...
— Îmi pare rău. E confidențial. Detectivul scoase un oftat lung.
— Bine, deci tipul e un detectiv particular angajat de un client al dumneavoastră.
— Da, spuse Evans. Detectivul m-a contactat și mi-a spus că voia să mă vadă, să-mi dea ceva.
— Să vă dea ceva?
— Da.
— Nu voia să-i dea clientului?
— Nu putea.
— De ce?
— Clientul e... ăă, nu e disponibil.
— Înțeleg. Deci a venit la dumneavoastră?
— Da. Era cam paranoic, voia să ne întâlnim în apartamentul meu.
— Așa că i-ați lăsat ușa apartamentului deschisă.
— Da.
— Unui tip pe care nu l-ați mai văzut niciodată?
— Da, dar știam că lucra pentru clientul meu.
— De unde știați? Evans clătină din cap.
— Confidențial.
— Bine. Deci tipul vine în apartamentul dumneavoastră.
Unde ați fost?
— La biroul meu.
Evans relatează rapid tot ce făcuse în ultimele două ore.
— V-a văzut cineva la birou?
— Da.
— Ați avut conversații?
— Da.
— Cu mai mult de o persoană?
— Da.

— Ați mai văzut pe altcineva, în afară de cei de la firma de avocatură?

— M-am oprit să pun benzină.

— Vânzătorul v-ar recunoaște?

— Da. A trebuit să-mi folosesc cartea de credit.

— La ce stație?

— Shell, de pe Pico.

— Bine. Deci ați fost plecat două ore, v-ați întors aici, iar tipul era...

— Cum l-ați văzut. Paralizat.

— Și ce trebuia să vă dea?

— N-am idee.

— N-ați găsit nimic în apartament?

— Nu.

— Mai vreți să-mi spuneți ceva?

— Nu.

Încă un oftat prelung.

— Ascultați-mă, domnule Evans. Dacă doi oameni ar paraliza în mod misterios, m-aș îngrijora. Dar dumneavoastră nu păreți îngrijorat.

— Credeți-mă, sunt îngrijorat, spuse Evans. Detectivul se încruntă la el.

— Bine, spuse el, într-un final. Aveți o clauză de confidențialitate cu clientul, pe care o invocați. Trebuie să vă spun că am primit telefoane de la UCLA și CDC în legătură cu paralizia asta. Acum, că există un al doilea caz, o să fie mai multe telefoane. Își închise carnetul de notițe. Va fi nevoie să veniți la secție și să dați o declarație semnată. Puteți face asta mai târziu?

— Cred că da.

— La ora patru?

— Da. Bine.

— Găsiți adresa pe cartea de vizită. Întrebați de mine la recepție. Parcarea e la subsolul clădirii.

— Bine, spuse Evans.

— Atunci ne vedem acolo, spuse detectivul, și se întoarse să plece.

Evans închise ușa în urma lui și rămase sprijinit de ea. Se bucura că rămăsese în sfârșit singur. Se plimbă încet prin apartament, încercând să-și adune gândurile. Televizorul încă

mergea, dar fără sunet. Privi canapeaua pe care stătuse detectivul particular. Urma corpului său era încă vizibilă.

Mai avea încă jumătate de oră până la întâlnirea stabilită cu Drake. Dar voia să afle ce-i adusese detectivul. Unde era? Evans o luase în toate direcțiile posibile și de fiecare dată omul îi semnalase cu degetele că era o direcție greșită.

Ce însemna asta? Nu adusese lucrul acela? Era în altă parte? Sau cine îl paralizase îl luase cu el, așa că nu se mai afla aici?

Evans oftă. Nu-i pusese detectivului întrebarea cheie: se află aici? Evans presupuse doar că se afla acolo. Și dacă era? Unde putea fi? Nord, sud, est, vest. Toate greșite. Ceea ce însemna... Ce?

Clătină din cap. Avea dificultăți de concentrare. Adevărul este că paraliza detectivului îl descurajase mai mult decât voia să recunoască. Privi la canapea, la urma corpului. Omul nu se putea mișca. Trebuie să fi fost înspăimântător. Iar paramedicii îl ridicaseră cu totul, ca pe un sac de cartofi, și-l așezaseră pe targa. Pernele de pe canapea erau în dezordine, amintind de eforturile lor.

Fără să se grăbească, Evans netezi canapeaua, puse pernele la loc, le aranjă...

Simți ceva. Înăuntrul uneia dintre perne. Își vârî mâna mai adânc în crăpătură.

— Fir-ar să fie !

Desigur că, dacă se gândea acum, i se părea evident. Greșise încercând s-o ia în toate direcțiile, pentru că detectivul voia ca Evans să meargă *spre el*. Omul stătea pe lucrul acela, care alunecase în căptușeala canapelei.

Se dovedi a fi un DVD lucios.

Evans îl puse în DVD player și apăsă o listă de date. Toate erau din ultimele două săptămâni. Evans alegea una dintre date.

Avea o imagine de ansamblu a sălii de conferințe de la FNRM. Era un unghi lateral, filmat dintr-un colț al încăperii, de la înălțimea taliei. Probabil că provenea de la o cameră ascunsă în tribuna vorbitorului sau ceva de felul ăsta, se gândi Evans. Detectivul trebuie s-o fi instalat în ziua în care Evans îl văzuse în sala de conferințe a FNRM.

La baza ecranului era un *time cod*, iar cifrele se schimbau rapid. Dar Evans privea imaginea, care-l arăta pe Nicholas Drake

vorbind cu John Henley, tipul de la PR. Drake era supărat, făcea gesturi largi cu mâinile.

— *Urăsc* încălzirea globală, spuse Drake, aproape urlând. O *urăsc* ca dracu'. E un dezastru absolut.

— S-a instalat, spuse Henley, calm. De-a lungul multor ani. Cu asta trebuie să lucrăm.

— Să lucrăm? Dar *nu merge*, spuse Drake. Asta vreau să spun. Nu poți să scoți nici un ban din asta, mai ales iarna. De fiecare dată când ninge, oamenii uită de încălzirea globală. Sau sunt de părere că încălzirea globală ar putea fi până la urmă un lucru bun. Se târăsc prin zăpadă și își *doresc* puțină încălzire globală. Nu e ca poluarea, John. Poluarea *a funcționat*. încă mai funcționează. Poluarea îi sperie pe oameni de moarte. Le spui că or să se îmbolnăvească de cancer și banii încep să curgă. Dar nimeni nu se teme de puțină căldură. Mai ales dacă nu se va întâmpla decât peste o sută de ani.

— Ai multe moduri de-a o prezenta.

— Nu mai am, spuse Drake. Le-am încercat pe toate. Dispariția speciilor din cauza încălzirii globale nimeni nu dă nici o ceapă degerată. Au auzit că majoritatea speciilor care vor dispărea sunt de insecte. Nu poți să scoți bani din insecte pe cale de dispariție, John. Boli exotice din cauza încălzirii globale nimănui nu-i pasă. Nu s-a întâmplat așa ceva. Anul trecut am avut campania aia imensă în care făceam legătura între încălzirea globală și virusii Ebola și Hanța. Nimeni n-a fost impresionat. Creșterea nivelului mării din cauza încălzirii globale știm cu toții ce se va alege de-aici. Procesul Vanutu e un dezastru absolut. Toată lumea o să presupună că nivelul mării nu crește nicăieri. Iar tipul ăla scandinav, expertul în nivelul mării... A devenit o ciumă. A atacat chiar IPCC pentru incompetență.

— Da, spuse Henley, răbdător. Tot ce spui e adevărat...

— Așa că spune-mi tu, zise Drake, cum dracu' trebuie să *prezint* eu încălzirea globală. Pentru că știi câte fonduri trebuie să strâng ca organizația asta să meargă înainte, John. Am nevoie de patruzeci și două de milioane pe an. Fundațiile or să-mi dea doar un sfert anul ăsta. Vedetele apar la galele de strângere de fonduri, dar ne dau un mare căcat. Sunt atât de megalomane încât își închipuie că e suficient dacă apar. Sigur că în fiecare an dăm în judecată Agenția pentru Protecția

Mediului și poate că scuipă vreo trei-patru milioane. Cu donațiile APM, poate ajungem la cinci milioane în total. Rămâne totuși o mare diferență, John. Încălzirea globală n-o ă-o acopere. Am nevoie de *o cauză*, ce dracu'. O cauză care *să funcționeze!*

— Înțeleg, spuse Henley, tot foarte calm. Dar uiți de conferință.

— O, Doamne, conferința, spuse Drake. Tâmpiții ăia nu pot să fac niște postere ca lumea. Bendix e cel mai bun vorbitor al nostru; are o problemă în familie. Soția lui face chimioterapie. În program era și Gordon, dar are un proces în legătură cu cercetarea sa... Se pare că notițele erau falsificate.

— Astea sunt detalii, Nicholas, spuse Henley. Îți cer să-ți păstrezi perspectiva de ansamblu...

În momentul acela sună telefonul. Drake răspunse, ascultă un timp. Apoi acoperi receptorul cu mâna și se întoarse spre Henley.

— O să continuăm mai târziu, John. Am o urgență. Henley se ridică și ieși din cameră.

Filmarea se termina aici. Ecranul deveni negru.

Evans privea în gol. Simțea că i se face rău. Fu străbătut de un val de amețeală. Avea un vârtaj în stomac. Ținea telecomanda în mână, dar nu apăsă pe butoane.

Momentul trecu. Inspiră. Dacă se gândea mai bine, ceea ce văzuse nu era atât de surprinzător. Poate că Drake era mai explicit în particular ca toată lumea — și evident că se simțea presat să strângă bani. Dar frustrarea pe care o exprimase era perfect de înțeles. Încă de la început, mișcarea trebuise să lupte împotriva apatiei din societate. Oamenii nu gândeau pe termen lung. Nu vedeau degradarea treptată a mediului. Întotdeauna fusese o bătălie crâncenă pentru a convinge publicul să facă ceea ce servea interesului său.

Bătălia era departe de a se sfârși. De fapt, de-abia începuse.

Și probabil că într-adevăr era greu să strângi bani pentru încălzirea globală. Deci Nicholas Drake avea într-adevăr o sarcină dificilă.

Iar organizațiile ecologiste chiar lucrau cu foarte puține fonduri. Patruzeci și patru de milioane pentru FNRM, la fel și pentru NRDC, poate cincizeci pentru Sierra Club. Cea mai mare era Nature Conservancy, care avea șapte sute cincizeci de milioane. Dar ce însemna asta în comparație cu zecile de

miliarde de care puteau dispune corporațiile? Era ca David și Goliat. Iar Drake era David. După cum spunea chiar el, de câte ori avea ocazia.

Evans se uită la ceas. Oricum, trebuia să meargă la întâlnirea cu Drake.

Scoase DVD-ul din aparat, îl puse în buzunar și părăsi apartamentul. Pe drum recapitula ce voia să spună. Revizui totul de mai multe ori, încercând să obțină o poveste perfectă. Trebuia să fie foarte atent, pentru că tot ce-i spusese Kenner să spună era o minciună.

BEVERLY HILLS
SÂMBĂTĂ, 9 OCTOMBRIE
11.12 A.M.

— Peter, Peter, spuse Nicholas Drake, strângându-i mâna călduros. Mă bucur mult să te văd. Ai fost plecat.

— Da.

— Dar n-ai uitat de cererea mea.

— Nu, Nick.

— Ia loc.

Evans se așeză, iar Drake se duse la biroul său.

— Spune.

— Am aflat originea acelei clauze.

— Da?

— Da. Ai avut dreptate. Un avocat i-a dat lui George ideea.

— Știam eu î Cine?

— Un avocat din afară, nu din firma noastră. Evans vorbea cu grijă, spunând exact ce-l învățase Kenner.

— Cine?

— Din păcate, Nick, există documentație. Ciorne subliniate cu roșu, cu comentariile lui George scrise de mână.

— Căcat. De când sunt astea?

— De acum șase luni.

— Șase luni!

— Se pare că pe George îl preocupau de mult... chestiile astea. Gruparea pe care o susținea.

— Mie nu mi-a spus niciodată.

— Nici mie, spuse Evans. A ales un avocat din afară.

— Vreau să văd corespondența asta, spuse Drake. Evans clătină din cap.

— Avocatul nu va permite asta niciodată.

— George e mort.

— Clauza de confidențialitate e valabilă după moarte.
Swindler și Berlin împotriva Statelor Unite.

— Asta e un mare căcat, Peter, iar tu știi asta. Evans ridică din umeri.

— Dar avocatul ăsta face totul ca la carte. Și se poate susține că eu deja am depășit limitele corectitudinii pentru că am spus cât am spus.

Drake bătu cu degetele în birou.

— Peter, procesul Vanutu are o nevoie disperată de banii ăia.

— Am tot auzit, spuse Evans, că s-ar putea renunța la procesul ăla.

— Aiureli.

— Pentru că datele nu arată nici o creștere în nivelul Pacificului.

— Eu aș fi mai atent cu astfel de afirmații, spuse Drake. Unde ai auzit asta? Pentru că trebuie să fie o dezinformare din partea industriei, Peter. *Fără îndoială*, nivelul mării crește în toată lumea. S-a demonstrat științific de o mie de ori. Chiar de curând mă uitam la măsurătorile din satelit ale nivelului mării, o modalitate relativ nouă de măsurare. Sateliții arată o creștere de câțiva milimetri, doar anul trecut.

— Aceste date au fost publicate? întrebă Evans.

— Nu îmi amintesc acum, spuse Drake, aruncându-i o privire ciudată. Era într-unui dintre rapoartele pe care le primesc.

Nu era planificat să întrebe așa ceva. Cuvintele îi ieșiseră fără să vrea din gură. Și își dădea seama, cu o senzație de disconfort, că tonul său era sceptic. Normal că Drake îl privea ciudat.

— Nu vreau să insinuez nimic, spuse Evans repede. Doar că am auzit niște zvonuri...

— Și voiai să le dai de capăt, spuse Drake, încuviințând din cap. E normal. Mă bucur că m-ai anunțat, Peter. O să vorbesc cu Henley și o să aflu ce idei se răspândesc. Desigur că e o luptă fără sfârșit. Știi că avem de-a face cu neanderthalienii ăia de la Competitive Enterprise Institute, de la Fundația Hoover și de la Marshall Institute. Grupări finanțate de radicali de dreapta și de

fundamentațiști spălați pe creier. Dar, din păcate, au enorm de mulți bani la dispoziție.

— Da, înțeleg, spuse Evans. Se întoarce să plece. Mai ai nevoie de mine?

— O să fiu sincer cu tine, spuse Drake. Nu sunt mulțumit. Ne-am întors la cincizeci de mii pe săptămână?

— În condițiile astea cred că nu avem de ales.

— Atunci va trebui să ne descurcăm, spuse Drake. Apropo, procesul o să iasă bine. Dar trebuie să-mi concentrez energia asupra conferinței.

— A, da. Când începe?

— Miercuri, spuse Drake. Peste patru zile. Acum scuză-mă, te rog...

— Sigur, spuse Evans. Ieși din birou, lăsându-și telefonul pe masa aflată în fața biroului.

Evans coborâse scările și ajunsese la parter când realizează că Drake nu-l întrebase despre suturi. Toată lumea cu care se întâlnise în acea zi făcuse un comentariu despre asta, dar nu și Drake.

Desigur, Drake avea multe pe cap, cu pregătirile pentru conferință. În față, Evans văzu sala de conferință de la parter în plină agitație. Pe panoul de pe perete scria SCHIMBĂRILE CLIMATICE ABRUPTE CATASTROFA VIITORULUI. Douăzeci de tineri erau adunați în jurul unei mese mari, pe care se afla o machetă a interiorului unui amfiteatru, și a parcurii din exterior. Evans se opri să privească.

Unul dintre tineri puneă bucăți de lemn în parcare, care reprezentau mașinile.

— N-o să-i placă, spuse altul. Vrea ca spațiile cele mai apropiate de clădire să fie rezervate pentru microbuzele televiziunilor, nu pentru autobuze.

— Am lăsat trei spații pentru televiziuni, spuse primul tânăr. Nu ajunge?

— Vrea zece.

— Zece spații?

— Câte echipe de știri crede el că or să vină la chestia asta?

— Nu știu, dar vrea zece spații și ne-a spus să ne ocupăm de problema curentului electric suplimentar și a liniilor telefonice.

— Pentru o conferință despre schimbările climatice abrupte? Nu înțeleg. Cât de mult poți spune despre uragane și secetă? O să aibă noroc dacă vin trei echipe.

— Hei, el e șeful. Marchează cele zece spații și să terminăm odată.

— Asta înseamnă că cele zece autobuze o să trebuiască să meargă în spate.

— Zece spații, Jake.

— Bine, bine.

— Aproape de clădire, pentru că alimentarea e foarte scumpă. Amfiteatrul o să ne coste și pielea de pe noi dacă vrem dotări în plus.

La celălalt capăt al mesei, o fată spunea:

— Cât de întineric va fi în spațiile de expoziție? Destul ca să proiectăm casete?

— Nu, se limitează la panouri plate.

— Unii dintre expozanți au proiectoare *all-in-one*.

— A, atunci cred că e bine.

O tânără veni spre Evans, care stătea și privea în cameră.

— Vă pot ajuta cu ceva, domnule?

Părea să lucreze la recepție. Avea genul acela de drăgălășenie plată.

— Da, spuse el, arătând spre sala de conferințe. Mă întrebam cum să fac să particip la această conferință.

— Mă tem că e doar pe bază de invitații, spuse ea. E o conferință academică, așa că publicul nu prea are acces.

— Tocmai am ieșit din biroul lui Nick Drake, spuse Evans, și am uitat să-l întreb...

— A... Păi, de fapt, am niște bilete la recepție. Știți cumva în ce zi veți participa?

— În toate, spuse Evans.

— E un angajament serios, spuse ea, zâmbind. Pe aici, vă rog...

De la FNRM la sediul conferinței, în centrul Santa Monica, distanța era mică. Muncitorii aflați pe platforma unei macarale puneau literele unei inscripții enorme. Până acum, scria SCHIMBĂRILE CLIMATICE ABR, iar mai jos, CATASTR.

Mașina i se încinsese din cauza soarelui. Evans o sună pe Sarah de pe telefonul din mașină.

— Gata. Mi-am lăsat telefonul în biroul lui.

— Bine. Speram să suni mai devreme. Nu cred că mai contează.

— Nu? De ce?

— Kenner a aflat deja ce voia.

— Da?

— Uite, vorbește cu el.

E cu el? se gândi Evans.

— Kenner la telefon.

— Sunt Peter.

— Unde ești?

— În Santa Monica.

— Du-te înapoi acasă și ia-ți niște haine de munte. Apoi așteaptă acolo.

— De ce?

— Schimbă-ți toate hainele pe care le porți acum. Nu lua nimic cu tine din ce porți acum.

— De ce?

— Mai târziu.

Clic. Telefonul era mort.

Întors în apartamentul său, își făcu în grabă bagajul. Apoi se întoarse în living. În timp ce aștepta, puse din nou DVD-ul în aparat și așteptă să apară lista de date.

Alese a doua dată de pe listă.

Pe ecran îi văzu din nou pe Drake și Henley. Probabil că era în aceeași zi, pentru că purtau aceleași haine. Dar trecuse ceva timp. Drake își scosese haina, care atârna pe un scaun.

— Te-am mai ascultat, spunea Drake. Părea nemulțumit. Și sfaturile tale n-au mers.

— Gândește structural, spuse Henley și se lăsă pe spate în scaun, uitându-se la tavan, cu degetele întinse.

— Ce dracu' înseamnă asta? spuse Drake.

— În termeni de cum funcționează informația. Ce susține, ce o susține.

— Ăsta e rahat PR-ist.

— Nicholas, spuse Henley, tăios. Încerc să te ajut.

— Scuze. Drake părea spășit. Își coborâse puțin capul. Privind înregistrarea, Evans gândi: *Henley conduce aici?*

În clipa asta așa părea.

— Hai acum, spuse Henley, dă-mi voie să-ți explic cum o să-ți rezolvi problema. Soluția e simplă. Mi-ai spus deja...

Se auziră bătăi puternice în ușa lui Evans. Evans opri DVD-ul, îl scoase din aparat și-l vârî în buzunar. Bătăile continuau, nerăbdătoare, în timp ce se îndrepta spre ușă.

Era Sanjong Thapa. Avea o expresie aspră.

— Trebuie să plecăm, spuse el. În clipa asta.

V. SNAKE

DIABLO

DUMINICĂ, 10 OCTOMBRIE

2.43 P.M.

Elicopterul zbura deasupra deșertului Arizona, la treizeci și doi de kilometri est de Flagstaff, nu departe de Canyon Diablo. Așezat pe unul dintre locurile din spate, Sanjong îi dădu lui Evans fotografii și imagini scoase la imprimantă. Vorbind despre Frontul Ecologist de Eliberare, spuse:

— Presupunem că rețelele lor sunt funcționale, dar și ale noastre sunt. Toate rețelele noastre sunt în funcțiune și am primit un indiciu neașteptat de la una dintre ele. Dintre toate lucrurile posibile, de la Southwestern Parks Management Association.

— Care ce e?

— O organizație a managerilor parcurilor naționale din toate statele din vest. Și au descoperit că s-a întâmplat ceva foarte ciudat.

Un mare procent din parcurile de stat din Utah, Arizona și New Mexico au fost rezervate în avans și plătite pentru picnicuri ale unor firme, sărbători școlare, petreceri aniversare în cadrul unor instituții și așa mai departe, în acest weekend. În toate cazurile e vorba de chestiuni de familie, cu părinți și copii și uneori și bunici.

E adevărat, acesta era un weekend lung, de trei zile. Dar majoritatea rezervărilor erau pentru luni. Doar câteva pentru sâmbătă sau duminică. Nici unul dintre administratorii parcurilor nu-și amintea să se fi întâmplat așa ceva până acum.

— Nu înțeleg, spuse Evans.

— Nici ei n-au înțeles, spuse Sanjong. S-au gândit că poate fi o chestie de cult și, pentru că parcurile nu pot fi folosite în scopuri religioase, au pus mâna pe telefon și au sunat câteva

organizații. Și au descoperit că toate organizațiile primiseră donații speciale pentru a funcționa tocmai în acel weekend.

— Donații de la cine?

— Organizații caritabile. În toate cazurile era aceeași situație. Au primit o scrisoare în care li se spunea: „Vă mulțumim pentru cererea dumneavoastră recentă de finanțare. Suntem onorați să vă anunțăm că sprijinim întâlnirea dumneavoastră în parcul cutare sau cutare luni, unsprezece octombrie. Un cec pe numele dumneavoastră a fost deja trimis. Petrecere frumoasă”.

— Dar organizațiile nu ceruseră rezervarea?

— Nu. Deci i-au sunat pe cei de la fundația caritabilă și cineva le-a spus că trebuie să fi fost vorba despre o confuzie, dar, din moment ce fuseseră deja trimise cecurile, pot să folosească parcul în acea zi. Și multe au hotărât să facă așa.

— Și cine erau organizațiile caritabile?

— Nici una de care să fi auzit tu. Fondul Amy Rossiter. Fondul pentru o Nouă Americă. Fundația Roger V. și Eleanor T. Malkin. Fundația Joiner Memorial. În total vreo douăsprezece fundații caritabile.

— Reale?

Sanjong ridică din umeri.

— Bănuim că nu. Dar verificăm acum.

— Tot nu înțeleg, spuse Evans.

— Cineva vrea ca aceste parcuri să fie folosite în weekend.

— Da, dar de ce?

Sanjong îi dădu o fotografie. Era un cadru luat din aer, în culori false, și arăta o pădure, cu copaci de un roșu strălucitor pe pământul albastru închis. Sanjong arăta spre centrul fotografiei. Acolo, într-un luminiș al pădurii, Evans văzu ceea ce părea o pânză de păianjen întinsă pe pământ o serie de linii concentrice care legau câteva puncte fixe. Ca o pânză de păianjen.

— Și asta ce e?

— Un dispozitiv de lansare a rachetelor. Punctele fixe sunt lansatoarele. Liniile sunt cablurile electrice prin care e controlată lansarea. Urmări cu degetul fotografia. Și, după cum vezi, aici e un alt dispozitiv și aici un al treilea. Împreună formează un triunghi, de aproximativ opt kilometri pe fiecare latură.

Evans le vedea. Trei pânze de păianjen diferite, așezate în luminișurile pădurii.

— Trei dispozitive de lansare a rachetelor...

— Da. Acum știm că au cumpărat cinci sute de rachete solid-state. Rachetele în sine sunt destul de mici. O analiză atentă a fotografiei arată că lansatoarele au între zece și cincisprezece centimetri diametru, ceea ce înseamnă că rachetele pot să urce la trei sute de metri înălțime. Nu mai mult. Fiecare dispozitiv are cam cincizeci de rachete, legate laolaltă. Probabil că nu sunt programate să explodeze în același timp. Și după cum observi, lansatoarele sunt plasate la intervale destul de mari...

— Dar cu ce scop? spuse Evans. Chestiile astea sunt puse în mijlocul unei pustietăți. Urcă la trei sute de metri, apoi cad înapoi? Așa e? Dar care e sensul?

— Nu știm, spuse Sanjong. Dar mai avem un indiciu. Fotografia din mâna ta a fost făcută ieri. Dar mai avem una din această dimineață. Îi dădu lui Evans altă fotografie, a aceleiași zone.

Pânzele de păianjen dispăruseră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Evans.

— Și-au strâns lucrurile și au plecat. În prima fotografie se văd camionete parcate la marginea luminișurilor. Se pare că au pus totul în camionete și s-au mutat.

— Pentru că au fost reparați?

— E puțin probabil să știe că au fost reparați.

— Atunci de ce?

— Credem că s-au mutat într-un cadru mai favorabil.

— Mai favorabil pentru ce? spuse Evans. Ce se întâmplă aici?

— S-ar putea să fie important, spuse Sanjong, faptul că, atunci când au cumpărat rachetele, au cumpărat și o sută cincizeci de kilometri de cablu microfilament.

Dădea din cap spre Evans, de parcă asta ar fi explicat totul.

— O sută cincizeci de kilometri...

Sanjong privi spre pilotul elicopterului și clătină din cap.

— Putem să intrăm în detalii mai târziu, Peter. Și începu să privească pe geam.

Evans se uita pe fereastra de vizavi. Vedea kilometri întregi de peisaj deșertic, accidentat, stânci maronii cu pete portocalii și roșii. Elicopterul avansa spre nord, zgâlțâindu-i. Putea vedea

umbra elicopterului alergând pe pământ. Distorsionată, deformată, apoi din nou recognoscibilă.

Rachete, gândi el. Sanjong îi dăduse această informație de parcă trebuia să-și dea singur seama. Cinci sute de rachete. Grupuri de cincizeci de lansatoare, așezate la mare distanță unele de altele. O sută cincizeci de kilometri de cablu microfilament.

Poate că asta însemna ceva, dar Peter Evans n-avea nici cea mai vagă idee ce anume. Grupuri de rachete mici pentru ce? Microfilament pentru ce?

Îi era ușor să calculeze în minte că, dacă microfilamentul ăsta era pentru rachete, atunci fiecare rachetă avea cam o treime de kilometru de cablu. Iar o treime de kilometru însemna... aproximativ trei sute de metri.

Adică atât cât spusese Sanjong că ating rachetele.

Deci aceste rachete zburau trei sute de metri în aer, trăgând după ele un cablu microfilament? Care era sensul? Sau cablul era folosit ca să le recupereze mai târziu? Dar nu, se gândi el, nu putea să fie așa. Rachetele vor cădea înapoi în pădure, iar microfilamentul ar plesni.

Și de ce erau rachetele așezate la distanțe așa de mari? Dacă aveau doar câțiva centimetri diametru, nu puteau fi plasate mai aproape unele de altele?

Își amintea vag că armata avea lansatoare de rachete în care rachetele erau atât de aproape, încât cozile aproape li se atingeau. Deci de ce erau plasate la intervale atât de mari?

O rachetă zboară... trăgând un cablu subțire... ajunge la trei sute de metri... și...

Și ce?

Poate, gândi el, fiecare cap de rachetă avea anumite dotări. Cablul era un mod de a transmite informație la sol. Dar ce dotări?

Ce sens aveau toate astea?

Îl privi pe Sanjong, care era aplecat asupra altei fotografii.

— Ce faci?

— Încerc să-mi dau seama unde s-au dus.

Evans se încruntă când văzu fotografia din mâna lui Sanjong. Era o hartă meteo din satelit. Sanjong ținea în mână o hartă meteo. *Toate astea aveau legătură cu vremea?*

FLAGSTAFF
DUMINICĂ, 10 OCTOMBRIE
8.31 RM.

— Da, spuse Kenner, aplecându-se în față în separeul din restaurant.

Stăteau în spate, într-un restaurant din Flagstaff. La tonomatul de la bar cânta o veche melodie a lui Elvis Presley: *Don't Be Cruel*. Kenner și Sarah ajunseseră doar de câteva minute. Evans se gândi că Sarah arăta trasă la față și îngrijorată. Nu era bine dispusă, ca de obicei.

— Credem că are legătură cu vremea, spunea Kenner. De fapt, suntem siguri că așa e. Se opri când chelnerița le aduse salatele, apoi continuă. Există două motive care ne fac să credem asta. Mai întâi, FEE a cumpărat o cantitate considerabilă de tehnologie costisitoare al cărui singur scop comun ar fi încercarea de a influența vremea. Și în al doilea rând...

— Stai așa, stop, spuse Evans. Ai spus încercarea de a influența vremea?

— Exact.

— Cum s-o influențeze?

— S-o controleze, spuse Sanjong. Evans se lăsă pe spate.

— E o nebunie, spuse el. Adică vrei să spui că tipii ăștia cred că pot influența vremea?

— Pot, spuse Sarah.

— Dar cum? Cum pot să facă asta?

— Majoritatea cercetărilor sunt secrete.

— Atunci de unde le-au obținut?

— Bună întrebare, spuse Kenner. Și am vrea să aflăm răspunsul. Dar problema e că bănuim că aceste dispozitive de lansare sunt concepute pentru a provoca furtuni majore sau pentru a amplifica forța celor existente.

— Cum anume?

— Produc schimbări în potențialul electric al straturilor de infra-cumulus.

— Ce bine că am întrebat, spuse Evans. E foarte clar.

— Nu prea știm detaliile, spuse Kenner, deși sunt convins că le vom afla curând.

— Cea mai bună dovadă, spuse Sanjong, este modul în care au fost închiriate parcurile. Tipii ăștia au aranjat o mulțime de

picnicuri pe o arie mare care acoperă de fapt trei state. Asta înseamnă că vor decide, probabil, în ultima clipă unde să acționeze, pe baza condițiilor meteo existente.

— Să decidă ce? spuse Evans. Ce au de gând să facă? Nimeni nu răspunse.

Evans se uită de la unul la altul.

— Ei bine?

— Știm un singur lucru, spuse Kenner. Vor ca totul să fie înregistrat. Pentru că la un picnic cu școala sau la o ieșire cu angajații unei companii, cu familii și copii, un lucru e sigur: vor fi multe camere de filmat. Multe casete și multe fotografii.

— Și bineînțeles că vor veni și echipele de la știri, spuse Sanjong.

— Vor veni? De ce?

— Sângele atrage camerele de filmat, spuse Kenner.

— Vrei să spui că au de gând să le facă rău oamenilor?

— Cred că e evident, spuse Kenner, că vor încerca.

Peste o oră stăteau pe paturile incomode de motel, în timp ce Sanjong branșa un DVD player portabil la televizorul din cameră. Erau într-o cameră ieftină de motel din Shoshone, Arizona, la treizeci și doi de kilometri nord de Flagstaff.

Pe ecran, Evans îl văzu din nou pe Henley, care stătea de vorbă cu Drake.

— Te-am mai ascultat, spunea Drake. Părea nemulțumit. Și sfaturile tale n-au mers.

— Gândește structural, spuse Henley și se lăsă pe spate în scaun, uitându-se la tavan, cu degetele întinse.

— Ce dracu' înseamnă asta? spuse Drake.

— În termeni de cum funcționează informația. Ce susține, ce o susține.

— Asta e rahat PR-ist.

— Nicholas, spuse Henley, tăios. Încerc să te ajut.

— Scuze. Drake părea spășit. Își coborâse puțin capul.

— Nu vi se pare aici că Henley e la cârmă? spuse Evans, privind ecranul.

— Întotdeauna a fost, spuse Kenner. Nu știai asta? Pe ecran, Henley spunea:

— Dă-mi voie să-ți spun cum o să rezolvi problema asta, Nicholas. Soluția e simplă. Mi-ai spus deja că încălzirea globală

nu e satisfăcătoare pentru că de fiecare dată când dau de frig, oamenii uită de ea.

— Da, ți-am spus...

— Deci tu ai nevoie, spuse Henley, să structurezi informația astfel încât, orice vreme ar fi, să-ți confirme întotdeauna mesajul. Asta e avantajul concentrării pe schimbările climatice abrupte. Ți dă posibilitatea să te folosești de tot ce apare. Întotdeauna vor exista inundații, furtuni de gheață, cicloane și uragane. Aceste evenimente se vor bucura întotdeauna de pagini în ziare și spațiu la știri. Și de fiecare dată poți susține că este un exemplu de schimbare climatică abruptă, cauzată de încălzirea globală. Deci mesajul este astfel întărit. Sentimentul de urgență e amplificat.

— Nu știi, spuse Drake, fără convingere. S-a încercat asta în ultimii câțiva ani.

— Da, la nivel individual, împrăștiat. Cazuri izolate de politicieni, care făceau afirmații despre cazuri izolate de furtuni sau inundații. Clinton a făcut asta, și Gore, și ministrul ăla pedant englez. Dar nu discutăm despre cazuri izolate de politicieni, Nicholas. Vorbim despre o campanie organizată în toată lumea, pentru a-i face pe oameni să înțeleagă că încălzirea globală e de vină pentru evenimentele meteo neprevăzute și extreme.

Drake clătina din cap.

— Știi, spuse el, câte studii s-au făcut, care nu arată nici o creștere a frecvenței fenomenelor meteo extreme.

— Te rog, pufni Henley. Dezinformările scepticilor.

— E greu să vinzi asta. Sunt prea multe studii...

— Ce tot spui acolo, Nicholas? E floare la ureche. Publicul e deja convins că industria se află în spatele oricărei opinii contrare. Oftă. În orice caz, ți promit că în curând vor exista modele pe computer care vor arăta că frecvența evenimentelor extreme *chiar* crește. Oamenii de știință se vor pune pe treabă și vor răspunde nevoilor noastre. Știi asta.

Drake se plimba prin cameră. Părea nefericit.

— Dar e pur și simplu absurd, spuse el. Nu e logic să spui că vremea rece e rezultatul încălzirii globale.

— Ce are logica de-a face cu toate astea? spuse Henley. Noi avem nevoie doar ca media să vorbească despre asta. Până la urmă, majoritatea americanilor cred că nivelul infracționalității

În țara lor crește, deși de fapt scade *de doisprezece ani*. Procentul crimelor în SUA este la fel de scăzut ca la începutul anilor '70, dar americanii sunt mai speriați ca oricând, pentru că violența ocupă mult mai mult spațiu la televizor, așa că e firesc să presupună că și în viața reală e mai multă violență. Henley se ridică în scaunul său. Gândește-te la ce-ți spun, Nicholas. O tendință de doisprezece ani, iar ei tot nu cred. E cea mai bună dovadă că realitatea este în întregime o realitate media.

— Europeanii sunt mai sofisticați...

— Crede-mă, o să fie chiar mai ușor să vinzi schimbările climatice abrupte în Europa decât în America. Pur și simplu începi de la Bruxelles. Pentru că birocrății *înțeleg*, Nicholas. Văd avantajele acestei schimbări de accent.

Drake nu răspunse. Se plimba înapoi și încolo, cu mâinile în buzunare, privind fix podeaua.

— Gândește-te cât de departe am ajuns! spuse Henley. În anii '70, toți savanții specialiști în climă credeau că vine era glaciară. Credeau că pământul se răcește. Dar imediat ce a apărut noțiunea de *încălzire* globală, i-au recunoscut imediat avantajele. Încălzirea globală generează o criză, un indemn la acțiune. O criză se cere studiată, cere fonduri, cere structuri politice și birocratice în toată lumea. Și, într-o clipă, un număr imens de meteorologi, geologi, oceanografi devin brusc „experți în climă” angajați în managementul acestei crize. Va fi la fel și acum, Nicholas.

— Schimbările climatice abrupte au mai fost discutate și n-au prins.

— Tocmai de aceea ții o conferință, spuse Henley, răbdător. Ții o conferință foarte bine promovată, care, întâmplător, coincide cu niște dovezi dramatice ale pericolului climei extreme. Și la sfârșitul conferinței vei demonstra că schimbările climatice abrupte sunt o problemă reală.

— Nu știi...

— Nu te mai smiorcăi. Nu-ți mai amintești cât a durat până a fost recunoscută amenințarea globală a iernii nucleare, Nicholas? *Cinci zile*. Într-o sâmbătă a anului 1983, nimeni nu auzise vreodată de iarna nucleară. Apoi a avut loc o mare conferință media și în miercurea următoare lumea întreagă se temea de iarna nucleară. A fost recunoscută ca o amenințare

reală la adresa planetei. Fără nici măcar o lucrare științifică publicată.

Drake oftă prelung.

— Cinci zile, Nicholas, spuse Henley. Ei au făcut-o. O s-o faci și tu. Conferința ta va schimba regulile de bază ale climatului.

Ecranul se întunecă.

— Doamne! spuse Sarah.

Evans rămase tăcut. Privea fix ecranul. Sanjong nu mai ascultase de câteva minute. Lucra la laptopul său.

Kenner se întoarse spre Evans.

— Când a fost înregistrată secvența asta?

— Nu știu. Evans ieșea încet din transă. Privi în jur, confuz. Habar n-am când a fost înregistrată. De ce?

— Ții telecomanda în mână, spuse Kenner.

— A, scuze. Evans apăsă pe butoane până când apăru meniul și văzu data. A fost acum două săptămâni.

— Deci Morton supraveghea biroul lui Drake de două săptămâni, spuse Kenner.

— Așa pare.

Evans se uită cum înregistrarea se derulează din nou, de data aceasta fără sonor. îi privi pe cei doi, Drake plimbându-se agitat, Henley stând liniștit pe scaun, sigur pe sine. Evans se străduia să asimileze ce auzise. Prima înregistrare i se păruse destul de rezonabilă. Drake se plângea de problemele popularizării unei amenințări ecologice reale, încălzirea globală, din moment ce e normal ca oamenilor să nu le mai pese în timpul unei furtuni de zăpadă. Toate astea i se păreau logice lui Evans.

Dar această conversație... Clătină din cap. Asta îl îngrijora.

Sanjong bătu din palme și spuse:

— Am reușit! Am găsit locația! Întoarse laptopul ca toată lumea să vadă monitorul. Acesta este radarul NEXRAD de la Flagstaff-Pulliam. Vedeți centrul precipitațiilor, care se formează la nord-est de Payson. Acolo ar trebui să aibă loc o furtună, mâine, în jurul prânzului.

— Cât de departe e de noi? Întrebă Sarah.

— În jur de o sută patruzeci și cinci de kilometri.

— Mai bine ne-am urca în elicopter, spuse Kenner.

— Să facem ce? spuse Evans. E zece noaptea, pentru numele lui Dumnezeu!

— Îmbracă-te gros, spuse Kenner.

Lumea era verde și neagră, iar copacii aveau contururi ușor neclare, priviți prin obiectiv. Ochelarii cu vedere pe timp de noapte îi apăsau fruntea. Ceva nu era în regulă cu elasticul: îi tăia urechile și îi provoca durere. Dar toată lumea purta așa ceva, se uitau cu toții pe geamul elicopterului la pădurea ce se întindea dedesubt.

Căutau luminișuri și văzuseră deja mai bine de zece. Unele erau locuite, iar casele păreau dreptunghiuri întunecate cu ferestre luminate. În câteva luminișuri, clădirile erau în întuneric orașe fantomă, comunități miniere abandonate.

Dar nu găsiseră încă ce căutau.

— Uite acolo unul, spuse Sanjong, indicând direcția. Evans privi spre stânga sa și văzu o poiană mare. Modelul familiar de pânză de păianjen al lansatoarelor și cablurilor era parțial ascuns de iarba înaltă. Într-o parte se afla un camion mare, de dimensiunile celor care livrau marfă la supermarketuri. Și, într-adevăr, pe părțile laterale văzu sigla „A&P”, cu litere negre.

— Terorism alimentar, spuse Sarah. Dar nimeni nu râse.

Apoi poiana dispăru în urmă, iar elicopterul își continuă drumul. Pilotul primise instrucțiuni precise să nu încetinească sau să nu se învârtă deasupra nici unui luminiș.

— Țasta a fost clar unul dintre ele, spuse Evans. Unde suntem acum?

— Pădurea Tonto, la vest de Prescott, spuse pilotul. Am notat coordonatele.

— Ar trebui să mai găsim încă două, în interiorul unui triunghi de opt kilometri, spuse Sanjong.

Elicopterul se legăna înainte, în noapte. Mai trecu o oră până când localiză restul pânzelor de păianjen, iar elicopterul se îndreptă spre casă.

PARCUL MCKINLEY
LUNI, 11 OCTOMBRIE
10.00 A.M.

Dimineața era caldă și însorită, deși nori negri amenințau dinspre nord. La Parcul Național McKinley, Școala Gimnazială Lincoln își ținea întrunirea anuală. De mesele de picnic erau legate baloane, grătarele fumegau și în jur de trei sute de copii,

alături de familiile lor, se jucau pe terenul cu iarbă de lângă cascadă, aruncând discuri Frisbee și mingi de baseball. Și mai mulți se jucau pe malurile râului Cavender, care șerpuia pașnic de-a lungul parcului. Apele râului erau scăzute în această perioadă, iar pe lateral erau maluri nisipoase și mici bazine stâncoase unde se jucau copiii mai mici. Kenner și ceilalți parcaseră și priveau.

— Când râul ăsta o să-și iasă din matcă, spuse Kenner, o să ia cu el tot parcul și pe toți cei de aici.

— E un parc destul de mare, spuse Evans. Chiar o să se umfle atât de mult?

— Nici nu e nevoie. Apa va fi plină de mâl și va curge rapid. Cincisprezece centimetri de apă care curge repede sunt suficienți ca o persoană să-și piardă echilibrul. Apoi o să alunece; e alunecos, n-o să reușească să se urce din nou pe mal. În apă sunt stânci și tot felul de resturi; mâlul îi orbește, se lovesc de chestiile astea, își pierd cunoștința. Multe cazuri de înec apar când oamenii vor să traverseze ape foarte puțin adânci.

— Dar cincisprezece centimetri...

— Apa cu mâl are multă forță, spuse Kenner. Cincisprezece centimetri de mâl pot distruge o mașină fără probleme.

Își pierde tracțiunea, e măturată de pe șosea. Se întâmplă tot timpul.

Lui Evans îi venea greu să creadă, dar Kenner vorbea acum despre niște inundații celebre din Colorado, de pe râul Big Thompson, când o sută patruzeci de oameni au murit în câteva minute.

— Mașini zdrobite ca niște cutii de bere, spunea el. Oameni cu hainele smulse de noroi. Nu te amăgi.

— Dar aici, spuse Evans, arătând spre parc, dacă apa începe să crească, o să fie destul timp să ieși...

— Nu și dacă e o inundație-fulger. Când cei de aici își vor da seama, va fi prea târziu.

Se uită la ceas, privi spre cerul care se întuneca și apoi se întoarse la mașini. Aveau trei jeepuri, parcate unul lângă altul. Kenner va conduce unul, Sanjong altul, iar Peter și Sarah vor merge cu al treilea.

Kenner deschise ușa din spate a mașinii sale.

— Ai armă? îl întrebă pe Peter.

— Nu.

— Vrei una?

— Crezi că o să am nevoie?

— S-ar putea. Când ai tras ultima oară?

— Păi... a trecut ceva timp. De fapt, Evans nu trăsesese în viața lui cu o armă. Și până în acest moment fusese mândru de asta. Clătină din cap. Nu prea le am cu armele.

Kenner ținea un revolver în mână. Deschisese butoiul și-l verifica. Sanjong se afla lângă mașina sa, verificând o pușcă ce părea periculoasă, de un negru mat, cu lunetă. Avea mișcări rapide, îndelung exersate. Un soldat. Evans, care nu se simțea în largul lui, gândi: *Ce e chestia asta, O.K. Corral*¹⁰?

— O să ne descurcăm, îi spuse Sarah lui Kenner. Am eu o armă.

— Știi s-o folosești?

— Știu.

— Ce tip?

— Beretta de 9 milimetri. Kenner clătină din cap.

— Știi să mânuiești unul de 38?

— Sigur.

Îi dădu revolverul și tocul. Ea și-l prinse la cureaua jeansilor. Părea că știe ce face.

— Chiar te aștepti să împușcăm pe cineva? spuse Evans.

— Numai dacă sunteți nevoiți, spuse Kenner. Dar poate că va trebui să vă apărați.

— Crezi că sunt înarmați?

— S-ar putea. Da.

— Doamne!

— E în regulă, spuse Sarah. Mie, personal, mi-ar face plăcere să-i împușc pe nenorociți. Vocea ei era aspră, furioasă.

— Bine atunci, spuse Kenner. Cam asta a fost. Pe cai. *Pe cai*, gândi Evans. Doamne. Chiar *era* O.K. Corral.

Kenner conduse spre cealaltă parte a parcului și vorbi rapid cu un polițist, a cărui mașină de patrulă, negru cu alb, se afla la marginea luminișului. Kenner stabilise să păstreze contactul radio cu polițistul. De fapt, toți aveau să țină legătura prin radio, căci planul trebuia perfect coordonat. Trebuiau să lovească cele trei pânze de păianjen în același timp.

¹⁰ Locul unei celebre înfruntări între Wyatt Earp, Doc Holliday, Virgil și Morgan Earp și frații Clanton și McLaury (n. tr.).

După cum explicase Kenner, rachetele aveau scopul de a genera ceva numit „amplificarea descărcărilor electrice” în timpul furtunii. Era o idee care apăruse în ultimii zece ani, când oamenii au început să studieze fulgerele pe teren, chiar în timpul furtunilor. Înainte se credea că fiecare fulger produce o scădere a intensității furtunii, căci reduce diferența de energie electrică dintre nori și pământ. Dar unii cercetători au ajuns la concluzia că fulgerele aveau efectul contrar amplificau forța furtunilor în mod dramatic. Mecanismul nu era cunoscut, dar se presupunea că avea legătură cu acea căldură bruscă produsă de fulger sau cu unda de șoc pe care o crea, care adăuga turbulențe într-un centru al Furtunii deja existent. În orice caz, acum exista o teorie care spunea că, dacă ai putea produce mai multe fulgere, furtuna s-ar înrăutăți.

— Și pânzele de păianjen? Întrebă Evans.

— Sunt mici rachete, legate cu microfilament. Urcă trei sute de metri în stratul de nori, unde cablul acționează ca o cale conductoare cu rezistență mică și generează un fulger.

— Deci rachetele produc mai multe fulgere? Asta e scopul lor?

— Da. Asta e ideea. Evans nu era convins încă.

— Cine plătește pentru toate cercetările astea? Întrebă el. Companiile de asigurări?

Kenner clătină din cap.

— E strict secret, spuse el.

— Vrei să spui că e vorba de armată?

— Corect.

— Armata plătește pentru cercetări despre vreme?

— Gândește-te la asta, spuse Kenner.

Dar Evans n-avea chef să se gândească. Era profund sceptic în legătură cu tot ce ținea de armată. Ideea că plăteau cercetări meteo i se păru un exces la fel de ridicol ca și scaunele de toaletă de șase sute de dolari sau cheile franceze de mii de dolari care deveniseră atât de celebre.

— Dacă mă întrebi pe mine, aruncă banii pe fereastră.

— FEE nu e de aceeași părere, spuse Kenner.

Atunci vorbi Sanjong, cu multă intensitate. Evans uitase că era soldat. Sanjong spuse că cine va controla vremea va controla câmpul de luptă. Era un vis străvechi al soldaților. Desigur că armata cheltuia bani pe asta.

— Deci îmi spui că se poate.

— Da, spuse Sanjong. De ce crezi că suntem aici?

Jeepul se adânci printre dealurile împădurite ale Parcului McKinley. Era o zonă cu păduri dese și câmpuri deschise cu iarbă. Sarah, care stătea pe locul din dreapta, îl privi pe Peter. Arăta bine, avea un fizic puternic, de atlet. Dar uneori se comporta ca un mare plângăcios.

— Faci vreodată sport?

— Normal.

— Ce anume?

— Squash. Puțin fotbal.

— Aha.

— Hei, spuse el, doar pentru că nu trag cu arma... Sunt avocat, pentru numele lui Dumnezeu.

Era dezamăgită de el și nu știa nici măcar de ce. Probabil pentru că era speriată și voia să fie lângă cineva competent, îi plăcea să stea lângă Kenner. Avea atât de multe cunoștințe, aptitudini... Știa ce se întâmplă. Avea reacții rapide în orice situație.

În timp ce Peter era băiat de treabă, dar...

Îi privi mâinile de pe volan. Conducea bine. Și asta era important astăzi.

Nu mai era soare. Se apropiaseră de norii de furtună. Ziua era întunecoasă, mohorâtă, amenințătoare. Șoseaua din fața lor era pustie și șerpuia printre copaci. Nu mai văzuseră nici o mașină de când ieșiseră din parc.

— Cât mai avem? Întrebă Evans. Sarah verifică GPS-ul.

— Se pare că încă opt kilometri.

El încuviință din cap. Sarah își schimbă poziția în scaun, pentru ca tocul pistolului să nu-i intre în coapsă. Aruncă o privire în oglinda de pe partea ei.

— Căcat.

— Ce e?

În spatele lor mergea un camion de livrări de un albastru spălăcit. Cu număr de Arizona.

AURORAVILLE

LUNI, 11 OCTOMBRIE

10.22 A.M.

— Avem probleme, spuse Sarah.

— De ce? Evans se uită în oglinda retrovizoare și văzu camionul. Ce este?

Sarah ținea în mână stația radio.

— Kenner. Ne-au reperat.

— Cine? spuse Evans. Cine ne-a reperat? Radioul hârâi.

— Unde sunteți? întrebă Kenner.

— Pe autostrada 95. Mai avem vreo șase kilometri.

— Bine, spuse Kenner. Urmați planul inițial. Faceți tot ce puteți.

— Cine este? întrebă Evans, uitându-se în oglindă.

Camionul albastru avansa rapid. Foarte rapid. În următoarea clipă îi lovi. Șocat, Evans pierdu direcția, apoi recapătă controlul mașinii.

— Ce *dracu'?* spuse el.

— Condu înainte, Peter, spuse Sarah.

Sarah scoase revolverul din toc. Și-l puse pe genunchi și privi în oglindă.

Camionul albastru rămăsese în urmă câteva clipe, dar acum accelera din nou.

— Uite-l că vine...

Poate pentru că Peter apăsase accelerația, impactul fu surprinzător de blând. Puțin mai mult decât un ghiont. Peter înclină mașina în curbe, privind în oglinda retrovizoare.

Camionul albastru se retrase din nou. îi mai urmări opt sute de metri, dar se menținu la o distanță de cinci sau șase mașini.

— Nu înțeleg, spuse Evans. Au de gând să ne lovească sau nu?

— Cred că nu, răspunse ea. Să vedem ce se întâmplă dacă încetinești.

Mașina încetini, iar viteza ajunse la șaiszeci și patru de kilometri pe oră.

Camionul albastru reduse și el viteza, rămânând și mai în urmă.

— Doar ne urmăresc, spuse ea. *De ce?*

Primele picături de ploaie împrășcară parbrizul. Șoseaua din fața lor era udă pe alocuri. Dar încă nu ploua serios.

Camionul albastru rămase și mai în urmă.

Ajunseră la o curbă și văzură în fața lor un camion mare, cu remorcă. Mergea încet, n-avea mai mult de patruzeci și opt de kilometri la oră. Pe ușile din spate scria „A&P”.

— Căcat, spuse Evans. Văzu în oglinda retrovizoare camionul albastru, care încă îi urmărea. Ne-au prins la mijloc.

Trase de volan, încercând să depășească trailerul, dar imediat șoferul se deplasă spre centrul șoselei. Evans se retrase prompt.

— Suntem prinși în capcană, spuse el.

— Nu știi, spuse ea. Nu înțeleg.

Trailerul le bloca înaintarea, dar camionul albastru rămăsese foarte în urmă, la câteva sute de metri.

Sarah încerca să-și dea seama ce se întâmplă când un fulger căzu pe șosea, chiar în momentul în care trecea mașina lor. Căzuse la zece metri de ei, nu mai mult o izbucnire fierbinte, orbitoare, de lumină și sunet. Amândoi tresăriră.

— Doamne, ce aproape a fost, spuse Evans.

— Da...

— N-am mai văzut niciodată un fulger așa de aproape, înainte ca ea să-i poată răspunde, un al doilea fulger lovi pământul, chiar în fața lor. Sunetul era exploziv; Evans trase de volan involuntar, deși fulgerul trecuse.

— *Ce căcat!*

Când cel de-al treilea fulger lovi mașina, cu un bubuit asurzitor și o presiune bruscă ce-i provocă o durere ca de cuțit în urechi, învăluind-o într-o explozie albă, în mintea lui Sarah încolțise deja o bănuială. Evans țipă înspăimântat și dădu drumul volanului; Sarah îl apucă și repuse mașina în linie dreaptă pe șosea.

Un al patrulea fulger lovi în partea șoferului, la doar câțiva centimetri de mașină. Geamul de lângă șofer se sparse în bucăți.

— Ce căcat, spunea Evans. Ce căcat! Ce e asta? Pentru Sarah era mai mult decât evident. *Atrăgeau fulgerele.*

Următorul fulger se prăvăli, urmat imediat de un altul, care lovi capota și lăsă urme fierbinți, zimțate, apoi dispăru. Pe capotă rămase o creștătură imensă, neagră.

— Nu pot să fac asta, spunea Evans. Nu pot, nu pot să fac asta.

— Condu, Peter, spuse Sarah, apucându-l de braț și strângându-l cu putere. *Condu.*

Ii mai loviră două fulgere, într-o succesiune rapidă. Sarah simțea mirosul a ceva care ardea nu știa sigur ce anume. Dar acum înțelegea de ce fuseseră loviți atât de blând.

Camionul albastru le atașase ceva la mașină. Un fel de chestie electronică. Și care atrăgea fulgerele.

— Ce ne facem? Ce ne facem? se lamenta Evans. Gemea la fiecare lovitură a fulgerelor.

Dar erau prinși în capcană, pe o șosea îngustă, cu o pădure deasă de pini de fiecare parte a drumului... *Era ceva ce trebuia să știe.* Pădurea... Ceva legat de pădure.

Un fulger spulberă parbrizul din spate cu forța unei explozii. Altul îi izbi atât de puternic încât mașina se clătină pe asfalt, de parcă ar fi fost lovită cu ciocanul.

— La dracu' cu toate astea, spuse Evans, și trase de volan, ieșind de pe autostradă pe o potecă noroioasă din pădure.

Sarah văzu un panou trecând în mare viteză pe lângă ei, numele unui oraș pe un stâlp șubred. Se afundară într-o beznă aproape totală sub pinii verzi, uriași. Dar fulgerele se opriră imediat.

Desigur, gândi ea. *Copacii.*

Chiar dacă mașina atrăgea fulgerele, ar fi lovit mai întâi copacii, pentru că erau mai înalți.

Și asta se și întâmplă peste câteva secunde. Auziră un pocnet răsunător chiar în spatele lor, iar fulgerul lovi un pin înalt lateral, despicând trunchiul cu ceva ce arăta ca un abur și copacul fu cuprins de flăcări.

— O să stârnim un incendiu în pădure.

— Nu-mi pasă, spuse Evans. Conducea repede. Vehiculul se legăna pe drumul noroios, dar era un jeep și mergea bine, așa că Sarah știa că o vor scoate la capăt.

Privi în urmă și văzu copacul în flăcări și focul care se răspândea lateral, în limbi ce cuprindeau pământul.

La radio se auzi vocea lui Kenner:

— Sarah, ce se întâmplă?

— A trebuit să ieșim de pe șosea. Am fost loviți de fulger.

— De mai multe! urlă Evans. Încontinuu!

— Găsiți atractorul, spuse Kenner.

— Cred că e prins de mașină, spuse Sarah. Pe când vorbea, un fulger lovi drumul chiar în fața lor. Lumina era atât de puternică încât văzu dungii verzi în fața ochilor.

— Atunci abandonați mașina, spuse Kenner. Stați cât mai aproape de pământ.

Închise. Evans continuă să accelereze înainte, iar jeepul se poticnea din cauza brazdelor de pământ.

— Nu vreau să ies, spuse el. Cred că suntem mai în siguranță înăuntru. Întotdeauna se zice că nu trebuie să abandonezi mașina, pentru că înăuntru ești mai la adăpost. Cauciucurile te izolează.

— Dar arde ceva, spuse ea, adulmecând aerul. Mașina se zdruncina și se clătina. Sarah încerca să-și țină echilibrul ținându-se bine în scaun, fără să atingă metalul din uși.

— Nu-mi pasă, cred că trebuie să rămânem aici.

— Ar putea exploda rezervorul de benzină...

— Nu vreau să plec, spuse el. Nu plec. Încheieturile degetelor i se albiseră, atât de strâns ținea volanul. Sarah "ăzu în față un luminiș. Era o poiană mare, cu iarbă galbenă, înaltă.

Un fulger izbi cu un bubuit înspăimântător, spulberând oglinda laterală, care explodează ca o bombă. După câteva momente, auziră un zgomot înfundat. Mașina se înclină într-o parte.

— Ah, căcat, spuse Evans. S-a spart un cauciuc.

— S-a terminat și cu izolația, spuse ea.

Mașina se târa acum, partea de jos zgâria pământul noroios, metalul scrâșnea.

— Peter, spuse ea.

— Bine, bine, lasă-mă doar să ajung la luminiș.

— Nu cred că mai putem aștepta.

Dar terenul accidentat se sfârși, drumul deveni neted, iar Evans merse înainte, pe jantă, spre poiană. Picăturile de ploaie loveau parbrizul. Deasupra ierbii, Sarah văzu acoperișurile unor clădiri de lemn albite de soare. Avu nevoie de câteva clipe ca să-și dea seama că era un oraș fantomă. Sau un oraș minier.

În față se afla un panou, AURORAVILLE, POP. 82. Un alt fulger lovi pământul, iar Evans intră în panou și-l răsturnă.

— Peter, cred că am ajuns.

— Bine, gata, lasă-mă să mă mai apropiu puțin...

— *Acum, Peter!*

Opri mașina și amândoi deschiseră ușile simultan. Sarah se aruncă la pământ și un alt fulger lovi atât de aproape de ea încât curentul de aer fierbinte o izbi lateral și o făcu să se rostogolească pe sol. Răgetul fulgerului era asurzitor.

Se ridică în genunchi și se târî în spatele mașinii. Evans se afla de cealaltă parte a jeepului și striga ceva, dar nu-l putu auzi. Examina bara din spate a mașinii. Nu era nimic atașat acolo, nici un dispozitiv.

Nu era nimic acolo.

Dar nu avu timp să se gândească, pentru că un alt fulger lovi partea din spate a jeepului, clătinându-l, iar parbrizul din spate se sfărâmă, împrôșcând-o cu bucăți de sticlă. Se luptă cu panica și se târî înainte, rămânând cât mai aproape de sol în timp ce ocolea jeepul, prin iarbă, spre cea mai apropiată clădire.

Evans se afla undeva în față, strigând la ea. Dar nu-l auzea pe deasupra bubuitului fulgerelor. Nu mai voia încă un trăsnet, nu acum, dacă ar mai putea avansa câteva secunde...

Mâinile sale atinseră lemnul. O scândură.

Un pas.

Se târî înainte rapid, făcându-și loc prin iarbă și văzu o verandă, o clădire decrepită și, atârnată de acoperiș, o plăcuță atât de decolorată încât nu înțelegea ce scrie. Evans se afla înăuntru, ea se târa înainte, fără să se gândească la rănilor de pe mâini, iar el urla, urla...

Auzi în sfârșit ce spunea:

— *Atenție la scorpioni!*

Erau peste tot pe veranda de lemn minusculi, de un galben deschis, cu cleștii în aer. Trebuie să fi fost vreo douăzeci. Se mișcau surprinzător de repede, în lateral, ca niște crabi.

— Ridică-te!

Se ridică în picioare și alergă, simțind cum arahnidele îi crânțănesc sub picioare. Un alt fulger izbi acoperișul clădirii, dărâmând plăcuța, care căzu pe verandă într-un nor de praf.

Apoi se afla în clădire. Și Evans stătea acolo, cu pumnii ridicați, urlând:

— Așa! Așa! Am reușit! Ea respira cu greutate.

— Cel puțin nu erau șerpi, spuse Sarah, iar pieptul i se ridica ritmic.

— Ce? făcu Evans.

— În clădirile astea vechi sunt întotdeauna șerpi cu clopoței.

— O, Doamne!

Afară tunetele bubuiau.

Și fulgerele începură din nou.

Prin fereastra spartă, murdară, Sarah privea jeepul și se gândea că acum, că ieșiseră din mașină, nici un fulger n-o mai lovea... se gândea... nimic pe bara din spate... atunci de ce le tamponase camionul mașina? Ce rost avea? Se întoarse să-l întrebe pe Evans dacă observase...

Și un fulger se prăvăli prin acoperiș, despicându-l sub cerul întunecat, aruncând scânduri în toate direcțiile și lovind pământul exact unde stătuse ea. Fulgerul lăsase o țesătură întunecată de dungi zimțate, ca umbra unei tufe de spini pe podea. Mirosul de ozon era puternic. Rotocoale de fum se ridicau din scândurile uscate ale dușumelei.

— Toată clădirea asta ar putea fi distrusă, spuse Evans. Deschisese deja o ușă laterală, ca să iasă.

— Stai cât mai jos, spuse Sarah, și-l urmă.

Ploaia începuse să cadă mai violent, picături mari, rapide, care îi loveau spatele și umerii în timp ce alerga spre următoarea clădire. Avea un coș de cărămidă și părea în general mai solidă. Dar ferestrele erau la fel, sparte și acoperite de un strat gros de praf și mizerie.

Încercară cea mai apropiată ușă, dar era blocată, așa că alergară spre intrarea din față și găsiră ușa larg deschisă. Sarah intră în fugă înăuntru. Un fulger explodează în spatele ei, dărâmând acoperișul peste verandă și despicând unul dintre stâlpii laterali în drumul său spre pământ. Unda de șoc spulberă ferestrele din față într-o jerbă de cioburi murdare. Sarah se întoarse, își acoperi fața, iar când putu din nou să vadă, își dădu seama că era atelierul unui fierar. În centrul încăperii se afla un cuptor mare, iar din tavan atârnavă tot felul de unelte din fier.

Și pe pereți văzu potcoave, clești, tot felul de metale...

Camera era plină de metale.

Tunetul bubuia amenințător.

— Trebuie să ieșim de aici, strigă Evans. Nu e locul potrivit ca să...

Nu apucă să termine. Următorul fulger îl aruncă la pământ, pătrunse prin tavan, răscoli uneltele de fier, apoi se prăvăli asupra cuptorului, aruncând cărămizi în toate direcțiile. Sarah se aplecă, își acoperi capul și urechile, simți cum cărămizile îi

lovesc umerii, spatele, picioarele cum o trântesc la pământ apoi simți o durere ascuțită în frunte și văzu câteva stele fugare înainte ca întunericul s-o cuprindă, iar bubuitul tunetelor lăsă locul unei tăceri nesfârșite.

PĂDUREA

LUNI, 11 OCTOMBRIE

11.11 A.M.

Kenner se afla la douăzeci și patru de kilometri de ei, îndreptându-se spre est pe Route 47 și asculta radioul lui Sarah. Transmițătorul ei era încă în funcțiune, prins la curea. Era greu să-ți dai seama ce se întâmpla, pentru că fiecare fulger producea o descărcare de energie statică, ce dura cam cincisprezece secunde. Totuși, înțelesese ce era mai important Evans și Sarah ieșiseră din mașină, dar fulgerele nu se opriseră. De fapt, păreau să-i urmărească.

Kenner țipa în emițător, încercând să-i atragă atenția lui Sarah, dar aparent ea redusese volumul sau era prea ocupată cu ce se întâmpla în orașul fantomă.

Spunea încontinuu:

— Vă urmăresc!

Dar ea nu răspunsese.

Acum primi o descărcare prelungă de energie statică, urmată de tăcere. Kenner schimbă canalele.

— Sanjong?

— Da, profesore.

— Ai ascultat?

— Da.

— Unde ești?

— Pe Route 190, mă îndrept spre nord. Mai am cam cinci kilometri până la pânda de păianjen.

— Ai văzut vreun fulger până acum?

— Nu. Dar ploaia de-abia a început aici. Primele picături pe parbriz.

— Bine. Rămâi pe frecvență.

Se întoarse pe canalul lui Sarah. încă mai era energie statică, dar din ce în ce mai puțină.

— Sarah! Ești acolo? Sarah! Sarah! Kenner auzi o tuse, care venea de la distanță.

— Sarah!

Un clic. Un bang. Cineva umbla la radio. O tuse.

— Aici e Peter. Evans.

— Ce se întâmplă acolo?

— ... moartă.

— Ce?

— E moartă. Sarah e moartă. A fost lovită de o cărămidă, a căzut, apoi a venit un fulger care a lovit-o în plin și e moartă. Sunt lângă ea. E moartă, fir-ar să fie, e moartă...

— Încearcă gură-la-gură.

— Îți spun că e moartă.

— Peter. *Gură-la-gură.*

— O, Doamne... E *vânăță*...

— Asta înseamnă că e în viață, Peter.

— ... ca un cadavru, un... cadavru...

— Peter, ascultă-mă.

Dar Peter nu auzea nimic. Idiotul ținea degetul pe butonul radioului. Kenner înjură, frustrat. Și brusc o nouă descărcare de energie statică. Kenner știa ce înseamnă asta.

Fulgerul mai lovise o dată. Puternic.

— Sanjong?

Kenner nu mai primea nimic, în afară de energie statică, nici de pe canalul lui Sanjong. Dură zece secunde, cincisprezece secunde. Deci și Sanjong fusese lovit. Și atunci realizează Kenner care putea fi cauza.

Sanjong relua legătura, tușind.

— Ești bine?

— Am fost lovit de fulger. Foarte aproape de mașină. Nu-mi vine să cred cât de aproape.

— Sanjong, spuse Kenner. Cred că e din cauza radiourilor.

— Așa crezi?

— De unde le avem?

— Le-am primit prin FedEx de la DC.

— Pachetul ți-a fost livrat personal?

— Nu. La motel. Mi l-a dat proprietarul când m-am cazat... Dar cutia era sigilată...

— Aruncă radioul, spuse Kenner.

— N-avem rețea pentru mobil, n-o să putem comunica... Atât. Doar o descărcare de energie statică.

— Peter.

Nici un răspuns. Radioul rămase tăcut. Nici măcar energie statică.

— Peter. Răspunde-mi. Peter. Ești acolo? Nimic. Era mort.

Kenner așteptă câteva clipe. Nu primi nici un răspuns de la Evans.

Primele picături de ploaie stropiră parbrizul lui Kenner. Coborî geamul și aruncă radioul. Se rostogoli pe asfalt și ajunse în iarba de pe cealaltă parte a șoselei.

Kenner înaintase o sută de metri când un fulger lovi în spatele său, pe partea opusă a drumului.

Chiar erau radiourile.

Cineva umblase la radiouri. în DC? în Arizona? Era greu să afle cu certitudine și la momentul ăsta nu conta. Planul lor atent coordonat era imposibil de pus în practică acum. Situația devenise brusc foarte periculoasă. Plănuiseră să lovească toate trei dispozitivele de lansare a rachetelor simultan. Asta nu se va mai întâmpla acum. Desigur, Kenner încă va distruge obiectivul său. Dacă Sanjong mai era în viață, ar putea ajunge la al doilea, dar atacul lor nu va mai fi coordonat. Dacă unul dintre ei întârzia, echipa ce controla al doilea dispozitiv de rachete ar fi informată prin radio și ar aștepta cu armele pregătite. Kenner nu se îndoia de asta.

Iar Sarah și Evans erau fie morți, fie scoși din uz. Mașina lor era distrusă. Cu siguranță n-aveau cum să ajungă la al treilea obiectiv.

Deci: un singur obiectiv scos din funcțiune. Poate două.

Va fi suficient?

Poate, gândi el.

Kenner privi șoseaua din fața sa, o fâșie palidă sub cerul întunecat. Nu se gândea dacă prietenii lui mai sunt sau nu în viață. Poate că toți trei muriseră. Dar dacă nu oprea furtuna, vor fi sute de morți. Copii, familii. Farfurii de hârtie în noroi și echipe de salvare dezgropând cadavre.

Cumva trebuia să-i oprească.

Continuă, să conducă, spre furtună.

MCKINLEY

LUNI, 11 OCTOMBRIE

11.29 A.M.

— Mami, mami! Brad m-a bătut! Mami! Spune-i să mă lase în pace!

— Hai, copii...

— Bradley! De câte ori să-ți mai spun? Las-o în pace pe sora ta!

Polițistul Miguel Rodriguez, de la Arizona Highway Patrol, aflat în parcul McKinley, stătea deoparte, lângă mașina sa și privea cum se desfășoară picnicul. Era deja unsprezece treizeci dimineța, iar copiilor li se făcuse foame. Începuseră să se bată. În tot parcul se făceau grătare, iar fumul se ridica spre cerul tot mai întunecat. Unii părinți priveau în sus îngrijorați, dar nimeni nu pleca. Ploaia nu începuse aici, deși auziseră pocnetul fulgerelor și bubuitul tunetelor la câțiva kilometri spre nord.

Rodriguez privi portavocea de pe scaunul mașinii. În ultima jumătate de oră așteptase nerăbdător apelul prin radio al agentului Kenner, care să-i spună să evacueze parcul.

Dar încă nu primise nici un apel.

Iar agentul Kenner îi dăduse instrucțiuni precise. Să nu evacueze Parcul McKinley până nu i se spune.

Rodriguez nu înțelegea de ce trebuia să aștepte, dar Kenner insistase. Spusese că era o problemă de siguranță națională. Rodriguez nu înțelegea nici asta. Cum să fie un amărât de picnic în parc o problemă de siguranță națională?

Dar știa să recunoască un ordin când îl primea. Așa că Rodriguez aștepta, nerăbdător și neliniștit, și privea cerul.

Chiar și atunci când auzi stația meteo care avertiza asupra pericolului de inundații în districtele de est, de la Kayenta la Two Guns și Camp Payson zonă care includea McKinley continuă să aștepte.

N-avea cum să știe că apelul radio pe care-l aștepta n-avea să vină niciodată.

AURORAVILLE

LUNI, 11 OCTOMBRIE

11.40 A.M.

Peter Evans fusese salvat de ușoara mâncărime pe care o simțise pe când ținea radioul în mâinile sale transpirate. Cu câteva minute înainte, Evans realizase că ceva anume făcea ca fulgerul să-i urmărească, oriunde s-ar fi dus. Nu se pricepea la

știință, dar presupunea că era ceva metalic sau electronic. Pe când vorbea cu Kenner simțise un mic șoc electric dinspre stația radio și instinctiv o aruncase în cealaltă parte a camerei. Aterizase peste un fel de menghină de fier, care semăna cu o capcană pentru urși.

Fulgerul lovise după câteva clipe, strălucitor și asurzitor, iar Evans se aruncase la pământ, peste corpul lui Sarah. Pe când zăcea acolo, amețit de frică, cu urechile țiuindu-i din cauza trăsnetului, se gândi o clipă că trupul ei se mișcase.

Se ridică rapid și începu să tușească. Camera era plină de fum. Peretele opus ardea, cu flăcări încă mici, dar care începuseră deja să se înalțe. Se uită din nou la Sarah, care zăcea vântată și rece. În mintea sa nu exista nici un dubiu că murise. Probabil că-și imaginase mișcarea, dar...

Îi acoperi nasul și începu să-i facă respirație gură-la-gură. Buzele îi erau reci. Asta îl sperie. Era convins că murise. Văzu jar fierbinte și cenușă plutind prin aer. Trebuia să plece înainte ca întreaga clădire să se prăbușească peste el. Nu mai știa de când stătea acolo, suflând în plămânii ei.

Oricum n-avea nici un sens. Auzi cum flăcările trosneau în jurul său. Se uită în sus și văzu că lemnul tavanului începuse să se aprindă.

Fu cuprins de panică. Sări în picioare, alergă la ușă, o deschise și ieși.

Fu uimit când simți asprimea ploii care cădea o răpăială care-l udă până la piele instantaneu. Șocul îl făcu să-și revină. Privi în urmă și o văzu pe Sarah, care zăcea pe podea. Nu putea s-o părăsească.

Alergă înapoi, o apucă de brațe și o târî afară. Trupul ei inert era surprinzător de greu. Capul îi atârna pe spate, avea ochii închiși, iar gura îi rămăsese deschisă. Chiar era moartă.

Leșind din nou în ploaie, o lăasă pe iarba galbenă, se așează în genunchi și continuă să-i facă respirație gură-la-gură. Nu știa sigur cât timp o ținuse în ritmul acesta constant. Un minut, două minute. Poate cinci. În mod evident n-avea nici un sens, dar continuă dincolo de orice limită rațională, pentru că, în mod ciudat, acest ritm îi ușura propria stare de panică, îi dădea ceva de făcut. Stătea acolo, în mijlocul unui potop, înconjurat de un oraș fantomă în flăcări și...

Sarah scoase aerul din piept. Corpul i se ridică brusc, iar el îi dădu drumul, uluit. Ea se mișcă de câteva ori spasmodic, apoi o apucă o criză de tuse.

— Sarah...

Ea gemu. Se rostogoli într-o parte. O luă în brațe și o ținu strâns. Respira. Dar ochii i se roteau nebunește. Nu părea conștientă.

— Hai, Sarah...

Tușea, tremura din tot corpul. Evans se întreba dacă nu cumva putea să moară prin sufocare.

— Sarah...

Ea clătină din cap, de parcă ar fi vrut să și-l limpezească. Deschise ochii și-l privi.

— Mamă, spuse ea, ce *durere de cap* am! Evans simți că-i dau lacrimile.

Sanjong își privi ceasul. Ploaia se întetise, iar ștergătoarele se mișcau încontinuu. Era foarte întuneric și-și aprinsese farurile.

Aruncase radioul de ceva vreme, iar fulgerele din jurul mașinii se opriseră. Dar continuau în altă parte auzea bubuitul îndepărtat al tunetelor. Își verifică GPS-ul și realizează că se afla doar la câteva sute de metri de pânza de păianjen pe care trebuia să o distrugă.

Scrută șoseaua din fața sa, căutând drumul lateral. Și atunci văzu primul grup de rachete care se înălțau spre cer, ca niște păsări negre ce țâșneau spre norii întunecați, tulburi.

Și, într-o clipă, un mănunchi de fulgere se repezică spre pământ, purtate de cabluri.

La șaisprezece kilometri nord, Kenner văzu rachetele lansate dinspre a treia pânză de păianjen. Se gândi că dispozitivul acela avea doar cincizeci de rachete, ceea ce însemna că celelalte o sută se aflau încă la sol.

Ajunse pe drumul lateral, coti la dreapta și ieși imediat într-o poiană. Într-o parte era parcat un camion mare, cu remorcă. Lângă cabină stăteau doi oameni, în jachete de ploaie galbene. Unul dintre ei ținea în mână o cutie detonatorului.

Kenner nu ezită. Trase de volanul jeepului și se îndreptă direct spre camion. Bărbații rămaseră încremeniți o clipă, apoi săriră în lături în ultimul moment, tocmai când Kenner zgârie cabina metalul scrâșni, apoi se îndreptă spre câmpul de rachete.

În oglinda retrovizoare îi văzu pe cei doi bărbați care se ridicau, dar deja ajunsese în interiorul pânzei de păianjen și trecea prin rețeaua de cabluri, încercând să strivească lansatoarele sub roți. Când le lovea, auzea: Poc! Poc! Poc! Spera că reușise să le împiedice lansarea, dar se înșelase.

Chiar în față văzu alte cincizeci de rachete care scui-pau flăcări și se înălțau spre cer.

Sanjong era în mijlocul celui de-al doilea luminiș. Văzu la dreapta o baracă din lemn, lângă care era parcat un camion. Baraca era luminată și văzu la fereastră câteva siluete care se mișcau. Înăuntru erau oameni. Din baracă ieșeau cabluri, care dispăreau în iarbă.

Se îndreptă spre baracă și apăsă butonul de pilot automat de pe volan.

Văzu un bărbat care ieșea din baracă, cu o mitralieră. O flacăra țâșni pe țeava, spulberând parbrizul lui Sanjong. Deschise ușa și sări din jeep, ținându-și arma departe de corp, apoi căzu și se rostogoli în iarbă.

Își ridică privirea la timp pentru a vedea cum jeepul izbea baraca. Urmară strigăte și mult fum. Sanjong era la doar douăzeci de metri. Aștepta. După câteva clipe, bărbatul cu mitraliera veni în fugă spre jeep, căutându-l pe șofer. Striga surescitat.

Sanjong trase un singur foc. Omul căzu.

Așteptă. Un al doilea bărbat ieși din cabină, urlând în ploaie. Îl văzu pe cel căzut și făcu un salt înapoi, lovindu-se de bara din față a jeepului. Se aplecă și începu să-l strige pe bărbatul rănit.

Sanjong trase. Omul dispăru, dar Sanjong nu era sigur că-l nimerise.

Trebuia să-și schimbe poziția. Ploaia culcase iarba, așa că nu avea camuflajul pe care și l-ar fi dorit. Se rostogoli rapid, avansând zece metri în lateral, apoi se târî înainte cu grijă, încercând să vadă în interiorul barăcii. Dar mașina izbise ușa de la intrare, iar luminile se stinseseră. Era sigur că în baracă mai erau oameni, dar nu vedea pe nimeni. Țipetele încetaseră. Se auzea doar bubuitul tunetului și răpăitul ploii.

Se încorda, ascultând. Auzi pârâitul radiourilor. Și voci.

Mai erau oameni în baracă.

Așteptă în iarbă.

Ploaia îi intra în ochi lui Evans în timp ce învârtea cheia franceză, strângând piulițele la una dintre roțile din față ale jeepului. Roata de rezervă era acum montată. Își șterse ochii, apoi strânse scurt fiecare șurub în parte. Ca să se asigure. Drumul înapoi pe șosea era dificil și cu ploaia asta devenise noroios. Nu voia ca roata să slăbească.

Sarah îl aștepta pe scaunul din dreapta. O adusesse în mașină aproape târâș. Încă era în stare de șoc, așa că fu surprins s-o audă strigând, ca să acopere ploaia.

Evans privi în sus.

Văzu în depărtare faruri. La capătul luminișului.

Se încruntă.

Era camionul albastru.

— Peter!

Lăsă din mână cheia franceză și alergă spre portiera șoferului. Sarah pornise deja motorul. Ajunse la volan și băgă jeepul în viteză. Camionul albastru se apropia de ei, traversând luminișul.

—Dă-i drumul, spuse Sarah.

Evans apăsă accelerația, întoarse și intră în pădure înapoi pe drumul pe care veniseră. În spatele lor, clădirea în flăcări fusese stinsă de ploaie. Acum era doar o ruină care ardea mocnit, din care ieșeau nori de fum.

Camionul albastru trecu pe lângă clădire fără să se oprească. Și o luă pe urmele lor.

Kenner se întoarse și porni spre camionul cu remorcă. Bărbații stăteau acolo, cu detonatorul în mână. Unul dintre ei scosese un pistol și trăgea spre Kenner. Kenner accelera puternic, îndreptându-se direct spre ei. Il lovi pe cel cu pistolul. Corpul acestuia fu proiectat în aer, pe deasupra jeepului. Cel de-al doilea bărbat reușise cumva să scape. Kenner trase de volan.

Se întoarse și-l văzu pe cel pe care-l lovise clătînându-se pe picioare prin iarbă. Celălalt nu se vedea nicăieri. Cel care se clătina ridică arma exact în clipa când Kenner îl lovi a doua oară. Căzu, iar jeepul trecu peste trupul lui. Kenner îl căuta pe celălalt individ — cel cu detonatorul.

Nu-l vedea.

Răsuci volanul. Omul nu s-ar fi putut duce decât într-un singur loc.

Kenner porni spre camion.

Sanjong aștepta în iarbă când auzi zgomotul unui motor de camion. Nu putea vedea din cauza propriului său jeep răsturnat. Camionul se afla în spatele jeepului. Auzi cum cineva îl bagă în viteză și dă înapoi.

Sanjong se ridică în picioare și începu să alerge. Un glonț țiui pe lângă el. Se aruncă din nou la pământ. Lăsaseră pe cineva în casă.

Rămase în iarbă și se târî înainte, spre camion. Gloanțele se înfigeau în iarbă, în jurul său. Cumva își dădeau seama de poziția sa, chiar și în iarbă. Asta însemna...

Se întoarse cu fața la casă. Își șterse apa de pe ochi și se uită prin luneta armei sale.

Individul era pe acoperișul barăcii. Aproape invizibil, cu excepția momentelor când se ridica să tragă.

Sanjong ținti puțin sub marginea acoperișului. Știa că glonțul va trece prin lemn. Omul nu se mai vedea. Dar privi cum arma sa alunecă de pe acoperiș.

Se ridică în picioare și alergă spre camion, dar acesta pornise deja, lăsând în urmă luminișul două faruri roșii în ploaie, care dispărură pe șoseaua principală.

Kenner ieșise din jeep și se aruncase la pământ. Îl vedea pe individul rămas, o siluetă dedesubtul camionului mare, cu remorcă.

— Nu trage, nu trage! urla omul.

— Ieși încet, cu mâinile goale, strigă Kenner. Vreau să-ți văd mâinile.

— Dar nu trage...

— Ieși de acolo. Foarte încet și...

O salvă neașteptată de mitralieră. Lovi iarba umedă din jurul lui.

Kenner își lipi fața de pământul umed și așteptă.

— Mai repede! spuse Sarah, privind în urmă.

Jeepul se zdruncina prin noroi, iar farurile luminau haotic.

— Nu cred că pot... spuse Evans.

— Se apropie! Trebuie să mergi mai repede! Aproape ieșiseră din pădure. Evans vedea autostrada la câteva zeci de metri în față. Își aduse aminte că ultima porțiune a drumului forestier era mai puțin accidentată, așa că accelerează, îndreptându-se într-acolo. Ieși pe autostradă și o luă spre sud.

— Ce faci? spuse Sarah. Trebuie să mergem la câmpul de rachete.

— E prea târziu. Ne întoarcem în parc.

— Dar i-am promis lui Kenner...

— E prea târziu. Privește furtuna. E deja foarte puternică. Trebuie să ne întoarcem și să ajutăm familiile alea din parc.

Dădu drumul ștergătoarelor la maximum și accelera pe șosea, spre furtună.

În spatele lor, camionul albastru întoarse și-i urmă.

Agentul de poliție Miguel Rodriguez urmărise cascada. Acum o oră de pe stânci coborâse o ceață albicioasă. Acum căpătase o nuanță cafenie și era mai densă. Și râul începea să se umfle. Curgea mai repede și căpătase o culoare maronie, mâlăoasă.

Dar în parc tot nu ploua. Aerul devenise umed în mod simțitor și timp de câteva minute căzuseră picături răzlețe, dar apoi ploaia se oprise. Câteva familii își abandonaseră grătarele. Alte câteva își strângeau lucrurile în mașină, din cauza furtunii care amenința. Dar majoritatea aleseseră să o ignore. Directorul școlii se plimba printre participanții la picnic, spunându-le oamenilor că vremea rea va trece și rugându-i pe toți să mai rămână.

Rodriguez era neliniștit. Trase de gulerul uniformei, care-l deranja din cauza umidității. Se plimba în sus și-n jos pe lângă portiera deschisă a mașinii. Auzi cum radioul poliției emitea avertismente de inundație pentru Clayton County, unde se afla Parcul McKinley. Nu voia să mai aștepte, dar ezita încă.

Nu înțelegea de ce nu-l sunase Kenner. Parcul era așezat într-un canion și existau toate semnele unor inundații serioase. Rodriguez trăise toată viața în nordul Arizonai. Știa că trebuia să evacueze imediat parcul.

De ce nu sunase Kenner?

Bătu cu degetele în portiera mașinii.

Se hotărî să mai aștepte încă cinci minute.

Cinci minute. Nu mai mult.

Cel mai mult îl îngrijora cascada. Nuanța cafenie îi îndepărtase pe oameni și cei mai mulți plecaseră din zonă. Dar câțiva adolescenți încă se mai jucau în bazinul de la baza cascadei. Rodriguez știa că stâncile s-ar putea prăvăli în orice clipă. Chiar și pietrele de dimensiuni mici ar fi avut suficientă forță ca să-i ucidă pe cei de la poale.

Rodriguez se gândea să evacueze zona cascadei când remarcă un lucru ciudat. În vârful cascadei, acolo unde apa se prăvălea peste stânci, văzu o camionetă cu antenă. Părea o mașină de televiziune. Nu scria nimic pe ea, dar avea un fel de siglă. Dar nu putea să-și dea seama de la această distanță. Văzu cum din mașină coboară un cameraman și își ocupă poziția lângă cascadă, se lasă pe vine cu camera de filmat pe umăr și privește în jos, spre parc. Lângă el stătea o femeie îmbrăcată în fustă și bluză, care-i arăta diverse lucruri, în mai multe direcții. Aparent, îi spunea ce să filmeze, căci el orienta camera în direcția indicată de ea.

În mod evident era o echipă de la știri.

Gândi: *O echipă de la știri pentru un picnic școlar?*

Rodriguez se concentra, încercând să identifice sigla de pe camionetă. Era galben cu albastru, cu niște cercuri suprapuse. Nu aparținea nici unei stații locale. Dar era ceva sinistru cu echipa asta de filmare, care venise tocmai când furtuna se abătea asupra parcului. Se hotărî să meargă să le vorbească.

Kenner nu voia să-l ucidă pe omul care se ghemuise acum sub mașină. Nici un membru al FEE nu fusese capturat până acum și acesta părea un candidat potrivit. Kenner își dădea seama după vocea omului că era speriat. Și părea tânăr, probabil înjur de douăzeci de ani. Probabil că moartea prietenului său îl tulburase. Cu siguranță nu mânuia mitraliera foarte bine.

Acum îi era teamă că va muri și el. Poate că avea îndoieli în privința cauzei sale.

— Ieși acum! urlă Kenner. Ieși și totul o să fie în regulă.

— Du-te-n mă-ta! spuse individul. Cine dracului ești tu? Care-i problema ta? Nu înțelegi, frate? Noi încercăm să salvăm planeta.

— Încălcați legea, spuse Kenner.

— *Legea*, spuse disprețuitor omul. Legea e proprietatea corporațiilor care poluează mediul și distrug viața oamenilor.

— Singurul care ucide ești tu, spuse Kenner. Tunetele bubuiau, iar fulgerele luminau palid din spatele norilor ca de cerneală. Era absurd să poarte o astfel de conversație în mijlocul unei furtuni.

Dar merita, ca să-l prindă pe individ în viață.

— Hei, eu nu omor pe nimeni, spuse omul. Nici măcar pe tine.

— Omori copilași, spuse Kenner, în parc. Ucizi familii care au venit la picnic.

— Victimele sunt inevitabile când lupți pentru o cauză socială. Istoria ne-a arătat asta.

Kenner nu era sigur dacă tipul credea ce spune, dacă fusese îndoctrinat în școală sau reacționa așa din cauza fricii. Dar poate că voia să-i distragă atenția...

Privi spre dreapta, pe sub vehiculul său. Și văzu două picioare care se mișcau pe lângă jeep, înaintând spre el.

La naiba, gândi el. Era dezamăgitor. Ținti cu grijă, trase o singură dată și-l nimeri pe individ în gleznă. Omul țipă de durere și căzu pe spate. Kenner îl vedea sub mașină. Nu era tânăr, avea înjur de patruzeci-patruzeci și cinci de ani. Bărbos. Ținea în mână o mitralieră și se rostogolea pe o parte ca să tragă...

Kenner trase de două ori. Capul omului căzu pe spate. Scăpă mitraliera și rămase nemișcat, zăcând într-o poziție nefirească pe iarbă.

Omul de sub trailer începu să tragă cu mitraliera. Gloanțele zburau în toate sensurile. Kenner auzi de mai multe ori cum perforau jeepul. Rămase în iarbă, cu capul la pământ.

Când tirul se opri, strigă:

— Îți mai dau o șansă!

— Du-te-n mă-ta!

Kenner așteptă. Urmă o tăcere lungă. Ascultă zgomotul ploii. Devenise foarte violentă. Așteptă. Tipul strigă:

— M-ai auzit, imbecil împuțit?

— Te-am auzit, spuse Kenner, și trase un singur foc.

Era un adevărat potop, se gândea Evans în timp ce ținea strâns volanul. Ploaia cădea ca un torent dens. Chiar și cu ștergătoarele la maximum, îi era aproape imposibil să vadă în față. Redusese viteza la optzeci, apoi la șaiszeci și cinci de kilometri la oră. Acum ajunsese la cincizeci. Și camionul din spatele lor încetinise. Nu prea aveau de ales.

Depăși una sau două mașini, dar ambele opriseră la marginea șoselei. Era alegerea rezonabilă.

Asfaltul era inundat și în orice mică denivelare se forma un lac sau un pârau. Uneori nu-și putea da seama cât de adâncă era apa și nu voia să-și ude motorul. Tură motorul, ca să-l mențină uscat.

Nu vedea nici un indicator. Era aproape la fel de întuneric ca noaptea, mergea cu farurile aprinse, dar nu prea îi erau de mare folos. Nu vedea decât la câțiva metri în față, prin ploaie.

Se uită la Sarah, dar ea privea fix înainte. Nu se mișca, nu vorbea. Se întrebă dacă se simțea bine.

Uneori vedea în oglinda retrovizoare farurile camionului care-i urmărea, alteori nu. Atât de tare ploua.

— Cred că aproape am ajuns în parc, spuse el. Dar nu sunt sigur.

Parbrizul începea să se aburească pe interior. Il șterse cu dosul brațului și cu cotul, iar geamul scârțâi. Acum vedea puțin mai bine. Se aflau în vârful unui deal lin și se îndreptau spre...

— Căcat.

— Ce e? spuse Sarah.

— Uită-te.

La poalele dealului se afla un canal de patru metri și jumătate, iar șoseaua trecea peste câteva țevi care transportau apă. Mai devreme, canalul părase doar un fir argintiu printre stânci. Dar se lățise, se umflase și inundase șoseaua, iar apa se mișca rapid.

Evans nu-și dădea seama cât de adâncă era. Probabil că nu foarte adâncă.

— Peter, spuse Sarah. Ai oprit.

— Știu.

— Nu te poți opri.

— Nu știu dacă pot trece prin chestia asta, spuse el. Nu știu cât de adâncă...

Cincisprezece centimetri de apă sunt de-ajuns ca să ia pe sus o mașină.

— N-ai de ales.

Văzu în oglinda retrovizoare farurile camionului. Începu să coboare dealul, spre canal. Continuă să privească în oglindă, așteptând să vadă ce face camionul. Încetinise, dar rămăsese pe urmele jeepului care cobora dealul.

— Ține pumnii strânși, spuse Evans.

— Țin totul strâns.

Intră în apă. Șiroia în jurul mașinii, împrôșcând până la geam și bolborosea pe sub podea. Se temea că va fi afectat contactul, dar până acum totul mergea bine.

Oftă. Se apropia de mijlocul canalului și nu era atât de adânc. Nu mai mult de cinci-șase centimetri. Aveau să iasă cu bine din el.

— Peter... Sarah arată în față.

Un camion cu remorcă venea spre ei. Farurile luminau intermitent. Nu încetinea deloc.

— E un idiot, spuse Evans.

Mișcându-se încet prin apă, coti la dreapta, spre limita șoselei, ca să-i facă loc.

Ca răspuns, camionul se îndreptă direct spre el. Nu încetinea, Apoi văzu sigla de pe cabină. Scria, cu litere roșii, „A&P”.

— Peter, *fă ceva* !

— Cum ar fi ce?

— *Fă ceva!*

Câteva tone de oțel se îndreptau amenințător spre el. Privi în oglinda retrovizoare. Camionul albastru se afla încă pe urmele lor, din ce în ce mai aproape.

Îl prinseseră la mijloc. Aveau de gând să-l scoată de pe șosea. Trailerul intrase în apa mai adâncă, repezindu-se înainte. Apa țâșni în toate părțile.

— *Peterrr!* N-avea de ales.

Răsuci volanul și ieși de pe șosea, plonjând în apa râului.

Jeepul căzu cu botul în apă, iar apa trecu peste capotă până la parbriz și o clipă crezu că se vor scufunda acolo. Apoi bara de protecție se poticni în pietrele de la fundul apei, roțile căpătară stabilitate și mașina se echilibra.

Pentru o clipă, se gândi încântat că va reuși să conducă prin albia râului apa nu era atât de adâncă, de fapt dar aproape instantaneu motorul muri și simți cum roțile din spate începură să se învârtă necontrolat.

Erau neajutorați, în voia curentului.

Evans răsuci cheia în contact, încercând să pornească din nou motorul, dar nu mergea. Jeepul se mișca ușor, legănându-se și poticnindu-se de stânci. Din când în când se oprea și atunci se gândea să iasă, dar apoi începea să plutească din nou în aval.

Privi peste umăr. Șoseaua era surprinzător de departe. Acum, că motorul murise, geamurile se abureau rapid. Fu nevoit să șteargă toate geamurile ca să vadă ceva.

Sarah tăcea. Se agățase de brațele scaunului său.

Mașina se opri din nou, din cauza unei pietre.

— Să ne dăm jos? întrebă Sarah.

— Nu cred, spuse el. Simțea cum mașina se împotmolise în apa curgătoare.

— Ba eu așa cred.

Mașina începu din nou să se miște. Încercă din nou contactul, dar nu voia să pornească. Alternatorul fornăia și sfârâia. Apoi își aduse aminte.

— Sarah, deschide geamul.

— Ce?

— Deschide geamul.

— Aha. Apăsă pe buton. Nu merge.

Evans încercă să deschidă geamul pe partea sa. Nici el nu reuși. Sistemele electrice erau scoase din uz.

Își încercă norocul cu geamurile din spate. Cea din stânga se deschise ușor.

— Hei! Am reușit.

Sarah nu spuse nimic. Privea înainte. Râul se mișca mai repede, iar mașina prindea viteză.

Evans ștergea încontinuu geamurile aburite, încercând să vadă, dar era dificil și brusc mașina se zdruncină puternic, iar după aceea începu să se miște altfel. Înainta rapid, învârtindu-se ușor în cerc. Roțile nu mai atingeau nici o piatră.

— Unde suntem? Ce s-a întâmplat?

Începură să șteargă amândoi geamurile, frenetic, ca să le curețe.

— O, Doamne! spuse Sarah, când putu să vadă.

Se aflau în mijlocul râului. Maroniu din cauza mълului, curgea cu repeziciune, creând valuri de apă spumegândă. Ducea cu el ramuri mari de copaci și tot felul de gunoaie. Mașina mergea din ce în ce mai repede.

Apa începu să se infiltreze prin podea. Picioarele li se udaseră. Evans știa ce înseamnă asta.

Se scufundau.

— Cred că ar trebui să ieșim, Peter.

— Nu.

Privea valurile statice de apă spumegândă. Erau căderi de apă, bolovani imenși, canale. Poate că dacă ar fi avut căști și costume de protecție, ar fi putut încerca să intre în mijlocul curentului. Dar fără căști ar muri.

Mașina se înclină spre dreapta, apoi se echilibra din nou. Dar își dădea seama că mai devreme sau mai târziu se va răsturna și se va scufunda. Și bănuia că se va scufunda rapid.

Privi pe fereastră și spuse: -

— Ți se pare cunoscut? Ce râu e ăsta?

— Ce contează? ți-pă Sarah. Apoi Evans spuse:

— Privește!

Agentul de poliție Rodríguez văzu jeepul care se clătina și se învârtea pe râu și porni imediat sirena mașinii sale. Apucă portavocea și se întoarse spre cei de la picnic.

— Oameni buni, părăsiți vă rog zona! Avem o inundație *chiar acum*! Toată lumea să se îndrepte spre zone mai înalte în clipa asta!

Porni din nou sirena.

— Acum, toată lumea! Veniți mai târziu după lucruri. *Acum!*

Se uită din nou după jeep, dar de-abia se mai vedea, căci o luase în josul râului spre pasajul superior McKinley. Și sub pasaj se afla cascada, o cădere de treizeci de metri.

Mașina și pasagerii săi n-aveau cum să scape.

Și nu se putea face nimic pentru ei.

Evans nu putea gândi, nu putea face planuri nu putea decât să reziste. Jeepul se răsucea și se întorcea în vârtejul apei. Vehiculul se scufunda din ce în ce mai mult, iar apa care ajunsese până la genunchi era rece ca gheața și părea să afecteze stabilitatea mașinii, care se mișca imprevizibil.

La un moment dat se lovi cap în cap cu Sarah, care gemu, dar nici ea nu spunea nimic. Apoi se izbi cu capul de ușă și ameți.

Văzu în față un pod, o șosea susținută de stâlpi masivi de beton. Fiecare stâlp adunase în jurul său obiectele aduse de apă; pilonii erau înfășurați într-o țesătură încurcată de crengi de copac, bușteni arși, scânduri vechi și gunoaie plutitoare, așa că nu prea aveau pe unde să treacă.

— Sarah, urlă el, desfă-ți centura de siguranță! Centura lui se afla sub apa înghețată. Se luptă cu ea, în timp ce mașina era purtată înainte.

— Nu pot, spuse ea. Nu ajung la ea. Se aplecă s-o ajute.

— Ce facem?

— O să ieșim, spuse el.

Mașina se repezi înainte, apoi se lovi de o adunătură de crengi. Se clătină din cauza curentului, dar rămase pe loc.

Se tot izbea de un frigider vechi (*un frigider?* gândi Evans) care plutea în apă, în apropiere. Râul crescuse atât de mult învâț șoseaua se afla la doar trei metri deasupra lor.

— Trebuie să ieșim, Sarah.

— Mi s-a înțepenit centura; nu pot.

Se aplecă s-o ajute, afundându-și mâinile în apă, în căutarea centurii. Nu vedea nimic din cauza mълului. Trebuia să se descurce doar pipăind.

Apoi simți că mașina începe să se miște.

Era pe punctul de a se elibera.

Sanjong conducea nebunește pe șoseaua de deasupra. îi văzuse pe Peter și Sarah în jeep, duși de curent spre pod. îi văzu cum se lovesc de pilon și cum rămân acolo, într-o poziție precară.

Pe pod era o colcăială de mașini care păraseau parcul, pasageri panicați, claxoane, confuzie. Sanjong traversă podul și sări din mașină. Începu să alerge pe pod, spre mașina de dedesubt.

Evans se ținea cu disperare în timp ce jeepul se răsucea și se rostogolea în mijlocul vârtejului. Frigiderul se lovea de ei, iar și iar. Prin geamurile sfărâmate pătrunseseră crengi, ale căror capete tremurau ca niște degete. Centura lui Sarah se blocase, probabil că se stricase încuietoearea. Degetele lui Evans amortiseră din cauza frigului. Știa că mașina nu va rămâne în acea poziție foarte mult timp. Simțea cum o trage curentul, cum o târăște într-o parte.

— Nu pot s-o deschid, Sarah, spuse el.

Apa crescuse; acum le ajungea aproape până la piept.

— Ce facem? spuse ea.

În ochii ei se citea panică.

O clipă nu știu ce să facă, apoi gândi *Sunt un idiot* și se aruncă peste ea, intră cu capul sub apă și caută locul de unde era prinsă în ușă. Trase de centură cam un metru, își scoase capul din apă, ca să respire.

— Ieși acum! țipă. Ieși!

Ea înțelese imediat, se sprijini cu mâinile de umărul lui și alunecă din strânsoarea centurii. El intră din nou cu capul

În apă, dar simți că e liberă. Ea se duse pe bancheta din spate, lovindu-l în cap.

Ieșise din nou la suprafață, respirând greu.

— Acum ieși, urlă el.

Mașina începea să se miște. Crengile trosneau. Frigiderul izbea mașina.

Faptul că era sportivă o ajută foarte mult pe Sarah. Se strecură prin geamul din spate și se ținu de mașină.

— Apucă-te de crengi! Urcă-te! Se temea că o va lua curentul dacă se ținea de mașină. Se cațără pe bancheta din spate, apoi se strecură pe geam. Mașina începea să se elibereze, mai întâi tremurând ușor, apoi mișcându-se de-a dreptul, rotindu-se în jurul grămezii de gunoaie, iar el ieșise doar pe jumătate.

— Peter! urlă Sarah.

Plonja, aruncându-se spre crengi și se zgârie pe față, dar simți cum mâinile îi apucă crengile mai mari și-și trase trupul afară din mașină exact în clipa în care curentul o smulse, târând-o pe sub pod.

Mașina dispăruse.

O văzu pe Sarah care se urca pe grămada de gunoaie și apucă grilajul de beton al podului. O urmă, tremurând de frig și de frică. Peste câteva clipe simți o mână puternică, care-l trase afară. Privi în sus și-l văzu pe Sanjong care-i rânjea.

— Prietene. Ești un norocos.

Evans trecu peste grilaj și se prăvăli la pământ, gâfâind extenuat.

Auzi în depărtare sunetul unei sirene de poliție și o portavoce care lătra niște ordine. Deveni conștient de traficul de pe pod, de claxoane, de panică.

— Hai, spuse Sarah, ajutându-l să se ridice. Cineva o să te calce cu mașina dacă stai aici.

Agentul Rodriguez încă mai urca oamenii în mașini, dar în parcare era haos, iar pe pod se creaseră blocaje. Ploaia se întetise. Asta îi făcea pe oameni să se miște mai repede.

Rodriguez privi cu îngrijorare spre cascadă, observă că devenise de un brun închis și că acum curgea mai rapid. Văzu că echipa de televiziune plecase. Camioneta nu se mai vedea deasupra cascadei. Asta era ciudat, gândi el. Te-ai fi așteptat să rămână să filmeze evacuarea de urgență.

Mașinile claxonau pe pod, unde traficul se împotmolise. Văzu câțiva oameni care ieșiseră din mașini și se uitau în direcția opusă. Ceea ce nu putea să însemne decât că jeepul se prăvălise în cascadă.

Rodriguez se strecură la volan să ceară prin stație o ambulanță. Atunci auzi că fusese deja chemată o ambulanță la Dos Cabezas, la douăzeci și cinci de kilometri spre nord. Se pare că un grup de vânători beți se încăieraseră și avusese loc un schimb de focuri. Doi oameni muriseră și al treilea era rănit. Rodriguez clătină din cap. Afurisiții ăia plecau cu o pușcă și o sticlă de coniac fiecare, stăteau și beau din cauza ploii și înainte să-ți dai seama ce se întâmplă, doi erau deja morți. Se întâmpla în fiecare an. Mai ales în preajma sărbătorilor.

FLAGSTAFF

LUNI, 11 OCTOMBRIE

4.03 P.M.

— Nu înțeleg de ce e nevoie de asta, spuse Sarah, care stătea în pat. Avea electrozi atașați pe piept și picioare.

— Vă rog să nu vă mișcați, spuse asistenta. Încercăm să facem niște evaluări.

Se aflau într-o mică boxă, plină de monitoare, din spitalul de urgență Flagstaff. Kenner, Evans și Sanjong insistaseră să o ducă aici. Așteptau afară. Îi auzea vorbind încet.

— Dar am douăzeci și opt de ani, spuse Sarah. N-o să fac infarct.

— Doctorul vrea să vă verifice căile circulatorii.

— Căile circulatorii? Dar n-am nimic la căile circulatorii.

— Doamnă, vă rog să vă întindeți și să nu vă mișcați.

— Dar e...

— Și să nu vorbiți.

Se întinse. Oftă. Privi spre monitor, care arăta linii albe, neregulate.

— E absurd. N-am nimic la inimă.

— Nu, așa se pare, spuse asistenta, arătând spre monitor. Ați fost foarte norocoasă.

Sarah oftă.

— Deci pot să mă ridic acum?

— Da. Și să nu vă faceți probleme în legătură cu semnele de la arsură. O să dispară cu timpul.

— Ce semne de arsură? Asistenta arată spre pieptul ei.

— Sunt foarte superficiale.

Sarah se ridică și se uită în jos, spre bluza ei. Văzu benzile adezive cu care erau prinși electrozii. Dar mai văzu și câteva dungii de un cafeniu deschis, urme care se întindeau de-a lungul pieptului și abdomenului ei. Ca niște zigzaguri sau ceva de felul ăsta...

— Ce e asta?

— De la fulgere.

— Ce?!

— Ați fost lovită de fulger, spuse asistenta.

— Ce tot spuneți?

Intră doctorul, un bărbat absurd de tânăr, care chelea prematur. Părea foarte ocupat și îngrijorat.

— Nu vă faceți probleme în legătură cu arsurile acelea, spuse el, o să dispară foarte repede.

— E de la fulger?

— De fapt, e ceva foarte banal. Știți unde vă aflați?

— La spitalul Flagstaff.

— Știți în ce zi suntem?

— Luni.

— Corect. Foarte bine. Uitați-vă la degetul meu, vă rog. Ținu degetul în fața ei, îl mișcă la stânga și la dreapta, în sus și în jos. Urmăriți-l. Foarte bine. Mulțumesc. Vă doare capul?

— M-a durut. Dar acum nu. Vreți să spuneți că am fost lovită de fulger?

— De asta să fiți sigură, spuse doctorul, aplecându-se să-i lovească genunchii cu un ciocan de cauciuc. Dar nu prezentați semne de hipoxie.

— Hipoxie...

— Lipsă de oxigen. Vedeți, când are loc un stop cardiac...

— Ce tot spuneți acolo?

— E normal să nu țineți minte, spuse doctorul. Dar prietenii dumneavoastră spun că ați făcut stop cardiac, iar unul dintre ei v-a resuscitat. Zice că a durat patru sau cinci minute.

— Vreți să spuneți că am fost moartă?

— Ați fi fost, dacă n-ați fi fost resuscitată.

— *Peter* m-a resuscitat? Trebuie să fi fost *Peter*, gândi.

— Nu știu cine a fost. Acum îi lovea ușor coatele cu ciocanul. Dar sunteți 6 tânără foarte norocoasă. Aici avem cam trei-patru morți pe an din cauza fulgerelor. Și uneori arsuri foarte grave. Sunteți în regulă.

— Era tipul tânăr? spuse ea. Peter Evans? El? Doctorul ridică din umeri.

— Când ați făcut ultima oară antitetanos? spuse el.

— Nu înțeleg, spuse Evans. La știri au spus că erau vânători. Un accident de vânătoare sau o ceartă.

— Așa e, spuse Kenner.

— Dar îmi spuneți că voi i-ați împușcat? Evans se uita de la Kenner la Sanjong.

— Ei au tras primii, spuse Kenner.

— Doamne, spuse Evans. Trei morți? își mușcă buza.

Dar de fapt avea sentimente contradictorii. S-ar fi așteptat ca prudența sa înnăscută să fie mai puternică o serie de omoruri, poate chiar crime, la care era complice sau cel puțin martor, așa că ar fi putut fi târât în tribunal, dezonorat, scos din barou... De obicei așa funcționa mintea lui. Pe asta ar fi pus accentul pregătirea sa juridică.

Dar în acel moment nu se simțea deloc anxios. Extremitățile fuseseră descoperite și ucise. Nu era nici surprins, nici tulburat de aceste vești. Dimpotrivă, simțea chiar o anumită satisfacție.

Realiză că experiența din crevasă îl schimbase și era o schimbare permanentă. Cineva încercase să-l ucidă. Nu și-ar fi imaginat așa ceva pe când creștea în suburbiile Clevelandului, sau în colegiu, sau la facultatea de drept. Nu și-ar fi putut imagina așa ceva în timp ce-și trăia viața obișnuită, în timp ce lucra pentru firma sa din Los Angeles.

Așa că n-ar fi putut prevedea modul în care simțea că se schimbase. Se simțea de parcă ar fi fost mișcat din loc fizic de parcă cineva l-ar fi ridicat și l-ar fi dus trei metri în lateral. Nu se mai afla în același loc. Dar se schimbase și înăuntru. Simțea un fel de nonșalanță care îi era necunoscută. Lumea era plină de realități neplăcute și înainte evitase în mod evident să le privească, sau schimbase subiectul, sau găsisse justificări pentru cele întâmplate. Își închipuise că era o strategie acceptabilă în viață de fapt, că era o strategie mai umană. Nu mai credea asta.

Dacă cineva încerca să te ucidă, nu puteai alege să-ți întorci privirea în altă parte sau să schimbi subiectul. Erai obligat să

faci față comportamentului acelei persoane. Experiența însemna, până la urmă, pierderea anumitor iluzii.

Lumea nu era așa cum ți-o doreai.

Lumea era așa cum era.

Existau oameni răi pe lume. Trebuiau opriți.

— Așa e, spuse Kenner, încuviințând ușor din cap. Trei morți. Nu-i așa, Sanjong?

— Așa e.

— Dă-i în mă-sa, spuse Evans. Sanjong aprobă din cap. Kenner rămase tăcut.

Avionul porni spre Los Angeles la ora șase. Sarah stătea în față, privind pe geam. Ii asculta pe bărbați, care discutau în spate. Kenner vorbea despre ce avea să se întâmple mai departe. Indivizii uciși erau identificați. Armele, camioanele și hainele lor erau cercetate. Iar echipa de televiziune fusese deja găsită; camioneta aparținea KBBD, o televiziune prin cablu din Sedona. Primiseră un apel anonim, în care li se spusese că poliștii fuseseră neglijenți și că permiseseră desfășurarea unui picnic în ciuda avertismentelor de inundații și era foarte probabil să aibă loc un dezastru. De aceea se duseseră în parc.

Se pare că nimănui nu-i trecuse prin cap să-i întrebe cum de primiseră un telefon anonim cu jumătate de oră înaintea emiterii avertismentelor de inundații de la centrul NEXRAD. Apelul fusese totuși identificat. Se sunase de la un telefon public din Calgary, Canada.

— Asta înseamnă organizare, spuse Kenner. Știau numărul televiziunii din Arizona înainte de a iniția toată chestia asta.

— De ce Calgary? Întrebă Evans. De ce de acolo?

— Pare un fel de sediu central al acestei grupări, spuse Kenner.

Sarah privi norii. Jetul zbura pe deasupra vremii. Soarele apunea, o panglică aurie la vest. Priveliștea era pașnică.

Evenimentele de peste zi păreau să fi avut loc cu luni, chiar ani în urmă.

Își privi pieptul și văzu urmele palide, maronii, lăsate de fulger. Luase o aspirină, dar încă simțea dureri ușoare, arsuri. Se simți marcată. O femeie marcată.

Nu mai voia să asculte ce spuneau bărbații, ci doar să le audă sunetul vocii. Observă că vocea lui Evans își pierduse

ezitarea aceea de băiețaș. Nu mai protesta împotriva spuselor lui Kenner. Părea cumva mai bătrân, mai matur, mai puternic.

După un timp veni să stea lângă ea.

— Te deranjează compania?

— Nu.

Îi făcu semn să se așeze.

Se lăsă în scaun, tresărind ușor.

— Te simți bine? o întrebă.

— Sunt bine. Tu?

— Am niște mici dureri. De fapt, mari dureri. Cred că m-am lovit în mașină.

Ea dădu din cap și apoi privi un timp pe fereastră. Apoi se întoarse din nou spre el.

— Când aveai de gând să-mi spui?

— Ce să-ți spun?

— Că mi-ai salvat viața. A doua oară. El ridică din umeri.

— Am crezut că știi.

— Nu știam.

Se simți cuprinsă de furie. Nu știa de ce se înfuriase, dar așa era. Poate că acum se simțea oarecum datoră sau... sau... nu știa de ce. Pur și simplu era furioasă.

— Scuze, spuse el.

— Mulțumesc.

— Mă bucur că te-am putut ajuta.

Zâmbi, se ridică și se duse din nou în spatele avionului.

Era ciudat, gândi ea. Avea el ceva al lui. Ceva surprinzător, ce nu observase până acum.

Când se uită din nou pe geam, soarele apusese. Panglica aurie devenea mai densă, mai întunecată.

SPRE LOS ANGELES

LUNI, 11 OCTOMBRIE

6.25 P.M.

În spatele avionului, Evans bea un martini și privea fix monitorul de pe perete. Aveau o conexiune prin satelit la canalul de știri din Phoenix. Se vedeau trei prezentatori, doi bărbați și o femeie, așezați în jurul unei mese ovale. În spatele lor se putea citi titlul „Crime în Canyon County”, care aparent se referea la

moartea celor trei indivizi la Flagstaff, dar Evans ajunsese prea târziu pentru a prinde știrea.

— Mai avem și alte știri din Parcul Național McKinley, unde o avertizare de inundații a salvat viețile a trei sute de elevi aflați într-un picnic școlar. Agentul Mike Rodriguez i-a povestit reporterului nostru, Shelly Stone, ce s-a întâmplat.

Urmă un scurt interviu cu agentul de poliție, care fu laconic, așa cum cerea situația. Nici Kenner, nici echipa sa nu fură menționați.

Apoi urmară imagini cu jeepul răsturnat al lui Evans, care se zdrobise la baza cascadei. Rodriguez spuse că, din fericire, în mașină nu se afla nimeni în momentul în care fusese luată de curent.

Evans își sorbi martiniul.

Cei trei prezentatori reveniră pe ecran, iar unul dintre bărbați spuse:

— Avertismentele de inundații rămân în vigoare, deși astfel de fenomene nu sunt caracteristice pentru această perioadă a anului.

— Se pare că se schimbă vremea, spuse femeia, dându-și părul pe spate.

— Da, Marla, vremea se schimbă cu certitudine. Johnny Riviera știe mai multe despre acest subiect.

În cadru apăru un bărbat mai tânăr, probabil prezentatorul de la meteo.

— Mulțumesc, Terry. Bună seara tuturor. Dacă sunteți rezident cu state vechi în Grand Canyon State, ați observat, probabil, că vremea se schimbă aici, iar oamenii de știință au confirmat că de vină este vechea noastră cunoștință, încălzirea globală. Inundațiile de azi sunt doar un exemplu al pericolelor ce ne așteaptă condiții meteo extreme, cum ar fi inundații, tornade și secete toate fiind rezultatul încălzirii globale.

Sanjong îi dădu un ghiont lui Evans și-i înmâna o foaie de hârtie. Era un prinț după comunicatul de presă de pe site-ul FNRM. Sanjong îi arătă textul: „...oamenii de știință au căzut de acord asupra pericolelor ce ne așteaptă: condiții meteo extreme, cum ar fi inundații, tornade și secete toate fiind rezultatul încălzirii globale”.

— Tipul ăsta citește un comunicat de presă? întrebă Evans.

— Așa se procedează acum, spuse Kenner. Nici măcar nu se deranjează să schimbe câte o frază, două acolo. Citesc pur și simplu comunicatul. Și ceea ce spune e fals, bineînțeles.

— Atunci care e cauza creșterii frecvenței fenomenelor extreme în lume? întrebă Evans.

— Nu există o creștere.

— S-au făcut studii?

— În mod repetat. Studiile nu arată nici o creștere a frecvenței fenomenelor extreme în ultimul secol. Sau în ultimii cincisprezece ani. Iar modelele de circulație generală nu prevăd vreme extremă. Dacă e să spunem adevărul, teoria încălzirii globale prezice *scăderea* frecvenței fenomenelor extreme.

— Deci mănâncă rahat? spuse Evans.

— Exact. Ca și comunicatul de presă, de altfel.

Pe ecran, tipul de la meteo spunea: „... devine atât de critică, încât, conform ultimelor știri – ascultați cu atenție – ghețarii din Groenlanda se topesc și în curând vor dispărea complet. Acești ghețari sunt groși de cinci kilometri, oameni buni. Asta înseamnă o grămadă de gheață. Un nou studiu estimează o creștere cu șase metri a nivelului mării. Deci vindeți-vă proprietățile de pe plajă chiar acum”.

— Dar de asta ce zici? S-a dat la știri la LA ieri, spuse Evans.

— Nu le-aș numi știri, răspunse Kenner. Oamenii de știință de la Reading au făcut simulări pe computer care au sugerat că Groenlanda și-ar putea pierde stratul de gheață în următorii câteva mii de ani.

— Mii de ani?

— *Ar putea pierde*. Evans arată spre televizor.

— N-a spus că s-ar putea întâmpla peste câteva mii de ani.

— Ca să vezi, spuse Kenner. Pe-asta a omis-o.

— Dar ai spus că nu sunt știri...

— Spune-mi tu, îți faci multe griji în legătură cu ceea ce s-ar putea întâmpla peste o mie de ani?

— Nu.

— Crezi că oamenii ar trebui să fie îngrijorați?

— Nu.

— Păi asta e.

După ce-și termină băutura, adormi brusc. Corpul îl durea; oricum s-ar fi răsucit pe scaun, tot îl durea ceva spatele,

picioarele, șoldurile. Era rănit și epuizat. Și puțin amețit de băutură.

Închise ochii și se gândi la buletinele de știri despre evenimente ce se vor produce peste o mie de ani.

Toate prezentate ca fiind știri de ultimă oră, probleme de viață și de moarte.

Peste o mie de ani.

Își simți ochii obosiți. Capul îi căzu în piept, apoi tresări violent când se auzi intercom-ul.

— Puneți-vă centurile de siguranță, spuse căpitanul. Aterizăm pe Van Nuys.

VANNUYS

LUNI, 11 OCTOMBRIE

7.30 P.M.

Nu voia decât să doarmă. Dar când aterizară, își verifică mesajele de pe mobil și văzu că i se simțise lipsa, eufemistic vorbind.

„Domnule Evans. Sunt Eleanor de la biroul lui Nicholas Drake. V-ați uitat mobilul. E la mine. Și domnul Drake ar vrea să vă vorbească.”

„Peter, sunt Jennifer Haynes, de la biroul lui John Balder. Am vrea să vii mâine la birou, nu mai târziu de ora zece dimineața. E foarte important. Sună-mă dacă nu reușești să ajungi, dintr-un motiv sau altul. Ne vedem atunci.”

„Peter, sună-mă. Sunt Margo. Am ieșit din spital.”

„Domnule Evans, sunt Ron Perry de la poliția din Beverly Hills. Nu ați venit la ora patru, când trebuia să dați o declarație scrisă. Nu vreau să emit un mandat de arestare pe. numele dumneavoastră. Sunați-mă. Aveți numărul.”

„Aici Herb Lowenstein. Unde dracu' ești? Nu angajăm asociați juniori ca să dispară în fiecare zi. Avem treabă pe aici. Au sunat oamenii lui Balder. Vor să mergi mâine la biroul din Culver City la ora zece fix mâine dimineață. Sfatul meu e să te duci sau să începi să-ți cauți altă slujbă.”

„Domnule Evans, sunt Ron Perry de la poliția din Beverly Hills. Vă rog să mă sunați cât mai urgent.”

„Peter, sună-mă. Sunt Margo.”

„Peter, vrei să ne vedem în seara asta? Sunt Janis. Sună-mă.”

„Domnule Evans, vă caută domnul Drake, din biroul FNRM.”

„Peter, sunt Lisa de la biroul domnului Lowenstein. Te-a căutat poliția. M-am gândit să te anunț.”

„Peter, sunt Margo. Când îmi sun avocatul mă aștept să mă sune înapoi. Nu fi porc. Sună-mă.”

„Sunt Ron Perry de la poliția din Beverly Hills. Dacă nu am vești de la dumneavoastră o să-i cer judecătorului să emită un mandat de arestare pentru dumneavoastră.”

„Evans, sunt Herb Lowenstein. Ești un idiot căcăcios. Poliția o să emită un mandat de arestare pe numele tău. Rezolvă imediat problema. Membrii acestei firme nu sunt arestați.”

Evans oftă, apoi închise.

— Probleme? spuse Sarah.

— Nu. Dar se pare că pentru moment n-o să am parte de somn.

Îl sună pe detectivul Ron Perry și i se spuse că plecase acasă și că a doua zi se va afla la tribunal. Își va ține mobilul închis. Evans lăasă un număr unde să fie sunat.

Îl sună pe Drake, dar acesta plecase.

Îl sună pe Lowenstein, dar nu era în birou.

O sună pe Margo, dar nu răspunse.

O sună pe Jennifer Haynes și-i spuse că va fi acolo mâine, la ora zece.

— Îmbracă-te formal, spuse ea.

— De ce?

— O să apari la televizor.

CULVER CITY

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

9.51 A.M.

În fața birourilor echipei Vanutu se aflau două camioane albe de televiziune. Evans intră și văzu cum muncitorii instalau luminile și schimbau becurile fluorescente din tavan. Patru echipe de filmare mergeau de colo-colo, verificând diferite unghiuri. Dar încă nu filma nimeni.

Chiar și birourile, observă el, se schimbaseră. Graficele și hărțile de pe pereți erau mult mai complicate și păreau mai tehnice. Erau fotografiile uriașe, ale Republicii Vanutu, luate din aer sau de la sol. Unele arătau eroziunea plajelor și casele

încălate, gata să alunece în apă. Exista și o fotografie de la școala Vanutu, cu copii frumoși, cu pielea cafenie și chipuri zâmbitoare. În mijlocul încăperii se afla o machetă tridimensională a principalei insule, luminată special pentru camerele de filmat.

Jennifer purta fustă, bluză și tocuri. Avea o frumusețe strălucitoare, dar întunecată și misterioasă. Evans observă că toată lumea era mai bine îmbrăcată decât la prima sa vizită; toți cercetătorii purtau acum haină și cravată. Blugii și tricourile dispăruseră. Și păreau să fie mult mai mulți cercetători.

— Deci, spuse Evans, despre ce e vorba?

— B-roll¹¹, spuse Jennifer. Filmăm b-roll pentru ca televiziunile să le poată folosi ca fundal. Și facem, firește, și un *media kit* video.

— Dar încă n-ați anunțat procesul.

— Asta se va întâmpla după-amiază, chiar aici, lângă sediu. Avem conferință de presă la ora 13.00. O să participi, nu-i așa?

— Păi nu știam...

— John Balder vrea să fii acolo. Să-l reprezinți pe George Morton.

Evans era neliniștit. Asta îi putea crea o problemă politică la firmă.

— Sunt și alți avocați seniori care s-au ocupat de George...

— Drake te-a cerut pe tine în mod explicit.

— Da?

— E ceva legat de implicarea ta în semnarea documentelor de finanțare a procesului.

Deci asta era, gândi Evans. Îl arătau la televizor, ca să nu mai aibă ce spune mai târziu în legătură cu cele zece milioane de dolari primiți de FNRM. Cu siguranță îl vor plasa și pe el undeva, în spate, în timpul ceremoniei de anunțare a procesului, vor face o referire la prezența sa acolo. Apoi Drake va spune că cele zece milioane vor veni și, dacă Evans nu-l contrazicea, tăcerea sa avea să fie luată drept aprobare. Mai târziu, dacă ar fi avut obiecții, i-ar fi putut spune: „Dar erai acolo, Evans. De ce n-ai luat atitudine?”

— Înțeleg, spuse Evans.

— Pari îngrijorat.

¹¹ B-roll imagine needitată, care poate fi folosită de reporteri dacă vor să ilustreze o versiune proprie a știrii (n. tr.).

— Sunt...

— Hai să-ți spun ceva, spuse ea. Nu-ți face griji.

— Dar nici măcar nu știi...

— Ascultă-mă pe mine. Nu-ți face griji, îl privea direct în ochi.

— Bine...

Desigur că avea intenții bune, dar, în ciuda vorbelor ei, Evans avea un sentiment neplăcut de slăbiciune. Poliția amenința că va emite mandat de arestare pe numele lui. Firma se plângea de absențele lui. Și acum efortul ăsta de a-l reduce la tăcere arătându-l la televizor.

— De ce m-ai chemat atât de devreme? întrebă el.

— Avem nevoie să faci din nou pe cobaiul, să participi la testele pentru selecția juraților.

— Îmi pare rău. Nu pot...

— Ba da. Trebuie. Ca data trecută. Vrei niște cafea?

— Da.

— Pari obosit. Hai să te duc la machiaj.

După jumătate de oră se afla din nou în camera de interviuri, la capătul unei mese lungi. O echipă de tineri savanți dornici de afirmare era din nou acolo, privindu-l de sus.

— Astăzi, spuse Jennifer, am vrea să aducem în discuție probleme legate de încălzirea globală și utilizarea terenurilor. Ești familiarizat cu domeniul?

— Vag, răspunse Evans.

Jennifer îi făcu semn unui cercetător de la capătul mesei.

— Raimundo? Vrei să-i faci o scurtă prezentare, te rog? Cercetătorul avea un accent puternic, dar Evans reuși să-l înțeleagă.

— E bine-cunoscut faptul, spuse el, că schimbarea modului de utilizare a terenurilor va produce schimbări ale temperaturii medii a pământului. În orașe e mai cald decât în împrejurimi ceea ce se numește „efectul de insulă”. Zonele de culturi sunt mai calde decât cele împădurite și așa mai departe.

— Aha, făcu Evans.

Încuviința din cap. Nu auzise de conceptul de utilizare a terenurilor, dar părea logic. Raimundo continuă.

— Un procent însemnat de stații meteo care acum patruzeci de ani erau în mijlocul naturii sunt înconjugate acum de beton, zgârie-nori, asfalt și așa mai departe. Ceea ce le face să înregistreze temperaturi mai ridicate.

— Înțeleg, spuse Evans.

Se uită în altă parte, prin peretele de sticlă. Văzu echipele de filmare care se agitau prin clădire, filmând diverse lucruri. Spera că n-o să intre. Nu voia să pară prost în fața lor.

— Aceste fapte, spuse Raimundo, sunt binecunoscute în domeniu. Deci cercetătorii colectează valorile brute ale temperaturii de la stațiile de lângă orașe și le ajustează, din cauza efectului de insulă.

— Și cum se calculează ajustarea? întrebă Evans.

— În mai multe moduri, depinde cine o face. Dar majoritatea algoritmilor se bazează pe dimensiunea populației. Cu cât e mai mare populația, cu atât se reduce mai mult.

Evans ridică din umeri.

— Pare corect.

— Din păcate, probabil că nu e. Știi ceva despre Viena? A fost studiată de Bohm acum câțiva ani. Populația Vienei nu a crescut din 1950, dar consumul de energie e mai mult decât dublu și a crescut și spațiul locuibil în mare măsură. Efectul de insulă s-a accentuat, dar modul în care se calculează reducerea nu, pentru că e doar în funcție de numărul locuitorilor¹².

— Deci încălzirea cauzată de orașe e subestimată? întrebă Evans.

— Și mai rău, spuse Jennifer. Se presupunea că încălzirea urbană e neimportantă, pentru că efectul de insulă e doar o mică parte din încălzirea globală. Planeta s-a încălzit cu 0,3 grade Celsius în ultimii treizeci de ani. Se presupune că orașele s-au încălzit cu 0,1 grade Celsius.

— Da. Și?

— Aceste presupuneri sunt greșite. Chinezii au declarat că Shanghai s-a încălzit cu un grad Celsius doar în ultimii douăzeci de ani¹³. Asta înseamnă mai mult decât încălzirea globală la nivelul întregii planete în ultimii o sută de ani. Și Shanghai nu e un caz unic. Temperatura din Houston a crescut cu 0,8 grade

¹² R. Bohm, „Erori de măsurare a temperaturii urbane studiu de caz al orașului Viena, Austria”, *Schimbări climatice* 38 (1998): 113-1128. Ian G. McKendry, „Climatologie aplicată”, *Progres in Physical Geography* 27, 4 (2003): 597-606. „Ajustările bazate pe populație pentru efectul de insulă din Statele Unite pot duce la subestimarea efectului.”

¹³ L. Chen et al., 2003, „Caracteristicile efectului de insulă în Shanghai și posibilele sale mecanisme”, *Advances in Atmospheric Sciences* 20: 991-1001.

Celsius în ultimii doisprezece ani¹⁴. Orașele din Coreea de Sud se încălzesc rapid¹⁵. În Manchester, din Anglia, este cu opt grade mai cald decât în împrejurimi¹⁶.

Chiar și în orașele mai mici e mai cald decât în zonele învecinate.

Jennifer se întinse după grafice.

— În orice caz, spuse ea, chestia e că graficele pe care le vezi nu conțin valori brute. Au fost deja ponderate pentru a compensa încălzirea urbană. Dar probabil că nu suficient.

În acel moment, ușa se deschise și una dintre cele patru echipe de filmare intră, cu lumina de la cameră aprinsă. Fără să ezite, Jennifer luă câteva grafice și le puse lângă ea.

— Filmările b-roll nu au sonor, șopti ea, așa că trebuie să fim activi și să le oferim materiale vizuale.

Se întoarse spre cameră și spuse:

— Dă-mi voie să-ți arăt câteva exemple de date de la stațiile meteo. Aici, de pildă, se află înregistrările temperaturii medii din Pasadena din 1930 încoace¹⁷.

Pasadena, CA 1930-2000

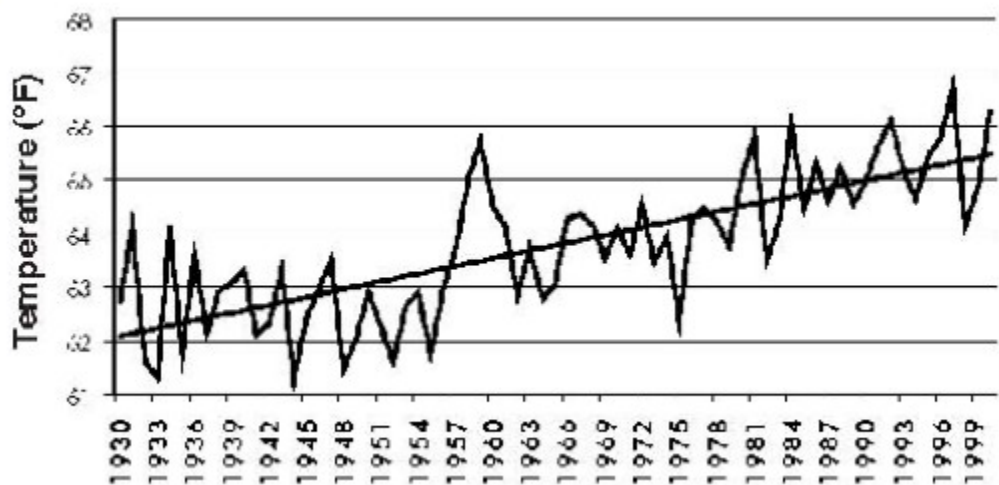
¹⁴ D.R. Streutker, „Măsurători prin satelit ale efectului de insulă din Houston, Texas”, *Remote Sensing of Environment* 85 (2003): 282-289. „Între anii 1987 și 1999, temperatura medie din timpul nopții în Houston a crescut cu $0,82 \pm 0,10^{\circ}\text{C}$.”

¹⁵ Y. Choi, H.-S. Jung, K.-Y. Nam și W.-T. Kwon, „Corectarea erorii de măsurare în temperatura medie la suprafață din Coreea de Sud, 1968-99”, *Jurnalul internațional de climatologie* 23 (2003): 577-91.

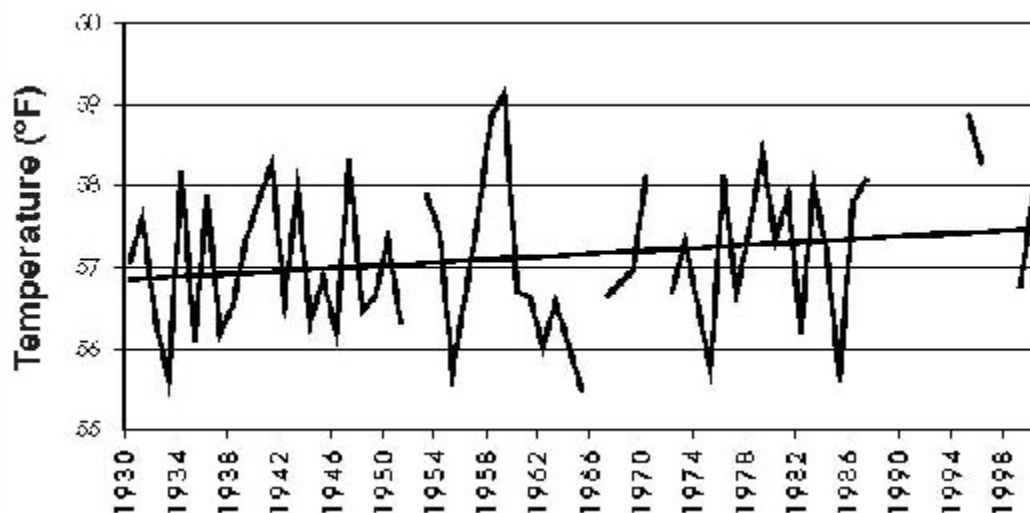
¹⁶

http://news.bbc.co.uk/1/hi/in_depth/sci_tech/2002/leicester_2002/2253636.stm. BBC-ul nu oferă referințe științifice care să dovedească afirmația.

¹⁷ Populația Los Angeles-ului este de 14 531 000 locuitori; a orașului Berkeley de 6 250 000 locuitori și a New York-ului de 19 345 000 locuitori.

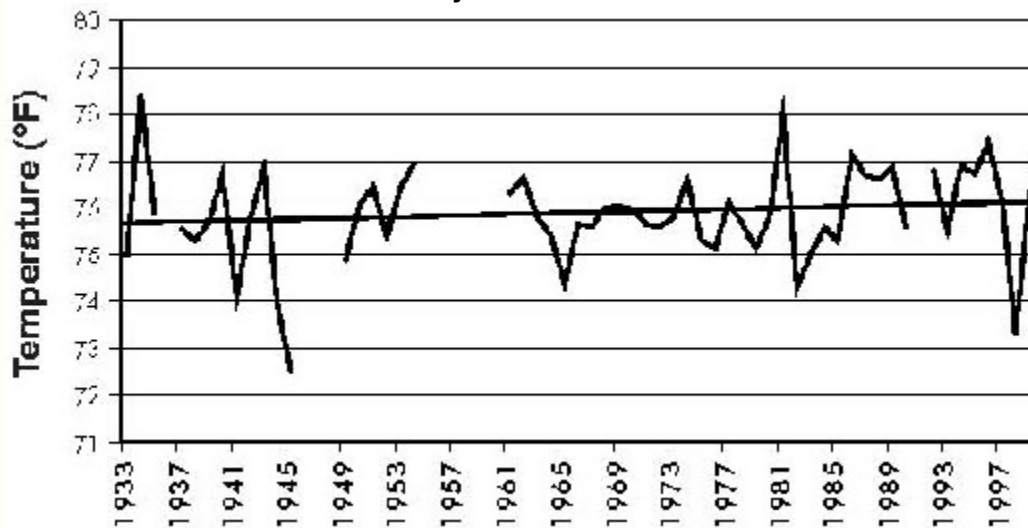
Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
 — Și, după cum vezi, continuă Jennifer, creșterea de temperatură a fost dramatică. Și aici avem Berkeley, din 1930.
 Berkeley, CA 1930-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
 — Înregistrări surprinzător de incomplete. Dar folosim date neprelucrate, așa că poți vedea că lipsesc anumiți ani. Și se vede o tendință ascendentă clară. De necontestat, nu-i așa?
 — Da, spuse Evans, gândindu-se că nu era cine știe ce tendință mai puțin de un grad.

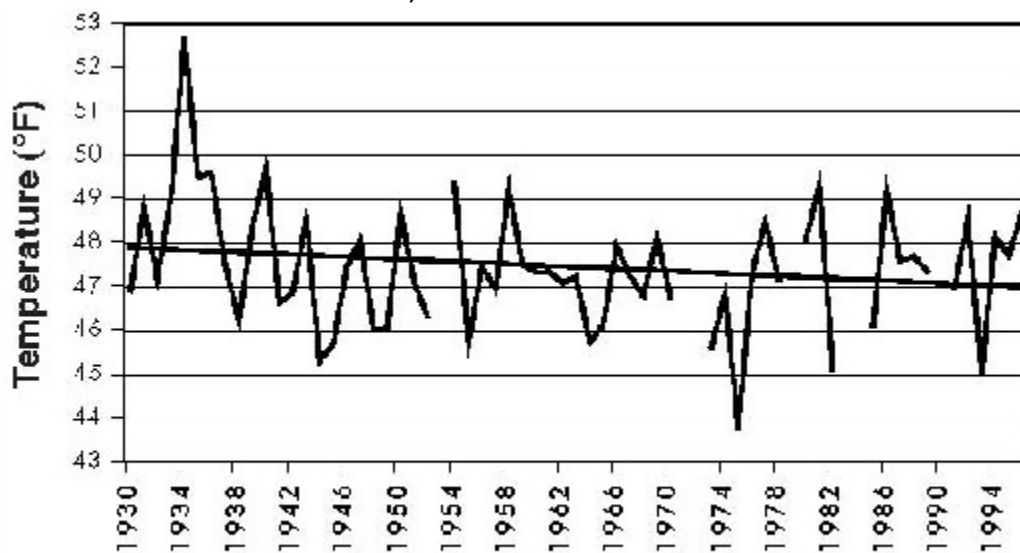
— Aici este Death Valley, unul dintre cele mai calde și mai secetoase locuri de pe Pământ. Acolo n-a avut loc nici o urbanizare. Și în cazul ăsta lipsesc ani.

Death Valley, CA 1933-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
Evans rămase tăcut. Trebuie să fie o anomalie, gândi el.
Jennifer îi mai arătă niște grafice:

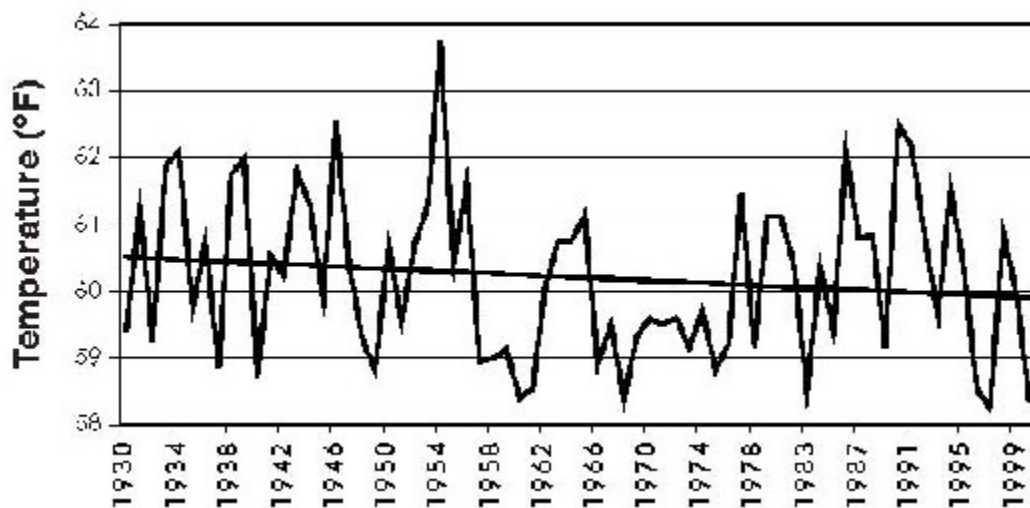
McGill, NV 1930-2000

Source: United States Historical Climatology Network (USHCN)

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

Guthrie, OK 1930-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

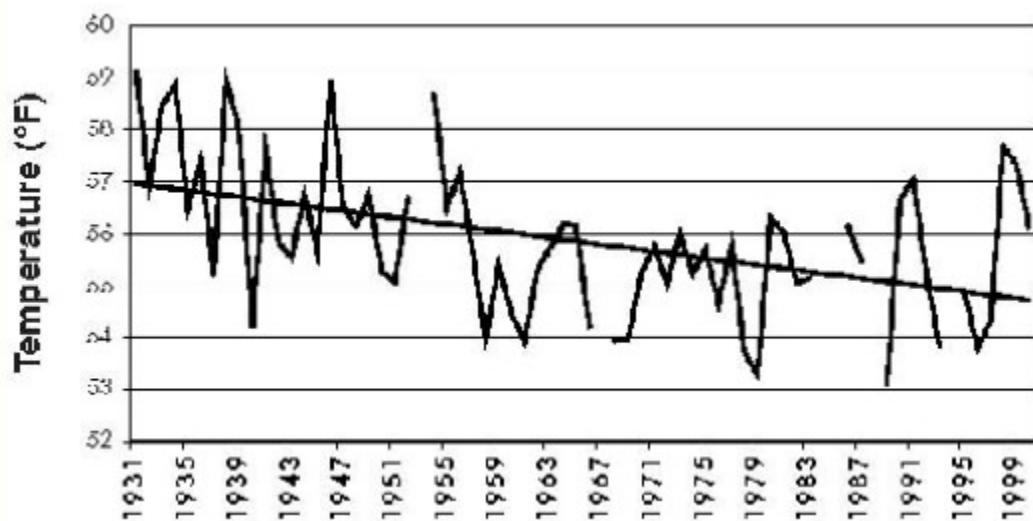
— Astea sunt stații meteo din deșertul Nevada și câmpia Oklahoma, spuse ea. Arată temperaturi constante sau în scădere. Și nu sunt doar zone rurale. Aici este Boulder, Colorado. Zona prezintă interes doar pentru că acolo se află CNSA Centrul Național pentru Studii Atmosferice, unde se fac atâtea cercetări asupra încălzirii globale.

Boulder, Co 1930-1997

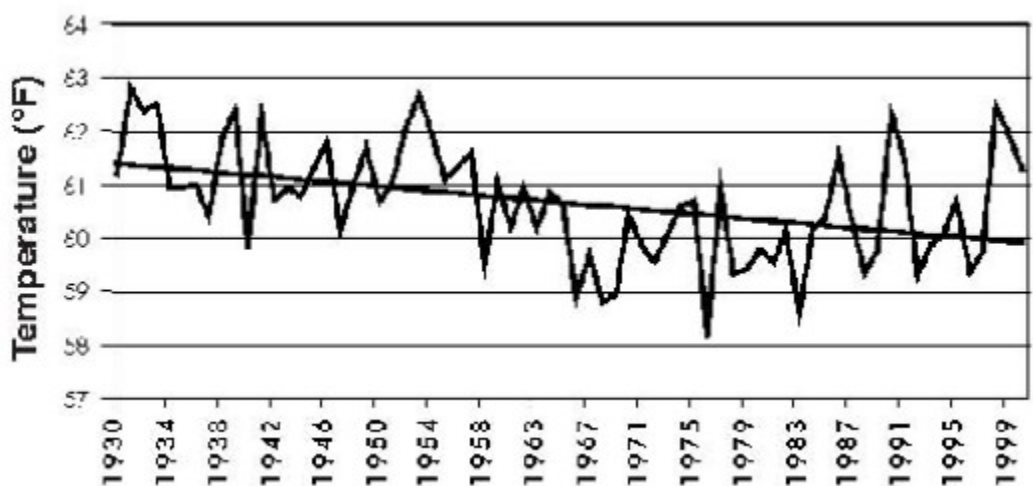

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

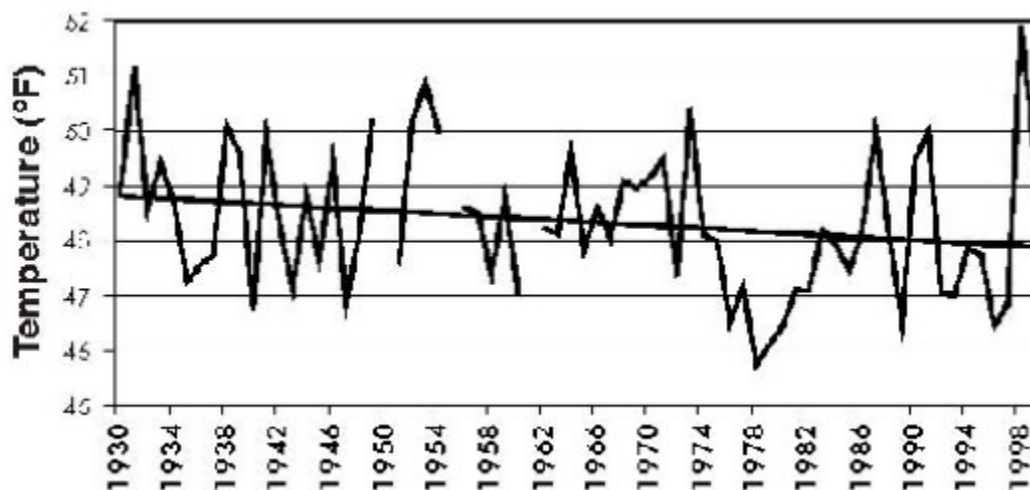
Truman, MO 1931-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
Greenville, SC 1930-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
Ann Arbor, MI 1930-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

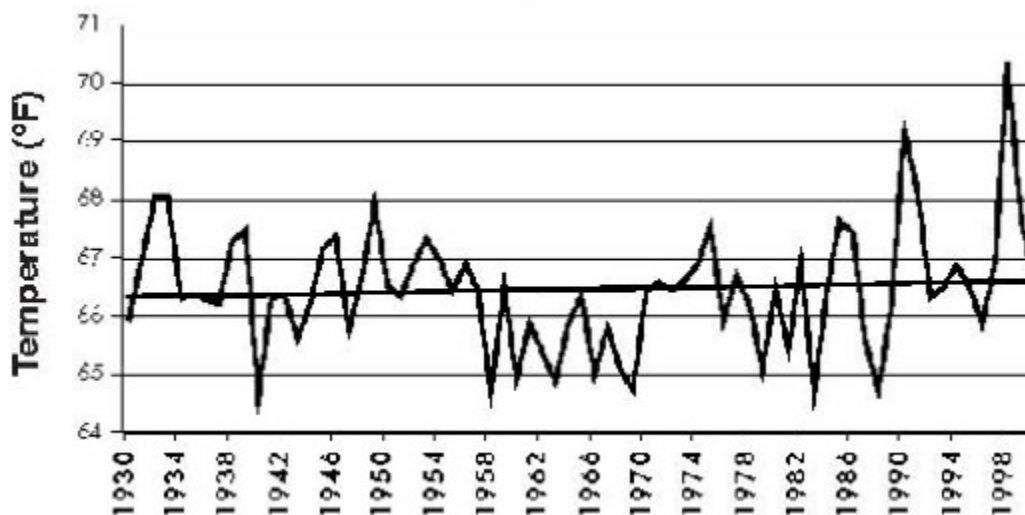
— Trebuie să recunoști că nu e foarte dramatic, spuse Evans.

— Nu știu sigur ce consideri tu dramatic. Temperatura la Truman a scăzut cu 2,5 grade, la Greenville cu 1,5 grade, la Ann Arbor cu un grad din 1930. Dacă pământul se încălzește, orașele astea au rămas pe dinafară.

— Hai să ne uităm la niște orașe mai mari, spuse Evans, cum ar fi Charleston.

— Întâmplător, am Charleston. Răsfoi printre grafice.

Charleston, SC 1930-2000

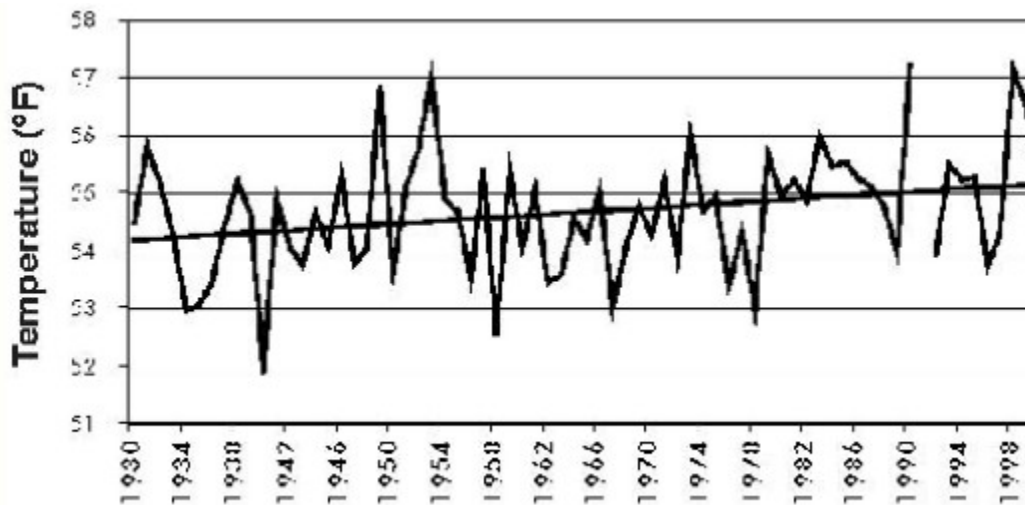

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

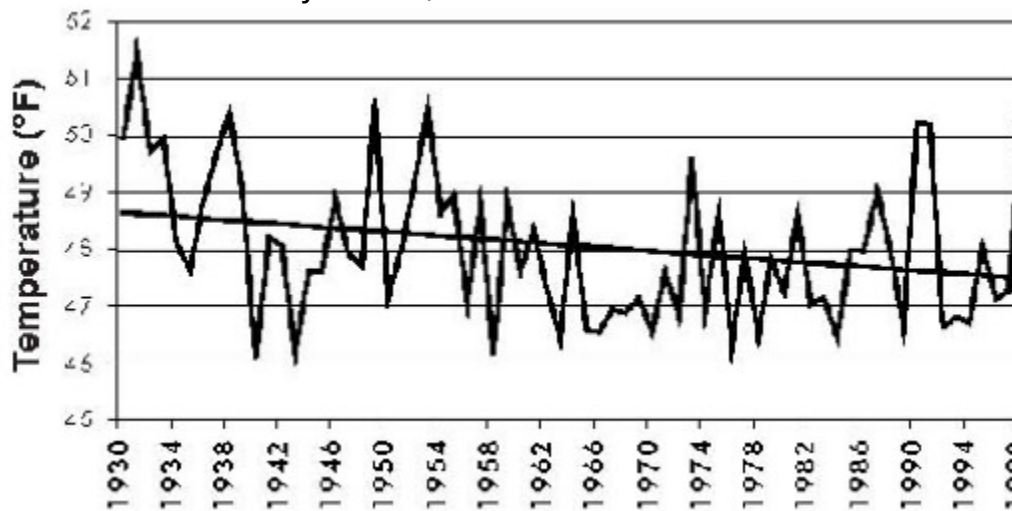
— Deci orașele mai mari se încălzesc. Dar la New York ce se întâmplă?

— Am mai multe înregistrări de la New York, din oraș și din întregul stat.

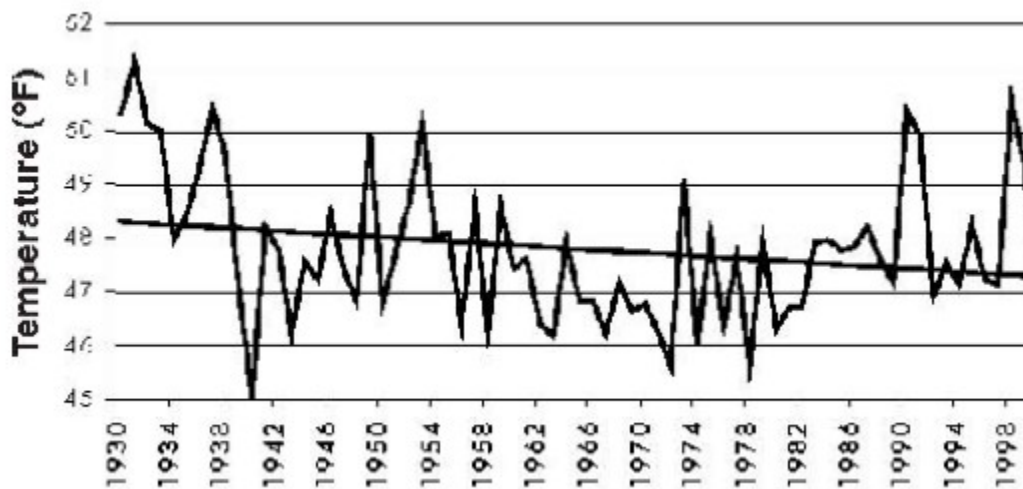
New York, NY 1930-2000

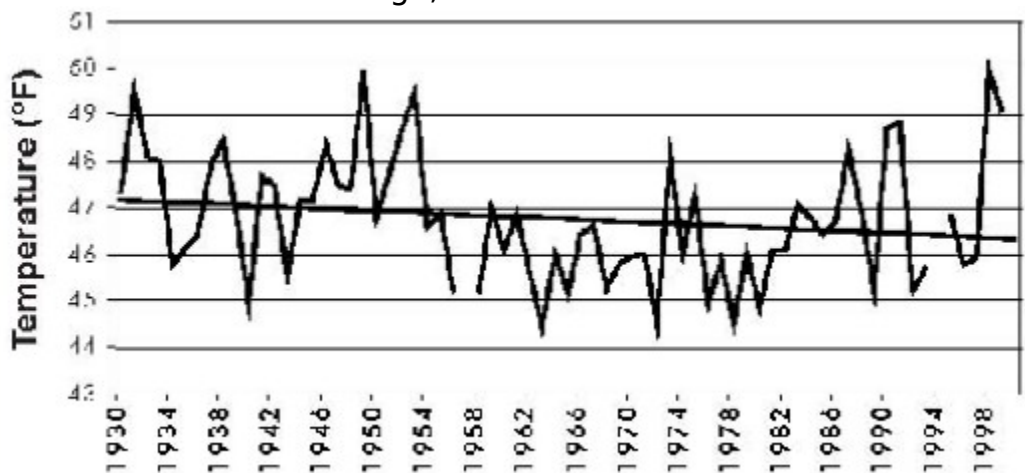
Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
Syracuse, NY 1930-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
Albany, NY 1930-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
Oswego, NY 1930-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

— După cum vezi, spuse Jennifer, în New York e mai cald, dar în multe alte părți ale statului, de la Oswego la Albany, temperatura a scăzut din 1930.

Evans era foarte conștient de camerele îndreptate spre el. Încuviință din cap cu un aer pe care și-l dorea meditativ și rațional și spuse:

— Și de unde provin aceste date?

— Din Rețeaua de Istorie a Climatului, spuse ea. E o bază de date a guvernului, administrată la Laboratoarele Naționale Oak Ridge.

— Mda, spuse Evans. E foarte interesant. Totuși, aș vrea să văd niște date din Europa și Asia. Până la urmă, e un fenomen global.

— Cu siguranță, spuse Jennifer. Și ea juca pentru camerele de filmat. Dar înainte de a face asta, aș vrea să văd care e reacția ta la datele de până acum. După cum vezi, se pare că multe zone din Statele Unite nu s-au încălzit din 1930 până acum.

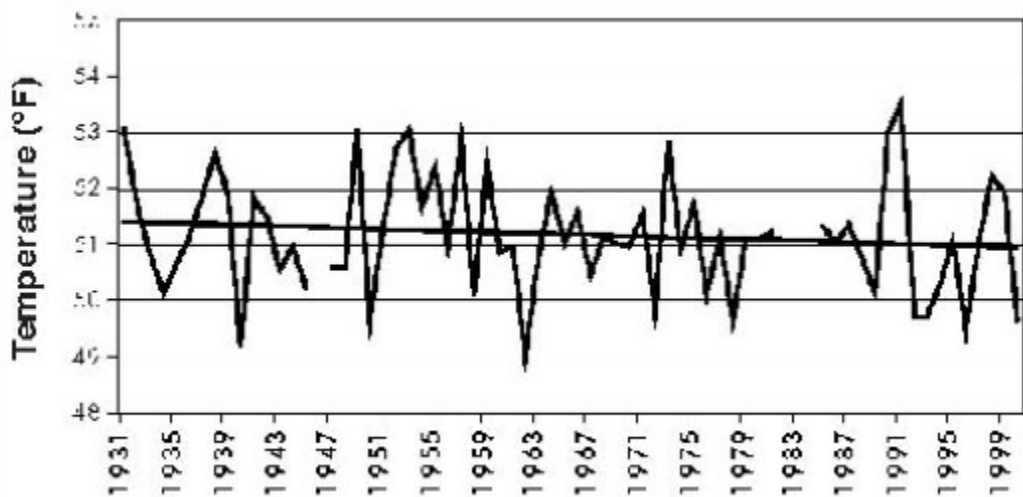
— Dar sunt sigur că ai ales doar datele care-ți conveneau.

— Într-o oarecare măsură, da. Și sunt convinsă că și apărarea va face la fel.

— Dar rezultatele nu mă surprind, spuse Evans. Vremea variază local. Așa a fost întotdeauna și așa va fi. Un gând îi trecu prin minte. Apropo, de ce toate graficele sunt din 1930 încoace? Se fac înregistrări de temperatură de mult mai mult timp.

— Întrebarea e foarte bună. Într-adevăr, contează cât de departe mergi în timp. De pildă...

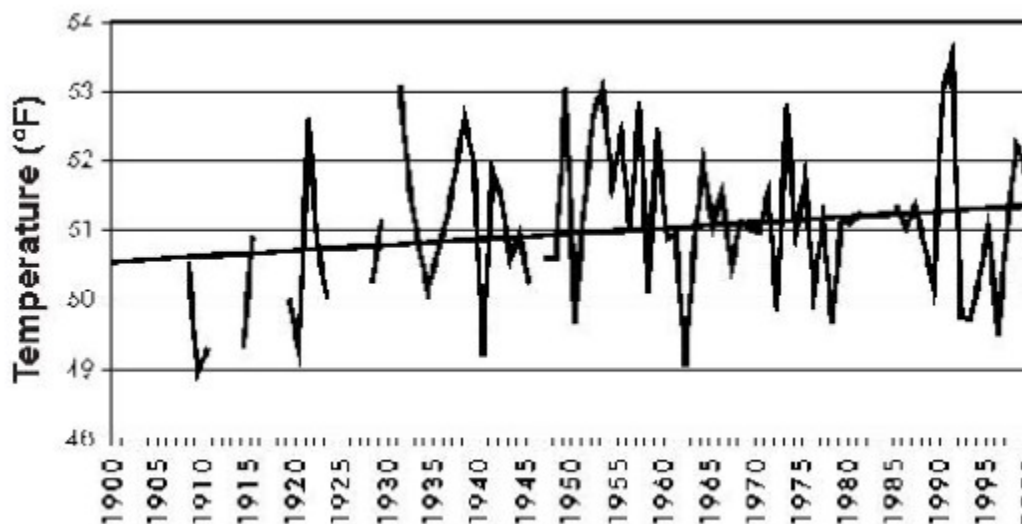
West Point, NY 1931-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

— Aici avem West Point din 1900 în 2000. De data aceasta tendința e ascendentă, nu descendentă.

West Point, NY 1900-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

— A-ha, exclamă Evans. Deci chiar *ai umblat* la date. Ai ales intervalele de timp care îți serveau scopul!

— Categoric, spuse Jennifer, încuviințând din cap. Dar șmecheria funcționează doar pentru că în 1930 temperatura era mai ridicată decât astăzi.

— Tot șmecherie se cheamă.

— Așa e. Apărarea nu va pierde ocazia de a prezenta instanței numeroase exemple ale acestei șmecherii, din literatura ecologistă, folosită la strângerea de fonduri. Selectarea anumitor ani, ca să pară că lucrurile se agravează.

Evans observă insulta adusă organizațiilor ecologiste.

— În acest caz, hai să nu mai folosim șmecherii. Să folosim date complete asupra temperaturii. De când se fac măsurători?

— Din 1826, la West Point.

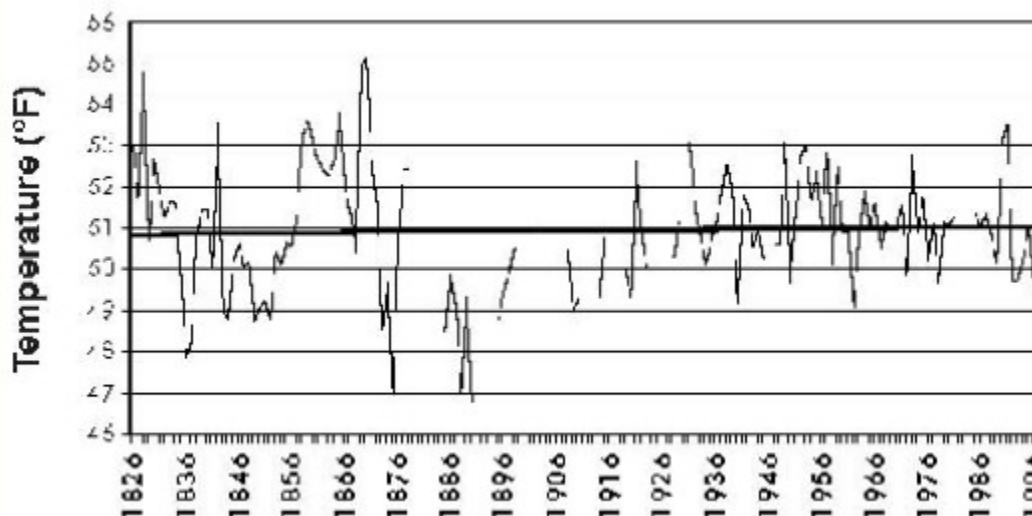
— Bine. Să presupunem că le folosești pe astea. Evans se simți stăpân pe situație când făcu propunerea, pentru că se știa foarte bine că tendința globală de încălzire începuse în jurul anului 1850. Toate zonele lumii se încălziseră de atunci, iar graficul de la West Point avea să reflecte asta.

Și Jennifer părea să știe asta, pentru că păru brusc să ezite, se întoarse, începu să cotroboie prin teancul ei de grafice, ca și cum nu l-ar fi găsit.

— Nu ai acel grafic, nu-i așa? Întrebă Evans.

— Ba da, crede-mă, îl am. Da. Uite-l. Apoi îl scoase la iveală.

West Point, NY 1826-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)
Evans îi aruncă o privire și înțelege că ea îl dusese de nas.

— După cum ai intuit, graficul e foarte relevant, spuse ea. În ultimii o sută șaptezeci și patru de ani, nu s-a produs nici o schimbare a temperaturii medii la West Point. În 1826 era de 51 de grade Fahrenheit¹⁸, iar în 2000 este tot de 51 de grade.

— Dar asta e o singură înregistrare, spuse Evans, revenindu-și rapid. Una din multe. Una dintre sutele, miile de înregistrări.

— Vrei să spui că alte măsurători vor arăta alte tendințe?

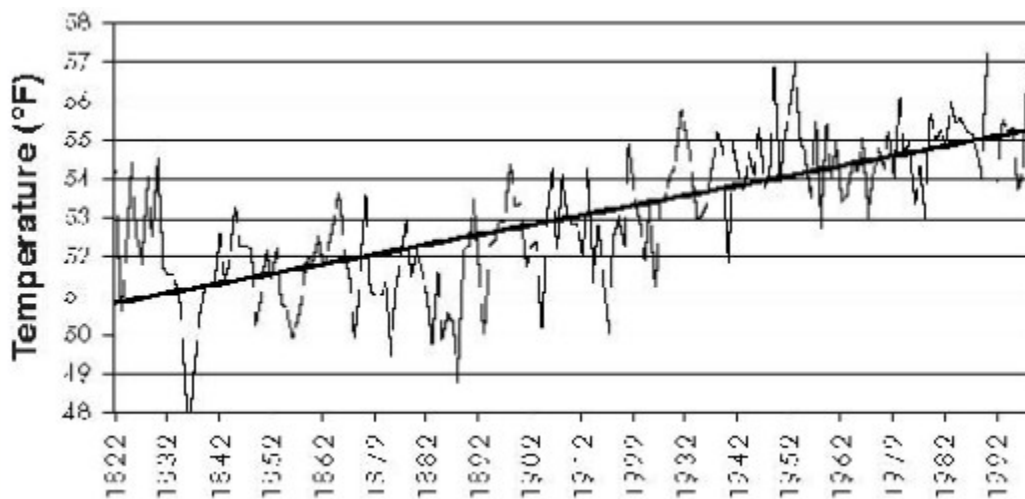
— Sunt convins că așa e. Mai ales dacă folosim *întregul* set de date din 1826 până acum.

— Și ai dreptate. Înregistrările diferite arată tendințe diferite.

Evans se lăsă pe spate în scaun, mulțumit de sine. Își încrucișa brațele pe piept.

New York, NY 1822-2000

¹⁸ 10,5 grade Celsius (n. tr).

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCN)

— Orașul New York, o creștere de cinci grade Fahrenheit în o sută șaptezeci și opt de ani.

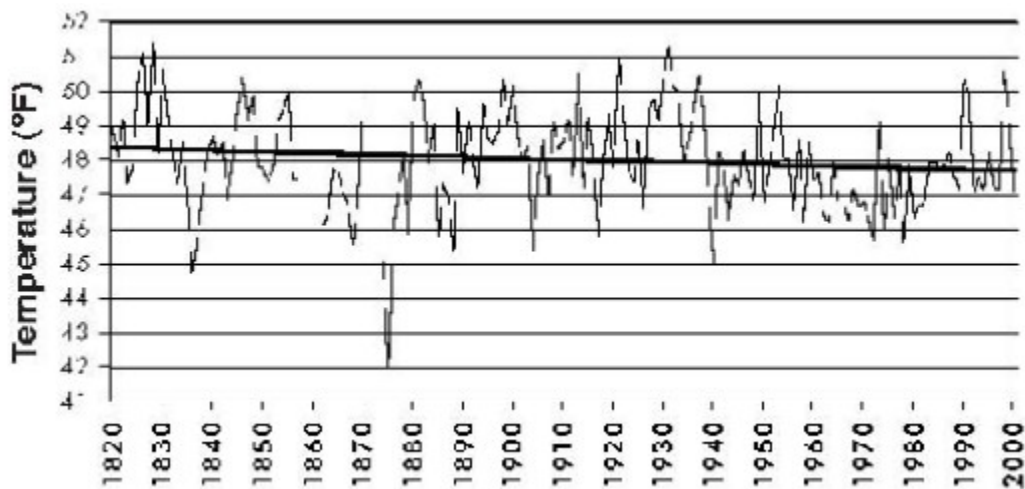
— Albany, o scădere de jumătate de grad în o sută optzeci de ani.

Evans ridică din umeri.

— Variații locale, cum spuneam mai devreme.

— Dar mă întreb, spuse Jennifer, cum se potrivesc aceste variații cu teoria încălzirii *globale*. Din câte înțeleg eu, încălzirea globală e cauzată de o creștere a așa-ziselor gaze de seră, cum ar fi dioxidul de carbon, care blochează căldura în atmosfera Pământului și o împiedică să fie eliberată în spațiu. Așa ai înțeles și tu?

Albany, NY 1820-2000

Sursa: United States Historical Climatology Network (USHCNJ)

— Da, spuse Evans, simțindu-se recunoscător că nu trebuia să dea propria lui definiție.

— Deci, conform acestei teorii, spuse Jennifer, atmosfera devine mai caldă, exact cum se întâmplă într-o seră?

— Da.

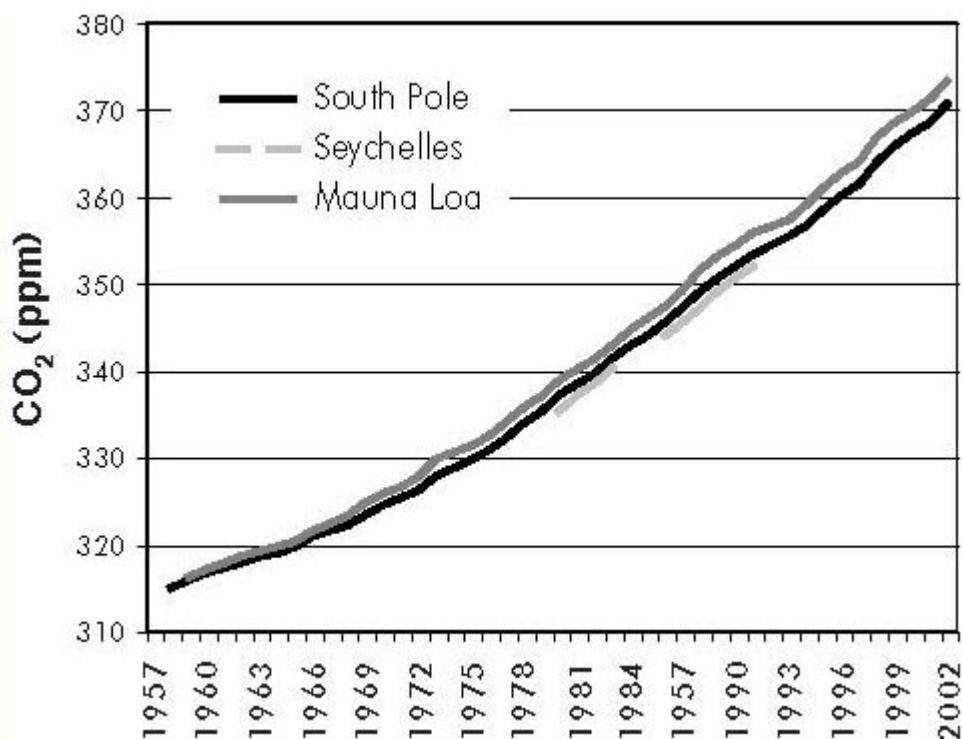
— Și aceste gaze de seră afectează întreaga planetă.

— Da.

— Și știm că dioxidul de carbon gazul care ne îngrijorează pe toți — a crescut ca nivel la fel în toată lumea... Scoase un alt grafic¹⁹.

Nivelurile de CO₂, 1957-2002

¹⁹ Polul Sud, Mauna Loa: C. D. Keeling, T. P. Whorf și Grupul de Cercetare a Dioxidului de Carbon, Institutul de Oceanografie Scripps, Universitatea California, La Jolla, CA 92093, USA; Seychelles: Thomas J. Conway, Pieter Tans, Lee S. Waterman, Laboratorul de monitorizare și diagnoză a climatului, 325 Broadway, Boulder CO 80303. Vezi <http://cdiac.esd.ornl.gov/trends/co2/contents.htm>

Sursa: <http://cdiac.esd.ornl.gov/trends/co2/contents.htm>

— Da...

— Și se presupune că efectul e același în toată lumea. De aceea se numește încălzire *globală*.

— Da...

— Dar între New York și Albany e o distanță de doar două sute douăzeci de kilometri. Ajungi dintr-un oraș în altul cu mașina în trei ore. Nivelul de dioxid de carbon este identic în ambele cazuri. Și totuși, unul s-a încălzit puțin, iar celălalt a devenit puțin mai rece. Asta e o dovadă a încălzirii *globale*?

— Vremea are caracteristici locale, spuse Evans. Unele zone sunt mai calde sau mai reci decât altele. Și așa vor rămâne.

— Dar noi vorbim despre climat, nu despre vreme. Climatul înseamnă vremea pe o perioadă lungă de timp.

— Da...

— Deci aș fi de acord cu tine dacă în ambele orașe temperatura ar fi crescut, chiar și dacă valorile ar fi fost diferite. Dar în cazul de față, unul s-a încălzit și altul a devenit mai rece. După cum am văzut, West Point care se află la mijloc, între cele două a rămas neschimbat.

— Cred că teoria încălzirii globale emite predicția că anumite locuri vor deveni mai reci, spuse Evans.

— Serios? De ce?

— Nu sunt sigur, dar am citit asta undeva.

— Întreaga atmosferă a Pământului se încălzește și, ca urmare, unele locuri devin mai reci?

— Cred că da.

— Dacă te gândești acum la chestia asta, ți se pare o afirmație logică?

— Nu, spuse Evans, dar, vezi tu, climatul e un sistem complex.

— Ce înseamnă asta pentru tine?

— Înseamnă că... ăă... e complicat. Nu se comportă întotdeauna așa cum credem noi.

— Asta așa e, cu siguranță, spuse Jennifer. Dar hai să ne întoarcem la New York și Albany. Faptul că aceste orașe sunt atât de apropiate și totuși măsurătorile de temperatură sunt diferite, i-ar putea face pe jurați să se întrebe dacă nu cumva măsurăm altceva, și nu un efect *global*. Ești de acord că în ultimii o sută optzeci și cinci de ani, New York a ajuns la o populație de opt milioane, în timp ce Albany s-a dezvoltat mai puțin?

— Da, spuse Evans.

— Și știm faptul că efectul de insulă face ca în orașe să fie mai cald decât în împrejurimi.

— Da...

— Și acest efect de insulă este local, fără legătură cu încălzirea globală?

— Da...

— Și acum spune-mi: de unde știi că această creștere dramatică a temperaturii din New York a fost cauzată de încălzirea globală și nu de excesul de beton și zgârie-nori?

— Păi... Evans azită. Nu știu să răspund la întrebarea asta. Dar presupun că se știe.

— Dacă orașele ca New York devin mai mari și mai calde decât înainte, vor contribui la creșterea temperaturii globale medii, nu-i așa?

— Presupun că da.

— Caz în care, pe măsură ce orașele câștigă teren în toată lumea, s-ar putea să asistăm la o creștere a temperaturii medii

a pământului pur și simplu ca rezultat al urbanizării. Fără nici un efect atmosferic global.

— Sunt convins că oamenii de știință s-au gândit deja la asta, spuse Evans. Sunt convins că au răspunsul.

— Da, așa e. Răspunsul lor a fost că au scăzut un factor din datele neprelucrate, ca să compenseze efectul de încălzire urbană.

— Păi vezi?

— Pardon? Domnule Evans, ești avocat. Desigur că ești la curent cu eforturile extraordinare care se fac într-un proces, ca dovezile să fie curate.

— Da, dar...

— Doar nu ți-ai dori ca cineva să le poată modifica...

— Nu...

— Dar în acest caz dovezile sunt măsurătorile de temperatură. Și sunt distorsionate de oameni de știință care afirmă că încălzirea globală e o criză a întregii lumi.

— Distorsionate? Sunt ajustate *descendent*.

— Dar întrebarea pe care o va adresa apărarea este: oare le-au ajustat descendent *suficient*?

— Nu știu, spuse Evans. Discuția devine foarte specializată și plină de chițibușuri.

— N-aș spune. E o problemă crucială. Urbanizarea în raport cu gazele de seră ca o cauză a creșterii temperaturii medii a pământului. Iar apărarea va avea un argument bun, spuse Jennifer. După cum spuneam, mai multe studii recente sugerează că ajustarea erorii de măsurare urbană a fost, de fapt, prea mică²⁰. Există cel puțin un studiu care sugerează că jumătate dintre schimbările de temperatură observate se datorează doar utilizării terenurilor. Dacă este adevărat, atunci încălzirea globală în ultimul secol a însemnat mai puțin de trei zecimi de grad. Nu prea se poate numi criză.

Evans rămase tăcut. Încerca să pară inteligent în fața camerelor.

²⁰ Vezi Ian G. McKendry, 2003, „Climatologie aplicată”, *Progress in Physical Geography* 27, 4: 597-606. „Câteva studii recente arată că încercările de a reduce erorile de calcul cauzate de efectul urban în ceea ce privește măsurarea pe termen lung a climatului (și deci de a identifica amploarea creșterii efectului de seră) ar putea fi mult prea simpliste.”

— Desigur, continuă Jennifer, și acest studiu poate fi discutabil. Dar ideea rămâne: când cineva ajustează datele, se expune acuzațiilor că ajustarea nu a fost corectă. E un teren propice pentru apărare. Și apărarea va insista pe faptul că am permis ca datele să fie ajustate de cei care au cel mai mult de profitat de pe urma ajustării lor.

— Vrei să spui că oamenii de știință ce se ocupă de studiul climatului sunt lipsiți de etică?

— Spun că lupul paznic la oi nu e o politică bună. În medicină, de pildă, nu se admit astfel de proceduri, când e nevoie de experimente dublu-orb²¹.

— Deci spui că cei care studiază climatul sunt *într-adevăr* lipsiți de etică.

— Nu. Spun că există motive întemeiate pentru instituirea procedeelelor dublu-orb. Ascultă: orice om de știință are o idee despre ce-i va ieși în urma experimentului. Altfel nu s-ar mai apuca de el. Are o așteptare. Dar așteptările funcționează în moduri misterioase și total inconștient. Cunoști vreun studiu asupra distorsionării subiective științifice?

— Nu.

Evans clătină din cap.

— Bine. Un exemplu simplu. Un grup de șobolani identici genetic sunt trimiși la două laboratoare diferite spre testare. Cercetătorilor dintr-un laborator li se spune că șobolanii au fost selecționați pentru inteligența lor și că vor parcurge labirintul mai repede decât normalul. Cercetătorilor de la al doilea laborator li se spune că șobolanii sunt proști și că vor parcurge labirintul mai încet. Vin rezultatele mai rapizi ¹ într-un laborator, mai lenți în celălalt. Și totuși șobolanii sunt identici genetic.

— Bine, deci au dat rasol.

— Ei spun că nu. Oricum, lucrurile sunt mai complexe. Următorul exemplu. Unui grup de operatori de sondaj i se spune: știm că operatorii pot influența rezultatele, într-o manieră subtilă. Vrem să evităm asta. Deci bateți la ușă și imediat cum vă răspunde cineva, începeți să citiți numai ce se

²¹ În medicină, studii pe două grupuri de subiecți; unuia i se administrează medicamentul/substanța ce trebuie testată (grup experimental) și celuilalt o substanță lipsită de efect (grup de control), dar fără ca subiecții sau medicii ce participă să știe care e grupul experimental și care e grupul de control (n. tr.).

află înscris pe foaia aceasta: „Bună ziua, fac un sondaj și citesc de pe această foaie ca să nu vă influențez etc”. Operatorii nu spun nimic în plus față de cele scrise. Celui de-al doilea grup de operatori i se spune că răspunsurile la acest chestionar vor fi pozitive în proporție de șaptezeci la sută. Altui grup i se spune să se aștepte la treizeci la sută răspunsuri pozitive. Chestionare identice. Rezultatele se întorc șaptezeci și treizeci.

— Cum așa? întrebă Evans.

— Nu contează, răspunse ea. Ceea ce contează este că sute de studii demonstrează de nenumărate ori că așteptările determină rezultatul. Oamenii vor descoperi ceea ce cred că vor descoperi. Acesta e motivul pentru care se fac experimente dublu-orb. Pentru a elimina distorsiunea subiectivă, experimentul folosește oameni *care nu se cunosc între ei*. Cei care pregătesc experimentul nu-i cunosc pe cei care-l conduc sau pe cei care-l analizează. Aceste grupuri nu comunică în nici un fel. Soțiile și copiii lor nu se întâlnesc. Membrii grupurilor sunt la universități diferite și, de preferat, din țări diferite. Așa sunt testate noile medicamente. Pentru că numai astfel pot fi eliminate erorile subiective.

— Bine...

— Acum vorbim despre măsurarea temperaturii. Datele trebuie ajustate în mai multe feluri. Nu doar din cauza efectului de insulă. Din multe alte cauze. Stațiile se mută. Evoluază, iar noile echipamente pot arăta temperaturi mai mari sau mai mici decât înainte. Echipamentul se defectează și trebuie să decizi dacă mai păstrezi sau nu anumite înregistrări. Ai multe decizii de luat atunci când faci un grafic de temperatură. Și aici se strecoară eroarea. Probabil.

— Probabil?

— Nu se știe, spuse Jennifer, dar de fiecare dată când o singură echipă face toată treaba, există riscul erorii. Dacă o echipă concepe un model, îl și testează și mai face și analiza rezultatelor, rezultatele sunt vulnerabile la eroare. Pur și simplu așa sunt.

— Deci datele de temperatură nu sunt bune?

— Datele de temperatură sunt *suspecte*. Un avocat priceput o să le facă praf. Pentru a le apăra, intenționăm să...

Brusc, echipa de filmare se ridică și ieși din cameră. Jennifer își puse mâna pe brațul lui.

— Nu-ți face griji, au filmat fără sonor. Am vrut doar să pară o discuție animată.

— Mă simt ca un prost.

— Arătai bine. Asta contează la televizor.

— Nu, spuse el, aplecându-se spre ea. Vreau să spun... când dădeam răspunsurile alea, nu spuneam într-adevăr ce cred. Eu... ăă... îmi pun niște... mi-am schimbat părerea în legătură cu multe lucruri.

— Serios?

— Da, spuse el, încet. Graficele alea de temperatură, de pildă. Ridică întrebări evidente asupra validității încălzirii globale.

Ea dădu ușor din cap. Il privi cu atenție.

— Și tu crezi la fel? Ea încuviință din nou.

Luară prânzul la același restaurant mexican ca și prima oară. Era aproape gol, ca și atunci; aceiași editori de la Sony râdeau la masa din colț. Probabil că veneau zilnic acolo, se gândi Evans.

Dar totul părea cumva diferit, nu numai pentru că-l durea tot corpul și pentru că era mereu pe punctul de a adormi. Evans simțea că s-a schimbat. Și că și relația lor era altfel.

Jennifer mancă în tăcere, fără să spună prea multe. Evans avea senzația că aștepta ceva de la el.

După un timp, spuse:

— Știi, ar fi o nebunie să-ți închipui că încălzirea globală nu e un fenomen real.

— O nebunie, spuse ea, încuviințând din cap.

— Adică... toată lumea crede în asta.

— Da. Toată lumea crede. Dar acolo e un câmp de bătlie și ne gândim doar la jurați. Iar apărarea va avea cu ce să-i distreze pe jurați.

— Adică exemplul pe care mi l-ai dat tu?

— Nu, e mult mai rău. Ne așteptăm ca apărarea să argumenteze astfel: Doamnelor și domnilor jurați, ați auzit cu toții afirmația că s-a produs ceva ce se numește „încălzire globală”, din cauza creșterii dioxidului de carbon și altor gaze de seră în atmosferă. Dar ceea ce nu vi s-a spus este că dioxidul de carbon a crescut doar foarte puțin. Vă arată un grafic pe care nivelul dioxidului de carbon pare Everestul. Dar iată care e realitatea. Dioxidul de carbon a crescut de la 316 unități de milion la 376 unități de milion. Creșterea totală este de *șaizeci*

de unități de milion. Nici nu vă imaginați cât de mică este această schimbare pentru atmosferă. Cum putem vizualiza asta?

Jennifer se lăsă pe spate și făcu un gest larg cu mâna.

— Apoi o să aducă o imagine cu un teren de fotbal. Și o să spună: imaginați-vă compoziția atmosferei Pământului ca pe un teren de fotbal. Cea mai mare parte e nitrogenul. Deci, de la linia porții, nitrogenul ajunge la linia de șaptezeci de metri. Și ce rămâne e în mare parte oxigen. Oxigenul ajunge până la linia de nouăzeci de metri. Mai sunt doar zece metri. Dar din ce a rămas, cea mai mare parte este argonul, un gaz inert. Și cât din cei șapte centimetri rămași înseamnă dioxidul de carbon? Doi centimetri. Atât dioxid de carbon avem în atmosferă. Doi centimetri dintr-un teren de fotbal.

Făcu o pauză de efect, apoi continuă.

— Acum, doamnelor și domnilor jurați, vi se spune că dioxidul de carbon a crescut în ultimii cincizeci de ani. Știți cât de mare a fost creșterea, pe terenul nostru de fotbal? A crescut cu 0,7 centimetri, mai puțin decât lățimea unui creion. Asta înseamnă o cantitate mult mai mare de dioxid de carbon, dar o schimbare minusculă în raport cu întreaga atmosferă. Și totuși vi se cere să credeți că această minusculă schimbare a cauzat o tendință periculoasă de încălzire a întregii planete.

— Dar la asta se răspunde ușor... spuse Evans.

— Stai puțin, spuse ea. Încă nu au terminat. Primul pas: semeni îndoiala. Apoi oferi explicații alternative. Deci acum scot graficul de temperatură pentru New York, pe care l-ai văzut mai devreme. O creștere de cinci grade din 1815. Și vor spune că în 1815 populația New York-ului era de o sută douăzeci de mii. Astăzi e de opt milioane. A crescut cu șase *mii de procente*. Asta ca să nu mai punem la socoteală zgârie-norii, instalațiile de aer condiționat și betonul. Acum vă întreb pe dumneavoastră: e rezonabil să credem că un oraș a cărui populație a crescut cu șase mii de procente s-a încălzit din cauza unei creșteri *minuscule* în bătrânul strat de dioxid de carbon din lume? Sau s-a încălzit pentru că e mult, mult mai mare?

Se lăsă pe spate, în scaun.

— Dar e ușor să contraargumentezi, spuse Evans. Sunt multe exemple de chestii mici cu efecte mari. Trăgaciul reprezintă o

mică parte dintr-o armă, dar e destul ca să tragi. Și oricum, preponderența dovezilor...

— Peter, spuse ea, clătinând din cap. Dacă erai jurat și ți se punea întrebarea asta despre New York, la ce concluzie ajungeai? Încălzire globală sau prea mult beton? De fapt, care e părerea ta?

— Cred că s-a încălzit pentru că e un oraș mare.

— Exact.

— Dar mai aveți argumentul cu nivelul mării.

— Din păcate, spuse ea, nivelul mării la Vanutu nu a crescut semnificativ. În funcție de baza de date, ori e constant, ori a crescut cu patruzeci de milimetri. Un centimetru în treizeci de ani. Aproape zero.

— Deci nu puteți câștiga procesul ăsta, spuse Evans.

— Exact, spuse ea. Deși trebuie să recunosc că argumentul tău cu trăgaciul a fost reușit.

— Dacă n-aveți cum să câștigați, ce-i cu conferința asta de presă?

— Vă mulțumesc tuturor că ați venit, spuse John Balder, ieșind din birou și apropiindu-se de numeroasele microfoane. Blitz-urile fotografiilor luminau. Sunt John Balder și alături de mine se află Nicholas Drake, președintele Fondului Național de Resurse pentru Mediu. Sunt prezenți și Jennifer Haynes, cel mai important consilier al meu, și Peter Evans, de la firma de avocatură Hassle and Black. Cu toții vă anunțăm că vom începe procesul împotriva Agenției pentru Protecția Mediului a Statelor Unite, în numele statului insular Vanutu, aflat în Pacific.

Peter Evans, care stătea în spate, începu să-și muște buza, apoi se gândi că mai bine se abține. Nu era cazul să facă grimase care l-ar fi putut cataloga drept nervos.

— Populația sărăcită din Vanutu, spuse Balder, va sărăci și mai mult din cauza celei mai mari amenințări ecologice a vremurilor noastre, încălzirea globală, și din cauza pericolului schimbărilor climatice abrupte care vor urma cu siguranță.

Evans își aminti că doar cu câteva zile în urmă, Drake numise schimbările climatice abrupte doar o posibilitate ce se întrezărea la orizont. Acum fuseseră transformate într-o certitudine, în mai puțin de o săptămână.

Balder vorbi în termeni expresivi despre populația din Vanutu, care era forțată, din cauza inundațiilor, să-și părăsească

tărâmul strămoșesc și puse accentul pe tragedia copiilor, a căror moștenire era spulberată de valurile uriașe create de un gigant industrial fără scrupule din nord.

— Anunțăm astăzi acest proces pentru a face dreptate populației din Vanutu și pentru viitorul întregii lumi, care este amenințată azi de vremea extremă.

Apoi declară deschisă sesiunea de întrebări.

— Când exact veți deschide procesul? veni prima întrebare.

— Problema e complexă din punct de vedere tehnic, spuse Balder. În acest moment, în birourile noastre lucrează patruzeci de oameni de știință, zi și noapte. Când își vor termina misiunea, o să facem cererea de interdicție.

— Unde?

— La curtea federală districtuală din Los Angeles.

— Ce despăgubiri cereți? Întrebă altcineva.

— Care e răspunsul administrației?

— Curtea va accepta?

Întrebările se succedau rapid, iar Balder se simțea în elementul său. Evans privi spre Jennifer, care stătea la celălalt capăt al podiumului. Arăta spre ceasul ei. Evans încuviință, apoi își privi și el ceasul, se strâmbă și părăsi podiumul. Jennifer îl urmă.

Intrară în sediu, trecând de paznici.

Și Evans rămase cu gura căscată.

CULVER CITY

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

1.20 P.M.

Luminile erau stinse. Majoritatea celor pe care Evans îi văzuse mai devreme dispăruseră. Camerele erau golite, mobila strânsă, iar documentele împachetate în cutii. Câțiva hamali cărau grămezi de cutii cu ajutorul unor cărucioare.

— Ce se întâmplă? spuse Evans.

— Ne-a expirat contractul de închiriere, răspunse Jennifer.

— Deci vă mutați? Ea clătină din cap.

— Nu, plecăm.

— Cum adică?

— Adică plecăm, Peter. Ne căutăm alte slujbe. La proces nu se mai lucrează.

Auziră vocea lui Balder, dintr-o boxă, care spunea: „Vom încerca să obținem o interdicție în următoarele trei luni. Am încredere oarbă în cei patruzeci de bărbați și femei geniali care ne asistă în acest caz fără precedent”.

Evans se retrase, iar hamalii trecură pe lângă el cu o masă. Era aceeași masă la care fusese intervievat în urmă cu doar trei ore. Un alt hamal îl urmă, cărând cutiile cu echipament video.

— Cum o să vă iasă treaba asta? spuse Evans, ascultându-l pe Balder. Vreau să spun că oamenii o să-și dea seama ce se întâmplă...

— Ce se întâmplă e perfect logic, spuse Jennifer. O să facem o cerere de interdicție preliminară. Cererea va trebui să-și croiască drum prin sistem. Ne așteptăm să fie respinsă de curtea districtuală, așa că o să o înaintăm la Curtea de Apel și apoi probabil că o să ajungem la Curtea Supremă. Procesul nu poate înainta până când nu se rezolvă problema interdicției, care ar putea dura câțiva ani. De aceea, așa cum e rațional, am oprit activitatea echipei noastre de cercetare și am închis birourile acestea costisitoare și așteptăm, pregătiți cu o echipă restrânsă de juriști.

— Aveți echipa asta de juriști?

— Nu, dar ai întrebat cum o să facem.

Evans privi la cutiile care se îngrămădeau în fața ușii din spate.

— Nimeni n-a avut intenția vreodată să deschidă acest proces, nu-i așa?

— Hai să spunem altfel. Balder are un palmares remarcabil de reușite în sala de judecată. Există o singură cale să ajungi la un asemenea palmares abandonezi cazurile fără speranță înainte să ajungi la tribunal.

— Deci pe ăsta îl abandonează?

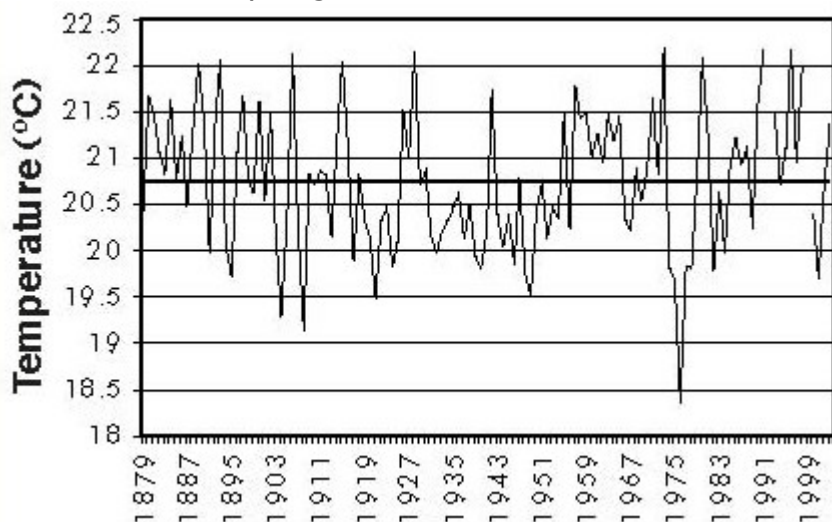
— Da. Pentru că îți garantez, nici un tribunal n-o să-ți emită ordin de interdicție din cauza faptului că economia americană produce dioxid de carbon în exces. Arată spre boxă. Drake l-a pus să pună accentul pe schimbările climatice abrupte. Se potrivește perfect cu conferința lui, care începe mâine.

— Da, dar...

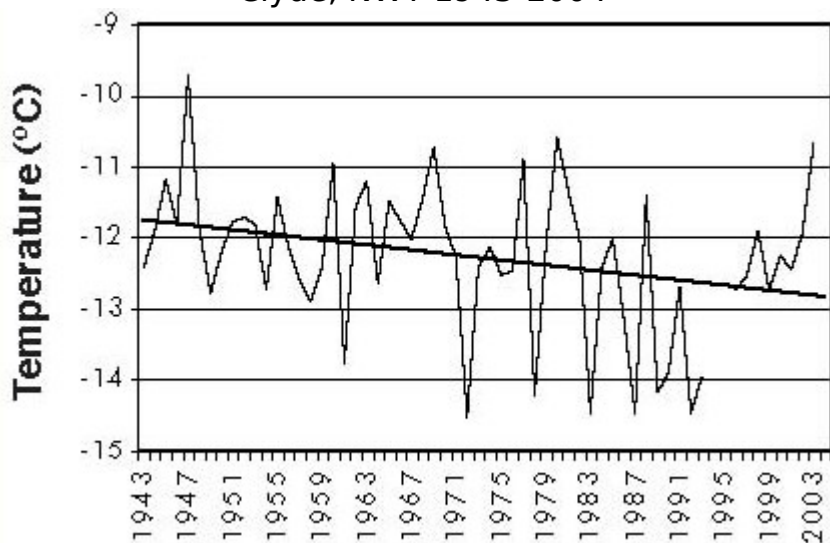
— Ascultă, spuse ea. Știi la fel de bine ca mine că singurul obiectiv al acestui proces era publicitatea. Au obținut conferința de presă. Nu mai e nevoie să meargă mai departe.

Hamalii o întrebare unde să pună lucrurile. Evans se întoarce în camera de interviuri și văzu un teanc de grafice într-un colț. Voise să le vadă pe cele pe care ea *nu* i le arătase, așa că scoase câteva. Arătau date de la stații meteo din toată lumea.

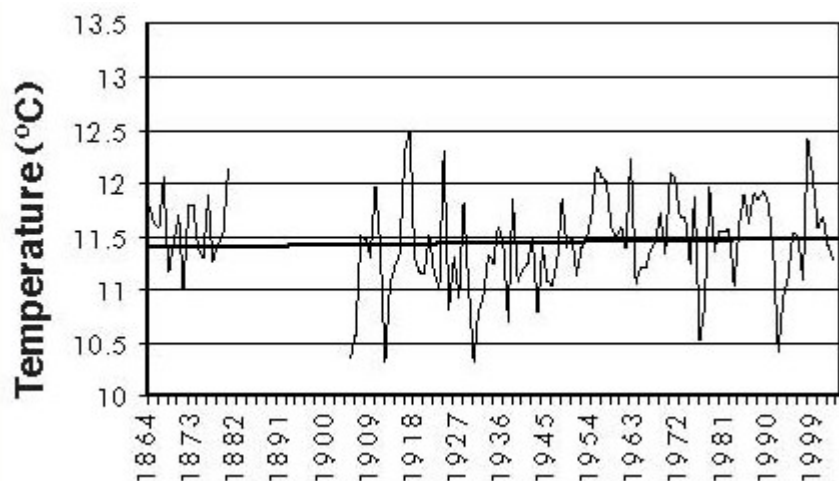
Alice Springs, Australia 1879-2003

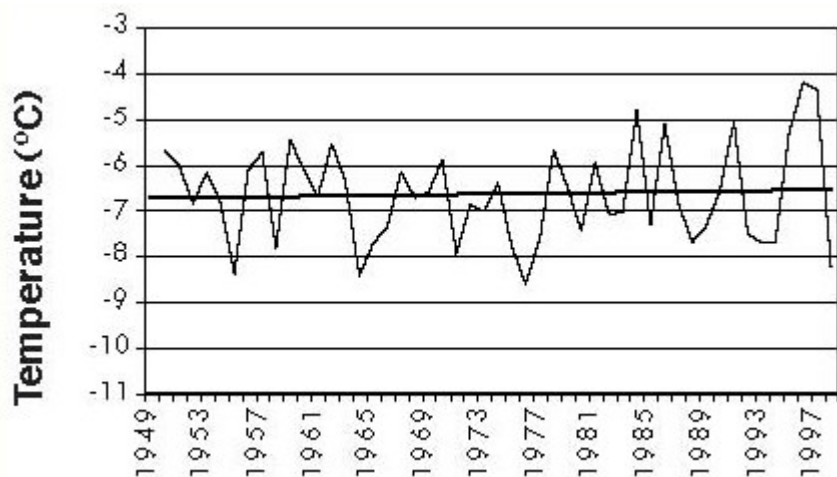
Sursa: giss.nasa.gov
Clyde, NWT 1943-2004

Sursa: giss.nasa.gov
Christchurch, NZ 1864-2003

Sursa: giss.nasa.gov
Kamenskoe, Siberia 1949-1998

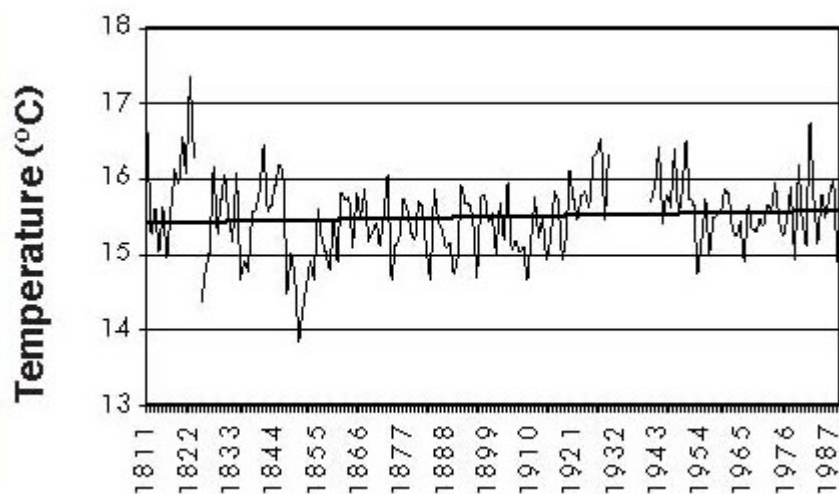

Sursa: giss.nasa.gov

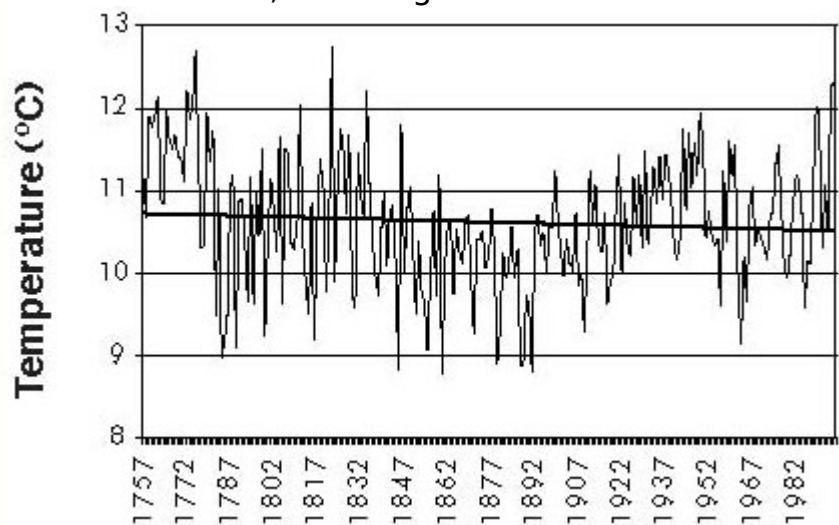
Firește, știa că aceste grafice fuseseră alese pentru a demonstra punctul de vedere al adversarilor. Așa că arătau o încălzire mică sau inexistentă. Și totuși, îl tulbură faptul că probabil existau multe asemenea grafice, din toată lumea.

Văzu un teanc pe care scria „Europa” și îl răsfroi rapid.

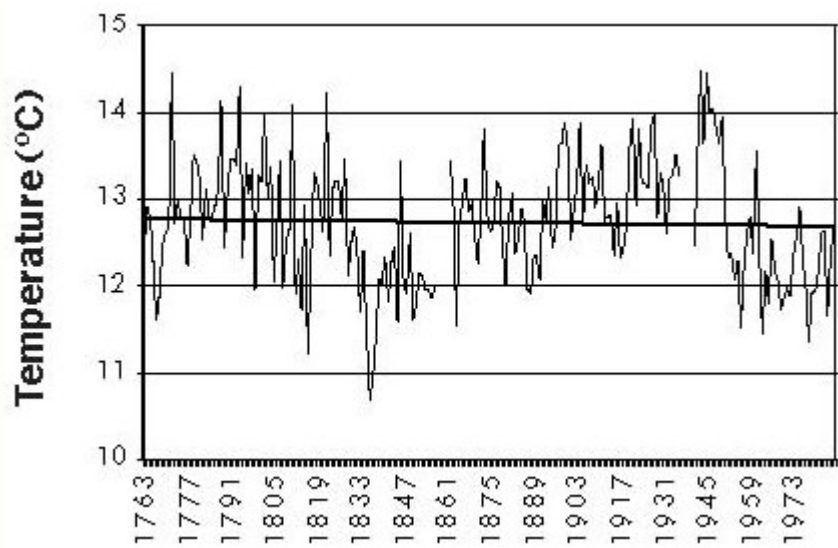
Roma, Italia 1811-1989

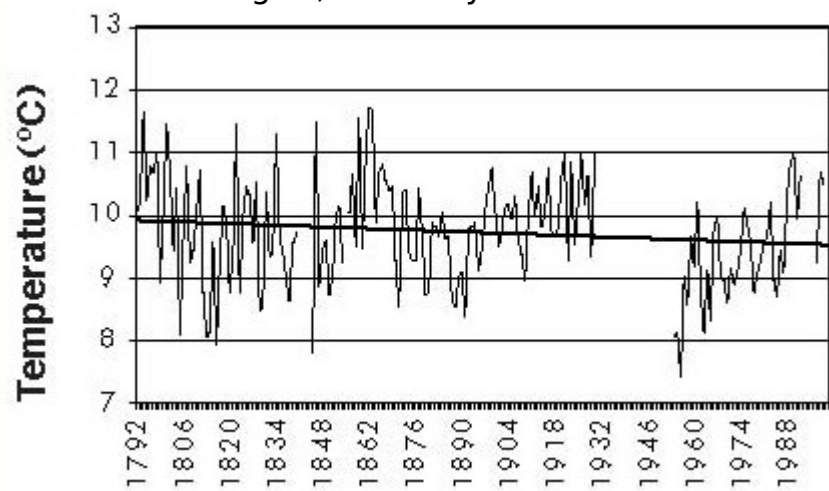
Sursa: giss.nasa.gov
Paris, Le Bourget 1757-1995

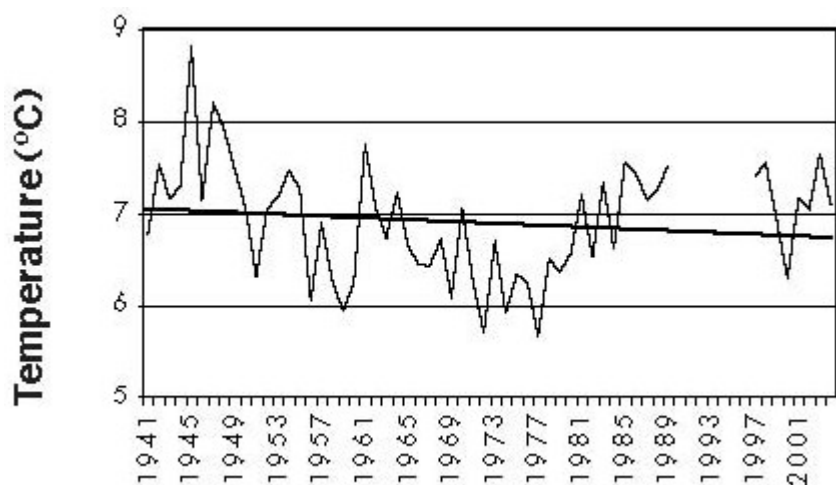
Sursa: giss.nasa.gov
Milano-Linate, 1763-1986

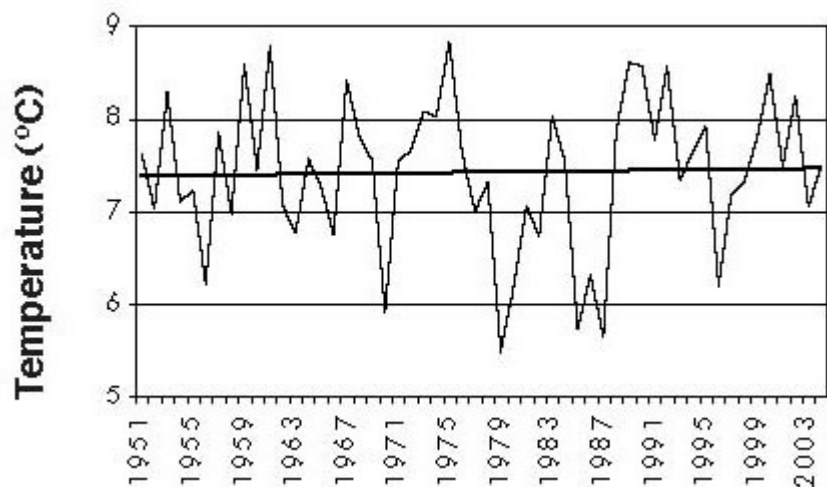
Sursa: giss.nasa.gov
Stuttgart, Germany 1792-1999

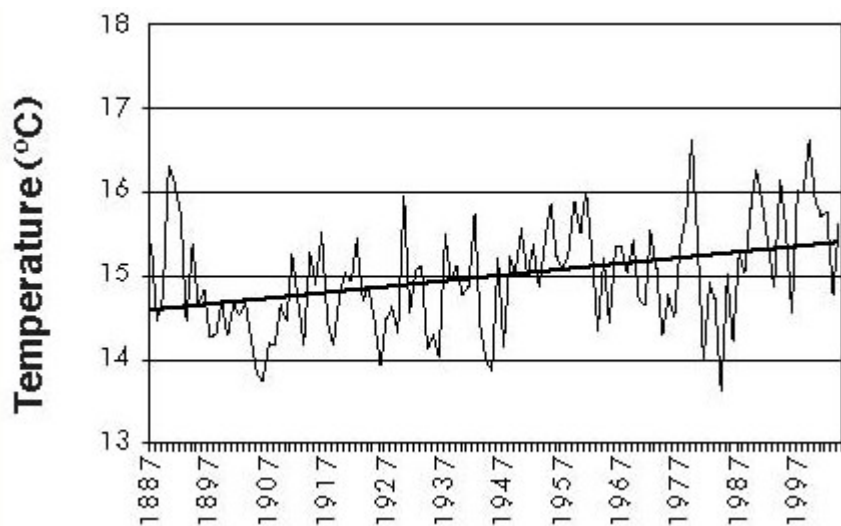
Sursa: giss.nasa.gov
Navacerrada, Spain 1941-2004

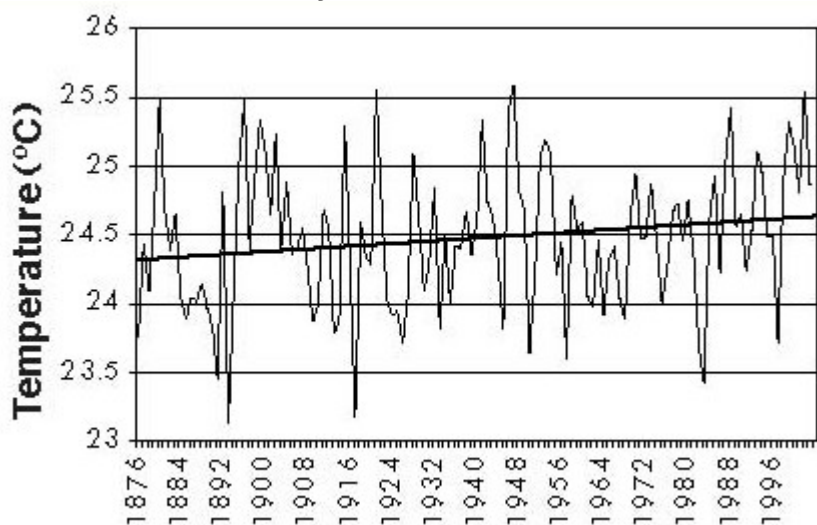
Sursa: giss.nasa.gov
Goteborg, Sweden 1951-2004

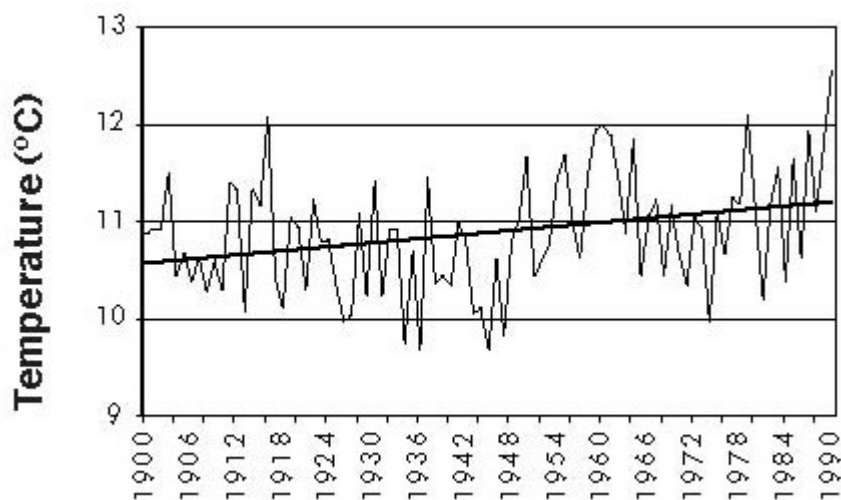
Sursa: giss.nasa.gov
Choshi, Japan 1887-2004

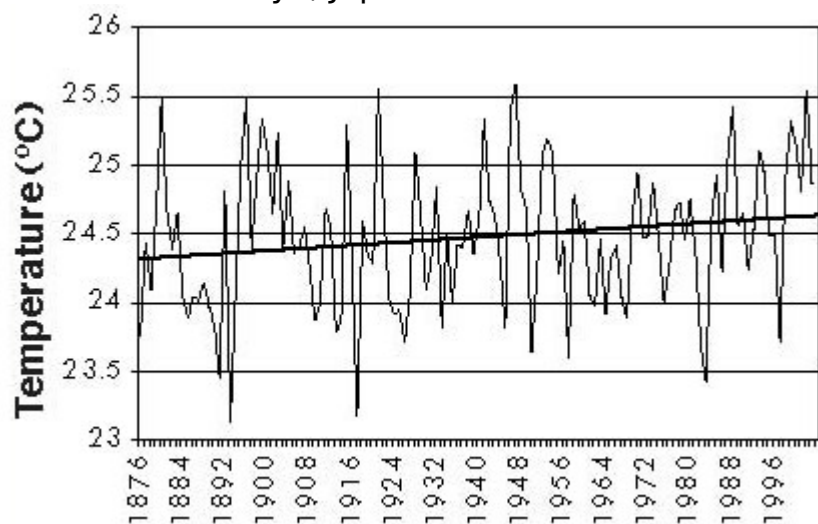
Sursa: giss.nasa.gov
Lahore City, Pakistan 1876-2003

Sursa: giss.nasa.gov
Takayama, Japan 1900-1990

Sursa: giss.nasa.gov
Tokyo, Japan 1876-2004

Sursa: giss.nasa.gov

— Peter? Ea îl striga.

Biroul ei era deja gol. Avea doar câteva cutii de lucruri. O ajută să le ducă la mașină.

— Deci, spuse el, acum ce-o să faci? Te întorci la DC și la iubitul tău?

— Nu cred.

— Atunci ce?

— De fapt, mă gândeam să vin cu tine.

— Cu mine?

— Lucrezi cu John Kenner, nu-i așa?

— De unde știi? Întrebă Evans, îi răspunse cu un zâmbet.

Se îndreptau spre ușa din spate și auziră difuzorul de la conferință. Acum vorbea Drake, mulțimea presei pentru prezență, îi ruga să participe la conferința sa și spunea că adevăratul pericol al încălzirii globale era potențialul său de a produce schimbări climatice abrupte.

Apoi spuse:

— Îmi cer scuze, dar trebuie să spun cu regret că am o veste tristă. Tocmai am fost anunțat că s-a găsit cadavrul bunului meu prieten, George Morton.

CULVER CITY

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

2.15 P.M.

Întreaga poveste fu prezentată la știrile după-amiezei. Trupul omului de afaceri milionar George Morton a fost găsit pe țărm, lângă Pismo Beach. Identificarea s-a făcut după haine și după ceasul de la încheietura victimei. Cadavrul era mutilat, din cauza rechinilor, spusese prezentatorul.

Familia filantropului fusese anunțată, dar nu se fixase o dată pentru înmormântare. Există o declarație din partea prietenului apropiat al lui Morton, Nicholas Drake, directorul FNRM. Drake spunea că Morton își dedicase viața mișcării ecologice și sprijinirii organizațiilor ca FNRM, care îi acordase recent titlul de Cetățeanul Implicat al Anului.

— Dacă îi păsa cuiva de schimbările groaznice ce au loc pe tot globul, acela era George Morton, spunea Drake. De când am aflat că a dispărut, am sperat până la capăt că va fi găsit sănătos și în formă. Mă întristează vestea că nu a fost așa. Deplâng pierderea unui prieten drag și devotat. Lumea e mai săracă fără el.

Evans era la volan când îl sună Lowenstein pe telefonul mașinii.

— Ce faci?

— Mă întorc de la conferința de presă la care mi s-a ordonat să particip.

— Ei bine, te duci la San Francisco.

— De ce?

— A fost găsit Morton. Cineva trebuie să identifice cadavrul.
— De ce nu fiică-sa?
— E la dezintoxicare.
— Atunci fosta lui soție. Sau...
— Evans, ai primit oficial această sarcină. Fă toate pregătirile necesare. Legiștii nu vor să amâne autopsia, așa că trebuie identificat până diseară.

— Dar...

— Mișcă-ți curu' acolo. Nu știi ce tot trăncănești. Ia avionul omului, pentru numele lui Dumnezeu. Din câte am auzit, oricum l-ai folosit la discreție în ultima vreme. Acum, că a murit, ar trebui să ai mai multă grijă. A, și încă ceva. Pentru că nu ești rudă cu el, trebuie să fie două persoane ca să-l identifice.

— Păi pot s-o iau pe Sarah, secretara lui...

— Nu. Drake vrea să-l iei pe Ted Bradley.

— De ce?

— De unde dracu' să știu eu? Bradley vrea să meargă. Drake vrea să-i facă pe plac. Probabil că Bradley crede că o să fie camere de filmat prin zonă. Până la urmă, e actor. Și era prieten bun cu George.

— Oarecum.

— A stat la masă cu tine, la ceremonie.

— Dar Sarah ar fi...

— Evans, ce anume nu ai înțelege? Te duci la San Francisco și-l iei pe Bradley cu tine. Punct.

Evans oftă.

— Unde e?

— La Sequoia. Trebuie să te oprești în drum și să-l iei.

— Sequoia?

— Parcul Național. E în drumul tău.

— Dar...

— Bradley a fost anunțat deja. Secretara mea o să-ți dea numărul morgii din San Francisco. La revedere, Evans. Să nu faci rahatul praf.

Clic.

— Probleme? Întrebă Jennifer.

— Nu. Dar trebuie să merg la San Francisco.

— Vin cu tine, spuse ea. Cine e Sarah?

— Secretara personală a lui Morton. Asistenta lui de pe vremuri.

- Am văzut niște poze cu ea. Nu pare deloc „de pe vremuri”.
- Unde ai văzut pozele?
- Într-o revistă. Erau la un turneu de tenis. E jucătoare de tenis profesionistă sau ceva de felul ăsta?
- Cred că da.
- Credeam că, din moment ce petreceai așa mult timp cu Morton, o cunoști bine.
- Nu prea, spuse el, ridicând din umeri. Adică, în ultimele zile am stat mai mult cu ea.
- Aha. îl privi amuzată. Peter, spuse ea. Nu-mi pasă. Arată bine. E normal.
- Nu, nu, spuse el, întinzându-se după telefon. Nu e nimic de felul ăsta. Ca să încheie mai repede discuția, formă numărul poliției din Beverly Hills și ceru cu detectivul Perry. Detectivul nu se întorsese încă de la tribunal. Evans îi lăsă un mesaj și închise. Se întoarse spre Jennifer. Cum se face când se emite un mandat de arestare?
- Proceduri penale, spuse ea. Nu e domeniul meu. îmi pare rău.
- Nici al meu.
- O să te aresteze?
- Sper că nu.
- Apoi sună Lisa, asistenta vorbărească a lui Herb Lowenstein.
- Bună, Peter. Am numerele domnului Bradley și cel de la morga din San Francisco. Se închide la opt. Poți să ajungi până atunci? Herb vrea să știe. E foarte supărat.
- De ce?
- Nu l-am mai văzut niciodată în halul ăsta. Adică de săptămâni întregi.
- Ce s-a întâmplat?
- Cred că e legat de George. E șocat. Și Drake îi face crize. Cred că a sunat de vreo cinci ori azi. Și cred că au discutat despre tine.
- Despre mine?
- Da. Lisa coborî vocea, adoptând un ton conspirativ. Herb avea ușa închisă când a vorbit, dar am., ăă... am auzit niște chestii.
- Cum ar fi? spuse Evans.
- Să nu spui nimănui.
- Nu spun.

- Adică n-am... mă gândeam că ai vrea să afli.
- Vreau.
- Pentru că se discută mult pe aici, spuse ea, coborând și mai mult tonul, dacă n-ar trebui să pleci.
- Să plec de la firmă?
- Păi... ăă... să fi pus pe liber. M-am gândit că ai vrea să știi.
- Da. Mulțumesc. Cine vorbea?
- Păi Herb. Și Don Blandings, și alți parteneri seniori. Bobby și Louise. Pentru că, dintr-un anume motiv, Nick Drake e furios din cauza ta. Și din cauza cuiva cu care umbli tu, unul Kanner sau Connor.
- Înțeleg.
- Domnul Drake e foarte supărat din cauza domnului Connor.
- De ce?
- Zice că e spion. Pentru industrie. Pentru cei care *poluează*.
- Înțeleg.
- În orice caz, ideea e că domnul Drake e un client important și tu l-ai enervat. Chiar și așa, n-ar îndrăzni să te dea afară dacă ar trăi Morton. Dar nu mai trăiește. Iar tu ești plecat tot timpul. Iar poliția te caută, ceea ce trebuie să-ți spun că *nu e bine*. Toată lumea devine iritabilă. Și în plus... dar de fapt, ce faci cu domnul Connor?
- E o poveste lungă.
- Peter, eu *ți-am spus ție*. Părea îmbufnată.
- Știa că trebuia sări ofere la schimb o informație.
- Bine, spuse el, încercând să pară rezervat. Mă ocup de o însărcinare pe care mi-a dat-o Morton înainte să moară.
- Serios? Ce anume?
- E secret. Încă nu pot să-ți spun.
- George Morton ți-a dat o însărcinare?
- În scris, spuse el și gândi: Asta o să le mai taie elanul.
- Mamă! Serios? Atunci n-o să îndrăznească să te concedieze dacă faci o treabă pentru firmă.
- Lisa, trebuie să închid.
- Dacă ar face asta, ar fi *foarte* nedrept față de tine.
- Lisa...
- Bine, bine. Știu că nu poți vorbi. Dar... succes! Închise. Jennifer zâmbea.
- Te-ai descurcat foarte bine, spuse ea.

— Mulțumesc.

Dar nu-i întoarse zâmbetul. Așa cum vedea el lucrurile, întreaga lume îl hărțuia. Nu era plăcut. Și era tot obosit, foarte obosit.

O sună pe Sarah să aranjeze ea cu avionul, dar dădu de căsuța vocală. Îl sună pe pilot, dar i se spuse că era în cursă.

— Cum adică?

— În momentul ăsta zboară.

— Unde?

— Nu vă pot spune asta, domnule. Vreți să-i lăsați un mesaj pe căsuța vocală?

— Nu, spuse Evans. Vreau să închiriez un charter.

— Când anume?

— Într-o jumătate de oră. Ca să merg la San Francisco, cu oprire la aeroportul cel mai apropiat de Sequoia. Ne întoarcem la noapte.

— O să văd ce pot face.

Apoi îl învinse oboseala. Opri la marginea șoselei și ieși din mașină.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă Jennifer.

— Știi drumul spre Van Nuys?

— Sigur.

— Atunci conduci tu.

Se urcă pe scaunul din dreapta și-și puse centura. O privi cum intră în trafic, apoi închise ochii și adormi.

SEQUOIA

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

4.30 P.M.

În pădure era întuneric și răcoare. Razele soarelui se strecurau printre copacii magnifici, care se înălțau peste tot. Mirosea a pin. Pământul era moale sub picioare.

Era un loc plăcut, iar soarele scălda pământul, dar și așa: camerele de filmare au fost nevoite să aprindă luminile pentru a-i filma pe copiii de școală care stăteau în cercuri concentrice 'j în jurul celebrului actor și militant ecologist Ted Bradley.] Bradley purta un tricou negru, care-i punea în valoare mai chiarul și tenul închis la culoare.

— Acești copaci măreți sunt dreptul vostru din naștere, > spuse el, arătând în jur. Se înalță aici de secole. Cu mult înainte să vă nașteți, înainte ca părinții sau bunicii voștri sau străbunicii voștri să se nască. Unii dintre ei, chiar înainte de venirea lui Columb în America! înainte de venirea indienilor! înainte de orice! Acești copaci sunt cele mai bătrâne ființe de pe planetă; sunt străjerii Pământului; sunt înțelepți și au un mesaj pentru noi: *Lăsați planeta în pace*. Nu vă puneți cu ea, sau cu noi. Și trebuie să-i ascultăm.

Copiii îl priveau cu gurile deschise, nemișcați. Camerele erau fixate pe Bradley.

— Dar acum, acești copaci minunați după ce au supraviețuit amenințării focului, a tăierii, a eroziunii solului, a ploilor acide acum trebuie să înfrunte cea mai gravă amenințare, încălzirea globală. Copii, știți ce înseamnă încălzirea globală, nu-i așa?

Mâinile se ridicară peste tot: „Eu știu, eu știu!”

— Mă bucur că știți, spuse Bradley, făcându-le semn copiilor să lase mâinile jos. Singura persoană care avea să vorbească în ziua aceea era Ted Bradley. Dar poate că nu știți că încălzirea globală va produce niște schimbări foarte bruște în climatul nostru. Poate că vor trece câteva luni sau ani și se va face brusc mult mai cald sau mult mai frig. Și vor apărea horde de insecte și boli care vor doborî acești copaci minunați.

— Ce fel de insecte? întrebă unul dintre copii.

— Din alea rele, spuse Bradley. Din alea care mănâncă arborii, care viermuiesc înăuntrul lor și-i devorează. Își agită mâinile, ca să sugereze viermuiala în plină desfășurare.

— Unei insecte i-ar lua mult timp să mănânce un copac întreg, își dădu cu părerea o fetiță.

— Nu-i adevărat! spuse Bradley. Asta e problema. Pentru că încălzirea globală înseamnă că vor veni o grămadă de insecte — că o ciumă și or să mănânce copacii foarte repede!

Jennifer, care stătea deoparte, se aplecă spre Evans:

— Îți vine să crezi ce căcaturi spune?

Evans căscă. Dormise în avion și în mașină, pe drumul de la aeroport la poienița aceasta din Parcul Național Sequoia. Se simțea amețit, privindu-l pe Bradley. Amețit și plictisit.

Copiii începuseră să se agite, iar Bradley se întoarse spre camere. Vorbea cu autoritatea naturală pe care o dobândise în timpul atâtor ani în care-l jucase pe președinte la televizor.

— Amenințarea schimbărilor climatice abrupte, spuse el, e atât de devastatoare pentru omenire și pentru viața pe această planetă în general, încât în toată lumea se organizează conferințe pentru a o înfrunța. Măine începe o conferință la Los Angeles, unde oamenii de știință vor discuta despre ce trebuie să facem pentru a reduce această amenințare teribilă. Dacă nu facem nimic, ne paște catastrofa. Și acești copaci măreți și magnifici vor rămâne doar o amintire, o ilustrată din trecut, un instantaneu al lipsei de omenie față de lumea naturii. Suntem responsabili pentru schimbările climatice catastrofale. Și numai noi le putem opri.

Încheie printr-o întoarcere ușoară, ca să-și scoată în evidență profilul care-l avantaja, și printr-o privire intensă a ochilor săi de un albastru pur direct în obiectivul camerei.

— Vreau să fac pipi, spuse o fetiță.

Avionul decola de pe pistă și se înălță deasupra pădurii.

— Îmi pare rău că te grăbesc, spuse Evans. Dar trebuie să ajungem la morgă înainte de șase.

— Nici o problemă, nici o problemă, spuse Bradley, zâmbind indulgent. După discurs, își rezervase câteva minute pentru a da autografe copiilor. Camerele filmaseră și asta. Se întoarse spre Jennifer, cu cel mai cuceritor zâmbet al său.

— Și dumneata ce faci, domnișoară Hadley?

— Fac parte din echipa de juriști care se ocupă cu problema încălzirii globale.

— Bine, deci ești din tabăra noastră. Cum merge procesul?

— Bine, spuse ea, aruncându-i o privire lui Evans.

— Am senzația că ești la fel de deșteaptă cât ești de frumoasă, spuse Bradley.

— De fapt, nu-i așa.

Evans își dădea seama că actorul o irita.

— Ești modestă. Asta e încântător.

— Sunt doar sinceră, spuse ea, și trebuie să-ți spun că nu-mi place lingușeala.

— Nu prea e lingușeală, în cazul tău.

— Și nici sinceritate, în cazul tău, replică ea.

— Trebuie să mă crezi când spun că admir sincer ceea ce faceți voi, spuse Bradley. De-abia aștept să le-o trageți celor de la EPA. Trebuie să-i ținem în tensiune. De-asta am făcut chestia asta cu copiii. E un segment de televiziune de mare impact

pentru schimbările climatice abrupte. Și cred că a mers foarte bine, nu-i așa?

— Rezonabil, având în vedere că...

— Că ce?

— Că totul era un mare rahat, spuse Jennifer. Zâmbetul lui Bradley rămase la locul lui, dar ochii i se

îngustară.

— Nu-mi dau seama exact la ce te referi.

— Mă refer la toată chestia, Ted. La tot discursul. Sequoia sunt santinelele și străjerii planetei? Au un mesaj pentru noi?

— Păi chiar au...

— Sunt *copaci*, Ted. *Copaci* mari. Au tot atât de multe mesaje pentru omenire ca o vânăță.

— Cred că nu înțelegi...

— Și au reușit să supraviețuiască incendiilor? N-aș zice *depind* de incendii, pentru că așa se reproduc. Coniferele au semințe solide, care nu se deschid decât datorită căldurii focului. Focul e esențial pentru sănătatea pădurilor de conifere.

— Cred, spuse Bradley pe un ton cam înțepat, că probabil n-ai înțeles ce vreau să spun.

— Serios? Ce n-am înțeles?

— Încercam să evoc poate puțin mai liric caracterul peren al acestor păduri preistorice și...

— Peren? Preistorice? Ai habar despre pădurile astea?

— Da. Cred că da.

Vocea îi era tăioasă. Se enervase vizibil.

— Uită-te pe fereastră, spuse Jennifer, arătând spre pădure, în timp ce zburau deasupra ei. De cât timp crezi că pădurea ta preistorică arată exact ca acum?

— În mod evident, de sute de mii de ani...

— Nu-i adevărat, Ted. Oamenii au trăit aici cu multe mii de ani înainte ca acești copaci să apară. Știai asta?

Își încleștase fălcile. Nu răspunse.

— Atunci dă-mi voie să-ți povestesc, spuse ea.

Acum douăzeci de mii de ani, ghețarii din era glaciară s-au retras din California, lăsând în urmă Yosemite Valley și alte astfel de semne ale trecerii lor. Când pereții de gheață s-au retras, în urma lor a rămas o câmpie mocirloasă, umedă, cu multe lacuri alimentate de ghețarii care se topeau, dar lipsită complet de vegetație. Era doar nisip umed.

După câteva mii de ani, pământul s-a uscat în timp ce ghețarii și-au continuat drumul spre nord. Această regiune din California a devenit o tundră arctică, cu ierburi înalte în care trăiau animale mici, cum ar fi șoarecii sau veverițele. Oamenii ajunseseră deja aici, vâneau micile animale și făceau focuri.

— Până acum e în regulă? spuse Jennifer. Deocamdată n-avem nici o pădure preistorică.

— Te ascult, mormăi Ted. Încerca vizibil să se controleze.

— La început, continuă ea, ierburile arctice și tufele erau singurele plante care puteau rezista în pământul sterp și înghețat. Dar după ce mureau, se descompuneau, așa că peste mii de ani s-a depus un alt strat de sol. Și asta a inițiat o etapă de colonizare a plantelor, care s-a întâmplat în același mod peste tot în America de Nord, după glaciațiune.

Mai întâi apare pinul. Asta s-a întâmplat acum în jur de paisprezece mii de ani. Mai târziu i se alătură molidul, cucuta și arinul arbori rezistenți, dar n-au fost primii. Aceasta e adevărata „pădure primară” și au dominat această zonă în următoarele mii de ani. Apoi climatul s-a schimbat. S-a făcut mult mai cald și toți ghețarii din California s-au topit. Pe atunci nu mai rămăsese nici un ghețar în California. Era cald și uscat, aveau loc multe incendii, iar pădurile primare au ars. Au fost înlocuite cu vegetație de câmpie, adică stejari și ierburi de preerie. Și câțiva Douglas verde, dar nu foarte mulți, căci clima era prea secetoasă pentru brazi.

Apoi, acum șase mii de ani, clima s-a schimbat din nou. A devenit mai umedă, iar bradul Douglas, cucuta și cedrul au pus stăpânire pe pământ, creând acele păduri dese pe care le vezi și astăzi. Dar acești brazi ar fi putut fi considerați o plantă dăunătoare ca niște buruieni uriașe care au invadat pământul, sufocând plantele indigene care se aflaseră acolo cu mult înaintea lor. Pentru că aceste păduri dese erau prea întunecoase pentru ca alți copaci să poată supraviețui. Și din moment ce aveau loc incendii frecvente, aceste păduri închise s-au răspândit cu o viteză uluitoare. Deci nu sunt perene, Ted. Sunt ultimele sosite.

Bradley pufni.

— Tot au șase mii de ani, pentru numele lui Dumnezeu. Dar Jennifer era neîndurătoare.

— Nu-i adevărat, spuse ea. Oamenii de știință au arătat că pădurile și-au schimbat continuu compoziția. Fiecare perioadă de o mie de ani era diferită față de cea precedentă.

Pădurile s-au schimbat constant, Ted. Și apoi, firește, au venit indienii.

— Ce-i cu ei?

— Indienii erau experți în observarea naturii, așa că au realizat că aceste păduri bătrâne nu sunt bune de nimic. Poate că arată impresionant, dar sunt moarte pentru vânat. Așa că indienii au aprins focuri și au distrus periodic pădurile. S-au asigurat că există doar câteva insule de pădure în mijlocul câmpiilor și pajiștilor. Pădurile pe care le-au văzut primii europeni nu erau deloc preistorice. Erau *cultivate*, Ted. Și, deloc surprinzător, acum o sută cincizeci de ani existau mai puține păduri naturale decât acum. Indienii erau realiști. Astăzi, totul ține de o mitologie romantică.

Se lăsă pe spate în scaun.

— A fost un discurs foarte drăguț, spuse Bradley. Dar acestea sunt obiectii tehnice. Pe oameni nu-i interesează. Și asta e foarte bine, pentru că tu spui că pădurile nu sunt foarte bătrâne și de aceea nu merită să le protejăm. Iar eu spun că sunt un simbol al frumuseții și forței naturii și ar trebui protejate cu orice preț. Mai ales de amenințarea încălzirii globale.

Jennifer clipi.

— Simt nevoia să beau ceva, spuse ea.

— Vin și eu cu tine, spuse Bradley.

Pentru Evans, care încercase din când în când să-l sune pe detectivul Perry în timpul acestei discuții, cel mai tulburător aspect era cel al schimbării constante. Evans nu se gândise niciodată serios că indienii au trăit pe vremea ghețarilor. Desigur, știa că așa era. Știa că primii indieni vânau mamuți și alte mamifere mari aflate în curs de dispariție. Dar nu luase în considerare posibilitatea că ar fi putut arde pădurile și schimba mediul, ca să fie mai convenabil pentru scopurile lor.

Dar bineînțeles că așa făcuseră.

La fel de tulburătoare era imaginea atâtor păduri diferite care au cucerit pământul, una după alta. Evans nu se întrebase niciodată ce a existat înaintea pădurilor de conifere. Și el crezuse că erau preistorice.

Nu se gândise nici la cum arăta peisajul după trecerea ghețarilor. Acum, când se gândea, realizează că arăta, probabil, la fel ca pământul Islandei, pe care-l văzuse recent rece, umed, stâncos și sterp. Era logic că generații întregi de plante trebuiau să crească acolo și să creeze un nou strat de sol.

Dar își imaginase întotdeauna un fel de film de animație în care ghețarii se retrăgeau, iar copacii se șteau imediat în urma lor. Ghețarii se retrăgeau, lăsând în urmă pădurile de conifere.

Își dădea seama acum cât de stupidă fusese viziunea sa.

Evans mai observase, în trecut, cât de frecvent vorbea Jennifer de un climat aflat în schimbare. Mai întâi fusese, rece și umed, apoi cald și uscat, iar ghețarii se topiseră, apoi din nou umed, iar ghețarii se întorseseră. Schimbare și iar schimbare.

Schimbare constantă.

După un timp, Bradley se scuză și se duse în spatele avionului, să-și sune agentul.

— De unde știi toate chestiile astea? o întrebă Evans pe Jennifer.

— Din motivul pe care chiar Bradley l-a expus. „Marea amenințare a încălzirii globale.” Am avut o echipă întreagă care a cercetat „mari amenințări”. Pentru că voiam să descoperim orice ne-ar fi permis să facem vâlvă cu procesul nostru.

— Și?

Ea clătină din cap.

— Amenințarea încălzirii globale este practic ca și inexistentă. Chiar dacă ar fi un fenomen real, ar avea probabil beneficii nete pentru o mare parte a lumii.

Vocea pilotului se auzi în difuzoare, spunându-le să meargă la locurile lor, pentru că se apropiau de San Francisco.

SAN FRANCISCO

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

6.31 P.M.

Anticamera era cenușie, rece și mirosea a dezinfectant. Bărbatul de la birou purta un halat de laborator. Scria la computer.

— Morton... Morton... Da. George Morton. Bine. Și dumneavoastră sunteți...

— Peter Evans, sunt avocatul domnului Morton, spuse Evans.

— Și eu sunt Ted Bradley, spuse Ted.

Vru să-i întindă mâna, apoi se gândi că nu era cazul și și-o retrase.

— A, da, spuse tehnicianul. Mi se părea mie că vă știu de undeva. Sunteți secretarul de stat.

— De fapt, sunt președintele.

— Așa, așa, președintele. Știam eu că v-am mai văzut. Soția dumitale e o bețivă.

— Nu, soția secretarului de stat e bețivă.

— A... Nu prea apuc să văd serialul ăsta.

— Acum l-au scos de pe post.

— Asta explică totul.

— Dar circulă pe toate piețele importante.

— Se poate să-l identificăm acum...

— Bine. Semnați aici și vă aduc ecusoanele de vizitator.

Jennifer rămase în anticameră. Evans și Bradley intrară în morgă. Bradley se uită în urmă.

— Și în fond, cine e ea?

— O avocată care lucrează în echipa cu încălzirea globală.

— Cred că e infiltrată de industrie. În mod evident e o extremistă.

— E imediat sub Balder, Ted.

— *Pe-asta* o înțeleg, spuse Bradley, chicotind. Și mie mi-ar plăcea să fie sub mine. Dar ai ascultat ce-a spus, pentru numele lui Dumnezeu? Pădurile străvechi „nu sunt bune de nimic”? Așa vorbește cineva din industrie. Se aplecă spre Evans. Cred că ar trebui să te descotorosești de ea.

— Să mă descotorosesc de ea?

— Nu-i a bună cu ea. În orice caz, ce cauți cu noi?

— Nu știu. A vrut să vină. Dar tu de ce ești cu noi, Ted?

— Am o treabă de făcut.

Cearșaful care acoperea corpul era plin de pete cenușii. Tehnicianul îl ridică.

— O, Doamne, spuse Ted Bradley, întorcându-se rapid cu spatele.

Evans se forță să privească trupul. Morton fusese un bărbat masiv cât trăise, iar acum era și mai masiv, cu torsul gri-vinețiu și umflat. Mirosul descompunerii era puternic. Pe carnea umflată de pe încheietură se zărea o urmă circulară, lată de doi centimetri.

— Ceasul? întrebă Evans.

— Da, i l-am scos, spuse tehnicianul. De-abia am reușit să-l dăm jos de pe mână. Vreți să-l vedeți?

— Da.

Evans se apropie mai mult și-și încorda corpul ca să reziste mirosului. Voia să se uite la mâini și la unghii. Morton se rănise în copilărie la unghia inelarului de la mâna dreaptă, iar unghia rămăsese boantă, deformată. Dar una dintre mâini lipsea, iar cealaltă era roasă, ciopârțită. Nu putea fi sigur de ce vedea.

— Ai terminat? spuse Bradley, din spatele lui.

— Nu chiar.

— Doamne, omule!

— Deci serialul o să fie reluat? întrebă tehnicianul.

— Nu, a fost scos.

— De ce? Mie îmi plăcea.

— Ar fi trebuit să se consulte cu tine, spuse Bradley. Evans îi privea pieptul, încercând să-și aducă aminte cum era dispus părul lui Morton. Il văzuse destul de des în slip. Dar pentru că pielea era umflată și întinsă, îi era dificil. Clătină din cap. Nu putea fi sigur că e Morton.

— Ai terminat? spuse Bradley.

— Da, răspunse Evans.

Cearșaful fu tras la loc și ieșiră din morgă.

— Salvamarii din Pismo l-au descoperit și au chemat poliția, spuse tehnicianul. Poliția 1-a identificat după haine.

— Mai era îmbrăcat?

— Mda. Un crac de pantalon și mare parte din haină. Făcute pe comandă. L-au sunat pe croitorul din New York, iar el a confirmat că fuseseră făcute pentru George Morton. Luați cu dumneavoastră obiectele lui personale?

— Nu știu, spuse Evans.

— Păi, dacă sunteți avocatul lui...

— Da, cred că o să le iau.

— Trebuie să semnați pentru ele.

Merșeră din nou afară, unde aștepta Jennifer. Vorbea la mobil.

— Da, înțeleg. Da. Bine, se poate rezolva. Când îi văzu, închise telefonul.

— Ați terminat?

— Da.

— Și era...

— Da, spuse Ted. Era George.

Evans nu spuse nimic. Se duse la capătul coridorului și semnă pentru obiectele personale. Tehnicianul aduse o geantă și i-o înmâna lui Evans. Evans extrase dinăuntru rămășițele unui smoching. Într-un buzunar se afla o mică insignă FNRM. Scoase ceasul, un Rolex Submariner. Era ceasul pe care-l purta Morton. Evans îl întoarse. Era gravat GM 12-31-89. Evans încuviință din cap și-l puse la loc în geantă.

Toate aceste obiecte îi aparținuseră lui George. Simplul fapt că le atingeă îl făcea să se simtă nespus de trist.

— Cred că asta a fost, spuse el. E momentul să plecăm.

Se întoarseră cu toții la mașină. Urcară, apoi Jennifer spuse:

— Trebuie să ne mai oprim undeva.

— Zău? făcu Evans.

— Da. Trebuie să mergem la Oakland Municipal Garage.

— De ce?

— Ne așteaptă poliția.

OAKLAND

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

7.22 P.M.

Era o structură enormă de beton, așezată lângă o parcare la periferia Oakland-ului. Becurile cu halogen răspândeau o lumină crudă. Majoritatea mașinilor din spatele gardului erau ieftine, dar erau și câteva Cadillac-uri și Bentley-uri. Limuzina lor opri lângă parcare.

— De ce am venit aici? spuse Bradley. Nu înțeleg. Un polițist veni lângă ei.

— Domnul Evans? Peter Evans?

— Eu sunt.

— Veniți pe aici, vă rog.

Dădură să iasă cu toții din mașină.

— Doar domnul Evans, spuse polițistul.

— Dar noi suntem... mormăi Bradley.

— Îmi pare rău, domnule. Îl vor doar pe domnul Evans. Va trebui să așteptați aici.

Jennifer îi zâmbi lui Bradley.

— O să-ți țin companie.

— Excelent.

Evans ieși din mașină și-l urmă pe polițist pe ușa metalică în garaj. Spațiul interior era divizat în hale lungi, în care mașinile erau așezate la rând. Majoritatea halelor păreau să fie folosite pentru repararea mașinilor de poliție. Evans simți mirosul înțepător de acetilenă. Ocoli petele de ulei de motor și stropii de unsoare de pe jos.

— Despre ce e vorba? îl întrebă pe polițistul care-l însoțea.

— Vă așteaptă, domnule.

Se îndreptau spre capătul garajului. Trecură pe lângă câteva mașini strivite și pline de sânge. Scaune care înotau în sânge, ferestre fărâmițate, de un roșu închis. Din unele mașini ieșeau sfori, întinse în toate direcțiile. Una dintre ele era măsurată de doi tehnicieni în halate albastre. Un alt accident era fotografiat de un bărbat cu un aparat montat pe trepied.

— E polițist? întrebă Evans.

— Nu... Avocat. Trebuie să-i lăsăm să intre.

— Deci aici vă ocupați de mașini accidentate?

— Când e cazul.

După colț, Evans îl văzu pe Kenner, care stătea alături de trei polițiști în civil și doi muncitori în halate albastre. Cu toții făcuseră cerc în jurul Ferrari-ului Spyder al lui Morton, care fusese ridicat cu un dispozitiv hidraulic și era puternic luminat.

— A, Peter, spuse Kenner. L-ai identificat pe George?

— Da.

— Bravo.

Evans înainta și se apropie de mașină. Mai multe porțiuni laterale fuseseră marcate cu etichete galbene.

— Și acum care-i treaba? spuse Evans.

Polițiștii în civil își aruncară priviri între ei. Apoi unul dintre ei începu să vorbească.

— Am examinat acest Ferrari, domnule Evans.

— Se vede.

— Aceasta e mașina pe care domnul Morton a cumpărat-o recent la Monterey?

— Cred că da.

— Când a avut loc tranzacția?

— Nu știu sigur. Evans încercă să-și amintească. Nu demult. Luna trecută sau cam așa ceva. Asistenta lui, Sarah, mi-a spus că George a cumpărat-o.

— Cine a cumpărat-o?

— Ea.

— Cu ce ați fost implicat?

— Cu nimic. Doar m-a informat că George a cumpărat o mașină.

— Nu v-ați ocupat de tranzacție sau de asigurare sau altceva de genul ăsta?

— Nu. Asta era treaba contabililor lui George.

— N-ați văzut niciodată actele mașinii?

— Nu.

— Și când ați văzut prima oară mașina?

— În noaptea când George a plecat de la hotelul Mark Hopkins. Noaptea morții lui.

— Ați văzut cumva mașina înainte de asta?

— Nu.

— Ați angajat pe cineva să aibă grijă de mașină?

— Nu.

— Mașina a fost transportată de la Monterey la un garaj privat din Sonoma, unde a rămas două săptămâni, înainte de a fi dusă la San Francisco. V-ați ocupat de garajul privat?

— Nu.

— Închirierea era pe numele dumneavoastră. Evans clătină din cap.

— Nu știu nimic despre asta. Dar Morton face adesea închirieri pe numele contabililor și avocaților săi dacă nu vrea ca numele proprietarului sau celui care închiriază să fie făcut public.

— Dar dacă ar fi făcut asta, v-ar fi informat?

— Nu neapărat.

— Deci nu știați că vi se folosește numele?

— Nu.

— Cine a lucrat la mașină la San Jose?

— Habar n-am.

— Pentru că, domnule Evans, cineva a umblat serios la Ferrari-ul ăsta înainte să ajungă la Morton. Caroseria era slăbită în locurile marcate cu etichete galbene. Antiderapajul primitiv, la un vehicul așa de vechi a fost scos din uz, iar discurile au fost slăbite pe partea din stânga față și în dreapta spate. Mă urmăriți?

Evans se încruntă.

— Această mașină era o capcană mortală, domnule Evans. Cineva s-a folosit de ea ca să vă ucidă clientul. Schimbările fatale au fost făcute la Sonoma. Și numele dumneavoastră apare pe contractul de închiriere.

Jos, în mașină, Ted Bradley o toca mărunț pe Jennifer Haynes. Poate că era drăguță, dar nimic la ea nu era cum trebuie stilul, atitudinea ei dură și majoritatea opiniilor. Spusese că lucra la acest proces și că FNRM îi plătea salariul, dar Ted credea că era imposibil. Fie și numai pentru că Ted Bradley era în mod public legat de FNRM și ea, ca angajată, ar fi trebuit să știe asta și să-i trateze părerile cu respect.

Să numești informațiile pe care le împărtășise acelor copii „un mare rahat” un discurs pe care nu fusese obligat să-l țină, un moment pe care-l oferise din bunătatea inimii sale și din devotament față de cauza ecologistă să numești asta „rahat” era scandalos. Era un atac dus la extrem. Și demonstra o totală lipsă de respect. În plus, Ted știa că ce spusese era adevărat. Pentru că, FNRM îi dăduse, ca de obicei, o listă cu lucrurile pe care trebuia să pună accent. Și FNRM nu i-ar fi putut spune lucruri neadevărate. Și în lista lui nu apărea nicăieri prostia aia de Epocă de gheață. Tot ce spusese Jennifer era aiurea.

Copacii *chiar erau* magnifici. *Erau* străjerii mediului, așa cum se arăta în lista lui de probleme de discuție. Chiar scoase lista din buzunarul hainei, ca să se asigure.

— Aș vrea s-o văd, spuse Jennifer.

— Sunt convins că vrei.

— Care-i problema ta?

Vezi? gândi el. Genul ăsta de atitudine. Agresivă și ostilă.

— Ești una dintre vedetele alea de televiziune care crede că toată lumea vrea să-ți pună mâna pe sculă, spuse ea. Ei bine, o, tu, mare vedetă, eu nu vreau. Cred că ești doar un actor.

— Și eu cred că ești o cârțiță. Un spion al corporațiilor.

— Probabil că nu sunt unul foarte bun, spuse ea, pentru că m-ai descoperit.

— Pentru că ai o gură mare, de-aia.

— Asta a fost întotdeauna problema mea.

În timpul acestei conversații, Bradley simțea cum îi creștea tensiunea în piept. Femeile nu îl contraziceau pe Ted Bradley. Uneori erau ostile un timp, dar asta doar pentru că erau intimidat de el, de cât de bine arăta, de aura lui de star. Voiau

să se culce cu el și de multe ori le lăsa. Dar nu îl *contraziceau*. Ea îl contrazicea, iar asta îl excita și îl înfuria în aceeași măsură. Tensiunea pe care o simțea pe dinăuntru era aproape insuportabilă. Calmul ei, așa cum stătea acolo, modul direct în care-l privea în ochi, fără nici un pic de intimidare era o atitudine indiferentă față de faima lui care-l înnebunea. Și într-adevăr, nimic de zis, era frumoasă.

Îi apucă fața cu ambele mâini și o sărută apăsător pe gură.

Era sigur că-i plăcuse. Pentru ca dominația sa să fie totală, își împinse limba pe gâtul ei.

Apoi simți o străfulgerare de durere intensă în ceafă, în cap și probabil că-și pierdu cunoștința câteva clipe. Pentru că se trezi întins pe podeaua limuzinei, gâfâind și privind cum i se scurge sângele pe cămașă. Ted nu știa cum ajunsese acolo. Nu știa de ce sângera și de ce îi pulsa capul. Apoi realizează că limba îi sângera.

O privi. Ea își încrucișase picioarele nonșalant, lăsându-l să vadă puțin sub fusta ei, dar nu-i păsa. Era furios.

— Mi-ai mușcat limba!

— Nu, tâmpitule, ți-ai mușcat-o singur.

— M-ai agresat.

Ea ridică dintr-o sprânceană.

— Asta ai făcut! M-ai agresat! Privi în jos. Doamne, și mai era și o cămașă nouă. De la Maxfield's.

Ea îl privi fix.

— M-ai agresat, repetă el.

— Atunci dă-mă în judecată.

— Cred că așa o să fac.

— Dar mai întâi consultă-ți avocatul.

— De ce?

Ea făcu semn spre partea din față a mașinii.

— Ai uitat de șofer.

— Ce-i cu el?

— A văzut totul.

— Și ce dacă? M-ai încurajat, șuieră el. Ai vrut să mă seduci. Orice tip își dă seama de semne.

— Se pare că tu nu ți-ai dat seama.

— Castratoare agresivă!

Se întoarce și luă sticla de votcă de pe suport. Avea nevoie de ea ca să-și clătească gura. Își turnă un pahar și privi înapoi.

Ea citea lista cu punctele de discuție. Ținea hârtia în mână. Se repezi s-o ia.

— Asta nu-ți aparține.

Ea se mișcă rapid, îndepărtând hârtia de el. își ridică cealaltă mână, cu muchia întinsă, ca un cuțit de măcelărie.

— Mai vrei să-ți încerci norocul o dată, Ted?

— Du-te-n mă-ta! spuse el, și luă o înghițitură serioasă de votcă. Limba îi ardea. Ce curvă, gândi el. Ce curvă nenorocită. Ei bine, de mâine va trebui să-și caute o nouă slujbă. O să aranjeze el. Avocata asta curviștină nu-și putea bate joc de Ted Bradley și să scape basma curată.

În picioare lângă Ferrari-ul distrus, Evans mai suportă încă zece minute de chin din partea polițiștilor în civil care-l înconjurau. În fond, povestea nu i se părea logică.

— George era un șofer bun. Dacă se făcuseră toate schimbările alea la mașină, n-ar fi remarcat că ceva nu era în regulă?

— Poate. Dar nu și dacă băuse mult.

— Păi de băut, a băut, asta cu siguranță.

— Și cine i-a adus băuturile, domnule Evans?

— George își lua singur de băut.

— Chelnerul de la ceremonie a spus că dumneavoastră îi tot ofereați băutură.

— Nu e adevărat. Încercam să-l ponderez. Brusc, schimbă tonul.

— Cine a aranjat Ferrari-ul, domnule Evans?

— Habar n-am.

— Știm că ați închiriat un garaj particular lângă Sonoma, pe Route 54. Era liniștit și izolat. Oricine ar fi lucrat la mașină ar fi putut veni sau pleca după bunul plac, fără să fie văzut. De ce ați fi ales un astfel de garaj?

— Nu eu l-am ales.

— Numele dumneavoastră apare pe actul de închiriere.

— Cum a fost aranjată închirierea?

— Prin telefon.

— Cine a plătit?

— S-a plătit cu bani gheață.

— De către cine?

— Banii au fost trimiși printr-un curier.

— Aveți semnătura mea pe ceva? Amprente?

— Nu. Doar numele dumneavoastră. Evans ridică din umeri.

— Atunci îmi pare rău, dar nu știu nimic despre asta. Se știe că sunt avocatul lui George Morton. Oricine mi-ar fi putut folosi numele. Dacă la această mașină s-a umblat, asta s-a întâmplat fără știrea mea.

Se gândea că ar fi trebuit s-o întrebe pe Sarah toate astea, dar, dacă erau buni profesioniști, poate că deja o făcuseră.

Și bineînțeles că apără și ea de după colț, vorbind la celular și făcându-i semn din cap lui Kenner.

În acel moment Kenner ieși în față.

— Bine, domnilor. Dacă nu mai aveți întrebări, o să-l iau pe domnul Evans în custodie, și-mi asum responsabilitatea. Nu cred că există pericolul să încerce să fugă. Va fi în siguranță cu mine.

Polițiștii mormăiră nemulțumiți, dar în cele din urmă își dădură acordul. Kenner le înmâna cartea sa de vizită, apoi se îndreptă spre ieșire, cu mâna pe umărul lui Evans.

Sarah îi urmă, la o oarecare distanță. Polițiștii rămaseră lângă Ferrari.

Pe când se apropiau de ușă, Kenner spuse:

— Îmi pare rău de chestia asta. Dar polițiștii nu ți-au spus tot. Adevărul e că au fotografiat mașina din diverse unghiuri și au introdus fotografiile într-un computer care simulează accidente. Iar simularea generată de computer nu s-a potrivit cu fotografiile accidentului propriu-zis.

— Nu știam că se poate face asta.

— O, da. Toată lumea folosește modelele pe computer în zilele noastre. Sunt *de rigueur* pentru o organizație modernă, înarmați cu simularea pe computer, polițiștii s-au întors la rămășițele mașinii și au decis că s-a umblat la ea. La celelalte examinări ale mașinii nu le-a venit ideea asta, dar acum da. E un exemplu clar al modului în care folosirea unei simulări pe computer îți poate afecta viziunea asupra realității. Au acordat încredere simulării și nu datelor de la fața locului.

— Aha.

— Și desigur că simularea lor e concepută pentru cele mai răspândite modele de vehicule de pe șoselele americane. Computerul nu poate simula comportamentul unei mașini de curse italienești, de serie limitată, veche de patruzeci de ani. Dar au mers înainte cu simularea.

— Dar ce-i cu chestia aia cu garajul din Sonoma? Întrebă Evans.

Kenner ridică din umeri.

— Tu nu știi. Sarah nu știe. Nimeni nu poate verifica dacă mașina s-a aflat măcar acolo. Dar garajul a fost închiriat cred că de George însuși. Deși nu vom ști niciodată sigur.

Când ajunseră afară, Evans deschise ușa limuzinei și urcă înăuntru. Rămase uimit când îl văzu pe Ted Bradley plin de sânge pe bărbie și cămașă.

— Ce s-a întâmplat?

— A alunecat, spuse Jennifer, și s-a lovit.

SPRE LOS ANGELES

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

10.31 P.M.

În avionul care-i ducea înapoi, Sarah Jones era copleșită de sentimente confuze. În primul rând, o întristase profund faptul că trupul lui George Morton nu fusese recuperat; undeva, într-un cotlon al minții, sperase încă, în ciuda evidenței, că până la urmă se va dovedi că e în viață. Și apoi mai era problema cu Peter Evans. Tocmai când începuse să-l placă când începuse să-i vadă o latură deloc plângăcioasă, ci dură și dinamică în modul acela al său ridicol de fapt, tocmai când începuseră să-i încolțească primele sentimente față de omul care-i salvase viața, apare brusc femeia asta, Jennifer și mai nu știu cum, iar Peter era în mod evident atras de ea.

Și în plus, mai venise și Ted Bradley. Sarah n-avea nici o iluzie în privința lui Ted; îl văzuse în acțiune la nenumărate evenimente FNRM și îl lăsase chiar o dată să-și încerce farmecul cu ea era moartă după actori dar în ultima clipă hotărâse că-i amintea prea mult de fostul ei iubit. Ce era și cu actorii ăștia, până la urmă? Erau atât de atrăgători, atât de originali în modul de abordare, aveau sentimente atât de intense. Era greu să-ți dai seama că erau oameni egocentrici, care ar fi făcut orice ca să-i placă.

Cel puțin așa era Ted.

Și cum se lovise? Își mușcase limba? Sarah avea senzația că era ceva legat de Jennifer. Fără îndoială, Ted încercase să se dea la ea. Femeia arăta destul de bine, genul șmecheră de

stradă; păr negru, față dură, corp solid, musculos și în același timp fără grăsime. Genul de față ambițioasă tipică din New York opusul lui Sarah în toate privințele.

Iar Peter Evans se gudura pe lângă ea.

Se gudura.

Era destul de dezgustător și trebuia să admită că o dezamăgise și personal. Tocmai când începuse să-l placă. Oftă.

Cât despre Bradley, acesta vorbea cu Kenner despre probleme de mediu, făcând paradă de vastele sale cunoștințe. Iar Kenner se uita la el ca un piton la un șobolan.

— Deci, spuse Kenner, încălzirea globală este o amenințare pentru lume?

— Categoric, spuse Bradley. O amenințare pentru lumea întreagă.

— Despre ce fel de amenințare vorbim?

— Recolte compromise, extinderea deserturilor, noi boli, dispariția speciilor, topirea tuturor ghețarilor, Kilimanjaro, creșterea nivelului mării, vreme extremă, tornade, uragane, El Nino...

— Pare foarte grav, spuse Kenner.

— Este, spuse Bradley. Chiar e grav.

— Ești sigur pe datele tale?

— Bineînțeles.

— Poți să-ți susții afirmațiile cu referințe din literatura științifică?

— Eu personal nu, dar oamenii de știință da.

— În realitate, studiile științifice nu-ți susțin afirmațiile. De pildă, compromiterea recoltelor dacă are vreun efect, dioxidul de carbon *stimulează* creșterea plantelor. Există câteva dovezi că se întâmplă așa. Și cele mai recente date de la sateliți arată că Sahara s-a micșorat din 1980²². În ceea ce privește noile boli nu e adevărat. Rata de apariție a unor noi boli nu s-a modificat din 1960.

— Dar vom avea boli ca malaria în SUA și Europa.

²² Fred Pearce, „Africanii se întorc la pământ, în timp ce plantele revendică deșertul”, în *New Scientist*, septembrie 2002, pp. 4-5. „Deserturile Africii se retrag [...] Analiza imaginilor din satelit [...] revelează faptul că dunele se retrag de-a lungul regiunii Sahel [...] Vegetația înlocuiește nisipul pe o porțiune de pământ ce se întinde [...] 6000 kilometri [...] Analistii spun că înverzirea treptată a început la mijlocul anilor 1980, deși a trecut în mare parte neobservată.”

— Experții în malarie sunt de altă părere.²³

Bradley pufni disprețuitor și-și încrucișa mâinile pe piept.

— Nici dispariția speciilor nu a fost demonstrată. În anii 1970, Norman Myers a prezis că un milion de specii vor dispărea până în anul 2000. Paul Ehrlich a prezis că cincizeci la sută din totalul speciilor vor dispărea până în anul 2000. Dar acestea erau simple opinii.²⁴ Știi cum numim noi opiniile care nu sunt însoțite de probe? Prejudecăți. Știi câte specii există pe planetă?

— Nu.

— Nimeni nu știe. Estimările se situează într-un interval de la trei milioane la o sută de milioane. Un interval considerabil, nu ți se pare? Nimeni nu știe cu adevărat.²⁵

— Și unde vrei să ajungi?

— E greu să afli câte specii sunt pe cale de dispariție dacă nu știi câte există în total. De unde știi că ai fost jefuit dacă nu știi câți bani aveai în portofel inițial? În fiecare an sunt descoperite cincisprezece mii de specii noi. Apropo, știi care e rata dispariției speciilor?

— Nu.

— Asta pentru că nu se cunoaște. Știi cum se măsoară numărul speciilor și dispariția lor? Un amărât ia un pogon de pământ, apoi numără toate insectele, animalele și plantele de acolo. După zece ani se întoarce și mai numără o dată. Dar poate că insectele s-au mutat pe pogonul vecin în timpul ăsta. În orice caz, îți imaginezi ce înseamnă să numeri toți gândacii de pe un pogon de pământ?

— Ar fi greu.

— E puțin spus greu. Și foarte inexact, spuse Kenner, și aici voiam să ajung. Acum, în privința topirii ghețarilor nu e adevărat. Unii se topesc, alții nu²⁶.

²³ Paul Reiter et al., „încălzirea globală și malarie: un apel la acuratețe”, în *Lancet*, nr. 1 din iunie 2004. „Multe dintre aceste predicții îndelung mediatizate sunt prost informate și înșelătoare.”

²⁴ Dezbateri în Lomborg, p.252.

²⁵ Morjorie L. Reaka-Kudia et al., *Biodiversitatea II, înțelegerea și protejarea resurselor noastre biologice*, National Academies Press, Washington, 1997. „Biologii au recunoscut cât de puține știm despre organismele alături de care trăim pe planeta Pământ. În special încercările de a determina exact câte specii există în total au fost surprinzător de lipsite de rezultate.” Myers: „Nu putem ști rata exactă a dispariției speciilor din jungla tropicală și nu există nici măcar o estimare aproximativă.”, în Lomborg, p. 254.

²⁶ Roger J. Braithwaite, „Echilibrul masei ghețarilor, primii 50 de ani de

- Aproape toți se topesc. Kenner schiță un zâmbet.
- Despre câți ghețari e vorba?
- Zeci.
- Câți ghețari există în lume, Ted?
- Nu știu.
- Ghicește.
- Poate...ăăă... două sute.
- Numai în California sunt mai mulți.²⁷ În lume există o sută șazeci de mii de ghețari, Ted. Au fost inventariați cam șazeci și șapte de mii, dar doar câțiva au fost studiați cu atenție. Doar pentru șaptezeci și nouă de ghețari din toată lumea există date colectate de mai mult de cinci ani. Deci cum poți să spui că se topesc? Nimeni nu știe dacă se topesc sau nu.²⁸
- Kilimanjaro se topește.
- De ce?
- Din cauza încălzirii globale.
- De fapt, Kilimanjaro se topește cu repeziciune încă din anii 1800 cu mult înainte de încălzirea globală. Pierderea ghețarilor i-a preocupat pe oamenii de știință de peste o sută de ani. Și întotdeauna a fost învăluită într-un oarecare mister, pentru că, după cum știi, Kilimanjaro este un vulcan ecuatorial, deci se află într-o regiune caldă. Măsurătorile prin satelit ale acelei regiuni nu arată vreo tendință de încălzire la altitudinea ghețarului Kilimanjaro. Așa că de ce se topește?
- Să-mi spui tu, răspunse Bradley, îmbufnat.
- Din cauza defrișărilor, Ted. Pădurea tropicală de la baza muntelui a fost tăiată, așa că aerul care urcă nu mai e umed. Experții cred că dacă se replantează pădurea, ghețarul va crește din nou.
- Astea sunt căcaturi.

monitorizare internațională", *Progress in Physical Geography*, nr. 1 din 2002, 76-95. „Nu există nici o tendință globală clară de accelerare a topirii ghețarilor în ultimii ani.”

²⁷ California are 497 de ghețari; Raub et al., 1980; Guyton: 108 ghețari mari și 401 ghețari mici, *Ghețarii Californiei*, p. 115.

²⁸ H. Kieffer et al., 2000 „Noi abordări în măsurarea ghețarilor și straturilor de gheață”, *EOS, Transactions, American Geophysical Union* 81: 265, 270-71. Vezi și R.J. Braithwhite și Y. Zhang, „Relații între variabilitatea interanuală a echilibrului de masă al ghețarilor și climatului”, *Journal of Glaciology*, 45 2000: 456-62.

— O să-ți dau referințele bibliografice.²⁹ Și acum creșterea nivelului mării, nu? Nu era asta următoarea amenințare la care te-ai referit?

— Ba da.

— Nivelul mării crește într-adevăr.

— Aha!

— După cum se întâmplă de șase mii de ani, de la începutul Holocenului. Nivelul mării crește cu douăzeci de centimetri la fiecare o sută de ani.³⁰

— Dar acum crește mai repede.

— De fapt, nu e așa.

— Sateliții oferă dovezi.

— De fapt, nu oferă.³¹

— Modelele pe computer dovedesc creșterea mai rapidă.³²

— Modelele pe computer nu pot *dovedi* nimic, Ted. O predicție nu poate fi considerată dovadă - încă nu s-a întâmplat. Iar modelele pe computer nu au reușit să prevadă exact ce s-a întâmplat în ultimii zece sau cincisprezece ani. Dar dacă tu tot mai vrei să crezi în ele, nu te poți pune cu convingerile omului. Și acum care era următoarea pe lista ta? Vremea extremă din nou, fals. Multe studii nu arată nici un fel de intensificare.³³

²⁹ Betsy Mason, „Secretul ghețurilor africane”, *Nature*, 24, noiembrie 2003. „Deși e tentant să dăm vina pe încălzirea globală pentru topirea gheții, cercetătorii cred că defrișările de la poalele muntelui ar trebui incriminate.” <http://www.nature.com/nsu/031117/031117-8.html>. Kaser et al., „Retragerea ghețarului de pe Kilimanjaro ca dovadă a modificării climatului: observații și date”, *International Journal of Climatology* 24, 2004: 329-39. „În ultimii ani, Kilimanjaro și ghețarii săi în curs de dispariție au devenit un simbol al încălzirii globale [...] [dar] alte procese, și nu temperatura aerului, controlează retragerea ghețurilor [...] O scădere drastică în gradul de umiditate al atmosferei la sfârșitul secolului al XIX-lea și climatul mai uscat care i-a urmat sunt cauze probabile ale retragerii ghețurilor.”

³⁰ Vezi <http://www.csr.utexas.edu/gmsl/main.html>. „În ultimul secol, modificările globale ale nivelului mării au fost estimate cu ajutorul unor aproximări pe termen lung. Majoritatea estimărilor recente ale creșterii nivelului mării se situează între 1,7 și 2,4 milimetri pe an.

³¹ *Op. cit.* Creșterea globală a nivelului mării, măsurată de sateliți, este de 3,1 milimetri pe an în ultima decadă sau puțin peste 30 de centimetri într-un secol. Totuși, sateliții au arătat variații considerabile. Astfel, nivelul Pacificului a crescut în nord, dar a scăzut în sud cu câțiva milimetri în ultimii ani.

³² Lomborg, pp. 289-90, despre lipsa de acuratețe a modelelor pe computer în măsurarea nivelului mării.

³³ Vezi Henderson-Sellers et al., 1997, „Cicloanele tropicale și schimbarea

— Ascultă, spuse Ted, poate că îți face plăcere să mă desființezi, dar chestia e că mulți oameni cred că vor avea loc mai multe fenomene extreme, inclusiv uragane, tornade și cicloane în viitor.

— Da, într-adevăr, mulți cred asta. Dar studiile științifice nu le cântă în strună.³⁴ De aceea *practicăm* știința, Ted, ca să vedem dacă opiniile noastre pot fi verificate în lumea reală sau dacă sunt pur și simplu niște fantezii.

— Toate uraganele astea nu sunt fantezii. Kenner oftă. Își deschise laptopul.

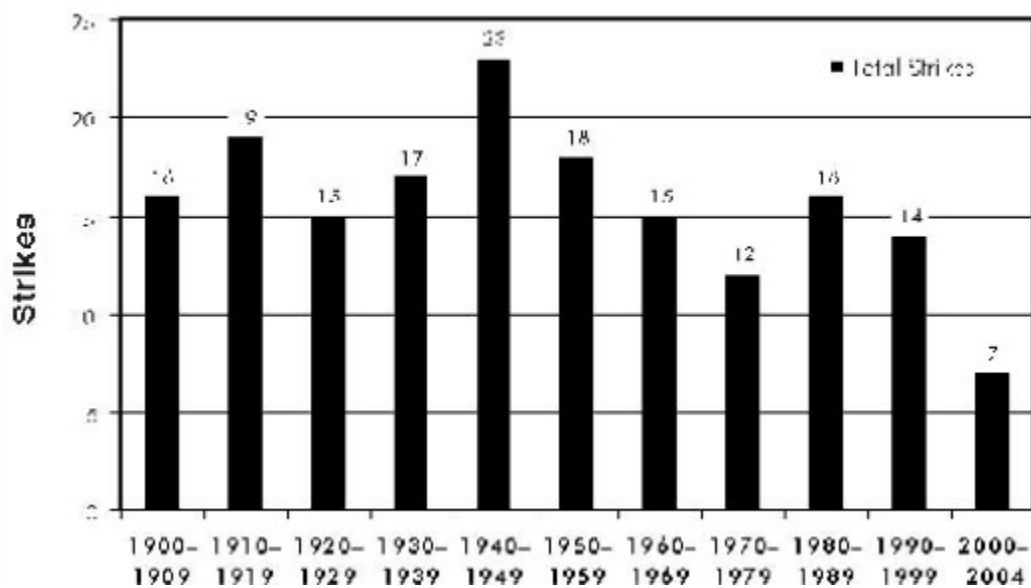
— Ce faci?

— O clipă, spuse Kenner. Dă-mi voie să-ți arăt.

Frecvența uraganelor din SUA 1900-2004

globală a climatului: o evaluare post IPCC", *Bulletin of the American Meteorological Society* 79: 9-38. C. Nicholls Landsea et al., „Tendințe descendente în frecvența uraganelor atlantice intense în ultimele cinci decade", *Geophysical Research Letters* 23: 527-30, 1996. Conform Comisiei Interguvernamentale a Națiunilor Unite, „Examinarea datelor meteorologice nu a susținut percepția [frecvenței și intensității sporite a evenimentelor climatice extreme], în contextul modificărilor pe termen lung ale climatului". IPCC 1995, p. 11. „Per ansamblu, nu există dovezi că evenimentele climatice extreme sau variabilitatea climatului s-au intensificat, în sens global, în decursul secolului XX..." IPCC, *Climate Change 1995*. În raportul IPCC din 2001, „Nu există tendințe clare pe termen lung" pentru furtunile tropicale și extratropicale și nici schimbări sistematice în „frecvența tornadelor, furtunilor cu trăsnete sau grindină". *Executive Summary*, p. 2. Pentru mai multe detalii, vezi Lomborg, p. 292.

³⁴ Richard Feynman: „Știința este totalitatea cunoștințelor despre cum să nu ne păcălim pe noi înșine".

Sursa: <http://www.nhc.noaa.gov/pastdec.shtml>

— Iată datele reale, Ted, spuse Kenner. Frecvența uraganelor care au lovit Statele Unite în ultimii ani nu este în creștere. Și, în mod similar, nici fenomenele meteo extreme la nivel global nu sunt mai frecvente. Datele nu îți susțin punctul de vedere, pur și simplu. Ai mai pomenit și de El Nino.

— Da...

— După cum știi, El Nino este un pattern meteo global care începe când temperaturile oceanului de-a lungul coastei de vest a Americii de Sud se păstrează peste nivelul normal timp de câteva luni. Odată declanșat, El Nino durează în jur de un an și jumătate și afectează vremea din toată lumea. El Nino se produce aproximativ o dată la patru ani de douăzeci și trei de ori în ultimul secol. Și există de mii de ani. Deci precede cu mult orice observație asupra încălzirii globale.³⁵ Dar cum amenință El Nino Statele Unite, Ted? A fost un El Nino grav în 1998.

— Inundații, recolte distruse, chestii de-astea.

— Toate astea s-au întâmplat. Dar efectul economic net al ultimului El Nino a fost un câștig de cincisprezece miliarde de dolari, pentru că sezonul propice creșterii recoltelor s-a prelungit și pentru că a scăzut cantitatea de combustibil necesar încălzirii pentru iarnă. Asta după ce am scăzut un miliard și jumătate

³⁵ Lomborg, p. 292.

pagube produse de inundații și ploi în exces în California. Tot e un profit.

— Aș vrea să văd studiul ăsta, spuse Bradley.

— O să mă asigur că ai să-l primești.³⁶ Pentru că sugerează, de asemenea, ideea că dacă încălzirea globală are loc cu adevărat, atunci probabil că majoritatea națiunilor lumii au de câștigat.

— Dar nu *toate*.

— Nu, Ted. Nu toate.

— Deci ce vrei să spui, mai exact? Zici că nu trebuie să acordăm atenție mediului, să-l lăsăm în pace, ca industria să-l polueze în voie, și totul va fi roz, nu?

Pentru o clipă, lui Sarah i se păru că Kenner avea să se înfurie, dar n-o făcu.

— Dacă te opui pedepsei cu moartea, spuse el, asta înseamnă că ești de acord să nu se ia nici o măsură împotriva criminalității?

— Nu, spuse Ted.

— Poți să te opui pedepsei cu moartea și totuși să susții pedepsirea criminalilor.

— Da. Bineînțeles.

— Atunci pot spune că încălzirea globală nu e o amenințare și pot în același timp să susțin necesitatea controlului asupra mediului, nu-i așa?

— Dar nu mi se pare că asta spui. Kenner oftă.

Sarah auzise acest schimb de replici și se gândea că Bradley nu asculta cu adevărat ce-i spunea Kenner. De parcă ar fi vrut să-i confirme părerea, Bradley continuă:

— Ei bine? Nu spui că mediul n-are nevoie de protecția noastră? Nu asta spui *de fapt*?

— Nu, spuse Kenner, pe un ton care sugera că discuția se sfârșise.

Ted e chiar prost, se gândi Sarah. Avea o înțelegere extrem de limitată a lucrurilor despre care vorbea. Ted era un actor

³⁶ Stanley A. Changnon, 1999: „Impactul uraganului El Nino din 1997-98 asupra Statelor Unite”, *Bulletin of the American Meteorological Society* 80, nr. 9, pp, 1819-28. („Beneficiul economic net a fost, în mod surprinzător, pozitiv [...] pierderile directe la nivel național au fost de patru miliarde, iar câștigul de aproximativ nouăsprezece miliarde.”)

învățat cu scenariile, care se pierdea dacă discuția ieșea din cadrul replicilor scrise de alții.

Se întoarse și privi spre partea din față a avionului. Il văzu pe Peter vorbind cu Jennifer, cu capul lipit de al ei. În gesturile lor exista o intimitate care ieșea imediat în evidență.

Se bucură când pilotul îi anunță că aterizează la Los Angeles.

VAN NUYS

MARȚI, 12 OCTOMBRIE

11.22 P.M.

Sanjong Thapa aștepta la aeroport, cu o mină îngrijorată. El și Kenner se urcară imediat într-o mașină și plecară. Sarah se întoarse în apartamentul său. Bradley intră într-o limuzină și plecă, luându-și rămas bun cu un gest iritat. Vorbea deja la mobil. Peter Evans o conduse pe Jennifer la mașina ei, care se afla în Culver City. Se simți încurcat la despărțire. Voia să o sărute, dar simți o oarecare rezervă din partea ei, așa că n-o făcu. Ea îi promise că-l va suna a doua zi dimineața.

Se duse acasă, gândindu-se la ea. Sarah nu-l preocupase niciodată astfel.

Era aproape miezul nopții când Evans ajunse în apartamentul său. Era foarte obosit și tocmai își scotea cămașa când sună telefonul. Era Janis, instructora de gimnastică.

— Unde ai fost, drăguțule?

— Am călătorit.

— Te-am sunat în fiecare zi, spuse ea. Uneori chiar mai des. Uneori chiar din oră-n oră.

— Aha. Ce s-a întâmplat?

— Iubitul meu m-a părăsit.

— Îmi pare rău, spuse Evans. A fost...

— Pot să vin la tine? Oftă.

— Știi, Janis, sunt foarte obosit...

— Simt nevoia să vorbesc cu tine. Promit că nu rămân la tine, dacă nu vrei. Sunt foarte aproape. În cinci minute?

Oftă din nou, de data asta mai adânc.

— Janis, în seara asta nu e...

— Bine, ne vedem în cinci minute. *Clic.*

Oftă. Își scoase cămașa și o aruncă în coșul de rufe. Problema cu ea era că nu asculta niciodată. Hotărî că îi va spune să plece imediat cum va intra în casă și gata. Să plece.

Sau poate că nu.

Janis nu era complicată. Avea chef de o descărcare fără complicații. Își scoase pantofii și-i lăsă să cadă pe podea. Pe de altă parte, nu voia ca Janis să fie lângă el a doua zi dimineață, dacă suna Jennifer. Dar va suna? A spus că da. Dar Jennifer îi știa numărul de acasă? Nu era sigur. Poate că nu.

Se hotărî să facă un duș. S-ar putea să nu audă când vine Janis, așa că deschise ușa de la intrare și se îndreptă spre baie. Holul era întunecos și văzu doar imaginea fugară a unei umbre înaintea sa ceva să-l lovească în cap cu putere. Evans urlă. Durerea era intensă, îl făcu să-și piardă suflul și să cadă în genunchi. Gemu. Cineva îl lovea din nou, de data asta peste ureche, și căzu într-o parte.

Dezorientat, se pomeni că avea în față niște picioare în șosete murdare. Era târât spre living. Fu lăsat să cadă fără menajamente pe podea. În jurul lui se mișcau trei bărbați. Aveau cagule negre pe față, ca acelea de schi. Unul dintre ei îl calcă pe ambele mâini, ținându-l la pământ, pe spate. Altul i se așeză pe picioare și spuse:

— Să taci. Să nu te miști. O voce mormăită, amenințătoare. Evans nu se putea mișca. Încă era derutat. Îl căută cu privirea pe cel de-al treilea individ. Auzi zgomotul apei care curgea. Văzu ceva care semăna cu un săculeț de plastic.

— Ține-l bine, șopti cel de-al treilea bărbat. Se aplecă lângă umărul lui Evans, îi suflecă mâneca, dezgolindu-i brațul. Gâfâia puțin din cauza măștii.

— Știi ce e asta? Întrebă el, tot în șoaptă.

Ridică săculețul. Apa era tulbure. Evans văzu ceva ca o minge cărnăasă și, cuprins de panică, se gândi: *Doamne, doar n-au tăiat coaiele cuiva*. Dar apoi văzu că mingea se mișca, se unduia. Era cafenie cu pete albe, cam de dimensiunile unei mingi de golf.

— Știi? spuse individul. Evans clătină din cap.

— O să afli, șopti el, și desfăcu fermoarul sacului. Îl lipi de brațul lui Evans. Evans simți o senzație de umezeală. Omul mișcă sacul și apăsă pe minge. Evans încerca să vadă, dar era greu să-și dea seama exact ce era...

Mingea se mișcă. Se lăți, întinse ceva ce semăna cu niște aripi. Nu, nu aripi. Era o caracatiță minusculă! Minusculă! Nu putea cântări mai mult de câteva zeci de grame. Era maronie cu pete albe. Omul strângea sacul, împingând micuța caracatiță spre brațul lui Evans.

Atunci înțelese.

Evans gemu și începu să se zbată, încercând să-i împingă pe atacatori, dar îl țineau bine și simți atingerea caracatiței, un fel de senzație lipicioasă, ca atunci când atingi celofan sau jeleu sau ceva de felul ăsta. Își înălță capul, înspăimântat și văzu că omul bătea cu degetul în sac, ca să întărească caracatița, care se lipise strâns de pielea lui Evans, și într-o fracțiune de secundă inelele caracatiței își schimbă culoarea din alb în albastru.

Inelul albastru al morții.

— Asta înseamnă că s-a înfuriat. N-o să simți nimic, spuse individul care ținea sacul, dar Evans simți. O mușcătură a acelei guri minuscule, o singură înțepătură, cam ca aceea a unui ac. Evans își smuci brațul, iar individul îndepărtă sacul și-l închise la loc.

— Țineți-l bine, șopti el.

Dispăru pentru câteva clipe, apoi se întoarse cu o cârpă de bucătărie. Îi șterse brațul lui Evans și apa de pe podea.

— N-o să simți nimic timp de câteva minute, continuă individul, tot în șoptă. Se îndreaptă spre telefon. Nu încerca să suni pe nimeni, spuse el, și smulse telefonul din perete, zdrobindu-l de pământ.

Indivizii îi dădură drumul. Se îndreptară rapid spre ușă și dispărură.

Tuși și se ridică în genunchi. Își privi partea interioară a brațului; mușcătura arăta ca o creștătură în carne, o mică pată roz chiar la rădăcina firelor de păr de pe braț. Nimeni nu avea s-o vadă.

Nu simțea nimic, în afară de o senzație vagă de mâncărime în zona mușcăturii. Avea gura uscată, dar asta probabil din cauza fricii. Îl dureau capul. Își pipăi creștetul, simți că sângera și își dădu seama că i se desfăcuseră câteva puncte de sutură.

Doamne. Încercă să se ridice în picioare, dar brațul îi cedă și căzu din nou, rostogolindu-se pe podea. Încă se simțea dezorientat. Privi spre lumina din tavan. Apartamentul său avea un tavan de culoarea brânzei. Îl detesta. Voia să-l schimbe, dar

costa prea mult. Și oricum, întotdeauna crezuse că avea să se mute curând. Starea de confuzie persista. Se sprijini pe coate. Gura i se uscaseră foarte tare. Era efectul veninului.

Un fel de broască. Nu, gândi, nu era asta. Nu era o broască. Era o...

Nu reușea să-și aducă aminte. *Caracatiță*.

Asta era. O caracatiță mică, puțin mai mare decât o unghie. O chestie mică și drăgălașă.

Indienii din Amazon le foloseau veninul pentru săgeți. Nu, se gândi, asta făceau cu broaștele. Nu existau caracatițe în Amazon. Sau existau?

Era confuz. Din ce în ce mai confuz. Fu cuprins de o transpirație rece. Oare și asta făcea parte din ce se întâmplase? Trebuia să ajungă la un telefon. Poate că nu mai avea decât câteva minute înainte de a-și pierde cunoștința.

Se târî spre cel mai apropiat obiect, care era un scaun... îl avea din facultate, era cam ponosit, voise să-l arunce când se mutase, dar încă nu apucase... avea nevoie de un scaun pentru living chiar în locul ăsta... când era în anul doi la drept îi înlocuise tapiseria... acum era cam murdară... cine avea timp de cumpărături? în timp ce gândurile i se adunau cu mare viteză în minte, se ridică până când ajunse să-și sprijine bărbia pe scaun. Respira greu, se simțea de parcă ar fi urcat un munte. De ce sunt aici? De ce stau cu bărbia pe scaun? se gândi. Apoi își aminti că încercase să se ridice, ca să se așeze pe scaun. Să se așeze pe scaun.

Își sprijini cotul brațului funcțional pe scaun și începu să se ridice. Într-un final reuși să-și urce pieptul, apoi și restul corpului pe scaun. Membrele îi amorteau, deveneau din ce în ce mai reci și mai grele. Erau prea grele ca să le poată mișca. Tot corpul i se îngreunase. Reuși să se așeze aproape drept pe scaun. Pe masa de lângă el era un telefon, dar brațul îi era prea greu ca să ajungă la el. Încercă, dar nu mai reuși deloc să întindă brațul. Degetele i se mișcau puțin, dar asta era tot. Corpul îi era foarte rece și foarte greoi.

Începu să-și piardă echilibrul, la început mai puțin, apoi 3 alunecă într-o parte, până când ajunse cu pieptul pe brațul scaunului, cu capul atârnat în afară. Și rămase acolo, fără să se mai poată mișca. Nu-și putea înălța capul. Nu-și putea mișca brațele. Nu-și putea mișca nici măcar ochii. Privea fix tapiseria

scaunului și covorul de pe podea și gândea: *Astea sunt ultimele lucruri pe care le văd înainte să mor.*

VI. BLUE

BEVERLY HILLS

MIERCURI, 13 OCTOMBRIE

1.02 A.M.

Peter Evans nu știa cât timp zăcuse acolo, privind covorul. Brațul fotoliului, care-i presa pieptul, îl împiedica să respire, dar oricum îi era din ce în ce mai greu să respire. Imagini din viața sa îi străfulgerau prin minte: subsolul unde se juca la primul său computer, bicicleta albastră care îi fusese furată în aceeași zi în care o primise, floarea de la rever pentru balul său de absolvire a liceului, imaginea sa în picioare în fața profesorului său de drept Whitson, tremurul picioarelor sale în timp ce profesorul îl lua deoparte...

— Peter? Hei, Peter!

... și-l teroriza, cu toții erau terorizați de Whitson, și cina organizată pentru interviul final pentru slujba din LA, când își vărsase supa pe cămașă, iar partenerii se prefăcuseră că nu observă și...

— Peter? Peter! Ce faci acolo? Peter? Ridică-te, Peter. Simți atingerea unor mâini pe umăr, mâini fierbinți, care-l ardeau, și cu un geamăt fu așezat din nou în poziție normală pe scaun.

— Gata, așa e mai bine. Janis se uita la el, iar fața ei era la doar câțiva centimetri de a lui. Ce s-a întâmplat cu tine? Ce ai luat? Răspunde-mi.

Dar nu putea vorbi. Nu se putea mișca deloc. Ea purta un maiou mulat, jeansi și sandale. Dacă făcea un pas lateral, ieșea din câmpul lui vizual.

— Peter? Tonul ei era uimit. Cred că s-a întâmplat ceva grav. Ai luat ecstasy? Ai avut un atac? Ești prea tânăr pentru un atac. Dar cred că se poate întâmpla. Mai ales la cum mănânci tu. Ți-am spus că n-ai voie mai mult de șaiszeci și cinci de grame de grăsime pe zi. Dacă ai fi fost vegetarian, n-ai fi făcut un atac. De ce nu-mi răspunzi?

Îi atinse maxilarul, cu o expresie întrebătoare pe chip. Evans avea o senzație de desprindere, pentru că aproape nu mai

respira. Era ca și cum ar fi avut un bolovan de douăzeci de tone pe piept. Deși acum se ridicase pe scaun, bolovanul încă îl mai apăsa.

Sună la spital! gândi el.

— Nu știu ce să fac, Peter, spuse ea. Voiam doar să vorbesc cu tine în noaptea asta și acum tu ești în starea asta. Adică, nu cred că e momentul. Dar mi-e cam teamă, ca să fiu sinceră. Aș vrea să-mi răspunzi. Poți să-mi răspunzi?

Sună la spital.

— Poate că o să mă urăști pentru chestia asta, dar nu știu ceoi fi luat tu de-ai ajuns în halul ăsta, așa că o să sun la urgență și o să chem salvarea. Îmi pare rău și n-aș vrea să-ți fac probleme, dar m-ai băgat în sperieți, Peter.

leși din câmpul său vizual, dar o auzi cum ia telefonul de pe masa de lângă scaunul său. *Bine. Grăbește-te*, își spuse el.

— S-a întâmplat ceva cu telefonul tău, spuse ea. *O, Doamne!* Reintră în raza lui vizuală.

— Telefonul tău nu merge, știai asta? *Folosește-ți mobilul.*

— Ai un telefon celular? Eu l-am lăsat pe-al meu în mașină. *Du-te și ia-l.*

— Poate merge alt telefon din apartament. Trebuie să suni la compania de telefonie, Peter. E riscant să stai fără telefon ce e asta? Cineva a smuls telefonul din perete? Ai făcut cumva o criză de furie?

Bătăi la ușă. Parcă la ușa de la intrare.

— Hei, e cineva aici? Peter? O voce de femeie. Nu putea să vadă cine e.

O auzi pe Janis spunând:

— Tu cine ești?

— *Tu* cine ești?

— Sunt Janis. Sunt prietena lui Peter.

— Eu sunt Sarah. Lucrez cu Peter.

— Ești înaltă.

— Unde e Peter? întrebă Sarah.

— E acolo, spuse Janis. S-a întâmplat ceva cu el. Evans nu văzu nimic din toate astea, pentru că nu-și putea mișca ochii. Acum vedea primele pete cenușii, care semnalau iminenta pierdere a cunoștinței. Avu nevoie de fiecare fărâmbă de energie de care era în stare ca să-și miște pieptul, ca să-și umple plămânii cu aer.

—Peter? spuse Sarah.

Îi apăru în câmpul vizual. Îl privi.

— Ești paralizat? *Da! Sună la spital!*

— Transpiră, spuse Sarah. O transpirație rece.

—Așa era când l-am găsit eu, spuse Janis. Se întoarse spre Sarah. Dar tu de fapt ce cauți aici? Cât de bine îl cunoști pe Peter?

— Ai chemat salvarea? spuse Sarah.

— Nu, pentru că am telefonul în mașină și...

— O chem eu.

Sarah își deschise mobilul. Acesta fu ultimul lucru pe care și-l aminti Evans.

BRENTWOOD

MIERCURI, 13 OCTOMBRIE

1.22 A.M.

Era târziu. În jurul său, casa era cufundată în întuneric. Nicholas Drake stătea la biroul din locuința sa din Brentwood, lângă Santa Monica. Era la fix 4,6 kilometri de plajă (măsurase recent distanța cu mașina), așa că se simțea în siguranță aici. Era foarte bine, pentru că FNRM îi cumpăraseră această casă doar cu un an în urmă. Se discutase pe tema asta, pentru că îi cumpăraseră și o casă în oraș, în Georgetown. Dar Drake le pusese în vedere că avea nevoie de o reședință pe coasta de vest, unde să poată primi celebrități și finanțatori importanți.

Până la urmă, California era statul cel mai atent la mediu din întreaga țară. A fost primul care a introdus legea antifumat, cu aproape zece ani înaintea New York-ului sau oricărui alt stat din est. Și nici măcar atunci când Curtea Federală a atacat APM în problema fumatului pasiv în 1998, afirmând că APM și-a încălcat propriile reguli de a aduce întotdeauna dovezi și a interzis o substanță despre care nu s-a dovedit că e nocivă judecătorul federal provenea, evident, dintr-un stat producător de tutun nici măcar atunci, California nu s-a clintit. Legile antifumat nu s-au păstrat. De fapt, Santa Monica era pe cale de a interzice total fumatul în locurile publice, chiar și pe plajă! Țasta da progres!

Aici era ușor.

Dar când venea vorba de obținerea unor fonduri importante... ei bine, asta era cu totul altceva. Existau câțiva

oameni din industria spectacolului pe care se putea conta, dar adevăratele surse de bani din California bancherii de investiții, managerii de portofolii, directorii de companii, agenții imobiliari, managerii fondurilor de investiții, oameni care dispuneau de un capital între cinci sute de milioane și câteva miliarde, bani serioși ei bine, nu erau atât de ușor de abordat. Oamenii aceștia locuiau într-o altfel de Californie, îi găseai pe terenurile de golf interzise actorilor. Marile averi aparțineau pionierilor și întreprinzătorilor din domeniul tehnologiei, care erau foarte inteligenți și foarte duri. Mulți stăpâneau bine știința lor. Pentru Dumnezeu, mulți chiar erau oameni de știință.

De aceea reprezentau o mare provocare pentru Drake, dacă voia să obțină prima aceea pentru că a strâns suficiente fonduri. Privea fix monitorul, gândindu-se că era momentul potrivit pentru un scotch, când pe ecran apăru o nouă fereastră, iar cursorul clipi:

SCORPIO_L: Poți să vorbești?

Că tot vorbeam de crețini, gândi el, apoi tastă:

Da, pot.

Drake se mișcă pe scaun, potrivind veioza de pe biroul său astfel încât să-i lumineze fața. Privi la obiectivul camerei montate deasupra monitorului.

Fereastra se deschise. îl văzu pe Ted Bradley, care stătea la biroul său de acasă, din San Fernando Valley.

— Ei?

— E așa cum ai zis, spuse Bradley. Evans a trecut de partea întunecată.

— Și?

— Era cu fata aia, Jennifer, care lucrează la proces...

— Jennifer Haynes?

— Da. E o curvă șmecheră.

Drake nu răspunse. Asculta sunetul vocii. Bradley băuse iar.

— Ted, am mai vorbit despre asta. Nu tuturor le place când te dai la ele.

— Ba da, le place. Adică în general, așa e.

— Ted, nu vrem să lăsăm o astfel de impresie.

— Păi m-a insultat.

— Bine. Deci Jennifer Haynes era acolo...

— E agenta unei companii de petrol și cărbune. E clar.

— Și cine mai era acolo?

— Sarah Jones.
— Aha. A venit să vadă cadavrul?
— Nu știu ce căuta acolo. Era cu un tip, Kenner, un adevărat dobitoc. Încă unul care le știe pe toate.
— Descrie-l.
— Cam la patruzeci de ani, cu tenul închis, destul de solid. Părea un fel de militar
— Mda. Altcineva?
— Nu.
— Nici un străin? Nimeni altcineva?
— Nu, numai cei despre care ți-am spus.
— Crezi că Peter Evans îl cunoștea pe Kenner?
— Da. Destul de bine, după părerea mea.
— Deci ai avut impresia că lucrează împreună?
— Da. Aș zice că sunt împreună.
— Bine, Ted, spuse Drake. Apreciez intuiția ta. Îl privi pe Bradley, care se umfla în pene pe monitor. Poate că ai descoperit ceva. S-ar putea ca Evans să se dovedească o problemă pentru noi.
— Așa aș zice.
— A fost unul dintre cei patru avocați ai noștri de încredere. Chiar zilele trecute a fost la mine în birou și a primit o sarcină de la mine. Dacă s-a întors împotriva noastră, ne-ar putea face probleme.
— Trădător nenorocit, spuse Ted. E un al doilea Bennett Arnold.
— Vreau să stai pe lângă el în următoarea săptămână.
— Cu plăcere.
— Ține-i companie, rămâi în preajma lui. Cei mai buni prieteni, știi tu.
— Am înțeles, Nick. O să mă țin după el ca râia.
— Sunt convins că va veni la deschiderea conferinței în dimineața asta, spuse Drake. Apoi gândi: *Sau poate că totuși n-o să mai ajungă.*

WESTWOOD
MIERCURI, 13 OCTOMBRIE
3.40 A.M.

— Trebuie să recunosc că a fost o alegere excelentă, spuse Kenner. *Hapalochlaena fasciata*, cea mai veninoasă dintre cele trei specii de caracatiță cu inele albastre. Se numește așa pentru că atunci când e amenințată își schimbă culoarea și îi apar inele albastre pe piele. Trăiește peste tot în apele de coastă ale Australiei. E un animal minuscule, mușcătura e mică și aproape imposibil de detectat, iar veninul ei e adesea mortal. Nu există antivenin. Și e puțin probabil ca mușcătura să fie recunoscută rapid la un spital din Los Angeles. Într-adevăr, o alegere magistrală.³⁷

Evans, care zăcea acum în sala de urgență de la UCLA, cu un aparat de respirație pe față, stătea cu ochii deschiși, încă nu putea vorbi. Dar nu-i mai era atât de frică. Janis plecase acasă în trombă, pretextând ceva despre o ședință de antrenament a doua zi devreme. Sarah stătea lângă patul lui, îl mângâia cu blândețe pe mână și arăta minunat.

— De unde au făcut rost de așa ceva?

— Îmi închipui că au mai multe, spuse Kenner. Sunt delicate și oricum nu trăiesc prea mult. Dar sunt capturate în număr mare, pentru că australienii încearcă să facă un antivenin. Probabil știi că australienii sunt numărul unu în lume în privința animalelor veninoase. Cel mai veninos șarpe, cea

mai veninoasă moluscă, cel mai veninos pește toate sunt din Australia sau trăiesc acolo. *Excelent*, se gândi Evans.

— Dar bineînțeles că la UCLA au fost deja trei cazuri. Se ocupă de asta.

— Da, așa e, spuse un medic rezident, care intrase în salon. Îi verifică lui Evans perfuzia și aparatul de respirat, Avem primele analize de sânge, continuă el. E o tetrodoxină, ca și celelalte. În trei ore ar trebui să fii deja pe picioare. Ești un norocos. Îi zâmbi cuceritor lui Sarah, apoi plecă.

— În orice caz, mă bucur pentru tine, spuse Kenner. Ar fi fost jenant să te pierdem.

Despre ce vorbește? gândi Evans. Reușea să-și folosească din ce în ce mai bine mușchii ochilor, așa că privi spre Sarah. Dar ea îi zâmbi doar.

³⁷ Vezi S.K. Sutherland et al., „Toxine și modalități de inoculare a veninului la caracatița cu inele albastre”, *Med. J. Aust.* 1, 1969, 893-98. Vezi și H. Flecker et al., „Mușcăături fatale ale caracatițelor”, *Med. J. Aust.* 2, 1955.

— Păi da, spuse Kenner. Am nevoie de tine în viață, Peter. Cel puțin o vreme.

— Gata, avem parte de acțiune, spuse Sanjong, care stătea într-un colț al camerei, vorbind la telefonul mobil.

— Acolo unde am bănuir noi? întrebă Kenner.

— Da.

— Ce s-a întâmplat?

— Am primit factura. Au închiriat un avion luna trecută. Un C-57.

— Mamă, spuse Kenner.

— Ce înseamnă asta? întrebă Sarah.

— E un avion mare. Probabil că au nevoie de el ca să împrăștie ceva.

Sarah părea uimită.

— Să împrăștie?

— E clar că vor să disemineze produse de oxidare AOB, adică bacterii care oxidează amoniacul, în cantități mari. Și poate că și niște nanoparticule solubile în apă.

— Pentru ce?

— Ca să controleze traseul unei furtuni, spuse Kenner. Există dovezi că diseminarea AOB la o altitudine mare poate deplasa traiectoria unui uragan sau unui ciclon. Nanoparticulele solubile potențează acest efect. Cel puțin teoretic. Nu știu dacă s-a încercat acest lucru pe un sistem mare.

— O să controleze un uragan?

— Vor încerca.

— Poate că nu, spuse Sanjong. Tokyo spune că cele mai recente comunicații pe celular și internet sugerează că proiectul ar putea fi abandonat.

— Asta înseamnă că nu au condițiile propice?

— Se pare că nu. Evans tuși.

— A, foarte bine, spuse Kenner. Îți revii. Îl bătu pe braț. Odihnește-te acum, Peter. Încearcă să dormi, dacă poți. Pentru că, după cum știi, azi e ziua cea mare.

— Ziua cea mare? spuse Sarah.

— Conferința începe în aproximativ cinci ore și jumătate, spuse Kenner. Se ridică să plece, apoi se întoarse din nou spre Evans. O să-l las pe Sanjong cu tine pe timpul nopții. Cred că ești în siguranță aici, dar au atentat deja o dată la viața ta, așa că nu vreau să mai încerce.

Sanjong zâmbi și se așeză pe scaunul de lângă pat, cu un teanc de reviste lângă el. Deschise ultimul număr al revistei *Time*. Titlul de pe copertă era „Schimbările climatului apocalipsa viitorului”. Avea și un *Newsweek*, cu titlul „Schimbările climatice abrupte un nou scandal pentru administrație?”. *The Economist*, cu „Schimbările climatice își arată colții”. Și *Paris Match* cu „Climat: Le nouveau péril américain”.

Sanjong zâmbi vesel.

— Odihnește-te acum. Evans închise ochii.

SANTA MONICA

MIERCURI, 13 OCTOMBRIE

9.00 A.M.

În acea dimineață, la ora nouă, participanții la conferință se învârtteau prin sală, fără să se așeze. Evans stătea lângă intrare și bea cafea. Se simțea incredibil de obosit, dar își revenise. Cu puțin timp în urmă simțise un ușor tremur în picioare, dar îi trecuse.

Delegații erau figuri tipice din mediul academic, mulți dintre ei îmbrăcați lejer, ca să dea impresia că petrec mult timp în aer liber pantaloni tip militar și cămăși L.L. Bean, bocanci de munte, jachete Patagonia.

— Parcă ar fi un congres al tăietorilor de lemne, nu-i așa? spuse Jennifer, care stătea lângă Evans. N-ai zice că tipii ăștia își petrec cea mai mare parte a timpului în fața computerelor.

—Așa e? spuse Evans.

— Da, e valabil pentru mulți.

— Și bocancii de munte? Ea ridică din umeri.

— Se pare că ținuta neglijentă e la modă mai nou. Pe podium, Nicholas Drake bătea în microfon.

— Bună dimineața tuturor, spuse el. Vom începe în zece minute. Apoi se îndepărtă de microfon și se duse lângă Henley.

— Așteaptă camerele televiziunilor, spuse Jennifer. Au avut niște probleme cu electricitatea azi-dimineață. Echipele de filmare încă își montează aparatura.

— Deci bineînțeles că toată lumea așteaptă televiziunea. La intrarea în sala de conferințe se produse o învâlmășeală și se auziră strigăte. Evans privi într-acolo și văzu un bărbat în vârstă, într-o haină de tweed, care se lupta cu doi agenți de pază.

- Dar am fost invitat! spunea el. Am dreptul să fiu aici.
- Îmi pare rău, domnule, spunea agentul de pază, numele dumneavoastră nu apare pe listă.
- Dar când vă spun că am fost invitat!
- O, Doamne! spuse Jennifer, clătinând din cap.
- Cine e ăla?
- Profesorul Norman Hoffman. Ai auzit vreodată de el?
- Nu, de ce?
- Ecologia gândirii? E un sociolog celebru sau mai bine zis cu ceva faimă. Foarte critic față de convingerile ecologiste. Cam violent. L-am adus la noi, în camera de tortură, să-i cerem părerea. A fost o greșeală. Tipul nu tace niciodată. Turuie încontinuu și deviază tot timpul de la subiect în toate direcțiile și nu-l poți opri. E ca un televizor care-și schimbă canalele o dată la câteva secunde și care n-are telecomandă.
- E clar de ce nu e bine-venit aici.
- Da, ar putea face scandal. A și început.
- La intrare, bătrânul se lupta cu agenții de pază.
- Luați mâna de pe mine! Cum îndrăzniți? Am fost invitat! De însuși George Morton. Suntem prieteni buni. George Morton m-a invitat!
- Numele lui George Morton produse o reacție. Evans se îndreptă spre bătrân.
- O să-ți pară rău... Evans ridică din umeri.
- Scuzați-mă, spuse el, în timp ce se apropia de agenții de pază. Sunt avocatul domnului Morton. Pot să vă ajut cu ceva?
- Bătrânul se zvârcolea în brațele paznicilor.
- Sunt profesorul Norman Hoffman și m-a invitat George Morton! De aproape, Evans văzu că bătrânul era prost bărbierit, neîngrijit, cu părul în dezordine. De ce credeți că am venit la conferința asta oribilă? Dintr-un singur motiv: m-a rugat George. Voia să știe *părerea mea* despre asta. Deși aș fi putut să-i spun încă de acum câteva săptămâni: aici n-ai cum să ai surprize, te asigur. Se va desfășura cu toată pompa unei înmormântări ieftine.
- Evans se gândea că Jennifer avusese dreptate să-l avertizeze în legătură cu tipul ăsta. Ii spuse politico:
- Aveți bilet, domnule?

— Nu, nu am *bilet*. Nu am *nevoie* de bilet. Ce n-ai înțeles, tinere? Sunt profesorul Norman Hoffman și sunt prieten intim cu George Morton. Oricum, adăugă el, mi-au luat biletul.

— Cine?

— Unul dintre paznici.

— I-ați luat biletul? îi întrebă Evans pe paznici.

— Nu avea bilet.

— Aveți cumva invitație? îl întrebă Evans pe Hoffman.

— Nu, ce dracu'. Nu am *invitație*. Nu am nevoie de *invitație*. De fapt, n-am nevoie de nimic din toate astea.

— Îmi pare rău, domnule profesor, dar...

— Și totuși, am reușit să păstrez *asta*. îi dădu lui Evans colțul rupt al unui bilet. Era un bilet valabil.

— Unde e restul?

— Ți-am mai spus, l-au luat.

Unul dintre paznici, care stătea într-o parte, îi făcu semn lui Evans. Evans se apropie de el. Paznicul îi arătă căușul palmei, scoțând la iveală restul biletului.

— Îmi pare rău, domnule, spuse el, dar domnul Drake ne-a dat ordine clare să nu-l lăsăm pe acest domn să intre.

— Dar are bilet, spuse Evans.

— Poate că e mai bine să discutați cu domnul Drake. În acel moment, o echipă de televiziune se apropiase, atrasă de incident. Hoffman începu imediat să se dea în spectacol pentru camerele de filmat, luptându-se din nou cu paznicii.

— Nu-ți mai bate capul cu Drake! îi strigă Hoffman lui Evans. Drake n-o să permită să se afle adevărul în dezbaterile astea! Se întoarse spre cameră. Nicholas Drake e un escroc imoral, iar dezbaterile astea sunt o parodie jignitoare pentru săracii acestei lumi. Vorbesc în numele copiilor muribunzi din Africa și Asia! Care-și dau ultima suflare din cauza unor astfel de conferințe! Traficanți de frică! Traficanți de frică imorali! Se zbătea ca un apucat. Pe buze i se adunaseră stropi de salivă. Părea într-adevăr nebun, iar camerele se opriră; membrii echipei de filmare le întoarseră spatele, cu un aer jenat. Brusc, Hoffman nu se mai zbătu.

— Nu-i nimic. Eu am spus ce-am avut de spus. Ca de obicei, pe nimeni nu interesează. Se întoarse spre paznici. Lăsați-mă să plec. Mi-au ajuns șicanele astea. Nu mai stau aici nici o clipă. Dați-mi drumul!

— Lăsați-l, spuse Evans.

Agenții de pază îi dădură drumul lui Hoffman. Se repezi imediat în mijlocul sălii, unde o echipă îl interviewa pe Ted Bradley. Hoffman păși în fața lui Bradley și spuse:

— Omul ăsta e un pește! E un pește ecologist, în slujba unui sistem corupt care-și câștigă existența din răspândirea unor frici false! Nu înțelegeți? Fricile false sunt o ciumă, o ciumă modernă!

Apoi paznicii îl imobilizară din nou pe Hoffman și-l scoaseră târâș din sală. De data asta nu se mai zbătu. Se lăsă dus, măturând pământul cu călcâiele în timp ce era scos afară.

— Aveți grijă, am probleme cu spatele. Dacă mi se întâmplă ceva, vă dau în judecată pentru agresiune.

Îl lăsară afară, pe trotuar, îi aranjară ținuta și-i dădură drumul.

— Vă doresc o zi bună, domnule.

— Asta și intenționez. Zilele mele sunt numărate. Evans se ținea deoparte, lângă Jennifer, și-l privea pe Hoffman.

— N-o să-ți spun că te-am avertizat, spuse Jennifer.

— Dar cine e tipul, până la urmă?

— E profesor *emerit* la USC. A fost unul dintre primii care au studiat cu metode statistice riguroase media și efectul său asupra societății. E un tip destul de interesant, dar după cum vezi, și-a format... ăă... opinii ferme.

— Crezi că Morton chiar l-a invitat aici?

— Peter, am nevoie de ajutorul tău, spuse o voce. Evans se întoarse și-l văzu pe Drake care se îndrepta cu pași mari spre el.

— Ce este?

— *Ticnitul* ăla, spuse Drake, arătând spre Hoffman, o să se ducă probabil direct la poliție și o să pretindă că a fost agresat. N-avem nevoie de așa ceva în dimineața asta. Du-te să vorbești cu el. Vezi dacă poți să-l calmezi.

— Nu știu ce pot face eu... spuse Evans, prudent.

— Fă-l să-ți explice teoriile lui de țicnit, spuse Drake. Asta o să-i dea o ocupație *ore întregi*.

— Dar atunci o să ratez conf...

— N-avem nevoie de tine aici. Avem nevoie de tine *acolo*. Cu țăcănitul.

La ieșirea din centrul de conferințe era foarte multă lume. Mulțimea urmărea dezbaterile pe un ecran mare, pe care discursul vorbitorului era subtitrat. Evans își făcu loc printre cei adunați.

— Știi de ce mă urmărești, spuse Hoffman când îl văzu pe Evans. Și n-o să-ți meargă.

— Domnule profesor...

— Tu ești *poseur-ul* acela tânăr și talentat pe care l-a trimis Nick Drake să mă abată de la scopul meu.

— Nu-i adevărat, domnule.

— Ba da, așa e. Nu mă minți. Nu-mi place să fiu mințit.

— Bine, spuse Evans. Așa e. Drake m-a trimis. Hoffman se opri. Părea surprins de sinceritatea lui Evans.

— Știam eu. Și ce ți-a zis să faci?

— Să vă împiedic să mergeți la poliție.

— Foarte bine atunci, ai reușit. Du-te și spune-i că nu mă duc la poliție.

— Pare că vă duceți.

— *O, pare* că mă duc. Ești unul dintre oamenii ăia cărora le pasă de *aparențe*.

— Nu, domnule, dar...

— Mie nu-mi pasă de ce *pare*. Mie-mi pasă de ce *este*. Ai habar de ce este?

— Nu sunt sigur că vă înțeleg.

— Cu ce te ocupi?

— Sunt avocat.

— Trebuia să-mi dau seama. Toată lumea e avocat în vremurile noastre. Dacă extrapolăm creșterea statistică a numărului de avocați, în 2035 toți locuitorii Statelor Unite vor fi avocați, inclusiv nou-născuții. Ei *se vor naște* avocați. Cum crezi că va fi viața într-o astfel de societate?

— Domnule profesor, ați făcut niște comentarii interesante în sală...

— *Interesante?* I-am acuzat de imoralitate și tu numești asta *interesant*?

— Îmi pare rău, spuse Evans, încercând să orienteze discuția spre opiniile lui Hoffman. Nu ați explicat de ce credeți...

— Eu nu *cred* nimic, tinere, eu știu. Asta e scopul cercetărilor mele să știu lucruri, nu să le ghicesc. Nu să fac teorii. Nu să emit ipoteze. Ci *să știu* din cercetările directe de teren. Asta e o artă

care s-a pierdut în mediul academic de azi, tinere nu ești *așa de* tânăr chiar, cum te numești?

— Peter Evans.

— Și lucrezi pentru Drake, domnule Evans?

— Nu, pentru George Morton.

— Păi *de ce n-ai zis așa?* spuse Hoffman. George Morton a fost un om extraordinar, *extraordinar*. Vino cu mine, domnule Evans, îți fac cinste cu o cafea și putem sta de vorbă. Știi cu ce mă ocup?

— Mă tem că nu, domnule.

— Studiez ecologia gândirii, spuse Hoffman. Și cum a dus asta la apariția unui Stat al Fricii.

SANTA MONICA

MIERCURI, 13 OCTOMBRIE

9.33 A.M.

Stăteau pe o bancă vizavi de sala de conferință, deasupra mulțimii care se înghesuia lângă intrare. Era o priveliște animată, dar Hoffman nu lua în seamă nimic din ce se petrecea în jurul său. Vorbea repede, cu multă însuflețire și făcea gesturi atât de largi cu mâinile încât îl lovise de multe ori pe Evans în piept, dar nu părea să observe asta.

— Acum zece ani, am început cu moda și argoul, spuse el, și prin argou înțeleg, firește, un fel de modă în vorbire. Voiam să aflu factorii care determină schimbările în modă și limbaj. Am descoperit rapid că nu există factori identificabili. Modele se schimbă din motive arbitrare și, deși există regularități ciclice, intervale de timp periodice și corelații acestea sunt mai mult descriptive și nu explicative. Mă urmărești?

— Cred că da, spuse Evans.

— În orice caz, am realizat că aceste intervale periodice și corelații ar trebui privite ca sisteme de sine stătătoare. Sau, dacă vrei, ecosisteme. Am testat ipoteza și am descoperit că e valoroasă euristic. Așa cum există o ecologie a lumii naturale, în păduri, munți și oceane, tot astfel există și o ecologie a lumii făcute de mâna omului, a abstracțiunilor mentale, ideilor și gândirii. Asta am studiat eu.

— Înțeleg.

— În cultura modernă, ideile apar și dispar încontinuu. Toată lumea crede la un moment dat ceva, apoi, încetul cu încetul, nu mai crede. Până la urmă, nimeni nu-și mai amintește de ideea veche, tot așa cum nimeni nu-și mai amintește vechiul argou. Vezi tu, și ideile sunt un fel de capriciu.

— Înțeleg, domnule profesor, dar de ce...

— Te întrebi de ce ideile cad în dizgrație, nu? spuse Hoffman. Vorbea cu el însuși. Răspunsul e pur și simplu: așa se întâmplă. în modă, ca și în ecologia naturală, există momente de schismă. Revizuirii radicale ale ordinii stabilite. Un incendiu produs de trăsnet mistuie o pădure. Pe suprafața transformată în mangal apare o specie cu totul diferită. O schimbare accidentală, întâmplătoare, neașteptată, abruptă. Asta ne arată lumea, sub toate aspectele ei.

— Domnule profesor...

— Dar așa cum ideile se schimbă brusc, tot astfel pot să reziste mai mult decât ar trebui. Marele public continuă să îmbrățișeze unele idei mult după ce savanții le-au abandonat. Ideea cu partea stângă și partea dreaptă a creierului e un exemplu perfect. în anii 1970, a devenit populară datorită cercetărilor lui Sperry la Caltech, care a studiat un grup de pacienți care suferiseră intervenții chirurgicale pe creier. Descoperirile lui sunt valabile doar pentru acești pacienți. Sperry neagă orice posibilitate de extrapolare. în 1980, era deja clar că noțiunile de creier stâng și creier drept sunt greșite cele două părți ale creierului nu funcționează separat la o persoană sănătoasă. Dar în cultura populară, conceptul nu se stinge în următorii douăzeci de ani. Oamenii vorbesc despre asta, cred în asta, scriu cărți despre asta zeci de ani după ce savanții renunțaseră la această idee.

— Da, totul e foarte interesant...

— În mod similar, în teoriile ecologice, în anii 1960 se accepta pe scară largă ideea că exista ceva numit „echilibrul naturii”. Dacă lăsați în pace natura, ar fi ajuns la o stare de echilibru pe care și-ar fi menținut-o singură. O idee încântătoare, cu un trecut îndelungat. Grecii credeau în ea acum trei mii de ani, dar nu se bazau pe nimic. Doar că suna drăguț. Totuși, în 1900, nici un om de știință nu mai credea în echilibrul naturii. Ecologiștii renunțaseră la concept pentru că era pur și simplu greșit. Fals. O fantezie. Acum vorbesc despre

dezechilibrul dinamic, de stări de echilibru multiple. Dar înțeleg deja că natura nu este *niciodată* în echilibru. N-a fost niciodată, nu va fi niciodată. Dimpotrivă, natura e întotdeauna în *dezechilibru* și asta înseamnă...

— Domnule profesor, aş vrea să vă întreb...

— Asta înseamnă că omenirea, care fusese înainte privită ca marea vinovată pentru distrugerea ordinii naturale, nu e deloc așa ceva. Echilibrul mediului e oricum mereu tulburat.

— Dar George Morton...

— Da, da, te întrebi ce-am discutat cu George Morton. Ajung și la asta. Nu ne-am îndepărtat de subiect. Pentru că, firește, Morton voia să cunoască ideile ecologiste. Și mai ales ideea unei crize ecologice.

— Și ce i-ați spus?

— Dacă studiezi media, așa cum fac eu și asistenții mei, și cauți mutații ale conceptualizării normelor, descoperi ceva foarte interesant. Am cercetat transcrieri ale unor emisiuni noi de pe posturile importante de televiziune NBC, ABC, CBS. Am studiat și articole din câteva ziare din New York, Washington, Miami, Los Angeles și Seattle. Am evaluat frecvența anumitor concepte și termeni folosiți în media. Rezultatele au fost surprinzătoare.

Se opri.

— Ce-ați descoperit? Întrebă Evans, ca să-i cante în strună.

— A existat o schimbare majoră în toamna anului 1989. Înainte, media nu folosea în exces termeni cum ar fi *criză*, *catastrofă*, *cataclism*, *ciumă* sau *dezastru*. De pildă, în anii 1980, cuvântul *criză* apărea în buletinele de știri la fel de des ca termenul *buget*. În plus, înainte de 1989, adjective precum *înfiorător*, *fără precedent*, *însălmântător* nu erau foarte des utilizate la știrile televizate sau în cele din ziare. Dar apoi s-a schimbat totul.

— În ce sens?

— Acești termeni au început să devină din ce în ce mai răspândiți. Cuvântul *catastrofă* a fost folosit de cinci ori mai des în 1995 decât în 1985. În anul 2000, frecvența s-a dublat din nou. S-au schimbat și relatările. S-a pus mult mai mult accentul pe frică, îngrijorare, pericol, nesiguranță, panică.

— De ce să se schimbe în 1989?

— A, o întrebare bună. O întrebare *crucială*. În multe privințe, anul 1989 părea un an normal: un submarin sovietic s-a scufundat în Norvegia; Piața Tien-An-Men în China;

Exxon Valdez; condamnarea lui Salman Rushdie la moarte; Jane Fonda, Mike Tyson și Bruce Springsteen au divorțat; Biserica Episcopală a angajat un episcop femeie; Polonia a permis greva sindicatelor; *Voyager* a ajuns pe Neptun; un cutremur a aplatizat autostrăzile din San Francisco; Rusia, SUA, Franța și Anglia au făcut teste nucleare. Un an ca toți ceilalți. Dar de fapt, creșterea utilizării termenului *criză* poate fi localizată cu o oarecare precizie în toamna lui 1989. Și pare suspect faptul că a coincis cu căderea Zidului Berlinului. Care a avut loc pe nouă noiembrie în acel an.

Hoffman tăcu din nou, privindu-l pe Evans cu subînțeles. Era foarte încântat de sine.

— Îmi pare rău, domnule profesor, spuse Evans. Nu înțeleg.

— Nici noi. La început am crezut că asocierea era falsă. Dar n-a fost. Zidul Berlinului a marcat prăbușirea imperiului sovietic. Și sfârșitul Războiului Rece, care a durat jumătate de secol în Vest.

Din nou tăcere. Din nou un aer mulțumit.

— Îmi pare rău, spuse în cele din urmă Evans. Pe atunci aveam treisprezece ani și... Ridică din umeri. Nu știu unde vreți să ajungeți.

— Vreau să ajung la noțiunea de control social, Peter. La dorința oricărui stat suveran de a exercita controlul asupra comportamentului cetățenilor săi, ca să-i mențină disciplinați și suficient de docili. Să-i mențină pe partea dreaptă a drumului sau pe stânga, după caz. Să-i facă să-și plătească în continuare taxele. Și, după cum știm, controlul social este cel mai bine impus prin frică.

— Frică, spuse Evans.

— Exact. Timp de cincizeci de ani, națiunile occidentale și-au ținut cetățenii într-o stare de frică permanentă. Frică de cealaltă tabără. Frică de războiul nuclear. Amenințarea comunistă. Cortina de Fier. Imperiul Răului. Și în țările comuniste era același lucru, pe invers. Frică de noi. Și brusc, în toamna anului 1989, totul s-a terminat. A dispărut, s-a sfârșit. *Gata*. Căderea Zidului Berlinului a creat un vid de frică. Natura detestă vidul. Trebuie umplut cu ceva.

Evans se încruntă.

— Vreți să spuneți că această criză ecologică a luat locul Războiului Rece?

— Așa ne arată probele. Desigur, acum avem și fundamentalismul radical și terorismul post-unsprezece septembrie care să ne sperie, și acestea chiar sunt motive reale de frică, dar nu asta vreau să spun. Vreau să spun că întotdeauna există o cauză a fricii. Cauza se poate schimba cu timpul, dar frica e mereu cu noi. Înainte de terorism ne temeam de mediul toxic. Înainte de asta aveam amenințarea comunistă. Ideea este că, deși cauza specifică a fricii se poate schimba, nu trăim niciodată fără frică. Frica domină societatea, în toate aspectele ei. Fără încetare.

Se mișcă pe banca de beton, întorcându-se cu spatele la mulțime.

— Te-ai gândit vreodată cât de uimitoare e cultura societății occidentale? Statele industrializate le oferă cetățenilor siguranță, sănătate și confort fără precedent. Durata medie de viață a crescut cu cincizeci la sută în ultimul secol. Și totuși oamenii moderni trăiesc cu o frică abjectă. Le e frică de străini, de boli, de crime, de mediu. Le e frică de casele în care locuiesc, de mâncarea pe care o consumă, de tehnologia care-i înconjoară. Sunt cuprinși de panică din cauza unor lucruri pe care nici măcar nu le pot vedea microbi, substanțe chimice, aditivi, poluanți. Sunt speriați, nervoși, nemulțumiți și deprimați. Și, mai surprinzător, sunt convinși că mediul întregii planete este pe cale de a fi distrus în jurul lor. Remarcabil! Ca și credința în vrăjitorie, e o iluzie extraordinară o fantezie globală demnă de Evul Mediu. Totul se duce dracului, iar noi trebuie să trăim cu frică. Uimitor.

Cum le-a fost inoculată tuturor această viziune asupra lumii? Pentru că, deși ne închipuim că trăim în țări diferite Franța, Germania, Japonia, Statele Unite de fapt, trăim cu toții în același stat, Statul Fricii. Cum de s-a reușit asta?

Evans tăcea. Știa că nu-i nevoie să răspundă.

— Ei bine, o să-ți spun. Pe vremuri, înainte să te fi născut tu, Peter, cetățenii din Vest credeau că statele-națiuni erau dominate de ceva numit complexul militar-industrial. Eisenhower i-a avertizat pe americani în legătură cu acesta.

În anii 1960 și, după două războaie mondiale, europenii știau foarte bine ce înseamnă asta în propriile lor țări. Dar complexul militar-industrial nu mai este principala forță care conduce societatea. În realitate, în ultimii cincisprezece ani ne-am aflat sub dominația unui complex nou, mult mai puternic și mult mai extins. Eu îl numesc complexul politico-juridico-mediatic. PJM. Și scopul său este de a încuraja frica în rândurile populației sub masca încurajării siguranței.

— Siguranța e importantă.

— Te rog... Statele din vest sunt extraordinar de sigure. Și totuși oamenii nu simt asta, din cauza PJM. Iar PJM este puternic și stabil, tocmai pentru că unește atâtea instituții ale societății. Politicienii au nevoie de frică pentru a controla populația. Avocații au nevoie de pericole pentru procese, ca să facă bani. Media are nevoie de povești terifiante, ca să atragă public. Împreună, aceste trei instanțe sunt atât de convingătoare, încât își pot vedea de treabă chiar dacă frica e total lipsită de fundament. Dacă nu are deloc o bază reală. Să luăm, de pildă, cazul implanturilor mamare cu silicon.

Evans oftă, clătinând din cap.

— Implanturi mamare?

— Da. Ți-ți amintești că se spunea că implanturile mamare cauzează cancer și boli autoimune. În ciuda dovezilor statistice că lucrurile nu stăteau așa, am asistat la povești care au făcut vâlvă în presă, la procese care au făcut vâlvă, la audieri politice care au făcut vâlvă. Producătorul, Dow Corning, a ajuns la faliment după ce a plătit 3,2 miliarde de dolari, iar instanțele de judecată au acordat despăgubiri uriașe în bani reclamanților și avocaților lor.

După patru ani, studiile epidemiologice au demonstrat categoric că implanturile mamare nu cauzează boli. Dar până atunci, criza deja își atinsese scopul, iar PJM și-a văzut de treabă, o mașinărie flamandă în căutare de noi frici, noi terori. Te asigur că *asa funcționează societatea modernă* — prin întreținerea continuă a fricii. Și nu există nici o forță care să i se opună. Nu există un sistem de verificare și echilibrare, nici o restricție pentru această perpetuă promovare a unei frici după alta...

— Pentru că avem libertatea de expresie, libertatea presei.

— Asta e răspunsul tipic PJM. Așa procedează ca să-și păstreze locul, spuse Hoffman. Dar gândește-te. Dacă nu e bine să strigi „Foc!” într-o sală de spectacol plină, dacă alarma e falsă, atunci de ce e bine să strigi „Cancer!” în paginile din *The New Yorker*? Când afirmația nu e adevărată? Am cheltuit peste douăzeci și cinci de miliarde de dolari să rezolvăm ideea că electricitatea cauzează cancer.³⁸ Și ce dacă? vei spune tu. Ți se citește pe față. Te gândești că suntem bogați, ne putem permite. Sunt doar douăzeci și cinci de miliarde de dolari. Dar adevărul este că douăzeci și cinci de miliarde de dolari înseamnă mai mult decât PIB-ul celor mai sărace cincizeci de țări din lume, *la un loc*. Jumătate din populația lumii trăiește cu doi dolari pe zi. Deci acei douăzeci și cinci de miliarde de dolari ar fi fost suficienți ca să întrețină treizeci și patru de milioane de oameni pentru un an întreg. Sau îi puteam ajuta pe oamenii aceia care mor de SIDA în Africa. În loc de asta, îi aruncăm pe o fantezie publicată de o revistă ai cărei cititori o iau foarte în serios. Ascultă ce-ți spun. E o pierdere *fantastică* de bani. Într-o altfel de lume, ar fi o pierdere criminală. Ne-am putea închipui ușor un al doilea proces Nürnberg de data aceasta pentru irosirea continuă a bogățiilor Vestului pe futilități completat de imaginile copiilor morți din Africa și Asia, cauzate de aceasta.

De-abia se oprea să respire.

— În cel mai bun caz, avem de-a face cu o crimă morală. Deci ne putem aștepta ca liderii noștri religioși și marile noastre personalități umaniste să protesteze împotriva acestei irosiri și a pierderii inutile de vieți care rezultă din asta. Dar oare liderii religioși iau atitudine? Nu. Dimpotrivă, *le cântă în strună*. Fac sloganuri publicitare cu „Ce ar conduce lisus?” De parcă ar fi uitat că singurul lucru pe care lisus l-ar fi condus ar fi fost falșii profeți și traficantii de frică, afară din templu.

Deja se înfierbântase.

— Avem de-a face cu o situație *profund* imorală. Este *dezgustătoare*, dacă e să spunem adevărul. PJM ignoră cu bună știință vocea celor mai săraci și mai disperați locuitori ai planetei, pentru ca politicienii grași să-și păstreze birourile, prezentatorii de televiziune îmbogățiți să apară în continuare pe

³⁸ Estimarea Comisiei Științifice de la Casa Albă pentru toate costurile implicate, inclusiv evaluarea proprietăților și relocarea liniilor electrice. Citat de Park, în *Voodoo Science*, p. 161. (Park a participat la polemică.)

post, iar complicitățile lor, avocații, să-și conducă Mercedes Benz-urile decapotabile. A, și profesorii universitari cu Volvo. Să nu-i uităm.

— Cum așa? spuse Evans. Ce legătură are asta cu profesorii universitari?

— Ei, e cu totul altă discuție.

— Există și o versiune scurtă?

— Nu prea. De aceea titlurile nu sunt știri, Peter. Dar o să încerc să fiu succint. Ideea este că lumea s-a schimbat în ultimii cincizeci de ani. Trăim acum în societatea cunoașterii, societatea informației sau cum vrei tu s-o numești. Și asta are un impact enorm asupra universităților noastre.

Acum cincizeci de ani, dacă voiai să duci ceea ce se numea „viața minții”, adică să fii intelectual, să trăiești de pe urma spiritului tău, trebuia să lucrezi într-o universitate. Societatea exterioară nu avea loc pentru tine. S-ar putea spune că existau câțiva reporteri de la ziare și câțiva jurnaliști de la reviste care trăiau de pe urma minții lor, dar cam atât. Universitățile îi atrăgeau pe cei care renunțau de bunăvoie la bunurile lumesti ca să ducă o viață intelectuală ascetică și ca să insufle valori perene tinerei generații. Munca intelectuală era domeniul exclusiv al universității.

Dar în zilele noastre, sectoare întregi ale societății duc o viață a minții. Întreaga noastră economie se bazează astăzi pe muncă intelectuală. Treizeci și șase la sută dintre cei care muncesc sunt angajați în domeniul cunoașterii. Asta înseamnă mai mult decât în producție. Și când profesorii au hotărât că nu-i mai instruiesc pe tineri și au lăsat această sarcină pe seama asistenților lor, care știau mult mai puține și vorbeau prost englezește când s-a întâmplat asta, universitățile au intrat în criză. La ce mai foloseau? Își pierduseră controlul asupra vieții minții. Nu-i mai instruiam pe tineri. Într-un singur an puteau fi publicate o grămadă de texte despre semiotica lui Foucault. Ce avea să se aleagă din universități? Ce relevanță mai aveau în epoca modernă?

Se ridică, impulsivat parcă de această întrebare. Apoi se așează din nou, brusc.

— Ce s-a întâmplat, continuă el, e că universitățile s-au schimbat în anii '80. Foste bastioane ale libertății intelectuale într-o lume pragmatică, foste oaze ale libertății sexuale și

experimentului, au devenit acum cele mai restrictive medii din societatea modernă. Pentru că aveau un nou rol. Deveniseră creatoarele noilor frici pentru PJM. Universitățile de azi sunt fabrici de frică. Inventează toate noile terori și toate noile anxietăți sociale. Toate noile coduri restrictive. Cuvinte pe care nu le poți spune. Gânduri pe care nu le poți gândi. Produc un flux constant de noi anxietăți, pericole și terori sociale care vor fi folosite de politicieni, avocați și reporteri. Alimente care-ți fac rău. Comportamente de neacceptat. Nu poți să fumezi, nu poți să înjuri, nu poți să ți-o tragi, nu poți să *gândești*. Aceste instituții s-au întors cu capul în jos într-o singură generație. E chiar extraordinar.

Noul Stat al Fricii n-ar putea exista dacă n-ar fi alimentat de universități. Pentru a susține toate astea e nevoie de un mod de gândire neostalinist, care e eficient doar într-un cadru restrictiv, în spatele ușilor închise, care nu se supune demersurilor obligatorii. În societatea noastră, doar universitățile au creat așa ceva până acum. Ideea că aceste instituții sunt *liberale* e o glumă crudă. Sunt fasciste până în măduva oaselor, te asigur.

Se opri și arătă spre alee.

— Cine e tipul ăla care se chinuie să ajungă la noi prin mulțime? Mi se pare că-l știu de undeva.

— E Ted Bradley, actorul, spuse Evans.

— Unde l-am văzut?

— Îl joacă pe președinte la televizor.

— A, da. *E!*

Ted se opri în fața lor, gâfâind.

— Peter, te-am căutat peste tot. Ai mobilul deschis?

— Nu, pentru că...

— Sarah a încercat să dea de tine. A zis că e important. Trebuie să plecăm imediat din oraș. Și să-ți iei pașaportul.

— Să plecăm? Întrebă Evans. Ce treabă ai tu cu asta?

— Vin cu tine, spuse Ted.

Dădură să plece, dar Hoffman îl prinse de mânecă pe Evans, reținându-l. Avea o nouă idee.

— N-am vorbit despre *involuție*, spuse el.

— Domnule profesor...

— Este următoarea etapă în dezvoltarea statelor-națiuni. Se întâmplă într-adevăr chiar în acest moment. Trebuie să sesizezi ironia. Până la urmă, după zece ani și douăzeci și cinci de

miliarde de dolari, aceiași elitiști bogați îngroziți de cancerul cauzat de electricitate cumpără magneți pe care și-i fixează la gleznă sau pe saltele magneții importați din Japonia sunt cei mai buni, cei mai scumpi pentru a se bucura de *efectele benefice asupra sănătății ale câmpurilor magnetice*. Aceleași câmpuri magnetice doar că acum nu se mai satură de ele!

— Domnule profesor, spuse Evans. Trebuie să plec.

— De ce nu stau oamenii ăștia lipiți de un televizor? Sau nu se cuibăresc lângă un aparat de bucătărie? Toate lucrurile astea care-i îngroziseră înainte.

— Vorbim mai târziu, spuse Evans, trăgându-și brațul.

— Chiar au ajuns să vândă magneți în revistele *de sănătate*? Cum să trăiești sănătos cu ajutorul câmpurilor magnetice! Nebunie curată! Nimeni nu mai știe cum era acum câțiva ani! George Orwell. Nici un pic de memorie!

— Cine e tipul ăsta? Întrebă Bradley, în timp ce se îndepărtau. Pare cam surescitat, nu-i așa?

SANTA MONICA

MIERCURI, 13 OCTOMBRIE

10.33 A.M.

— Dovada că ne așteaptă o catastrofă se află în sloiurile de gheață, spunea pe un ton egal vorbitorul de la tribună. Era rus și avea un accent puternic. Sloiurile de gheață din Groenlanda arată că în ultimii o sută de mii de ani s-au produs patru schimbări climatice abrupte. Unele au apărut rapid, în doar câțiva ani. Deși mecanismele datorită cărora s-au produs astfel de fenomene sunt încă studiate, ele demonstrează că pot exista efecte în lanț în climat, deci că schimbări minore inclusiv cele făcute de mâna omului pot avea efecte catastrofal de mari. Recent am văzut câteva exemple de astfel de efecte și anume desprinderea celui mai mare aisberg din lume, dar și inundațiile din sud-vestul Americii, soldate cu pierderi tragice de vieți omenești. Și putem prevedea fără nici o dificultate că vom mai vedea astfel de...

Se opri, căci Drake se repezise pe scenă, apoi îi șopti ceva la ureche și coborî, uitându-se la ceas.

— Aă... trebuie să vă prezint scuze, spuse vorbitorul. Se pare că am adus o versiune veche a ideilor mele. Procesoarele astea

Word! Aceasta a fost o parte dintr-un discurs al meu mai vechi, din 2001. Voiam să spun de fapt că desprinderea ghețarului din 2001 mai mare decât multe state americane și vremea periculos de neadecvată din toată lumea, inclusiv cea din înșoritul sud-vest, prefigurează un climat instabil și pe viitor. Acesta e de-abia începutul.

Sarah Jones, care stătea în spate, vorbea cu Ann Garner, soția unui avocat important de la Hollywood și o mare susținătoare a FNRM. Ann era, ca de obicei, emfatică, și vorbea încontinuu.

— Să-ți spun ce-am auzit, spunea ea. Am auzit că are loc o campanie sponsorizată de industrie ca să discrediteze ONG-urile. Industria se teme de forța tot mai mare a mișcării ecologiste și sunt disperati, *disperati* s-o oprească. Am avut câteva succese modeste în ultimii ani și asta îi scoate din sărite și...

— Scuză-mă, spuse Sarah. Stai puțin, Ann.

Se întoarse să-l privească pe vorbitorul rus de la tribună. *Ce a spus?* gândi ea.

Se îndreptă rapid spre masa presei, unde erau aliniați reporterii cu laptop-urile deschise. Primeau transcrierea în timp real a conferinței.

Privi peste umărul lui Ben Lopez, reporterul de la *Los Angeles Times*. Pe Ben nu-l deranja; îi făcea curte de luni întregi.

— Salutare, frumusețe.

— Bună, Ben. Te deranjează dacă mă uit la ceva? Luă mouse-ul și începu să caute mai sus, pe ecran.

— Sigur, cu plăcere. Mișto parfumul. Citi:

~~POT EXISTA EFECTE ÎN LANȚ ÎN CLIMAT, DECI CĂ SCHIMBĂRI
MINORE INCLUSIV CELE FĂCUTE DE MÂNA OMULUI POT AVEA
EFECTE CATASTROFAL DE MARI. RECENT AM VĂZUT CÂTEVA
EXEMPLE DE ASTFEL DE EFECTE ȘI ANUME DESPRINDEREA
CELUI MAI MARE GHEȚAR DIN LUME, DAR ȘI INDUNDAȚIILE DIN
SUD-VESTUL AMERICII SOLDATE ÎN MOD TRAGIC CU PIERDERI
DE VIEȚI OMENEȘTI. ȘI PUTEM PREVEDEA FĂRĂ NICI O
DIFICULTATE CĂ VOM MAI AVEA ASTFEL DE~~

Textul se schimbă sub ochii ei, partea tăiată dispăru, fiind înlocuită cu un nou text.

POT EXISTA EFECTE ÎN LANȚ ÎN CLIMAT, DECI CĂ SCHIMBĂRI MINORE INCLUSIV CELE FĂCUTE DE MÂNA OMULUI POT AVEA EFECTE CATASTROFAL DE MARI. RECENT AM VĂZUT CÂTEVA EXEMPLE DE ASTFEL DE EFECTE ȘI ANUME DESPRINDEREA GHEȚARULUI DIN 2001 MAI MARE DECÂT MULTE STATE AMERICANE ȘI VREMEA PERICULOS DE NEADECVATĂ DIN TOATĂ LUMEA, INCLUSIV CEA DIN ÎNSORITUL SUD-VEST PREFIGUREAZĂ UN CLIMAT INSTABIL ȘI PE VIITOR.

— Fir-ar să fie!

— S-a întâmplat ceva? spuse Ben.

— Ai auzit ce-a spus?

— Da. Sărmanul băiat. Probabil că e epuizat total după zbor. Și în mod evident se luptă cu engleza...

Afirmațiile originale dispăruseră. Transcrierea fusese corectată. Dar nu încăpea nici o îndoială: *rusul știuse dinainte de aisberg și inundații*. Apărea în discursul lui. Și cineva uitase să-i spună, când a coborât din avion, că toate astea nu s-au mai întâmplat.

Știa dinainte.

Dar acum transcrierea fusese corectată, iar afirmațiile șterse. Se uită la camera de filmat din spatele sălii, care înregistra dezbaterile. Afirmațiile vor dispărea cu siguranță și de pe înregistrarea video.

Nenorocitul știa dinainte.

— Hei, spuse Ben, nu înțeleg de ce ești așa supărată. Nu vrei să-mi explici și mie?

— Mai târziu. Îți promit. Îl bătu pe umăr și se întoarse la Ann.

— Deci, spuse Ann, avem de-a face cu o campanie promovată de industrie, bine organizată, bine finanțată, extinsă și de extremă dreapta, care are ca scop distrugerea mișcării ecologiste care îi stă în cale.

După tot ce văzuse, Sarah nu era dispusă să tolereze astfel de trăncăneală.

— Ann, spuse ea. Ți-a trecut vreodată prin cap că ești paranoică?

— Nu. Oricum, chiar și paranoicii au dușmani.

— Câți directori din industrie se află în acest moment în consiliul de conducere al FNRM? spuse Sarah.

— Păi... nu chiar așa de mulți.

Sarah știa că din cei treizeci de membri ai consiliului, doisprezece proveneau din industrie. Așa stăteau lucrurile cu toate organizațiile ecologiste moderne. De douăzeci de ani, toate aveau reprezentanți ai industriei.

— I-ai întrebat pe membrii din consiliul vostru de conducere despre această campanie secretă a industriei?

— Nu, spuse ea. Se uita ciudat la Sarah.

— Crezi că e posibil ca ONG-urile ca FNRM să fie, de fapt, implicate într-o campanie secretă?

— Ce tot spui acolo? spuse Ann, pe un ton înțepat. Sarah. Noi suntem ăia buni.

— Chiar suntem?

— Da, spuse Ann. Ce se întâmplă cu tine, Sarah?

În parcare, lângă sala de conferințe, Sanjong Thapa stătea în mașină, cu laptopul pe genunchi. Reușise să se infiltreze cu ușurință în rețeaua WiFi folosită de jurnaliști și primea transcrierea conferinței, care era salvată instantaneu. Făcuse asta pentru că se temea că ar putea fi descoperit și că va pierde accesul, dar asta însemna că avea transcrierea completă, inclusiv corecturile. Se gândi că lui Kenner îi va plăcea la nebunie.

Pe un alt ecran, Sanjong monitoriza imaginile din satelit din vestul Atlanticului, din zona de coastă a Floridei. O masă de aer cu presiune ridicată începuse să se rotească, anunțând începutul unui uragan. Existase în mod sigur un eveniment programat în jurul unui uragan, dar dintr-un anume motiv se renunțase la el.

Acum cerceta alte posibile piste. Pe Kenner îl îngrijora în special un mic submarin de cercetări, numit DOEV/2 și nava sa de comandă, *AV Scorpio*. Submarinul și nava sa fuseseră închiriate de CanuCo, o companie de extracție a gazelor naturale cu sediul în Calgary, pentru a face cercetări în Pacificul de Sud și a căuta zăcămintele subacvatice de gaze naturale. Nava ajunsese la Port Moresby, Noua Guinee, cu două luni în urmă, apoi părăsise portul și fusese văzută din nou lângă Bougainville, în Insulele Solomon.

Până acum nimic demn de interes, până când se aflase că firma CanuCo nu era înregistrată în Canada și că nu se știa nimic despre ea, în afara unui site și a unei adrese pe internet.

Proprietarul site-ului era CanuCo Leasing Corp, o altă companie inexistentă. Plățile pentru contractul de închiriere se făcuseră dintr-un cont din Insula Cayman, în euro. Numele contului era Servicii Seismice, cu sediul tot în Calgary, care avea aceeași adresă poștală ca și CanuCo.

În mod evident, era unul și același lucru. Și de fapt, Servicii Seismice încercase inițial să închirieze un submarin. Și probabil că era implicată în uciderea lui Nat Damon, din Vancouver.

Mai multe agenții din Washington cercetau hărțile transmise de sateliți și încercau să găsească *AV Scorpio*, undeva în arhipelagul Solomon. Dar insulele Solomon erau acoperite cu un strat de nori disipați, iar sateliții nu reușiseră încă să găsească poziția navei.

Acesta era un fapt îngrijorător în sine. Putea însemna că nava reușise cumva să se ascundă, poate că se îndreptase spre un port acoperit.

Undeva în Pacificul de Sud.

Și era un ocean mare.

La fel de îngrijorător era și faptul că vasul navigase mai întâi până la Vancouver, de unde încărcase treizeci de tone de „echipament industrial”, în containere de cinci tone. Guvernul canadian crezuse că firma transportă ilegal automobile în acele containere, așa că au deschis unul. Vameșii au găsit însă un fel de echipament complex, pe care l-au numit „generatoare diesel”.

Generatoare!

Sanjong nu știa ce se afla în containerele alea, dar era convins că nu erau generatoare diesel. Pentru că nu trebuia să te duci la Vancouver ca să iei câteva generatoare. Deci era îngrijorător...

— Hei! Tu !

Își ridică privirea și văzu doi agenți de pază care veneau spre el prin parcare. În mod evident fusese descoperită conectarea sa ilegală la WiFi. Venise timpul să plece. Învârti cheia în contact și demară, făcându-le cu mâna vesel agenților de pază în timp ce trecea pe lângă ei.

— Sarah? Ce se întâmplă? Te uiți în gol.

— Nimic, Ann. Sarah clătină din cap. Mă gândeam doar.

— La ce? Și ce-ai vrut să spui când m-ai făcut paranoică? Ann își puse mâna pe brațul lui Sarah. Acum serios. Sunt cam îngrijorată din cauza ta.

Și eu sunt îngrijorată din cauza ta, gândi Sarah.

De fapt, Sarah era aceea care simțea un frison distinct de paranoia. Privi în jur și ochii săi îi întâlneau pe cei ai lui Drake. Se holba la ea, studiind-o din cealaltă parte a camerei. De când o urmărea? O văzuse repezindu-se la biroul presei? Înțelesese semnificația gestului ei? Știa că știe?

— Sarah, spuse Ann, trăgând-o de braț.

— Ascultă, spuse Sarah. Îmi pare foarte rău, dar trebuie să plec.

— Sarah. Mă îngrijorezi.

— O să mă descurc. Se îndreptă spre ieșire.

— Vin cu tine, spuse Ann, potrivindu-și pasul cu al ei.

— Aș prefera să nu vii.

— Mă îngrijorează starea ta.

— Cred că am nevoie să stau puțin singură, spuse Sarah.

— Așa te porți cu o prietenă? spuse Ann. Insist, draga mea. Ai nevoie să te cocolească cineva, mi-am dat eu seama. Și sunt aici, pentru tine.

Sarah oftă.

Nicholas Drake o privi pe Sarah cum iese din sală. Ann se ținea după ea, așa cum îi ceruse. Ann era devotată și tenace. Sarah n-avea cum să-i facă față, dacă nu cumva ar fi recurs efectiv la fugă. Dar dacă făcea asta... ei bine, ar fi nevoiți să treacă la măsuri mai dure. Era o perioadă critică și uneori măsurile dure erau esențiale. Ca în război.

Dar Drake bănuia că nu va fi nevoie de măsuri drastice. E adevărat, Kenner reușise să-i saboteze primele două evenimente, dar doar pentru că FEE era o adunătură de amatori. Stilul lor de cercetași, care mergea pe improvizație și spontaneitate, era nepotrivit pentru pretențiile presei moderne. Drake îi spusese asta lui Henley de zeci de ori. Henley expediasse problema; era preocupat de negarea oricărei implicări.

Ei bine, FNRM chiar putea oricând nega că-i cunoaște pe măscăricii ăștia. Ce adunătură de ratați!

Dar ultimul eveniment era altfel. Fusese plănuțit mai atent așa și trebuia și erape mâinile unor profesioniști. Kenner n-avea

cum să reușească să-l saboteze. Nici nu putea ajunge la timp, se gândi Drake. Și cu ajutorul lui Ted Bradley și Ann, Drake avea multe perechi de ochi care să urmărească mișcările echipei. Și, pentru orice eventualitate, îi mai pregătise lui Kenner câteva surprize.

Își deschise telefonul și-l sună pe Henley.

— Îți ținem sub urmărire, spuse el.

— Bine.

— Unde ești?

— Sunt pe cale să-i duc ultimele vești lui V., spuse Henley. Tocmai am ajuns în fața casei lui.

Kenner privi prin binoclu cum Porsche-le argintiu decapotabil opri pe aleea din fața casei de pe plajă. Un bărbat înalt, brunet, îmbrăcat într-o cămașă de golf și pantaloni de vară, ieși din mașină. Purta o șapcă de baseball și ochelari cu lentile negre, dar Kenner îl recunoscuse imediat pe Henley, șeful departamentului PR al FNRM.

Asta închidea cercul, își spuse el. Puse binoclul jos, pe gard și se gândi la implicațiile acestui fapt.

— Știți cine e, domnule? întrebă tânărul agent FBI, care stătea lângă el.

Era un puști, n-avea mai mult de douăzeci și cinci de ani.

— Da, spuse Kenner. Știu cine e.

Stăteau pe stâncile din Santa Monica, de unde se vedea plaja și oceanul. Plaja era lată de câteva sute de metri, de la țărm la aleea pentru biciclete. Apoi urma un șir de case, la mică distanță una de alta, de-a lungul autostrăzii de pe coastă. Și apoi șase benzi de trafic asurzitor.

Chiar dacă erau la marginea autostrăzii, casele aveau prețuri uriașe se spunea că fiecare costa în jur de douăzeci sau treizeci de milioane, poate chiar mai mult. Acolo locuiau câțiva dintre cei mai bogați oameni din California.

Henley pune capota Porsche-ului. Avea mișcări precise, aproape migăloase. Apoi se duse la poartă și sună. Casa în care intra era ultramodernă, cu forme rotunde de sticlă. Strălucea în soarele dimineții ca o piatră prețioasă. Henley intră. Poarta se închise în urma sa.

— Dar nu vă interesează oamenii care *intră* în casă, spuse agentul FBI.

— Așa e, spuse Kenner. Nu mă interesează.

— Nu vreți o listă, o evidență a celor care...
— Nu.
— Dar ar putea fi o dovadă...
— Nu, spuse Kenner. Puștiul încerca să-l ajute, dar îl irita. Nu mă interesează nimic din toate astea. Vreau să știu doar când pleacă toată lumea.
— Adică, dacă pleacă în vacanță sau ceva de genul ăsta?
— Da, spuse Kenner.
— Și dacă lasă o menajeră în casă?
— N-o să lase.
— Dar, domnule, sunt convins că o să lase. Oamenii de felul ăsta lasă întotdeauna pe cineva să aibă grijă de casă.
— Nu, spuse Kenner. Casa asta va fi goală. Toată lumea o să plece.

Puștiul se încruntă.
— Dar a cui e casa, până la urmă?
— Apartține unui individ pe nume V. Allen Willy, spuse Kenner. N-avea de ce să nu-i spună. Un filantrop.
— Aha. Și care-i treaba, s-a înhăitat cu mafia sau ce?
— Se poate spune și așa. O chestie gen taxă de protecție.
— Era clar, spuse puștiul. Nimeni nu face atâția bani fără o poveste în spate, dacă înțelegeți ce vreau să spun...

Kenner spuse că înțelege. De fapt, povestea lui V. Allen Willy era la fel de tipic americană ca și cea a lui Horatio Alger. Al Willy deschisese un lanț de magazine de îmbrăcăminte ieftine, cu haine produse în ateliere mizere din Lumea a Treia, pe care le vindea în orașele occidentale cu un preț de treizeci de ori mai mare. După zece ani, își vânduse compania cu patru sute de milioane de dolari. La scurt timp după aceea, devenise, conform propriei sale descrieri, un socialist radical, un cruciat pentru o lume mai curată și un avocat al cauzei ecologiste.

Ataca aceleași afaceri care îi aduseseră profit cu banii obținuți de pe urma lor. Era pasionat și moral și, cu ajutorul V.-ului pe care și-l adăugase la nume, ușor de reținut. Totuși, atacurile sale obligaseră deseori companiile să se retragă din afacerile cu fabricile din Lumea a Treia, care fuseseră apoi preluate de corporații chinezești, care-i plăteau pe muncitori chiar mai prost decât înainte. Deci concluzia rațională era că V. Allen Willy își exploatare de două ori muncitorii o dată ca să se îmbogățească și a doua oară să-și împace conștiința vinovată pe

socoteala lor. Era un bărbat extrem de atrăgător și nu era deloc prost, dar ca filantrop era egoist și inefficient. Se spunea că în această perioadă scria o carte despre principiul precauției³⁹.

De asemenea, crease și Fundația V. Allen Willy, care susținea cauza ecologistă prin intermediul a zeci de organizații, inclusiv FNRM. Și era suficient de important pentru ca însuși Henley să-l viziteze.

— Deci e un ecologist bogat? Întrebă tânărul agent FBI.

— Exact.

Puștiul încuviință din cap.

— Bine, spuse el. Dar tot nu înțeleg. Ce vă face să credeți că un tip așa bogat o să-și lase casa goală?

— Nu pot să-ți spun asta. Dar așa o să facă. Și vreau să aflu chiar în clipa în care se întâmplă asta. Îi dădu agentului o carte de vizită. Sună la numărul ăsta.

Puștiul se uită la cartea de vizită.

— Asta e tot?

— Asta e tot, spuse Kenner.

— Și când se va întâmpla asta?

— Curând, spuse Kenner. Îi sună telefonul. Îl deschise. Era un mesaj text de la Sanjong.

AU GĂSIT AV SCORPIO.

— Trebuie să plec, spuse Kenner.

AUTOSTRADA 405

MIERCURI, 13 OCTOMBRIE

12.22 P.M.

— Aiurea, spuse Ted Bradley, care stătea pe locul din dreapta în timp ce Evans conducea spre Van Nuys. Doar n-o să ai parte numai tu de distracție, Pietro. Știu că te-ai dus în tot felul de excursii secrete săptămâna trecută. Vin și eu.

— Nu poți să vii, Ted. N-o să-ți permită.

— Lasă-mă pe mine să mă ocup de asta, bine? răspunse el, rânjind.

³⁹ Principiul precauției în teoriile ecologiste, principiul conform căruia e mai ușor și mai puțin costisitor să previi poluarea decât să reparați și să redreseați echilibrul ecologic, odată ce a fost afectat (n. tr.).

Ce se întâmplă? se întreba Evans. Bradley se ținea după el, îi stătea practic tot timpul pe cap. Nu voia să-l lase în pace. Lui Evans îi sună mobilul. Era Sarah.

— Unde ești? întrebă ea.

— Aproape am ajuns la aeroport. Ted e cu mine.

— Aha, spuse ea, pe tonul vag care însemna că nu poate vorbi. Păi noi tocmai am ajuns la aeroport și se pare că avem o problemă.

— Ce fel de problemă?

— Legală.

— Ce înseamnă asta? întrebă Evans. Dar chiar în acel moment ieșise de pe pistă și se îndrepta spre poarta aeroportului, așa că putu să vadă cu ochii lui.

Herb Lowenstein stătea acolo cu opt agenți de pază. Și se pare că sigilau ușile avionului lui Morton. Evans intră pe poartă și ieși din mașină.

— Ce se întâmplă, Herb?

— Avionul e sigiliat, spuse Herb, așa cum o cere legea.

— Care lege?

— Averea lui George Morton e în curs de certificare, în caz că ai uitat, iar conținutul acestei averi, inclusiv conturile în bancă și proprietățile reale trebuie sigilate până la evaluarea și stabilirea taxelor de deces. Avionul va rămâne sigilat până la sfârșitul acestei evaluări. Între șase și nouă luni de acum încolo.

În acel moment, Kenner apăru, într-o mașină de oraș. Se prezentă și dădu mâna cu Lowenstein.

— Deci e o problemă de certificare, spuse el.

— Așa e, spuse Lowenstein.

— Mă surprinde că spuneți asta.

— De ce? George Morton a decedat.

— Oare? Eu nu auzisem așa ceva.

— I-au găsit corpul ieri. Evans și Bradley s-au dus și l-au identificat.

— Iar medicul legist a confirmat? Lowenstein ezită o clipă.

— Presupun că da.

— Presupuneți? În mod cert ați primit un raport al medicului legist în acest sens. Autopsia a fost făcută azi-noapte.

— Presupun... cred că avem documentele necesare.

— Pot să le văd?

— Cred că sunt la birou.

— Pot să le văd? spuse Kenner.

— Asta n-ar face decât să întârzie nejustificat munca mea de aici. Lowenstein se întoarce spre Evans. Ai identificat sau nu cadavrul ca fiind cel al lui Morton?

— Da, răspunse Evans.

— Dar tu, Ted?

— Da. Așa e. El era, categoric. George era. Săracu' de el.

— Tot așa vrea să văd raportul medicului legist, îi spuse Kenner lui Lowenstein.

Lowenstein pufni.

— Nu aveți nici o bază pentru această cerere și v-o resping în mod formal. Sunt avocatul senior care se ocupă de avere. Am fost desemnat ca executor și v-am mai spus o dată că la birou se află toate documentele necesare.

— V-am auzit, răspunse Kenner. Dar din câte îmi amintesc, a începe executarea unei averi fără nici o bază constituie fraudă. Asta ar fi destul de grav pentru un slujitor al legii ca dumneavoastră.

— Uitați care e treaba, spuse Lowenstein, nu știu care-i interesul dumneavoastră...

— Vreau doar să văd raportul, spuse Kenner, calm. În biroul de zbor se află un fax. Puteți să cereți să vi se trimită documentul în câteva secunde și să rezolvați această problemă foarte ușor. Sau mai puteți să sunați la institutul de medicină legală din San Francisco și să confirmați că într-adevăr cadavrul a fost identificat.

— Dar lângă noi se află doi martori oculari care...

— E vremea testelor ADN, spuse Kenner, uitându-se la ceas. Vă sfătuiesc să dați acele telefoane. Se întoarce spre agenții de pază. Puteți deschide avionul.

Agenții de pază păreau uimiți.

— Domnule Lowenstein?

— O clipă, ce dracu', doar o clipă, răspunse Lowenstein și se îndreptă spre birou, cu telefonul mobil la ureche.

— Deschideți avionul, spuse Kenner.

Își deschise portofelul și le arătă agenților insigna.

— Da, domnule.

O altă mașină opri lângă ei, din care coborâra Sarah și Ann Garner.

— De ce atâta tevatură? spuse Ann.

— Doar o mică neînțelegere, spuse Kenner.

I se prezintă lui Ann.

— Știu cine sunteți, răspunse ea, cu o ostilitate de-abia disimulată.

— Bănuiam eu că știți, spuse Kenner, cu un zâmbet.

— Și trebuie să spun, continuă ea, că oamenii ca dumneavoastră inteligenți, fără scrupule și imorali — au făcut din mediul nostru haosul poluat de astăzi. Deci hai să spunem chiar acum lucrurilor pe nume. Nu vă plac, domnule Kenner. Nu vă plac nici personal și nu-mi place nici cu ce vă ocupați și nimic din ceea ce reprezentați.

— Interesant, spuse Kenner. Poate că într-o zi dumneata și cu mine o să discutăm pe îndelete despre ce se întâmplă cu mediul și cine e vinovat că a ajuns un haos poluat.

— Oricând doriți, spuse ea, furioasă.

— Bine. Aveți pregătire juridică?

— Nu.

— Științifică?

— Nu.

— Ce fel de pregătire aveți?

— Am lucrat ca producător de filme documentare. Dar am renunțat ca să mă ocup de familie.

— Aha.

— Dar sunt foarte devotată cauzei ecologiste și asta de-o viață. Citesc tot ce se poate. Citesc suplimentul științific din *New York Times* în fiecare marți cap coadă și bineînțeles *The New Yorker* și *New York Review*. Sunt extrem de bine informată.

— Păi atunci, spuse Kenner, de-abia aștept să avem discuția aia.

Piloții se apropiau de poartă; așteptară să li se deschidă.

— Cred că în câteva minute putem pleca, spuse Kenner. Se întoarse spre Evans. Du-te tu și asigură-te că domnul Lowenstein n-are nimic împotrivă.

— Bine, spuse Evans și se îndreptă spre birou.

— Așa, ca să știți, spuse Ann, venim și noi cu dumneavoastră. Eu vin în orice caz și o să vină și Ted.

— Va fi o plăcere, spuse Kenner.

Evans îl găsi pe Lowenstein în birou, aplecat asupra unui telefon în camera din spatele piloților.

— Dar îți spun că tipul ăsta nu se lasă, vrea documentele, spunea Lowenstein. Făcu o pauză și continuă. Ascultă, Nick, n-am chef să-mi pierd licența din cauza asta. Tipul are diplomă în drept la Harvard.

Evans bătu la ușă.

— Totul e în regulă? Putem pleca?

— Stai puțin, spuse Lowenstein în telefon. Acoperi receptorul cu mâna. Plecați acum?

— Da. Asta dacă n-ai raportul...

— Se pare că există nelămuriri în privința statutului exact al averii lui Morton.

— Atunci plecăm, Herb.

— Bine, bine.

Începu să vorbească din nou la telefon.

— Pleacă, Nick. Dacă vrei să-i oprești, oprește-i singur.

Toată lumea se așezase în cabină. Kenner împărțea tuturor niște foi de hârtie.

— Ce e asta? Întrebă Bradley, aruncându-i o privire lui Ann.

— E un acord, spuse Kenner. Ann citea cu voce tare:

— ... nu-și asumă responsabilitatea în eventualitatea morții, producerii unor răni grave, unor dezabilități sau dezmembrări".... *dezmembrare*?

— Corect, spuse Kenner. Trebuie să înțelegeți că mergem într-un loc extrem de periculos. Eu vă sfătuiesc cu toată convingerea să nu veniți. Dar dacă insistați să-mi ignorați sfatul, trebuie să semnați asta.

— Unde mergem? Întrebă Bradley.

— Nu pot să vă spun până când avionul nu se află în aer.

— De ce e periculos?

— Te deranjează să semnezi acordul ăsta? spuse Kenner.

— Nu, ce dracu'.

Bradley își mâzgăli semnătura.

— Ann?

Ann ezită, își mușcă buza și semnă.

Pilotul închise ușile. Motoarele scrâșniră când începură să ruleze pe pistă. Stewardesa îi întrebă ce vor să bea.

— Puligny-Montrachet, spuse Evans.

— Unde mergem? Întrebă Ann.

— Pe o insulă din largul coastei Noii Guinee.

— De ce?

- E o problemă, spuse Kenner, pe care trebuie s-o rezolvăm.
- Îmi puteți explica mai clar?
- Nu acum.

Avionul se ridică deasupra stratului de nori din Los Angeles și se îndreaptă spre vest, spre Pacific.

PE DRUM

MIERCURI, 13 OCTOMBRIE

4.10 P.M.

Sarah se simți ușurată când Jennifer Haynes se duse în partea din față a cabinei să se odihnească puțin și adormi imediat. Dar i se părea aiurea ca Ann și Ted să se afle la bord. În cabină, conversația trena; Kenner vorbea puțin. Ted băuse zdravăn.

— Ca să știi și tu, îi spuse el lui Ann, domnul Kenner nu crede în nimic din ce cred oamenii normali. Nici măcar în încălzirea globală. Sau Kyoto.

— Normal că nu crede în Kyoto, spuse Ann. E plătit de industrie. Reprezintă interesele companiilor de petrol și cărbune.

Kenner nu spuse nimic. îi înmâna doar cartea lui de vizită.

— Institutul pentru Analiză de Risc, citi Ann cu voce tare. Țsta e ceva nou. O să-l adaug pe lista organismelor minei-' noase de dreapta.

Kenner tăcea.

— Pentru că *totul* e o dezinformare, continuă Ann. Studiile, comunicatele de presă, fluturașii, site-urile web, campaniile publicitare, modul în care aruncă cu banii. Credeți-mă, industria a fost *încântată* că Statele Unite nu au semnat Kyoto.

Kenner se scărpină în bărbie și tăcea.

— Suntem cea mai mare sursă de poluare din lume, iar guvernului nostru nu-i pasă câtuși de puțin.

Kenner zâmbi politicos.

— Deci acum America e un fel de paria pe plan internațional, izolată de restul lumii și disprețuită pe bună dreptate, pentru că nu am semnat Protocolul de la Kyoto ca să rezolvăm o problemă globală.

Ann continuă să-l sâcâie astfel până când, după toate aparențele, Kenner își pierdu răbdarea.

— Povestește-mi despre Kyoto, Ann. De ce trebuia să-l semnăm?

— De ce? Pentru că avem obligația morală de a ne alătura restului lumii civilizate în încercarea de a reduce emisiile de carbon sub nivelurile din 1990.

— Ce efect ar avea tratatul?

— Toată lumea știe asta. Ar reduce temperaturile globale în anul 2100.

— Cu cât?

— Nu știu unde vrei să ajungi.

— Nu știi? Toată lumea știe răspunsul. Efectul tratatului de la Kyoto ar fi reducerea încălzirii cu 0,04 grade Celsius în anul 2100. Patru sutimi de grad. Conțești acest fapt?

— Normal că da. Patru ce? Sutimi de grad? E absurd.

— Deci nu crezi că acesta va fi efectul Protocolului de la Kyoto?

— Păi poate pentru că Statele Unite nu l-au semnat...

— Nu, acesta ar fi efectul dacă *l-am fi semnat*. Patru sutimi de grad.

— Nu, spuse ea, clătinând din cap. Nu cred că e adevărat.

— Această valoare a fost publicată de multe ori în revistele științifice. Pot să-ți dau niște titluri.⁴⁰

— Tipul ăsta e tare la biblilografie, îi spuse Bradley lui Ann, ridicând paharul.

— Spre deosebire de cei tari la retorică, spuse Kenner, da, sunt.

Bradley râgâi.

— Patru sutimi de grad? În o sută de ani? Ce căcat!

— S-ar putea spune și așa.

— Păi așa am zis.

— Dar Kyoto e doar primul pas, spuse Ann, asta e ideea. Pentru că dacă ești dintre cei care cred în principiul precauției, ca mine, de pildă...

⁴⁰ Cel mai recent, *Nature* 22, din octombrie 2003, 395-741 afirma că odată cu semnarea tratatului de către Rusia, efectul va fi scăderea temperaturii cu 0,02 grade Celsius în 2050. Modelele IPCC estimează o creștere mai mare, dar nici una nu trece de 0,15 grade Celsius.

Lomborg, p. 302. Wigley, 1998: „Scăderea temperaturii globale e mică, între 0,8 și 0,28 grade Celsius”.

— Nu cred că Tratatul de la Kyoto trebuia să fie un prim pas, spuse Kenner. Cred că scopul său a fost să diminueze încălzirea globală.

— Păi așa e.

— Atunci de ce să închei un tratat care nu atinge acest scop? Care, până la urmă, nu va avea nici un efect?

— După cum spuneam, e doar un prim pas.

— Spune-mi un lucru: crezi că e *posibil* să reduci dioxidul ' de carbon?

— Bineînțeles. Există o grămadă de surse alternative de energie, care așteaptă să fie utilizate. Energia eoliană, solară, geotermală, regenerabilă...

— Tom Wigley, alături de o echipă de șaptesprezece oameni de știință și ingineri din întreaga lume, a făcut un studiu amănunțit și a ajuns la concluzia că nu e posibil. Lucrarea lor a fost publicată în *Science*. Au spus că nu există vreo tehnologie capabilă să reducă emisiile de dioxid de carbon sau măcar să le mențină la un nivel mult mai ridicat decât cel de azi. Au afirmat că energia eoliană, solară și nici măcar cea nucleară nu vor fi suficiente pentru a rezolva problema. Spun că e nevoie de tehnologie complet nouă, încă nedescoperită.⁴¹

— Asta e o nebunie, spuse Ann. Amory Lovins a dat soluția acum douăzeci de ani. Energie eoliană și solară, conservarea și folosirea eficientă a energiei. Nu-i nici o problemă.

— Ba se pare că da. Lovins a avansat ipoteza că în anul 2000 treizeci și cinci la sută din energia Statelor Unite va fi produsă de surse alternative. Dar de fapt, cifra reală e de șase procente.

— Ideea n-a fost susținută suficient.

— Nici o țară din lume nu produce treizeci și cinci la sută energie regenerabilă.

— Dar Japonia, de pildă, produce mai mult ca noi.

— Japonia are cinci la sută energie regenerabilă. Germania cinci la sută. Anglia doi la sută.

— Danemarca.

— Opt la sută.

⁴¹ Martin Hoffert et al., „Soluții tehnologice avansate pentru stabilitatea climatului global: energie pentru planeta-seră”, *Science* 298, noiembrie 2002, 981-87. „Nu există surse de energie care să acopere între 100 și 300% din consumul de energie actual, fără a emite gaze de seră.”

— Ei bine, spuse ea, asta înseamnă că avem mai mult de muncă.

— Fără îndoială. Fermele de vânt sfârtecă păsări, așa că s-ar putea să nu prindă la public. Dar panourile solare vor avea succes. Nu fac zgomot, sunt eficiente...

— Energia solară e excelentă, spuse ea.

— Da, spuse Kenner. N-avem nevoie decât de douăzeci și șapte de mii de kilometri pătrați de panouri ca treaba să meargă bine. Acoperim Massachusetts cu panouri și gata. Bineînțeles că până în 2050 nevoia noastră de energie se va tripla, așa că New York ar fi o alegere mai bună.

— Sau Texasul. Nimănui nu-i pasă de Texas, spuse Ann.

— Ei, poftim, spuse Kenner. Acoperă zece la sută din Texas și te-ai scos. Deși, adăugă el, Texasul ar prefera, probabil, ca Los Angeles-ul să fie acoperit mai întâi.

— Glumești.

— Deloc. Hai să alegem Nevada. Oricum e numai deșert acolo. Dar sunt curios să aflu ce experiență personală ai cu energia alternativă. Deci cum stai cu asta, Ann? Ai adoptat sursele alternative?

— Da. Am încălzire solară la piscină. Menajera are o mașină hibrid.

— Tu ce mașină ai?

— Ei, eu am nevoie de una mai mare pentru copii.

— Cât de mare?

— Păi merg cu un 4x4. Uneori.

— Dar casa ta? Ai panouri solare ca sursă de electricitate?

— Păi am adus niște consultanți să vadă casa. Doar că Jerry, soțul meu, spune că e prea scump să le instalăm. Dar încerc să-l conving.

— Și aparatele de uz casnic...

— Toate sunt Energystar. Toate.

— Asta e bine. Și cât de mare e familia ta?

— Am doi băieți. De șapte și nouă ani.

— Minunat. Cât de mare e casa?

— Nu știu sigur.

— Câți metri pătrați? Ann ezită.

— Hai, spune, spune-i, Ann, interveni Bradley. Are o casă *imensă*, dată dracului. Trebuie să aibă cam 950-1400 metri pătrați. Absolut *superbă*. Și grădina! Cred că are vreun acru și

jumătate. Instalații de irigare care merg zi și noapte. Și o priveliște minunată organizează gale pentru străngeri de fonduri acolo. Și întotdeauna ies bine.

Kenner o privi.

— 1.114, spuse Ann. Metri pătrați.

— Pentru patru persoane?

— Păi uneori stă și soacra mea cu noi. Și bineînțeles că mai e și menajera, în spate.

— Mai aveți altă casă? Întrebă Kenner.

— Mai are *două*, ce mă-sa, spuse Bradley. Are o proprietate *extraordinară* în Aspen și una grozavă în Mâine.

— Pe-aia am moștenit-o, spuse Ann. Soțul meu...

— Și apartamentul ăla din Londra, spuse Bradley, e al tău sau al firmei soțului?

— Al firmei.

— Și când călătorești? Folosești avioane particulare?

— Ei, nu *avem* un avion, dar mergem cu ale altora, când se poate. Mergem când merg și alții. Umplem avionul. Ceea ce e o chestie *bună*.

— Desigur, spuse Kenner. Dar trebuie să recunosc că sunt puțin derutat de filosofia...

— Hei, spuse ea, înfuriindu-se brusc. Trăiesc într-un mediu în care trebuie să păstrezi un anume standard. Sunt nevoită, din cauza profesiei soțului și... oricum, tu unde stai?

— Am un apartament în Cambridge.

— Cât e de mare?

— 83 de metri pătrați. N-am mașină. Și zbor la clasa economică.

— Nu te cred, spuse ea.

— Ba să-l crezi, spuse Bradley. Tipul ăsta știe ce...

— Taci, Ted, spuse Ann. Ești beat.

— Încă nu, spuse el, cu un aer ofensat.

— Nu te judec, Ann, spuse Kenner, calm. Știu că ești o militantă devotată. Încerc doar să înțeleg care e poziția ta reală față de mediu.

— Poziția mea e că oamenii încălzesc planeta și o otrăvesc și că avem o obligație morală față de biosferă față de toate plantele și animalele care sunt distruse și față de generațiile încă nenăscute de oameni să împiedicăm aceste schimbări catastrofale. Se lăsă pe spate în scaun, clătinând din cap.

— Deci avem o obligație morală față de ceilalți față de plante, animale și oameni.

— Exact.

— Și trebuie să facem ceea ce e în interesul lor?

— În interesul nostru, al tuturor.

— Se prea poate ca interesul lor să nu fie același cu al nostru.

Conflictul de interese e ceva obișnuit.

— Orice ființă are dreptul să trăiască pe această planetă.

— Sunt sigur că nu crezi așa ceva, spuse Kenner.

— Ba da. Nu fac discriminare între specii. Orice ființă vie.

— Chiar și parazitul malariei?

— Păi și el *face parte* din natură.

— Atunci nu ești de acord cu eradicarea poliomielitei și variolei? Și astea făceau parte din natură.

— Ei bine, aș spune că e tipic pentru aroganța masculină să schimbe lumea conform propriilor interese. E un impuls dictat de testosteron, pe care femeile nu-l împărtășesc...

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, spuse Kenner. Nu ești de acord cu eradicarea poliomielitei și variolei?

— Te joci cu vorbele.

— N-aș spune. Crezi că a schimba lumea conform intereselor proprii e ceva nenatural?

— Desigur. Înseamnă că intervii în natură.

— Chiar și un mușuroi de termite? Un baraj făcut de castori? Aceste ființe modifică mediul în mod dramatic, ceea ce afectează multe alte ființe. Ele intervin cumva în natură?

— Lumea nu e amenințată de mușuroaiele termitelor.

— Se poate susține că da. Greutatea totală a termitelor depășește greutatea totală a populației lumii. De o mie de ori chiar. Știi cât metan produc termitele? Iar metanul e un gaz de seră mai puternic decât dioxidul de carbon.

— Nu pot să mai discut, spuse Ann. Ție îți place să te contrazici. Mie nu. Eu vreau doar să fac lumea un loc mai bun. Acum mă duc să citesc o revistă. Se duse în partea din față a avionului și se așeză, cu spatele la Kenner.

Sarah rămase unde era.

— Are intenții bune, spuse ea.

— Și informații proaste, spuse Kenner. Rețeta perfectă pentru dezastru.

Ted Bradley se ridică. Urmărise discuția dintre Kenner și Ann. Îi plăcea Ann. Era destul de sigur că se culcase cu ea; uneori, dacă băuse, nu-și mai aducea aminte, dar avea o amintire vagă, plăcută cu Ann și presupunea că acesta trebuie să fi fost motivul.

— Cred că ai fost brutal, spuse Bradley, pe tonul său de președinte. De ce-ai spune despre cineva ca Ann că e „rețeta perfectă pentru dezastru”? Îi pasă foarte mult de problemele astea. Și-a dedicat viața acestei cauze, pe bune. Îi pasă.

— Și ce-i cu asta? spuse Kenner. Faptul că *îi pasă* e nerelevant. Dorința de a face bine e nerelevantă. Contează doar *cunoștințele și rezultatele*. Nu are cunoștințe și, ceea ce e și mai rău, nu știe că nu are. Oamenii nu știu să facă ceea ce ea crede că trebuie făcut.

— Ca de exemplu?

— Ca de exemplu să aibă grijă de mediu. Nu știm să facem asta.

— Ce tot vorbești? spuse Bradley, agitându-și brațele în aer. Sigur că știm să avem grijă de mediu.

— Serios? Cunoști cumva istoria Parcului Yellowstone? Primul parc național?

— Am fost acolo.

— Nu asta te-am întrebat.

— Mai bine treci la subiect, spuse Bradley. E cam târziu să mă examinezi, domnule profesor. Înțelegi ce vreau să-ți spun?

— Bine atunci, spuse Kenner. Îți spun.

Parcul Yellowstone, arată Kenner, a fost prima zonă din lume transformată în rezervație naturală. Regiunea din jurul râului Yellowstone din Wyoming era cunoscută pentru frumusețea unică a peisajelor. Lewis și Clark i-au cântat ode. Artiști ca Bierstadt și Moran au pictat-o. Iar noua companie Northern Pacific Railroad își dorea o zonă atrăgătoare pentru a aduce turiștii în vest. Deci în 1872, în parte din cauza presiunilor companiei de cale ferată, președintele Ulysses Grant a pus deoparte o zonă de două milioane de pogoane și a creat Parcul Național Yellowstone.

A existat o singură problemă, de care nici atunci, nici mai târziu nu și-au dat seama. Nimeni nu avea experiență în încercarea de a conserva mediul. Înainte de asta nu existase nevoia. Și s-a presupus că era mai ușor decât în realitate.

Când Theodore Roosevelt a vizitat parcul în 1903, a văzut o zonă plină de animale sălbatice. Existau mii de elani, bizoni, urși bruni, cerbi, lei de munte, grizzly, coioți, lupi și mufloni. Pe atunci, regula era ca lucrurile să fie menținute așa cum erau. La scurt timp după asta a fost creat Serviciul Parcului, un nou organism birocratic a cărui unică misiune era să păstreze parcul în starea inițială.

Și totuși, peste zece ani, peisajul plin de viață pe care l-a văzut Roosevelt a dispărut pentru totdeauna. Motivul a fost că managerii parcului însărcinați cu menținerea lui în starea originală au luat o serie de măsuri pe care le-au considerat în interesul conservării parcului și animalelor. Dar s-au înșelat.

— Dar, spuse Bradley, cunoștințele noastre au evoluat în timp...

— Nu-i adevărat, spuse Kenner. Asta vreau să spun. Tot timpul se spune că azi știm mai multe, dar ceea ce s-a întâmplat nu confirmă asta.

Iată cum a fost: primii manageri ai parcului au crezut în mod eronat că elanii erau pe cale de dispariție. Așa că au încercat să mărească numărul de elani eliminând prădătorii. În acest scop, au împușcat și otrăvit lupii din parc. Și le-au interzis indienilor să vâneze în parc, deși Yellowstone e o zonă de vânătoare tradițională.

Pentru că au fost protejați, numărul elanilor a explodat și au mâncat un număr atât de mare din anumite specii de copaci încât ecologia zonei a început să se schimbe. Elanii au mâncat copacii pe care-i foloseau castorii pentru baraje, așa că au dispărut castorii. Și atunci managerii au aflat despre castori că sunt vitali pentru sistemul de ape din regiune.

Când au dispărut castorii, pajiștile s-au uscat; păstrăvii și vidrele au dispărut; s-a accentuat eroziunea solului; iar ecologia parcului s-a schimbat pentru totdeauna.

În anii 1920 era deja evident că elanii se înmulțiseră peste măsură, așa că rangerii au început să-i împuște cu miile. Dar schimbările în ecologia plantelor au fost definitive; vechiul amestec de copaci și plante nu s-a întors.

De asemenea, a devenit din ce în ce mai evident faptul că vânătorii indieni din timpurile străvechi exercitaseră o influență benefică asupra pământului, pentru că ținuseră sub control numărul elanilor, elanilor americani și bizonilor. Această

recunoaștere târzie a venit ca parte a conștientizării faptului că americanii nativi influențaseră puternic acea „sălbăticie neatinsă de mâna omului" pe care primii oameni albi au văzut-o sau au crezut că o văd când au ajuns în Lumea Nouă. „Sălbăticia neatinsă de mâna omului" nu era deloc așa. Oamenii de pe continentul nord-american exercitaseră o influență imensă asupra mediului timp de mii de ani arseseră ierburile câmpiilor, modificaseră pădurile, redusese numărul animalelor și vânaseră alte specii până la dispariția totală.

Dacă privim în urmă, legea care le interzicea indienilor să vâneze a fost o greșeală. Dar a fost doar una dintr-un șir neîntrerupt de greșeli pe care le-au făcut managerii parcului. Urșii grizzly au fost protejați, apoi uciși. Lupii au fost uciși și aduși înapoi. Cercetarea pe animale, care includea studiul pe teren și monitorizarea animalelor prin radioemițătoare a fost oprită, apoi reluată, după ce anumite specii au fost declarate amenințate. S-a instituit o politică de prevenire a incendiilor, pentru că nu s-au înțeles efectele regeneratoare ale focului. Când s-a adoptat în sfârșit politica opusă, mii de pogoane au ars atât de intens încât pământul a devenit steril, iar pădurile nu au mai crescut, dacă n-au fost replântate. Păstrăvii curcubeu au fost introduși în anii 1970, eliminând specia locală.

Și povestea continuă.

Și astăzi.

— Deci avem o istorie de intervenții ignorante, incompetente și dezastruos de intruzive, spuse Kenner, urmate de încercări de a repara aceste intervenții, urmate de încercări de a repara pagubele produse de reparații, care au fost la fel de dramatice ca și o scurgere de petrol sau de reziduuri toxice. Doar că în acest caz nu există nici o corporație malefică sau o economie bazată pe combustibili fosili, pe care poți da vina. Acest dezastru a fost produs de ecologiști însărcinați cu protejarea naturii, care au făcut o greșeală catastrofală după alta și în tot acest timp au dovedit cât de puțin înțelegeau mediul pe care trebuiau să-l protejeze.

— E absurd, spuse Bradley. Ca să conservi mediul, trebuie doar să-l conservi. Il lași în pace, iar echilibrul natural își va vedea de treabă. Doar atât e suficient.

— Total greșit, spuse Kenner. Protejarea pasivă adică să lași lucrurile în pace nu menține status quo-ul în natură, așa cum

nu-l menține nici în curtea casei tale. Lumea e vie, Ted. Lucrurile sunt într-un flux continuu. Speciile câștigă, pierd, înfloresc, decad, se dezvoltă, sunt constrânse să se retragă. Dacă iei un colț din natură și-l pui deoparte, n-o să-l conservi în starea sa de acum, tot așa cum nici dacă îți închizi copiii într-o cameră nu-i poți împiedica să crească. Lumea noastră e în continuă schimbare și dacă vrei să păstrezi o bucată de pământ într-o anumită stare, trebuie să hotărăști ce stare e aceea și apoi s-o manageriezi activ, dacă nu chiar agresiv.

— Dar ai spus că nu știm să facem asta.

— Corect. Nu știm. Pentru că orice acțiune ai întreprinde cauzează schimbări în mediu, Ted. Fiecare schimbare afectează o plantă sau un animal. E inevitabil. Conservarea pădurilor străvechi pentru a proteja bufnița pătată înseamnă că privezi privighetoarea lui Kirtland de pădurile mai noi, pe care le preferă. Totul are un preț.

— Dar...

— Fără dar, Ted. Spune tu o acțiune care are doar consecințe pozitive.

— Bine. Interzicerea CFC pentru stratul de ozon.⁴²

— Asta a afectat populația din Lumea a Treia, prin eliminarea răcitoarelor ieftine, ceea ce a făcut ca mâncarea să se strice mai rapid și din ce în ce mai mulți oameni să moară din cauza intoxicațiilor alimentare.

— Dar stratul de ozon este mai important...

— Poate pentru tine. S-ar putea ca ei să nu fie de acord. Dar subiectul nostru era dacă poți să faci ceva fără consecințe negative.

— Bine. Panourile solare. Sisteme de reciclare a apei pentru locuințe.

— Asta le dă oamenilor posibilitatea de a-și plasa casele în zone izolate, unde înainte n-ar fi putut trăi pentru că n-aveau apă și electricitate. Asta înseamnă invadarea zonelor sălbatice și deci punerea în pericol a unor specii care inițial erau neafectate.

— Interzicerea DDT.

— Se poate susține că a fost cea mai mare tragedie' a secolului douăzeci. DDT-ul era cea mai eficientă substanță împotriva țânțarilor și, în ciuda retoricii, nici un alt produs din lume nu era atât de sigur. De când a fost interzis, două milioane

⁴² CFC clorofluorocarbon gaz folosit ca agent frigorific (n. tr.).

de oameni, mai ales copii, au murit anual din cauza malariei. În total, măsura de a-l interzice a produs peste cincizeci de milioane de victime.⁴³ Interzicerea DDT-ului a ucis mai mulți oameni decât Hitler, Ted. Și mișcarea ecologistă a militat puternic pentru asta.⁴⁴

— Dar DDT-ul era carcinogen.

— Nu era. Și toată lumea știa asta în momentul interzicerii lui.⁴⁵

— Era periculos.

— De fapt, era atât de puțin periculos că-l puteai și înghiți. Asta s-a și făcut, timp de doi ani, în timpul unui experiment.⁴⁶ După interzicerea lui, a fost înlocuit de parathion, care e *într-adevăr* periculos. Peste o sută de agricultori au murit în lunile de după interzicerea DDT-ului, pentru că nu erau obișnuiți să lucreze cu pesticide cu adevărat toxice.⁴⁷

— Noi nu suntem de acord cu nimic din toate astea.

— Doar pentru că nu aveți informațiile relevante sau nu doriți să acceptați consecințele acțiunilor organizațiilor pe care le susțineți. Interzicerea DDT-ului va fi într-o bună zi considerată o gafă monumentală.

— DDT-ul nu a fost interzis niciodată.

— Așa e. Doar că statele au fost anunțate că dacă-l folosesc, n-o să mai primească ajutor extern. Kenner clătină din cap. Dar un fapt de necontestat, bazat pe statisticile ONU, este acela că, înainte de interzicerea DDT-ului, malaria aproape că devenise o boală lipsită de importanță. Făcea cincizeci de mii de victime anual în toată lumea. La câțiva ani după aceea, redevenise un flagel global. De la adoptarea acestei măsuri au murit cincizeci de milioane de oameni, Ted. Încă o dată, nu există acțiune fără efecte negative.

Urmă o tăcere lungă. Ted se foi pe scaun, începu să spună ceva, apoi tăcu din nou.

⁴³ După unele estimări, numărul victimelor este de treizeci de milioane.

⁴⁴ O discuție completă despre DDT se poate găsi în Wildavsky, pp. 55-80.

⁴⁵ Comitetul Sweeney, 25 aprilie 1972: „DDT-ul nu este un agent cancerigen pentru om”. Ruckelshaus l-a interzis după două luni, afirmând că „DDT-ul este un agent cu risc cancerigen” pentru om. Nu citise raportul Sweeney.

⁴⁶ Hayes, 1969

⁴⁷ John Noble Wilford, „Victime ale urmașilor DDT-ului stârnesc îngrijorarea”, *New York Times*, 21 august 1970, p.l; Wildavsky, 1996, p. 73.

— Bine. Am înțeles, spuse el într-un final. Își luă atitudinea cea mai distinsă și mai prezidențială de care era în stare. M-ai convins. Îți acord această victorie. Și ce-i cu asta?

— Deci adevărata problemă în cazul unor măsuri ecologiste este dacă beneficiile sunt mai importante decât efectele negative. Pentru că întotdeauna există și astfel de efecte.

— Bine, bine. Și?

— Ai auzit vreodată o grupare ecologistă vorbind astfel? Niciodată. Sunt cu toții absolutiști. Se prezintă în fața tribunalelor susținând că trebuie impuse regulamente, fără a se ține cont de costurile implicate.⁴⁸ Necesitatea ca aceste regulamente să evalueze costurile și beneficiile le-a fost impusă de justiție după o perioadă de excese oribile. Ecologiștii au strigat pe toate drumurile că e o crimă să respecte regula de a evalua costurile și beneficiile și încă mai strigă. Nu vor ca oamenii să afle ce costuri implică schimbarea regulamentelor pentru societate și lume. Cel mai evident exemplu au fost regulamentele privind benzenul, emise în anii '80, care au avut un preț prea mare pentru beneficiile aduse, ajungând să cheltuiască douăzeci de miliarde de dolari pentru fiecare an de viață salvat.⁴⁹ Ești de acord cu aceste regulamente?

— Păi dacă pui problema în termenii ăștia, nu.

— Mai există și alți termeni, în afara adevărului, Ted? Douăzeci de miliarde de dolari *pentru fiecare an de viață salvat*. Țsta a fost costul regulamentelor. E bine să susții organizații care promovează astfel de regulamente păguboase?

— Nu.

— Cel mai proeminent grup de lobby în Congres a fost FNRM. Îți vei da demisia din consiliul de administrație?

— Normal că nu.

Kenner încuviință încet din cap.

— Și cu asta am spus tot.

Sanjong arăta spre monitorul computerului, iar Kenner veni lângă el, așezându-se pe scaunul de alături. Pe monitor se vedea imaginea unei insule tropicale, surprinsă din aer, cu

⁴⁸ Exemple de cazuri în Sunstein, p. 200-201.

⁴⁹ Vezi studiul centrului de analiza riscurilor de la Harvard: Tengs et al., 1995. Pentru mai multe detalii, vezi Lomborg, p. 338. Iată la ce concluzie ajunge: „Dacă ignorăm costurile deciziilor noastre ecologice [...] pe alte planuri [...] ne facem de fapt vinovați de crime în masă”. Estimează numărul victimelor inutile la 60 000 în fiecare an doar în SUA.

păduri dense și cu un golf întins de apă albastră. Fotografia părea făcută dintr-un avion care zbura la mică înălțime. În jurul golfului se aflau patru colibe din șindrilă.

— Astea sunt noi, spuse Sanjong. Au fost ridicate în ultimele douăzeci și patru de ore.

— Par vechi.

— Da, dar nu sunt. La o privire mai atentă se pare că sunt artificiale. S-ar putea să fie din plastic, nu din lemn. Cea mai mare pare o locuință, iar celelalte trei sunt pentru echipament.

— Ce fel de echipament? Întrebă Kenner.

— În fotografii nu se vede nimic. Probabil că echipamentul a fost descărcat noaptea. Dar m-am dus pe fir și am obținut informații relevante de la vama din Hong Kong. Echipamentul constă în trei generatoare de cavitație hipersonice. Montate în matrice carbonice cu rezonanță de impact.

— Echipamentele de cavitație hipersonice se pot vinde?

— Ei le-au obținut. Nu știu cum.

Kenner și Sanjong stăteau foarte aproape unul de altul și vorbeau pe un ton scăzut. Evans se apropie, aplecându-se spre ei.

— Ce e chestia aia hipersonică? Întrebă el, încet.

— Un generator de cavitație, spuse Kenner. E un dispozitiv acustic de mare putere, de dimensiunile unei camionete, care produce câmpuri radiale simetrice de cavitație.

Evans părea nedumerit.

— Cavitația, spuse Sanjong, se referă la formarea bulelor într-o substanță. Când fierbi apa, ai cavitație. Poți să fierbi apa și cu ajutorul sunetului, dar în acest caz generatoarele sunt concepute pentru a produce câmpuri de cavitație într-o materie solidă.

— Ce materie solidă?

— Pământul, spuse Kenner.

— Nu înțeleg, spuse Evans. O să producă bule în pământ, ca atunci când fierbi apa?

— Da, ceva de felul ăsta.

— De ce?

Fură întrerupți de apariția lui Ann Garner.

— E o întrunire doar între băieți? spuse ea. Sau poate asista oricine?

— Sigur că da, spuse Sanjong, în timp ce tastea ceva. Pe ecran apăru un șir dens de grafice. Tocmai am primit nivelurile de dioxid de carbon ale stratului de gheață măsurate la Vostok și GRIP Nord, în Groenlanda.⁵⁰

— N-o să vă puteți ascunde de mine la infinit, să știți, spuse Ann. Mai devreme sau mai târziu tot o să aterizăm. Și atunci o să aflu ce puneți voi de fapt la cale.

— Asta așa e, spuse Kenner.

— De ce să nu-mi spuneți acum? Kenner se mulțumi să clatine din cap. Pilotul puse în funcțiune radioul.

— Vă rog să vă verificați centurile de siguranță. Pregătiți-vă de aterizarea în Honolulu.

— Honolulu! exclamă Ann.

— Unde credeai că mergem?

— Mă gândeam... Apoi se opri.

Știe unde mergem, își spuse Sarah.

În timp ce se aflau la Honolulu pentru realimentare, un inspector vamal urcă la bord și le ceru pașapoartele. Păru amuzat de prezența lui Ted Bradley, căruia i se adresă cu „domnule președinte”; în schimb, Bradley era încântat de atenția pe care i-o acorda un om în uniformă.

— Ați declarat că destinația dumneavoastră este Gareda, în insulele Solomon, spuse ofițerul vamal, după ce le verifică pașapoartele. Voiam doar să mă asigur că sunteți la curent cu avertismentul dat celor care vor să călătorească în Gareda. Majoritatea ambasadelor i-au informat pe turiști că ar fi bine să nu meargă acolo, din cauza condițiilor prezente.

— Ce condiții prezente? întrebă Ann.

— Pe insulă au loc acțiuni ale rebelilor. Au existat câteva crime. Armata australiană a intervenit anul trecut și a capturat majoritatea rebelilor, dar nu pe toți. Săptămâna trecută au avut loc trei crime, două dintre victime fiind străini. Unul dintre cadavre era...ăă... mutilat. Și decapitat.

— Cum?

— A fost decapitat. După ce a murit. Ann se întoarse spre Kenner.

— Acolo mergem? La Gareda? Kenner încuviință încet din cap.

⁵⁰ GRIP „Greenland Ice Project” proiect internațional de studiu al straturilor profunde de gheață din Groenlanda (n. tr.).

— Cum adică a fost decapitat?
— Probabil pentru craniu.
— Craniu, repetă ea. Deci... vorbești despre vânători de capete...

Kenner aprobă.

— Eu cobor din avionul ăsta, spuse ea, își luă geanta și coborî scările.

Jennifer tocmai se trezise.

— Care-i problema cu ea?

— Nu-i plac despărțirile, spuse Sanjong.

Ted Bradley își mângâia bărbia cu o atitudine pe care o credea meditativă.

— I s-a tăiat capul unui străin? Întrebă el.

— Se pare că situația e chiar mai gravă, spuse ofițerul vamal.

— Doamne. Există ceva mai grav decât asta? spuse Bradley, râzând.

— Situația în zonă nu e tocmai clară. Rapoartele sunt contradictorii, spuse ofițerul vamal.

Bradley se opri din râs.

— Nu, serios acum, chiar vreau să știu. Ce e mai rău decât decapitarea?

Urmă o tăcere scurtă.

— L-au mâncat, spuse Sanjong. Bradley se legăna în scaun.

— L-au *mâncat*?

Ofițerul vamal aprobă din cap.

— Anumite părți din el. Cel puțin așa spune raportul.

— Fir-aș al dracului, spuse Bradley. Ce părți? Mai bine las-o baltă, nu vreau să aflu. Iisuse! *L-au mâncat* pe tipul ăla.

Kenner îl privi.

— Nu trebuie să vii, Ted. Poți să pleci și tu.

— Trebuie să recunosc că mă gândesc la asta, spuse Ted, pe tonul său rațional, prezidențial. Să fii mâncat nu e un sfârșit glorios de carieră. Gândiți-vă la marii artiști. Gândiți-vă cum ar fi Elvis mâncat. John Lennon mâncat. Adică n-aș vrea ca oamenii să-și aducă aminte de mine așa. Tăcu, își lăsă bărbia în piept, cufundat în gânduri, apoi își ridică iar capul. Era un gest pe care-l făcuse de o sută de ori la televizor. Dar nu, spuse el într-un final. Voi accepta pericolul. Dacă voi mergeți, merg și eu.

— Noi mergem, spuse Kenner.

SPRE GAREDA
MIERCURI, 13 OCTOMBRIE
9.30 P.M.

Zborul până la aeroportul Kontag din Gareda dura nouă ore. Cabina era cufundată în întuneric; majoritatea pasagerilor dormeau. Ca de obicei, Kenner era treaz și stătea în spate cu Sanjong, vorbind încet.

Peter Evans se trezi după aproximativ patru ore de zbor. Degetele de la picioare îl ardeau încă după episodul din Antarctica, iar spatele îl dureau pentru că se lovise în timpul inundațiilor. Dar durerea din degete îi aminti că trebuia să le controleze zilnic, să vadă dacă nu cumva se infectaseră. Se ridică și se duse în spate, unde stătea Kenner. Își scoase șosetele și își privi degetele.

— Miroase-le, spuse Kenner.

— Poftim?

— Să le miroși. Dacă ai cangrenă, o să simți mai întâi mirosul. Te dor?

— Mă ard. În general doar noaptea. Kenner dădu din cap.

— O să fie bine. Cred că o să rămâi cu toate întregi.

Evans se lăsă pe spate în scaun, gândindu-se cât de ciudat era să discute despre cum își poate pierde degetele de la picioare. Dintr-un anume motiv, asta îi agrava durerea de spate. Se duse în baia din spatele avionului și începu să caute prin dulapuri după analgezice. Nu aveau decât Advill, așa că îl luă și se întoarse.

— Povestea pe care ai inventat-o în Honolulu a fost foarte deșteaptă, spuse el. Păcat că nu a funcționat și în cazul lui Ted.

Kenner îl privea fix.

— Nu e nici o poveste, spuse Sanjong. Ieri au avut loc trei crime.

— Aha. Și au mâncat pe cineva?

— Așa spune raportul.

— A, făcu Evans.

Când se întoarse în cabina întunecoasă, o văzu pe Sarah care se ridicase.

— Nu poți să dormi? îl întrebă ea, în șoaptă.

— Nu. Am niște dureri. Tu?

— Da. Mă dor degetele de la picioare. Din cauza degeraturilor.

— Și pe mine.

Ea arătă spre sala cu provizii.

— Au mâncare acolo?

— Cred că da.

Se ridică și se duse în spate. Evans o urmă.

— Mă dor și vârfurile urechilor, spuse ea.

Scotoci peste tot și găsi niște paste reci. îi întinse și lui o farfurie. El clătină din cap. Ea își puse o porție și începu să mănânce.

— Deci de când o cunoști pe Jennifer?

— N-o cunosc prea bine. Am întâlnit-o recent, la biroul de avocatură.

— De ce vine cu noi?

— Cred că-l cunoaște pe Kenner.

— Îl cunoaște, spuse Kenner, din scaunul său.

— Cum așa?

— E nepoata mea.

— Serios? spuse Sarah. De când e nep... las-o baltă. îmi pare rău. E târziu.

— E fiica surorii mele. Părinții ei au murit într-un accident de avion când avea unsprezece ani.

— O.

— A trebuit să se descurce de multe ori singură.

— O.

Evans o privi pe Sarah și-i trecu din nou prin minte că avea ea o șmecherie de era așa frumoasă când se trezea din somn, așa perfectă. Și purta parfumul ăla care-l făcuse să înnebunească în tăcere din clipa când îl simțise pentru prima oară.

— Ei, spuse Sarah, pare foarte drăguță.

— Eu nu... ăă... nu e nimic...

— Nici o problemă, spuse ea. Nu trebuie să te prefaci față de mine.

— Nu mă prefac, spuse el, apropiindu-se mai mult și simțindu-i parfumul.

— Ba da. Se îndepărtă de el și se așeză în fața lui Kenner. Ce se întâmplă când ajungem la Gareda?

Chestia cu ea, gândi Evans, era că avea capacitatea asta, care-i dădea fiori, de a se comporta brusc ca și cum el n-ar fi existat. În acel moment nu-l privea; își îndreptase toată atenția asupra lui Kenner, îi vorbea concentrat și se purta de parcă nu mai era nimeni altcineva de față.

Oare era o atitudine provocatoare? gândi el. Trebuia să fie o invitație, ca să-l excite și să-l facă să se țină după ea? Pentru că nu avea deloc rezultatul ăsta. Îl călca pe nervi.

Ar fi vrut să dea cu pumnul în masă, să facă zgomot, să-i spună: „Hei! Pământul către Sarah”. Sau ceva de felul ăsta.

Dar se gândi că asta nu putea decât să înrăutățească lucrurile. Își putea imagina expresia ei exasperată. *Ești așa infantil*. Cam așa ceva. Asta îl făcea să tânjească după cineva mai puțin complicat, așa cum era Janis. Doar un corp superb și o voce de care puteai face abstracție. De asta ar fi avut nevoie acum.

Oftă adânc.

Ea îl auzi, îl privi și-i făcu semn spre scaunul de lângă ea.

— Vino să stai aici, Peter, spuse ea, și participă la conversație.

Și îi zâmbi larg, strălucitor. *Sunt total în ceață*, gândi el.

— ăsta e Resolution Bay, spuse Sanjong, arătându-le monitorul computerului. Le arată golful, apoi o hartă a întregii insule. E în partea de nord-est a insulei. Aeroportul e pe coasta de vest. Cam la patruzeci de kilometri distanță.

Insula Gareda părea un imens fruct de avocado scufundat în apă, cu coaja zimțată.

— În centrul insulei se află un lanț muntos, continuă Sanjong. În anumite locuri atinge nouă sute de metri înălțime. Jungla din interiorul insulei e foarte densă, practic de nepătruns, dacă nu mergi pe șosele sau pe potecile din junglă. Dar nu se poate traversa prin junglă.

— Atunci mergem pe șosea, spuse Sarah.

— Poate, spuse Sanjong. Dar se știe că rebelii se află în această zonă încercui cu degetul centrul insulei și s-au împărțit în două sau chiar trei grupuri. Nu se cunosc locațiile lor exacte. Au preluat controlul acestui sătuc, Pavutu, de lângă coasta de nord. Aici se pare că și-au stabilit cartierul general. Probabil că au blocat drumurile și patrulează cărările din junglă.

— Atunci cum ajungem la Resolution Bay?

— Cu elicopterul, dacă o să reușim, spuse Kenner. Am vorbit să ni se pună unul la dispoziție, dar aici nu se poate spune că poți conta pe mare lucru. Dacă nu putem, o să mergem cu mașina. Vom vedea cât de departe ajungem. Dar deocamdată nu știm cum o să facem.

— Și când ajungem la Resolution Bay? spuse Evans.

— Pe plajă au apărut patru clădiri noi. Trebuie să le distrugem și să scoatem din funcțiune echipamentele dinăuntru. Să fie inutilizabile. Trebuie să găsim și nava care controlează submarinul și să scoatem submarinul din uz.

— Ce submarin? întrebă Sarah.

— Au închiriat un submarin mic de cercetare, cu capacitate de două persoane. E în zonă de două săptămâni.

— Și ce face?

— Suntem destul de siguri că știm răspunsul în acest moment. Întregul arhipelag Solomon, care cuprinde peste nouă sute de insule, se află într-o zonă foarte activă geologic, din punct de vedere al plăcilor tectonice. Insulele Solomon sunt situate într-o parte a lumii unde plăcile se suprapun. De aceea există atât de mulți vulcani aici și atâtea cutremure. E o regiune foarte instabilă. Placa din Pacific intră în coliziune și alunecă sub Platoul Oldowan Java. Rezultatul este Fosa Solomon, o groapă imensă, în formă de arc, care se întinde pe toată latura nordică a arhipelagului. E foarte adâncă, are între șase sute și o mie opt sute de metri. Și fosa se află tot la nord de Resolution Bay.

— Deci e o regiune activă din punct de vedere geologic, cu o fosă adâncă dedesubt, spuse Evans. Tot nu înțeleg ce vor să facă.

— Sunt mulți vulcani subacvatici, teren instabil, așa că există pericolul unor alunecări de teren, spuse Kenner.

— Alunecări de teren.

Evans se frecă la ochi. Era târziu.

— Alunecări de teren sub apă, spuse Kenner.

— Încearcă să producă alunecări de teren sub apă? întrebă Sarah.

— Așa credem. Undeva de-a lungul Fosei Solomon. Probabil la o adâncime între o sută cincizeci și trei sute de metri.

— Și ce efect ar avea chestia asta? O alunecare de teren sub apă?

— Arată-le harta mare, îi spuse Kenner lui Sanjong. Sanjong scoase o hartă a întregului bazin al Pacificului, din Siberia în Chile și din Australia în Alaska.

— Bine, spuse Kenner. Acum trasați o linie dreaptă de la Resolution Bay și vedeți unde ajungeți.

— California!

— Exact. În unsprezece ore. Evans se încruntă.

— O alunecare de teren sub apă...

— Dislocă un volum enorm de apă foarte rapid. E cea mai răspândită modalitate de formare a tsunamiurilor. Odată propagate, valurile vor traversa Pacificul cu opt sute de kilometri pe oră.

— Mamă! spuse Evans. Cât de mare poate fi valul?

— De fapt, sunt mai multe, e ceea ce se numește o serie de valuri. Alunecarea de pământ subacvatică din Alaska, din 1952, a provocat un val de paisprezece metri înălțime. Dar în cazul nostru e imposibil de anticipat, pentru că înălțimea unui val depinde de coasta pe care o lovește. În anumite părți din California ar putea atinge optsprezece metri înălțime. Cât o clădire cu șase etaje.

— O, Doamne, făcu Sarah.

— Și cât timp mai avem până să se întâmple asta? spuse Evans.

— Conferința mai ține încă două zile. Valul va traversa Pacificul într-o zi. Deci...

— Avem o zi.

— Cel mult. O singură zi să aterizăm, să ajungem cumva la Resolution Bay și să-i oprim.

— Să oprim pe cine? spuse Ted Bradley cu un căscat, în timp ce se îndrepta spre ei. Doamne, ce mă doare capul! Dar ce ziceți de una mică, căci cui pe cui se scoate, nu? Tăcu și-i privi pe ceilalți, trecând de la un chip la altul. Hei, ce se întâmplă aici? Arătați de parcă ați fi la înmormântare.

SPRE GAREDA

JOI, 14 OCTOMBRIE

5.30 A.M.

După trei ore ieși soarele, iar avionul începu să coboare. Acum zbura la joasă altitudine, deasupra insulelor împădurite,

scăldate de un albastru nefiresc de palid. Văzură puține drumuri și câteva orașe, de fapt mai mult sate. Ted Bradley privea pe geam.

— Nu-i așa că e frumos? spuse el. Un paradis cu adevărat neatins. Exact ce lumea noastră e pe cale să piardă.

Kenner, care stătea în fața sa, nu spuse nimic. Și el privea pe geam.

— Crezi că problema e că am pierdut contactul cu natura? spuse Bradley.

— Nu, răspunse Kenner. Cred că problema e că nu prea văd multe drumuri.

— Nu crezi, continuă Bradley, că e vina omului alb, nu a băștinașilor, căci el vrea să cucerească natura, s-o supună?

— Nu, nu cred așa ceva.

— Eu da. Mi se pare că oamenii care trăiesc mai aproape de pământ, în sate, înconjurați de natură, au un simț ecologic înnăscut și intuiesc armonia întregului.

— Ai stat mult prin sate, Ted? întrebă Kenner.

— Ca să-ți spun sincer, da. Am lucrat la un film în Zimbabwe și la încă unul în Botswana. Știu despre ce vorbesc.

— Aha. Și ai locuit tot timpul în sate?

— Nu, am stat la hotel. Am fost nevoit, din cauza asigurării. Dar am trăit multe experiențe în sate. Fără îndoială că viața satelor e cea mai bună și mai sănătoasă din punct de vedere ecologic. Sincer, cred că toată lumea ar trebui să trăiască astfel. Și cu siguranță că n-ar trebui să-i încurajăm I pe cei care trăiesc în sate să se industrializeze. Asta e problema.

— Înțeleg. Deci tu vrei să stai la hotel, dar restul lumii să locuiască la sat.

— Nu, nu m-ai ascultat...

— Unde locuiești acum, Ted?

— Sherman Oaks.

— E un sat?

— Nu. De fapt, e un fel de sat, i s-ar putea spune și așa... Dar trebuie să mă duc la LA ca să lucrez, spuse Bradley. Nu am de ales.

— Ted, ai locuit vreodată într-un sat din Lumea a Treia? Chiar și o noapte?

Bradley se foi pe scaun.

— După cum am spus, am petrecut mult timp în sate în timpul filmărilor. Știu despre ce vorbesc.

— Dacă viața la sat e atât de grozavă, de ce crezi că oamenii vor să plece?

— N-ar trebui să plece. Asta voiam să spun.

— Știi tu mai bine ca ei? Bradley tăcu, apoi izbucni.

— De fapt, dacă vrei să știi, da. Știu mai bine ca ei. Am de partea mea educația și o experiență mai vastă. Și cunosc foarte bine pericolele societății industrializate, care îmbolnăvește întreaga lume. Deci da, cred că știu ce e mai bine pentru ei. Cu siguranță știu ce e mai bine pentru planetă.

— Eu am o problemă, spuse Kenner, cu ideea ca alții să decidă ce e mai bine pentru interesul meu când nu trăiesc unde trăiesc eu, când nu cunosc condițiile locale sau problemele mele cu care mă confrunt, când nici măcar nu trăiesc în j aceeași țară cu mine, dar tot au senzația de acolo, din orașul lor de departe, din Vest, de la biroul lor dintr-un zgârie-nori din Bruxelles, Berlin sau New York tot au senzația că au soluția la toate problemele mele și că-mi pot spune cum să-mi trăiesc viața. Cu asta am o problemă.

— Care e problema ta? spuse Bradley. Adică hai să vedem. Doar nu crezi pe bune că toți locuitorii planetei ar trebui să facă ce-i taie capul, nu-i așa? Ar fi groaznic. Oamenii ăștia au nevoie de ajutor și îndrumare.

— Și tu o să le oferi asta? Acestor oameni?

— Bine, nu e corect politic să vorbim așa. Dar tu vrei ca oamenii ăștia să aibă stilul ăla de viață oribil, risipitor, pe care-l avem noi în America și, într-o măsură mai mică, și europenii?

— Eu nu te-aș vedea pe tine renunțând la el.

— Nu, spuse Ted, dar contribui cât pot la conservare. Îmi reciclez gunoiul. Sunt pentru un stil de viață fără carbon. Chestia e că dacă toți oamenii ăștia s-ar industrializa, asta ar însemna o creștere uriașă a poluării globale a planetei. N-ar trebui să se întâmple așa ceva.

— Eu pot să am de toate, dar ei nu?

— Asta ține de acceptarea realității, spuse Bradley.

— Realitatea ta. Nu a lor.

În acel moment, Sanjong îi făcu semn lui Kenner.

— Scuză-mă, spuse Kenner și se ridică.

— Poți să fugi, dacă vrei, spuse Bradley, dar știi că spun adevărul! O chemă pe stewardesă și-i arată paharul. Încă unul, scumpo. Doar unul, pentru drum.

— Elicopterul n-a ajuns încă, spuse Sanjong.

— Ce s-a întâmplat?

— Trebuia să vină de pe altă insulă. Au închis spațiul aerian de teamă ca rebelii să nu folosească rachete sol-aer.

Kenner se încruntă.

— Cât mai e până aterizăm?

— Zece minute.

— Ține pumnii strânși.

Părăsit, Ted Bradley trecu în cealaltă parte a avionului și se așeză lângă Peter Evans.

— Nu-i așa că e superb? spuse el. Privește apa. Pură și cristalină. Uită-te cât de adânc e albastrul ăla. Uită-te la satele astea frumoase, în mijlocul naturii.

Evans privea pe geam, dar vedea numai sărăcie. Satele erau ciorchini de colibe din tablă, iar drumurile poteci de nămol roșiatic. Oamenii păreau îmbrăcați sărăcăcios și se mișcau încet. Aveau ceva deprimant, trist. Se gândi la mizerie, boli, mortalitate infantilă...

— Superb! spuse Bradley. Pur! De-abia aștept să ajung acolo. E exact ca o vacanță. Știa cineva că insulele Solomon sunt așa de frumoase?

— Și locuite de vânătorii de capete, cam dintotdeauna, I spuse Jennifer, din față.

— Ei, asta e de domeniul trecutului, spuse Bradley. Dacă a fost vreodată adevărat. Adică mă refer la toate discuțiile alea despre canibalism. Toată lumea știe că nu e adevărat. Am citit o carte de un profesor sau așa ceva.⁵¹ N-au existat niciodată canibali, nicăieri în lume. Totul e un mare mit. Încă un exemplu al demonizării oamenilor de culoare de către albi. Când Columb a ajuns în Indiile de Vest, a crezut că i s-a spus că acolo sunt canibali, dar nu era așa. Am uitat detaliile. Nu sunt canibali nicăieri. E doar un mit. De ce te holbezi așa la mine?

Evans se întoarse. Bradley i se adresase lui Sanjong, care într-adevăr îl privea fix.

— Aud, spuse Bradley. Te uiți ciudat la mine. Hai să vedem, băiețuș. Asta înseamnă că nu ești de acord cu mine?

⁵¹ William Arens, *Mitul mâncătorilor de oameni*.

— Chiar că ești prost, spuse Sanjong, pe un ton uimit. Ai fost vreodată în Sumatra?

— Recunosc că nu.

— În Noua Guinee?

— Nu. întotdeauna am vrut să merg să-mi cumpăr niște obiecte de artă tribală. Mișto chestii.

— Borneo?

— Nu, dar și acolo am vrut să merg. Sultanul ăla, cum îl cheamă, a făcut o treabă bună când a recondiționat Dorchester din Londra...

— Ei bine, spuse Sanjong, dacă ajungi în Borneo, ai să vezi locuințele Dyak, unde încă se mai expun craniile celor uciși.

— A, asta e doar o chestie care să atragă turiști.

— În Noua Guinee, a existat o boală numită *kuru*, pe care o făceau cei care mâncau creierul dușmanilor uciși.

— Nu e adevărat.

— Gajdusek a luat Nobelul cu chestia asta. Chiar mâncau creier.

— Dar asta a fost demult.

— În anii '60-'70.

— Vouă vă place să spuneți povești de groază, spuse Bradley, pe seama populațiilor indigene ale lumii. Hai să recunoaștem adevărul, oamenii nu sunt canibali.⁵²

Sanjong clipi. Se uită la Kenner. Kenner ridică din umeri.

— E absolut superb aici, spuse Bradley, privind pe geam. Și se pare că aterizăm acum.

VII RESOLUTION

GAREDA

⁵² Canibalism în sud-vestul american:

<http://www.nature.com/nature/fow/000907.html>; Richard A. Marlar, Leonard L. Banks, Brian R. Billman, Patricia M. Lambert, și Jennifer Marlar,

“Biochemical evidence of cannibalism at a prehistoric Puebloan site in southwestern Colorado, *Nature* 407, 74078 (7 Sept. 2000). Printre celți în Anglia: <http://www.bris.ac.uk/Depts/Info-Office/news/archive/cannibal.htm>.

Printre neanderthalieni: <http://news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/462048.stm>; aceeași problemă, Jared M. Diamond, “Archeology, talk of cannibalism” (“Dovezi de canibalism incontestabile au fost găsite la un sit vechi de 900 de ani din sud-vestul Statelor Unite. De ce critici oripilați neagă că atât de multe societăți au considerat că canibalismul este acceptabil?”)

JOI, 14 OCTOMBRIE
6.40 A.M.

Aeroportul Kotak era lipicios din cauza căldurii umede. Se îndreptară spre mica baracă deschisă, pe care scria KASTOM cu litere pictate grosolan. Intr-o parte a clădirii se afla un gard de lemn și o poartă, cu o plăcuță pe care era desenată cu roșu o mână și cu inscripția NOGOT ROT.

— Aha, e vorba de nuga, spuse Bradley. Cred că au probleme cu dinții.

— De fapt, spuse Sanjong, mâna roșie înseamnă *kapu*. Interzis. Inscripția spune „No Got Right”, ceea ce înseamnă în engleza pidgin. „N-aveți voie să treceți”.

— Aha, înțeleg.

Evans suporta greu căldura. Era obosit după călătoria lungă cu avionul și îl neliniștea ce aveau de făcut. Jennifer mergea lângă el relaxată și părea odihnită și plină de energie.

— Nu ești obosită? o întreabă Evans.

— Am dormit în avion.

Se uită la Sarah. Și ea părea energică și mergea repede.

— Ei bine, eu sunt cam obosit.

— Poți să dormi în mașină, spuse Jennifer.

Nu părea s-o intereseze prea mult starea lui. Asta îl irită puțin.

Cu siguranță era înnebunitor de cald și de umed. Când ajunseră la punctul vamal, cămașa lui Evans era deja leoarcă. Părul îi era ud. Sudoarea i se scurgea de pe nas și bărbie pe formularele pe care trebuia să le completeze. Cerneala se întindea din cauza petelor de transpirație. își ridică privirea spre ofițerul vamal, un bărbat cu tenul închis, musculos, cu părul creț, care purta pantaloni albi bine călcați și o cămașa albă. Pielea îi era uscată; părea să se simtă în largul său. îi întâlni privirea lui Evans și zâmbi.

— *Oh, waitman, dis no taim bilong san. You tumas hotpela.* Evans încuviință.

— Da, așa e.

Habar n-avea ce-i spusese omul. Sanjong îi traduse.

— Nici măcar nu suntem în cea mai caldă perioadă a verii. Dar ți-e prea cald. Ți-e *tumas hot*. Da?

— S-a prins. De unde ai învățat să vorbești pidgin?

— În Noua Guinee. Am lucrat un an acolo.

— Și ce-ai făcut?

Dar Sanjong se grăbise să-l ajungă pe Kenner, care-i făcea semne unui tânăr ce venise la volanul unui Land Rover. Tânărul sări din mașină. Avea tenul întunecat la culoare și purta pantaloni scurți și un tricou. Umerii îi erau acoperiți de tatuaje. Avea un surâs molipsitor.

— Hei, Jon Kanner! *Hamamas klok!*

Se bătu cu pumnul în piept și-l îmbrățișa pe Kenner.

— Are o inimă fericită, spuse Sanjong. Se cunosc. Nou-venitul fu prezentat tuturor drept Henry și atât.

— Hanri, spuse el, zâmbind larg și strângându-le mâinile. Apoi se întoarse spre Kenner.

— Am înțeles că sunt probleme cu elicopterul, spuse Kenner.

— Ce? Nu *trabel*. *Me got klotsu long*. Râse. E acolo, prietene, continuă el, într-o engleză cu accent britanic perfect.

— Bine, spuse Kenner. Ne făceam griji.

— *Yas*, acum serios, Jon. Am face bine să ne grăbim. *Mi yet harim planti yangpelas, krosim, pasim birua, got plenti masket, noken stap gut, ya?*

Evans avea senzația că Henry vorbea în pidgin pentru ca ei să nu înțeleagă. Kenner încuviință.

— Am auzit și eu chestia asta, spuse el. Sunt mulți rebeli pe aici. În general sunt tineri, nu? Și furioși? Și înarmați. E logic.

— Îmi fac probleme în legătură cu elicopterul, prietene.

— De ce? Știi ceva despre pilot?

— Da.

— De ce? Cine e pilotul?

Henry chicoti și-l bătu pe Kenner pe spate.

— Eu sunt!

— Păi atunci să mergem.

Se îndepărtară de aeroport. De-o parte și de alta a drumului se afla jungla. Aerul fremăta de cântecul greierilor tropicali. Evans se uită în urmă cu regret la frumosul avion Gulfstream alb, aflat pe pistă sub cerul albastru. Piloții, în cămășile lor albe și pantalonii negri, controlau roțile. Se întrebă dacă avea să revadă vreodată avionul.

— Henry, am auzit că au fost uciși niște oameni, spunea Kenner.

Henry se strâmbă.

— Nu doar că au fost uciși, Jon. *Olpela*. Da?

— Așa am auzit.

— Da. *Distru*. Deci era adevărat.

— E mâna rebelilor? Henry încuviință din cap.

— A! Noului *chif*, Sambuca îl cheamă, îi cam place să bea. Nu întreba de ce are nume așa. El nebun, Jon. *Longlong man tru*. Pentru tip ca ăsta, tot ar trebui să fie *olpela*. Înainte se trăia mai bine. *Allatime. Allatime*.

— Păi înainte chiar era mai bine, spuse Ted Bradley, care rămăsese în urmă, dacă mă întrebi pe mine.

Henry se întoarse.

— Aveți celulare, computere, antibiotice, medicamente, spitale. Și tu spui că înainte se trăia mai bine?

— Da, pentru că așa este, spuse Bradley. Era mai uman, viața avea mai multă umanitate. Crede-mă, dacă ai fi avut șansa să vezi cu ochii tăi așa-zisele miracole moderne, ți-ai da seama că nu sunt atât de grozave...

— Sunt licențiat al Universității Melbourne, spuse Henry. Așa că sunt oarecum în temă.

— Păi bine atunci, spuse Bradley. Puteai să-mi spui. Cretinule, adăugă el pentru sine.

— Apropo, spuse Henry, îți dau un sfat. Să nu mai faci așa ceva aici. Să nu mai mormăi.

— De ce?

— În țara asta, unii *pelas* or să creadă că ești posedat de un demon și or să se sperie. Și s-ar putea să te ucidă.

— Înțeleg. Încântător.

— Deci în țara asta, dacă ai ceva de spus, spui sus și tare!

— O să țin minte chestia asta.

Sarah mergea alături de Bradley, dar nu asculta discuția. Henry era o adevărată figură, prins între două lumi, și vorbea uneori cu accent Oxbridge, alteori o dădea pe pidgin. Asta n-o deranja.

Privea jungla. Pe drum, aerul era fierbinte și stătut, prins între copacii imenși care se înălțau de-o parte și de alta a potecii. Copacii erau înalți de până la doisprezece-cincisprezece metri și acoperiți de un hățiș de liane. Pe pământ, în întunericul creat de bolta de deasupra, se ridicau ferigi uriașe atât de dese încât formau o barieră de netrecut, un adevărat zid verde.

Dacă intri doi metri în hățișul ăsta, ești pierdut pentru totdeauna, își spuse ea. Nu mai ai cum să găsești drumul înapoi.

De-a lungul drumului se aflau carcassele ruginite ale unor mașini abandonate cu mult timp în urmă, cu parbrizele sparte, șasiurile distruse și pătate cu maroniu și galben din cauza coroziunii. Trecând pe lângă ele, văzu tapiserii sfâșiate, tablouri de bord vechi, din care fuseseră smulse cadranele și indicatoarele de viteză, în locul cărora rămăseseră găuri.

O luară la dreapta pe o potecă laterală și Sarah văzu în față elicopterul. Își pierdu răsuflarea. Era frumos, vopsit în verde, cu o dungă albă care-i dădea un plus de strălucire, cu elicele și trenul de aterizare strălucitoare. Toată lumea vorbea despre el.

— Da, pe dinafară arată bine, spuse Henry. Dar cred că interiorul, motorul, poate că nu e așa de bun. Își flutură mâna. Așa și așa.

— Excelent, spuse Bradley. Dacă mă întrebați pe mine, eu aș fi preferat invers.

Deschiseră ușile și intrară. În spate se aflau lăzi de lemn cu rumeguș. Miroseau a unsoare.

— Am făcut rost de ce mi-ai cerut, îi spuse Henry lui Kenner.

— Și e destulă muniție?

— A, *ya*. Tot ce mi-ai cerut.

— Atunci putem să mergem, spuse Kenner.

În spate, Sarah își puse centura și căștile pe urechi. Motoarele începură să toarcă și elicele să se învârtă mai repede. Elicopterul se zgâlțâi când începu să se înalțe.

— Avem prea mulți oameni, spuse Henry, așa că nu ne rămâne decât să sperăm. Să ținem pumnii strânși!

Și se înalță spre cerul albastru, chicotind ca un nebun.

SPRE RESOLUTION

JOI, 14 OCTOMBRIE

9.02 A.M.

Jungla se întindea dedesubt, kilometri întregi de pădure densă. Pe alocuri, șuvițe de ceață se agățau de copaci, mai ales la altitudini mai mari. Sarah se mira de cât de muntoasă și sălbatică era insula. Nu văzu nici un drum. Din când în când, treceau pe deasupra vreunui sătuc aflat într-un luminiș din junglă. Dar în rest nimic, în afară de întinderea nesfârșită de

copaci. Henry zbură spre nord, cu intenția de a-i lăsa undeva pe coastă, la câțiva kilometri vest de Resolution Bay.

— Ce sate drăguțe, spuse Ted Bradley, când treceau pe deasupra unui alt sat. Ce cultivă oamenii aici?

— Nimic. Pământul nu e bun. Lucrează la minele de cupru, spuse Henry.

— A, păcat.

— Dacă trăiești aici, nu-i așa. N-au mai văzut niciodată atâția bani. Oamenii ucid ca să lucreze în mine. Adică vreau să spun că ucid. Au loc în fiecare an câteva crime.

Bradley clătină din cap.

— Groaznic. Absolut groaznic. Dar uitați-vă acolo, jos, spuse el, indicându-le direcția. În satul ăla colibeze chiar au acoperișuri de paie. Țsta nu e vechiul mod de viață, nu sunt vechile tradiții care se mai păstrează încă?

— Nu, amice, spuse Henry. Asta e un sat al rebelilor. E *noul* mod de viață. E o *haus* mare, foarte impunătoare, o casă mare pentru *chif*. Îi spuse că Sambuca ordonase oamenilor din sate să construiască aceste imense clădiri din paie, cu trei niveluri, cu tot cu scări care duceau la platformele de la ultimul nivel. Ideea era ca rebelii să vadă pe deasupra junglei, ca să poată observa sosirea trupelor australiene.

Dar pe vremuri, spunea Henry, oamenii nu avuseseră astfel de construcții în Gareda. Arhitectura era joasă și deschisă, scopul său principal era să-i protejeze pe oameni de ploii și să permită fumului să iasă. Nu existase nevoia să se ridice clădiri înalte, care erau nepractice, pentru că oricum aveau să fie distruse de următorul ciclon.

— Dar Sambuca le vrea chiar acum, așa că-i pune pe *yangpelas*, pe tineri, să le construiască. Cred că acum există șase sau opt, pe teritoriul rebelilor.

— Deci acum zburăm deasupra teritoriului rebelilor? Întrebă Bradley.

— Până acum toate bune, spuse Henry. Și chicoti din nou. Nu mai e mult, o să vedem coasta în patru-cinci minute și... Ah, căcat!

— Ce e?

Zburau la mică altitudine deasupra junglei.

— Am făcut o greșală.

— Ce greșală? Întrebă Bradley.

— *Tumas longwe es.*

— Ești prea la est? spuse Kenner.

— Căcat! Căcat împuțit! Țineți-vă bine!

Henry înălță brusc elicopterul, dar nu înainte de a vedea cu toții un luminiș enorm, cu patru construcții cu acoperiș de paie care se amestecau printre casele obișnuite, din lemn și tablă ondulată. În centrul mocirlos al luminișului se aflau șase camioane. Unele dintre ele aveau mitraliere montate în spate.

— Ce e asta? spuse Bradley, privind în jos. E mult mai mare ca celelalte...

— Țsta Pavutu! Sediul rebelilor!

Apoi luminișul dispăru, iar elicopterul își continuă drumul cu viteză mare. Henry respira zgomotos. Îl auzeau cum respiră în căști.

Kenner tăcea. Îl privea intens pe Henry.

— Ei, cred că nu s-a întâmplat nimic, spuse Bradley. Se pare că nu ne-au văzut.

— Da, cum să nu, spuse Henry. Ce vise frumoase.

— De ce? spuse Bradley. Chiar dacă ne-au văzut, ce pot să facă?

— Au radiouri, spuse Henry. Nu sunt proști, acești *yangpelas*.

— Cum adică?

— Vor elicopterul ăsta.

— De ce? Știu să-l piloteze?

— *Orait, orait.* Da! Pentru că mă vor și pe mine. Henry le spuse că de câteva luni nici un elicopter nu mai avusese acces pe insulă. Reușiseră să-l aducă pe acesta doar după ce Kenner trăsese niște sfori la vârf. Dar primiseră instrucțiuni clare să nu cumva să cadă în mâinile rebelilor.

— Ei bine, probabil că-și închipuie că mergem spre sud, spuse Bradley. Adică acolo mergem, nu-i așa?

— Băieții ăștia nu pot fi păcăliți, spuse Kenner. Știu.

— Ce știi? spuse Bradley.

— FEE a trebuit să-i cumpere probabil pe rebeli ca să poată ateriza pe insulă. Așa că rebelii știu că se întâmplă ceva la Resolution Bay. Când au văzut elicopterul, și-au dat seama încotro se îndreaptă.

— Băieții ăștia nu sunt proști, repetă Henry.

— Nici n-am spus c-ar fi, protestă Bradley.

— *Ya*. Dar asta crezi. Te cunosc eu, *waitman*. Iți stă pe limbă. Asta gândești.

— Iți garantez că nu cred asta, spuse Bradley. Serios. N-am deloc astfel de gânduri. Pur și simplu nu m-ai înțeles.

— *Ya*, făcu Henry.

Sarah stătea pe scaunul din mijloc, între Ted și Jennifer. Peter și Sanjong erau în spatele ei, lângă lăzi. Nu prea putea să vadă pe geam, așa că nu înțelesese prea bine discuția. Nu era sigură despre ce vorbeau.

— Tu înțelegi ce se întâmplă? o întrebă ea pe Jennifer. Jennifer încuviință.

— Când rebelii au văzut elicopterul, și-au dat seama că merge la Resolution. Acum, orice am face noi, se așteaptă să ajungem în zona aia. Au radiouri și sunt răspândiți peste tot. Pot să ne supravegheze. Și vor fi acolo când aterizăm.

— Îmi pare foarte rău, spuse Henry. Atât de rău...

— Nu contează, spuse Kenner. Avea un ton neutru.

— Ce facem acum? întrebă Henry.

— Continuă conform planului, spuse Kenner. Ia-o spre nord și du-ne pe coastă.

Era imposibil să nu sesizezi îngrijorarea din vocea sa.

Pe locurile din spate, înghesuit lângă Sanjong în mirosul de unsoare al lăzilor cu mitraliere, Peter Evans se întreba de unde venea această îngrijorare. Se uită la ceas. Era nouă dimineața, ceea ce însemna că din cele douăzeci și patru de ore cât avuseseră la dispoziție inițial, rămăseseră doar douăzeci. Dar era o insulă mică și ar trebui să aibă suficient timp...

Apoi un gând îi apăru în minte.

— Stai puțin, spuse el. Ce oră e la Los Angeles?

— Sunt de cealaltă parte a fusului orar. Sunt cu douăzeci și șapte de ore în urma noastră.

— Nu, vreau să spun timpul care a trecut. Diferența reală de timp.

— Șase ore.

— Și cât ai calculat că e timpul de propagare?

— Treisprezece ore, spuse Sanjong.

— Cred că am făcut o greșeală, spuse Evans, mușcându-și buza. Nu era convins cât de liber putea vorbi de față cu Henry. Și, într-adevăr, Sanjong clătina din cap, în semn că *nu era momentul*.

Dar chiar făcuseră o greșeală. Asta cu certitudine. Presupunând că Drake voia ca valul mareic să lovească în ultima zi a conferinței, își dorea cu siguranță ca asta să se întâmple dimineața. În felul ăsta, catastrofa ar avea maximum de expunere. Și le-ar rămâne toată după-amiaza, pentru discuții și interviuri în presă. Toate televiziunile americane vor lua parte la conferință și vor vorbi cu oamenii de știință care se aflau întâmplător acolo. S-ar crea un eveniment media de proporții uriașe.

Deci, gândi Evans, să presupunem că valul va lovi Los Angeles nu mai târziu de mâine, la ora prânzului.

Scădem din asta treisprezece ore, cât îi trebuia valului să traverseze Pacificul.

Asta însemna că valul trebuia propagat la unsprezece noaptea, ora Los Angeles-ului. Adică, după ora locală din Gareda, asta ar însemna... la cinci după-amiaza.

Azi la cinci după-amiaza.

Nu aveau la dispoziție o zi să oprească totul.

Aveau doar opt ore.

Deci ăsta era motivul îngrijorării lui Kenner. De aceea își urma planul, în ciuda problemelor. N-avea de ales și știa asta. Trebuia să aterizeze pe coastă, undeva foarte aproape de Resolution. Nu aveau timp să facă altceva.

Evans se gândi că probabil se îndreptau spre o capcană.

Elicopterul lăsă în urmă pădurea, trecu în mare viteză deasupra apei albastre și se întoarse spre est. Evans văzu o plajă nisipoasă îngustă, cu porțiuni stâncoase acoperite cu lavă și mlaștini de manglieri înșirați la marginea apei.

— Cât de departe suntem de Resolution? întrebă Kenner.

— Cinci, șase kilometri, spuse Henry.

— Dar de Pavutu?

— Poate zece kilometri, pe o potecă noroioasă.

— Bine, spuse Kenner. Hai să găsim un loc de aterizare.

— Știu eu un loc bun cam la un kilometru de aici.

— Bine. Du-te acolo.

Evans se gândea. Cinci kilometri de mers pe plajă, asta însemna cam trei mile și o să le ia cel mult o oră și jumătate. Puteau ajunge la Resolution Bay cu mult înainte de prânz. Asta ar însemna că mai au...

— Asta e locul, spuse Henry. O fâșie de lavă întărită pătrundea în ocean. Valurile care o loviseră secole de-a rândul o neteziseră suficient ca să permită aterizarea.

— Dă-i drumul, spuse Kenner.

Elicopterul se roti și se pregăti să coboare. Evans privea peretele dens de junglă, în punctul unde se întâlnea cu plaja. Văzu urme de camion în nisip și un fel de spărtură în desiș, care era probabil un drum. Și urmele acelea de camion...

— Ia ascultă, spuse Evans. Cred... Sanjong îl înghionti în coaste. Tare. Evans gemu.

— Ce e, Peter?

— Aă... nimic.

— Aterizăm, spuse Henry.

Elicopterul coborî lent, așezându-se ușor pe lavă. Valurile clipoceau la poalele stâncilor. Era o atmosferă pașnică. Kenner privi desișul, scrutând cu atenție zona.

— E bine? E loc bun? spuse Henry. Acum, că aterizaseră, părea nervos. Nu vreau să rămân prea mult, Jon. Poate că o să vină curând...

— Da, înțeleg.

Kenner deschise ușa, apoi se opri.

— Deci, tot bine. Jon?

— E perfect, Henry. Un loc foarte bun. Ieși și deschide-ne ușa asta din spate, te rog.

— Păi, Jon, cred că poți...

— *Ieși !*

Și cu o mișcare uimitor de rapidă un pistol apăru la tâmpla lui Henry. Henry bolborosea și gemea îngrozit în timp ce se chinuia să deschidă ușa.

— Dar Jon, eu trebuie să rămân înăuntru, Jon...

— N-ai fost cuminte, Henry, spuse Kenner.

— Și acum o să mă împuști, Jon?

— Nu acum, spuse Kenner și-l împinse brusc afară. Henry căzu pe lava aspră, gemând de durere. Kenner trecu

În scaunul pilotului și închise ușa. Henry se ridică imediat în picioare, bătând în ușă, cu privirea rătăcită. Era îngrozit.

— Jon! Jon! Te rog, Jon!

— Îmi pare rău, Henry.

Kenner trase de manetă, iar elicopterul începu să se înalțe în aer. De-abia se ridicaseră vreo șase metri în aer când un grup de vreo zece oameni ieșiră din junglă de pe toată

Întinderea plajei și începură să tragă în ei. Kenner ajunsese deasupra oceanului și o luă spre nord, îndepărtându-se de insulă. În urmă îl putură vedea pe Henry, în picioare pe fâșia de lavă. Câțiva oameni alergau spre el. Își ridică brațele.

— Jigodia, spuse Bradley. Din cauza lui puteam să murim.

— Încă mai putem, spuse Kenner.

Zburară spre nord, deasupra întinderii de apă.

— Deci ce facem acum, spuse Sarah, aterizăm de cealaltă parte a golfului? Și ne apropiem din direcția opusă?

— Nu, spuse Kenner. Exact asta se așteaptă ei să facem.

— Păi atunci...

— Așteptăm câteva minute și ne întoarcem pe coasta de vest, cum am făcut prima oară.

— Nu se vor aștepta la asta?

— S-ar putea. O să alegem un alt loc.

— Mai departe de golf?

— Nu. Mai aproape.

— Dar nu ne vor auzi oamenii FEE?

— Nu contează. Până acum au aflat că venim.

În spate, Sanjong spărgea lăzile de lemn, ca să ajungă la arme. Se opri brusc.

— Vești proaste, spuse el.

— Ce?

— N-avem arme. Ridică una dintre cutii. Lăzile astea conțin muniție. Dar nu și arme.

— Ce nenorocit, spuse Bradley.

— Ce facem acum? Întrebă Sarah.

— Oricum mergem, spuse Kenner.

Întoarse elicopterul și, aproape atingând apa, se îndreptă înapoi spre Gareda.

RESOLUTION

JOI, 14 OCTOMBRIE

9.48 A.M.

Arcul vestic al Resolution Bay consta într-o porțiune deluroasă, acoperită de junglă, care pătrundea în apă,

culminând cu o aglomerare de stânci. Partea exterioară a arcului era teșită și forma un platou stâncos, aflat la cincisprezece metri deasupra plajei, care se curba spre vest. Platoul era protejat de o boltă de copaci înalți.

Acolo se afla elicopterul, acoperit cu o prelată de camuflaj, deasupra plajei. Evans se uită în urmă spre el, sperând că va fi greu de remarcat, dar de fapt era extrem de vizibil, mai ales dacă priveai de sus. Grupul lor se afla deja la cincisprezece metri deasupra, străduindu-se să-și croiască drum pe panta abruptă, care se ridica de pe plajă spre junglă. Era uimitor de greu să înaintezi. Urcau în șir indian și trebuiau să fie foarte atenți, pentru că pământul de sub picioarele lor era noroios. Bradley alunecase deja și căzuse aproape zece metri. Se umpluse de noroi pe toată partea stângă a corpului. Și Evans văzu o lipitoare grasă pe ceafa lui, dar hotărî să nu-i atragă atenția chiar în momentul acela.

Nimeni nu vorbea. Echipa de șase oameni urca în tăcere, încercând să facă cât mai puțin zgomot. În ciuda eforturilor lor, erau destul de zgomotoși, căci vegetația le foșnea sub picioare, iar crengile trosneau când se sprijineau de ele.

Kenner era undeva mult în fața lor, deschizând drumul. Evans nu-l vedea. Sanjong închidea coloana. Avea o pușcă agățată de umăr; o adusese cu el și o montase în elicopter, din componentele aflate într-o mică servietă. Kenner avea un pistol. Ceilalți erau neînarmați.

Aerul era încă umed și incredibil de fierbinte. Jungla fremăta în fundal se auzea un zumzet neîncetat de insecte. Când ajunseră la jumătatea pantei începu să plouă, la început mai slab și apoi un potop tropical șocant. Într-o clipă îi udă până la piele. Apa se scurgea la vale. Era mai alunecos ca niciodată.

Acum ajunseseră la șaiszeci de metri deasupra plajei, iar riscul de a-și pierde echilibrul devenise în mod evident stresant. Peter o privi pe Sarah, care mergea înaintea lui. Mișcările ei aveau agilitatea și grația obișnuită. Părea să danseze pe creasta dealului.

În anumite momente, gândi el, în timp ce se târa cu dificultate, chiar îl călca pe nervi.

Și Jennifer, care mergea înaintea lui Sarah, se cățara cu aceeași ușurință. Rareori se ținea de copaci ca să urce, deși Evans se agăța tot timpul de ei, intrând în panică atunci când

degetele îi alunecau pe coaja lor acoperită de ciuperci. Privind-o pe Jennifer, avea senzația că era aproape prea competentă în chestia asta, se pricepea prea bine. Pe când urca pe panta înșelătoare de junglă, radia un fel de indiferență, ca și cum s-ar fi așteptat la toate astea. Era atitudinea unui ofițer de armată sau a unui membru al unor trupe de elită, dur, experimentat și antrenat. Neobișnuit pentru o avocată, gândi el. Mai mult decât neobișnuit. Dar până la urmă, era nepoata lui Kenner.

Și mai departe era Bradley, cu lipitoarea pe gât. Bolborosea, înjura și mormăia la fiecare pas. Până la urmă Jennifer îl înghionti, apoi își duse un deget la buze: taci. Bradley aprobă din cap și, deși în mod evident nu-i plăcea să primească sfaturi de la ea, de atunci încolo tăcu.

La nouăzeci de metri simțiră adierea unei brize și la scurt timp ajunseră pe creastă. Frunzișul era atât de dens încât nu vedeau Resolution Bay, care se întindea dedesubt, dar auzeau strigătele muncitorilor și huruitul intermitent al mașinărilor. La scurt timp se auzi un fel de murmur electronic, un sunet care începu slab, apoi crescă treptat până când în câteva clipe păru efectiv să umple spațiul și-i provocă lui Evans dureri în timpane.

Apoi sunetul dispăru.

Evans îl privi pe Kenner.

Kenner se mulțumi să încuviințeze din cap.

Sanjong se cațără rapid într-un copac. Din punctul său de observație vedea întreaga vale. Apoi coborî și arătă spre o colină care ducea în golf. Clătină din cap: e prea abruptă aici. Le sugeră că trebuie să ocolească și să coboare pe o pantă mai blândă.

Începură să coboare, urmând linia crestei ce înconjura golful. Mult timp nu putură vedea decât ferigile înalte de doi metri, de pe care se scurgea apa. După o jumătate de oră frunzișul se rări brusc și avură o perspectivă panoramică asupra Resolution Bay, care se întindea dedesubt.

Golful era lat cam de un kilometru și jumătate și plin de clădiri așezate pe nisip, la o anumită distanță una de alta. Cea mai mare era în dreapta, adică la capătul estic al golfului. Alte trei clădiri, egale ca dimensiuni, erau așezate din loc în loc, alcătuind un fel de triunghi în capătul dinspre vest al golfului.

Evans observă că era totuși ceva ciudat cu casele acelea. Ceva în neregulă cu lemnul folosit. Le privi atent.

Sanjong îi făcu semn. Își flutură mâna în aer.

Evans privi. Da, așa era. Clădirile din lemn se mișcau, fluturau în aer.

Erau corturi.

Corturi care imitau niște clădiri de lemn. Și încă foarte bine. Nu e de mirare că păcăliseră avioanele de supraveghere, se gândi Evans.

Sub privirile lor, doi indivizi ieșiră dintr-un cort sau altul și începură să strige la ceilalți oameni aflați pe plajă. Vorbeau în engleză, dar era greu să-ți dai seama ce spun de la acea distanță. Majoritatea păreau indicații tehnice.

Sanjong îi făcu din nou semn lui Evans. Evans îl văzu cum face un fel de piramidă din trei degete. Apoi începu să-și miște degetele rapid.

Deci se pare că reglau generatoarele în corturi. Sau cam așa ceva.

Ceilalți nu păreau interesați de detalii. Respirau cu dificultate, își trăgeau sufletul în briza blândă și priveau spre golf. Și se gândeau probabil, ca și Evans, că acolo jos se aflau mulți oameni. Cel puțin opt sau zece. Toți în jeanși și cămăși de lucru.

— Doamne, da' mulți mai sunt nenorociții ăștia! mormăi Bradley.

Jennifer îl lovi puternic în coaste.

— A, scuze, șopti el. Ea clătină din cap.

— Din cauza ta o să murim, șopti ea.

Bradley se strâmbă. În mod evident, se gândea că ea luase un ton melodramatic.

Apoi, din jungla de dedesubt, auzi o tuse.

Înghețară cu toții.

Așteptară în tăcere. Se auzea zumzetul greierilor tropicali și câte un strigăt de departe al vreunei păsări.

Se auzi din nou acea tuse slabă. Ca și cum omul încerca să nu facă prea mult zgomot.

Sanjong se ghemui la pământ, ascultând cu mare atenție. Tușea se auzi a treia oară, iar lui Evans i se păru în mod straniu extrem de familiară. Îi amintea de bunicul său, care suferise un atac de cord când Evans era copil. Bunicul său tușea astfel în spital. Slab. O tuse discretă.

Acum se lăsase tăcerea. Nu auziseră nici o mișcare dinspre cel care tușise sau, dacă se mișcase, o făcuse într-adevăr fără nici un zgomot dar sunetul încetase.

Kenner își privi ceasul. Așteptară cinci minute, apoi le făcu semn să continue spre est, pe panta ce înconjura golful.

Exact când începuseră să se miște, auziră încă o dată tușea. De data aceasta, de trei ori, una după alta. Apoi nimic.

Kenner le făcu semn. Mișcați-vă.

Nici nu avansaseră o sută de metri când dădură peste o potecă. Era o cărare vizibilă, deși bolta de crengi era destul de joasă. Trebuie să fie o potecă făcută de un animal, își spuse Evans, întrebându-se vag ce fel de animal ar putea fi. Probabil că existau porci sălbatici pe-aici. Erau porci peste tot. Își aminti vag povești despre oameni luați prin surprindere de porci, străpunși de colții unui mascul agresiv care se repezise la ei din tufișuri...

Totuși, primul lucru pe care-l auzi fu un *clic* metalic. Își dădu imediat seama ce era: zgomotul armării unui pistol.

Cu toții încremeniră în șir, așa cum erau. Nimeni nu se mișcă. Încă un *clic*.

Și încă unul. *Clic!*

Evans privi rapid în jur. Nu văzu pe nimeni. Părea că sunt singuri în junglă. Apoi auzi o voce.

— *Dai. Nogot sok, waitman. Indai. Stopim!*

Evans nu înțelegea ce înseamnă, dar toată lumea prinse sensul. Nimeni nu se mișcă.

Din tufișurile din fața lor apăru un băiat. Purta bocanci fără ciorapi, pantaloni scurți verzi, un tricou cu turneul mondial al Madonnei și o șapcă de baseball pe care scria „Perth Glory”. O țigară fumată pe jumătate îi atârna dintre buze. Pe umăr purta o cartușieră și pe celălalt umăr ținea o mitralieră. Avea un metru cincizeci înălțime și nu putea avea mai mult de zece-unsprezece ani. Îndreptă arma spre ei cu o insolență naturală.

— *Okay, waitman. You prisoner biulong me, savve? Bookim dano! Arătă cu degetul, semn că trebuiau să înainteze. Gohet!*

Timp de câteva clipe fură prea uimiți ca să se miște. Apoi, din jungla ce împrejmuia poteca apărură și alți băieți.

— Cine sunt ăștia, băieții pierduți? spuse Bradley. Fără nici o expresie, unul dintre copii își înfipse țeava puștii în stomacul lui Bradley. Bradley icni și căzu.

— *Stopim waitman bilong toktok.*

— O, Doamne, făcu Bradley, rostogolindu-se la pământ. Copilul îl lovi din nou, de data aceasta în cap, cu putere.

Bradley gemu.

— *Antap! Antap!* spuse copilul, făcându-i semn să se ridice. Bradley nu avu nici o reacție, iar copilul îl lovi din nou. *Antap!*

Sarah se duse și-l ajută pe Bradley să se ridice. Bradley tușea. Sarah avu destulă minte ca să tacă.

— *Oh, nais mari,* spuse copilul. Apoi o împinse de lângă Bradley.

— *Antap!*

În timp ce se chinuiau să înainteze, unul dintre băieți se apropie de Bradley și-l strânse de partea exterioară a brațului, de triceps. Râse.

— *Taiis gut!*

Evans simți un fior când reuși să asimileze ce spunea. Băieții vorbeau un fel de engleză. Putea s-o descifreze, dacă se gândea puțin și-și repeta cuvintele în minte. *Nais mari* însemna „Mary drăguță”. Poate că Mary însemna femeie. *Antap* însemna „sus”.

Iar *taiis gut* însemna „e gustos”.

Mergeau în șir indian prin junglă, cu băieții lângă ei. Kenner deschidea drumul, apoi urma Ted, a cărui rană de la cap sângera, apoi Sarah și Jennifer. Apoi Evans.

Evans privi peste umăr.

Sanjong nu era în spatele lui.

Nu văzu decât un copil zdrențăros cu o pușcă.

— *Antap! Antap!*

Copilul făcu un gest amenințător cu arma. Evans se întoarse și grăbi pasul.

Era ceva înfiorător în a fi mânați astfel de niște copii. Doar căăștia nu erau copii. Era foarte conștient de răceala din ochii lor. Văzuseră multe la viața lor. Trăiau într-o altă lume. Nu era lumea lui Evans.

Dar el era acum în lumea lor.

În fața sa văzu două jeepuri, parcate lângă un drum noroiu.

Se uită la ceas. Era zece. Mai aveau șapte ore.

Dar acum parcă nu i se mai părea atât de important. Copiii îi împinseră în mașini și porniră pe poteca mocirloasă, în adâncul întunecat și fără de poteci al junglei.

PAVUTU
JOI, 14 OCTOMBRIE
11.02 A.M.

Existau anumite momente, se gândi Sarah, când nu prea și-ar fi dorit să fie femeie. Așa simțea pe când era dusă în satul noroios Pavutu, fortăreața rebelilor, într-un jeep neacoperit. Satul părea populat aproape exclusiv de bărbați, care veniră urlând în luminiș, să vadă cine a sosit. Dar erau și femei, inclusiv bătrâne care se holbaseră la părul și statura ei, apoi începură s-o ciupească, ca și cum nu le-ar fi venit să creadă că e reală.

Jennifer, care era mai scundă și avea tenul mai închis, stătea lângă ea și nu atrăgea deloc atenția. Totuși, fură duse împreună într-una dintre clădirile enorme, cu acoperiș de paie. În casă era un spațiu mare, un fel de cameră principală, pe trei niveluri. O scară din lemn ducea spre un șir de terase, care ajungeau până în vârf, unde se aflau un fel de platformă și un punct de observație. În centrul sălii ardea un foc, iar lângă foc stătea un bărbat masiv, cu pielea deschisă la culoare și o barbă neagră. Purta ochelari de soare și un fel de beretă cu steagul jamaican pe ea.

Acesta părea să fie Sambuca. Fură împinse în fața lui, dar Sarah își dădu seama intuia astfel de lucruri că nu era interesat de ele. Era interesat de Ted și de Peter. Pe Kenner îl cercetă rapid, apoi se uită în altă parte.

— *Killim*.

Îl împinseră pe Kenner spre ușă, împungându-l cu țeștile puștilor. Se vedea că erau surescitați la ideea că-l vor executa.

— *No nau, mârâi Sambuca. Behain*.

Sarah avu nevoie de câteva clipe ca să-și traducă în minte. Nu acum. În spate. Ceea ce probabil că însemna mai încolo. Deci Kenner avea parte de un răgaz, cel puțin pentru moment.

Sambuca se întoarse și-i privi pe ceilalți.

— *Meris*, spuse el, cu un gest de total dezinteres. *Goapim meri behain*.

Sarah avu impresia clară, judecând după rânjetele băieților, că li se dăduse permisiunea să facă ce vor cu cele două femei. *Goapim*. Luați-le de aici. Ea și Jennifer fură duse într-o cameră din spate.

Sarah își păstră calmul. Sigur că știa că situația era gravă. Dar încă nu pățiseră nimic. Observă că Jennifer nu părea deloc tulburată. Avea aceeași expresie neutră, de dezinteres total, care i s-ar fi potrivit dacă ar fi participat la o petrecere de firmă.

Băieții le duseră într-o cameră acoperită cu paie aflată în spatele celei mai mari dintre clădiri. În pământ erau înfipti doi stâlpi. Unul dintre copii scoase o pereche de cătușe și o legă pe Jennifer de un stâlp, cu mâinile la spate. Apoi o legă pe Sarah de celălalt stâlp, în același fel. Un alt băiat îi apucă sânul lui Sarah, zâmbi cu subînțeles și ieși din cameră.

— Fermecător, spuse Jennifer, când rămaseră singure. Ești bine?

— Până acum da. Undeva afară, în curtea dintre cele două clădiri, începură să bată tobele.

— Bine, spuse Jennifer. Încă nu s-a terminat.

— Sanjong e...

— Corect. E.

— Dar am mers mult cu jeepurile.

— Da. Pe puțin patru-cinci kilometri. Am încercat să mă uit la kilometraj, dar era împrôscat de noroi. Dar pe jos o să-i ia ceva timp, chiar dacă aleargă.

— Avea o pușcă.

— Da.

— Poți să te eliberezi? Jennifer clătină din cap.

— E prea strâns.

Prin ușa deschisă îi văzură pe Bradley și Evans care erau duși în altă cameră. Îi zăriră doar o clipă. La scurt timp îi urmă și Kenner. Privi spre camera lor, aruncându-le o privire care lui Sarah i se păru că spune multe.

Dar nu era sigură.

Jennifer se așeză pe pământ, sprijinindu-se de stâlp.

— Putem să ne așezăm. Ar putea fi o noapte lungă. Sarah se așeză și ea.

După câteva clipe apăru unul dintre băieți, care văzu că se așezaseră pe jos. Intră în cameră, se uită la cătușe și ieși din nou.

Afară, tobele se auzeau din ce în ce mai tare. Probabil că oamenii începuseră să se adune, pentru că auzeau strigăte și murmure.

— O să fie o ceremonie, spuse Jennifer. Și mă tem că știu despre ce e vorba.

În camera alăturată, Evans și Kenner erau și ei legați cu cătușe de doi stâlpi. Pentru că alt stâlp nu mai era, Ted Bradley fu legat și lăsat să stea pe pământ. Rana de la cap nu-i mai sângera, dar avea o vânătăie mare deasupra ochiului stâng. Și groaza lui era vizibilă. Dar pleoapele îi cădeau, de parcă ar fi fost pe punctul de a adormi.

— Ce impresie ți-a făcut până acum viața la sat, Ted? spuse Kenner. Tot mai crezi că e cel mai bun mod de viață?

— Asta nu e viață la sat. E sălbăticie.

— Face parte din asta.

— Nu, nu-i adevărat. Copiii ăia, grasul ăla înfiorător... asta e o nebulie. Aici totul a luat-o razna.

— Pur și simplu nu înțelegi, nu-i așa? spuse Kenner. Crezi că civilizația e o invenție umană oribilă și poluantă, care ne îndepărtează de starea naturală. Dar civilizația nu ne îndepărtează de natură, Ted. Civilizația *ne protejează* de natură. Pentru că ceea ce vezi acum, în jurul tău aceasta *este* natura.

— A, nu. Nu, nu. Oamenii sunt de treabă, se ajută...

— Căcat.

— Există genele altruismului.

— Ai vrea tu.

— Cruzimea pornește întotdeauna din slăbiciune.

— Unora *le place* cruzimea, Ted.

— Lasă-l în pace, spuse Evans.

— De ce l-aș lăsa? Hai, Ted. N-ai de gând să-mi răspunzi?

— Hai, dă-te-n mă-ta, spuse Ted. Poate că o să murim cu toții aici, în mâinile delincvenților ăstora monstruoși, dar vreau să știi, chiar dacă astea vor fi ultimele cuvinte, că ești un mare și incurabil dobitoc, Kenner. Scoți tot ce-i mai rău din oameni. Ești un pesimist, un frânar, ești împotriva progresului de orice fel și împotriva tuturor lucrurilor bune și nobile. Ești un porc de dreapta în... în... în cum se numește căcatul ăsta în care ești îmbrăcat. Cum dracu' le-o zice la hainele astea ale tale. Unde ți-e pistolul?

— L-am scăpat.

— Unde?

— Undeva în junglă.

— Crezi că l-a găsit Sanjong?

- Așa sper.
- O să vină să ne salveze? Kenner clătină din cap.
- Se ocupă de treaba pentru care am venit aici.
- Adică se duce în golf.
- Da.
- Deci nimeni nu vine să ne salveze?
- Nu, Ted. Nimeni.
- Am belit-o, spuse el. Am belit-o rău de tot. Nu-mi vine să cred.

Și încep să plângă.

Doi băieți intrară în cameră, cu două frânghii de cânepă. Li legară strâns ambele încheieturi ale lui Bradley. Apoi ieșiră din nou.

Tobele băteau mai puternic.

În centrul satului, mulțimea începu să incanteze ritmic.

— De unde stai poți să vezi ușa? spuse Jennifer.

— Da.

— Supraveghează intrarea. Spune-mi dacă vine cineva.

— Bine, spuse Sarah.

Privi în spate și văzu că Jennifer își arcuise spatele și apucase stâlpul cu mâinile. Își îndoise picioarele până când tălpile atinseseră lemnul și începuse să urce pe stâlp cu o viteză uimitoare, ca o acrobată. Ajunse în vârf, își trecu mâinile încătușate pe deasupra stâlpului, apoi ateriza cu agilitate pe pământ.

— Vine cineva? spuse ea.

— Nu... De unde ai învățat chestia asta?

— Nu scăpa din ochi ușa.

Jennifer se așeză din nou lângă stâlp, de parcă ar fi fost legată de el.

— A apărut cineva?

— Deocamdată nu. Jennifer oftă.

— Trebuie să intre unul dintre băieții ăia, spuse ea. Mai repede.

Afară, Sambuca ținea un discurs, urlând câte o frază scurtă la care mulțimea răspundea cu strigăte. Liderul îi întărâta, le crea o stare de agitație frenetică. Chiar și în camera unde stătea Ted simțeau cum se acumulează energia.

Bradley se ghemuise în poziție fetală, plângând încet.

Doi bărbați, mult mai în vârstă decât băieții, intrară în cameră. Îi deschiseră cătușele. Îl ridicară în picioare. Fiecare luă câte o frânghie. Îl conduseră împreună afară.

După câteva clipe se auzi vuietul mulțimii.

PAVUTU

JOI, 14 OCTOMBRIE

12.02 A.M.

— Hei, bombonelule, spuse Jennifer, când unul dintre băieți își băgă capul pe ușă. Ea rânji. Ți place ce vezi, bombonelule?

Își ridică bazinul insinuant.

Băiatul o privi suspicios la început, dar intră în cameră. Era mai mare decât ceilalți, trebuie să fi avut paisprezece-cincisprezece ani și era mai masiv. Avea o pușcă și un cuțit la brâu.

— Vrei să te distrezi? Nu-mi dai drumul? continuă Jennifer, tuguindu-și buzele. Mă înțelegi? Mă dor brațele, pușor. Vrei să te distrezi?

Băiatul râse scurt, cu un fel de gâlgâit din gât. Se îndreptă spre ea și-i desfăcu picioarele, apoi se aplecă în fața ei.

— A, mai întâi dă-mi drumul, te rog...

— No *meri*, spuse el, râzând și clătinând din cap.

Știa că poate s-o aibă chiar dacă era legată de stâlp. Îngenunche între picioarele ei, luptându-se cu pantalonii, dar îi era greu să țină arma, așa că o lăsă jos.

Ceea ce urmă fu foarte rapid. Jennifer își arcui spatele și-și ridică picioarele, prinzându-l pe băiat de sub bărbie și proiectându-i capul pe spate. Își continuă mișcarea, ghemuindu-se ca o minge, și trecându-și brațele pe sub coapse și fund peste picioare, astfel că ajunse cu mâinile în față. În timp ce băiatul se chinuia să se ridice în picioare, îl lovi cu ambele mâini în tâmplă. Băiatul căzu în genunchi. Ea se repezi asupra lui, trântindu-l, și-i ținui capul la pământ. Apoi îi scoase cuțitul de la brâu și-i tăie gâtul.

Se așeză pe corpul lui care tremura spasmodic, în timp ce sângele i se scurgea din gât pe pământ. Păru să treacă mult timp. Când corpul rămase în sfârșit inert, se dădu jos de pe el și îi scotoci prin buzunare.

Sarah urmărise toată scena cu gura deschisă.

— Fir-ar să fie, spuse Jennifer. Fir-ar să fie!

— Ce s-a întâmplat?

— N-are cheia!

Întoarse trupul pe partea cealaltă, gemând din cauza efortului. Brațele îi erau pline de sângele care se scurgea din gât. Nu părea să-i pese.

— Unde sunt afurisitele alea de chei?

— Poate le are celălalt puști.

— Care din ei ne-a legat?

— Nu mai țin minte, spuse Sarah. Eram derutată. Se holba la cadavru și la tot sângele acela.

— Hei, spuse Jennifer, revino-ți. Știi ce vor să facă indivizii ăștia? Să ne bată, să ne violeze și apoi să ne omoare. Dă-i în mă-sa. Omoram cât de mulți putem și încercăm să scăpăm cu viață de aici. Dar *am nevoie de porcăria aia de cheie!*

Sarah se ridică cu dificultate.

— Bună idee, spuse Jennifer.

Se apropie și se ghemui în fața lui Sarah.

— Care?

— Urcă-te pe spatele meu și cațără-te. Scapă de stâlp. Și mai repede.

Afară, mulțimea țipa și vuia, un zgomot constant și amenințător.

Ted Bradley clipi în lumina puternică a soarelui. Era dezorientat din cauza fricii, durerii și a priveliștii care-l întâmpină: două șiruri de bătrâne, care formau un fel de coridor prin care trecu, în timp ce era aplaudat frenetic. De fapt, în spatele bătrânelor se ridica o mare de chipuri bărbați cu pielea închisă la culoare, fete și copii care de-abia îi ajungeau până la brâu. Cu toții urlau și aplaudau. Zeci de oameni, adunați laolaltă.

Îl aplaudau!

Fără să vrea, Ted zâmbi. Era un zâmbet slab, schițat doar pe jumătate, pentru că era obosit și rănit, dar știa din experiență că era suficient pentru a-și arăta discret plăcerea față de reacția lor. Saluta din cap și zâmbea în timp ce era împins înaintea de doi bărbați. Își permise un zâmbet mai larg.

Ted nu știa ce avea să se întâmple, dar în mod evident interpretase greșit totul. Asta trebuia să fie sau poate că aflaseră cine e și își schimbaseră planul inițial. N-ar fi prima oară

când se întâmpla așa ceva. Femeile aplaudau atât de tare în timp ce era adus de cei doi bărbați, cu gurile deschise de exaltare, încât încercă să-i îndepărteze pe însoțitorii săi, să meargă fără ajutor. Și reuși!

Dar când se apropie văzu că femeile care aplaudau aveau bâte masive sprijinite de coapse. Unele aveau bâte de baseball, altele bucăți de țevi metalice. Continuara să strige când se apropie, dar își ridicară bâtele și începură să-l lovească, lovituri puternice peste față, umeri și corp. Durerea fu instantanee și incredibilă și se prăbuși la pământ, dar bărbații cu frânghiile îl ridicară din nou și-l târâră mai departe, în timp ce femeile îl loveau și urlau și-apoi îl loveau din nou. Durerea îi săgeta corpul și avu o senzație vagă de detașare, de gol, dar loviturile continuau să vină, nemiloase, iar și iar.

Într-un sfârșit, aproape inconștient, ajunsese la capătul șirului de femei și văzu doi stâlpi. Bărbații îi legară rapid brațele de stâlpi în așa fel încât să rămână în picioare. Și mulțimea tăcu brusc. Avea capul plecat și vedea cum îi picură sânge pe pământ. Și în câmpul său vizual apărură două picioare goale, iar sângele căzu pe picioarele acelea și cineva îl forță să-și ridice capul.

Era Sambuca, deși Bradley reușea cu greu să-i fixeze chipul. Lumea devenise cenușie și vagă. Dar văzu că Sambuca îi rânjește, dezvelind un șir de dinți galbeni și ascuțiți. Apoi Sambuca ridică un cuțit, ca Ted să-l poată vedea, zâmbi din nou, luă între degete obrazul lui Ted și tăie o bucată.

Nu-l duru, în mod surprinzător nu simți nici o durere, dar ameți când îl văzu pe Sambuca cum ține în mână bucata însângerată din obrazul său, apoi rânjește, deschide gura și mușcă din ea. Sângele îi curgea lui Sambuca pe bărbie în timp ce mesteca și rânjea continuu. Lui Bradley începuse să i se învârtă capul. Îi era greață, era îngrozit și revoltat și simțea o durere în piept. Când se uită în jos, văzu un băiat de opt-nouă ani, care tăia o bucată de la subraț cu un briceag. Apoi o femeie se repezi înainte, urlând la ceilalți să se dea la o parte, și-i reteză o halcă de pe antebraț. Apoi mulțimea se năpusti asupra lui, iar cuțitele erau peste tot, tăiau și urlau, tăiau și iar urlau și văzu cum un cuțit i se apropie de ochi, simți cum îi sunt smulși pantalonii, apoi nu mai știu nimic.

PAVUTU
JOI, 14 OCTOMBRIE
12.22 P.M.

Evans asculta urletele și ovațiile mulțimii. Realiza pe undeva ce se întâmplase. Îl privi pe Kenner. Dar Kenner se mulțumi să clatine din cap.

Nu puteau face nimic. Nimeni nu venea să-i ajute. N-aveau cum să iasă de acolo.

Ușa se deschise și apărură doi băieți. Aveau două funii solide de cânepă, acum pătate vizibil de sânge. Se apropiara de Evans și îl legară cu grijă de mâini. Evans simți că inima începe să-i bată cu putere.

Băieții își terminară treaba și ieșiră din cameră.

Afară, mulțimea vuia.

— Nu te teme, spuse Kenner. Mai ai de așteptat. Încă mai există speranță.

— Speranță *în* ce? spuse Evans, într-o izbucnire de furie. Kenner clătină din cap.

— Speranță... și atât.

Jennifer aștepta ca celălalt băiat să intre în cameră. În sfârșit, intră, se uită la cel căzut și vru să se retragă, dar Jennifer îi încolăcise deja gâtul cu brațele. Îl trase înapoi în cameră, acoperindu-i gura cu mâna, să nu țipe, și apoi îi răsuci brusc gâtul și-l lăsă să se prăbușească la pământ. Nu murise, dar era scos din luptă pentru moment.

Dar când privise afară, Jennifer văzuse cheile.

Erau pe coridorul clădirii, pe o bancă.

Aveau acum două arme, dar n-avea nici un sens să tragă. Cu asta n-ar fi făcut decât să-și pună în cap toată tabăra.

Jennifer nu voia să se mai uite afară. Auzise un murmur de voci. Nu era sigură dacă venea din camera vecină sau de pe hol. Nu-și putea permite să greșească.

Se sprijini de zidul de lângă ușă și începu să geamă. La început mai încet, apoi mai tare, căci mulțimea era încă foarte gălăgioasă. Gemu iar și iar.

Nimeni nu veni.

Avea curajul să privească afară? Inspiră adânc și așteptă.

Evans tremura. Simțea răceala funiei îmbibate de sânge pe încheieturi. Nu putea suporta așteptarea. Avea senzația că o să

leșine. Afară, mulțimea se liniștea. Se calmau. Știa ce însemna asta. În curând își vor primi următoarea victimă.

Apoi auzi un zgomot slab.

Era un om care tușea. Încet, continuu.

Kenner fu primul care înțelese.

— Aici, spuse el, tare.

Se auzi un pocnet, iar o macetă pătrunse prin peretele de paie. Evans se întoarse. Văzu cum gaura din perete se lărgeste și cum o mână mare, cafenie o lărgeste și mai mult. O față acoperită de barbă îi privea prin spărtură.

În prima clipă Evans nu-l recunoscuse, dar când bărbatul își duse degetul la buze, ceva din gesturile sale i se păru familiar și brusc Evans văzu dincolo de barbă.

— George!

Era George Morton. *In viață.*

Morton intră în cameră.

— Mai încet, șuieră el.

— Nu prea te-ai grăbit, spuse Kenner, întorcându-se astfel încât Morton să-i scoată cătușele. Morton îi dădu lui Kenner un pistol. Apoi veni rândul lui Evans. Cu un clic, mâinile sale fură libere. Evans începu să tragă de funiile de cânepă, încercând să și le scoată. Dar erau legate strâns.

— Unde sunt ceilalți? șopti Morton.

Kenner arătă spre camera vecină. Îi luă maceta lui Morton.

— Tu ia-l pe Peter. Mă duc după fete. Kenner ieși pe hol cu maceta.

Morton îl luă pe Evans de braț. Evans își smuci capul.

— Hai să mergem.

— Dar...

— Fă cum îți spune, puștiule.

Intrară prin spărtura din zid în jungla de dincolo.

Kenner înainta pe coridorul gol. Ambele capete ale holului erau deschise. Putea fi surprins în orice moment. Dacă s-ar fi dat alarma, erau cu toții morți. Văzu cheile pe bancă, le luă și ajunse la ușa camerei femeilor. Privi în cameră și văzu că nu era nimeni lângă stâlpi. Nici una dintre femei nu se vedea.

De afară întinse cheile în cameră.

— Eu sunt, șopti el.

După o clipă o văzu pe Jennifer cum iese din ascunzătoare și vine să ia cheile. În câteva secunde, ea și Sarah se eliberară reciproc. Luară armele băieților și veniră spre ușă.

Prea târziu. De după colț, trei tineri solizi se îndreptau spre Kenner. Toți aveau mitraliere. Vorbeau și râdeau, nu erau atenți.

Kenner se strecură în camera femeilor. Se lipi de perete și le făcu semn femeilor să se întoarcă la stâlpi. Ajunseră la timp, tocmai când bărbații intrară în cameră.

— Bună, băieți, spuse Jennifer, cu un zâmbet larg.

În acea clipă, bărbații îi văzură pe cei doi băieți prăbușiți și pământul îmbibat de sânge, dar era prea târziu. Kenner se ocupă de unul dintre ei, iar Jennifer îl atacă pe al doilea cu un cuțit. Cel de-al treilea aproape ajunsese la ușă când Kenner îl lovi cu patul armei. Se auzi trosnetul craniului. Se prăbuși cu viteză.

Era timpul să se retragă.

În curte, mulțimea devenea neliniștită. Sambuca îi privea. Primul *waitman* murise de mult, iar corpul i se răcea la picioare, așa că nu mai era deloc apetisant. Iar cei care încă nu avuseseră parte să guste din trofeu își revendicau dreptul, cereau să li se dea o șansă. Femeile își sprijineau bâtele pe umeri și vorbeau între ele în grupuri mici, așteptând ca jocul să continue. Unde era celălalt om?

Sambuca lată un ordin și trei bărbați alergară spre clădirea de paie.

Panta dealului era abruptă și noroioasă, dar pe Evans nu-l deranja. Il urma pe Morton, care părea să se orienteze foarte bine în junglă. Ajunseră la poalele dealului, aterizând într-un pârau deloc adânc, cu apa maronie din cauza turbei. Morton îi făcu semn să-l urmeze și alergă prin apă de-a lungul albiei. Morton slăbise mult; corpul îi devenise suplu și agil, iar fața îi era întinsă, cu o expresie dură.

— Am crezut că ai murit, spuse Evans.

— Nu vorbi. Mergi înainte. O să vină după noi în curând. Chiar în timp ce vorbea, Evans auzi cum cineva cobora panta în urma lor. Se întoarse și alergă de-a lungul pâraului, alunecând pe pietrele ude, căzând, ridicându-se și alergând din nou.

Kenner începu să coboare dealul împreună cu cele două femei. Se împiedicau de rădăcini noduroase și rugi care le ieșeau în cale, dar era cea mai rapidă cale de a se îndepărta de

sat. După urmele lăsate în noroi, își dădu seama că și Morton o luase pe acolo. Și era convins că nu avea decât un minut până când va suna alarma.

Alunecară și căzură printre ultimele tufișuri în albia pârâului. Auziră împușcături din satul aflat deasupra. Deci evadarea fusese deja descoperită.

Kenner știa că golful se afla la stânga. Le spuse celorlalți s-o ia înainte, prin albia pârâului.

— Și tu ce faci? spuse Sarah.

— Vin și eu imediat.

Femeile se îndepărtară, mișcându-se surprinzător de rapid. Kenner se întoarse la poteca noroioasă, își pregăti arma și așteptă. Trecură doar câteva secunde până când primul rebel coborî panta. Trase trei focuri rapide. Trupurile se împotmoliră printre crengile noduroase. Unul dintre ei se rostogoli până la pârâu. Kenner așteptă.

Indivizii care se aflau deasupra se așteptau ca el să se retragă. Așa că așteptă. Și așa cum prezisese, peste câteva clipe îi auzi cum încep din nou să coboare. Făceau mult zgomot niște copii înspăimântați. Trase din nou și auzi țipete. Dar nu credea că lovise pe cineva. Erau doar țipete de spaimă.

Dar era sigur că vor alege o altă cale de-acum încolo. Și asta îi va încetini.

Kenner se întoarse și fugi.

Sarah și Jennifer înaintau rapid prin apă când un glonț îi suieră lui Sarah pe lângă ureche.

— Hei, strigă ea. Noi suntem!

— A, scuze, spuse Morton, când îl ajunseră din urmă.

— Pe unde o luăm? întrebă Jennifer.

Morton arătă în josul apei. Începură să alerge.

Evans își căută ceasul, dar i-l luase unul dintre băieți. Nu mai avea nimic la încheietură. Dar Morton avea ceas.

— Cât e ceasul? îl întrebă Evans.

— Trei și cincisprezece.

Le mai rămăseseră mai puțin de două ore.

— Cât mai e până la golf?

— Cam o oră de mers, spuse Morton, dacă o luăm prin junglă. Și suntem nevoiți. Băieții ăștia se pricep să ia urma. De multe ori au fost cât pe ce să mă prindă. Știu că mă aflu aici, dar până acum am reușit să-i evit.

— De când ești aici?

— De nouă zile. Parcă ar fi fost nouă ani.

În timp ce alergau prin albia râului, trebuiau să se aplece mult pe sub crengile joase. Pe Evans îl ardeau coapsele. Genunchii îl dureau. Dar cumva asta nu mai conta pentru el. Dintr-un anume motiv, resimțea durerea ca pe o afirmare a vieții. Nu-i păsa de căldură, insecte sau lipitori, deși știa că i se agățaseră de picioare. Se bucura pur și simplu că trăiește.

— Aici cotim, spuse Morton.

Ieși din albia râului, repezindu-se spre dreapta, cățărându-se pe stânci și aterizând pe ferigile care-i ajungeau până la brâu.

— Sunt șerpi pe-aici? Întrebă Sarah.

— Da, o groază, spuse Morton. Dar nu-mi fac eu probleme din cauza lor.

— Atunci din ce cauză?

— *Plenti pukpuk.*

— Care înseamnă...

— Crocodili.

Și se rezezi înainte, dispărând în frunzișul dens.

— Minunat, spuse Evans.

Kenner se opri în mijlocul râului. Ceva nu era în regulă. Până aici văzuse urmele celor care alergaseră prin albie înaintea sa. Pete de noroi pe stânci, urme de degete sau de pantofi sau alge smulse. Dar în ultimele minute nu mai văzuse nimic.

Ceialți părăsiseră albia.

Nu remarcase exact unde.

Morton își luase toate măsurile. Morton știa, desigur, un loc unde puteau să părăsească râul fără ca ieșirea lor să fie observată. Probabil un teren mlăștinos, cu ferigi, cu ierburi între stâncile de pe maluri, ierburi care erau ca un burete, căleai pe ele și-și reveneau imediat.

Kenner nu știa unde era acest loc.

Se întoarse și o luă în susul râului, înaintând încet. Știa că, dacă nu le găsește urmele, nu va putea ieși din albie. Sigur s-ar rătăci. Și dacă ar rămâne prea mult în râu, copiii l-ar găsi. Și l-ar ucide.

RESOLUTION

JOI, 14 OCTOMBRIE

4.02 P.M.

Mai rămăsese doar o oră. Morton se ghemui printre manglierii și stâncile din mijlocul golfului. Ceilalți erau adunați în jurul lui. Apa clipocea ușor pe nisip, la câțiva metri de ei.

— O să vă spun ce știu, spuse Morton, încet. Nava de comandă e ascunsă sub o prelată de camuflaj la capătul estic al golfului. De aici n-o puteți vedea. De o săptămână încoace submarinul s-a scufundat zilnic. Bateriile nu rezistă prea mult, așa că nu poate rămâne în apă decât maximum o oră. Dar e clar că vor să plaseze un fel de explozibil cu o formă conică, cu un dispozitiv precis de detonare...

— Aveau așa ceva în Antarctica, spuse Sarah.

— Bine, deci știți. Aici vor să producă o avalanșă sub apă. Judecând după cât timp stă submarinul sub apă, cred că le plasează la o adâncime de nouăzeci de metri, care întâmplător e cel mai eficient nivel pentru avalanșele care provoacă tsunami.

— Și ce-i cu corturile astea de sus? spuse Evans.

— Se pare că nu vor să riște. Fie n-au destule explozibile, fie nu au încredere că vor fi suficiente ca să-și facă treaba, pentru că în corturi au montat niște chestii care se numesc generatoare de cavitație hipersonice. Sunt niște mașinării mari, cam de dimensiunile unei camionete. Au motoare diesel și fac mult zgomot când le testează, ceea ce se întâmplă de câteva zile. Au mutat de mai multe ori corturile, doar cu câteva zeci de centimetri de fiecare dată, deci presupun că locul în care sunt plasate e crucial. Poate că orientează fasciculele sau ce generează chestiile astea. N-am înțeles exact ce fac. Dar se pare că sunt importante pentru producerea alunecării de teren.

— Și noi ce facem? întrebă Sarah.

— N-avem cum să-i oprim, spuse Morton. Suntem doar patru cinci dacă Kenner reușește să scape, ceea ce se pare că nu se prea întâmplă. Ei sunt treisprezece. Șapte pe vas și șase pe mal. Toți înarmați cu puști automate.

— Dar îl avem pe Sanjong, spuse Evans. Nu uita de el.

— Nepalezul? Sunt convins că l-au prins rebelii. Acum o oră s-au auzit împușcături pe creastă, atunci când v-au găsit pe voi. Eu eram la câțiva metri distanță, înainte să vin după voi. Am încercat să vă transmit un mesaj tușind, dar... Ridică din umeri și se întoarce din nou spre plajă. În orice caz, presupunând că cele trei generatoare de cavitație trebuie să lucreze împreună

pentru a produce un impact asupra pământului de sub apă, bănuiesc că am avea șanse dacă am scoate din uz unul dintre generatoare poate chiar două. Asta le-ar compromite planul sau măcar ar atenua efectele.

— Putem întrerupe alimentarea electrică? întrebă Jennifer. Morton clătină din cap.

— Nu depind de nici o sursă. Au motoare diesel atașate pe corpul principal.

— Sunt pe bază de baterii?

— Nu. Panouri solare. Sunt autonome.

— Atunci va trebui să-i eliminăm pe tipii care le manevrează.

— Da. Dar au fost înștiințați de prezența noastră. După cum vedeți, lângă fiecare cort se află câte un om care-l păzește și au o santinelă undeva pe creasta aia. Arătă spre culmea din vest. Noi nu-l vedem, dar sunt sigur că supraveghează tot golful.

— Ei și? Mare lucru. Lasă-l să supravegheze, spuse Jennifer. Eu zic să-i eliminăm pe tipii din corturi și să distrugem mașinăriile. Avem destule arme aici ca să facem asta și... Se opri. Își scoase magazia de muniție a armei. Era goală. Verificați dacă armele sunt încărcate, spuse ea.

Urmă un moment de agitație. Cu toții clătinău din cap. Evans avea patru cartușe. Sarah avea două. Morton nici unul.

— Tipii ăștia n-aveau practic nici un pic de muni...

— Și nici noi. Jennifer inspiră adânc. Fără arme va fi un pic mai greu. Făcu câțiva pași în față și scrută împrejurimile, în lumina strălucitoare. Între junglă și corturile alea sunt cam zece metri. Doar plajă, n-ai cum să te ascunzi. Dacă atacăm corturile, n-avem cum să reușim.

— Ce zici de o diversiune?

— Nu știu cum s-ar putea face. La fiecare cort există câte un tip afară și unul înăuntru. Amândoi sunt înarmați?

Morton aprobă din cap.

— Arme automate.

— Nu e bine, spuse ea. Nu e bine deloc.

Kenner înainta prin apă, uitându-se cu atenție în stânga și în dreapta. Nu avansase nici o sută de metri când văzu amprenta ștearsă lăsată de o mână umedă pe un bolovan. Aproape că se uscăse. Se uită cu mai multă atenție. Văzu că iarba de pe mal fusese călcată.

Aici ieșiseră din albia râului.

O luă pe urmele lor, spre golf. Era clar că Morton cunoștea zona. Era o altă albie de râu, dar mult mai mică. Kenner observă cu un oarecare disconfort că panta era destul de abruptă. Era semn rău. Dar părea un drum accesibil prin junglă. Undeva în față auzi lătratul unui câine. Câinele părea răgușit, bolnav sau ceva de genul ăsta.

Kenner înainta rapid, aplecându-se pe sub crengi.

Trebuia să ajungă la ceilalți înainte de a fi prea târziu.

Morton auzi lătratul și se încruntă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Jennifer. Rebelii ne hăituiesc cu câini?

— Nu. Asta nu e câine.

— Dar chiar părea un câine.

— Nu e. În colțul ăsta de lume, au învățat o șmecherie. Latră ca un câine, iar când vin câinii, îi mănâncă.

— Cine?

— Crocodilii. Ce-ai auzit tu e un crocodil. Undeva în spatele nostru.

Dinspre plajă auziră brusc huruitul unor motoare de automobil. Printre mangrove reușiră să vadă trei jeepuri care se apropiau dinspre capătul estic al golfului, îndreptându-se peste nisipuri către ei.

— Ce e asta? spuse Evans.

— Au repetat chestia asta, spuse Morton. Toată săptămâna. Privește. Fiecare se oprește la câte un cort. Vezi? Cortul unu... cortul doi... cortul trei. Se opresc cu toții. Motoarele rămân pornite. Cu toții sunt cu fața spre vest.

— Ce e la vest?

— Un drum noroios care urcă pe deal vreo sută de metri și apoi se înfundă.

— Era ceva acolo sus?

— Nu, ei au făcut drumul. A fost primul lucru de care s-au apucat când au venit aici. Morton privi spre arcul estic al golfului. De obicei la ora asta, nava ar fi trasă la mal și ar începe deja să se îndrepte spre apă adâncă. Dar încă nu se întâmplă asta.

— Aoleo, făcu Evans.

— Ce e?

— Cred că am uitat ceva.

— Ce?

— Ne-am temut că tsunamiul se va îndrepta spre coasta californiană. Dar o alunecare de teren ar atrage apa spre fund, nu-i așa? Apoi ar urca din nou. Dar e la fel ca atunci când arunci o pietricică într-o baltă. Aruncă o piatră într-o baltă noroioasă de la picioarele lor. Iar valul pe care-l generează pietricica e... circular.

— Merge în toate direcțiile...

— O, nu! făcu Sarah.

— Ba da. În toate direcțiile, inclusiv înapoi spre această coastă. Tsunamiul va lovi și aici. Și rapid. Cât de departe suntem de Fosa Solomon?

Morton ridică din umeri.

— Nu știu. Poate trei kilometri. Chiar nu știu, Peter.

— Dacă aceste valuri se deplasează cu opt sute de kilometri pe oră, spuse Evans, asta înseamnă că vor lovi această coastă în...

— Douăzeci și patru de secunde, spuse Sarah.

— Bine. Deci atât avem la dispoziție să fugim de-aici, după ce începe dislocarea pământului. Douăzeci și patru de secunde.

Cu un huruit metalic neașteptat, auziră primul generator diesel care se trezea la viață. Urmă al doilea, apoi al treilea. Toate trei funcționau.

Morton se uită la ceas.

— Asta e, spuse el. Au început.

Auziră un țuit electronic, la început mai slab, dar care creștea rapid, transformându-se într-un zumzet profund. Umplea aerul.

— Astea sunt generatoarele de cavitație, spuse Morton. Au intrat în funcțiune.

Jennifer își sprijini pușca de umăr.

— Să ne pregătim, spuse ea.

Sanjong alunecă fără zgomot dintre crengile copacului pe puntea navei *AV Scorpion*. Nava, lungă de doisprezece metri, putea sta în ape foarte puțin adânci, pentru că fusese ancorată foarte aproape de capătul estic al peninsulei, în așa fel încât copacii uriași din junglă o acopereau. Nava nu putea fi văzută de pe plajă; Sanjong își dăduse seama că era acolo când auzise păcănitul radiourilor dinspre junglă.

Se ghemui la pupa, ascunzându-se în spatele scripetelui cu care era manevrat submarinul, și așteptă. Vocile păreau să vină

din toate direcțiile. Bănuia că la bord se aflau șase sau șapte oameni. Dar ceea ce voia să facă era să găsească detonatoarele. Presupunea că se aflau în cabina piloților, dar n-avea de unde să știe sigur. Iar între ascunzătoarea sa și cabina piloților se întindea o porțiune expusă, de punte.

Privi la minisubmarinul atârnat deasupra sa. Era de un albastru strălucitor, avea cam doi metri lungime, iar trapa de acces era deschisă. Submarinul era ridicat și coborât în apă cu scripetele.

Iar scripetele...

Căută tabloul de comandă. Știa că trebuie să fie prin preajmă, pentru ca operatorul să vadă submarinul în timp ce-l cobora. În sfârșit îl găsi: o cutie metalică închisă, aflată la celălalt capăt al navei. Se târî spre ea, o deschise și se uită la butoane. Erau șase, marcate cu săgeți, în toate direcțiile. Ca o tastatură mare.

Apăsă pe săgeata care indica în jos.

Cu un huruit, scripetele începu să coboare submarinul în apă.

Se porni alarma.

Auzi oameni care fugeau.

Se retrase după o ușă și așteptă.

De pe plajă auziră sunetul slab al unei alarme, care răzbătea prin huruitul generatoarelor și zumzăitul cavitației. Evans privi în jur.

— De unde vine?

— Probabil de acolo, de pe navă.

Și indivizii de pe plajă auziră. Stăteau câte doi la intrarea în corturi, arătând spre navă. Se gândeau ce să facă.

Și atunci, din jungla din spatele lor izbucniră salve de mitralieră. Indivizii de pe plajă intrară în alertă, agitându-și armele și privind în toate părțile.

— Dă-o-n mă-sa, spuse Jennifer, apucând arma lui Evans. Mai bine de atât n-o să fie.

Și alergă pe plajă, deschizând focul.

Crocodilul îl atacă pe Kenner cu o viteză înspăimântătoare. N-avu timp să vadă decât imaginea unor fălci uriașe care se căscau larg și împrôșcau apa înainte de a deschide focul. Fălcile se închiseră cu putere, la mică distanță de piciorul său; animalul se zvârcoli, se întoarse și atacă din nou, iar fălcile se închiseră asupra unei crengi joase.

Gloanțele nu-i fuseseră de nici un folos. Kenner se întoarce și începu să alerge, coborând panta în mare viteză.

În urma sa se auzea răgetul crocodilului.

Jennifer alerga pe plajă, îndreptându-se spre cel mai apropiat cort. Întinse cam zece metri când două gloanțe o loviră în piciorul stâng, trântind-o la pământ. Căzu pe nisipul fierbinte, fără să-și oprească tirul. Văzu cum paznicul de la intrarea în cort căzu. Și știa că era mort.

Evans veni în urma ei, ghemuindu-se la pământ.

— Nu te opri! Du-te! îi strigă ea.

Evans alergă înainte, spre cort.

Pe navă, oamenii opriră coborârea submarinului și scripetele. Acum azeau focurile de armă de pe plajă. Alergaseră cu toții la tribord și se uitau peste parapet, încercând să vadă ce se întâmplă.

Sanjong traversă puntea spre babord. Acolo nu era nimeni. Intră în cabină. Înăuntru se afla un tablou de bord uriaș, cu multe comenzi electronice. Un bărbat în tricou și pantaloni scurți era aplecat deasupra tabloului, acționându-l. În partea de sus văzu trei șiruri de becuri, marcate cu cifre.

Sistemul de cronometrare.

Pentru detonările subacvatice.

Sarah și Morton alergau de-a lungul plajei, rămânând aproape de junglă, spre al doilea cort. Omul care stătea lângă cort îi văzu și începu să tragă salve de mitralieră spre ei imediat, dar probabil că era foarte nervos, se gândi Sarah, pentru că nu-i nimeri. În jurul lor, crengile și frunzele erau spulberate de gloanțe. Și cu fiecare pas, știa că se apropie suficient ca să riposteze. Sarah avea pistolul lui Morton. Când ajunse la aproximativ douăzeci de metri, se opri și se sprijini de cel mai apropiat trunchi de copac. Ținu ferm pistolul și ținti. Primul foc nu-și atinse ținta. Cel de-al doilea îl lovi pe paznicul cortului în umărul drept, iar omul lăsă pistolul să cadă în nisip. Morton îl văzu și ieși din junglă, traversând plaja spre cort. Omul se chinuia să se ridice. Sarah trase încă o dată.

Apoi Morton dispăru în cort. Auzi două focuri rapide de armă și un urlat de durere.

O luă la fugă.

Evans intrase în cort. Se pomeni în fața unui zid de mașinării care huriau, un amalgam uriaș de țevi și valve

Încurcate, care se terminau cu o placă rotundă, lată de doi metri și jumătate, montată cam la șaizeci de centimetri deasupra suprafeței nisipoase. Generatorul avea cam doi metri înălțime, iar metalul era fierbinte. Zgomotul îl asurzea. Nu văzu pe nimeni înăuntru. Cu arma pregătită dar dureros de conștient că magazia era goală înainta spre primul colț, apoi spre al doilea. Atunci îl văzu.

Era Bolden. Tipul din Antarctica. Lucra la tabloul de comandă, trăgând de manete în timp ce privea un monitor LCD pe care se vedea un șir de cifre. Era atât de concentrat încât la început nu-l observă pe Evans.

Evans fu cuprins de o izbucnire de furie pură. Dacă ar fi avut arma încărcată, l-ar fi ucis. Arma lui Bolden era sprijinită de peretele cortului. Avea nevoie de ambele mâini pentru a lucra la tabloul de comandă.

Evans urlă. Bolden se întoarce. Evans îi făcu semn să ridice mâinile.

Bolden atacă.

De-abia intrase în cort când primul glonț îi atinse urechea lui Morton, iar al doilea îl lovi în umăr. Urlă de durere și căzu în genunchi. Asta îi salvă viața, pentru că următorul glonț suieră pe lângă fruntea sa, sfâșiind pânza cortului. Zăcea pe pământ, lângă mașinăria care huruia când apăru cel care trăsese, cu pușca pregătită. Era un bărbat la vreo douăzeci de ani, cu barbă, posac, inexpresiv. Ținti spre Morton.

Apoi căzu peste mașinărie, iar sângele sfârâi când atinse metalul fierbinte. Sarah stătea în picioare în cort, trăgând cu pistolul o dată, de două ori, de trei ori, coborând brațul de fiecare dată, în timp ce individul se prăbușea. Ea se întoarce spre Morton.

— Am uitat că ți-tești bine, spuse el.

— Ești în regulă? întrebă ea. El încuviință din cap. Dar cum se închide chestia asta?

Evans gemu când Bolden intră în el cu forță. Cei doi se împinseră în pânza cortului, apoi din nou în față. Evans își lipi țeava armei de spatele lui Bolden, dar asta nu avu nici un efect. Tot încerca să-l lovească în cap, dar nu reușea să-i atingă decât spatele. În schimb Bolden părea să încerce să-l scoată pe Evans din cort.

Căzură amândoi la pământ. Mașinăria duduia deasupra lor. Și atunci Evans înțelese ce încerca să facă Bolden.

Încerca să-l împingă sub placă. Chiar și de la acea distanță, Evans simțea cum aerul vibrează intens. Aerul era mult mai fierbinte acolo.

Bolden îl lovi pe Evans în cap și ochelarii de soare fură proiectați sub placă. Se făcură țândări instantaneu. Apoi ramele se îndoiră.

Apoi fură pulverizate.

Dispărură fără urmă.

Evans privea îngrozit. Și, încetul cu încetul, Bolden îl împingea mai aproape de margine, din ce în ce mai aproape...

Evans se zbătu cu o forță izbucnită brusc din disperare. Lovi cu putere.

Fața lui Bolden se lipi de metalul fierbinte. Urlă. O brazul i se înnegri și fumega. Evans lovi din nou și reuși să iasă de sub el. Se ridică în picioare. Acum se afla deasupra lui Bolden și-l pocni violent în coaste, cu toată forța de care fu în stare. Încerca să-l omoare.

Asta e pentru Antarctica.

Bolden îl prinse pe Evans de picior la următoarea lovitură și Evans căzu. Dar în cădere mai lovi o dată, nimerindu-l pe Bolden în cap și Bolden se rostogoli din cauza impactului.

Se rostogoli sub placă.

Corpul său era pe jumătate înăuntru, pe jumătate afară, începu să tremure, să vibreze. Bolden deschise gura să țipe, dar nu se auzi nici un sunet. Evans îl mai lovi pentru ultima oară, iar corpul intră în întregime sub placă.

Când Evans se lăsă pe mâini și genunchi să se uite sub placă, nu mai rămăsese nimic acolo. Doar un firicel de fum înecăcios.

Se ridică și ieși.

Jennifer își sfâșie bluza cu dinții și rupse o bucată de material ca să se bandajeze, uitându-se tot timpul în spate. Nu credea că-i fusese atinsă o arteră, dar avea mult sânge pe un picior, nisipul se umpluse de sânge, iar ea se simțea puțin amețită.

Trebuia să rămână în gardă, pentru că mai rămăsese un cort și dacă cei din corturi ar fi apărut acum...

Se răsuci și-și ridică pistolul, căci o siluetă apăruse din pădure.

Era John Kenner. Își coborî arma. Alergă spre ea.

Sanjong trase în geamul din fața tabloului de bord, dar nu se întâmplă nimic. Geamul nici măcar nu se sparge. Geam antiglonț, își spuse el cu uimire. Tehnicianul dinăuntru își ridică privirea, șocat. Dar Sanjong înainta deja spre ușă.

Tehnicianul se repezi spre butoanele de control. Sanjong trase de două ori, o dată nimerindu-l pe tehnician, iar a doua oară țintind tabloul de comandă.

Dar era prea târziu. În partea de sus a tabloului se aprinseră niște becuri roșii, unul după altul. Detonările subacvatice începuseră.

Automat, se porni o alarmă puternică, ce semăna cu un claxon de submarin. La celălalt capăt al navei, oamenii țipau, iar teroarea li se simțea în voce. Aveau și motive, se gândi Sanjong.

Fusese generat tsunamiul.

Era doar o chestiune de secunde până când îi va lovi.

RESOLUTION BAY
JOI, 14 OCTOMBRIE
4.43 P.M.

Aerul se umplu de zgomot.

Evans ieși alergând din cort. Chiar în fața sa îl văzu pe Kenner, care o lua pe Jennifer în brațe. Kenner îi striga ceva, dar Evans nu-l putea auzi. Își dădu seama vag că Jennifer era plină de sânge. Evans alergă spre jeep, se urcă în el și îl conduse până lângă Kenner.

Kenner o așează pe Jennifer în spate. Respira greu. În față o văzură pe Sarah, care-l ajuta pe Morton să se urce în celălalt jeep. Kenner fu nevoit să strige, ca să acopere zgomotul. La început, Evans nu reuși să înțeleagă.

Apoi își dădu seama ce spunea Kenner.

— Sanjong! Unde e Sanjong? Evans clătină din cap.

— Morton spune că e mort! Rebelii!

— Ești sigur?

— Nu!

Kenner se uită în urmă, spre plajă.

— Dă-i drumul!

Sarah era în mașină și încerca să-l susțină pe Morton și să conducă în același timp. Dar fu nevoită să-i dea drumul ca să schimbe viteza și el căzu, sprijinindu-se de umărul ei. Horcăia,

respira cu dificultate. Sarah bănuia că îi fusese perforat un plămân. Nu se putea concentra, încerca să numere în gând. Presupunea că trecuseră deja zece secunde de la alunecarea de teren.

Ceea ce însemna că aveau cincisprezece secunde ca să urce dealul.

Sanjong sări de pe vas în copacii de pe mal. Se agăță de câteva frunze și crengi. Sări pe pământ și începu să urce dealul frenetic. Oamenii de pe vas îl văzură și săriră după el, încercând să-l urmeze.

Sanjong bănuia că aveau jumătate de minut până când primul val avea să lovească. Va fi cel mai mic dintre ele, dar tot va ajunge, probabil, la cinci metri înălțime. Creasta care se va sparge de coama dealului ar putea măsura încă cinci metri. Asta însemna că trebuia să urce cel puțin nouă metri pe panta noroioasă în următoarele treizeci de secunde.

Știa că nu va reuși.

N-avea cum.

Începu totuși să urce.

Sarah conducea pe poteca noroioasă, iar jeepul aluneca periculos pe pantă. Morton, care stătea lângă ea, nu scotea nici un cuvânt, iar pielea căpătase o tentă urâtă de albastru-cenușiu.

— Rezistă, George! Rezistă! Doar puțin! strigă ea. Jeepul se afundă în noroi, iar Sarah gemu, panicată.

Schimbă vitezele, recapătă controlul mașinii și continuă să urce. În oglinda retrovizoare, îl văzu în urma ei pe Evans.

Număra în gând.

Optsprezece.

Nouăsprezece.

Douăzeci.

Din ultimul cort de pe plajă, doi indivizi înarmați cu mitraliere săriră în jeepul rămas. Începură să urce dealul în urma lui Evans, deschizând focul asupra lui. Kenner trăgea și el. Gloanțele spulberară parbrizul lui Evans. Evans încetini.

— Mergi înainte! urlă Kenner. Du-te!

Evans nu vedea clar. Porțiunile din parbriz rămase întregi erau împroșcate cu noroi. Își mișca încontinuu capul, încercând să vadă drumul din fața sa.

— Înainte! urlă Kenner. Gloanțele șuierau în jurul lor.

Kenner trăgea în cauciucurile jeepului care-i urmărea. Le nimeri, iar mașina se înclină într-o parte. Cei doi bărbați căzură în noroi. Se ridicară cu greu în picioare, șchiopătând. Se aflau la doar patru metri și jumătate deasupra plajei.

Nu destul de sus.

Kenner privi în urmă, spre ocean.

Văzu valul care venea spre mal.

Era enorm, întins cât vedeai cu ochii, o creastă înspumată, un arc alb care se lățea pe măsură ce se apropia de plajă. Nu era un val foarte înalt, dar creștea pe măsură ce se apropia de mal, înălțându-se mult, din ce în ce mai mult...

Jeepul se opri.

— De ce te-ai oprit? urlă Kenner.

— Aici se termină căcatul ăsta de drum! strigă Evans. Valul ajunsese la patru metri și jumătate înălțime.

Cu un vuiet, valul lovi plaja și se repezi pe țărm, spre ei.

Evans avu impresia că totul se petrecea cu încetinitorul marele val cu spuma sa albicioasă, care înghiți nisipul și reuși cumva să-și păstreze creasta în timp ce înainta pe plajă spre junglă, acoperind total verdele pădurii cu alb în timp ce apa clocotea pe culmea dealului, spre ei.

Nu reușea să-și desprindă ochii de la el, căci părea să nu slăbească deloc, ci înainta continuu. Puțin mai jos, pe drumul norios, cei doi bărbați se târau, încercând să se îndepărteze de jeep, apoi fură acoperiți de apa albă și dispărură.

Valul mai înainta pe creastă încă un metru-un metru și jumătate, apoi viteza sa scăzu brusc și începu să se retragă. Cei doi bărbați și mașina lor dispăruseră fără urmă. Copacii din junglă erau dărâmați, mulți dintre ei scoși din rădăcini.

Valul se retrase înapoi în ocean, din ce în ce mai departe, lăsând să se vadă plaja până spre mare, apoi se stinse, iar oceanul deveni din nou calm.

— ăsta a fost primul, spuse Kenner. Următoarele or să fie mai mari.

Sarah îl ținea pe Morton în poziție verticală, încercând să-i ușureze suferința. Buzele lui aveau o culoare groaznică, albăstrie, iar pielea îi era rece, dar părea pe fază. Nu vorbea, dar privea oceanul.

— Rezistă, George, spuse ea.

El dădu din cap. Încerca să spună ceva.

— Ce e? Ce vrei să spui?

Îi citi pe buze. Un surâs slab.

N-aș rata asta chiar dacă ar fi ultimul lucru pe care-l fac în viață.

Se porni următorul val.

De la distanță arăta exact ca primul, dar pe măsură ce se apropia de mal văzură că era în mod evident mai mare și mult mai lat, iar vuietul cu care se sparse de mal fu ca o explozie. Un zid imens de apă se repezi pe deal spre ei, ajungând mult mai sus decât cel dinainte.

Se aflau la aproape treizeci de metri de val. Apa urcase cam optsprezece metri pe creastă.

— Următorul va fi și mai mare, spuse Kenner.

Marea rămase calmă câteva minute. Evans se întoarse spre Jennifer.

— Ascultă, vrei să...

Dar ea nu era acolo. O clipă, Evans crezu că ar fi putut să cadă din jeep. Apoi văzu că se prăbușise la podea, unde zăcea chircită de durere. Chipul și umărul îi erau scăldate de sânge.

— Jennifer?

Kenner îl prinse pe Evans de mână și i-o îndepărtă cu blândețe. Clătină din cap.

— Indivizii ăia din jeep, spuse el. Până atunci s-a simțit bine.

Evans era uimit. Se simțea amețit. O privi.

— Jennifer?

— Întoarce-te, spuse Kenner. Dacă rezistă, rezistă, dacă nu, nu.

Următorul val venea spre ei.

N-aveau unde să fugă. Ajunseseră la capătul drumului. Erau înconjurați de junglă. Așteptară pur și simplu și priviră cum apa se ridică într-un zid terifiant, şuierător deasupra lor. Valul se spărsese deja. Acesta era doar un șuvoi de apă care cuprindea cu repeziciune creasta dealului, dar tot era un zid de apă înalt de doi-trei metri.

Sarah era convinsă că avea să-i înghită pe toți, dar valul își pierdu energia la doar câțiva metri de ei, slăbi și încetini, apoi alunecă la loc în ocean.

Kenner se uită la ceas.

— Avem câteva minute, spuse el. Să facem tot ce putem.

— Cum adică?

- Adică să urcăm cât mai sus posibil.
- Mai vine un val?
- Pe puțin unul.
- Mai mare?
- Da.

Trecură cinci minute. Se cățără încă douăzeci de metri pe deal. Kenner ducea în brațe trupul însângerat al lui Jennifer. Aproape că-și pierduse cunoștința. Evans și Sarah îl ajutau pe Morton, care se mișca extrem de greu. Până la urmă, Evans îl luă pe Morton în spate, ca pe un sac.

— Mă bucur că ai mai slăbit, spuse Evans. Morton nu răspunse, ci îl bătu doar pe umăr. Evans se împleticea pe culme. Venea următorul val.

Când se retrase, jeepurile dispăruseră. Locul unde parcaseră era presărat cu trunchiuri de copaci scoși din rădăcini. Se uitară în jos, epuizați. Începură să se contrazică: ăsta fusese al patrulea sau al cincilea val? Nimeni nu-și aducea aminte. Hotărâră că trebuie să fi fost al patrulea.

— Ce facem acum? îl întreabă Sarah pe Kenner.

— Urcăm.

După opt minute veni următorul val. Era mai mic decât cel dinaintea sa. Evans era prea obosit ca să facă altceva decât să-l privească. Kenner încerca să oprească sângerarea lui Jennifer, dar pielea ei căpătase o tentă urâtă, cenușie, iar buzele i se învinețiseră. Pe plajă nu se vedea nici un semn de activitate umană. Corturile dispăruseră. Generatoarele dispăruseră. Nu mai era nimic acolo, în afară de o grămadă de dărâmături, crengi de copac, bucăți de lemn, alge, spumă.

— Ce e asta? spuse Sarah.

— Ce?

— Strigă cineva.

Priviră spre partea opusă a golfului. Cineva le făcea semne.

— E Sanjong, spuse Kenner. Să fiu al dracu'. Zâmbi. Sper că e destul de deștept ca să rămână acolo unde e. I-ar lua câteva ore să treacă de dărâmăturile astea. Hai să vedem dacă elicopterul mai e unde l-am lăsat sau dacă l-a luat valul. Apoi mergem după el.

BAZINUL PACIFICULUI
VINERI, 15 OCTOMBRIE

La douăsprezece mii opt sute de kilometri est, în Golden, Colorado, era miezul nopții, iar computerele Centrului Național de Informare Seismică înregistrară o undă seismică atipică dinspre bazinul Pacificului, la nord de Insulele Solomon, de 6,3 grade Richter. Era un cutremur puternic, dar nu neobișnuit de puternic. Datorită caracteristicilor ciudate ale unde, computerul trecu evenimentul în categoria celor „anormale”, o denumire asociată frecvent evenimentelor seismice din această parte a lumii, unde se întâlnesc trei plăci tectonice, suprapunându-se în forme neobișnuite.

Computerele CNIS stabiliră că seismul nu avusese acea mișcare lentă asociată cu tsunamiurile, așa că nu-l trecură în categoria „evenimentelor generatoare de tsunami”. Totuși, în Pacificul de Sud, acest tip de categorizare era reevaluată în urma cutremurului devastator din Noua Guinee din 1998 când avusese loc cel mai distrugător tsunami al secolului — care nu se încadrase în profilul clasic de mișcare lentă, cauzatoare de tsunami. Deci ca măsură de precauție, computerele transmiseră informațiile despre cutremur către MORN, Mid-Ocean Relay Network, care opera în Hilo, Hawaii.

După șase ore, balizele detectară o creștere a nivelului oceanului de douăzeci și doi de centimetri, asociată unei serii de valuri tsunami. Datorită adâncimii mari a apelor oceanului, deseori tsunamiurile produceau creșterea nivelului apei cu doar câțiva centimetri. În acea seară, navele aflate

În zonă nu simțiră nimic în timp ce valurile treceau pe sub ele. Totuși, balizele le detectară și dădură alarma.

În Hawaii era miezul nopții când computerele începură să țiuie, iar monitoarele să se aprindă. Managerul rețelei, Joe Ohiri, ațipise. Se trezi, își turnă o cafea și cercetă datele. Era clar un profil tipic pentru tsunami, deși părea să-și piardă forța în timp ce traversa oceanul. Desigur, Hawaii se afla pe traiectoria sa, dar valul va lovi malul sudic al insulei, ceea ce era relativ rar. Ohiri calculă rapid forța valului, rezultatul nu-l impresiona deloc, așa că trimise o înștiințare formală către unitățile apărării civile de pe insulele locuite, începea cu „Acesta e un mesaj de informare” și se termina cu obișnuita atenționare că alerta se baza pe informații preliminare. Ohiri știa că nimeni nu va lua în

seamă informarea. Anunță și centrele de avertizare de pe coasta de vest și Alaska, pentru că valurile aveau să ajungă pe coastă a doua zi dimineața.

După cinci ore, balizele DART din largul coastelor Californiei și Alaskăi detectară trecerea unei serii de valuri tsunami, dar și mai slabe ca intensitate. Computerele calculară viteza și forța valurilor și stabiliră că nu se impun măsuri speciale. Asta însemna că mesajul era transmis către stațiile locale ca buletin informativ asupra tsunamiului, nu ca avertisment.

DATORITĂ POZIȚIEI ȘI MAGNITUDINII CUTREMURUL NU A FOST SUFICIENT DE PUTERNIC PENTRU A GENERA UN TSUNAMI CU EFECTE DISTRUGĂTOARE PE RAZA CALIFORNIA-OREGON-WASHINGTON-BRITISH COLUMBIA SAU ALASKA. ÎN UNELE ZONE S-AR PUTEA PRODUCE MICI CREȘTERI ALE NIVELULUI MĂRII.

Kenner, care monitoriza mesajele pe computerul său, clătină din cap când îl citi pe acesta.

— Nick Drake nu va fi prea încântat azi.

Ipoteza lui Kenner era că avuseseră nevoie de generatoarele de cavitație pentru a extinde efectul detonărilor subacvatice și pentru a crea acea dislocare de pământ care ar fi produs un tsunami puternic, care să traverseze oceanul. Le dejucaseră planurile.

După nouăzeci de minute, tsunamiul, acum mult mai slab, lovește plajele Californiei. Fu resimțit ca o serie de cinci valuri, cu o înălțime medie de doi metri, care-i entuziasmară pentru scurt timp pe surferi, dar trecură neobservate de restul lumii.

Kenner fu anunțat cu întârziere că FBI-ul tot încercase să-l contacteze în ultimele douăsprezece ore. Se părea că V. Allen Willy părăsise casa la două dimineața, ora locală. Asta însemna la mai puțin de o oră de la evenimentele din Resolution Bay și cu zece ore înainte de avertizarea de tsunami.

Kenner bănuia că Willy se speriasse și nu mai voise să aștepte. Dar era o greșeală importantă și relevantă. Kenner îl sună pe agent și începu procedura pentru a obține lista convorbirilor telefonice ale lui Willy.

Nici unul dintre ei nu primi permisiunea să părăsească insula în următoarele trei zile. Existau formalități, formulare, interogatorii. Existau probleme cu tratamentul medical de urgență pentru plămânul lui Morton și hemoragia severă a lui Jennifer. Morton ceruse să fie operat la Sydney, dar nu i se

permise să plece, pentru că în America era declarat dispărut. Deși se plânse amarnic de doctori, un chirurg foarte bun, școlit la Melbourne, îi îngriji plămânul în Gareda Town. Dar Jennifer nu-l putuse aștepta pe chirurg; avusese nevoie de trei transfuzii și de o operație de xinci ore pentru a i se extrage glonțul din partea superioară a corpului și apoi respiră cu ajutorul aparatelor și se luptă cu moartea în următoarele patruzeci și opt de ore. Dar la sfârșitul celei de-a doua zile deschise ochii, își scoase masca de oxigen și-i spuse lui Evans, care stătea lângă patul ei:

— Nu mai face mutra asta plouată. Sunt aici, pentru numele lui Dumnezeu.

Vocea îi era slabă, dar zâmbea.

Apoi urmă problema contactului lor cu rebelii. Erau probleme în legătură cu dispariția unuia dintre ei, celebrul actor Ted Bradley. Cu toții povestiră ce se întâmplase cu Bradley, dar nu se putea verifica. Așa că poliția îi puse să repete povestea.

Și brusc, din senin, fără nici o explicație, li se permise să plece. Actele lor erau în regulă. Li se înapoiară pașapoartele. Nu mai exista nici o problemă. Puteau pleca oricând doreau.

Evans dormi aproape tot drumul spre Honolulu. După ce avionul fu realimentat și decola din nou, se ridică și se duse să discute cu Morton și cu ceilalți. Morton le explica ce se întâmplase începând cu seara accidentului de mașină.

— În mod evident existau probleme cu Nick și cu modul în care folosea banii. FNRM nu făcea fapte bune. Nick era foarte furios periculos de furios. M-a amenințat și l-am crezut pe cuvânt. Descoperisem legătura dintre organizația sa și FEE, iar el fusese amenințat, ca să folosesc un eufemism. Kenner credea, ca și mine, că va încerca să mă ucidă. Ei bine, a și încercat. Cu fata aia de la cafenea, în acea dimineață, în Beverly Hills.

— A, da, își aminti Evans. Dar cum ai înscenat accidentul de mașină? A fost incredibil de periculos...

— Ce, mă crezi nebun? spuse Morton. Nu m-am răsturnat cu mașina.

— Ce vrei să spui?

— În noaptea aceea am mers tot înainte.

— Dar... Evans tăcu, clătinând din cap. Nu înțeleg.

— Ba da, înțelegeți, spuse Sarah. Pentru că mi-a scăpat mie când vorbeam cu tine, din greșeală. Înainte ca George să mă sune și să-mi spună să-mi țin gura cu chestia aia.

Atunci își aminti. O conversație de mai demult. Atunci nu-i acordase mare importanță. Sarah spusese:

Mi-a spus să cumpăr un nou Ferrari de la un tip din Monterey și să i-l trimit la San Francisco.

Când Evans se arătase surprins că George cumpăraseră încă un Ferrari, Sarah replicase:

Știu. Câte Ferrari-uri poate folosi un om? Și asta nu pare să se ridice la standardul său obișnuit. Din pozele primite pe e-mail pare în stare jalnică.

Apoi continuase:

Ferrari-ul pe care l-a cumpărat e un 365 GTS Daytona Spider din 1972. Mai are unul, Peter. Parcă ar fi uitat...

— A, știam asta, bineînțeles, spuse Morton. Ce risipă de bani! Mașina era o porcărie. Și apoi a trebuit să aduc cu avionul la Sonoma câțiva recuziteri de la Hollywood, ca să facă praf mașina, să pară totul un accident. În acea noapte au distrus-o, au dus-o pe șosea, au dat drumul la fum...

— Și tu ai trecut pe lângă resturile unei mașini care se afla deja acolo, spuse Evans.

— Da, spuse Morton, încuviințând din cap. Am cotit chiar acolo. Am ieșit de pe șosea, m-am urcat pe deal și m-am uitat la voi.

— Ce nenorocit ești!

— Îmi pare rău, spuse Morton, dar aveam nevoie de emoție reală ca să distragem atenția polițiștilor de la probleme.

— Ce probleme?

— Una ar fi că motorul era rece ca gheața, spuse Kenner. Motorul nu mai funcționase de zile întregi. Unul dintre polițiști a observat că era rece când ridicau mașina. S-a întors și te-a întrebat când a avut loc accidentul și chestii din astea. Mă temeam că o să-și dea seama.

— Dar n-a fost așa, spuse Morton.

— Nu. Știau că ceva nu era în regulă. Dar nu cred că au ghicit că era vorba de Ferrari-uri identice.

— Nici un om sănătos la cap, spuse Morton, n-ar distruge intenționat un GTS 375 din 1972. Chiar dacă e o rablă.

Morton zâmbea, dar Evans se înfuriase.

— Trebuia să-mi spună și mie cineva...

— Nu, spuse Kenner. Aveam nevoie de tine să-l lucrezi pe Drake. Cum ar fi chestia cu mobilul.

— Ce-i cu ea?

— Microfonul din mobil era de calitate foarte proastă. Trebuia ca Drake să-și dea seama că iei parte la investigație. Voiam să fie sub presiune.

— Ei bine, v-a ieșit. De aceea am fost otrăvit în apartamentul meu, nu-i așa? spuse Evans. Văd că nu vă deranja să-mi riscați viața.

— Totul a ieșit bine, spuse Kenner.

— Ai înscenat accidentul de mașină ca să-l prezezi pe Drake?

— Și ca să fiu liber, spuse Morton. Trebuia să mă duc în insulele Solomon și să află ce făceau acolo. Știam că Nick a păstrat ce era mai bun pentru sfârșit. Deși dacă ar fi reușit să modifice uraganul ăla cea de-a treia inginerie pe care o plănuiseră ca să lovească Miami, ar fi fost spectaculos.

— Du-te-n mă-ta, George, spuse Evans.

— Îmi pare rău că a fost nevoie de asta, spuse Kenner.

— Du-te și tu în mă-ta.

Apoi Evans se ridică și se duse în partea din față a avionului. Sarah stătea acolo, singură. Era atât de furios încât refuza să-i vorbească. Își petrecu următoarea oră uitându-se fix pe geam. Într-un final, ea începu să-i vorbească pe un ton scăzut și după o jumătate de oră se îmbrățișară.

Evans dormi un timp, un somn neliniștit, în timp ce tot corpul îl durea. Nu reușea să-și găsească o poziție confortabilă în care să se poată odihni. Din când în când se trezea amețit. La un moment dat i se păru că îl aude pe Kenner vorbind cu Sarah.

Să nu uităm unde trăim, spunea Kenner. Trăim pe a treia planetă de la un soare de dimensiuni medii. Planeta noastră are cinci miliarde de ani și s-a schimbat constant în tot acest timp. Pământul a ajuns acum la a treia atmosferă.

Prima atmosferă era din heliu și hidrogen. S-a disipat pe la începuturi, pentru că planeta era foarte fierbinte. Apoi, pe măsură ce pământul se răcea, erupțiile vulcanice au produs o a doua atmosferă, din aburi și dioxid de carbon. Mai târziu, vaporii de apă au făcut condens, formând oceanele care acoperă cea mai mare parte a planetei. Apoi, acum aproximativ trei miliarde de ani, unele bacterii au ajuns să consume dioxidul de carbon și

să excrete un gaz foarte toxic, oxigenul. Alte bacterii emiteau nitrogen. Concentrația acestor gaze în atmosferă a crescut treptat. Organismele care nu s-au putut adapta au pierit.

Între timp, masele de pământ ale planetei, care pluteau pe plăci tectonice uriașe, au ajuns să se alăture într-o configurație care a interferat cu circulația curenților oceanici. Pentru prima dată, a început să se facă frig. Primul strat de gheață a apărut acum două miliarde de ani.

Și în ultimii șapte sute de mii de ani, planeta noastră s-a aflat într-o eră geologică glaciară, caracterizată prin înaintarea și retragerea ghețurilor. Nimeni nu știe sigur de ce, dar la fiecare o sută de mii de ani gheața acoperă planeta și există și mici puseuri la fiecare douăzeci de mii de ani. Ultima dată, ghețurile au avansat acum douăzeci de mii de ani, așa că e timpul să se întâmple din nou.

Chiar și astăzi, după cinci miliarde de ani, planeta a rămas surprinzător de activă. Avem cinci sute de vulcani și câte o erupție la două săptămâni. Încontinuu se produc cutremure un milion și jumătate pe an, câte un seism moderat, de 5 grade pe Richter la fiecare șase ore, un cutremur mare la fiecare zece zile. Tsunamiurile traversează Pacificul o dată la trei luni.

Atmosfera noastră e la fel de violentă ca pământul de sub ea. În fiecare clipă se produc o mie cinci sute de furtuni electrice în lume. În fiecare secundă, pământul e lovit de unsprezece fulgere. O tornadă răscolește suprafața pământului la fiecare șase ore. Și o dată la patru zile, un ciclon gigantic, de sute de kilometri diametru, se învâрте asupra oceanului și creează haos pe pământ.

Maimuțicile astea obraznice care își spun oameni nu pot face nimic decât să fugă și să se ascundă. Pentru maimuțele de care vorbeam, pretenția că pot stabiliza atmosfera e peste măsură de arogantă. Nu pot controla climatul.

Realitatea e că fug de furtuni.

— Ce facem acum?

— Îți spun eu ce facem, spuse Morton. Lucrezi pentru mine. O să pun pe picioare o nouă organizație ecologistă. Trebuie să mă gândesc la o denumire. Nu vreau una de-aia pretențioasă, plină de cuvinte ca *internațional* și *resurse* și *apărare* și *natură* și *fond* și *conservare* și *habitat*. Poți să faci orice combinație cu aceste cuvinte. Fondul Internațional pentru Conservarea Naturii. Fondul

pentru Apărarea Resurselor Habitatului. Fondul pentru Apărarea Resurselor Internaționale. Oricum, toate denumirile astea sunt deja adjuocate.

Am nevoie de ceva simplu și clar. Ceva cinstit. Mă gândeam la o chestie gen: Studiați și Rezolvați Problema. Numai că acronimul nu sună bine. Dar poate că ăsta e un avantaj. Vom avea oameni de știință și cercetători de teren, economiști și ingineri și... un singur avocat.

— Ce-o să facă organizația asta?

— Sunt atâtea de făcut! De pildă, nimeni nu știe să se ocupe de natură. O să punem deoparte mai multe rezervații naturale și o să le conducem prin strategii diferite de management. Apoi vom cere unor echipe din afară să evalueze ce facem acolo și să modifice strategiile. Apoi o luăm de la capăt. Un proces repetitiv, evaluat din afară. Nimeni n-a mai făcut așa ceva. Și la sfârșit vom avea un corp de cunoștințe despre cum să manageriem diferite tipuri de teren. Nu cum să le conservăm. Nu se pot conserva. Indiferent ce am face, tot se schimbă constant. Dar pot fi manageriate dacă știi cum. Ceea ce nu știe nimeni. Asta ar fi un domeniu mare. Managementul sistemelor ecologice complexe.

— Bine...

— Apoi ne vom ocupa de probleme de dezvoltare a lumii. Principala cauză a distrugerii mediului e sărăcia. Cei care mor de foame nu se gândesc la poluare. Se gândesc la mâncare. Jumătate de miliard de oameni din întreaga lume mor de foame chiar în momentul ăsta. Mai mult de jumătate de miliard nu au apă curată. Trebuie să punem la punct sisteme într-adevăr funcționale, să le testăm, să le verificăm cu oameni din afară și, dacă sunt eficiente, să le extindem.

— Pare dificil.

— E dificil dacă ești o agenție guvernamentală sau un ideolog. Dar dacă vrei doar să studiezi problema și s-o rezolvi, se poate. Și va fi în întregime un proiect privat. Fonduri private, teren privat. Fără birocrați. Administrația va însemna cinci la sută din personal și resurse. Toată lumea muncește pe teren. O să conducem cercetarea ecologistă ca pe o afacere. Și terminăm cu toate tâmpeniile.

— De ce n-a mai făcut nimeni asta?

— Glumești? Pentru că e ceva radical. Hai să recunoaștem, toate organizațiile acestea ecologiste sunt vechi de treizeci, patruzeci, cincizeci de ani. Au sedii mari, obligații mari, personal mult. Poate că trăiesc din vânzarea viselor lor de tinerețe, dar adevărul e că acum fac parte din sistem. Iar sistemul lucrează pentru menținerea status quo-ului. Așa este.

— Bine. Și altceva?

— Evaluarea tehnologiei. Țările din lumea a treia pot avansa în salturi. Pot sări peste liniile telefonice și ajunge direct la telefonie mobilă. Dar nimeni nu face o evaluare decentă a tehnologiei, adică ce anume funcționează și cum să contrabalansezi deficiențele inevitabile. Energia eoliană e grozavă, dacă nu cumva ești pasăre. Chestiile alea sunt niște ghilotine uriașe pentru păsări. Poate că ar trebui totuși construite. Dar oamenii nu știu cum să gândească aceste lucruri. Fac paradă și țin predici. Nimeni nu face teste. Nimeni nu face cercetări de teren. Nimeni nu îndrăznește să rezolve problemele pentru că soluția le-ar putea contrazice filosofia și pentru majoritatea oamenilor e mai important să se agate de opiniile lor decât să reușească în lume.

— Serios?

— Crede-mă pe cuvânt. Când vei avea vârsta mea, vei înțelege că așa e. Apoi cum rămâne cu utilizarea terenurilor în scop recreativ utilizarea terenurilor în multe scopuri? E o fundătură. Nimeni n-a reușit să-și dea seama cum se face și e o problemă atât de spinoasă, atât de dificilă, încât oamenii de treabă renunță pur și simplu sau dispar într-un nor de procese. Dar asta nu ajută. Răspunsul se află probabil într-o serie de soluții. Poate că trebuie să delimităm terenurile în funcție de utilizarea lor. Dar toată lumea trăiește pe aceeași planetă. Unora le place opera, altora le place Vegasul. Și sunt mulți cărora le place Vegasul.

— Mai e ceva?

— Da. Avem nevoie de un mecanism de finanțare a cercetării. În acest moment, oamenii de știință sunt exact în aceeași poziție ca pictorii renascentiști, cărora patronul le comanda un portret. Și dacă sunt deștepți, se asigură că munca lor îl va flata subtil pe patron. Nu pe față. Subtil. Acest sistem nu e bun pentru cercetare în acele zone ale științei care afectează politica. Și mai rău, sistemul lucrează împotriva rezolvării

problemelor. Pentru că, dacă rezolvi problema, gata cu finanțarea. Și toate astea trebuie să se schimbe.

— Cum?

— Am câteva idei. Oamenii de știință să fie orbi la finanțare. Evaluările cercetărilor să fie oarbe. Când avem cercetări importante, care au legătură cu politica, putem lucra cu mai multe echipe la același proiect. De ce nu, dacă e chiar atât de important? Vom face presiuni asupra modului în care revistele fac publice cercetările. Vom publica articolul și ecorile acestuia în același număr. Asta va face imediat curățenie. Va elimina politica din reviste. Redactorii iau de multe ori partea cuiva în anumite probleme. Niște ticăloși.

— Altceva? spuse Evans.

— Noi etichete. Dacă îi citești pe unii autori, care spun „Suntem de părere că gazele de seră antropogenice și sulfatii au o influență sesizabilă asupra presiunii nivelului mării”, sună ca și cum s-ar fi dus acolo și ar fi măsurat ceva. De fapt, n-au făcut decât o simulare. Vorbesc de parcă simulările ar fi date reale. Nu sunt. Asta e o problemă care trebuie rezolvată. Eu aș opta pentru o etichetă pe care să scrie: AVERTISMENT: SIMULARE PE COMPUTER POATE FI ERONATĂ ȘI NEVERIFICABILĂ. Ca pe țigări. Să punem aceeași inscripție pe articolele din ziare și într-un colț, la transmisiile de știri. AVERSTISMENT: SPECULAȚII AR PUTEA FI LIPSITE DE BAZĂ. Îți imaginezi chestii din astea presărate pe primele pagini ale ziarelor?

— Altceva? Acum, Evans zâmbea.

— Mai sunt câteva lucruri, spuse Morton, dar astea ar fi problemele principale. Va fi foarte greu. Va fi o luptă continuă. Vom fi criticați, sabotăți, denigrați. O să ne insulte groaznic. Sistemului n-o să-i placă. Ziarele vor strâmba din nas. Dar până la urmă o să înceapă să curgă banii, pentru că o să avem rezultate. Apoi o să-și țină gura cu toții. Și apoi o să fim idolatrizați, ceea ce e cel mai mare pericol.

— Și?

— Atunci eu voi fi mort de mult. Tu și Sarah veți fi condus organizația de douăzeci de ani. Și ultima voastră misiune va fi s-o desființați, până când nu se transformă într-una dintre acele organizații ecologiste bătrâne și obosite, care scuipă înțelepciuni demodate, irosesc resurse și fac mai mult rău decât bine.

— Înțeleg, spuse Evans. Și după ce-o desființăm?

— O să găsești un tânăr luminat și o să încerci să-i stârnești entuziasmul, ca să facă ceea ce e nevoie în viitor.

Evans o privi pe Sarah. Ea ridică din umeri.

— Doar dacă n-ai tu vreo idee mai bună, spuse ea.

Cu jumătate de oră înainte de a ajunge deasupra coastei Californiei, văzură o ceață maronie, suspendată deasupra oceanului. Pe măsură ce se apropiau de pământ devenea din ce în ce mai groasă și mai întunecată. În curând văzură luminile orașului, care se întindeau pe kilometri întregi. Avea contururi vagi, din cauza atmosferei.

— Arată ca dracu', nu-i așa? spuse Sarah. Greu de crezut că o să aterizăm în chestia asta.

— Avem multă treabă, spuse Morton. Avionul coborî ușor spre Los Angeles.

MESAJUL AUTORULUI

Un roman ca *State of Fear*, în care sunt exprimate atâtea opinii divergente, îl poate face pe cititor să se întrebe care e poziția exactă a autorului față de aceste probleme. Am citit texte pe probleme de mediu timp de trei ani, ceea ce este în sine un demers riscant. Dar am avut șansa să văd multe date și să cunosc multe puncte de vedere. Iată la ce concluzii am ajuns:

- Știm surprinzător de puține despre tot ce înseamnă mediu, de la istoria sa la starea sa actuală, la cum să-l păstrăm și protejăm. În toate dezbaterile, părțile implicate supraestimează cunoștințele existente și gradul lor de certitudine.
- Dioxidul de carbon din atmosferă e în creștere, iar cauza probabilă e activitatea umană.
- Ne aflăm în plină tendință de încălzire, care a început în jurul anului 1850, când am ieșit dintr-o perioadă rece, care a durat patru sute de ani, cunoscută sub numele de „Mica glaciațiune”.
- Nimeni nu știe în ce proporție această tendință de încălzire este un fenomen natural.
- Nimeni nu știe în ce proporție această tendință de încălzire se datorează intervenției omului.

- Nimeni nu știe cât se va încălzi clima în secolul următor. Modelele pe computer au variații de patru sute la sută, ceea ce e o dovadă *de facto* că nimeni nu știe. Dar dacă ar trebui să ghicesc adică să fac ce face de fapt toată lumea -, aş spune că va fi o creștere de 0,812436 grade Celsius. Nu există dovezi că presupunerea mea în privința viitorului lumii peste o sută de ani e mai exactă sau mai inexactă decât a altora. (Nu putem „evalua” viitorul, așa cum nu-l putem „prezice”. Acestea sunt eufemisme. Nu putem decât să ghicim. Dacă ghicim pe baza unor informații, tot ghicit se cheamă.)
- Bănuiesc că o parte din încălzirea observată la suprafață poate fi atribuită în cele din urmă activității umane. Bănuiesc că principalele efecte produse de om vor proveni din utilizarea terenurilor, iar componenta atmosferică va fi minoră.
- Înainte de a lua decizii costisitoare de politică pe baza modelelor climatice, cred că e rezonabil să cerem ca aceste modele să prezică exact temperaturile pe o perioadă de zece ani. Douăzeci ar fi și mai bine.
- Mi se pare ciudat să mai crezi în inevitabila criză de resurse, după două sute de ani de astfel de alarme false. Nu știu dacă în zilele noastre o astfel de convingere provine mai degrabă din ignorarea istoriei, dogmatism sclerotic, o dragoste nesănătoasă pentru Malthus sau simplă încăpățănare, dar în mod evident e mereu prezentă în calculele oamenilor.
- Există multe motive de a renunța la combustibilii fosili, și asta vom și face în următorul secol fără legislație, stimulente financiare, programe de conservare a carbonului sau jelania interminabilă a negustorilor de frică. Din câte știu, nimeni n-a fost nevoit să interzică transportul cu cai la începutul secolului XX.
- Presupun că în anul 2100 oamenii vor fi mult mai bogați decât noi, vor consuma mai multă energie, populația globală se va reduce și deci vor exista mai multe spații naturale decât avem noi astăzi. Nu cred că trebuie să ne facem griji pentru ei.

Preocuparea aproape isterică pentru siguranță din zilele noastre este în cel mai bun caz o irosire a resurselor și un

ghimpe pentru spiritul uman și în cel mai rău caz o invitație la totalitarism. Educarea publicului e o nevoie urgentă.

Am ajuns la concluzia că cele mai ecologiste „principii” (cum ar fi dezvoltarea ecologică sau principiul precauției) au ca efect menținerea avantajelor economice ale Vestului și constituie deci o formă modernă de imperialism față de lumea în curs de dezvoltare. E un mod elegant de a spune „Noi avem, dar nu vrem să aveți și voi, pentru că veți produce prea multă poluare”.

„Principiul precauției”, corect aplicat, interzice principiul precauției. Conține în sine o contradicție. Prin urmare, principiul precauției nu poate fi niciodată criticat prea aspru.

Cred că oamenii sunt bine intenționați. Dar am un mare respect pentru influența corozivă a erorii, distorsionării sistematice a gândirii, pentru forța raționalizării, mascarea interesului personal și pentru inerenta consecințelor neintenționate.

Îi respect mai mult pe aceia care-și schimbă opiniile după ce acumulează informații noi decât pe cei care se agață de opiniile pe care le au de treizeci de ani. Lumea se schimbă. Ideologii și fanaticii nu.

În cei peste treizeci și cinci de ani de la înființarea mișcării ecologiste, știința a trecut printr-o revoluție importantă. Această revoluție a dus la înțelegerea dinamicii nonliniare, sistemelor complexe, teoriei haosului, teoriei catastrofei. A schimbat modul în care gândim evoluția și ecologia. Și totuși, aceste idei care deja nu mai sunt noi au afectat în mică măsură gândirea activiștilor ecologiști, care par să se fi oprit în mod straniu la conceptele și retorica anilor '70.

N-avem nici cea mai vagă idee cum ar trebui să păstrăm ceea ce numim „natură” și cel mai bine ar fi să facem studii de teren și să învățăm. Nu am nici un indiciu că se fac astfel de cercetări într-un mod sistematic, rațional și modest. Prin urmare, nu-mi pun mari speranțe în managementul mediului în secolul douăzeci și unu. Învinuiesc organizațiile ecologiste la fel de mult ca pe industriași și pe proprietarii exploatărilor miniere. Lăcomia și incompetența dau rezultate similare.

Avem nevoie de o nouă mișcare ecologistă, cu noi obiective și noi organizații. Avem nevoie de mai mulți oameni care să lucreze pe teren, chiar în natură, și mai puțin în fața

computerelor. Avem nevoie de mai mulți oameni de știință și de mult mai puțini avocați.

Nu putem spera că vom reuși să ținem sub control un sistem atât de complex cum este mediul prin procese. Nu putem decât să-i schimbăm temporar starea de obicei prevenind ceva ceea ce până la urmă înseamnă că nu putem prezice și deci nu putem controla.

Nimic nu e mai politic decât mediul nostru fizic comun și nimic nu este mai dezavantajat decât mediul dacă este supus unui singur partid politic. Tocmai pentru că mediul e al tuturor, nu poate fi condus de o singură grupare, conform preferințelor sale economice sau estetice. Mai devreme sau mai târziu, gruparea din opoziție va ajunge la putere și politicile duse până atunci vor fi înlocuite cu politici opuse. Managementul stabil al mediului înseamnă recunoașterea locului tuturor componentelor: proprietari de snowmobile sau pescari, amatori de motociclism extrem sau escaladă, investitori și ecologiști. Aceste componente se află la poli opuși și nu se poate evita incompatibilitatea dintre ele. Dar rezolvarea unor obiective incompatibile este adevăratul rol al politicii.

Avem o nevoie disperată de un mecanism neutru, care nu știe de unde este finanțat, care să cerceteze și să găsească o politică adecvată. Oamenii de știință sunt mult prea conștienți de cei pentru care lucrează. Finanțatorii cercetării companii farmaceutice, agenții guvernamentale sau organizații ecologiste se așteaptă întotdeauna la un anumit rezultat. Finanțarea cercetărilor nu e niciodată deschisă. Oamenii de știință sunt conștienți că finanțarea lor e condiționată de oferirea unor rezultate dezirabile pentru finanțatori. În consecință, „studiile” organizațiilor ecologiste sunt la fel de suspecte și de pline de erori ca și cele ale industriei. „Studiile” guvernului sunt la fel de eronate, în funcție de cine conduce departamentul sau administrația în acea perioadă. Nici o grupare nu ar trebui să primească permis de liberă trecere.

Știu cu certitudine că lumea e prea plină de certitudini.

Personal, îmi face mare plăcere să fiu în mijlocul naturii. Cele mai fericite zile ale anului sunt pentru mine cele petrecute departe de civilizație. Îmi doresc ca mediul să se păstreze pentru generațiile următoare. Nu sunt convins că va fi păstrat într-o proporție suficientă sau cu suficientă pricepere. Am ajuns

la concluzia că printre „exploatareii mediului” se numără organizații ecologiste, guvernamentale și companii importante. Toate au un palmares la fel de sumbru.

Toată lumea are o agendă politică. În afară de mine.

ANEXA I

De ce știința politizată e periculoasă

Imaginați-vă că s-a formulat o nouă teorie științifică ce avertizează asupra unei crize iminente și indică și o cale de ieșire.

Teoria capătă imediat susținerea oamenilor de știință și politicienilor cunoscuți, dar și a personalităților din toată lumea. Organizații caritabile respectate finanțează cercetările, care sunt organizate de universități prestigioase. Criza e frecvent relatată de media. Știința se predă în sălile colegiilor și liceelor.

Nu mă refer la încălzirea globală. Mă refer la o altă teorie, care a devenit faimoasă cu un secol în urmă.

Printre susținătorii săi s-au numărat Theodore Roosevelt, Woodrow Wilson și Winston Churchill. A fost aprobată de judecătorii Oliver Wendell Holmes și Louis Brandeis, de la Curtea Supremă, care i-au dat un verdict favorabil. Printre personalitățile care au susținut-o se află Alexander Graham Bell, inventatorul telefonului, activista Margaret Sânger, botanistul Luther Burbank, Leland Stanford, fondatorul Universității Stanford, romancierul H.G. Wells, dramaturgul George Bernard Shaw și sute de alte nume. Câțiva câștigători ai premiului Nobel au aprobat-o. Cercetarea a fost finanțată de fundațiile Carnegie și Rockefeller. A fost construit Institutul Cold Springs Harbor, care se ocupa de cercetare, dar o mare parte din lucrări s-au desfășurat și la Harvard, Yale, Princeton, Stanford și John Hopkins. Au fost emise legi speciale pentru criză din New York până în California.

Aceste eforturi au beneficiat de susținerea Academiei Naționale de Științe, Asociației Medicale Americane și Consiliului Național de Cercetare. Se spunea că dacă ar trăi Iisus, și el ar fi sprijinit această cauză.

Cercetările, legislația și modelarea opiniei publice în jurul acestei teorii au durat în total aproape jumătate de secol. Cei care s-au opus teoriei au fost reduși la tăcere și numiți

reacționari, orbi în fața realității sau pur și simplu ignoranți. Dar oricum, obiecțiile au fost surprinzător de puține.

Astăzi, știm că celebra teorie care s-a bucurat de un asemenea sprijin a fost pseudoștiință. Criza la care se referea nu era reală. Iar acțiunile întreprinse în numele acestei teorii au fost incorecte din punct de vedere moral și legal. Până la urmă, s-au soldat cu milioane de morți.

Teoria era eugenia, iar povestea ei e atât de groaznică și pentru cei implicați, atât de rușinoasă încât este rareori pomenită azi. Dar este o teorie pe care orice cetățean ar trebui s-o cunoască, pentru ca ororile acelea să nu se mai repete.

Teoria eugeniei postula existența unei crize a fondului genetic, care va duce la deteriorarea rasei umane. Oamenii superiori nu se înmulțeau la fel de rapid ca aceia inferiori străinii, emigranții, evreii, adică degenerații, inadaptații și „cei cu mintea slabă”. Francis Galton, un savant britanic respectat, a speculat de fapt pe acesta temă, dar ideile sale au fost duse mult mai departe decât intenționa el. Au fost adoptate de către americanii pasionați de știință, dar și de către cei pe care știința nu-i interesa, dar care se temeau de emigranții din rasele inferioare veniți la începutul secolului XX — „o ciumă umană periculoasă”, care reprezentau „un val de imbecili în continuă creștere” și care poluau partea cea mai bună a rasei umane.

Susținătorii eugeniei și cei care se temeau de emigranți și-au unit forțele pentru a pune capăt acestui fenomen. Planul lor era să identifice acei indivizi cu mintea slabă evreii erau considerați slabi de minte, dar și mulți străini, ca și populația de culoare și să fie opriți să procreeze prin izolarea lor în instituții și sterilizare.

După cum spunea Margaret Sânger: „A-i adopta pe cei care nu sunt buni de nimic pe spinarea celor buni e un act de mare cruzime... pentru posteritate, nu există blestem mai mare decât să-i lăsăm moștenire o populație de imbecili aflată în continuă creștere”. Ea vorbea și despre povara de a purta de grijă „acestui balast de deșeuri umane”.

Astfel de păreri erau împărtășite pe scară largă. H.G. Wells se arăta împotriva „unor roiuri needucate de cetățeni inferiori”. Theodore Roosevelt spunea că „Societatea n-are de ce să permită degeneraților să se înmulțească”. Iată ce spunea Luther Burbank:

„Nu le mai permiteți infractorilor și celor slabi să procreeze". George Bernard Shaw arăta că doar eugenia poate salva omenirea.

Această mișcare era rasistă pe față, așa cum o demonstrează texte ca *Valul culorii împotriva supremației albilor în lume*, de autorul american Lothrop Stoddard. Dar în acea perioadă, rasismul era considerat un aspect neglijabil al efortului de a atinge un țel minunat îmbunătățirea rasei umane în viitor. Acest concept avangardist a atras cele mai liberale și mai progresiste minți ale momentului. California a fost doar unul dintre cele douăzeci și nouă de state americane care a emis legi ce permiteau sterilizarea, dar a fost unul dintre cele mai entuziaste și mai încrezătoare în viitor în California au avut loc cele mai multe sterilizări din America.

Cercetările de eugenie au fost finanțate de Fundația Carnegie și mai târziu și de Fundația Rockefeller. Aceasta din urmă a fost atât de entuziasmată, încât chiar și după ce Germania a devenit centrul eforturilor, ceea ce a dus la gazarea celor internați în institute psihiatrice, Fundația Rockefeller a continuat să-i finanțeze pe cercetătorii germani la cel mai înalt nivel. (Fundația a păstrat discreția asupra acestui fapt, dar în 1939, cu doar câteva luni înainte de începutul celui de-al doilea Război Mondial, încă finanțau cercetările).

Încă din anii '20, promotorii eugeniei din America erau invidioși pe germani, care le suilaseră șefia mișcării. Germanii erau admirabil de progresiști. Au folosit case obișnuite, în care erau aduși cei cu „deficiențe mintale" și intervievați pe rând, apoi trimiși într-o cameră izolată, care era de fapt o cameră de gazare. Acolo au fost gazați cu monoxid de carbon, iar trupurile le-au fost arse într-un crematoriu aflat pe aceeași proprietate.

Până la urmă, programul a fost extins la o rețea vastă de lagăre de concentrare, situate lângă stații de cale ferată, ceea ce permitea transportul eficient și exterminarea a zece milioane de indezirabili.

După cel de-al doilea război mondial, nimeni n-a mai fost adeptul eugeniei și nimeni nu mai recunoștea că fusese vreodată. Biografiile celor puternici și admirați nu au insistat pe atracția pe care această filosofie o exercitase asupra subiecților lor și uneori n-au menționat-o deloc. Eugenia a încetat să mai fie

discutată în școli, deși există voci care susțin că ideile de acest fel continuă să fie promovate, într-o formă mascată.

Dar în retrospectivă, trei probleme se demarcă. În primul rând, în ciuda construirii laboratorului Cold Springs Harbor, în ciuda eforturilor din universități și pledoariilor avocaților, nu s-a demonstrat nici o bază științifică a eugeniei. De fapt, pe vremea aceea nimeni nu știa ce înseamnă o genă. Mișcarea a reușit să meargă înainte pentru că utiliza termeni vagi, pe care nu-i definea niciodată riguros. „Minte slabă” putea însemna orice, de la sărăcie la analfabetism sau epilepsie. În mod similar, nu exista nici o definiție clară a termenilor „degenerat” sau „inadaptat”.

În al doilea rând, mișcarea de susținere a eugeniei a fost de fapt un program social care se pretindea științific. A fost alimentată de rasism, teama oamenilor de emigranți și îngrijorarea că țara sau cartierul lor se va umple de indezirabili. Încă o dată, terminologia vagă a contribuit la ascunderea situației reale.

Al treilea și cel mai tulburător fapt este că nici în Statele Unite, nici în Germania, comunitatea științifică nu a organizat nici un protest coerent. Ba chiar dimpotrivă. În Germania, oamenii de știință s-au implicat imediat în acest program. Cercetătorii germani din zilele noastre au studiat documentele naziștilor din anii '30. Se așteptau să găsească directive trasate oamenilor de știință, în care să li se spună cum să cerceteze. Dar n-a fost nevoie de asta. Așa cum spune Ute Deichman, „Oamenii de știință, inclusiv cei care nu erau membri ai partidului [nazist], s-au implicat, pentru a obține finanțare pentru munca lor, prin comportamentul lor modificat și cooperarea directă cu statul”. Deichman vorbește despre „rolul activ al oamenilor de știință în ceea ce privește doctrina rasială a naziștilor... căci [cercetarea] avea ca scop confirmarea doctrinei rasiale... documentele nu indică existența unor presiuni din afară”. Oamenii de știință germani și-au adaptat interesele de cercetare la noua politică. Și cei care nu s-au adaptat au dispărut.

Cel de-al doilea exemplu de știință politizată este diferit, dar exemplifică riscul unei ideologii guvernamentale care controlează știința și al unei media tolerante, care promovează concepte false. Trofim Denisovici Lisenko a fost un țăran care și-

a făcut singur publicitate și despre care se spunea că „a rezolvat problema fertilizării terenurilor fără îngrășămintे și minerale”. În 1928, a pretins că a inventat o procedură numită vernalizare, prin care semințele erau umezite și răcite, pentru a îmbunătăți culturile.

Metodele lui Lisenko nu au fost niciodată verificate riguros, dar pretenția sa că semințele astfel tratate își transmit mai departe caracteristicile reprezentau un reviriment al ideilor lamarckiene, într-o perioadă în care toată lumea îmbrățișase genetica mendeliană. Iosif Stalin a fost atras de ideile lamarkiene, care promiteau un viitor eliberat de constrângerile ereditare; de asemenea, își dorea să crească producția agricolă. Lisenko a promis că le rezolvă pe amândouă și a devenit răsfățatul presei sovietice, care căuta povești despre țărani deștepți care au inventat proceduri revoluționare.

Lisenko a fost prezentat ca un geniu și a mulș cât a putut această celebritate. Se pricepea foarte bine să-și denunțe adversarii. A folosit chestionare date fermierilor, pentru a dovedi că vernalizarea duce la creșterea producției la hectar, evitând astfel testarea directă a metodei. Datorită valului de entuziasm și susținerii statului, a avut o ascensiune rapidă. În 1937 ajunsese deja membru al Sovietului Suprem.

În acel moment, Lisenko și teoriile sale dominau deja biologia din Rusia. Consecințele au fost foametea care a ucis milioane de oameni și epurările în urma cărora sute de savanți sovietici au fost trimiși în gulag sau în fața plutoanelor de execuție. Lisenko ataca dur genetica până la urmă catalogată ca „pseudoștiință burgheză” și interzisă în 1948. Ideile lui Lisenko nu au avut niciodată vreo bază și totuși el a condus cercetarea sovietică timp de treizeci de ani. Anii '60 au pus capăt erei Lisenko, dar biologia rusă încă nu și-a revenit total de pe urma ei.

Acum suntem implicați într-o nouă mare teorie, care beneficiază iarăși de sprijinul politicienilor, oamenilor de știință și vedetelor din toată lumea. Teoria e din nou promovată de fundații importante. Cercetarea se defășoară iar la universități prestigioase. Iar sunt emise legi și programe sociale în numele său. Iar există puțini critici, care sunt priviți cu ostilitate.

Măsurile care s-au luat nu se bazează nici de această dată pe fapte sau adevăruri științifice. Grupările care au de fapt alte programe se ascund iarăși în spatele unei mișcări care pare

nobilă. Pretențiile de superioritate morală sunt folosite iar pentru a justifica măsuri extreme. Faptul că unii oameni au de suferit e iar ignorat, căci se spune că o cauză abstractă e mai măreață decât orice consecințe asupra oamenilor. Termeni vagi precum *dezvoltare durabilă* și *justiție ecologică* care nu au o definiție unanim acceptată sunt folosiți iar în folosul noii crize.

Nu susțin că încălzirea globală e același lucru cu eugenia. Dar asemănările nu sunt superficiale. Și susțin că dezbatările deschise și sincere asupra datelor și problemelor sunt blocate. Revistele științifice de prim rang au luat o atitudine fermă în favoarea încălzirii globale ceea ce, după părerea mea, nu trebuia să se întâmple. În aceste condiții, orice om de știință care are îndoieli va înțelege că trebuie să le păstreze pentru el.

O dovadă a acestui embargo este faptul că mulți dintre cei care critică deschis încălzirea globală sunt profesori retrași din activitate. Aceștia nu mai caută finanțări și nici nu mai dau cu ochii de colegii ale căror finanțări și șanse în carieră ar putea fi compromise de criticile lor.

În știință, bătrânii sunt de regulă cei care greșesc. Dar în politică, bătrânii sunt înțelepți, sunt în favoarea prudenței și deseori au dreptate.

Trecutul convingerilor umane e o poveste plină de învățăminte. Am ucis mii de semeni pentru că am crezut că au semnat un pact cu diavolul și au devenit vrăjitori. Încă ucidem peste o mie de oameni în fiecare ani, pentru vrăjitorie. În opinia mea, omenirea are o singură șansă de a ieși din ceea ce Cari Sagan numea „lumea bântuită de demoni” a trecutului nostru. Șansa aceea este știința.

Dar, după cum spunea Alston Chase, „când căutarea adevărului e confundată cu o cauză politică, atunci calea spre cunoaștere se reduce la lupta pentru putere”.

Acesta este pericolul cu care ne confruntăm în acest moment. De aceea, combinația dintre știință și politică e una proastă, cu un trecut pe măsură. Trebuie să ne reamintim trecutul și să ne asigurăm că ceea ce prezentăm lumii drept cunoaștere să fie dezinteresat și cinstit.

ANEXA II

Sursele datelor pentru grafice

Datele despre temperatura globală provin de la Institutul Goddard de Științe Spațiale, Universitatea Columbia, New York (GISS); setul de date Jones et al. provine de la Departamentul de Cercetare a Climatului, Universitatea East Anglia, Norwich, Marea Britanie (CRU), iar Global Historical Climatology Network (GHCN) este întreținută de National Climatic Data Center (NCDC) și Carbon Dioxide Information and Analysis Center (CDIAC), de la Laboratorul Național Oak Ridge, Oak Ridge, Tennessee.

Datele GISS nu sunt ușor de găsit pe pagina de web a site-ului lor, dar se pot accesa la [gistemp/station data/](http://gistemp/station_data/).

Setul de date Jones a fost măsurat de P.D. Jones, D.E. Parker, T.J. Osborn și K.R. Briffa, în 1999. Anomalii termice globale și emisferice măsurători terestre și marine. În: *Tendințe: Un compendiu de date asupra schimbărilor globale*, Carbon Dioxide Information and Analysis Center, Laboratorul național Oak Ridge, Departamentul de stat pentru energie, SUA, Oak Ridge, Tennessee.

Global Historical Climatology Network este întreținută la NCDC și CDIAC al Laboratorului național Oak Ridge. Adresa paginii lor de internet este <http://cdiac.esd.ornl.gov/ghcn/ghcn.html>.

Datele asupra temperaturii din Statele Unite provin din United States Historical Climatology Network (USHCN), întreținută la NCDC și CDIAC al Laboratorului național Oak Ridge, care susține: „Recomandăm utilizarea USHCN de câte ori e posibil pentru analiza pe termen lung a climatului...”

Adresa paginii de internet a USHCN este <http://www.ncdc.noaa.gov/oa/climate/research/ushcn.html>.

Autorii setului de date sunt D.R. Easterling, T.R. Karl, E.H. Mason, R.Y. Hughes, D.P. Bowman, R.C. Daniels și T.A. Boden, 1996, *United States Historical Climatology Network (USHCN), Temperatura lunară și cantități de precipitații*. ORNL/ CDIAC-87, NDP-019/R3, Carbon Dioxide Information and Analysis Center, Laboratorul național Oak Ridge, Oak Ridge, Tennessee.

Graficele sunt realizate în Microsoft Excel pe baza datelor tabelare prezentate pe site-uri.

Imaginile din satelit sunt de la NASA (<http://datasystem.earthkam.ucsd.edu>). Imaginea globului pământesc de pe pagina de titlu și de la începutul părților cărții

BIBLIOGRAFIE

Urmează o listă de cărți și articole care mi-au fost foarte utile pentru pregătirea acestui roman. Textele lui Beckermah, Chase, Huber, Lomborg și Wildavsky mi s-au părut deosebit de revelatoare.

Știința mediului este un domeniu supus contradicțiilor și intens politizat. Cititorul nu ar trebui să pornească de la premisa că toți autorii prezentați mai jos sunt de acord cu punctele de vedere exprimate în această carte. Dimpotrivă, foarte mulți le dezaprobă cu tărie. Prezint aceste titluri pentru a veni în sprijinul cititorilor care vor să-mi analizeze gândirea și să tragă propriile concluzii.

Schimbările climatice abrupte: surprize inevitabile (Raportul Comisiei pentru Schimbările Climatice Abrupte, Consiliul Național de Cercetare), National Academy Press, Washington DC, 2002. Textul ajunge la concluzia că schimbările climatice abrupte ar putea avea loc cândva în viitor, fiind generate de mecanisme încă neînțelese și că până atunci e nevoie de mai multă cercetare. În mod evident, nimeni nu poate aduce obiecții la această concluzie.

Aber, John D., Jerry M. Melillo, *Terrestrial Ecosystems*, Harcourt Academic Press, San Francisco, 2001. Un manual standard.

Adam, Barbara, Ulrich Beck și Jost Van Loon, *The Risk Society and Beyond*, Sage Publications, Londra, 2000.

Altheide, David L., *Creating Fear, News and Construction of Crisis*, Aldine de Gruyter, New York, 2002. O carte despre frică și amploarea pe care a căpătat-o în viața publică. Mult prea lungă și redundantă, dar cu un subiect de o mare importanță. Unele analize statistice sunt uimitoare.

Anderson, J.B., Andrews, J.T., „Constrângeri radiocarbonice în privința avansării și retragerii stratului de gheață în Marea Weddell, Antarctica”, în *Geology* 27, 1999, 179-82.

Anderson, Terry L., Leal, Donald R., *Free Market Environmentalism*, Palgrave (St. Martin's Press), New York,

2001. Autorii susțin că modul în care guvernul a administrat resursele mediului a avut rezultate slabe în fosta Uniune Sovietică, dar și în democrațiile occidentale. Argumentează în favoarea superiorității managementului privat al resurselor mediului, bazat pe legile pieței. Mai ales studiile de caz prezentate sunt interesante.

Arens, Williams, *The Man-Eating Myth*, Oxford, New York, 1979.

Arquilla, John, Ronfeldt, David, ed., *In Athena's Camp: Preparing for Conflict in the Information Age*, National Defense Institute, Santa Monica, California, 1997. Vezi mai ales partea a III-a, despre războiul de rețea și implicațiile sale.

Anger, Robert, *Darwinizing Culture*, Oxford University Press, New York, 2000. Vezi mai ales ultimele trei capitole, care distrug conceptul de meme, foarte la modă. E cel mai bun exemplu al modului în care anumite idei pseudoștiințifice la modă câștigă teren în fața argumentelor preexistente care dovedesc că sunt lipsite de fundament. Lucrarea e un model de exprimare a unui dezacord ferm, fără vreun atac la persoană.

Beck, Ulrich, *Risk Society: Towards a New Modernity*, tradusă de Mark Ritter, Sage, Londra, 1992. Această lucrare foarte influentă a unui sociolog german include o redefinire fascinantă a statului modern ca protector în fața societății industrializate și nu ca bază pentru aceasta.

Beckerman, Wilfred, *A Poverty of Reason: Sustainable Development and Economic Growth*, Independent Institute, Oakland, California, 2003. O critică scurtă, plină de spirit și dură a ideilor de durabilitate, schimbare climatică și a principiului precauției, scrisă de un economist de la Oxford, fost membru al Comisiei Regale pentru Poluarea Mediului, căruia îi pasă mai mult de săracii acestei lumi decât de egourile elitiste ale ecologiștilor occidentali. O lucrare bine argumentată și antrenantă.

Bennett, W. Lance, *News: The Politics of Illusion*, AddisonWesley, New York, 2003.

Black, Edwin, *War Against the Weak: Eugenics and America's Campaign to Create a Master Race*, Four Walls, New York, 2003. Istoria mișcării de promovare a eugeniei nu e deloc plăcută și poate de aceea majoritatea lucrărilor o prezintă neclar. Această carte e admirabil de limpede.

- Bohm, R. „Eroarea urbană în măsurătorile temperaturii studiu de caz al oraşului Viena, Austria", *Climatic Change* 38, 1998, 113-28.
- Braithwaite, Roger J. „Echilibrul masei gheţarilor: Primii cincizeci de ani de monitorizare internaţională", *Progress in Phsysical Geography* 26, nr.1, 2002, 76-95.
- Braithwaite, R.J., Zhang, Y, „Relaţiile dintre variabilitatea interanuală a echilibrului masei gheţarilor şi climat", *Journal of Glaciology* 45, 2000, 456-62.
- Briggs, Robin, *Witches and Neighbors: The Social and Cultural Context of European Witchcraft*, Harper Collins, New York, 1996.
- Brint, Steven, „Profesioniştii şi economia cunoaşterii: Regândirea teoriei societăţii postindustriale", *Current Sociology* 49, nr. 1, iulie 2001, 101-32.
- Brower, Michael, Warren, Leon, *The Consumer's Guide to Effective Environmental Choices: Practical Advice from the Union of Concerned Scientists*, Three Rivers Press, New York, 1999. De mare interes pentru sfaturile asupra deciziilor obişnuite: hârtie sau pungi de cumpărături de plastic, pânză contra scutece de unică folosinţă. Pe subiectele mai vaste, analiza e extrem de vagă şi exemplifică dificultăţile de a stabili ce înseamnă „dezvoltarea durabilă", remarcate de Wilfred Beckerman.
- Carson, Rachel, *Silent Spring*, Houghton Mifflin, Boston, 1962. Sunt destul de în vârstă ca să-mi aduc aminte că am citit acest text poetic şi convingător cu entuziasm şi îngrijorare când a fost publicat pentru prima oară; chiar şi atunci era evident că va schimba lumea. Odată cu trecerea timpului, lucrarea lui Carson pare mai slabă şi mai evident polemică. Ca să vorbim sincer, o treime este corectă, iar două treimi greşită. Lui Carson ar trebui să i se impute mai ales promovarea ideii că majoritatea cazurilor de cancer sunt cauzate de mediu. Această frică este încă împărtăşită pe scară largă, după câteva decade.
- Castle, Terry, „O nebulie contagioasă", în Chandler, Davidson, Harootunian, *Questions of Evidence*.
- Chandler, James, Davidson, Arnold I., Harootunian, Harry, *Questions of Evidence: Proof, Practice and Persuasion Across the Discipline*, University of Chicago Press, Chicago, 1993.

- Changnon, Stanley A., „Efectele vremii generate de El-Nino în 1997-98 în Statele Unite”, *Bulletin of American Meteorological Society* 80, nr. 9, 1999, 11819/28.
- Chapin, F. Stuart, Matson, Pamela A., Mooney, Harold A., *Principles of Terrestrial Ecosystems Ecology*, Springer-Verlag, New York, 2002. Mai clar și mai plin de detalii tehnice decât majoritatea textelor ecologiste.
- Chase, Alston, *In a Dark Wood: The Fight over Forests and the Myths of Nature*, Transaction Publishers, New Brunswick, 2001. O lectură esențială. Această carte este istoria conflictului pentru pădurile din nord-vest, o poveste tristă, sumbră. Autorul, fost profesor de filosofie, este unul dintre puținii autori din domeniul ecologiei care arată o umbră de interes față de ideile de unde vin, ce consecințe au avut în trecut și deci ce consecințe ar putea avea acum. Chase pune în discuție noțiuni ca viziunea mistică asupra naturii și echilibrului natural, din punct de vedere științific, dar și filosofic. Vorbește cu dispreț despre simțul comun și salata de atitudini pe care o numește „cosmologie californiană”. Cartea e lungă și uneori bate câmpii, dar e o lectură extrem de satisfăcătoare.
- Chase, Alston, *Playing God in Yellowstone: The Destruction of America's First National Park*, Atlantic, New York, 1986. O lectură esențială. Probabil prima și cea mai clară critică la adresa convingerilor ecologiste aflate într-o permanentă schimbare și a consecințelor practice. Oricine crede că știm să administrăm zonele naturale trebuie să citească această poveste revelatoare a administrării defectuoase, timp de un secol, a parcului Yellowstone, primul parc național. Textul lui Chase a fost atacat dur, dar din câte știu eu, niciodată cu argumente serioase.
- Chen, L., Zhu, W., Zhou, X., Zhou, Z., „Caracteristicile efectului de insulă în Shanghai și posibilele sale mecanisme”. *Advances in Atmospheric Sciences*, 20, 2003, 991-1001.
- Choi, Y, Jung, H.-S., Nam, K.-Y., Kwon, W.-T., „Corectarea erorii urbane în înregistrarea temperaturii la suprafață din Coreea de Sud, 1968-69”, *International Journal of Climatology* 23, 2003, 577-91.
- Christianson, Gale E., *Greenhouse: The 200-Year Story of Global Warming*, Penguin, New York, 1999.

- Chylek, P., Box, J.E., Lesins, G., „Încălzirea globală și stratul de gheață din Groenlanda", *Climatic Change* 63, 2004, 201-21.
- Comiso, J.C., „Variații și tendințe în temperaturile de la suprafața Antarcticii, după măsurători *in situ* și ale sateliților cu infraroșu", *Journal of Climate* 13, 2000, 1674-96.
- Cook, Timothy E., *Governing with the News: The News Media as a Political Institution*, University of Chicago Press, Chicago, 1998.
- Cooke, Roger M., *Experts in Uncertainty*, Oxford University Press, New York, 1991.
- Davis, Ray Jay și Lewis Grant, *Weather Modification Technology and Law*, Westview Press, Boulder, 1978. Lucrare de interes exclusiv istoric.
- Deichmann, Ute, *Biologist Under Hitler*, Harvard University Press, Cambridge, 1996. Dificilă ca structură, tulburătoare în conținut.
- Doran, P.T., Priscu, J.C., Lyons, W.B., Walsh, J.E., Fountain, A.G., McKnight, D.M., Moorhead, D.L., Virginia, R.A., Wall, D.H., Clow, G.D., Fritsen, C.H., McKay, C.P., și Parsons, A.N., „Clima Antarcticii se răcește. Răspunsul ecosistemului terestru", *Nature* 415, 2002, 517-20.
- Dorner, Dietrich, *The Logic of Failure: Recognizing and Avoiding Error in Complex Situations*, Perseus, Cambridge, 1998. Ce-i împiedică pe oameni să administreze cu succes mediul natural și alte sisteme complexe? Zeci de savanți și-au exprimat părerile nefondate. Dorner, psiholog cognitivist, a făcut experimente și a aflat. A folosit simulări pe computer ale unor medii complexe și a invitat o serie de intelectuali să aducă îmbunătățiri situației. Adesea, situația se agrava. Cei care s-au descurcat bine s-au informat înainte de a acționa, au gândit sistemic, au urmărit constant evoluția și și-au corectat adesea modul de acțiune. Cei care nu s-au descurcat s-au agățat de teoriile lor, au acționat prea repede, nu s-au corectat și au dat vina pe alții când situația s-a înrăutățit. Dorner trage concluzia că eșecurile noastre în managerierea sistemelor complexe nu se datorează faptului că ne lipsesc anumite abilități. Sunt mai degrabă o reflectare a proastelor obiceiuri ale gândirii și ale comodității în acțiune.
- Dowie, Mark, *Losing Ground: American Environmentalism at the Close of the Twentieth Century*, MIT Press, Cambridge,

1995. Fostul editor al *Mother Jones* a ajuns la concluzia că mișcarea ecologista americană și-a pierdut relevanța din cauza compromisului și capitulării. Bine scrisă, dar slab documentată, cartea e mai interesantă pentru atitudinea pe care se bazează o atitudine intransigentă, dar care rareori precizează ce soluții ar fi satisfăcătoare. Asta face ca lucrarea să fie neștiințifică în opinii și implicații și deci cu atât mai interesantă.

Drake, Francés, *Global Warming: The Science of Climate Change*, Oxford University Press, New York, 2000. Acest rezumat pentru studenți, bine scris, poate fi citit de oricine e interesat.

Drucker, Peter, *Post-Capitalist Society*, Harper Business, New York, 1993.

Eagleton, Terry, *Ideology: An Introduction*, Verso, New York, 1991.

Edgerton, Robert B., *Sick Societies: Challenging the Myth of Primitive Harmony*, Free Press, New York, 1992. Un excelent rezumat al dovezilor ce contrazic conceptul de „sălbatic nobil”, care ridică și întrebarea dacă toate culturile adoptă credințe și practici dezadaptative. Autorul e de părere că da. Lucrarea atacă și noțiunea la modă în mediul academic de rezolvare „inconștientă” a problemelor, care pornește de la premisa că societățile primitive acționează într-o manieră sănătoasă din punct de vedere ecologic, chiar dacă în aparență par distructive și risipitoare. Edgerton susține că nici vorbă de așa ceva chiar sunt distructive și risipitoare.

Edwards, Paul N., Schneider, Stephen, „Raportul IPCC 1995: Consens larg sau «Curățare științifică»?”, *EcoFable / Ecoscience* 1, nr. 1, 1997, 3-9. O argumentație plină de spirit în favoarea schimbărilor aduse raportului IPCC din 1995 de către Ben Santer. Totuși, articolul se concentrează pe controversa rezultată și nu discută în detaliu ce schimbări s-au adus textului. Prin urmare, articolul vorbește despre controversă fără a-i analiza natura.

Einarsson, Þorleifur, *Geology of Island*, Mal og menning, Reykjavík, 1999. Cu siguranță una dintre cele mai clare lucrări de geologie scrise vreodată. Autorul este profesor de geologie la Universitatea Islandeză.

- Etheridge, D.M. et al., „Schimbări naturale și antropogene în dioxidul de carbon din atmosferă în ultimii 1000 de ani, de la aer la gheața din Antarctica”, în *Journal of Geophysical Research* 101, 1996, 4115-28.
- Fagan, Brian, *The Little Ice Age: How Climate Made History 1300-1850*, Basic Books, New York, 2000. Experiența noastră în ceea ce privește climatul se limitează la durata vieții noastre. Gradul în care climatul a înregistrat variații în trecut și chiar în trecutul foarte îndepărtat este greu de conceput. Această carte, a unui arheolog care scrie foarte bine, prezintă foarte clar, cu ajutorul detaliilor istorice, cât de cald sau de rece a fost în ultimul mileniu.
- Feynman, Richard, *The Character of Physical Law*, MIT Press, Cambridge, 1965. Feynman exemplifică rigoarea gândirii în fizică prin comparație cu subiectivitatea laxă din domenii ca ecologia sau cercetarea climatului.
- Finlayson-Pitts, Barbara J., Pitts, James N. Jr., *Chemistry of the Upper and Lower Atmosphere: Theory, Experiments and Applications*, Academic Press, New York, 2000. O lucrare clară, care poate fi citită de oricine are cunoștințe științifice solide.
- Fisher, Andy, *Radical Ecopsychology: Psychology in the Service of Life*, State University of New York Press, Albany, New York, 2002. O lucrare uimitoare a unui psihoterapeut. După părerea mea, cea mai mare problemă a tuturor observatorilor lumii este de a determina dacă percepțiile lor sunt reale și verificabile sau dacă sunt doar proiecții ale sentimentelor lor. Această carte spune că asta nu contează. Lucrarea constă aproape în întregime în opinii lipsite de substanță despre natura umană și interacțiunea noastră cu lumea naturală. Anecdotică, egocentrică și complet tautologică, lucrarea e un exemplu excelent de fantezie necenzurată. Poate servi drept model pentru o întreagă serie de texte asemănătoare, în care exprimarea propriilor sentimente este prezentată drept fapt.
- Flecker, H., Cotton, B.C., „Mușcăturile fatale ale caracatițelor”, *Medical Journal of Australia* 2, 1955, 329-31.
- Forrester, Jay W., *Principles of Systems*, Wright-Allen Press, Waltham, 1971. Forrester va fi recunoscut într-o bună zi ca unul dintre cei mai importanți oameni de știință ai secolului XX. Este unul dintre primii și cu siguranță cel mai

influențat cercetători care au simulat sisteme complexe pe computer. A făcut studii revoluționare pe teme diverse, de la comportamentul high-tech corporatist până la evoluția urbană și a fost primul care a intuit cât de greu este să administrezi sistemele complexe. Munca lui a inspirat încercările de a reproduce lumea, care au devenit apoi *Limitele cunoașterii*, ale Clubului de la Roma. Dar Clubul nu a înțeles principiile fundamentale pe care s-a bazat cercetarea lui Forrester.

Forsyth, Tim, *Critical Political Ecology: The Politics of Environmental Science*, Routledge, New York, 2003. O analiză atentă, dar adesea critică a ortodoxismului ecologist, făcută de un profesor de ecologie și dezvoltare de la London School of Economics. Lucrarea conține cele mai multe detalii revelatoare pe care le-am citit vreodată, inclusiv consecințele accentului pus de IPCC pe modelele pe computer (în contrast cu alte tipuri de date) și întrebarea dacă este util ca efectele din mediu să fie considerate „globale”. Totuși, autorul folosește mult critica postmodernă a științei și se referă deci la anumite „legi” ale științei, cărora puțini oameni de știință le-au acordat acest statut.

Freeze, Allan R., *The Environmental Pendulum: A Quest for the Truth about Toxic Chemicals, Human Health, and Environmental Protection*, University of California Press, Berkeley, California, 2000. Un profesor universitar cu experiență de teren în lucrul cu deșeuri toxice a scris o carte ciudată, dar bine informată, în care își expune în detaliu experiențele și opiniile. Una dintre puținele cărți scrise de o persoană necalificată academic, dar cu experiență de teren. Opiniile sale sunt complexe și uneori par contradictorii. Dar așa e realitatea. Furedi, Frank, *Cluture of Fear: Risk-taking and the Morality of Low Expectation*, Continuum, New York, 2002. Pentru că societățile occidentale devin din ce în ce mai bogate și mai sigure, iar speranța de viață a crescut constant, ne-am putea aștepta ca populația să fie mai relaxată și mai liniștită. Dar s-a întâmplat exact invers: societățile occidentale au fost cuprinse de panică și au căpătat o teamă isterică de riscuri. Pattern-ul se regăsește în toate domeniile de la problemele ecologice până la

supravegherea din ce în ce mai strictă a copiilor. Această lucrare, scrisă de un sociolog britanic, explică de ce.

Gelbspan, Ross, *The Heat Is On: The Climate Crisis, the CoverUp, the Prescription*, Perseus, Cambridge, 1998. Un reporter care a scris foarte mult despre probleme de mediu prezintă foarte bine scenariile apocaliptice. Penn și Teller au vorbit despre el în termeni scatologici.

Gilovitch, Thomas, Griffin, Dale, Kahneman, Daniel, ed., *Heuristics and Biases: The Psychology of Intuitive Judgement*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002. Psihologii au adunat un corp substanțial de date experimentale asupra deciziilor umane încă din anii 1950. Cartea le reia și constituie o lectură esențială pentru oricine vrea să înțeleagă cum se iau deciziile și ce gândesc oamenii despre deciziile altora, întregul volum e captivant (deși uneori descurajant), iar articolele care pot suscita un interes special sunt prezentate separat.

Glassner, Barry, *The Culture of Fear*, Basic Books, New York, 1999. Demască traficul de frică pe un ton precis și calm.

Glimcher, Paul W., *Decisions, Uncertainty, and the Brain*, MIT Press, Cambridge, 2003.

Glynn, Kevin, *Tabloid Culture*, Duke University Press, Durham, 2000.

Goldstein, William M., Hogarth, Robin M., *Research on Judgement and Decision Making*, Cambridge University Press, Cambridge, 1997.

Gross, Paul R., Leavitt, Norman, *Higher Superstition: The Academic Left and Its Quarrels with Science*, John Hopkins University Press, Baltimore, 1994. Vezi capitolul șase, „Porțile Raiului”, pentru o discuție despre ecologie în contextul criticii academice postmoderne.

Guyton, Bill, *Glaciers of California*, University of California Press, Berkeley, California, 1998. Elegantă, o bijuterie de carte.

Hadley Center, „Schimbarea climatului, observații și predicții, cercetări recente asupra științei schimbării climatului la Hadley Center”, decembrie 2003. Se poate obține la Hadley Center prezintă în șaisprezece pagini cele mai importante controverse legate de știința climatului și predicțiile modelelor pe computer în privința încălzirii viitoare. Un text frumos scris, cu ilustrații sofisticate, care surclasează orice

alt site specializat și constituie cea mai bună scurtă introducere pentru un cititor interesat.

Hansen, James E., Sato, Makiko, Lacis, Andrew, Ruedy, Reto, Tegen, Ina și Matthews, Elaine „Schimbările climatului în era industrială”, *Dezbaterile Academiei Naționale de Științe* 95, octombrie 1998, 12753-58.

Hansen, James și Sato, Makiko, „Tendențe ale agenților măsurați de schimbare a climatului”, *Dezbaterile Academiei Naționale de Științe* 98, decembrie 2001, 14778-83.

Hayes, Wayland Jackson, „Pesticide și toxicitate pentru om”, *Annals of the New York Academy of Sciences* 160, 1969, 40-54.

Henderson-Sellers et al., „Cicloanele tropicale și schimbarea globală a climatului: o evaluare post IPCC”, *Bulletin of the American Meteorological Society* 79, 1997, 9-38.

Hoffert, Martin, Caldeira, Ken, Benford, Gregory, Criswell, David R., Green, Christopher, Herzog, Howard, Jain, Atul K., Kheshgi, Haroon S., Lackner, Klaus S., Lewis, John S., Lightfoot, Douglas H., Manheimer, Wallace, Mankins, John C., Mauel, Michael E., Perkins, John L., Schlesinger, Michael E., Volk, Tyler și Wigley, Tom M. L., „Metode tehnologice avansate pentru un climat global stabil: energie pentru o planetă a efectului de seră”, *Science* 298, 1 noiembrie 2001, 981-87.

Horowitz, Daniel, *The Anxieties of Affluence*, University of Massachusetts Press, Amherst, 2004.

Houghton, John, *Global Warming, the Complete Briefing*, Cambridge University Press, Cambridge, 1997. Sir John este o personalitate proeminentă în IPCC și un purtător de cuvânt renumit în toată lumea în domeniul schimbării climatului. Face o prezentare clară a predicțiilor modelelor de circulație generală asupra viitorului climatului. Principalele sale surse de date sunt rapoartele IPCC, pe care le rezumă și explică în această carte. Săriți peste primul capitol, care e dezlânat și neclar, spre deosebire de restul cărții.

Huber, Peter, *Hard Green: Saving the Environment from the Environmentalists, a Conservative Manifesto*, Basic Books, New York, 1997. Am citit zeci de cărți despre mediu, foarte asemănătoare în ton și conținut. Aceasta a fost prima care mi-a atras atenția în mod real. Nu e ca celelalte, eufemistic vorbind. Huber are o diplomă de inginer de la MIT și una în

drept de la Harvard; a lucrat pentru Ruth Bader Ginsburg și Sandra Day O'Connor; este cercetător la Manhattan Institute, un institut conservator. Cartea sa critică gândirea ecologistă modernă, atât pentru atitudinile sale fundamentale, cât și pentru pretențiile sale științifice. Textul se citește repede, e amuzant, bine informat și necruțător. Poate fi greu de urmărit și se adresează mai degrabă cititorilor informați. Dar oricine se mai agață de atitudinile ecologiste care au evoluat în anii 1980 și 1990 trebuie să facă față argumentelor din această carte.

IPCC, *Aviația și atmosfera globală*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.

IPCC, *Schimbarea climatului 1992: Raportul suplimentar la evaluarea științifică a IPCC*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 1992.

IPCC, *Schimbarea climatului 1995: Dimensiunile economice și sociale ale schimbării climatului*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.

IPCC, *Schimbarea climatului 1995: Efecte, adaptarea și diminuarea schimbării climatului. Analiză științifică și tehnică*, Contribuția Echipei de lucru numărul doi la al doilea raport de evaluare al IPCC, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.

IPCC, *Schimbarea climatului 1995: Știința schimbării climatului*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.

IPCC, *Schimbarea climatului 2001: Efecte, adaptare și vulnerabilitate*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 2001.

IPCC, *Schimbarea climatului 2001: Raport de sinteză*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 2001.

IPCC, *Schimbarea climatului 2001: Baza științifică*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 2001.

- IPCC, *Schimbarea climatului: Strategiile IPCC de contracarare*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Island Press, Washington DC, 1991.
- IPCC, *Scenariile emisiilor*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 2000.
- IPCC, *Utilizarea terenurilor, schimbări ale utilizării terenurilor și problema pădurilor*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 2000.
- IPCC, *Efectele regionale ale schimbării climatului: Evaluarea vulnerabilității*, Comisia interguvernamentală pentru schimbarea climatului, Cambridge University Press, Cambridge, 1998.
- Jacob, Daniel J., *Introduction to Atmospheric Chemistry*, Princeton University Press, Princeton, 1999.
- Joravsky, David, *The Lisenko Affair*, University of Chicago Press, Chicago, 1970. O expunere lizibilă a acestui episod deprimant.
- Joughin, I. și Tulaczzyk, S., „Echilibrul masei suvoaielor de gheață Ross, din vestul Antarcticii”, *Science* 295, 2002, 476-480.
- Kahneman, Daniel și Tversky, Amos, *Choices, Values and Frames*, Cambridge University Press, Carabridge, 2000. Cei doi sunt autorii unei revoluții în înțelegerea psihologiei ce stă la baza luării deciziilor. Istoria mișcării ecologiste este caracterizată de unele decizii extrem de benefice, făcute pe baza unor informații inadecvate și de decizii greșite, luate în pofida unor informații corecte, care le-ar fi anulat. Această carte ne lămurește cum se pot întâmpla astfel de lucruri.
- Kalnay, Eugenia și Cai, Ming, „Impactul urbanizării și al utilizării terenurilor asupra climatului”, *Nature* 423, 29 mai 2003, 528-31. „Estimarea noastră de 0,27 grade Celsius înseamnă că încălzirea suprafeței datorată utilizării terenurilor este cel puțin de două ori mai mare decât s-a estimat exclusiv pe baza urbanizării.” Mai târziu, autorii observă o eroare de calcul și cresc valoarea estimată (*Nature* 23, 4 septembrie 2003, 102). „Valoarea estimată, în urma corecției, a tendinței în ceea ce privește temperatura medie datorată utilizării terenurilor este de 0,35 grade Celsius într-un secol.”

- Kaser, Georg, Hardy, Douglas R., Molg, Thomas, Bradley, Raymond S. și Hyera, Tharsis M., „Retragerea gheții de pe Kilimanjaro în epoca modernă ca dovadă a schimbării climatului. Observații și date”, *International Journal of Climatology* 24, 2004, 329-39.
- Kieffer, H., Kargel, J.S., Barry, R., Bindshadler, R., Bishop, M., MacKinnon, D., Ohmura, A., Raup, B., Antoinetti, M., Bamber, J., Braun, M., Brown, I., Cohen, D., Copland, L., DueHagen, J., Engeset, R.V., Fitzharris, B., Fujita, K., Haeberli, W., Hagen, O.J., Hali, D., Hoelzle, M., Johansson, M., Kaab, A., Koenig, M., Konovalov, V., Maisch, M., Paul, F., Rau, R., Reeh, N., Rignot, E., Rivera, A., Ruyter de Wildt, M., Scambos, T., Schaper, J., Scharfen, G., Shroder, J., Solomina, O., Thompson, D., Van der Veen, K., Wohlleben, T. și Young, N., „O nouă viziune asupra măsurării ghețarilor și straturilor de gheață”, *EOS, Transactions, American Geophysical Union* 81, nr. 265, 2000, 270-71.
- Kline, Wendy, *Building a Better Race: Gender, Sexuality and Eugenics from the Turn of the Century to the Baby Boom*, University of California Press, Berkeley, California, 2001.
- Koshland, Daniel J., „Credibilitatea în știință și presă”, *Science* 254, 1 noiembrie 1991, 629. Relatările eronate ale informațiilor științifice au efecte grave. Fostul șef al Asociației Americane pentru Promovarea Științei se plânge de asta.
- Kraus, Nancy, Malmfors, Torbjorn și Slovic, Paul, „Toxicologie intuitivă: judecăți avizate și neavizate asupra pericolelor chimice”, în *Slovic*, 2000. Măsura în care opiniile neinformate ar trebui să conteze în luarea deciziilor este dublată de întrebarea: intuiesc oamenii normali ce este periculos în mediu? Sunt ei, în termenii autorilor, toxicologi intuitivi? După cum arată datele, nu sunt.
- Krech, Shepard, *The Ecological Indian. Myth and History*, Norton, New York, 1999. Un antropolog analizează cu atenție datele care arată că americanii nativi nu erau ecologiști model din vremuri străvechi. Analiza cuprinde și schimbările recente în știința ecologiei.
- Kuhl, Stevan, *The Nazi Connection: Eugenics, American Racism, and German National Socialism*, Oxford University Press, New York, 1994.

- Kuran, Timur, *Private Truths, Public Lies: The Social Consequences of Preference Falsification*, Harvard University Press, Cambridge, 1995.
- Landsea, C, Nicholls, N., Gray, W. și Avila, L., „Tendința descendentă a frecvenței uraganelor intense din Atlantic în ultimele cinci decade”, în *Geophysical Research. Letters* 23, 1996, 527-30.
- Landsea, Christopher W. și Knaff, John A., „Câtă pricepere a intrat în prezicerea foarte violentului El Nino din 1997-1988?”, *Bulletin of the American Meteorological Society* 81, nr. 9, septembrie 2000, 2107-19. Autorii consideră că modelele mai vechi și mai simple funcționau mai bine. „Folosirea unor modele mai complexe, dinamice, mai realiste din punct de vedere fizic nu oferă în mod necesar prognoze mai exacte... [Descoperirile noastre] pot fi. surprinzătoare având în vedere percepția generală conform căreia prognozele sezoniere pentru El Nino, date de modelele dinamice, au fost eficiente și deci această problemă poate fi considerată ca și rezolvată.” Ei discută în detaliu faptul că, în realitate, modelele nu oferă predicții corecte. Și totuși „există oameni care se folosesc de așa-zisul succes în prognozarea dinamică a lui El Nino pentru a sprijini alte agende... și mai puțină încredere putem avea în studiile antropogenice despre încălzirea globală, datorită lipsei unor mijloace de predicție a uraganului El Nino... succesul prognozelor a fost supraapreciat (uneori chiar drastic) și aplicat greșit în alte domenii”.
- Lave, Lester B., „Analiza rentabilității: Sunt beneficiile mai mari decât costurile?” în Robert W. Hahn, *Risks, Costs, and Lives Saved: Getting Better Results from Regulation*, Oxford University Press, New York, 1996. O analiză critică a problemelor de analiza rentabilității, a unui economist care susține metoda, dar e conștient de faptul că adversarii săi au uneori dreptate.
- Lean, Judith și Rind, David, „Evoluția climatului în funcție de schimbarea radiațiilor solare”, *Journal of Climate* 11, decembrie 1998, 3069-94. Cât de mult este afectat climatul de către soare? Autorii sugerează că jumătate din încălzirea ce a fost observată la suprafață din anul 1900 și o treime din încălzirea observată din 1970 până în prezent pot fi atribuite

soarelui. Dar există și incertitudini. „Incapacitatea actuală de a specifica modificările climatului în funcție de schimbările radiațiilor solare are anumite implicații asupra politicilor legate de schimbările globale antropogenice, care trebuie diferențiate de variabilitatea naturală a climatului.”

LeBlanc, Steven A., Register, Katherine E., *Constant Battles*, St. Martin's Press, New York, 2003. Mitul nobilului sălbatic și al trecutului paradiziac moare greu. LeBlanc este unul dintre puținii arheologi care s-au aplecat atent asupra dovezilor existenței unor culturi războinice străvechi, criticând tendința academică de a considera trecutul ca fiind pașnic. LeBlanc susține că societățile primitive se luptau constant și brutal.

Levack, Brian P, *The Witchjiunt in Early Modern Europe*, ediția a II-a, Longman, Londra, 1995. În secolul al XVII-lea, elitele educate europene credeau că unii dintre semenii lor au încheiat contracte cu diavolul. Credeau că vrăjitoarele se adunau pentru a îndeplini ritualuri oribile și că zburau noaptea pe cer. Pe baza acestor convingeri, aceste elite au torturat nenumărați oameni și au ucis între 50 000 și 60 000 dintre semenii lor, majoritatea fiind femei în vârstă. Totuși, au ucis și bărbați și copii și uneori (pentru că uciderea unui copil era considerată o rușine) îi țineau în închisori până când creșteau suficient pentru a fi executați. Majoritatea lucrărilor despre vrăjitorie (inclusiv acest volum) nu reușesc, în opinia mea, să ajungă la adevărul acelei epoci. Faptul că atâția oameni au fost uciși în numele unei fantezii și în ciuda rezervelor exprimate de sceptici e o lecție pe care nu trebuie s-o uităm niciodată. Consensul elitelor nu e neapărat corect, indiferent de câți oameni cred în aceeași idee sau de cât timp datează convingerea. Poate fi, totuși, greșită. De fapt, poate fi *foarte* greșită. Și nu trebuie să uităm niciodată asta. Pentru că se va întâmpla iar. Și chiar s-a întâmplat.

Lilla, Mark, *The Reckless Mind: Intellectuals in Politics*, New York Review of Books, New York, 2001. Acest text extrem de pătrunzător se concentrează pe filosofi secolului XX, dar este și un avertisment asupra tentației intelectualilor „de a ceda în fața aurei unei idei, de a permite pasiunii să ne orbească și să-și exercite potențialul tiranic”.

Lindzen, Richard S., „Temperaturile măsurate la mari adâncimi confirmă modelele?”, *Geophysical Research Letters* 29, nr. 0,

2002, 10.1029/2001GL014360. Schimbările în temperatura oceanelor nu pot trece drept confirmări ale GCM, modele climatice generate de computer.

Lindzen, Richard S., „Presa a înțeles greșit: Raportul nostru nu susține Tratatul Kyoto”, *Wall Street Journal*, 11 iunie 2001. Acest scurt eseu, ce aparține unui distins profesor de la MIT, rezumă un exemplu al modului în care media interpretează eronat rapoartele științifice asupra climatului. În acest caz, raportul Academiei Naționale de Științe asupra schimbării climatului conținea ideea că de fapt nu există schimbare. Lindzen a fost unul dintre cei unsprezece autori ai raportului, <http://opinionjournal.com/editorial/feature.html?id=95000606>.

Lindzen, Richard S. și Emanuel, K., „Efectul de seră” în *Encyclopedia of Global Change, Environmental Change and Human Society. Volume 1*, Oxford University Press, New York, 2002, pp. 562-66. Ce este, mai exact, efectul de seră despre care vorbește toată lumea, dar pe care nimeni nu-l explică în detaliu? Un rezumat scurt și clar.

Liu, J., Curry, J.A., Martinson, D.G., „Interpretarea variabilității recente a banchizei din Antarctica”, *Geophysical Research Letters* 31, 2004, 10.1029/2003GL018732.

Lomborg, Bjorn, *The Skeptical Environmentalist*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002. Povestea din spatele acestei cărți a devenit deja cunoscută. Autorul, un statistician danez, activist Greenpeace, și-a asumat misiunea de a demonta opiniile defunctului Julian Simon, un economist care susținuse că temerile în privința mediului sunt nefondate, pentru că mediul avea de fapt o evoluție bună. Spre surpriza lui, Lomborg a descoperit că în mare, Simon avusese dreptate. Cartea lui Lomborg este o critică tăioasă, calmă, devastatoare la adresa dogmei. După publicarea sa, autorul a fost victima unor atacuri constante la persoană, ceea ce demonstrează că, afirmațiile sale nu pot fi contrazise cu argumente științifice. Pe toată desfășurarea acestei polemici, Lomborg s-a purtat exemplar. Din păcate, nu se poate spune același lucru despre criticii săi. O mențiune specială merită *Scientific Journal*, al cărui comportament este în mod particular condamnat. În general, tratamentul la care a fost supus Lomborg poate fi considerat ca o confirmare a faptului

că critica postmodernă a științei este doar o altă formă a luptei pentru putere. Un episod trist pentru știință.

Lovins, Amory B., *Soft Energy Paths: Toward a Durable Peace*, Harper and Row, New York, 1977. Probabil cel mai important susținător al surselor alternative de energie, autorul a scris această lucrare anti-energie nucleară în anii '70, pentru „Friends of the Earth”, dezvoltând un eseu de mare impact publicat anterior în *Foreign Affairs*. Textul care a rezultat poate fi considerat o verigă importantă în seria de evenimente care a înscris Statele Unite pe o cale diferită de Europa în privința surselor de energie. Lovins este fizician și bursier MacArthur.

McKendry, Ian G., „Climatologie aplicată”, *Progress in Physical geography* 27, nr. 4, 2003, 597-606. Câteva studii recente arată că încercările de a reduce erorile de măsură cauzate de efectul urban în ceea ce privește măsurarea pe termen lung a climatului (și deci de a identifica amploarea creșterii efectului de seră) ar putea fi mult prea simpliste. Această problemă va da, probabil, naștere unor controverse...

Manes, Christopher, *Green Rage: Radical Environmentalism and the Unmaking of Civilization*, Little Brown, Boston, 1990. Nu trebuie s-o ratați.

Man's Impact on the Global Environment, Evaluări și acțiuni recomandate, Raportul studiului asupra problemelor critice ale mediului, MIT Press, Cambridge, 1970. Textul prezice niveluri ale dioxidului de carbon de 370 ppm în anul 2000, ce vor avea ca rezultat creșterea temperaturii la suprafață cu 0,5 grade Celsius. Cifrele reale au fost de 260 ppm și 0,3 grade Celsius mult mai exacte decât predicțiile realizate cu cincisprezece ani în urmă, pentru că s-a lucrat mai mult pe computer.

Marlar, Richard A. et al., „Dovezi biochimice ale canibalismului într-un sit preistoric din sud-vestul statului Colorado”, *Nature* 407, 74078, 7 septembrie 2000.

Martin, Paul S., „Masacrul preistoric: modelul global” în *Quaternary Extinctions: A Prehistoric Revolution*, University of Arizona Press, Tucson, Arizona, 1984, 354-403.

Mason, Betsy „Secretul ghețurilor africane”, *Nature online publication*, 24 noiembrie 2003.

Matthews, Robert A.J., „Date contra grupuri de interese: uzul și abuzul de subiectivitate în cercetarea științifică”, în Morris, *Rethinking Risk*, pp. 247-82. Acest fizician afirmă că „eșecul comunității științifice de a acționa decisiv în privința punctelor slabe ale metodelor statistice standard și irosirea resurselor pe încercări inutile de a confirma teorii care se bazează pe acestea constituie un scandal științific de proporții”. Cartea conține și o listă impresionantă de teorii științifice importante care nu pot evolua din cauza prejudecăților subiective ale oamenilor de știință. Cam la asta se rezumă „consensul” oamenilor de știință.

Meadows, Donella H., Meadows, Dennis L., Randers, Jorgen și Behrens III, Williams W., *The Limits of Growth: A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind*, New American Library, New York, 1972. Păcat că această carte nu se reeditează, căci la vremea sa a avut un mare impact și a stabilit tonul („criza umanității”) pentru ce a urmat. Dacă' o citim acum, ne vom mira cât de primitive erau tehnicile de a evalua starea lumii și cât de inexacte erau predicțiile asupra tendințelor viitoare. Multe grafice nu au axe, deci sunt doar imagini ale unor linii curbe tehnice, în retrospectivă, textul nu e atât de memorabil pentru erorile sale de predicție cât pentru tonul său excesiv de alarmant, la granița cu isteria. Concluzia: vor fi necesare măsuri internaționale concertate și planificări pe termen lung, la o scală și de o amploare fără precedent. Acest efort va necesita implicarea tuturor națiunilor, indiferent de cultură, sistem economic sau nivel de dezvoltare [...] Acest efort suprem este [...] fondat pe schimbarea fundamentală a valorilor și scopurilor la nivel individual, național și mondial.” Și așa mai departe.

Medvedev, Zhores A., *The Rise and Fall of T. D. Lisenko*, Columbia University Press, New York, 1969. O lectură extrem de dificilă.

Michaels, Patrick J. și Balling, Robert C. Jr., *The Satanic Gases: Clearing the Air about Global Warming*, Cato, Washington DC, 2000. Acești autori sceptici au umor și se exprimă clar. Graficele sunt folosite neobișnuit de bine. Institutul Cato este o organizație ce susține o piață liberă, cu accente libertariene.

Modificarea Inadvertență a Climatului, Raportul studiului efectelor produse de om asupra climatului, MIT Press, Cambridge, 1971. O încercare timpurie, fascinantă, de a concepe modele ale climatului și de a prezice interacțiunea umană cu acesta.

Morris, Julian, *Rethinking the Precautionary Principle*, Butherworth/Heinemann, Oxford, 2000. O critică amplă care discută, de pildă, cum a afectat principiul precauției dezvoltarea copiilor.

Nye, David E., *Consuming Power*, MIT Press, Cambridge, 1998. America e cea mai mare consumatoare de energie pe cap de locuitor dintre toate statele lumii, iar Nye este cercetătorul cel mai avizat în privința istoriei tehnologiei americane. Concluziile sale sunt net diferite de ale celor mai puțin informați. Lucrarea ironizează viziunea deterministă asupra tehnologiei. Are implicații clare în legătură cu validitatea „scenariilor” IPCC.

Oleary, Rosemary, Durant, Robert F., Fiorino, Daniel J. și Weiland, Paul S., *Managing for the Environment: Understanding the Legal, Organizational, and Policy Challenges*, Wiley and Sons, New York, 1999. Un compendiu foarte necesar, care uneori vrea să acopere teme prea mari, fără a le detalia.

Ordoover, Nancy, *American Eugenics: Race, Queer Anatomy, and the Science of Nationalism*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 2003. Fascinantă în conținut, derutantă ca structură, greu de citit, dar intransigentă. Autoarea insistă asupra vinovăției stângii, dar și a dreptei, în ceea ce privește promovarea eugeniei, atât în trecut, cât și în prezent.

Pagels, Heinz R., *The Dreams of Reason: Computers and the Rise of the Sciences of Complexity*, Simon and Schuster, New York, 1998. Studiul complexității reprezintă o adevărată revoluție în știință, cu toate că e vorba despre o revoluție veche. Această carte încântătoare a apărut în urmă cu șaisprezece ani, deci a fost scrisă pe vremea când revoluția era nouă și entuziasmantă. Am putea crede că șaisprezece ani e o perioadă suficientă pentru ca înțelegerea complexității și dinamicii nonliniare să modifice gândirea activiștilor ecologiști. Dar în mod evident nu s-a întâmplat astfel.

- Park, Robert, *Voodoo Science: The Road from Foolishness to Fraud*, Oxford University Press, New York, 2000. Autorul este profesor de fizică și director al Asociației Fizicienilor Americani. Cartea excelează mai ales pe tema „Curenților morții”, mai exact controversa curențului electric/cancer, în care a fost implicat (ca sceptic).
- Parkinson, C.L., „Tendințe ale duratei sezonului banchizei în Oceanul arctic 1977-99”, în *Annals of Glaciology* 34, 2002, 435-40.
- Parsons, Michael L., *Global Warming: The Thruth Behind the Myth*, Plenum, New York, 1995. O analiză sceptică a datelor realizată de un profesor de științe medicale (deci nu de către un cercetător specializat în climat). Analiza datelor făcută de către o persoană din afară.
- Pearce, Fred, „Africanii se întorc pe pământurile lor, iar plantele cuceresc deșertul”, *New Scientist* 175, 21 septembrie 2002, 4-5.
- Penn și Teller, *Bullshit!*, serial de televiziune. Atacuri acide, amuzante, la adresa simțului comun și vacilor sfinte. Foarte amuzant este episodul în care o tânără convinge câțiva ecologiști să militeze pentru interzicerea dihidrogenului monoxid (mai cunoscut sub denumirea de apă). „Dihidrogenul monoxid”, spune ea, „se găsește în lacuri și râuri, rămâne pe fructe și legume după ce sunt spălate, te face să transpiri...” Și oamenii semnează. Episodul despre reciclare este cea mai scurtă și mai clară expunere a avantajelor și dezavantajelor acestei practici.
- Pepper, David, *Modern Environmentalism: An Introduction*, Routledge, Londra, 1996. O relatare detaliată a rătăcirilor filosofiei ecologice, ce aparține unui observator înțelegător. Alături de lucrarea foarte diferită a lui Douglas și Wildavsky, această carte pune întrebarea de ce anumite grupuri au viziuni reciproc incompatibile asupra naturii și de ce este imposibil consensul în acest domeniu. De asemenea, arată foarte clar că gândirea ecologistă cuprinde și convingeri asupra modului în care ar trebui structurată societatea. Autorul e profesor de geografie și scrie bine.
- Petit, J.R., Jouzel, J., Raynaud, D., Barkov, N.I., Barnola, J.-M., Basile, I., Bender, M., Chappellaz, J., Davis, M., Delaygue, G., Delmotte, M., Kotlyakov, V.M., Legrand, M., Lipenkov, V.Y.,

Lorius, C, Pepin, L., Ritz, C., Saltzman, E. și Stievenard, M., 1999, „Istoria climei și atmosferei din ultimii 420 000 de ani, studiată cu ajutorul straturilor de gheață Vostok din Antarctica", *Nature* 399, 429-36.

Pielou, E.C., *After the Ice Age: The Return of Life to Glaciated North America*, University of Chicago Press, Chicago, 1991. O carte minunată, un model pentru lucrările de același tip. Arată cum acum douăzeci de mii de ani, după retragerea ghețarilor, pământul a revenit la viață și cum analizează cercetătorii datele pentru a ajunge la anumite concluzii, întreaga carte amintește de schimbările dramatice pe care le-a suferit planeta noastră în trecutul geologic recent.

Ponte, Lowell, *The Cooling*, Prentice-Hall, Englewood, 1972. Cea mai lăudată carte a anilor '70 care avertiza în legătură cu iminența unei noi ere glaciare. (Pe copertă apar întrebările: „Oare a început deja următoarea eră glaciară? îi putem supraviețui?"). Conține un capitol despre cum s-ar putea modifica, la nivel global, climatul, astfel încât să preîntâmpinăm o răcire excesivă. Un citat tipic: „Nu ne putem permite să riscăm, ignorând această posibilitate. Nu putem risca rămânând pasivi. Savanții care spun că intrăm într-o perioadă de instabilitate a climatului [adică imprevizibilitate] se comportă iresponsabil. Indiciile că în curând climatul nostru se poate schimba în rău sunt prea puternice pentru a fi ignorate de către o persoană rațională." (p. 237) Pritchard, James A., *Preserving Yellowstone's Natural Condition: Science and the Perception of Nature*, University of Nebraska Press, Lincoln, 1999. Dovezi credibile că elanii au modificat habitatul. De asemenea, paradigma non-echilibrului.

Pronin, Emily, Puccio, Carolyn, „Înțelegerea neînțelegerii: perspective socio-psiologice", în Gilovitch et al., pp. 636-65. O evaluare detașată a incapacității umane de a înțelege.

Rasool, S.I. și Schneider, S.H. și Rosh, Lee, „Dioxidul de carbon din atmosferă și aerosolii: efectele creșterii nivelului acestora asupra climatului global", *Science*, 11 iulie 1971, 138-41. Un exemplu de cercetare din anii '70 care sugera că influența omului asupra climatului se solda cu o răcire, nu cu o încălzire globală. Autorii afirmă că un nivel crescut al dioxidului de carbon în atmosferă va duce la o creștere a

temperaturii, dar că aceasta nu poate compensa scăderea sa din cauza aerosolilor. „O creștere cu un factor din patru în concentrația de aerosoli va fi suficientă pentru ca temperatura la suprafață să scadă cu 3,5 K... o scădere considerată suficientă pentru a declanșa o eră glaciară.”

Raub, W.D., Post, A., Brown, C.S. și Meier, M.F., „Masele de gheață perenă din Sierra Nevada, California”, *Proceeding of the International Assoc. Of Hydrological Science*, nr. 126, 1980, 33-34. Citată în Guyton, 1998.

Reference Manual on Scientific Evidence, US Government Printing Office, Federal Judicial Center, Washington DC, 1994. După ani de abuzuri, Tribunalele Federale din Statele Unite au stabilit cadre detaliate pentru diferitele tipuri de dovezi și probe științifice. Volumul are 634 pagini.

Reiter, Paul, Tomas, Christopher J., Atkinson, Peter M., Hay, Simon I., Randolph, Sarah E., Rogers, David J., Shanks, Dennis G., Snow, Robert W. și Spielman, Andrew, „Încălzirea globală și malaria: un apel la acuratețe”, în *Lancet* 4, nr. 1, 2004.

Rice, Glen E. și LeBlanc, Steven A., *Deadly Landscape*, University of Utah Press, Salt Lake City, Utah, 2001. Dovezi în plus pentru trecutul plin de conflicte al omenirii.

Roberts, Leslie R., „La EPA se contează pe știință”, *Science* 249, 10 august 1990, 616-18. O relatare scurtă și importantă despre modul în care EPA ierarhizează riscurile. În esență, face ce vrea publicul, nu ce este sfătuită de experții săi. Uneori, deși nu tot timpul, asta nu e bine.

Roszak, Theodore, *The Voice of the Earth*, Simon and Schuster, New York, 1992. Roszak e deseori un premegător al unor mișcări sociale, iar aici ne oferă o perspectivă timpurie asupra unei combinații de ecologie și psihologie care între timp a căpătat amploare, deși este doar trăire subiectivă, fără un fundament obiectiv. Totuși, ecopsihologia a devenit un punct de reper pentru mulți oameni, mai ales pentru cei fără pregătire științifică. În opinia mea, această mișcare proiectează nemulțumirile societății contemporane asupra unei lumi naturale cu care intrăm în contact atât de rar, încât devine un ecran de proiecție perfect. Nu trebuie să uităm replica dură a lui Richard Feynman: „Am învățat, în urma

unei experiențe îndelungate, că toate intuițiile filosofice legate de natură se vor dovedi eronate".

Russell, Jeffrey B., *A History of Witchcraft, Sorcerers, Heretics and Pagans*, Thames and Hudson Ltd., Londra, 1980. Ca să nu uităm.

Salzman, Jason, *Making the News: A Guide for Activists and Non-Profits*, Westview Press, Boulder, Colorado, 2003.

Santer, B.D., Taylor, K.E., Wigley, T.M.L., Johns, T.C., Jones, P.D., Karoly, D.J., Mitchell, J.F.B., Oort, A.H., Penner, J.E., Ramaswamy, V., Schwarzkopf, M.D., Stouffer, R.J. și Tett, S., „Căutarea influenței umane asupra structurii termice a atmosferei”, în *Nature* 382, 4 iulie 1996, 39-46. „Este posibil ca [schimbarea temperaturii în atmosferă] să se datoreze în mod specific activităților umane, deși rămân multe semne de întrebare, mai ales în ceea ce privește estimarea variabilității naturale.” Apărut la un an după afirmația din raportul IPCC conform căreia se poate discerne efectul omului asupra climatului, acest articol, scris de câțiva membri ai IPCC, are un ton mult mai prudent în privința acestei afirmații.

Schullery, Paul, *Searching for Yellowstone: Ecology and Wonder in the Last Wilderness*, Houghton Mifflin, New York, 1997. Autorul a fost timp de mulți ani angajat al Serviciului Forestier și modul în care abordează evenimentele de la Yellowstone e mult mai tolerant decât al altora.

Scott, James C., *Seeing Like a State: How Certain Schemes to Improve the Human Condition Have Failed*, Yale University Press, New Haven, 1998. O carte extraordinară și originală, care ne reamintește cât de rar se întâmplă ca gândirea academică să fie cu adevărat inovatoare.

Shrader-Frechette, K.S., *Risk and Rationality: Philosophical Foundations for Populist Reforms*, University of California Press, Berkeley, California, 1991.

Singer, S. Fred., *Hot Talk, Cold Science: Global Warming's Unfinished Debate*, Independent Institute, Oakland, California, 1998. Singer se numără printre cei mai proeminenți sceptici față de încălzirea globală. Fost profesor de științele mediului, acum la pensie, a deținut mai multe funcții guvernamentale, printre care pe cea de director al Serviciului de Meteorologie prin Sateliți și de director al Centrului pentru Studii Atmosferice și ale Spațiului, așa că e

mult mai calificat pentru a-și susține opiniile decât vor să recunoască adversarii săi. De obicei, criticii încearcă să-l descrie ca pe un fel de ȋicnit excentric. Cartea are doar șaptezeci și două de pagini, iar cititorul își poate forma singur o părere.

Slovic, Paul, ed., *The Perception of Risk*, Earthscan, Londra, 2000. Slovic a contribuit la popularizarea ideii că noȋiunea de „risc” atrage după sine nu doar opinii ale experȋilor, ci și sentimente și temeri ale populaȋiei în general. Într-o democraȋie, politicile trebuie să ȋină cont de astfel de opinii populare. Atitudinea mea e mai dură. Cred că ignoranȋei trebuie să i se răspundă prin educaȋie, nu prin reguli inutile. Din păcate, există dovezi că se cheltuiește prea mult pentru alinarea unor temeri minore sau false.

Stott, Philip și Sullivan, Sian, *Political Ecology: Science, Myth and Power*, Arnold, Londra, 2000. Tema centrală e Africa. Stott s-a retras din activitate, dar are mult umor și ȋine un jurnal online sceptic, foarte amuzant.

Streutker, D.R., „Creșterile efectului de insulă din Houston, Texas, măsurate de sateliȋi”, în *Remote Sensing of the Environment* 85, 2003, 282-89. „între 1987 și 1989, temperatura medie pe timpul nopȋii din Houston, datorată efectului de insulă, a crescut cu $0,82 \pm 0,10^{\circ}\text{C}$.”

Sunstein, Cass R., *Risk and Reason: Safety, Law, and the Environment*, Cambridge University Press, New York, 2002. Un profesor de drept analizează temele ecologiste importante din punctul de vedere al rentabilităȋii și ajunge la concluzia că e nevoie de noi mecanisme de evaluare a regulilor, dacă vrem să depășim pattern-ul actual de „isterie și neglijenȋă”, în care reglementăm agresiv riscurile minore și le ignorăm pe cele importante. Mai ales capitolul detaliat despre nivelul arsenicului este revelator pentru oricine vrea să înȋeleagă dificultatea de a concepe reguli raȋionale într-o lume extrem de politizată.

Sutherland, S.K. și Lane, W.R., „Toxine și modalități de inoculare a veninului la caracatiȋa cu inele albastre”, în *Medical Journal Australia* 1, 1969, 893-98.

Tengs, Tammo O., Adams, Miriam E., Plitskin, Joseph S., Safran Gelb, Dana, Siegel, Joanna E., Weinstein, Milton C. și Graham, John D., „Cinci sute de intervenȋii salvatoare de vieȋi și

rentabilitatea lor", în *Risk Analysis* 15, nr. 3, 1995, 369-90. Harvard School of Public Health este de multe ori catalogată drept o instituție de dreapta. Dar acest studiu tulburător și de mare impact realizat la Harvard Center of Risk Analysis asupra rentabilității unor regulamente nu a fost contestat. Studiul sugerează că o mare parte din efortul de concepere a unor regulamente este inutil și păgubos.

Thomas, Keith, *Man and the Natural World: Changing Attitudes in England 1500-1800*, Oxford University Press, New York, 1983. Atitudinile ecologiste sunt oare o chestiune de modă? Această carte încântătoare trece în revistă diferitele percepții asupra naturii, de la un loc plin de pericole la unul apreciat și idealizat și până la sălbăticia îndrăgită de esteții elitiști.

Thompson, D.W.J. și Solomon, S., „Interpretarea schimbărilor recente de climat din Emisfera Sudică”, *Science* 296, 2002, 895-99.

Tommasi, Mariano și Lerulli, Kathryn, *The New Economics of Human Behavior*, Cambridge University Press, Cambridge, 1995.

Congresul SUA, *Raportul final al Consiliului consultativ asupra controlului meteo*, United States Congress, University of the Pacific, Hawaii, 2003.

Victor, David G., „Climatul îndoielii: prăbușirea iminentă a Protocolului Kyoto poate fi o binefacere mascată. Arhitectura tratatului conține erori fatale”, în *The Sciences*, primăvara 2001, 18-23. Victor este profesor asociat la Council of Foreign Relations și un susținător al controlului emisiilor de carbon, care afirmă că „prudența ne îndeamnă la ținerea sub control a gazelor de seră, dar Protocolul de la Kyoto nu duce nicăieri”

Viscusi, Kip, *Fatal Tradeoffs: Public and Privates Responsibilities for Risk*, Oxford University Press, New York, 1992. Începeți de la capitolul trei.

Viscusi, Kip, *Rational Risk Policy*, Clarendon, Oxford, 1998. Autorul este profesor de drept și economie la Harvard.

Vyas, N.K., Dash, M.K., Bhandari, S.M., Khare, N., Mitra, A. și Pandey, P.C., „Despre tendințele seculare ale extinderii banchizei în regiunea Antarcticii, pe baza observațiilor OCEANSAT-1 MSMR”, în *International Journal of Remote Sensing* 24, 2277-87.

- Wallack, Lawrence, Woodruff, Katie, Dorfman, Lori și Diaz, Iris, *News for a Change: An Advocate's Guide to Working with the Media*, Sage Publications, Londra, 1999.
- Weart, Spencer R., *The Discovery of Global Warming*, Harvard University Press, Cambridge, 2003.
- West, Darrell M., *The Rise and Fall of the Media Establishment*, BFEEd/St. Martin's Press, New York, 2001.
- White, Geoffrey M., *Identity Through History: Living Stories in a Solomon Islands Society*, Cambridge University Press, Cambridge, 1991.
- Wigley, Tom, „Protocolul încălzirii globale CO₂, CH₄ și efectele asupra climatului", în *Geophysical Research Letters* 25, nr. 13, 1 iulie 1998, 2285-88.
- Wildavsky, Aaron, *But Is It True? A Citizen's Guide to Environmental Health and Safety Issues*, Harvard University Press, Cambridge, 1995. Un profesor de științe politice și politici publice de la Berkeley și-a încurajat studenții să cerceteze atât istoria, cât și statutul științific al marilor probleme ecologice: DDT, Alar, Love Canal, azbestul, gaura din stratul de ozon, încălzirea globală, ploile acide. Cartea oferă o perspectivă mai completă asupra acestor probleme decât se obișnuiește. De pildă, autorul dedică douăzeci și cinci de pagini problemei interzicerii DDT-ului, douăzeci de pagini pentru Alar și așa mai departe. Wildavsky ajunge la concluzia că majoritatea pretențiilor ecologiste au fost fie false, fie mult exagerate.
- Wildavsky, Aaron, *Searching for Safety*, Transaction, New Brunswick, 1988. Dacă ne dorim o societate și o viață mai sigure, cum să facem pentru a le obține? O explorare plăcută a strategiilor pentru obținerea siguranței în societatea industrială. Bazându-se pe date din mai multe discipline științifice, Wildavsky susține că rezistența este o strategie mai bună decât anticipația și că strategiile anticipatorii (cum ar fi principiul precauției) favorizează elita socială în detrimentul populației mai sărace.
- Winsor, R, „Grosimea banchizei arctice a rămas constantă pe tot parcursul anilor '90", în *Geophysical Research Letters* 28, nr. 6, martie 2001, 1039-41.

Cuprins

Introducere

I. Akamai

II. Terror

III. Angel

IV. Flash

V. Snake

VI. Blue

VII. Resolution

Mesajul autorului

Anexa I. De ce știința politizată e periculoasă

Anexa II. Sursele datelor pentru grafice

Bibliografie